

**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W BIAŁYMSTOKU**

PROJEKT

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

**PLAN URZĄDZENIA LASU
NADLEŚNICTWA POMORZE
NA OKRES 01.01.2023 – 31.12.2032**

**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Białymstoku**

Wykonano na zlecenie
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku

Wykonawca
Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Białymstoku
ul. Lipowa 51, 15-424 Białystok
tel. (85) 713 15 17, faks (85) 713 15 20
e-mail: sekretariat@bialystok.buligl.pl

Dokument opracował
mgr inż. Rafał Zarzecki – *Starszy Taksator*

Nadzór nad opracowaniem
mgr inż. Janusz Porowski – *Starszy Inspektor Nadzoru i Kontroli*

Białystok 2022

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	15
1.1. Cel i założenia metodyczne	15
1.2. System ochrony przyrody i kształtowania środowiska naturalnego	16
1.3. Treść i układ Programu Ochrony Przyrody	17
2. Ogólna charakterystyka obszaru nadleśnictwa	18
2.1. Położenie	18
2.1.1. Położenie administracyjne	18
2.1.2. Położenie fizycznogeograficzne.....	19
2.2. Stan posiadania.....	20
2.3. Zasoby naturalne	22
3. Formy ochrony przyrody, krajobrazu i obszary funkcyjne	22
3.1. Ochrona powierzchniowa i indywidualna	23
3.1.1. Rezerваты przyrody	23
3.1.2. Obszary chronionego krajobrazu	30
3.1.3. Stanowiska dokumentacyjne	33
3.1.4. Pomniki przyrody.....	34
3.1.5. Gatunki roślin, grzybów i zwierząt podlegających ochronie prawnej.....	38
3.2. Sieć Natura 2000	50
3.2.1. Obszary Natura 2000	52
3.2.2. Siedliska przyrodnicze	56
3.2.3. Gatunki roślin i zwierząt chronionych w ramach sieci Natura 2000.....	68
3.3. Obszary funkcyjne.....	69
3.3.1. Lasy ochronne	69
3.3.2. Lasy wielofunkcyjne (gospodarcze)	69
3.4. Inne formy zabezpieczenia cennych elementów przyrody i krajobrazu	71
3.4.1. Bagna	71
3.4.2. Grunty do sukcesji	73
3.4.3. Drzewostany bez zabiegu.....	73
3.4.4. Źródłiska	73
3.4.5. Ochrona głuszcza	74
3.5. Teren nadleśnictwa na tle koncepcji obszarów chronionych.....	76
4. Walory przyrodniczo-leśne nadleśnictwa.....	79
4.1. Geomorfologia i rzeźba terenu	79
4.2. Stosunki wodne	79
4.3. Klimat.....	85
4.4. Charakterystyka gleb	91
4.5. Charakterystyka lasów.....	93
4.5.1. Typy siedliskowe lasu	93
4.5.2. Grupy lasu i kategorie ochronności.....	95
4.5.3. Struktura wiekowa drzewostanów	96
4.5.4. Struktura gatunkowa drzewostanów	97
4.5.5. Bogactwo gatunkowe drzewostanów	99
4.5.6. Struktura pionowa drzewostanów	100
4.5.7. Pochodzenie drzewostanów	101
4.5.8. Leśne zbiorowiska roślinne.....	103
5. Walory historyczno-kulturowe.....	104
5.1. Rys historyczny	104
5.2. Obiekty kultury materialnej i budownictwa	106
5.3. Zabytki archeologiczne.....	109
5.4. Mogiły i miejsca pamięci narodowej.....	109
6. Turystyka i promocja wartości przyrodniczych.....	112

7. Zagrożenia środowiska przyrodniczego.....	117
7.1. Środowisko przyrodnicze i oddziaływanie na nie człowieka.....	117
7.2. Czynniki wpływające na trwałość ekosystemów leśnych.....	117
7.3. Rodzaje zagrożeń.....	118
7.4. Zagrożenia antropogeniczne	119
7.4.1. Zanieczyszczenia powietrza	119
7.4.2. Zanieczyszczenia wód.....	120
7.4.3. Zanieczyszczenia gruntów	121
7.4.4. Hałas.....	122
7.4.5. Promieniowanie elektromagnetyczne.....	123
7.4.6. Struktura drzewostanów	123
7.4.7. Pożary lasu	126
7.4.8. Szkodnictwo leśne.....	127
7.4.9. Presja turystyczna.....	127
7.4.10. Wadliwe wykonywanie czynności hodowlano-ochronnych.....	127
7.4.11. Gleby porolne	128
7.5. Zagrożenia abiotyczne	129
7.5.1. Czynniki atmosferyczne	129
7.6. Zagrożenia biotyczne.....	129
7.6.1. Szkodniki owadzie	129
7.6.2. Grzybowe choroby infekcyjne	130
7.6.3. Zjawisko zamierania jesionów i innych gatunków liściastych	130
7.6.4. Nadmierne występowanie zwierząt roślinożernych	131
7.6.5. Podtopienia powodowane przez bobry.....	132
7.6.6. Gatunki zwierząt obcego pochodzenia.....	133
7.6.7. Gatunki roślin obcego pochodzenia	134
7.7. Poziom uszkodzeń drzewostanów w oparciu o inwentaryzację BULiGL	136
8. Plan działań z zakresu ochrony przyrody.....	138
8.1. Zadania dotyczące poszczególnych form ochrony przyrody	138
8.1.1. Rezerваты przyrody	138
8.1.2. Obszary chronionego krajobrazu.....	139
8.1.2. Stanowisko dokumentacyjne	139
8.1.4. Pomniki przyrody.....	139
8.1.5. Ochrona gatunkowa roślin.....	140
8.1.6. Ochrona gatunkowa grzybów.....	141
8.1.7. Ochrona gatunkowa zwierząt	141
8.1.8. Ochrona roślin i zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej i Załącznika I Dyrektywy Ptasiej	142
8.1.9. Siedliska przyrodnicze z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej.....	145
8.2. Zadania dotyczące lasów ochronnych.....	148
8.2.1. Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	148
8.2.2. Lasy wodochronne	149
8.2.3. Lasy glebochronne	149
8.2.4. Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	149
8.2.5. Lasy na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych.....	149
8.2.6. Lasy stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego.....	149
8.3. Zagospodarowanie lasów o zwiększonej funkcji społecznej	149
8.4. Wytyczne do organizacji gospodarstwa leśnego, regulacji użytkowania zasobów oraz wykonywania prac leśnych.....	150
8.5. Ochrona obiektów kultury materialnej, walorów historycznych i krajobrazowych.....	153
8.6. Kształtowanie stosunków wodnych, mała retencja.....	154
8.7. Kształtowanie granicy rolno-leśnej.....	154
8.8. Ochrona różnorodności biologicznej	155
8.9. Martwe drewno	156
8.10. Dobre praktyki w zakresie gospodarki leśnej	157
8.11. Założenia w zakresie stosowania obcych gatunków drzew i krzewów.....	159
8.12. Zadania dotyczące ochrony środowiska	159
8.13. Założenia ochronne w zakresie rekreacji i turystyki	159

8.14. Inne zadania z zakresu Programu Ochrony Przyrody	159
9. Porównanie stanu lasu – zestawienia historyczne	160
10. Monitoring skutków realizacji postanowień Planu	165
11. LITERATURA	167
12. ZAŁĄCZNIKI	177
Załącznik 1. Wykaz stanowisk chronionych roślin w Nadleśnictwie Pomorze.....	177
Załącznik 2. Wykaz stanowisk chronionych porostów w Nadleśnictwie Pomorze	193
Załącznik 3. Wykaz stanowisk chronionych zwierząt w Nadleśnictwie Pomorze	194
Załącznik 4. Wykaz bagien na terenie Nadleśnictwa Pomorze	196
Załącznik 5. Grunty do naturalnej sukcesji w Nadleśnictwie Pomorze.....	197
Załącznik 6. Drzewostany bez zabiegu w Nadleśnictwie Pomorze	198
Załącznik 7. Zestawienie przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono obszary Natura 2000 w lasach Nadleśnictwa Pomorze (Tabela XII wg IUL).....	207
Załącznik 8. Zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody (Tabela XXIII wg IUL)	252
13. KRONIKA.....	257
14. MAPA SYTUACYJNO-PRZEGLĄDOWA WALORÓW PRZYRODNICZO- KULTUROWYCH	

SPIS TABEL

Tabela 1. Stan posiadania nadleśnictwa (bez współwłasności).....	21
Tabela 2. Struktura gruntów nadleśnictwa	22
Tabela 3. Rezerwaty w nadleśnictwie	23
Tabela 4. Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów w rezerwach przyrody na tle drzewostanów nadleśnictwa	30
Tabela 5. Pomniki przyrody na gruntach nadleśnictwa.....	34
Tabela 6. Pomniki przyrody na gruntach innych własności w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa	36
Tabela 7. Chronione gatunki roślin i grzybów potencjalnie występujące na obszarze nadleśnictwa	39
Tabela 8. Chronione gatunki zwierząt potencjalnie występujące na obszarze nadleśnictwa ...	44
Tabela 9. Siedliska przyrodnicze z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej występujące na gruntach nadleśnictwa w rozbiciu na stan zachowania siedliska przyrodniczego.....	57
Tabela 10. Porównanie powierzchni siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej wg PUL z 2013 i 2023 r.	58
Tabela 11. Lista gatunków roślin i zwierząt chronionych w ramach programu Natura 2000 występujących na gruntach nadleśnictwa	68
Tabela 12. Porównanie wybranych cech drzewostanów w ramach funkcji lasu.....	70
Tabela 13. Wykaz źródeł znajdujących się na terenie Nadleśnictwa Pomorze.....	74
Tabela 14. Rzeki w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa	80
Tabela 15. Średnia roczna i miesięczna temperatura powietrza dla stacji w Suwałkach.	86
Tabela 16. Średnie miesięczne i roczne sumy opadów dla stacji w Suwałkach	88
Tabela 17. Średnia prędkość wiatru w m/s w układzie miesięcznym dla stacji w Suwałkach.....	89
Tabela 18. Średnia miesięczna wilgotność (w %) dla stacji meteorologicznej w Suwałkach w wybranych okresach.	90
Tabela 19. Powierzchniowe zróżnicowanie gleb nadleśnictwa wg operatu siedliskowego z 2002 r.	91
Tabela 20. Zestawienie typów siedliskowych lasu w nadleśnictwie na powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej	93
Tabela 21. Podział powierzchni leśnej nadleśnictwa wg dominujących funkcji lasu.....	95
Tabela 22. Udział powierzchniowy i miąższościowy oraz zasobność w klasach i podklasach wieku.....	96
Tabela 23. Udział powierzchniowy i miąższościowy oraz zasobność dla gatunków panujących na gruntach leśnych zalesionych (z przestojami)	97
Tabela 24. Udział powierzchniowy i miąższościowy oraz zasobność dla gatunków rzeczywistych na gruntach leśnych zalesionych (bez przestoi).....	98
Tabela 25. Bogactwo gatunkowe drzewostanów nadleśnictwa.....	100
Tabela 26. Podział drzewostanów nadleśnictwa wg struktury piętrowej.....	100
Tabela 27. Zestawienie powierzchni i miąższości według rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych.....	102
Tabela 28. Zestawienie zbiorowisk leśnych	103
Tabela 29. Rejestr zabytków nieruchomych.....	107
Tabela 30. Mogiły i miejsca pamięci na gruntach nadleśnictwa.....	109
Tabela 31. Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i stanu wód za lata 2014-19 w zasięgu nadleśnictwa	120
Tabela 32. Zestawienie powierzchni (ha) wg form borowacenia.....	124
Tabela 33. Zestawienie powierzchni drzewostanów w stopniach zgodności składu gatunkowego z siedliskiem.....	125

Tabela 34. Zestawienie pożarów na terenie nadleśnictwa w okresie 2013-22	126
Tabela 35. Zestawienie pozyskanych wywrotów i złomów w latach 2013-22.....	129
Tabela 36. Czynności z zakresu zwalczania szkodliwych owadów w latach 2013-22.....	130
Tabela 37. Powierzchnia zabezpieczeń przed szkodami powodowanymi przez zwierzynę...	132
Tabela 38. Powierzchnia poszczególnych typów uszkodzeń drzewostanów	137
Tabela 39. Zasięg stref ochronnych oraz okresowe terminy ochrony w ostojach w nadleśnictwie	148
Tabela 40. Wykaz niezgodności zabiegów gospodarczych w PUL z zapisami PZO Ostoja Augustowska	150
Tabela 41. Wykaz niezgodności zabiegów gospodarczych w PUL z zapisami PZO Pojezierze Sejneńskie.....	151
Tabela 42. Zalecane gatunki biocenotyczne i domieszkowe w odnowieniu lasu	155
Tabela 43. Średnie wartości martwego drewna w drzewostanach nadleśnictwa.....	156
Tabela 44. Zmiany bogactwa gatunkowego	160
Tabela 45. Zmiany stopnia borowacenia	161
Tabela 46. Zmiany w typach siedliskowych lasu pomiędzy V i VI rewizją urządzania lasu (pow. leśna zalesiona i niezalesiona)	161
Tabela 47. Zmiany przeciętnej zasobności na powierzchni leśnej w kolejnych rewizjach urządzania lasu	162
Tabela 48. Zmiany w powierzchni klas wieku pomiędzy V i VI rewizją urządzania lasu	163
Tabela 49. Zmiany przeciętnego wieku drzewostanów w kolejnych rewizjach urządzania lasu	164

SPIS RYCIN

Ryc. 1. Mapa zasięgu administracyjnego Nadleśnictwa Pomorze z zasięgiem gmin	18
Ryc. 2. Mezoregiony przyrodniczo-leśne.....	20
Ryc. 3. Położenie Nadleśnictwa Pomorze na tle RDLP w Białymstoku.....	21
Ryc. 4. Położenie rezerwatów przyrody	24
Ryc. 5. Jezioro Dziegożynis w rezerwacie Kukle, wydz. 856a.....	25
Ryc. 6. Jezioro Łempis w rezerwacie Łempis, oddz. 693d	27
Ryc. 7. Las mieszany w rezerwacie Pomorze, oddz. 1100d.....	29
Ryc. 8. Pło w rezerwacie Tobolinka, oddz. 582d.....	30
Ryc. 9. Krajobraz morenowy Pojezierza Sejneńskiego pod Berżnikami	31
Ryc. 10. Typowe dla Puszczy Augustowskiej bory sosnowe	32
Ryc. 11. Położenie obszarów chronionego krajobrazu oraz stanowiska dokumentacyjnego w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa	33
Ryc. 12. Pomnikowy dąb pod wsią Okółek, wydz. 682b.....	36
Ryc. 13. Nadleśnictwo Pomorze jest jednym z najważniejszych ostoi sasanki otwartej w Polsce	38
Ryc. 14. Włochatka w dziupli lęgowej.....	50
Ryc. 15. Zasięgi obszarów Natura 2000 na terenie nadleśnictwa	52
Ryc. 16. Dystroficzne jezioro Nożegary, wydz. 726d.....	59
Ryc. 17. Murawa ciepłolubna, wydz. 896c.	61
Ryc. 18. Łąka świeża, wydz. 627l.	62
Ryc. 19. Pło z siedliskiem 7140 nad dystroficznym jeziorem, wydz. 855h.....	63
Ryc. 20. Mechowisko w kompleksie torfowisk nad jeziorem Wiłkokuk, wydz. 610d.....	64
Ryc. 21. Wilgotny las grądowy wiosną, wydz. 1024i	65
Ryc. 22. Świerczyna na torfie nad jeziorem Wiłkokuk, wydz. 586a	66
Ryc. 23. Łęg jesionowo-olszowy nad brzegiem Marychy wiosną, wydz. oddz. 1100k.....	67
Ryc. 24. Porównanie przeciętnej zasobności grup drzewostanów	70
Ryc. 25. Porównanie przeciętnego wieku dla grup drzewostanów	71
Ryc. 26. Położenie bagien i gruntów do sukcesji	72
Ryc. 27. Źródliko, wydz. 761b	74
Ryc. 28. Położenie stref ochrony głuszcza	76
Ryc. 29. Czarna Hańcza we wsi Okółek	81
Ryc. 30. Rzeka Marycha w rezerwacie Kukle.....	82
Ryc. 31. Jezioro Pomorze z miejscowości Kukle.....	84
Ryc. 32. Średnia miesięczna temperatura powietrza w stacji meteorologicznej w Suwałkach w wybranych przedziałach czasowych.....	87
Ryc. 33. Rozkład średnich miesięcznych opadów (w mm) stacji meteorologicznej w Suwałkach w latach 1922-2021.	88
Ryc. 34. Udział powierzchni [%] dominujących typów gleb.....	92
Ryc. 35. Udział procentowy powierzchni siedliskowych typów lasu w nadleśnictwie	94
Ryc. 36. Udział procentowy powierzchni siedlisk wg żyźności	94
Ryc. 37. Udział procentowy powierzchni siedlisk wg wilgotności.....	95
Ryc. 38. Struktura wiekowa drzewostanów według udziału [%] powierzchni leśnej.....	96
Ryc. 39. Struktura wiekowa drzewostanów według udziału [%] miąższości	97
Ryc. 40. Udział [%] powierzchniowy gatunków panujących i rzeczywistych	98
Ryc. 41. Udział [%] miąższości gatunków panujących i rzeczywistych.....	98
Ryc. 42. Udział powierzchniowy [%] drzewostanów wg bogactwa gatunkowego.....	99
Ryc. 43. Struktura drzewostanów w % powierzchni.....	101
Ryc. 44. Udział procentowy powierzchni drzewostanów wg pochodzenia	102
Ryc. 45. Dojrzała fitocenoza subborealnego boru mieszanego, wydz. 705g	104

Ryc. 46. Dwór w Krasnogradzie, wydz. 1115m	107
Ryc. 47. Miejsce pamięci żołnierzy AK poległych w 1943 r., wydz. 682b	110
Ryc. 48. Pomnik „Golgota Wschodu” w Gibach	112
Ryc. 49. Miejsce postoju pojazdów w leśnictwie Szlamy, wydz. 986z.....	114
Ryc. 50. Stopień borowacenia w lasach nadleśnictwa [%].....	124
Ryc. 51. Stopień zgodności składu gatunkowego z siedliskiem w % powierzchni.....	125
Ryc. 52. Zalany przez bobry drzewostan w leś. Muły, wydz. 1065c	133
Ryc. 53. Fitocenoza zdominowana przez dąb czerwony w rezerwacie Kukle, wydz. 895a...	135
Ryc. 54. Niecierpek drobnokwiatowy na skraju rezerwatu Łempis	136
Ryc. 55. Typy uszkodzeń drzewostanów według czynnika sprawczego w % powierzchni nadleśnictwa.....	138
Ryc. 56. Zmiany bogactwa gatunkowego drzewostanów w % powierzchni leśnej zalesionej.....	160
Ryc. 57. Zmiany stopnia borowacenia w % powierzchni leśnej zalesionej	161
Ryc. 58. Zmiany powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej (w ha) typów siedliskowych lasu	162
Ryc. 59. Zasobność (m ³ /ha) w kolejnych rewizjach u.l.....	163
Ryc. 60. Zmiany w układzie powierzchniowym (w ha) klas wieku	164

WYKAZ STOSOWANYCH SKRÓTÓW I POJEĆ

Baza danych	Baza w formacie mdb (<i>MS Access</i>) zawierająca szczegółowe dane opisu lasu wykonanego w trakcie prac nad planem urządzenia lasu, zawierająca również planowane zabiegi gospodarcze. Baza ta jest po zatwierdzeniu planu importowana do bazy SILP w nadleśnictwie.
BULiGL	Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
CW	Czyszczenia wczesne – zabiegi pielęgnacyjne wykonywane w uprawach w celu regulacji składu gatunkowego i poprawy jakości rosnącego drzewostanu.
CP	Czyszczenia późne – zabiegi wykonywane zasadniczo w drzewostanach w wieku między 10 a 20 lat (okres młodnika) w celu polepszenia warunków rozwoju drzew o dobrej jakości hodowlanej, poprzez usunięcie z nich niekorzystnych składników.
DP	Dyrektywa Ptasia – Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa.
Drewno pozyskane (Pozyskanie drewna)	Drewno pochodzące z cięć rębnych i przedrębnych, zarówno planowych jak i przygodnych, również kształtujących bezpieczeństwo publiczne w tym pożarowe.
Drzewostan	Fragment lasu o w miarę jednolitych cechach takich jak wiek, skład gatunkowy, struktura, siedlisko itp.
DS	Dyrektywa Siedliskowa (habitatowa) – Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.
GIS	System Informacji Geograficznej (<i>ang. Geographic Information System</i>).
GDOŚ	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska.
GIOŚ	Generalny Inspektorat Ochrony Środowiska.
Halizna	Powierzchnia pozbawiona drzewostanu dłużej niż 5 lat oraz uprawa i młodnik I klasy wieku o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (z wyłączeniem upraw i młodników powstałych po cięciu uprzątającym rębnią IIIa).
IBL	Instytut Badawczy Leśnictwa.
IUL	Instrukcja Urządzania Lasu. Dokument branżowy wprowadzony zarządzeniem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, określający sposób wykonania oraz zawartość planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa a także sposób przeprowadzania konsultacji społecznych.
IOL	Instrukcja Ochrony Lasu. Wytyczne i zasady wykonywania ochrony drzewostanów przed działaniem szkodliwych czynników. Opisuje metody zapobiegania, wykrywania i zwalczania gradacji owadów, zagrożeń powodowanych przez grzyby itp.
JCW	Jednolite części wód. Jednostki podziału wód ze względu na potrzeby zarządzania nimi
JCWP	Jednolite części wód powierzchniowych. Jednostki podziału wód powierzchniowych, jezior lub inny naturalnych lub sztucznych zbiorników wodnych, strug, strumieni, potoków, rzek, kanałów lub ich części, morskie wody przejściowe lub wody przybrzeżne.
JCWpd	Jednolite części wód podziemnych. Jednostki hydrogeologiczne wytypowane w celu ustalenia zasobów odnawialnych i zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych, wraz z oceną stopnia ich zagospodarowania
Kępa ekologiczna	Fragment drzewostanu pozostawiony do naturalnego rozkładu we fragmentach drzewostanów podlegających działaniom gospodarczym.
KO	Klasa odnowienia. Do klasy odnowienia zaliczane są drzewostany, w których rozpoczęto proces przebudowy rębnią złożoną i w których występuje odnowienie, na co najmniej 30% powierzchni.

KDO	Klasa do odnowienia. Zaliczane są tu drzewostany, w których rozpoczęto proces przebudowy rębnią złożoną, ale nie spełniają kryteriów KO, tzn. wymagają uprzedniego odnowienia.
LP	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe.
Miąższość (zasobność)	Jest to objętość drzewa (drewna) mierzona w m ³ . Określa się ogólną miąższość drzewostanów w całym nadleśnictwie, czyli tzw. zapas drzewostanów, oraz przeciętną miąższość na 1 ha, zwaną zasobnością.
MŚ (MKiŚ)	Ministerstwo Środowiska (Ministerstwo Klimatu i Środowiska).
Odnawianie (odnowienie)	Ponowne wprowadzenie roślinności leśnej (drzewa) na powierzchnię leśną. Może mieć charakter odnowienia naturalnego lub sztucznego.
OChK	Obszar chronionego krajobrazu.
OSO	Obszar specjalnej ochrony – obszar Natura 2000 ustanowiony w celu ochrony ptaków i ich siedlisk odpowiednim rozporządzeniem Ministra Środowiska.
PCzK	Polska Czerwona Księga.
Plan [PUL]	Podstawowy dokument planistyczny z zakresu gospodarki leśnej, sporządzany dla każdego nadleśnictwa na okres 10 lat, określający całość zadań związanych z prowadzeniem gospodarki leśnej w tym okresie. Sporządzenie planu urządzenia lasu jest obowiązkiem wynikającym z Ustawy o lasach.
Płazowina	Powierzchnia porośnięta drzewami II klasy wieku o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku o zadrzewieniu do 0,2 włącznie.
Program [POP]	Program Ochrony Przyrody.
Przedmiot ochrony	Gatunek lub siedlisko, dla którego ochrony utworzony został dany obszar Natura 2000. Gatunki lub siedliska, które w SDF mają ocenę ogólną A, B lub C. Gatunki wyszczególnione, w SDF z oceną D nie są przedmiotem ochrony.
PZO	Plan Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 lub rezerwatu przyrody.
Rb I	Rębnia zupełna. Polega na jednorazowym usunięciu z określonej powierzchni 95% drzewostanu w celu wprowadzenia gatunków światłożądnych, zgodnych z siedliskiem.
Rb III	Rębnia gniazdowa. Jest to sposób zagospodarowania lasu, w którym otrzymujemy drzewostany o zmieszaniu kępowym. Płaty gatunku lub gatunków domieszkowych rozwijają się na jednogatunkowych (w zasadzie) gniazdach, przy osłonie bocznej bądź górnej i uzyskują niezbędne wyprzedzenie względem gatunku głównego odnawianego na powierzchni międzygniazdowej. Zasady Hodowli Lasu przewidują dla rębni gniazdowych średni okres odnowienia jednej strefy (11-20 lat). Jeżeli na gniazdach mają być odnawiane gatunki różniące się tempem wzrostu w młodości, to gniazda mogą być wykonane w kilku nawrotach, rozpoczynając od tych dla gatunku rosnącego najwolniej.
Rb IIIa	Rębnia gniazdowa zupełna. Sposób zagospodarowania lasu polegający w pierwszym etapie na wycięciu gniazd. W drugim etapie następuje całkowite usunięcie drzewostanu z powierzchni między gniazdami, z ewentualnym pozostawieniem części starodrzewu oraz nasienników. Cięcia wykonuje się, gdy odnowienie na gniazdach osiąga wysokość minimum 1 m i zwarcie. Na powierzchni między gniazdami wprowadza się odnowienie sztuczne gatunków światłożądnych. Rębnia ta jest stosowana na strefach manipulacyjnych o szerokości 80-100 m lub powierzchni do 6 ha
Rb IIIb	Sposób zagospodarowania lasu polegający na jednorazowym lub dwukrotnym zakładaniu gniazd w strefach manipulacyjnych o szerokości 100-150 m na powierzchni 6-9 ha w całych pododdziałach w celu wprowadzenia dębu z grupową domieszką gatunków II piętra (grab, lipa) i ewentualne wykorzystanie gatunków szybko rosnących i osłonowych (modrzew, brzoza) na gniazdach oraz z cięciami częściowymi na powierzchni międzygniazdowej w celu uzyskania odnowienia naturalnego gatunków ciężkonasiennych (dąb). Na powierzchni nieodnowioną samosiewem wprowadza się, po cięciu uprzątającym, gatunki światłożądne zgodne z typem drzewostanu.
Rb IV	Rębnia stopniowa. Polega na stosowaniu w drzewostanie różnego rodzaju cięć, zależnie od wewnętrznego zróżnicowania siedliskowego, występujących gatunków drzew a także obecności i wieku młodego pokolenia. Rębnia ma na celu otrzymanie w efekcie lasu o zróżnicowanej strukturze wiekowej, przestrzennej i gatunkowej. Okres odnowienia w rėbniach stopniowych jest długi lub bardzo długi, od 20 do 50 i więcej lat.
RDLP	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych.

RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska.
SDF	Standardowy formularz danych obszaru Natura 2000.
Siedliska i gatunki „naturowe”	Siedliska i gatunki wymienione w Załączniku I lub II Dyrektywy Siedliskowej, a także Załączniku I Dyrektywy Ptasiej, dla których ochrony tworzy się obszary Natura 2000.
Siedlisko przyrodnicze	Obszar lądowy lub wodny, naturalny, półnaturalny lub antropogeniczny, wyodrębniony w oparciu o cechy geograficzne, abiotyczne i biotyczne.
SILP	System Informatyczny Lasów Państwowych – baza danych i oprogramowanie służące bieżącej pracy, planowaniu i kontroli w nadleśnictwie.
SOO	Specjalny obszar ochrony – obszar Natura 2000 wyznaczony w celu ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt (poza ptakami).
Starodrzew	Drzewostan ponad 100-letni.
TD	Typ drzewostanu – określa przyszły (w wieku dojrzałości drzewostanu) skład gatunkowy. Zapisywany jest np. w postaci So-Db, co oznacza, że dojrzały drzewostan powinien składać się głównie z dębów z udziałem sosny.
TSL	Typ siedliskowy lasu. Jednostka klasyfikacji siedlisk leśnych ustalona na podstawie badań gleby, runa i drzewostanu. TSL opisuje potencjalne możliwości produkcji siedliska w zależności od trzech czynników: żyzności gleby, wilgotności oraz położenia w terenie (wysokość n.p.m. makrorzeźba). Siedliska dzielą się na bory, bory mieszane, lasy mieszane i lasy, a w ramach tych grup, na suche, świeże, wilgotne, bagienne i łęgowe.
TW	Trzebieże wczesne są to cięcia pielęgnacyjne wykonywane w drzewostanie w wieku około 20 – 50 lat, których celem jest zabezpieczenie najwartościowszych składników drzewostanu przez popieranie drzew dorodnych i usuwanie niepożądanych; trzebież wczesna polepsza jakość surowca drzewnego, zwiększa odporność drzewostanu na czynniki abiotyczne (np. śniegołomy i wiatrołomy), poprawia stan sanitarny lasu i przyspiesza dojrzewanie drzewostanu.
TP	Trzebieże późne wykonywane w drzewostanach starszych, w celu poprawy ich jakości, usuwaniu elementów szkodliwych i poprawianiu warunków wzrostu cennych składników drzewostanów.
Udział wg gatunków panujących	Drzewostan tworzą drzewa jednego, dwóch, trzech lub większej liczby gatunków drzew. Jeżeli do analiz przyjmowany jest tylko gatunek panujący w danym drzewostanie, (czyli ten o największym udziale) to wtedy powierzchnia całego drzewostanu jest traktowana, jako powierzchnia, na której rośnie tylko gatunek panujący.
Udział wg gatunków rzeczywistych	Drzewostan tworzą drzewa jednego, dwu, trzech lub większej liczby gatunków drzew. Jeżeli do analiz przyjmuje się faktyczny udział gatunku w składzie drzewostanu, to gatunkowi temu przypisywana jest powierzchnia adekwatna do udziału w powierzchni wydzielenia leśnego.
Zaburzenie	Nieprawidłowe funkcjonowanie ekosystemu leśnego spowodowane różnorodnymi czynnikami np. zmiany klimatyczne, susze

1. Wstęp

1.1. Cel i założenia metodyczne

Program Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Pomorze jest integralną częścią „Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Pomorze” (PUL), sporządzonego na okres od 1.01.2023 r. do 31.12.2032 r. Dane inwentaryzacyjne przedstawiono wg stanu na 1.01.2023 r. Program Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Pomorze został sporządzony w celu:

- zobrazowania bogactwa przyrodniczego lasów nadleśnictwa,
- przedstawienia istniejących i potencjalnych zagrożeń ekosystemów leśnych oraz środowiska przyrodniczego,
- ułatwienia prowadzenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych i w zgodzie z potrzebami społecznymi,
- ulepszenia i rozwijania metod ochrony przyrody,
- umożliwienia w przyszłości porównań i analiz zmian zachodzących w środowisku przyrodniczym.

Program Ochrony Przyrody zawiera wytyczne do organizacji gospodarki leśnej, regulacji użytkowania oraz wykonywania prac leśnych, które są koniecznym uzupełnieniem do planu cięć i planu hodowli na etapie ich wykonawstwa.

Podstawą merytoryczną wykonania programu ochrony przyrody była „Instrukcja sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie”, wydana przez Departament Leśnictwa Ministerstwa Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, zatwierdzona do użytku służbowego w dniu 28 maja 1996 roku przez Podsekretarza Stanu prof. dr hab. Andrzeja Szujeckiego [MOŚZNiL 1996]. Program Ochrony Przyrody na lata 2023–2032, zaktualizowany został zgodnie z § 3 ust.4 oraz § 110 i 111 Instrukcji Urządzania Lasu [PGL LP 2012c] i wg zaleceń wynikających z posiedzenia Komisji Założeń Planu Nadleśnictwa Pomorze, która odbyła się 5 listopada 2020 r.

Program wykonano w formie szczegółowej dla lasów i gruntów nieleśnych pozostających w zarządzie Nadleśnictwa Pomorze oraz w formie uproszczonej dla obszaru w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa. Program opracowano na podstawie danych zebranych w trakcie prac terenowych, dostępnych waloryzacji przyrodniczych oraz w oparciu o publikacje i opracowania z zakresu ochrony przyrody i środowiska będące w posiadaniu: Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku, Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Podlaskiego Konserwatora Zabytków, Podlaskiego Biura Planowania Przestrzennego, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Białymstoku, Nadleśnictwa Pomorze, urzędów gmin i innych. Dane dotyczące gatunków chronionych przyjęto za okres 2013-2022, dane starsze uwzględniono tylko wyjątkowo.

Integralną częścią programu ochrony przyrody jest „Mapa sytuacyjno-przeładowa walorów przyrodniczo-kulturowych Nadleśnictwa Pomorze” wykonana na bazie leśnej mapy numerycznej w skali 1 : 50000. Na mapie umieszczono wszystkie elementy i obszary podlegające ochronie przyrodniczej (w miarę posiadanych danych), obiekty cenne przyrodniczo oraz obiekty o znaczeniu kulturowym.

1.2. System ochrony przyrody i kształtowania środowiska naturalnego w lasach nadleśnictwa

Ustawa o lasach będąca na gruncie polskiego prawa podstawowym aktem prawnym regulującym gospodarowaniem zasobami leśnymi narzuca prowadzenie jej na zasadach „trwale zrównoważonej gospodarki leśnej”. W myśl tych zasad podstawowymi funkcjami lasów jest ich zachowanie dla zróżnicowanych celów, zarówno do ochrony klimatu i biosfery, ochrona środowiska życia człowieka, ochrona przyrody, gleb, wód, ale także zapewnienia surowca drzewnego i innych produktów na zasadzie racjonalnej gospodarki.

Zarządzanie lasami Puszczy Augustowskiej na przestrzeni wieków, nawet jeszcze przed zdefiniowaniem zasad współczesnego leśnictwa, różnie ważyło ww. funkcje lasów. W Nadleśnictwie Pomorze prowadzona jest zrównoważona gospodarka leśna, gdzie obok typowej funkcji produkcyjnej funkcjonują obiekty objęte ochroną – rezerваты, pomniki przyrody czy stanowiskami gatunków chronionych. Istotne są także ograniczenia wynikające z objęcia ochroną w ramach obszarów Natura 2000. Nie bez znaczenia jest także położenie w obszarze atrakcyjnym turystycznie, liczne jeziora oraz atrakcyjne do turystyki kajakowej rzeki – Czarna Hańcza i Marycha.

Uwzględniając wszystkie powyższe zagadnienia sporządzono niniejszy dokument którego zadaniem jest przedstawienie kompleksowego opis stanu przyrody w zasięgu nadleśnictwa oraz opracowanie zadań z zakresu ochrony przyrody i metod ich realizacji [PGL LP 2012c]. Zawartość POP określa „Instrukcja sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie” [MOŚZNiL 1996], gdzie są także zawarte definicje ochrony zasobów przyrodniczych w nadleśnictwach oraz sposoby ich realizacji.

Wychodząc z ww. założeń tworząc POP dla Nadleśnictwa Pomorze, starano się nakreślić pewien system ochrony przyrody gdzie wykonawca uwzględnił wszystkie akty prawa międzynarodowego, krajowego, zarządzenia organów samorządowych i jednostek LP mających wpływ na gospodarkę leśną. Aktualnie przyjęty system ochrony przyrody w nadleśnictwie w oparciu o który planowano działania przedstawia się jak poniżej:

- Wynikające z *Ustawy o ochronie przyrody*:
 - rezerваты przyrody,
 - obszary chronionego krajobrazu,
 - pomniki przyrody,
 - ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów,
 - sieć Natura 2000:
 - obszary specjalnej ochrony ptaków OSO
 - specjalne obszary ochrony SOO
 - ochrona gatunków i siedlisk przyrodniczych z załączników Dyrektywy Ptasiej i Siedliskowej;
- Wynikające z *Ustawy o lasach*:
 - lasy ochronne;
 - powszechna ochrona lasów (trwałość, ciągłość) wynikająca z *Ustawy o lasach*.

Tematyka POP zgodnie z instrukcją wykracza poza szeroko pojętą ochronę przyrody i środowiska życia człowieka. Istotnym tematem jest także opis i propozycja działań z dziedziny turystyki i rekreacji. Działania te powinny być prowadzone w nadleśnictwie:

- Zgodnie z zarządzeniem nr 57 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 9 maja 2003 roku w sprawie wytycznych prowadzenia edukacji leśnej;
- Poprzez tworzenie ośrodków edukacji przyrodniczo – leśnej.

1.3. Treść i układ Programu Ochrony Przyrody

Program Ochrony Przyrody, zgodnie z ustaleniami między zleceniodawcą i wykonawcą, stanowi odrębnie opracowane opracowanie – część tomu I.

Sporządzony został według następującego schematu:

- Część 1 - Wstęp.
- Część 2 - Ogólna charakterystyka obszaru nadleśnictwa.
- Część 3 - Formy ochrony przyrody, krajobrazu i obszary funkcyjne.
- Część 4 - Walory przyrodniczo-leśne nadleśnictwa.
- Część 5 - Walory historyczno-kulturowe.
- Część 6 - Turystyka i promocja wartości przyrodniczych.
- Część 7 - Zagrożenia środowiska przyrodniczego.
- Część 8 - Plan działań z zakresu ochrony przyrody.
- Część 9 - Porównanie stanu lasu – zestawienia historyczne.
- Część 10 - Monitoring skutków realizacji postanowień planu.
- Część 11 - Literatura.
- Część 12 - Załączniki.
- Część 13 - Kronika.
- Część 14 - Materiały kartograficzne.

2. Ogólna charakterystyka obszaru nadleśnictwa

2.1. Położenie

2.1.1. Położenie administracyjne

Nadleśnictwo Pomorze położone jest w północno-wschodniej części województwa podlaskiego, na terenie powiatu augustowskiego (gmina Płaska – niewielki fragment) oraz sejneńskiego (gmina Giby, gmina Sejny – miejska oraz gmina Sejny – wiejska), przy granicy z Białorusią i Litwą.

Ryc. 1. Mapa zasięgu administracyjnego Nadleśnictwa Pomorze (linie koloru czerwonego) z zasięgiem gmin (linie koloru niebieskiego)

2.1.2. Położenie fizycznogeograficzne

Nadleśnictwo Pomorze położone jest między 23°17' a 23°31' długości geograficznej wschodniej oraz między 53°54' i 54°15' szerokości geograficznej północnej.

W podziale fizyczno-geograficznym Polski [SOLON i in. 2018] obszar Nadleśnictwa Pomorze położony jest w następujących jednostkach:

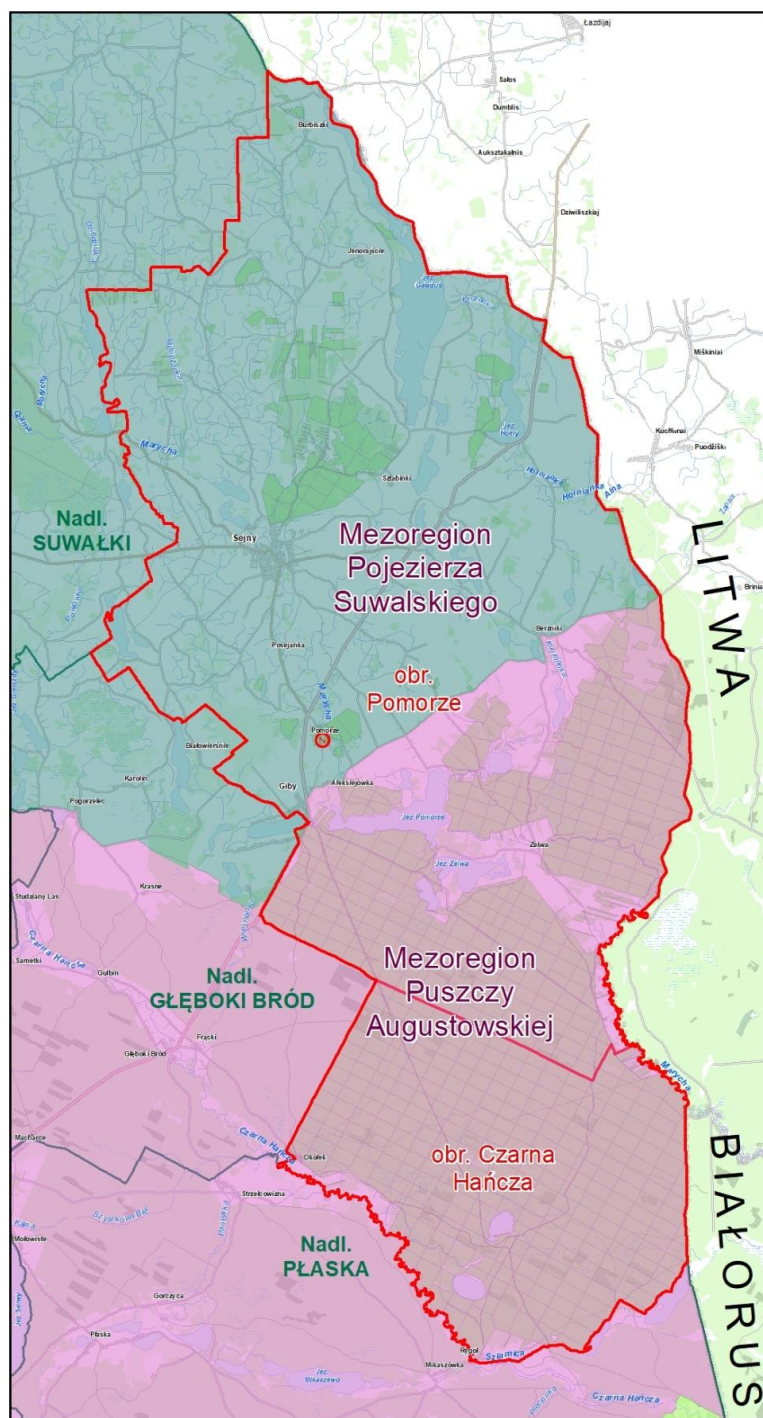
- megaregion: Niż Wschodnioeuropejski (8);
- prowincja: Niziny Wschodniobałtycko-Białoruskie (84);
- podprowincja: Pojezierze Wschodniobałtyckie (842);
- makroregion: Pojezierze Litewskie (842.7);
- mezoregion: Pojezierze Wschodniosuwalskie (842.73);
- mezoregion: Równina Augustowska (842.74).

Zgodnie z regionalizacją przyrodniczo-leśną [ZIELONY & KLICZKOWSKA 2012] nadleśnictwo znajduje się w następujących jednostkach (ryc. 2):

- Kraina Przyrodniczo-Leśna: Mazursko-Podlaska (II);
- Mezoregion: Pojezierza Suwalskiego (II.9);
- Mezoregion: Puszczy Augustowskiej (II.11).

Według podziału geobotanicznego [MATUSZKIEWICZ 2008] teren Nadleśnictwa Pomorze należy do następujących jednostek:

- Dział: Północny Mazursko-Białoruski (F);
- Kraina: Augustowsko-Suwalska (F.2);
- Okręg: Okręg: Okręg Pojezierza-Suwalskiego (F.2.1);
- Podokręg: Gibsko-Suwalski (F.2.1.e);
- Podokręg: Sejneński (F.2.1.f);
- Okręg: Puszczy Augustowskiej (F.2.2);
- Podokręg: Północnej Części Puszczy Augustowskiej (F.2.2.a).

Ryc. 2. Mezoregiony przyrodniczo-leśne

2.2. Stan posiadania

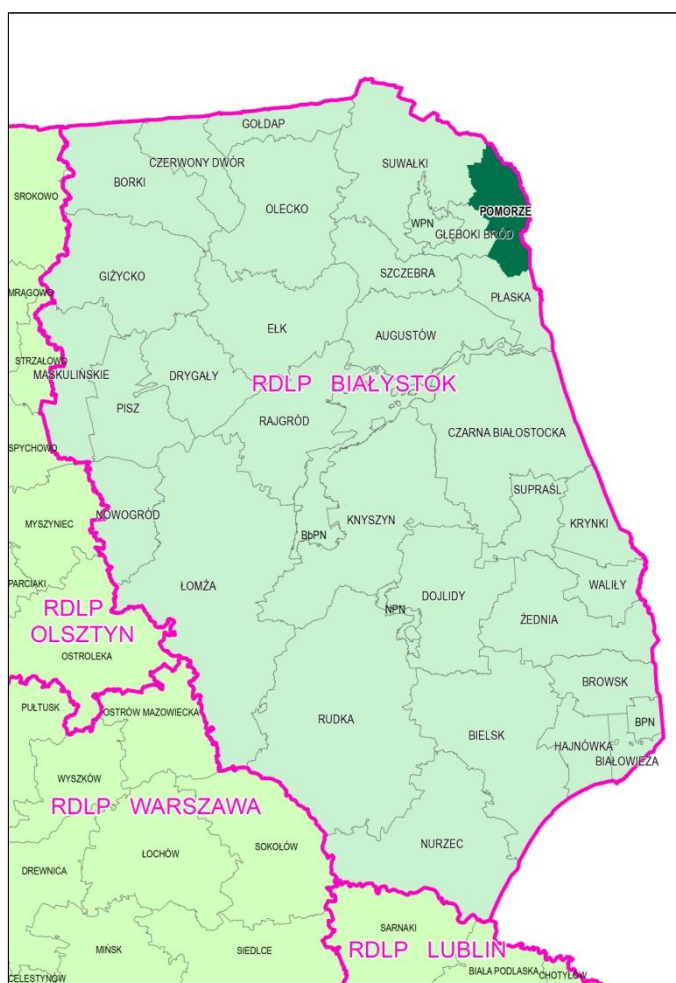
Powierzchnia gruntów Nadleśnictwa Pomorze wynosi 15 870,3096 ha wg podziału ewidencyjnego, zaś po zaokrągleniu poszczególnych wydziełów do arów – 15 870,91 ha (tab. 1). W jego skład wchodzi 2 obręby leśne (Czarna Hańcza i Pomorze) oraz 10 leśnictw (Borek Sejny, Budwieć, Dworzysko, Giby, Muły, Okółek, Rygól, Szlamy, Wigraniec i Wiłkokuk). Nadleśnictwo Pomorze zarządza północno-wschodnim fragmentem polskiej części Puszczy Augustowskiej oraz pozostałością puszczy nieopodal Sejn. Powierzchnia nadleśnictwa obejmuje również drobne kompleksy lasów niemających charakteru

puszczańskie, położone w oderwaniu od głównego kompleksu. Są to najczęściej działki przyjęte z innych własności (prywatnych, dawnego Państwowego Funduszu Ziemi i Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa – obecnie Agencji Nieruchomości Rolnych).

Tabela 1. Stan posiadania nadleśnictwa (bez współwłasności)

Obwód leśny, Nadleśnictwo	Powierzchnia ewidencyjna [ha]	Powierzchnia wynikająca z sumy opisów taksacyjnych poszczególnych wydziałów [ha]*
1	2	3
Czarna Hańcza	7 734,7541	7 735,07
Pomorze	8 135,5555	8 135,87
Nadleśnictwo Pomorze	15 870,3096	15 870,94

* różnica między powierzchnią ewidencyjną a wynikającą z opisów taksacyjnych wynika z zaokrągleń.

Ryc. 3. Położenie Nadleśnictwa Pomorze na tle RDLP w Białymstoku

Nadleśnictwo Pomorze od południa i zgodnie z ruchem wskazówek zegara graniczy z następującymi nadleśnictwami: Płaska, Głębokki Bród i Suwałki (Ryc. 3). Ponadto wschodnią granicę stanowi granica państwa z Litwą oraz Białorusią.

Siedziba nadleśnictwa mieści się we wsi Pomorze, w oddziale 1101cx obrębu Pomorze.

Stan posiadania i podział gruntów na główne grupy użytkowników przedstawia tabela 2.

Tabela 2. Struktura gruntów nadleśnictwa

Grupa i rodzaj użytku	Obręb		Nadleśnictwo Pomorze
	Czarna Hańcza	Pomorze	
	powierzchnia – ha		
1	2	3	5
Lasy – razem	7 635,43	7 931,65	15 567,08
grunty leśne zalesione	7 205,04	7 651,65	14 856,69
grunty leśne niezalesione	200,29	84,41	284,70
grunty związane z gosp. leśną	230,10	195,59	425,69
Grunty nieleśne - razem	99,64	204,22	303,86
grunty zadrzewione i zakrzewione	-	0,08	0,08
użytki rolne	71,24	89,79	161,03
grunty pod wodami	0,04	46,14	46,18
użytki ekologiczne	-	-	-
grunty zabudowane	0,07	2,78	2,85
tereny różne	-	-	-
nieużytki	28,29	65,43	93,72
Ogółem	7 735,07	8 135,87	15 870,94

2.3. Zasoby naturalne

Obszar Nadleśnictwa Pomorze nie jest zasobny w surowce mineralne. Występujące surowce należą do kopalin pospolitych. Złoża kruszywa naturalnego stanowią piaski i żwiry, ich wydobycie odbywa się metodami odkrywkowymi. W zasięgu nadleśnictwa znajdują się złoża na terenie ośmiu miejscowości: Berźniki, Bubele, Giby, Kielczany, Konstantynówka, Kukle, Posejanka oraz Sztabinki [SZUFLICKI i in. (red.) 2022], z których tylko złoża w Bubelach jest eksploatowane systematycznie, zaś złoża w Kielczanach i Konstantynówce okresowo. Zostały także rozpoznane złoża torfów i kredy jeziornej w miejscowościach: Berźniki, Dubowo, Zelwa oraz znaczne złoża surowców ceramicznych (gliny, ily) [SZUFLICKI i in. (red.) 2021].

Nadleśnictwo Pomorze nie prowadzi eksploatacji złóż kopalnych. Zasobami naturalnymi interesującymi w kontekście PUL jest drewno „zmagazynowane” w drzewostanach nadleśnictwa. Charakterystykę tych zasobów omówiono szczegółowo w punkcie 4.5.

3. Formy ochrony przyrody, krajobrazu i obszary funkcyjne

Obszar w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Pomorze, z racji na dość dużą powierzchnię odznacza się również zróżnicowaniem fizjograficznym, oraz różnym poziomem wpływu działalności ludzkiej na środowisko przyrodnicze. Obręb Czarna Hańcza oraz część Pomorza położone są w zasięgu zwartego kompleksu Puszczy Augustowskiej. Niemniej duża część zasięgu terytorialnego nadleśnictwa obejmują obszary rolnicze Pojezierza Sejneńskiego. Wynikiem tego jest duża różnorodność ekosystemów, a co za tym idzie form ochrony przyrody, krajobrazu i obszarów funkcyjnych o zróżnicowanym układzie reżimów ochronnych. Począwszy od rezerwatów przyrody poprzez obszary chronionego krajobrazu, pomniki przyrody, ochronę gatunkową roślin i zwierząt, obszary Natura 2000 i stanowiska dokumentacyjne. W pierwszej części rozdziału przedstawione zostały formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody (Art. 6 punkt 1), w drugiej części inne

formy ochrony krajobrazu i obszary funkcyjne, które wpływają na zachowanie (ochronę) cennych przyrodniczo miejsc i obszarów.

3.1. Ochrona powierzchniowa i indywidualna

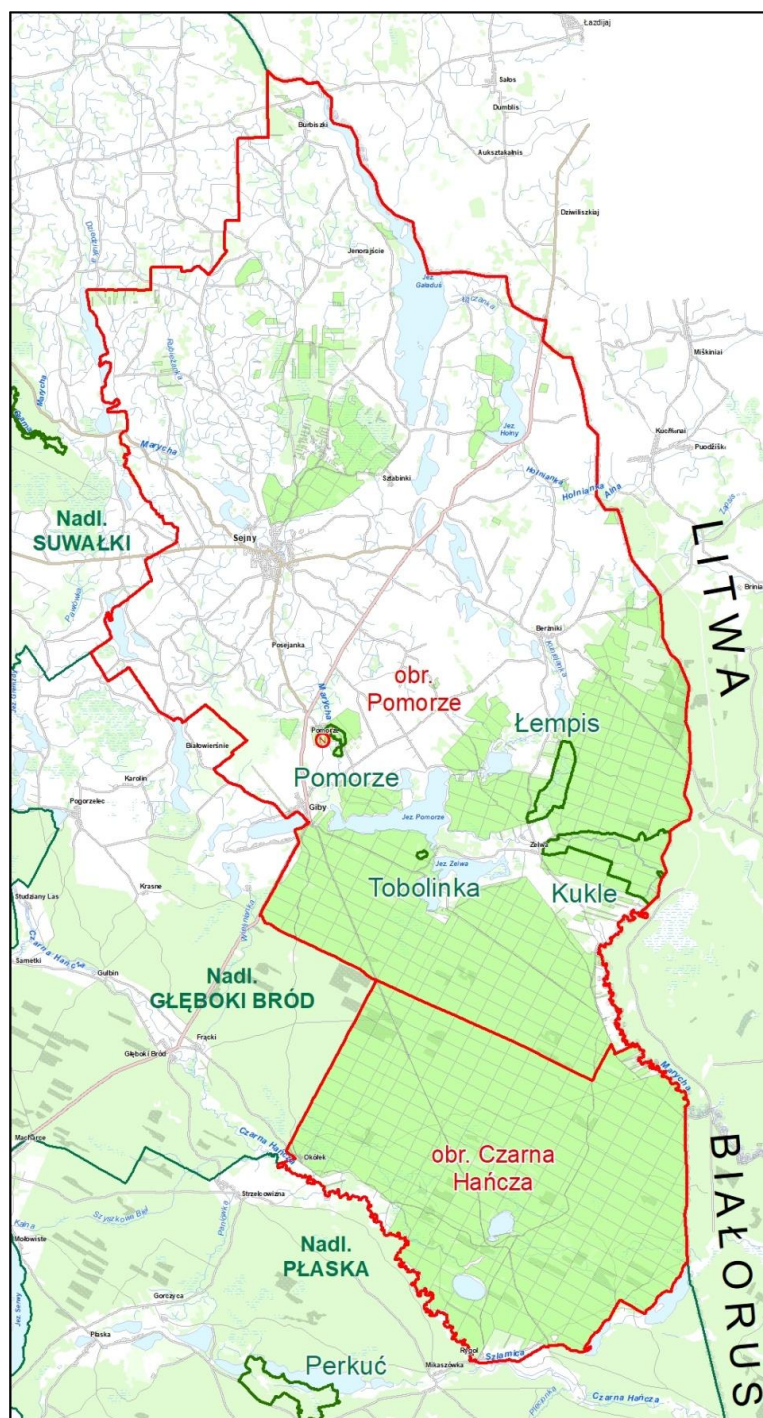
3.1.1. Rezerwy przyrody

Na gruntach Nadleśnictwa Pomorze zlokalizowano cztery rezerwy przyrody (tab. 3), w których chronione są najcenniejsze ekosystemy obszaru nadleśnictwa. Rezerwy zostały utworzone w latach 1959 i 1983.

Tabela 3. Rezerwy w nadleśnictwie

Lp.	Nazwa rezerwatu	Gmina Leśnictwo	Oddz., pododdz.	Cel ochrony	Rodzaj* typ ekosyst.	Pow. całk. pow. PUL
1	2	3	4	5	6	7
1	Kukle	Sejny Budwieć, Wigrańce	obr. Pomorze: 736a-i, 737a-i, ~b, 774a-h, ~b, 775a-i, 814a-k, n, ~a,~b,~c, ~d, 815a-g, 853a-c, 854a- s, 855a-h, 856a-g, 890a-c, 891a-f, ~a,~d,~f,~g, 892a-f, 893a-f, h, i, 894a-g, 895a, c-n, o	Zachowanie swoistych cech krajobrazu oraz naturalnych ekosystemów leśnych, bagiennych i wodnych.	leśny, różnych ekosystemów	<u>343,09</u> 343,09
2	Łempis	Sejny Wigrańce	obr. Pomorze: 691a-h, ~a,~b,~c,~d 692a-h, ~a,~b,~c, 693a-j, 694a-s, 695a-m,~c,~d,~f,~g, 696a- i,~c,~d,~f	Zachowanie naturalnych ekosystemów leśnych, wodnych i torfowiskowych z rzadkimi i chronionymi gatunkami roślin i zwierząt, charakterystycznych dla Pojezierza Suwalsko-Augustowskiego.	leśny, różnych ekosystemów	<u>132,34</u> 132,34
3	Pomorze	Giby Giby	obr. Pomorze: 1100a-f, ~a, ~b	Zachowanie najstarszego drzewostanu puszczy Augustowskiej oraz pozostałości dawnego grodziska.	leśny, leśny i borowy	<u>19,84</u> 19,84
4	Tobolinka	Giby Wiłkokuk	obr. Pomorze: 543a-c, 582a,~c,~d	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych jeziora dystroficznego z pływającymi wyspami pła torfowców	wodny, wodny	<u>4,62</u> 4,62
Razem powierzchnia						<u>499,89</u> 499,89

* rodzaj i typ ekosystemu zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody

Ryc. 4. Położenie rezerwatów przyrody

Rezerwat „Kukle” jest rezerwatem leśnym, został utworzony zarządzeniem *Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego* z dnia 24 listopada 1983 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (M.P. z 1983 r. Nr 39, poz.230). Aktualnie obowiązującym aktem prawnym dla tego obiektu jest zarządzenie *Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku* z dnia 9 sierpnia 2022 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Kukle” (Dz. Urz. Z 2022 r. poz. 3499). Powierzchnia rezerwatu zgodnie z aktualnym zarządzeniem wynosi 343,09 ha, w całości w zarządzie Nadleśnictwa Pomorze. Administracyjnie rezerwat umiejscowiony jest w powiecie sejneńskim, gminie Sejny.

Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie swoistych cech krajobrazu oraz naturalnych ekosystemów leśnych, bagiennych i wodnych.

Rezerwat obejmuje dolinę rzeki Marychy na jej pięciokilometrowym odcinku, przylegające dwa zatorfione obniżenia z dwoma dystroficznymi jeziorami oraz fragmenty zalesionych wyniesień otaczających dolinę. Obszar ten odznacza się urozmaiconym ukształtowaniem terenu i wysokim stopniem naturalności przyrodniczych elementów – rzeki, rzeźby terenu, szaty roślinnej.

Obok roślinności wodnej występującej w jeziorach, zbiorowisk szuwarowych otaczających rzekę, torfowisk wysokich i przejściowych oraz borów bagiennych okalających dystroficzne jeziora, występują olsy, łągi jesionowo-olszowe, bory mieszane torfowcowe, a na otaczających dolinę wyniesieniach – bory sosnowe i bory mieszane.

Na torfowiskach wysokich i przejściowych otaczających dystroficzne jeziora, występuje bardzo licznie rosiczka okrągłolistna *Drosera rotundifolia* oraz kilka innych rzadkich gatunków: bagnica torfowa *Scheuchzeria palustris*, przygielka biała *Rhynchospora alba*, żurawina drobnolistna *Vaccinium microcarpum*, bażyna czarna *Empetrum nigrum*, turzyca bagienna *Carex limosa*.

Ryc. 5. Jezioro Dziegożynis w rezerwacie Kukle, wydz. 856a (fot. R. Zarzecki)

Na obrzeżach zatorfionych dolinek z jeziorami dystroficznymi występują bory bagienne *Vaccinio uliginosi-Pinetum* z krzewinkowym runem złożonym z bagna zwyczajnego *Ledum palustre*, borówki bagiennnej *Vaccinium uliginosum*, borówki czarnej *Vaccinium myrtillus*, z niewielkim udziałem modrzewnicy zwyczajnej *Andromeda polifolia* i żurawiny błotnej *Oxycoccus palustris*.

W zatorfionej dolinie Marychy występują świerczyny na torfie *Sphagno girgensohnii-Piceetum* z turzycą życicową *Carex loliacea* w runie i z bogatą w gatunki warstwą mszystą

oraz miejscami ols *Ribeso nigri-Alnetum* i łąg jesionowo-olszowy *Fraxino-Alnetum* [BULIGL ODDZ. W B-STOKU 2022].

Wyniesienia otaczające dolinę rzeki zajmują bory świeże *Peucedano-Pinetum* i subborealne bory mieszane *Serratulo-Pinetum* [BULIGL ODDZ. W B-STOKU 2022].

W borach świeżych występują w wielu miejscach rośliny podlegające ochronie gatunkowej: sasanka otwarta *Pulsatilla patens*, pomocnik baldaszkowy *Chimaphila umbellata*, rzadziej widłak spłaszczony *Diphysium complanatum*, a w borze mieszanym występuje licznie tajeża jednostronna *Goodyera repens*.

Rezerwat nie posiada aktualnego planu ochrony, również nie zostały określone aktualne zadania ochronne. Ostatni dokumentacja planistyczna dla rezerwatu pochodzi z 1993 [BULIGL ODDZ. W B-STOKU 1993a], zaś ostatnie zadania ochronne ustanowiono w 2015 r. na mocy zarządzenia nr 20/2015 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 21 maja 2015 r.

Rezerwat „Łempis” o powierzchni 132,34 ha jest rezerwatem leśnym. Został utworzony zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 24 listopada 1983 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (M.P. z 1983 r. Nr 39, poz. 230). Aktualnie obowiązującym aktem prawnym dla tego obiektu jest zarządzenie Nr 35/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 20 grudnia 2011 (Dz. Urz. z 2012 r. poz. 4).

Administracyjnie rezerwat umiejscowiony jest w powiecie sejneńskim, gminie Sejny. Grunty na których leży rezerwat są własnością Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Pomorze.

Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie naturalnych ekosystemów leśnych, wodnych i torfowiskowych z rzadkimi i chronionymi gatunkami roślin i zwierząt, charakterystycznych dla Pojezierza Suwalsko-Augustowskiego.

Rezerwat obejmuje trzy dystroficzne jeziora, szuwały i otaczające lasy występujące w zatorfionej rynnie polodowcowej. Roślinność wodna w jeziorach rozwinięta jest słabo. Występują w nich niewielkie skupienia grzybieni białych *Nymphaea alba*, grążeli żółtych *Nuphar luteum*, rdestnic: pływającej *Potamogeton natans* i przeszytej *Potamogeton perfoliatus*, żabiścieka pływającego *Hydrocharis morsus-ranae*. Jeziora okolone są szuwarem kłociowym *Cladium mariscus*, za którym występują bory bagienne *Vaccinio uliginosi-Pinetum*. Charakteryzują się one drzewostanem sosnowym i krzewinkowym runem złożonym głównie z borówki bagiennej *Vaccinium uliginosum*, borówki czarnej *Vaccinium myrtillus*, bagna zwyczajnego *Ledum palustre* z niewielką domieszką żurawiny błotnej *Oxycoccus palustris* i modrzewnicy zwyczajnej *Andromeda polifolia*. Warstwę mchów tworzy zwarty kobierzec torfowców. Nieco dalej od jeziora występują sosnowo-brzozowy las bagienny *Betula pubescens-Thelypteris palustris* i ols *Ribeso nigri-Alnetum*. [BULIGL ODDZ. W B-STOKU 2022]. Sosnowo-brzozowy las bagienny zajmuje dość duże powierzchnie. Odnacza się drzewostanem złożonym z sosny, brzozy omszonej, świerka z domieszką olszy czarnej. W runie obok gatunków borowych: borówki czarnej *Vaccinium myrtillus*, borówki brusznicy *Vaccinium vitis-idaea*, widłaka jałowcowatego *Lycopodium annotinum* występują rośliny olsowe – narecznica błotna *Thelypteris palustris*, czermień błotna *Calla palustris* oraz gatunki torfowisk niskich: turzyca błotna *Carex acutiformis*, turzyca darniowa *Carex caespitosa*,

skrzyp bagienny *Equisetum fluviatile*, tojeść bukietowa *Lysimachia thyrsoiflora* i gatunki torfowisk przejściowych: siedmiopalecznik błotny *Potentilla palustris* i bobrek trójlistkowy *Menyanthes trifoliata*. W warstwie mchów obok licznej grupy mchów brunatnych występują w dość dużej ilości torfowce.

Ols zajmuje niewielkie powierzchnie w sąsiedztwie sosnowo-brzozowego lasu bagiennego. Odznacza się słabo zaznaczoną strukturą kępkowo-dolinkową.

Na wyniesieniach otaczających zatorfioną dolinę największą powierzchnię zajmuje subboralny bór mieszany *Serratulo-Pinetum*. W drzewostanie obok sosny występuje licznie świerk, a w runie obok borówki czarnej *Vaccinium myrtillus*, borówki brusznicy *Vaccinium vitis-idaea*, siódmaczka leśnego *Trientalis europaea* występują licznie szczawik zajęczy *Oxalis acetosella*, turzyca palczasta *Carex digitata*, poziomka pospolita *Fragaria vesca*, fiołek Rivina *Viola riviniana* i inne.

W północno-wschodniej części rezerwatu występuje bór sosnowy z rzadkimi gatunkami w runie: arniką górską *Arnica montana*, widłakiem spłaszczonym *Diphasium complanatum*, głowienką wielkokwiatową *Prunella grandiflora* i mącznicą lekarską *Arctostaphylos uva-ursi*.

Ogólnie flora roślin naczyniowych rezerwatu liczy 353 gatunki, z których 41 objętych jest ochroną prawną w Polsce [PAWLIKOWSKI i in. 2017].

Fauna oraz biota grzybów, w tym porostów, nie była przedmiotem odrębnych badań i obserwacji, nie ma więc wiarygodnych danych odnośnie występujących tu gatunków.

Ryc. 6. Jezioro Łempis w rezerwacie Łempis, oddz. 693d (fot. R. Zarzecki)

Rezerwat nie posiada aktualnego planu ochrony, również nie zostały określone aktualne zadania ochronne. Ostatni dokument planistyczny dla rezerwatu pochodzi z 1993 [BULIGL ODDZ. W B-STOKU 1993b], zaś ostatnie zadania ochronne ustanowiono w 2015 r. na mocy

zarządzenia nr 19/2015 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 21 maja 2015 r. Dokumenty te nie mają aktualnie mocy prawnej.

Rezerwat „Pomorze” o powierzchni 19,84 ha jest rezerwatem leśnym. Został utworzony zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 24 listopada 1983 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (M. P. z 1983 r. Nr 39, poz. 230). Aktualnie obowiązującym aktem prawnym dla tego obiektu jest zarządzenie Nr 36/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 20 grudnia 2011 (Dz. Urz. z 2012 r. poz. 5).

Administracyjnie rezerwat umiejscowiony jest w powiecie sejneńskim, gminie Giby. Grunty na których leży rezerwat są własnością Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Pomorze. Na terenie Rezerwatu rezerwatu, ze względu na znajdującym się w jego granicach grodzisko Jaćwingów, zarządzeniem nr 12/2017 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku w dniu 11 lipca 2017 r. wyznaczono szlak udostępniony dla ruchu pieszego.

Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie najstarszego drzewostanu Puszczy Augustowskiej oraz pozostałości grodziska.

Rezerwat obejmuje fragment lasu z dorodnym ponad 200-letnim drzewostanem sosnowym, występującym na wyniesieniu morenowym. W południowej części rezerwatu, na stromym wzgórzu znajdują się ślady dawnego grodziska. Jest to stanowisko archeologiczne – Grodzisko w Posejnelach zwane górą „Pilikanis”. U podnóża wyniesienia płynie naturalnym korytem rzeka Marycha.

Zbiorowisko leśne, występujące na wyniesieniu ma charakter żywej postaci kontynentalnego boru mieszanego świeżego *Quercus robur-Pinetum coryletosum* [BULiGL Oddz. w B-stoku 2022]. W drzewostanie obok sosny występuje świerk. W dolnym piętrze obok dominującego świerka występuje nielicznie dąb szypułkowy, brzoza brodawkowata, sosna niekiedy osika.

W bujnie rozwiniętej warstwie krzewów dominuje leszczyna. Domieszkę stanowią wiciokrzew suchodrzew *Lonicera xylosteum*, jarzębina *Sorbus aucuparia*, trzmielina brodawkowata *Euonymus verrucosus*, kalina koralowa *Viburnum opulus*, kruszyna pospolita *Frangula alnus* i podlegający ochronie gatunkowej wawrzynek wilczełyko *Daphne mezereum*. W bogatym runie obok gatunków borowych – borówki czarnej *Vaccinium myrtillus*, borówki brusznicy *Vaccinium vitis-idaea*, siódmaczka leśnego *Trientalis europaea*, pszeńca zwyczajnego *Melampyrum pratense*, gruszczyki jednostronnej *Orthilia secunda* występują rośliny lasów liściastych – sałatnik leśny *Mycelis muralis*, perlówka zwisła *Melica nutans*, turzyca palczasta *Carex digitata*, kuklik pospolity *Geum urbanum* oraz gatunki ciepłolubne, jak dzwonek brzoskwiniolistny *Campanula persicifolia*, koniczyna dwukłosa *Trifolium alpestre*, koniczyna pogięta *Trifolium medium*, czyściec storzyszek *Clinopodium vulgare*, turzyca pagórkowa *Carex montana*. Rosną tu też podlegające ochronie gatunkowej: widłak jałowcowaty *Lycopodium annotinum*, pomocnik baldaszkowy *Chimaphila umbellata* i tajeża jednostronna *Goodyera repens*.

Nad wodą u podnóża wyniesień niewielką powierzchnię zajmuje łęg jesionowo-olszowy *Fraxino-Alnetum*.

Ryc. 7. Las mieszany w rezerwacie Pomorze, oddz. 1100d (fot. R. Zarzecki)

Fauna oraz biota grzybów, w tym porostów, rezerwatu, nie była przedmiotem odrębnych badań i obserwacji, nie ma więc wiarygodnych danych odnośnie występujących tu gatunków.

Rezerwat nie posiada aktualnego planu ochrony, również nie zostały określone aktualne zadania ochronne. Ostatni dokument planistyczny dla rezerwatu pochodzi z 1993 [BULIGL ODDZ. W B-STOKU 1993c], zaś ostatnie zadania ochronne ustanowiono w 2015 r. na mocy zarządzenia nr 18/2015 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 21 maja 2015 r. Dokumenty te nie mają aktualnie mocy prawnej.

Rezerwat „Tobolinka” o powierzchni 4,62 ha jest rezerwatem fitocenotycznym chroniącym dystroficzne jezioro Tobolinka oraz otaczające je torfowiska. Rezerwat został powołany zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 31 października 1959 roku (M.P. nr 96, poz. 516). Aktualnie obowiązującym aktem prawnym dla tego obiektu jest zarządzenie Nr 37/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 20 grudnia 2011 (Dz. Urz. z 2012 r. poz. 6).

Celem ochrony jest zechowanie ze względów naukowych i dydaktycznych jeziora dystroficznego z pływającymi wyspami pła torfowców.

Na torfowisku występuje licznie rosziczka okrągłolistna *Drosera rotundifolia* oraz rzadkie gatunki torfowiskowe jak: przygiełka biała *Rhynchospora alba*, turzyca bagienna *Carex limosa*, bagnica torfowa *Scheuchzeria palustris*. Torfowisko otacza pierścień boru bagiennego *Vaccinio uliginosi-Pinetum* z bagnem zwyczajnym *Ledum palustre* i borówką bagienną *Vaccinium uliginosum*. W jednym miejscu rośnie też bażyna czarna *Empetrum nigrum*. Ogólnie flora roślin naczyniowych liczy 32 gatunki [PAWLIKOWSKI 2020].

Rezerwat nie posiada aktualnego planu ochrony, również nie zostały określone aktualne zadania ochronne. Ostatni dokument planistyczny dla rezerwatu pochodzi z 1993 [BULIGL ODDZ. W B-STOKU 1993d], zaś ostatnie zadania ochronne ustanowiono w 2015 r. na mocy zarządzenia nr 17/2015 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 21 maja 2015 r.

Ryc. 8. Pło w rezerwacie Tobolinka, oddz. 582d (fot. R. Zarzecki)

Tabela 4. Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów w rezerwach przyrody na tle drzewostanów nadleśnictwa

Objekt, nazwa: rezerwatu, nadleśnictwa	Przeciętny wiek [lat]	Przeciętny zapas [m ³ /ha]	Średni przyrost [m ³ /ha]	Udział siedlisk borowych [%]*	Udział gatunków iglastych [%]
1	2	3	4	5	6
Kukle	98	438	7	88,6	85,1
Lempis	93	439	7	69,6	81,9
Pomorze	208	499	4	0,0	84,9
Tobolinka	102	200	2	100	45,8
Lasy ochronne nadleśnictwa	84	323	6	59,6	71,8
Ogółem nadleśnictwo	72	326	7	83,6	85,6

* Dane uzyskane z programu TaksWykaz mogą różnić się od danych z programu Taksator z racji na różne sposoby liczenia.

3.1.2. Obszary chronionego krajobrazu

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełniące funkcje korytarzy ekologicznych. Obszary chronionego krajobrazu powinny być wyłączone z projektowania i lokalizowania inwestycji uciążliwych dla środowiska naturalnego,

natomiast właściwe są dla lokalizowania wszelkich inwestycji pobytowo-wypoczynkowych takich jak: ośrodki wypoczynkowe, pola namiotowe i miejsca biwakowe. W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Pomorze znajdują się dwa takie obszary.

Obszar Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Sejneńskie” ustanowiony rozporządzeniem nr 6/91 Wojewody Suwalskiego z dnia 2 maja 1991 roku w sprawie zasad gospodarki przestrzennej na obszarach chronionego krajobrazu i wokół jezior województwa suwalskiego (Dz. Urz. Woj. Suwalskiego z dnia 2 maja 1991 r. nr 17 poz. 167). Aktualnie obowiązującym aktem prawnym jest uchwała nr XXXIII/446/2021 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 27 września 2021 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Sejneńskie” (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2021 r., poz. 3667).

Obszar Chronionego Krajobrazu „Pojezierza Sejneńskiego” jest położony w województwie podlaskim, powiatach: sejneńskim (na terenie gmin: Giby, Sejny miejska, Sejny wiejska, Puńsk, Krasnopol), suwalskim (na terenie gminy Suwałki wiejska). Obiekt, o łącznej powierzchni 35977,80 ha, został utworzony w celu zachowania różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych związanych z urozmaiconą rzeźbą polodowcową Pojezierza Sejneńskiego z licznymi jeziorami, kemami, ozami i wzgórzami morenowymi. Obejmuje tereny na wschód od Wigierskiego Parku Narodowego po granicę z Litwą. Na południu przylega do Puszy Augustowskiej, a na północy wąskim pasem dochodzi do granicy państwa za miejscowością Puńsk.

W zasięgu Nadleśnictwa Pomorze znajduje się 17737,19 ha obszaru. W skład obszaru wchodzi 4993,80 ha gruntów Nadleśnictwa Pomorze w obrębie Pomorze. Obecność obszaru nie prowadzi do żadnych ograniczeń dla PUL.

Ryc. 9. Krajobraz morenowy Pojezierza Sejneńskiego pod Berznikami (fot. R. Zarzecki)

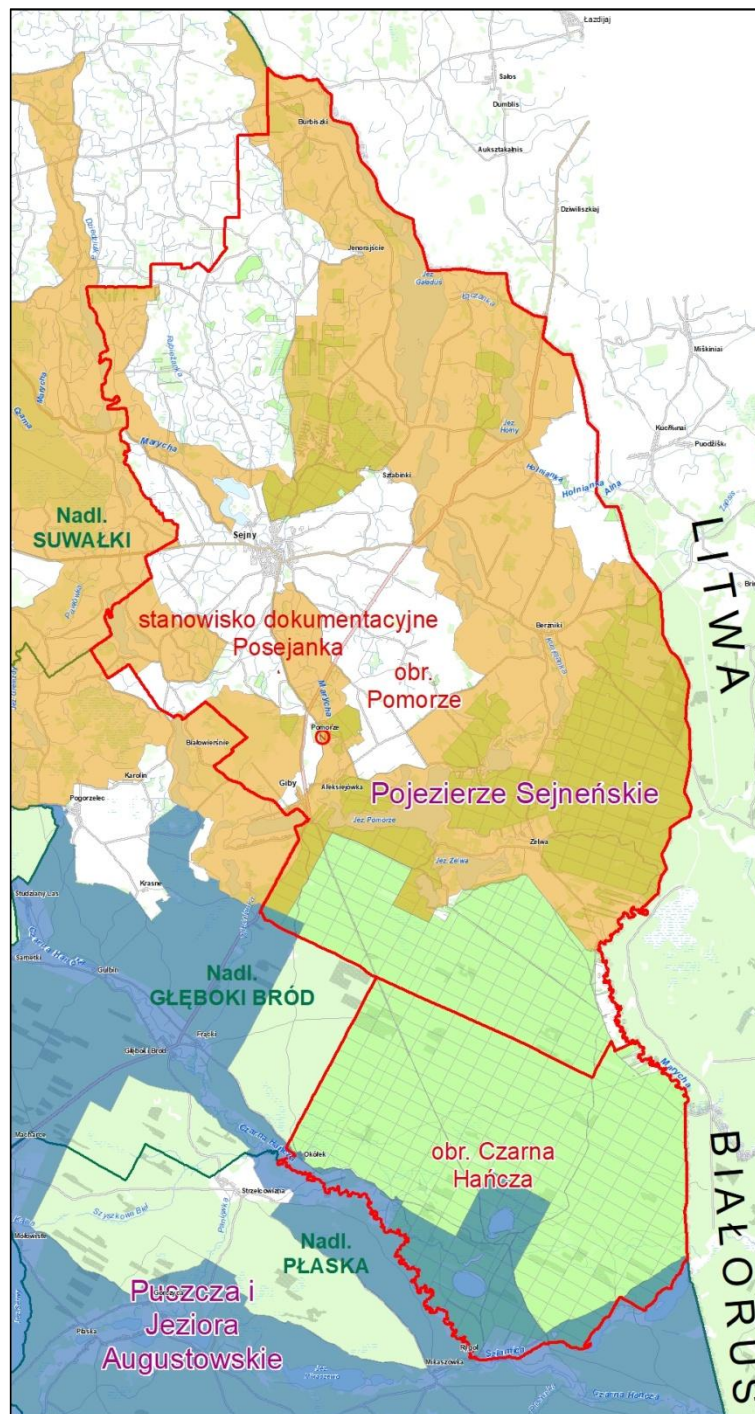
Obszar Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie” powołany został rozporządzeniem Nr 6/91 Wojewody Suwalskiego z dnia 2 maja 1991 roku w sprawie zasad gospodarki przestrzennej na obszarach chronionego krajobrazu i wokół jezior województwa suwalskiego (Dz. Urz. Woj. Suwalskiego z dnia 2 maja 1991 r. nr 17 poz. 167). Aktualnie obowiązującym aktem prawnym jest *Uchwała nr XII/89/15 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 czerwca 2015 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie”* (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 2015 r., poz. 2117) skorygowaną uchwałą nr L/467/18 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 25 czerwca 2018 r. zmieniającą uchwałę nr XII/89/15 z dnia 22 czerwca 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 2018 r. poz. 2905) oraz uchwałą nr LI/486/18 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 10 września 2018 r. w sprawie sprostowania błędu pisarskiego w uchwale Nr L/467/18 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 25 czerwca 2018 r. zmieniającej uchwałę w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie” w brzmieniu opublikowanym w *Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego z 29 czerwca 2018 r. pod pozycją 2905* (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 2018 r., poz. 3723).

Ryc. 10. Typowe dla Puszczy Augustowskiej bory sosnowe (fot. R. Zarzecki)

Obszar Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie” położony jest w województwach: podlaskim i warmińsko-mazurskim, powiatach: augustowskim (na terenie gmin: Płaska, Augustów wiejska, Augustów miejska, Nowinka, Lipsk, Sztabin), suwalskim (na terenie gmin: Suwałki wiejska), sejneńskim (na terenie gminy Giby) oraz elckim (na terenie gminy Kalinowo). Obejmuje obszar Puszczy Augustowskiej i Kanału Augustowskiego o łącznej powierzchni 69575 ha. Został utworzony w celu ochrony i zachowania jednego z największych i najcenniejszych pod względem przyrodniczym kompleksu leśnego Puszczy Augustowskiej oraz wartości kulturowych i historycznych Kanału Augustowskiego.

W granicach administracyjnych Nadleśnictwa Pomorze znajduje się 1513,60 ha obszaru, z czego 1378,04 ha gruntów znajduje się w zarządzie nadleśnictwa, w obrębie Czarna Hańcza. Obecność obszaru nie prowadzi do żadnych ograniczeń dla PUL.

Ryc. 11. Położenie obszarów chronionego krajobrazu oraz stanowiska dokumentacyjnego w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa

3.1.3. Stanowiska dokumentacyjne

Stanowiska dokumentacyjne to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub

schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Na gruntach będących w zarządzie Nadleśnictwa Pomorze brak tego typu obiektów. Jedynym przykładem znajdującym się w zasięgu nadleśnictwa jest stanowisko Posejanka w okolicy wsi Posejanka w gminie Sejny. Jest to Fragment nieczynnego wyrobiska powierzchniowego Posejanka jest ważną pod względem naukowym i dydaktycznym formacją geomorfologiczną. Występuje tam odsłonięcie w pagórku czołowo-morenowym, przykład tzw. moreny martwego lodu utworzonej przez połączoną akumulację wód topniejącego lądolodu i gliniastych spływów grawitacyjnych. Stanowisko zostało utworzone *rozporządzeniem Nr 17/96 Wojewody Suwalskiego z dnia 21 maja 1996 roku w sprawie uznania za stanowiska dokumentacyjne tworów przyrody* (Dz. Urz. Woj. Suw. Nr 36, poz. 94 z 1996 r.), aktualnie obowiązującym aktem prawnym jest *rozporządzenie Nr 21/01 Woj. Podl. z 16.07.2001 w sprawie uznania formacji geomorfologicznej za stanowisko dokumentacyjne* (Dz. Urz. z 2001 r. Nr 24, poz. 393 z 2001 r.).

Obecność obiektu nie prowadzi do żadnych ograniczeń dla PUL.

3.1.4. Pomniki przyrody

Pomniki przyrody to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie. Na terenach niezabudowanych, jeżeli nie stanowi to zagrożenia dla ludzi lub mienia, drzewa stanowiące pomniki przyrody podlegają ochronie, aż do ich samoistnego rozpadu. Obecnie nadzór nad pomnikami przyrody sprawują rady gmin. Są one władne ustanawiać nowe pomniki, jak i likwidować istniejące.

Na gruntach pod zarządem nadleśnictwa znajdują się 22 pomniki przyrody, są to: 17 pojedynczych drzew oraz 5 grup drzew. Aktualnie część drzew widniejących w wykazie jest już martwych.

Tabela 5. Pomniki przyrody na gruntach nadleśnictwa

Lp.	Nr ewid.	Przedmiot ochrony	Obiekt	Gmina	Leśnictwo oddz., pododdz.	Obwód [cm]	Wys. [m]	Rok uznania	Uwagi	Akt. podst. prawna
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Obręb Czarna Hańcza										
1	25s	pojedyncze drzewo	dąb szypułkowy	Giby	<u>Okółek</u> 629h	447	34	1985	żywy	[1]
2	51s	grupa drzew	5 dębów szypułkowych	Giby	<u>Dworczysko</u> 920o	380-525	26-25	1985	żywe	[1]
3	66s	pojedyncze drzewo	jesion wyniosły	Giby	<u>Dworczysko</u> 920o	264	31	1985	żywy	[1]
4	344s	pojedyncze drzewo	dąb szypułkowy	Giby	<u>Okółek</u> 682b	421	30	1993	żywy	[2]
5	347s	pojedyncze drzewo	dąb szypułkowy	Giby	<u>Okółek</u> 682b	385	28	1993	żywy	[2]
Obręb Pomorze										
6	52s	pojedyncze drzewo	dąb szypułkowy	Giby	<u>Giby</u> 437k	385	28	1961	jedna odnoga żywa, druga martwa	[3]

Lp.	Nr ewid.	Przedmiot ochrony	Obiekt	Gmina	Leśnictwo oddz., pododdz.	Obwód [cm]	Wys. [m]	Rok uznania	Uwagi	Akt. podst. prawna
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
7	245s	grupa drzew	2 dęby szypułkowe	Giby	<u>Wiłkokuk</u> 588h	396, 443	31, 34	1993	żywe	[2]
8	324s	grupa drzew	3 dęby szypułkowe	Giby	<u>Giby</u> 473h	364	33	1986	1 żywy, 1 martwy (na granicy z drogą publiczną), 1 nieodnaleziony	[4]
9	325s	grupa drzew	3 dęby szypułkowe	Giby	<u>Giby</u> 473c, i	430, 405	21, 30	1986	2 żywe, 1 martwy	[4]
10	342s	grupa drzew	2 dęby szypułkowe	Giby	<u>Giby</u> 445l, n	-	-	1986	martwe	[4]
11	343s	pojedyncze drzewo	dąb szypułkowy	Giby	<u>Giby</u> 473	-	-	1993	nieodnaleziony	[2]
12	379s	pojedyncze drzewo	sosna zwyczajna	Sejny	<u>Wigrańce</u> 808f	246	32	1994	żywy	[5]
13	380s	pojedyncze drzewo	sosna zwyczajna	Sejny	<u>Wigrańce</u> 808f	248	31	1994	żywy, wiek ok. 180 lat	[5]
14	381s	pojedyncze drzewo	sosna zwyczajna	Sejny	<u>Wigrańce</u> 808f	205	33	1994	żywy, wiek ok. 190 lat	[5]
15	382s	pojedyncze drzewo	sosna zwyczajna	Sejny	<u>Wigrańce</u> 807c	214	32	1994	żywy, wiek ok. 200 lat	[5]
16	383s	pojedyncze drzewo	sosna zwyczajna	Sejny	<u>Wigrańce</u> 807c	229	33	1994	żywy, wiek ok. 170 lat	[5]
17	384s	pojedyncze drzewo	sosna zwyczajna	Sejny	<u>Wigrańce</u> 807c	210	31	1994	żywy	[5]
18	385s	pojedyncze drzewo	sosna zwyczajna	Sejny	<u>Wigrańce</u> 807c	245	34	1994	żywy	[5]
19	386s	pojedyncze drzewo	sosna zwyczajna	Sejny	<u>Wigrańce</u> 807c	23g	34	1994	żywy	[5]
20	387s	pojedyncze drzewo	sosna zwyczajna	Sejny	<u>Wigrańce</u> 807c	215	30	1994	żywy	[5]
21	388s	pojedyncze drzewo	sosna zwyczajna	Sejny	<u>Wigrańce</u> 807i	186	37	1994	żywy	[5]
22	1307	pojedyncze drzewo	sosna zwyczajna	Giby	<u>Giby</u> 487b	239	33	1999	żywy	[6]

- Zarządzenie Nr 18/85 Wojewody Suwalskiego z dn. 18.06.1985 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody i ich skupień (Dz. Urz. Woj. Suwal. z dn. 18.06.1985 r., Nr 16, poz. 118);
- Rozporządzenie Nr 6/93 Wojewody Suwalskiego z dn. 18.01.1993 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody i ich skupień (Dz. Urz. Woj. Suwal. z dn. 28.01.1993 r., Nr 2, poz. 11);
- Orzeczenie Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa Prezydium WRN w Białymstoku z dn. 11.02.1961 r. w sprawie uznania niektórych tworów za pomniki przyrody i objęcia ich ochroną (Dz. Urz. WRN w B-stoku z dn. 30.06.1961 r., Nr 5, poz. 45);
- Zarządzenie Nr 11/86 Wojewody Suwalskiego z dn. 14.04.1986 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody i ich skupień (Dz. Urz. Woj. Suwal. z dn. 28.04.1986 r., Nr 8, poz. 54);
- Rozporządzenie Nr 44/94 Wojewody Suwalskiego z dn. 28.04.1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody i ich skupień (Dz. Urz. Woj. Suw. Nr 14, poz. 116);
- Rozporządzenie Nr 35/99 Wojewody Podlaskiego z dn. 7.10.1999 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody za pomniki przyrody i objęcia ich ochroną (Dz. Urz. Woj. Podl. z dn. 14.10.1999 r., Nr 33, poz. 522).

Ryc. 12. Pomnikowy dąb pod wsią Okólek, wydz. 682b (fot. R. Zarzecki)

Ponadto w granicach zasięgu administracyjnego nadleśnictwa, na gruntach innych własności, zlokalizowanych jest dwadzieścia jeden pomników przyrody. Są to głównie pojedyncze drzewa oraz ich grupy, niemniej liczne są też głązy narzutowe, typowe dla obszarów młodogłacjalnych.

Tabela 6. Pomniki przyrody na gruntach innych własności w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa

Lp.	Nr pomn.	Przedmiot ochrony	Obiekt	Gmina	Lokalizacja	Obwód [cm]	Wys. [m]	Rok uznania	Uwagi	Akt. podst. prawna
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	9s	pojedynczy głąz	głąz narzutowy	Sejny	wieś Sztabinki, dz. nr 6/53	600	2,2	1953	-	[1]
2	10s	pojedynczy głąz	głąz narzutowy, granit szary	Sejny	wieś Sztabinki, dz. nr 6/53	775	2,2	1953	-	[1]
3	20s	pojedynczy głąz	głąz narzutowy, granit szary	Sejny	wieś Jenorajście, dz. nr 102/3	525	1,7	1965	-	[3]
4	21s	pojedynczy głąz	głąz narzutowy	Sejny	wieś Burbiszki, dz. nr 192/1	836	0,7	1965	-	[6]

Lp.	Nr pomn.	Przedmiot ochrony	Obiekt	Gmina	Lokalizacja	Obwód [cm]	Wys. [m]	Rok uznania	Uwagi	Akt. podst. prawna
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
5	61s	pojedynczy głaz	głaz narzutowy, granit szary w pasy z bazaltu białego, „Unikat”	Sejny	wieś Burbiszki, dz. nr 110/4	585	1,9	1962	-	[2]
6	62s	pojedynczy głaz	głaz narzutowy	Sejny	wieś Burbiszki, dz. nr 172/4	790	1,1	1965	-	[3]
7	63s	pojedynczy głaz	głaz narzutowy, granit szary, „Ukryty krzyż”	Sejny	wieś Świackie, dz. nr 1	1000	-	1965	-	[3]
8	205s	grupa drzew	2 lipy drobnolistne	Sejny	wieś Nowosady	330, 360	25, 26	1978	żywe	[4]
9	206s	pojedyncze drzewo	jesion wyniosły	Sejny	wieś Berżniki, dz. nr 186	460	25	1978	żywy	[4]
10	207s	pojedyncze drzewo	dąb szypułkowy	Sejny	wieś Ogrodniki	510	27	1978	żywy, wiek ok. 400 lat	[4]
11	208s	pojedyncze drzewo	sosna zwyczajna	Sejny	wieś Bubele, dz. ew. 311/1	267	21	1978	żywa	[4]
12	232s	pojedyncze drzewo	lipa drobnolistna	Giby	wieś Posejnele	-	-	1980	obumarła, obecne odrosty	[5]
13	260s	grupa drzew	5 jałowców pospolitych w jednej kępie	Sejny	wieś Burbiszki,	46-78	8	1965	żywe	[6]
14	558s	pojedynczy głaz	głaz narzutowy	Sejny	wieś Burbiszki, dz. nr 192/1	748	1,5	1998	-	[7]
15	559s	pojedyncze drzewo	dąb bezszypułkowy	Sejny	wieś Radziucie, dz. nr 548/2	292	25	1998	żywa, z kapliczną	[7]
16	1717	pojedyncze drzewo	grusza pospolita	Sejny	wieś Ogrodniki, dz. ew. 170/1	245	14	2001	żywy, wiek ok. 250 lat	[8]
17	1720	pojedyncze drzewo	grusza pospolita	Sejny	wieś Ogrodniki, dz. ew. 170/1	298	14	2001	żywy, wiek ok. 250 lat	[8]
18	1802	pojedyncze drzewo	brzoza brodawkowata	Sejny	wieś Gawiernieńce, dz. ew. 159	261	28	2004	żywy, wiek ok. 80 lat	[9]
19	1919	grupa drzew	„Dębowe Wzgórze”, 13 dębów szypułkowych	Giby	wieś Budwieć, dz. nr 408	204-346	25	2011	żywe	[10]
20	1920	grupa drzew	2 lipy drobnolistne	Giby	wieś Kukle, dz. nr 58	260, 320	30	2011	żywe	[10]
21	1941	pojedyncze drzewo	lipa drobnolistna „Eliza”	Giby	wieś Stanowisko, dz. nr 37	315	28	2020	żywa	[11]

1. Uchwała Nr VI/35 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku z dnia 03.02.1953 r. w sprawie uznania niektórych obiektów za pomniki przyrody (Dz.Urz.WRN w Białymstoku z dn. 15.02.1953 r., Nr 3, poz 13);
2. Ogłoszenie Decyzji Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa Prezydium WRN w Białymstoku z dn. 30.08.1962 r. w sprawie uznania niektórych tworów za pomniki przyrody i objęcia ich ochroną (Dz.Urz.WRN w Białymstoku z dn. 31.08.1962 r., Nr 10, poz 125);
3. Decyzja RL XIV – 2/9/65 Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa Prezydium WRN w Białymstoku z dn. 9.03.1965 r. w sprawie uznania niektórych tworów za pomniki przyrody i objęcia ich ochroną (Dz.Urz.WRN w Białymstoku z dn. 27.03.1965 r., Nr 4, poz 46);
4. Orzeczenie Nr 41/78 Wojewody Suwalskiego z dn. 04.11.1978 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody i ich skupień (Dz.Urz.WRN w Suwałkach z dn. 15.02.1953 r., Nr 11, poz 46);
5. Zarządzenie Nr 12/80 Wojewody Suwalskiego z dn. 12.03.1980 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody i ich skupień (Dz.Urz.WRN w Suwałkach z dn. 24.03.1980 r., Nr 2, poz 10);
6. Rozporządzenie Nr 4/93 Wojewody Białostockiego z dn. 19.08.1993 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody za pomniki przyrody i objęcia ich ochroną (Dz. Urz. Woj. Biało. z dn. 23.08.1993 r., Nr 12, poz. 70);
7. Rozporządzenie Nr 222/98 Wojewody Suwalskiego z dn. 14.12.1998 r.w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody i ich skupień (Dz. Urz. Woj. Suwal. z dn. 16.12.1998 r., Nr 74, poz. 510);
8. Rozporządzenie Nr28/01 Wojewody Podlaskiego z dn.3.10.2001r. (Dz.Urz.W.P.Nr45,poz.758);
9. Rozporządzenie Nr 10/04 Wojewody Podlaskiego z dn. 1.04.2004 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody za pomniki przyrody i objęcia ich ochroną (Dz. Urz. Woj. Podl. z dn. 19.04.2004 r., Nr 41, poz. 748);
10. Uchwała nr III/21/11 Rada Gminy Giby z dnia 17 stycznia 2011r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Podl. Z 2011r. Nr 52, poz. 636);
11. Uchwała nr XVIII/149/2020 Rady Gminy Giby GIBY z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2021 r. poz. 123);

Powyższe tabele zostały opracowane na podstawie „Rejestru pomników przyrody na terenie województwa podlaskiego” umieszczonym w Rejestrze form ochrony przyrody Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku (zaktualizowanym 08 kwietnia 2022 r.) oraz Geoportalu Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (dostęp 06.12.2022 r.).

3.1.5. Gatunki roślin, grzybów i zwierząt podlegających ochronie prawnej

Ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk i ostoi. Dotyczy to gatunków rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie przepisów umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną. W celu ochrony ostoi i stanowisk roślin lub grzybów objętych ochroną gatunkową lub ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową mogą być ustalane strefy ochrony.

Ryc. 13. Nadleśnictwo Pomorze jest jednym z najważniejszych ostoi sasanki otwartej w Polsce (fot. R. Zarzecki)

W oparciu o opracowania odnoszące się do opisywanego terenu, historyczną dokumentację planów ochrony rezerwatów, dokumentację dotyczącą obszarów Natura 2000, monografię przyrodniczą Puszczy Augustowskiej [SOKOŁOWSKI 2010], doniesienia i monografie faunistyczne [ZAWADZKA i in. 2009a, b; OSOJCA-KRASIŃSKI 2012; GUTOWSKI & SUĆKO 2013; GŁOWAĆSKI & SURA (red.) 2018], florystyczne [SOKOŁOWSKI 1978; KIRPLUK 1992; PAWLIKOWSKI 2008, PAWLIKOWSKI 2020, PAWLIKOWSKI i in. 2017], mykologiczne [KOZŁOWSKA i in. 2019; KUJAWA i in. (red.) 2021] i lichenologiczne [CIEŚLIŃSKI 2003], opracowanie fitosocjologiczne [BULIĞL ODDZ. w B-STOKU 2022], faunistyczne publikacje popularnonaukowe [KRZYSZTOFIĄK i in. 2004; KRZYSZTOFIĄK & KRZYSZTOFIĄK 2006], dane przekazane przez Nadleśnictwo Pomorze, Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska,

z INVENT 2007, inwentaryzacje przyrodnicze służb leśnych, a także obserwacje własne podczas prac taksacyjnych, sporządzono listę roślin i zwierząt podlegających ochronie prawnej, a występujących na terenie objętym zasięgiem terytorialnym Nadleśnictwa Pomorze. Część z wymienionych gatunków nie posiada zainwentaryzowanej wielkości populacji, ani lokalizacji stanowisk, w związku z tym, ich występowanie na przedmiotowym terenie należy uznać za potencjalne.

Rośliny i grzyby chronione

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Pomorze możliwe jest występowanie:

- 128 gatunków roślin objętych ochroną: 43 – ściśłą, 85 – częściową,
- 2 gatunki grzybów nielichenizujących objętych ochroną częściową,
- 20 gatunków porostów objętych ochroną: 8 – ściśłą, 12 – częściową.

W poniższej tabeli zestawiono gatunki roślin i grzybów (w tym zlichenizowanych) podlegające ochronie, występujące lub mogące występować na gruntach nadleśnictwa. Tylko część stanowisk posiada potwierdzoną lokalizację, natomiast pozostałe według dostępnych danych (wyniki inwentaryzacji, literatura), mogą występować na przedmiotowym obszarze. Stanowiska gatunków chronionych, dla których znamy lokalizację, są zapisane w bazie SILP w bloku „osobliwości przyrodnicze”. Do osobliwości przyrodniczych w bazie taksacyjnej, ze względu na powszechność występowania, nie wprowadzono pospolitych, a częściowo chronionych gatunków budujących warstwę mszystą w borach i borach mieszanych, tj.: gajnik lśniący *Hylocomium splendens*, płonnik pospolity *Polytrichum commune*, rokiennik pospolity *Pleurozium schreberi*, widłoząb kędzierzawy *Dicranum polysetum*, w. miotlasty *D. scoparium*, piórosz pierzasty *Ptilium crista-castrensis*, pospolitych gatunków leśnych i łągowych: dzióbekowiec Zetterstedta *Eurhynchium angustirete*, fałdownik szeleszczący *Rhytidiadelphus triquetrus*, tujowiec delikatny *Thuidium delicatulum* i t. tamaryszkowaty *Thuidium tamariscinum* oraz występujących powszechnie w lasach bagiennych mokradłoszki zaostrej *Calliergonella cuspidata* i drabika drzewkowatego *Climacium dendroides*. Lista stanowisk, zwłaszcza gatunków rzadkich, powinna być na bieżąco uzupełniana, a dane zapisywane w bazie SILP i na mapie numerycznej.

Tabela 7. Chronione gatunki roślin i grzybów potencjalnie występujące na obszarze nadleśnictwa

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochr	DS	CzK
1	2	3	4	5	6
ROŚLINY NACZYNIOWE					
1	aldrowanda pęcherzykowata (1) (2) (3)	<i>Aldrovanda vesiculosa</i>	ś	Z II	CR
2	arnika górską (1)	<i>Arnica montana</i>	ś		VU
3	bagnica torfowa	<i>Scheuchzeria palustris</i>	ś		
4	bagno zwyczajne	<i>Ledum palustre</i>	cz		
5	bobrek trójlistkowy	<i>Menyanthes trifoliata</i>	cz		
6	cis pospolity	<i>Taxus baccata</i>	cz		
7	czosnek niedźwiedzi	<i>Allium ursinum</i>	cz		
8	fiolka bagienny	<i>Viola uliginosa</i>	ś		VU
9	gnieźnik leśny	<i>Neottia nidus-avis</i>	cz		
10	goryczka wąskolistna (1)	<i>Gentiana pneumonanthe</i>	ś		
11	goździk piaskowy	<i>Dianthus arenarius</i>	cz		
12	groszek błotny	<i>Lathyrus palustris</i>	cz		

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochr	DS	CzK
1	2	3	4	5	6
13	groszek wielkoprzylistkowy (1)	<i>Lathyrus pisiformis</i>	ś		VU
14	gruszyca mniejsza	<i>Pyrola minor</i>	cz		
15	gruszyca okrągłolistna	<i>Pyrola rotundifolia</i>	cz		
16	gruszyca średnia	<i>Pyrola media</i>	cz		
17	gruszyca zielonawa	<i>Pyrola chlorantha</i>	cz		
18	gruszyca jednokwiatowa	<i>Moneses uniflora</i>	cz		
19	grzybień biały	<i>Nymphaea alba</i>	cz		
20	gwiazdnica grubolistna	<i>Stellaria crassifolia</i>	ś		VU
21	jaskier wielki	<i>Ranunculus lingua</i>	cz		
22	kłoc wiechowata (3)	<i>Cladium meriscus</i>	ś		
23	kocanki piaskowe	<i>Helichrysum arenarium</i>	cz		
24	kruszyca błotny	<i>Epipactis palustris</i>	ś		
25	kruszyca rdzawoczerwona	<i>Epipactis atrorubens</i>	cz		
26	kruszyca szerokolistna	<i>Epipactis helleborine</i>	cz		
27	kukułka Fuchsa (1)	<i>Dactylorhiza fuchsii</i>	ś		
28	kukułka krwista	<i>Dactylorhiza incarnata</i>	cz		
29	kukułka plamista	<i>Dactylorhiza maculata</i>	cz		
30	lenieć bezpodkwiatkowy (1) (2) (3)	<i>Thesium ebracteatum</i>	ś	Z II	VU
31	lilia złotogłów	<i>Lilium martagon</i>	ś		
32	lipiennik Loesela (1) (2) (3)	<i>Liparis loeselii</i>	ś	Z II	VU
33	listera jajowata	<i>Listera ovata</i>	cz		
34	listera sercowata	<i>Listera cordata</i>	ś		
35	mącznica lekarska	<i>Arctostaphylos uva-ursi</i>	ś		
36	miodownik melisowaty	<i>Melittis mellisophyllum</i>	cz		
37	modrzewnica zwyczajna	<i>Andromeda polifolia</i>	cz		
38	naparstnica zwyczajna	<i>Digitalis grandiflora</i>	cz		
39	obuwik pospolity (1) (2) (3)	<i>Cypripedium calceolus</i>	ś	Z II	VU
40	orlik pospolity	<i>Aquilegia vulgaris</i>	cz		
41	ostrołódka kosmata (1)	<i>Oxytropis pilosa</i>	ś		
42	pełnik europejski (1)	<i>Trollius europaeus</i>	ś		
43	pływacz drobny (3)	<i>Utricularia minor</i>	ś		
44	pływacz średni	<i>Utricularia intermedia</i>	ś		
45	podjeźrzon księżycowy (1)	<i>Botrychium lunaria</i>	ś		
46	podjeźrzon marunowy (1)	<i>Botrychium matricariifolium</i>	ś		CR
47	podkolan biały	<i>Platanthera bifolia</i>	cz		
48	podkolan zielonawy	<i>Platanthera chlorantha</i>	cz		
49	pomocnik baldaszkowy	<i>Chimaphila umbellata</i>	cz		
50	rojownik (rojnik) pospolity	<i>Jovibarba sobolifera</i>	ś		
51	rosiczka okrągłolistna	<i>Drosera rotundifolia</i>	ś		
52	rzepik szczeciński (2) (3)	<i>Agrimonia pilosa</i>	ś	Z II	
53	sasanka łąkowa (1) (2)	<i>Pulsatilla pratensis</i>	ś		
54	sasanka otwarta (1) (2) (3)	<i>Pulsatilla patens</i>	ś	Z II	EN
55	skalnica torfowiskowa (2) (3)	<i>Saxifraga hirculus</i>	ś		
56	tająca jednostronna	<i>Goodyera repens</i>	ś		
57	turówka leśna	<i>Hierochloë australis</i>	cz		
58	turzyca dwupienna	<i>Carex dioica</i>	cz		

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochr	DS	CzK
1	2	3	4	5	6
59	turzyca strunowa	<i>Carex chordorrhiza</i>	ś		VU
60	turzyca życicowa	<i>Carex loliacea</i>	ś		
61	wawrzynek wilczelyko	<i>Daphne mezereum</i>	cz		
62	wątlík błotny	<i>Hammarbya paludosa</i>	ś		EN
63	wełnianeczka alpejska	<i>Baeothryon alpinum</i>	cz		
64	wełnianka delikatna	<i>Eriophorum gracile</i>	ś		
65	widlicz cyprysowy	<i>Diphasiastrum tristachyum</i>	ś		
66	widlicz spłaszczony	<i>Diphasiastrum complanatum</i>	cz		EN
67	widlak goździsty	<i>Lycopodium clavatum</i>	cz		
68	widlak jałowcowaty	<i>Lycopodium annotinum</i>	cz		
69	wielosił błękitny (1)	<i>Polemonium coeruleum</i>	ś		
70	wierzba lapońska	<i>Salix lapponum</i>	ś		CR
71	wroniec widlasty	<i>Huperzia selago</i>	cz		VU
72	wyblin jednolistny	<i>Malaxis monophyllos</i>	ś		LR
73	zawilec wielkokwiatowy	<i>Anemone sylvestris</i>	cz		
74	zimoziół północny	<i>Linnaea borealis</i>	cz		
MSZAKI					
1	bagiennik żmijowaty	<i>Pseudocalliergon trifarium</i>	ś		
2	bezzlist zwyczajny	<i>Buxbaumia aphylla</i>	cz		
3	biczycza trójwębna	<i>Bazzania trilobata</i>	cz		
4	bielistka siwa	<i>Leucobryum glaucum</i>	cz		
5	blotniszek wełnisty (3)	<i>Helodium blandowii</i>	ś		
6	błyszczce włosowate	<i>Tomentypnum nitens</i>	cz		
7	boczeń nastroszony	<i>Pleurochaete squarrosa</i>	cz		
8	brodawkowiec czysty	<i>Pseudoscleropodium purum</i>	cz		
9	drabik drzewkowaty	<i>Climacium dendroides</i>	cz		
10	drabinowiec mroczny	<i>Cinclidium stygium</i>	ś		
11	dzióbkowiec Zetterstedta	<i>Eurhynchium angustirete</i>	cz		
12	fałdownik nastroszony	<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>	cz		
13	fałdownik trzyrzędowy	<i>Rhytidiadelphus triquetrus</i>	cz		
14	gajnik lśniący	<i>Hylocomium splendens</i>	cz		
15	haczykowiec błyszczący (2) (3)	<i>Hamatocaulis vernicosus</i>	ś	Z II	
16	jodłówka pospolita	<i>Abietinella abietina</i>	cz		
17	limprichtia pośrednia	<i>Limprichtia cossonii</i>	cz		
18	miechera spłaszczona	<i>Neckera complanata</i>	cz		
19	mokradłoszka zaostrowana	<i>Calliergonella cuspidata</i>	cz		
20	mszar krokiewkowaty (3)	<i>Paludella squarrosa</i>	ś		
21	nastroszek kędzierzawy	<i>Ulota crispa</i>	cz		
22	nowellia krzywolistna	<i>Nowellia curvifolia</i>	cz		
23	parzęchlin trójrzędowy (3)	<i>Meesia triquetra</i>	ś		
24	piórkowiec kutnerowaty	<i>Trichocolea tomentella</i>	cz		
25	piórosz pierzasty	<i>Ptilium crista-castrensis</i>	cz		
26	płonnik cienki	<i>Polytrichum strictum</i>	cz		
27	płonnik pospolity	<i>Polytrichum commune</i>	cz		
28	próchniczek błotny	<i>Aulacomnium palustre</i>	cz		
29	rokiennik pospolity	<i>Pleurozium schreberi</i>	cz		

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochr	DS	CzK
1	2	3	4	5	6
30	rzęsiak pospolity	<i>Ptilidium ciliare</i>	CZ		
31	skosatka zanokcicowata	<i>Plagiochila asplenioides</i>	CZ		
32	torfowiec błotny	<i>Sphagnum palustre</i>	CZ		
33	torfowiec brunatny	<i>Sphagnum fuscum</i>	CZ		
34	torfowiec czerwonawy	<i>Sphagnum rubellum</i>	CZ		
35	torfowiec frędzlowany	<i>Sphagnum fimbriatum</i>	CZ		
36	torfowiec Girgensohna	<i>Sphagnum girgensohnii</i>	CZ		
37	torfowiec kończysty	<i>Sphagnum fallax</i>	CZ		
38	torfowiec magellański	<i>Sphagnum magellanicum</i>	CZ		
39	torfowiec nastroszony	<i>Sphagnum squarrosum</i>	CZ		
40	torfowiec obły	<i>Sphagnum teres</i>	CZ		
41	torfowiec okazały	<i>Sphagnum riparium</i>	CZ		
42	torfowiec ostrolistny	<i>Sphagnum capillifolium</i>	CZ		
43	torfowiec pogięty	<i>Sphagnum flexuosum</i>	CZ		
44	torfowiec Russowa	<i>Sphagnum russowii</i>	CZ		
45	torfowiec spiczastolistny	<i>Sphagnum cuspidatum</i>	CZ		
46	torfowiec szorstki	<i>Sphagnum compactum</i>	CZ		
47	torfowiec środkowy	<i>Sphagnum centrale</i>	CZ		
48	torfowiec Warnstorfa	<i>Sphagnum warnstorffii</i>	CZ		
49	torfowiec wąskolistny	<i>Sphagnum angustifolium</i>	CZ		
50	tujowiec delikatny	<i>Thuidium delicatulum</i>	CZ		
51	tujowiec tamaryszkowaty	<i>Thuidium tamariscinum</i>	CZ		
52	widłoząb błotny	<i>Dicranum bonjeanii</i>	CZ		
53	widłoząb kędzierzawy	<i>Dicranum polysetum</i>	CZ		
54	widłoząb miotłowy	<i>Dicranum scoparium</i>	CZ		
GRZYBY NIELICHENIZUJĄCE					
1	błyskoporek podkorowy	<i>Inonotus obliquus</i>	CZ		
2	smardz jadalny	<i>Morchella esculenta</i>	CZ		
GRZYBY ZLICHENIZOWANE (POROSTY)					
1	brodaczkę kępkowa	<i>Usnea hirta</i>	CZ		
2	brodaczkę zwyczajną	<i>Usnea dasypoga</i>	CZ		
3	chrobotek leśny	<i>Cladonia arbuscula</i>	CZ		
4	chrobotek reniferowy	<i>Cladonia rangiferina</i>	CZ		
5	chrobotek smukły	<i>Cladonia ciliata</i>	CZ		
6	granicznik płucnik * (4)	<i>Lobaria pulmonaria</i>	ś		
7	odnożyca jesionowa	<i>Ramalina fraxinea</i>	ś		
8	odnożyca kępkowa	<i>Ramalina fastigiata</i>	ś		
9	odnożyca mączysta	<i>Ramalina farinacea</i>	CZ		
10	odnożyca opylona	<i>Ramalina pollinaria</i>	CZ		
11	pawężnica węgierska	<i>Peltigera ponojensis</i>	ś		
12	płucnica islandzka	<i>Cetraria islandica</i>	CZ		
13	płucnica płotowa	<i>Cetraria sepincola</i>	ś		
14	popielak pylasty	<i>Imshaugia aleurites</i>	CZ		
15	pustułka rurkowata	<i>Hypogymnia tubulosa</i>	CZ		
16	włostka brązowa	<i>Bryoria fuscescens</i>	CZ		
17	włostka ciemniejsza	<i>Bryoria subcana</i>	ś		

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochr	DS	CzK
1	2	3	4	5	6
18	włostka spleciona	<i>Bryoria implexa</i>	ś		
19	złociszek jaskrawy	<i>Chrysothrix candelaris</i>	ś		
20	złotlinka jaskrawa	<i>Vulpicida pinastri</i>	cz		

Objaśnienia:

- s - gatunek objęty ochroną ścisłą,
- cz - gatunek objęty ochroną częściową,
- * - gatunek objęty ochroną strefową,
- Z II - gatunek z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej (DS),
- CzK - gatunek w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin [KAŹMIERCZAKOWA i in. (red) 2014], w tym:
 - CR - krytycznie zagrożony,
 - EN - zagrożony,
 - VU - narażony na wyginięcie,
 - NT - bliski zagrożenia,
 - (1) - gatunki wymagające ochrony czynnej według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin,
 - (2) - gatunki, których dotyczy zakaz transportu okazów gatunków roślin dziko występujących, zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia oraz nie dotyczy odstępstwo, o którym mowa w § 8 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin,
 - (3) - gatunki, których nie dotyczy odstępstwo, o którym mowa w § 8 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin,
 - (4) - gatunek, dla którego nie stosuje się odstępstwa od zakazów określonego w § 7 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów.

Lokalizację stanowisk gatunków chronionych roślin i grzybów na gruntach nadleśnictwa zamieszczono w załącznikach nr 1 i 2.

Nadleśnictwo Pomorze w ramach „Programu ochrony i restytucji cisa pospolitego (*Taxus baccata*) w Polsce” zgodnie z zarządzeniem nr 29 z dnia 30.06.2006 r. Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych wprowadziło ten gatunek w odnowieniu gniazdowym w wydzieleniu 1099f w leśnictwie Giby,

W Nadleśnictwie Pomorze na potwierdzonych stanowiskach porostu – granicznika płucnika *Lobaria pulmonaria* zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów utworzono 3 strefy ochronne zasadniczo o promieniu 50 m od stanowiska. W zasięgu dwóch stref ochrony utworzono wydzielenia leśne wyłączone z gospodarki rębnej o łącznej powierzchni 2,48 ha. Jedna strefa występuje w większym kompleksie wyłączonych z gospodarki leśnej drzewostanów, dlatego nie utworzono tutaj nowego wydzielenia. Służby leśne znają lokalizację stanowiska i w ramach obowiązków służbowych odpowiedzialne są za jego zachowanie na obszarze administrowanym.

Gatunki zwierząt chronionych

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Pomorze może występować 213 gatunków zwierząt objętych prawną ochroną, w tym:

- 28 bezkręgowców (6 objętych ochroną ścisłą i 22 częściową),
- 4 kręgowców i ryb kostnych objętych ochroną częściową,
- 12 płazów (4 objętych ochroną ścisłą i 8 częściową),

- 5 gadów objętych ochroną częściową,
- 138 ptaków (130 objętych ochroną ścisłą i 8 częściową),
- 26 ssaków (17 objęte ochroną ścisłą i 9 częściową).

Tabela 8. Chronione gatunki zwierząt potencjalnie występujące na obszarze nadleśnictwa

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochr	DS	DP	CKZ
1	2	3	4	5	6	7
BEZKRĘGOWCE – ślimaki, małże, dziesięcionogi						
1	poczwarówka Geyera	<i>Vertigo geyeri</i>	ś	Z II		
2	poczwarówka zwężona	<i>Vertigo angustior</i>	ś	Z II		EN
3	rak rzeczny (szlachetny) (4)	<i>Astacus astacus</i>	cz			
4	skójka gruboskorupowa * (1)	<i>Unio crassus</i>	ś	Z II		EN
5	szczeżuja spłaszczona	<i>Pseudoanodonta complanata</i>	cz			EN
6	szczeżuja wielka	<i>Anodonta cygnea</i>	cz			EN
7	ślimak winniczek (4)	<i>Helix pomatia</i>	cz			
BEZKRĘGOWCE – owady						
1	czerwończyk fioletek (1)	<i>Lycaena helle</i>	ś			
2	czerwończyk nieparek (1)	<i>Lycaena dispar</i>	ś	Z II		VU
3	mrówka ćmawa (4)	<i>Formica polyctena</i>	cz			
4	mrówka łąkowa (4)	<i>Formica pratensis</i>	cz			
5	mrówka pniakowa (4)	<i>Formica truncorum</i>	cz			
6	mrówka rudnica (4)	<i>Formica rufa</i>	cz			
7	pachnica dębowa	<i>Osmoderma eremita</i>	ś	Z II		VU
8	ponurek Schneidera	<i>Boros schneideri</i>	ś	Z II		EN
9	trzmieł ciemnopasy	<i>Bombus ruderatus</i>	cz			
10	trzmieł gajowy	<i>Bombus lucorum</i>	cz			
11	trzmieł kamiennik	<i>Bombus lapidarius</i>	cz			
12	trzmieł leśny	<i>Bombus pratorum</i>	cz			
13	trzmieł ogrodowy	<i>Bombus hortorum</i>	cz			
14	trzmieł ozdobny	<i>Bombus distinguendus</i>	cz			
15	trzmieł paskowany	<i>Bombus subterraneus</i>	cz			
16	trzmieł różnobarwny	<i>Bombus soroeensis</i>	cz			
17	trzmieł rudonogi	<i>Bombus ruderarius</i>	cz			
18	trzmieł rudoszary	<i>Bombus sylvarum</i>	cz			
19	trzmieł rudy	<i>Bombus pascuorum</i>	cz			
20	trzmieł wielkooki	<i>Bombus confusus</i>	cz			
21	trzmieł wschodni	<i>Bombus semenoviellus</i>	cz			
KRAŁOUSTE i RYBY KOSTNE						
1	koza pospolita	<i>Cobitis taenia</i>	cz	Z II		
2	minóg strumieniowy	<i>Lampetra planeri</i>	cz	Z II		NT
3	minóg ukraiński	<i>Eudontomyzon mariae</i>	cz	Z II		NT
4	piskorz	<i>Misgurnus fossilis</i>	cz	Z II		NT
PŁAZY						
1	grzebiuszka ziemna (1)	<i>Pelobates fuscus</i>	ś			
2	kumak nizinny (1) x	<i>Bombina bombina</i>	ś	Z II		
3	ropucha paskówka (1)	<i>Epidalea calamita</i>	ś			
4	ropucha szara (1)	<i>Bufo bufo</i>	cz			
5	ropucha zielona (1)	<i>Pseudepidalea viridis</i>	ś			

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochr	DS	DP	CKZ
1	2	3	4	5	6	7
6	rzekotka drzewna (1) x	<i>Hyla arborea</i>	ś			
7	traszka grzebieniasta (1) x	<i>Triturus cristatus</i>	ś	Z II		NT
8	traszka zwyczajna (1)	<i>Lissotriton vulgaris</i>	cz			
9	żaba jeziorkowa (1) (4)	<i>Pelophylax lessonae</i>	cz			
10	żaba moczarowa (1)	<i>Rana arvalis</i>	ś			
11	żaba trawna (1)	<i>Rana temporaria</i>	cz			
12	żaba wodna (1) (4)	<i>Pelophylax esculentus</i>	cz			
GADY						
1	jaszczurka zwinka (1)	<i>Lacerta agilis</i>	cz			
2	jaszczurka żyworodna (1)	<i>Zootoca vivipara</i>	cz			
3	padalec zwyczajny (1) x	<i>Anguis fragilis</i>	cz			
4	zaskroniec zwyczajny (1)	<i>Natrix natrix</i>	cz			
5	żmija zygzakowata (1) (4)	<i>Vipera berus</i>	cz			
PTAKI						
1	bąk (2)	<i>Botaurus stellaris</i>	ś		Z I	LC
2	bielik * (2) (3)	<i>Haliaeetus albicilla</i>	ś		Z I	LC
3	błotniak łąkowy (2) (3) x	<i>Circus pygargus</i>	ś		Z I	
4	błotniak stawowy (2) (3) x	<i>Circus aeruginosus</i>	ś		Z I	
5	błotniak zbożowy (2) (3) x	<i>Circus cyaneus</i>	ś		Z I	VU
6	bocian biały (2) x	<i>Ciconia ciconia</i>	ś		Z I	
7	bocian czarny * (2) (3) x	<i>Ciconia nigra</i>	ś		Z I	
8	bogatka (2)	<i>Parus major</i>	ś			
9	brzegówka (2)	<i>Riparia riparia</i>	ś			
10	brzęczka (2)	<i>Locustella luscinioides</i>	ś			
11	cyranka (2) x	<i>Anas querquedula</i>	ś		Art. 4.2,	
12	czajka (2) x	<i>Vanellus vanellus</i>	ś			
13	czapla biała (2)	<i>Egretta alba</i>	ś		Z I	
14	czapla siwa (2)	<i>Ardea cinerea</i>	cz		Art. 4.2	
15	czarnogłówka (2)	<i>Poecile montanus</i>	ś			
16	czubatka (2)	<i>Lophophanes cristatus</i>	ś			
17	czyż (2)	<i>Carduelis spinus</i>	ś			
18	derkacz (2) x	<i>Crex crex</i>	ś		Z I	
19	drożdżik (2)	<i>Turdus iliacus</i>	ś			
20	dudek (2) x	<i>Upupa epops</i>	ś		Art. 4.2	
21	dymówka (2)	<i>Hirundo rustica</i>	ś			
22	dzięcioł białogrzbiety (2) (3) x	<i>Dendrocopos leucotos</i>	ś		Z I	TN
23	dzięcioł czarny (2) x	<i>Dryocopus martius</i>	ś		Z I	
24	dzięcioł duży (2)	<i>Dendrocopos major</i>	ś			
25	dzięcioł średni (2) x	<i>Dendrocopos medius</i>	ś		Z I	
26	dzięcioł trójpalczasty (2) (3) x	<i>Picoides tridactylus</i>	ś		Z I	VU
27	dzięcioł zielonosiwy (2) x	<i>Picus canus</i>	ś		Z I	
28	dzięcioł zielony (2) x	<i>Picus viridis</i>	ś			
29	dzięciołek (2)	<i>Dendrocopos minor</i>	ś			
30	dzwoniec (2)	<i>Chloris chloris</i>	ś			
31	gawron	<i>Corvus frugilegus</i>	ś			

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochr	DS	DP	CKZ
1	2	3	4	5	6	7
32	gągoł (2) x	<i>Bucephala clangula</i>	ś			
33	gąsiorek (2)	<i>Lanius collurio</i>	ś		Z I	
34	gil (2)	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	ś			
35	głuszec (1) (3) x	<i>Tetrao urogallus</i>	ś		Z I	CR
36	gołąb miejski (2)	<i>Columba livia forma urbana</i>	cz			
37	górniczek	<i>Eremophila alpestris</i>	ś			
38	grubodziób (2)	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	ś			
39	jarzębatka	<i>Sylvia nisoria</i>	ś		Z I	
40	jastrząb (2) (3)	<i>Accipiter gentilis</i>	ś			
41	jemiołuszka (2)	<i>Bombycilla garrulus</i>	ś			
42	jerzyk (2) x	<i>Apus apus</i>	ś			
43	kania czarna * (2) (3)	<i>Milvus migrans</i>	ś		Z I	NT
44	kania ruda * (2) (3) x	<i>Milvus milvus</i>	ś		Z I	NT
45	kapturka (2)	<i>Sylvia atricapilla</i>	ś			
46	kawka (2)	<i>Corvus monedula</i>	ś			
47	kobuz (2) (3) x	<i>Falco subbuteo</i>	ś			
48	kopciuszek (2)	<i>Phoenicurus ochruros</i>	ś			
49	kormoran (2)	<i>Phalacrocorax carbo</i>	cz			
50	kos (2)	<i>Turdus merula</i>	ś			
51	kowalik (2)	<i>Sitta europaea</i>	ś			
52	krętogłów (2)	<i>Jynx torquilla</i>	ś			
53	krogulec (2) (3)	<i>Accipiter nisus</i>	ś			
54	kruk (2)	<i>Corvus corax</i>	cz			
55	krwawodziób (2) (3) x	<i>Tringa totanus</i>	ś			
56	kszyk (2) (3)	<i>Gallinago gallinago</i>	ś		Art. 4.2	
57	kukulka (2)	<i>Cuculus canorus</i>	ś			
58	kwiczoł (2)	<i>Turdus pilaris</i>	ś			
59	lelek (2)	<i>Caprimulgus europaeus</i>	ś		Z I	
60	lerka (2)	<i>Lullula arborea</i>	ś		Z I	
61	łabędź czarnodzioby (2)	<i>Cygnus columbianus</i>	ś		Z I	
62	łabędź krzykliwy (2)	<i>Cygnus cygnus</i>	ś		Z I	
63	łabędź niemy (2)	<i>Cygnus olor</i>	ś		Art. 4.2	
64	łożówka (2)	<i>Acrocephalus palustris</i>	ś			
65	mazurek (2)	<i>Passer montanus</i>	ś			
66	mewa białogłowa (2)	<i>Larus cachinnans</i>	cz			
67	mewa srebrzysta (2)	<i>Larus argentatus</i>	cz			
68	modraszka (2)	<i>Cyanistes caeruleus</i>	ś			
69	muchołówka mała (2)	<i>Ficedula parva</i>	ś		Z I	
70	muchołówka żałobna (2)	<i>Ficedula hypoleuca</i>	ś			
71	mysikrólik (2)	<i>Regulus regulus</i>	ś			
72	myszolów (2) (3)	<i>Buteo buteo</i>	ś			
73	myszolów włochaty (2)	<i>Buteo lagopus</i>	ś			
74	nurogęs (2) x	<i>Mergus merganser</i>	ś			
75	orzechówka (2)	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	ś			
76	orzeł przedni * (2) (3) x	<i>Aquila chrysaetos</i>	ś		Z I	EN

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochr	DS	DP	CKZ
1	2	3	4	5	6	7
77	paszkot (2)	<i>Turdus viscivorus</i>	ś			
78	pełzacz leśny (2)	<i>Certhia familiaris</i>	ś			
79	perkoz dwuczuby (2)	<i>Podiceps cristatus</i>	ś		Art. 4.2	
80	perkoz rdzawoszyi (2)	<i>Podiceps grisegena</i>	ś		Art. 4.2	
81	perkozek (2)	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	ś		Art. 4.2	
82	piecuszek (2)	<i>Phylloscopus trochilus</i>	ś			
83	piegża (2)	<i>Sylvia curruca</i>	ś			
84	pierwiosnek (2)	<i>Phylloscopus collybita</i>	ś			
85	pleszka (2)	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	ś			
86	pliszka siwa (2)	<i>Motacilla alba</i>	ś			
87	pliszka żółta (2)	<i>Motacilla flava</i>	ś			
88	podrózniczek (2)	<i>Luscinia svecica</i>	ś		Z I	NT
89	pokrzywnica (2)	<i>Prunella modularis</i>	ś			
90	potrzos (2)	<i>Emberiza schoeniclus</i>	ś			
91	przepiórka (2) x	<i>Coturnix coturnix</i>	ś			
92	pustułka (2) x	<i>Falco tinnunculus</i>	ś			
93	puszczyk (2)	<i>Strix aluco</i>	ś			
94	raniuszek (2)	<i>Aegithalos caudatus</i>	ś			
95	remiz (2)	<i>Remiz pendulinus</i>	ś			
96	rokitniczka (2)	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	ś		Art. 4.2	
97	rudzik (2)	<i>Erithacus rubecula</i>	ś			
98	rybitwa białoczelna (2) (3) x	<i>Sternula albifrons</i>	ś		Z I	CR
99	rybitwa czarna (2) (3) x	<i>Chlidonias niger</i>	ś		Z I	
100	rybitwa rzeczna (2) (3) x	<i>Sterna hirundo</i>	ś		Z I	
101	rybołów * (2) (3) x	<i>Pandion haliaetus</i>	ś		Z I	VU
102	samotnik (2) (3) x	<i>Tringa ochropus</i>	ś		Art. 4.2	
103	sierpówka (2)	<i>Streptopelia decaocto</i>	ś			
104	sieweczka obrożna (2) (3) x	<i>Charadrius hiaticula</i>	ś		Art. 4.2	VU
105	sieweczka rzeczna (2)	<i>Charadrius dubius</i>	ś		Art. 4.2	
106	sikora uboga (2)	<i>Poecile palustris</i>	ś			
107	siniak (2)	<i>Columba oenas</i>	ś		Art. 4.2,	
108	skowronek (2)	<i>Alauda arvensis</i>	ś			
109	słówek szary (2)	<i>Luscinia luscinia</i>	ś		Art. 4.2	
110	sosnowka (2)	<i>Periparus ater</i>	ś			
111	sójka (2)	<i>Garrulus glandarius</i>	ś			
112	sóweczka * (2) (3) x	<i>Glaucidium passerinum</i>	ś		Z I	LC
113	sroka (2)	<i>Pica pica</i>	cz			
114	srokosz (2)	<i>Lanius excubitor</i>	ś			
115	strumieniówka (2)	<i>Locustella fluviatilis</i>	ś		Art. 4.2	
116	strzyżyk (2)	<i>Troglodytes troglodytes</i>	ś			
117	szczygieł (2)	<i>Carduelis carduelis</i>	ś			
118	szpak (2)	<i>Sturnus vulgaris</i>	ś			
119	śmieszka (2)	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	ś			
120	śpiewak (2)	<i>Turdus philomelos</i>	ś			
121	świergotek łąkowy (2)	<i>Anthus pratensis</i>	ś			

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ochr	DS	DP	CKZ
1	2	3	4	5	6	7
122	świergotek polny (2)	<i>Anthus campestris</i>	ś		Z I	
123	świerszczak (2)	<i>Locustella naevia</i>	ś			
124	trzciniak (2)	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	ś			
125	trzcinniczek (2)	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	ś		Art. 4.2	
126	trzmiołojad (2) (3)	<i>Pernis apivorus</i>	ś		Z I	
127	trznadel (2)	<i>Emberiza citrinella</i>	ś			
128	turkawka (2)	<i>Streptopelia turtur</i>	ś			
129	uszatka (2)	<i>Asio otus</i>	ś			
130	wilga (2)	<i>Oriolus oriolus</i>	ś			
131	włochatka * (2) (3) x	<i>Aegolius funereus</i>	ś		Z I	LC
132	wrona siwa (2)	<i>Corvus cornix</i>	cz			
133	wróbel (2)	<i>Passer domesticus</i>	ś			
134	zaganiacz (2)	<i>Hippolais icterina</i>	ś			
135	zięba (2)	<i>Fringilla coelebs</i>	ś			
136	zimorodek (2)	<i>Alcedo atthis</i>	ś		Z I	
137	zniczek (2)	<i>Regulus ignicapilla</i>	ś			
138	żuraw (2)	<i>Grus grus</i>	ś		Z I	
SSAKI						
1	borowiaczek (1) (3) x	<i>Nyctalus leisleri</i>	ś			VU
2	borowiec wielki (1) (3) x	<i>Nyctalus noctula</i>	ś			
3	bóbr europejski (1)	<i>Castor fiber</i>	cz	Z II		
4	gacek brunatny (1) (3) x	<i>Plecotus auritus</i>	ś			
5	gronostaj	<i>Mustela erminea</i>	cz			
6	jeż wschodni (1)	<i>Erinaceus roumanicus</i>	cz			
7	karlik malutki (1) (3) x	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	ś			
8	karlik większy (1) (3) x	<i>Pipistrellus nathusii</i>	ś			
9	kret (1)	<i>Talpa europaea</i>	cz			NT
10	łasica (1)	<i>Mustela nivalis</i>	cz			
11	mroczek posrebrzany (1) (3) x	<i>Vespertilio murinus</i>	ś			LC
12	mroczek pozłocisty (1) (3) x	<i>Eptesicus nilssonii</i>	ś			NT
13	mroczek późny (1) (3) x	<i>Eptesicus serotinus</i>	ś			
14	nocek łydkowłosy	<i>Myotis dasycneme</i>	ś	Z II		EN
15	nocek rudy (1) (3)	<i>Myotis daubentonii</i>	ś			
16	orzysznicza (1)	<i>Muscardinus avellanarius</i>	ś			
17	ryjówka malutka (1)	<i>Sorex minimus</i>	cz			
18	ryjówka aksamitka (1)	<i>Sorex araneus</i>	ś			
19	ryś * (1) x	<i>Lynx lynx</i>	ś	Z II		NT
20	rzęsorek rzeczek	<i>Neomys fodiens</i>	cz			
21	smużka leśna (1)	<i>Sicista betulina</i>	ś			
22	wiewiórka pospolita (1)	<i>Sciurus vulgaris</i>	cz			
23	wilk * (1) x	<i>Canis lupus</i>	ś	Z II		NT
24	wydra (1)	<i>Lutra lutra</i>	cz	Z II		
25	zając bielak	<i>Lepus timidus</i>	ś			EN
26	żubr (1) x	<i>Bison bonasus</i>	ś	Z II		EN

Objaśnienia:

ś - gatunek objęty ochroną ścisłą;

- cz - gatunek objęty ochroną częściową;
- Z II - gatunek z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej (DS),
- Z I - gatunek z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej (DP),
- Art. 4.2 - gatunki wędrowne których ochrona określona jest w Dyrektywie Ptasiej w Artykule 4, ustęp 2 jako równoważna z Załącznikiem I,

- CKZ - gatunek w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt Tom I Kręgowce [GŁOWACIŃSKI 2001] i Tom II Bezkręgowce [GŁOWACIŃSKI & NOWACKI 2004] :
- CR - skrajnie zagrożony,
- EN - bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożony,
- VU - wysokiego ryzyka, narażony,
- NT - niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia,
- LC - na razie nie zagrożone.

- * - gatunek objęty ochroną strefową,
- (1) - gatunek, którego dotyczy zakaz umyślnego płoszenia lub niepokojenia,
- (2) - gatunek, którego dotyczy zakaz umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowywania młodych, lub w miejscach żerowania zgrupowań ptaków migrujących lub zimujących,
- (3) - gatunek, którego dotyczy zakaz fotografowania, filmowania lub obserwacji, mogących powodować ich płoszenie lub niepokojenie,
- (4) - gatunek, którego dotyczy odstępstwo od zakazu przetrzymywania, posiadania, oferowania do sprzedaży, wymiany, darowizny, a także wywożenia poza granice państwa, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 6,10 i 11 oraz w § 7 pkt 4-6, okazów pozyskanych poza granicą państwa i wwiezionych z zagranicy na podstawie zezwolenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub GDOŚ,
- x - gatunki wymagające ochrony czynnej.

Część z ptaków chronionych pojawia się na obszarze administracyjnym nadleśnictwa wyjątkowo, są to m.in.: sokół wędrowny *Falco peregrinus* czy błotniak zbożowy *Circus cyaneus* widywane na przelotach nad Czarną Hańczą [ZAWADZKA i in. 2009].

Na omawianym terenie występują także jarząbek *Bonasa bonasia* oraz słonka *Scolopax rusticola* w Polsce gatunki łowne, natomiast wymienione w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej.

W Nadleśnictwie Pomorze utworzono 8 stref obejmujących ochroną miejsca rozrodu i regularnego przebywania ptaków. Strefy te wyznaczono wokół gniazda bielika *Haliaeetus albicilla* – 3, wokół gniazd głuszca *Tetraco urogallus* – 3 oraz wokół gniazd włośchatki *Aegolius funereus* – 2. Zajmują one łącznie wydzielienia o powierzchni 759,83 ha. Ujęcie granic wydzieleni wchodzących w skład stref ochrony w PUL na podstawie taksacji może skutkować niewielkimi przesunięciami granic obostrzeń.

Lokalizacje stanowisk gatunków chronionych zwierząt na gruntach nadleśnictwa zamieszczono w załączniku nr 3 (z wyjątkiem gatunków strefowych – dane wrażliwe).

Ryc. 14. Włochatka w dziupli lęgowej (fot. Archiwum Nadleśnictwa Pomorze)

3.2. Sieć Natura 2000

Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 jest systemem ochrony zagrożonych składników różnorodności biologicznej kontynentu europejskiego, wdrażanym od 1992 roku, w sposób spójny pod względem metodycznym i organizacyjnym, na terytorium wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej. Celem utworzenia sieci Natura 2000 jest zachowanie zarówno zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy, ale też typowych, wciąż jeszcze powszechnie występujących gatunków i siedlisk przyrodniczych.

Podstawą prawną tworzenia sieci Natura 2000 jest *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 roku w sprawie ochrony dzikiego ptactwa* i *Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory*, które zostały transponowane do polskiego prawa. Wszystkie aspekty funkcjonowania obszarów Natura 2000 w Polsce zostały zawarte w *Ustawie o ochronie przyrody* oraz w *Ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie oraz ocenach oddziaływania na środowisko*.

W skład sieci Natura 2000 wchodzi:

- obszary specjalnej ochrony ptaków (PLB),
- specjalne obszary ochrony siedlisk (PLH),
- obszary specjalnej ochrony ptaków pokrywające się z specjalnymi obszarami ochrony siedlisk (PLC).

Dyrektywa Siedliskowa nie określa sposobów ochrony poszczególnych siedlisk i gatunków, ale nakazuje zachowanie tzw. właściwego stanu ich ochrony. W odniesieniu do siedliska przyrodniczego oznacza to, że (art. 33 ustawy o ochronie przyrody):

- naturalny zasięg nie zmniejsza się,
- zachowuje ono specyficzną strukturę i swoje funkcje ekologiczne,
- stan zachowania typowych dla niego gatunków jest właściwy.

W odniesieniu do gatunków, właściwy stan ochrony oznacza natomiast, że:

- zachowana zostaje liczebność populacji, gwarantująca jej utrzymanie się w biocenozie przez dłuższy czas,
- naturalny zasięg gatunku nie zmniejsza się,
- pozostaje zachowana wystarczająco duża powierzchnia siedliska gatunku.

Dyrektywa Ptasia ma na celu ochronę i zachowanie wszystkich populacji ptaków naturalnie występujących w stanie dzikim, prawne uregulowanie zasad handlu i pozyskiwania ptaków łownych oraz przeciwdziałanie metodom ich łapania i zabijania. Dyrektywa ta dotyczy zarówno obszarów lęgowych, jak i morskich, które stanowią siedlisko występowania ptaków.

Dyrektywa Ptasia zobowiązuje do następujących działań:

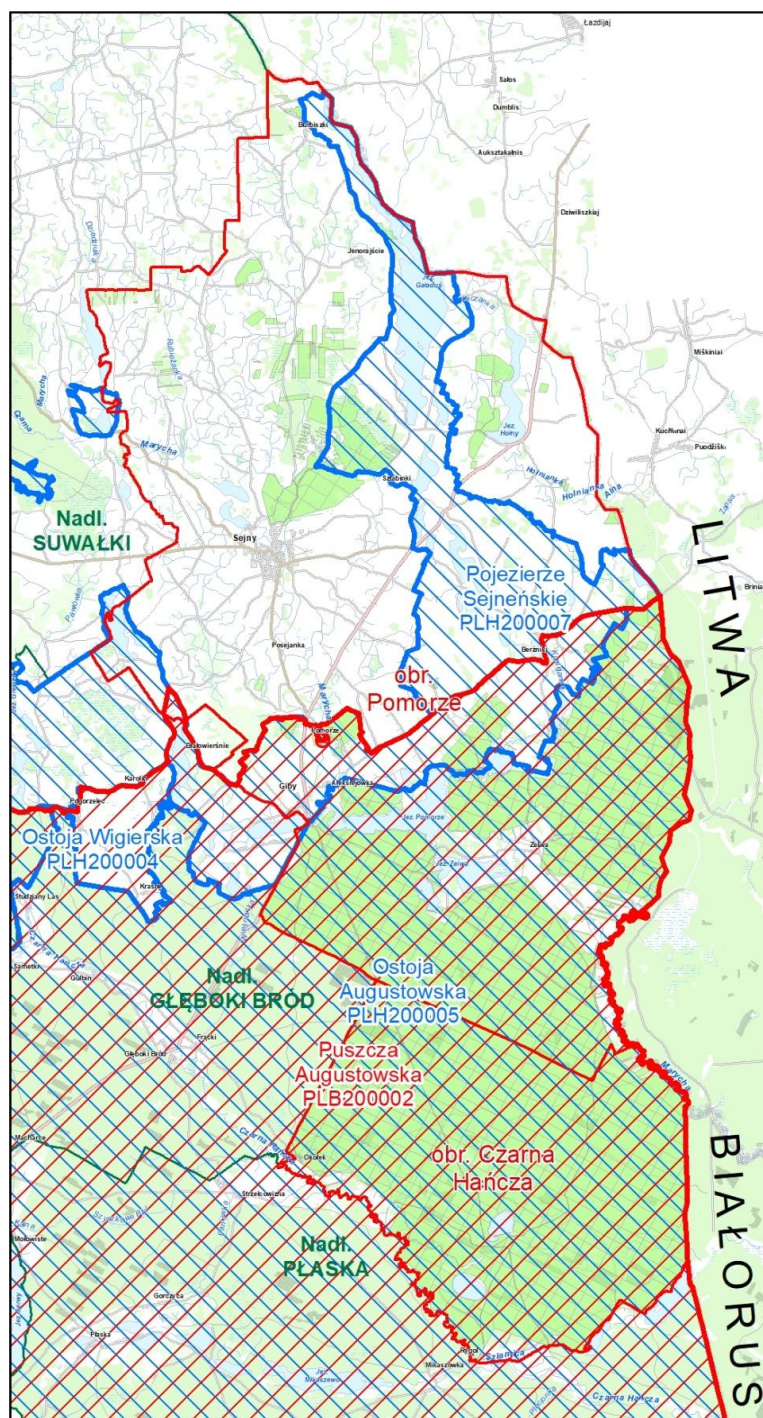
- wdrażania, zgodnie z potrzebami życiowymi ptaków, zasad zrównoważonego gospodarowania w miejscach ich występowania;
- naturalizacji, bądź odtwarzania przekształconych siedlisk;
- kontroli przestrzegani prawa;
- ustalania zasad eksploatacji populacji ptaków łownych.

Dyrektywa zabrania w szczególności:

- umyślnego zabijania ptaków lub chwytania tych ptaków jakąkolwiek metodą;
- umyślnego niszczenia lub uszkodzenia ich gniazd i jaj lub usuwania tych gniazd;
- zbierania jaj tych ptaków w naturalnych siedliskach oraz zatrzymywania jaj, nawet jeśli jaja te są puste;
- umyślnego płoszenia tych ptaków, zwłaszcza w okresie lęgowym i wyprowadzania młodych, w takim zakresie, w jakim płoszenie to miałyby znaczenie ze względu na cele niniejszej dyrektywy;
- przetrzymywania ptaków z gatunków, na które polowanie lub których chwytanie jest zabronione.

W obszarach Natura 2000 obowiązuje formalnie jeden „zakaz”, zabrania się podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochronne obszaru Natura 2000.

Najważniejszymi instrumentami realizacji celów sieci Natura 2000 są oceny oddziaływania na środowisko oraz plany ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków, dla których utworzono obszar Natura 2000. Działania ochronne winny uwzględniać wymogi gospodarcze, społeczne i kulturowe oraz cechy regionalne i lokalne danego obszaru Natura 2000. Cele te realizuje się poprzez ustanowienie planu zadań ochronnych lub planu ochrony dla obszaru Natura 2000.

Ryc. 15. Zasięgi obszarów Natura 2000 na terenie nadleśnictwa

3.2.1. Obszary Natura 2000

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Pomorze znajdują się następujące obszary Natura 2000, zatwierdzone przez Komisję Europejską i polski rząd:

- **PLB200002** – *Puszcza Augustowska,*
- **PLH200005** – *Ostoja Augustowska,*
- **PLH200007** – *Pojezierze Sejneńskie.*

Mapa walorów przyrodniczych Nadleśnictwa Pomorze przedstawia granice obszarów Natura 2000 względem zasięgu nadleśnictwa. Poniższe opisy dotyczą całych obszarów Natura 2000, a nie części w granicach nadleśnictwa.

PLB200002 Puszcza Augustowska

Powierzchnia obszaru wynosi 134 377,73 ha [SDF PLB200002, data aktualizacji 03.2022]. W zasięgu Nadleśnictwa Pomorze znajduje się 19056,23 ha obszaru, natomiast 14803,25 ha gruntów znajduje się w zarządzie nadleśnictwa, co stanowi 93,3% jego powierzchni.

Teren ostoi obejmuje kompleks leśny Puszczy Augustowskiej, leżący na pograniczu Równiny Augustowskiej i Kotliny Biebrzańskiej. Teren ten pokrywają urozmaicone drzewostany (ok. 90% powierzchni), które w wielu fragmentach zachowały naturalny charakter. Dominują bory, wśród których szczególną uwagę zwracają dobrze zachowane bory wilgotne i bory bagienne. Duże powierzchnie zajmują olsy, miejscami występują dobrze zachowane grądy. Tereny wylesione zajmują użytki zielone.

Wartości przyrodniczą obszaru jest występowanie co najmniej 40 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 18 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK) [SDF PLB200002, data aktualizacji 03.2022]. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bąk *Botaurus stellaris* (PCK), błotniak stawowy *Circus aeruginosus*, błotniak łąkowy *Circus pygargus*, bocian czarny *Ciconia nigra*, cietrzew *Tetrao tetrix* (PCK), dzięcioł biało-grzbiety *Dendrocopos leucotos* (PCK), dzięcioł trójpalczasty *Picoides tridactylus* (PCK), dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*, gadożer *Circaetus gallicus* (PCK), głuszc *Tetrao urogallus* (PCK), kania czarna *Milvus migrans* (PCK), kania ruda *Milvus milvus* (PCK), kraska *Coracias garrulus* (PCK), łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*, orlik krzykliwy *Clanga pomarina* (PCK), żuraw *Grus grus*, włośchatka *Aegolius funereus* (PCK), podgorzałka *Aythya nyroca* (PCK), puchacz *Bubo bubo* (PCK), trzmielojad *Pernis apivorus*; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występuje bielik *Haliaeetus albicilla* (PCK).

Obszar Puszcza Augustowska PLB200002 nie posiada planu zadań ochronnych.

PLH200005 Ostoja Augustowska

Ostoja Augustowska obejmuje swym zasięgiem obszar prawie całej polskiej części Puszczy Augustowskiej, stanowiącej jeden z największych i najlepiej zachowanych kompleksów leśnych Europy środkowo-wschodniej (lesistość terenu blisko 90%), z wyłączeniem Wigierskiego Parku Narodowego. Powierzchnia Ostoi Augustowskiej wynosi 107068,74 ha [SDF PLH200005, data aktualizacji 03.2022]. W zasięgu Nadleśnictwa Pomorze znajduje się 16775,60 ha, natomiast 14423,39 ha znajduje się w zarządzie nadleśnictwa, co stanowi 90,9% jego powierzchni.

Wraz z przyległymi obszarami leśnymi na Litwie i Białorusi Puszcza Augustowska tworzy jeden z największych zwartych kompleksów leśnych na nizinach środkowej Europy. Jest to również niezwykle ważny korytarz migracyjny dla leśnych gatunków flory i fauny, łączący lasy Europy środkowej i wschodniej. Jest to ostoja wielu zagrożonych gatunków, przede wszystkim rysia *Lynx lynx* i wilka *Canis lupus* (w ostoi znajdują się jedne z ich

najstabilniejszych populacji niżowych), także wydry *Lutra lutra* i bobra *Castor fiber*. Ogółem stwierdzono tu 10 gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej.

Siedliska z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej zajmują ok. 12% obszaru. Spośród zagrożonych i cennych siedlisk największą powierzchnię zajmują lasy bory i bagienne (siedlisko 91D0). Pośród tego typu lasów szczególne znaczenie mają bagienne lasy sosnowo-brzozowe (zespół *Thelypteridi-Betuletum pubescentis*). Istotne jest także występowanie otwartych torfowisk. Występują tam rzadkie storczyki m.in. wyblin jednolistny *Malaxis monophyllos* czy lipiennik Leosela *Liparis loeselii*, oraz turzyce – turzyca życicowa *Carex loliacea* i turzyca strunowa *Carex chordorrhiza*, a także reliktowe mchy – np. błotniszek wełnisty *Helodium blandowii*.

Oprócz siedlisk dużą wartość przedstawiają zagrożone ekosystemy niektórych lasów na glebach mineralnych (zwłaszcza widne, sub- kontynentalne bory i lasy mieszane).

Dużą wartość przedstawiają jeziora ostoi, wykazujące znaczne zróżnicowanie względem trofii (eutroficzne, mezotroficzne), zawartości związków wapnia oraz zawartości tzw. kwasów humusowych (różne typy jezior polihumotroficznych). W niektórych wykształcają się rzadkie fitocenozy z przesiąkrą okółkową *Hydrilla verticillata*, a w wodach bogatszych w węglan wapnia podwodne łąki ramienicowe.

W wodach Kanału Augustowskiego i przylegających jezior rozwijają się obfite populacje aldrowandy. W płytkich wodach torfowiskowych pospolicie rozwijają się zbiorowiska pływaczy (pływacza drobnego *Utricularia minor*, pływacza średniego *Utricularia intermedia*), niekiedy z udziałem rzadkich mszaków - np. skorpionowca brunatnawego *Scorpidium scorpioides*.

Na terenie ostoi występuje 7 gatunków roślin z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej, z czego dla czterech – aldrowandy pęcherzykowatej *Aldrovanda vesiculosa*, skalnicy torfowiskowej *Saxifraga hirculus*, lipiennika Leosela *Liparis loeselii* i sasanki otwartej *Pulsatilla patens* obszar ma zasadnicze znaczenie w skali Polski. Tutejsze populacje stanowią znaczącą część krajowych zasobów, będąc często najobfitszymi w Polsce (populacje lipiennika i skalnicy nad Rospudą, populacje aldrowandy w ciągu jezior Kanału Augustowskiego).

Liczne są stanowiska rzadkich i zagrożonych w skali kraju gatunków roślin naczyniowych (35 gatunków z polskiej czerwonej księgi i czerwonej listy). Występują tu 24 gatunki storczykowatych. Bogata jest lichenoflora (w tym kilka gatunków brodaczek *Usnea spp.*) i brioflora (liczne relikty glacialne).

Najwięcej rzadkich gatunków związanych jest z mszysto-turzycowymi torfowiskami niskimi i przejściowymi, a tutejsze populacje wielu zagrożonych roślin torfowiskowych są największe w Polsce. Do najrzadszych gatunków z tej grupy należą, oprócz lipiennika Leosela i skalnicy torfowiskowej: wełnianka delikatna *Eriophorum gracile*, wełnianeczka alpejska *Baeothryon alpinum*, turzyca strunowa *Carex chordorrhiza*, wążlik błotny *Hammarbya paludosa*, brzoza niska *Betula humilis*, wierzba lapońska *Salix lapponum* (wszystkie z polskiej czerwonej księgi). Na torfowiskach występuje niezwykle obfita w gatunki ginące brioflora, z takimi gatunkami jak np. perzęchlin trójrzędowy *Meesia triquetra*, bagiennik żmijowaty *Pseudocalliergon trifarium* i mszar nastroszony *Paludella squarrosa*.

Ostoja Augustowska posiada plan zadań ochronnych [porównaj: BULIGL ODDZ. w B-STOKU 2013] zatwierdzony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku nr 27/2013 z 31.12.2013 r. (Dz.Urz. Woj. Podl. z 2014 r., poz. 137), zaktualizowanym zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 4 listopada 2020 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Augustowska PLH200005 (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2020 r., poz. 4651). PZO jest aktem prawa miejscowego i jego zapisy są realizowane w PUL. Zapisy ustalone w PZO ograniczają lub modyfikują działania gospodarcze w obszarze występowania siedlisk lub gatunków objętych ochroną. W przypadku borów i lasów bagiennych jest to wyłączenie tych obszarów z użytkowania rębnego, w łęgach i grądach jest prowadzenie zabiegów hodowlanych odsłaniających i pielęgnujące naloty i podrosty gatunków liściastych (wiąz pospolity, wiąz górski, jesion wyniosły i dąb szypułkowy).

Aktualnym aktem prawnym określający m.in. granice obszaru oraz przedmioty ochrony jest rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Augustowska (PLH200007) (Dz.U. 2021 poz. 1397).

PLH200007 Pojezierze Sejneńskie

Obszar zajmuje powierzchnię 13630,94 ha [SDF PLH200007, data aktualizacji 03.2022]. W zasięgu Nadleśnictwa Pomorze znajduje się 7314,50 ha obszaru, natomiast 676,40 ha gruntów znajduje się w zarządzie nadleśnictwa, co stanowi 4,3% jego powierzchni.

Pojezierze Sejneńskie położone jest na Pojezierzu Wschodniosuwalskim, stanowiącym mezoregion w obrębie Pojezierza Litewskiego. Większa część obszaru wchodzi w skład rozległego mikroregionu Pagórki Sejneńskie. Jedynie najbardziej zachodnia część obszaru Pojezierze Sejneńskie (rejon jezior Dowcień, Żubrowo) zaliczana jest obecnie do mikroregionu Pojezierze Wigierskie. Obszar stanowi północne przedpole Puszczy Augustowskiej. W skład Pojezierza Sejneńskiego wchodzi teren o wyraźnej polodowcowej rzeźbie, z licznymi formami geomorfologicznymi z tym związanymi (jak moreny, kemy, ozy, jeziora rynnowe i wytopiskowe). Charakteryzuje się wyjątkowym w skali polskiej części Pojezierza Litewskiego nagromadzeniem jezior. Spośród blisko 60 naturalnych zbiorników o powierzchni powyżej 0,5 ha, aż 34 ma powierzchnię większą niż 10 ha [SDF PLH200007, data aktualizacji 03.2022]. Łącznie jeziora zajmują prawie 15% powierzchni obszaru. W granicach Pojezierza Sejneńskiego znalazła się dolina rzeczki Kunisianki (Kuniejanki), a także fragmenty dolin m.in. Marychy i Czarnej. Zdecydowana większość cieków obszaru wchodzi w skład dorzecza Niemna. Rzeki Pojezierza Sejneńskiego są niewielkie i charakteryzują się małym spadkiem, natomiast ich doliny są w większości silnie zatorfione. Zarówno doliny rzeczne, jak i brzegi wielu jezior, a także różnej wielkości i genezy zagłębienia, są miejscem występowania licznych torfowisk. Tereny bagienne (łącznie z przeobrażonymi torfowiskami) zajmują ponad 10% powierzchni, z czego ponad połowę stanowią torfowiska zachowane w stanie zbliżonym do naturalnego bądź zaburzone jedynie w niewielkim lub umiarkowanym stopniu. Największe kompleksy torfowiskowe tworzą obiekty o cechach torfowisk wysokich (Bobrowe Bagno, Żegarskie Bagno - inaczej bagno Krasna Gruda, a także torfowiska Ślizey i Mszar w Lesie Krasnopol). Miejscem największego

nagromadzenia torfowisk niskich jest dolina rzeczki Kunisianki oraz sąsiedztwo niektórych jezior (zwłaszcza jez. Gremzdy).

Lasy zajmują niecałe 20% powierzchni. Koncentrują się one na północnym skraju Puszczy Augustowskiej w rejonie Berżnik, na terenie torfowisk Żegarskie Bagno i Bobrowe Bagno, a także we włączonych w granice obszaru fragmentach Lasu Krasnopol.

Dominują zdecydowanie bory (w tym bory bagiennie) oraz bagiennie lasy olszowe, głównie olsy. Dominującym elementem krajobrazu w większej części Pojezierza Sejneńskiego są pola uprawne, zajmujące nieco mniej niż połowę powierzchni obszaru. Krajobraz pojezierza Sejneńskiego jest wyjątkowo malowniczy ze względu na różnorodne formy ukształtowania terenu i duże różnice wysokości.

Występuje tu czternaście typów siedlisk z Załącznika I, a także sześć gatunków roślin oraz dziewięć gatunków zwierząt kręgowych z Załącznika II „Dyrektywy Siedliskowej” (wg SDF). Obszar pełni szczególną rolę dla ochrony lipiennika Loesela *Liparis loeselii*, a także skalnicy torfowiskowej *Saxifraga hirculus*, sierpowca błyszczącego *Drepanocladus vernicosus*, a także dla sasanki otwartej *Pulsatilla patens*.

Surowy jak na polskie warunki klimat, o cechach kontynentalnych, pociąga za sobą obecność gatunków borealnych, typowych dla strefy tajgi i uważanych u nas za relikty glacialne, jak chamedafne północna *Chamaedaphne calyculata*, brzoza niska *Betula humilis* i wierzba lapońska *Salix lapponum*.

Pojezierze Sejneńskie posiada plan zadań ochronnych [porównaj: PROHABITAT 2013] zatwierdzony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 13 maja 2014 r. (Dz.Urz. Woj. Podl. z dnia 15 maja 2014 r., poz. 1947). PZO jest aktem prawa miejscowego i jego zapisy są realizowane w PUL. Zapisy ustalone w PZO ograniczają lub modyfikują działania gospodarcze w obszarze występowania siedlisk lub gatunków objętych ochroną. W przypadku borów i lasów bagiennych jest to wyłączenie tych obszarów z użytkowania rębnego, w łągach i grądach jest prowadzenie zabiegów hodowlanych odsłaniających i pielęgnujące naloty i podrosty gatunków liściastych (wiąz pospolity, wiąz górski, jesion wyniosły i dąb szypułkowy).

Aktualnym aktem prawnym określającym m.in. granice obszaru oraz przedmioty ochrony jest rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Pojezierze Sejneńskie (PLH200007) (Dz.U. 2021 poz. 1333).

3.2.2. Siedliska przyrodnicze

Siedliska przyrodnicze z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, zgodnie z interpretacją GDOŚ, podlegają ochronie w całym nadleśnictwie, a nie tylko w obszarach Natura 2000.

Siedliska przyrodnicze w PUL Nadleśnictwa Pomorze na lata 2023-2032 zostały ujęte na podstawie inwentaryzacji fitosocjologicznej przeprowadzonej w 2021-2022 r. [BULIGL ODDZ. w B-STOKU 2022] (na obszarach Natura 2000) lub weryfikacji podczas prac taksacyjnych (poza obszarami).

Ujęcie siedlisk przyrodniczych w PUL na podstawie prac fitosocjologicznych skutkuje powstaniem rozbieżności między planem urządzenia lasu, a Planami zadań ochronnych PLH Ostoja Augustowska oraz Pojezierze Sejneńskie. Przyjęto generalną zasadę przestrzegania

ograniczeń wynikających z zadań ochronnych dla danego siedliska pomimo braku jego na gruncie.

Ostatecznie stwierdzono występowanie na gruntach nadleśnictwa 12 typów siedlisk przyrodniczych Natura 2000. W tabeli 9 zestawiono powierzchnię siedlisk, występujących na terenie Nadleśnictwa Pomorze. Wykazane w tabelach wielkości są sumą powierzchni wszystkich płatów siedliska przyrodniczego. Jest to odmienne podejście do poprzedniego PUL gdzie analizie podlegała powierzchnia wydzielenia z dominującym siedliskiem przyrodniczym. Aktualnie takie podejście zastosowano wyłącznie w przypadku prezentacji na mapach, gdzie drobnopowierzchniowe płaty zaprezentowano w postaci punktowej.

Zinwentaryzowane siedliska przyrodnicze z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej zajmują około 5,6% powierzchni ogólnej nadleśnictwa. Wśród nich największą powierzchnię zajmują bory i lasy bagienne, które zdecydowanie dominują wśród siedlisk „naturowych” (58,1% powierzchni siedlisk). Grądy subkontynentalne zajmują 27,5%, natomiast łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe 5,6%. Siedliska nieleśne stanowią 8,8% powierzchni siedlisk i 0,5% powierzchni nadleśnictwa. Powierzchniowo dominują tutaj różne typy jezior.

Najcenniejsze siedliska: 6120, 7210, 91D0 i 91E0 występują w nadleśnictwie na powierzchni 571,17 ha. Są to siedliska priorytetowe (siedlisko przyrodnicze zagrożone zanikiem na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej).

Tabela 9. Siedliska przyrodnicze z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej występujące na gruntach nadleśnictwa w rozbiciu na stan zachowania siedliska przyrodniczego

Lp.	Kod typu siedliska przyrodniczego	Typ siedlisk przyrodniczych	Pow. [ha]	Stan zachowania**		
				A	B	C
1	2	3	4	5	6	7
1	3140	Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic <i>Charatea</i> (jeziora ramienicowe)	26,26	-	26,26	-
2	3160	Naturalne dystroficzne zbiorniki wodne	18,57	9,50	9,07	-
3	4030	Suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion</i> , <i>Pohlio-Callunion</i> , <i>Calluno-Arctrostrophylion</i>)	<0,10 ha***	-	-	-
4	6120*	Ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>)	<0,10 ha***	-	-	-
5	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	4,89	-	2,55	2,34
6	7110	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	<0,10 ha***	-	-	-
7	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	7,63	0,55	6,31	0,77
8	7210*	Torfowiska nakredowe	5,63	-	0,27	5,36
9	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	13,60	-	9,56	4,04
10	9170	Grąd subkontynentalny	339,88	-	33,87	306,01
11	91D0*	Bory i lasy bagienne	563,68	4,78	107,40	451,50
12	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	38,32	-	2,24	36,08
RAZEM			1018,46	14,83	197,53	806,10

* siedliska priorytetowe

** ocena stanu wykształcenia i zachowania siedlisk wg Metodyki inwentaryzacji leśnych siedlisk przyrodniczych Natura 2000 w Lasach Państwowych z 2006 r

***powierzchnia nieuwzględniana w zestawieniach.

Największa część z siedlisk przyrodniczych została zaliczona do stanu C (79,1%), czyli złęgo. Niewiele mniej siedlisk (19,4%) zaliczono do stanu B – w stanie niezadowolającym. Siedliska leśne w stanie A stanowią tylko 1,5% powierzchni siedlisk.

Powierzchnia wydzieleń z siedliskami przyrodniczymi, w stosunku do wykazanej w poprzednim PUL z 2013 r. zmniejszyła się. Wnika to z kilku powodów. Podstawowym jest weryfikacja siedlisk podczas inwentaryzacji terenowej w trakcie badań fitosocjologicznych (w tym prac siedliskowych) oraz taksacyjnych. Pewna część powierzchni została „utracona” na skutek przyjęcia rzeczywistej powierzchni siedliska w wydzieleniu. W 2013 r. w przypadkach, gdy siedlisko przyrodnicze stanowiło większość powierzchni wydzielenia, tworząc swoistą mozaikę z fitocenozyami nie uznanymi za siedlisko Natura 2000, opisano występowanie siedliska przyrodniczego na całej powierzchni wydzielenia. Wyraźny spadek powierzchni siedliska borów i lasów bagiennych – 91D0 wynika ze zmian hydrologicznych siedliska doprowadzających do jego zaniku, zarówno z powodu osuszenia, jak i niekiedy zalania (np. przez bobry). Duża część płatów łąk świeżych 6510 była w rzeczywistości łąkami wilgotnymi, często dawnymi osuszonymi torfowiskami. Stąd duży spadek powierzchni siedliska. Siedliska 6120 czy 7110 było wprowadzone w bazie dla całego wydzielenia leśnego, podczas gdy występują najczęściej tylko na niewielkiej powierzchni wydzielenia.

Zwiększyła się natomiast dość znacznie powierzchnia siedliska grądu – 9170. Jest to wynikiem kartowania podczas prac fitosocjologicznych [BULIGL ODDZ. w B-STOKU 2022], gdzie wyróżniono liczne nowe płaty, niestety w dużej mierze zniekształcone przez dominację gatunków iglastych.

W poniższej tabeli zestawiono porównanie siedlisk z poprzedniego PUL z 2013 r. [BULIGL ODDZ. w B-STOKU 2013b] z danymi zawartymi w aktualnym Planie Urządzenia Lasu.

Tabela 10. Porównanie powierzchni siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej wg PUL z 2013 i 2023 r.

Lp.	Kod typu siedliska przyr.	Typ siedliska przyrodniczego	Pow. wg PUL z 2013 r. [ha]	Pow. wg PUL z 2023 r. [ha]	Różnica (5)-(4) [ha]
1	2	3	4	5	6
1	3140	Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic <i>Charetea</i> (jeziora ramienicowe)	19,84	26,39	6,55
2	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion</i>	2,66	0,00	-2,66
3	3160	Naturalne dystroficzne zbiorniki wodne	10,19	18,57	8,38
4	4030	Suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion</i> , <i>Pohlio-Callunio</i> , <i>Calluno-Arctostophyilion</i>)	0,00	<0,10**	0,00
5	6120*	Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>)	5,50	<0,10**	0,00
6	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	29,39	4,89	-24,50
7	7110	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	2,25	<0,10**	-2,25
8	7120	Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji	0,26	0,00	-0,26
9	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	38,81	7,63	-31,18
10	7210*	Torfowiska nakredowe	9,73	5,63	-4,10
11	7220	Źródłiska wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati</i>	2,74	0,00	-2,74
12	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	22,53	13,60	-8,93
13	9170	Grąd subkontynentalny	186,45	339,88	153,43
14	91D0*	Bory i lasy bagienne	814,41	563,68	-250,73
15	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	23,65	38,32	14,67
Razem			1168,41	1018,46	-149,95

* siedliska priorytetowe

**powierzchnia nieuwzględniana w zestawieniach

Poniżej scharakteryzowano poszczególne siedliska przyrodnicze występujące na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Pomorze.

3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic *Charatea*. Są to naturalne zbiorniki wód oligo – i mezotroficznych, o umiarkowanej lub wysokiej zawartości elektrolitów, w których ramienice *Charophyta* stanowią dominującą grupę roślin porastających dno zbiornika – tzw. łąki podwodne – często o charakterze jednogatunkowych agregacji. Jeziora te charakteryzują się dużą przezroczystością i zazwyczaj szmaragdowozielonym kolorem wody spowodowanym jej czystością oraz dużą ilością jonów wapnia. Wobec dużej przezroczystości wód ramienice mogą wegetować na znacznych głębokościach i łąki ramienicowe zajmują często duże powierzchnie dna zbiornika. Fitocenozy te, często określane mianem „podwodnych łąk ramienicowych”, mogą być jedno- lub wielogatunkowe, złożone z przedstawicieli rodzajów: ramienica *Chara*, krynicznik *Nitella*, rozsocha *Tolypella*, krynicznicza *Nitellopsis*, lichnotamnus *Lichonothamnus* oraz przedstawicieli innych grup hydromakrofitów.

Ryc. 16. Dystroficzne jezioro Nozegary, wydź. 726d (fot. R. Zarzecki).

3160 Naturalne dystroficzne zbiorniki wodne. Jeziora dystroficzne są to z reguły niewielkie zbiorniki wodne charakteryzujące się małą zasobnością substancji pokarmowych oraz dużą zawartością substancji humusowych w wodzie. Głównym źródłem kwasów humusowych są wody torfowiskowe dopływające z pła mszarnego. Zbiorowiska te stanowią z reguły niewielkie i bezodpływowe zbiorniki wodne powstające w zagłębieniach terenu, gdy do wody dopływają kwasy humusowe. Zawieszone w wodzie jezior cząsteczki kwasów humusowych wychwytyują z niej wapń oraz mineralne związki pokarmowe, a ich nadmiar nadaje jej kwaśny odczyn (pH poniżej 6,5), wiąże rozpuszczony tlen i bardzo wyraźnie ogranicza przenikanie światła, nadając jednocześnie brunatne zabarwienie. Położone są one

najczęściej wśród borów w bezpośrednim sąsiedztwie torfowisk lub otaczającym je węższym lub szerszym pasem pła mszarnego. Występowanie roślinności wodnej uzależnione jest od składu chemicznego i zakwaszenia wody, kształtu misy jeziornej, nachylenia brzegu oraz charakteru zlewni jeziora. W większości jezior hydrofity zanurzone w ogóle nie występują. Niekiedy można spotkać hydrofity o liściach pływających, głównie: grążel żółty *Nuphar lutea* i grzybienie białe *Nymphaea alba*.

Poważnym zagrożeniem dla funkcjonowania ekosystemów jezior dystroficznych jest eutrofizacja, trwałe obniżenie poziomu wód gruntowych w zlewni, obniżenie się poziomu lustra wody w jeziorze i przesuszenie pła mszarnego.

4030 Suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion*, *Pohlio-Callunion*, *Calluno-Arctostaphylion*). Na obszarze nadleśnictwa stwierdzono jeden niewielki płat suchych wrzosowisk. Wykształcił się on na dawnym poletku łowieckim w otoczeniu zbiorowisk borów mieszanych. Siedlisko reprezentowane jest przez najbardziej pospolity zespół wrzosowisk – wrzosowisko knotnikowe *Pohlio-Callunetum*. Głównym zagrożeniem dla istnienia i funkcjonowania siedliska jest sukcesja wtórna. Utrzymanie pełnej zmienności zbiorowisk i zachowanie bogactwa florystycznego tych siedlisk wymaga podjęcia zabiegów ochrony czynnej polegającej na usuwaniu drzew i krzewów, koszeniu oraz kontrolowanym wypalaniu.

6120* Ciepłolubne śródlądowe murawy napiaskowe. Śródlądowe murawy napiaskowe to ciepłolubne zbiorowiska trawiaste, zbliżone charakterem do muraw kserotermicznych, których występowanie uwarunkowane jest czynnikami klimatycznymi, edaficznymi i antropogenicznymi. Pod względem stosunków wodnych i termicznych ciepłolubne murawy napiaskowe należą do najbardziej skrajnych siedlisk występujących na niżu. Stanowiska to piaszczyste miejsca w dolinach dużych rzek lub obszary morenowe, spotykane są na wydmach śródlądowych oraz na suchym żwirowato-piaszczystym podłożu. Rozwijają się także na siedliskach antropogenicznych. Wszystkie z nich są bogate w węglan wapnia. Charakterystyczny wygląd muraw napiaskowych kształtowany jest przez obecność gatunków o wyraźnie kseromorficznej budowie, z wyraźną dominacją kępowych traw, dużym udziałem roślin jednorocznych i kwiatowych oraz porostów. Rośliny występujące na tych siedliskach to w większości gatunki o kontynentalnym typie zasięgu, osiągające w Polsce zachodnią i północną granicę naturalnego zasięgu. Murawy kształtowane w dużej mierze w wyniku ekstensywnej gospodarki pasterskiej. Po zaprzestaniu użytkowania murawy przekształcają się w drodze sukcesji wtórnej w zarośla. Głównym zagrożeniem dla trwałości i funkcjonowania ciepłolubnych muraw napiaskowych jest sukcesja wtórna oraz bezpośrednie niszczenie siedliska w wyniku silnej antropopresji.

Ryc. 17. Murawa ciepłolubna, wydz. 896c (fot. R. Zarzecki).

6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*). Siedliska 6510 to bogate florystycznie, wysoko produktywne, wielokośne łąki rozwijające się na niżu lub w niższych położeniach w górach. Powstały w wyniku wycięcia lasów liściastych i zagospodarowania tych terenów, jako łąki kośne. Koszone są zwykle dwa razy w roku oraz umiarkowanie nawożone. W Nadleśnictwie Pomorze stwierdzono dwa zespoły: łąki rajgrasowej *Arrhenatheretum elatioris* oraz wiechlinowo-kostrzewowej *Poo-Festucetum*. Zagrożeniem dla tego siedliska jest intensyfikacja gospodarki rolnej poprzez zwiększenie nawożenia jak i zaniechanie użytkowania. Ważne dla zachowania siedliska jest systematyczne wykaszanie maksymalnie dwa razy w ciągu roku.

Ryc. 18. Łąka świeża, wydz. 6271 (fot. R. Zarzecki).

7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe). Niżowe mszary torfotwórcze typu wysokiego występują na pokładach silnie kwaśnego, słabo rozłożonego i skrajnie ubogiego w związki mineralne torfu, wytworzonego przeważnie z torfowców. Występują w różnych położeniach topograficznych – najczęściej na obszarach wododziałowych, po całkowitym wypełnieniu torfem lokalnych obniżzeń terenu i dawnych zbiorników wodnych lub ich zatok.

Żywe mszary to siedliska bez udziału drzew, wyjątkowo z luźno rosnącymi i karłowatymi osobnikami sosny zwyczajnej i brzozy omszonej. Roślinność wyróżnia obfite występowanie mchów torfowców, natomiast udział krzewinek i roślin zielnych jest zróżnicowany. Na gruntach nadleśnictwa występują trzy zbiorowiska: mszaru torfowca magellańskiego *Sphagnetum magellanici*, kontynentalnego torfowiska wysokiego *Ledo-Sphagnetum magellanici* oraz mszaru wełniankowo-torfowcowego *Eriophorum vaginatum-Sphagnum fallax*.

Zagrożeniem dla tych siedlisk jest osuszanie i eutrofizacja. Należy jednak pamiętać, że torfowiska wysokie są ekosystemami wrażliwymi zarówno na odwodnienie jak i zalanie. Dlatego też wszystkie zabiegi ochronne powinny być poprzedzone dokładną analizą sytuacji topograficznej i hydrologicznej.

7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*). Zaliczana jest tutaj zróżnicowana grupa torfowisk zasilana zarówno wodami opadowymi jak i gruntowymi. Cechą charakterystyczną tych ekosystemów jest emersyjny charakter roślinności, która wykształca się zwykle na pływającym po powierzchni wody lub silnie uwodnionej gytii kożuchu utworzonym przez mchy i korzenie oraz rozłogi roślin naczyniowych. Jest to tzw. pło. Powierzchnia tych torfowisk jest zawsze płaska.

W zbiorowiskach roślinnych, które wykształcają się na tych siedliskach silnie rozwinięta jest warstwa mszysta, w której zwykle dominują torfowce. Natomiast w warstwie roślinności zielonej przeważają niskie turzyce. Geneza tych torfowisk związana jest ze zbiornikami wodnymi, którymi najczęściej są jeziora dystroficzne, które w wyniku procesu odgórnego łądowania przekształcają się w ekosystemy bagienne.

Torfowiska przejściowe i trzęsawiska są ekosystemami wrażliwymi na zmiany warunków hydrologicznych. Największym zagrożeniem dla tych siedlisk jest obniżanie się poziomu wód gruntowych. Podstawowym warunkiem zachowania istniejących powierzchni torfowisk przejściowych i trzęsawisk jest zachowanie lub odtworzenie naturalnych warunków hydrologicznych.

Ryc. 19. Pło z siedliskiem 7140 nad dystroficznym jeziorem, wydz. 855h (fot. R. Zarzecki).

7210 Torfowiska nakredowe (*Claditum marisci*). Torfowiska z obszaru Nadleśnictwa Pomorze zaklasyfikowane do siedliska 7210 to monogeniczna grupa fitocenoz – szuwarów kłoci wiechowatej *Claditum marisci*. Kłoc *Cladium mariscus* tworzy niekiedy zwarte, jednogatunkowe łany, jednak zazwyczaj domieszkę stanowią trzcina pospolita *Phragmites australis* oraz zachylnik błotny *Thelypteris palustris*, stały jest także udział kalcyficznych mchów brunatnych. Siedlisko występuje najczęściej na brzegach jezior alkalicznych (zasobnych w węglan wapnia), zazwyczaj z dużymi pokładami gyty lub kredy jeziornej, na których zalegają pokłady torfowe.

7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk. Silnie zróżnicowana fitosocjologicznie grupa torfowisk których wspólnym mianownikiem jest występowanie na siedlisku o charakterze alkalicznym, a co za tym idzie specyficznej roślinności. Odznaczają się występowaniem charakterystycznych mchów

brunatnych (udział torfowców jest nieznaczny), zaś warstwa runi jest zazwyczaj budowana przez niskie turzyce z domieszką roślin dwuliściennych.

Mechowiska są ekosystemami wrażliwymi na zmiany warunków hydrologicznych. Największym zagrożeniem dla tych siedlisk jest obniżanie się poziomu wód gruntowych. Podstawowym warunkiem zachowania istniejących powierzchni torfowisk zasadowych jest zachowanie lub odtworzenie naturalnych warunków hydrologicznych.

Ryc. 20. Mechowisko w kompleksie torfowisk nad jeziorem Wilkokuk, wydz. 610d (fot. R. Zarzecki)

9170 Grąd subkontynentalny (*Tilio-Carpinetum*). Grąd subkontynentalny reprezentuje grupę lasów dębowo-grabowych we wschodniej części Europy Środkowej oraz w Europie Wschodniej. Występuje na siedliskach eutroficznym i umiarkowanie mezotroficznym świeżym i wilgotnym. Fizjonomia i struktura łąki subkontynentalnej jest złożona i wielowarstwowa. Warstwę drzew siedliska o dużym zwarcie tworzą: dąb, lipa drobnolistna, klon, brzoza, świerk, osika, grab i inne a w wilgotniejszych postaciach jesion, wiąz i olsza czarna. Niemniej na skutek nasadzeń drzew iglastych często dominują sosna i świerk. Niższe warstwy drzew budowane są przez graba, lipę, jesion, klon i brzozę. Warstwa krzewów zdominowana jest przez podrośty i podszyty graba i gatunków budujących górny drzewostan oraz przez leszczykę. Dodatkowo występują tu jarzab pospolity, trzmielina europejska i t. brodawkowata, wawrzynek wilczełyko, kruszyna, porzeczka czerwona, bez czarna i inne. Warstwa zielna wykazuje aspektowość i pokrywa zwykle od 40 do 100% powierzchni płatów. Składa się głównie z gatunków klasy *Quercus-Fagetum*. Do najbardziej typowych należą: zawilec gajowy *Anemone nemorosa*, gajowiec żółty *Galeobdolon luteum*, gwiazdnica wielkokwiatowa *Stellaria holostea*, przyłaszczka pospolita *Hepatica nobilis* czy marzanka wonna *Galium odoratum*.

Grąd subkontynentalny jest zespołem bardzo zmiennymi pod względem geograficznym - zróżnicowany jest na pięć odmian regionalnych, trzy formy wysokościowe oraz liczne podzespoły i warianty. Podobnie wykazuje dużą zmienność glebowo-siedliskową, obejmując fitocenozy świeże i wilgotne oraz eu- i mezotroficzne.

Zagrożeniem dla tego siedliska może być niewłaściwa gospodarka leśna, a zwłaszcza wprowadzanie na siedliska grądu gatunków iglastych i obcych geograficznie. Optymalne działania ochronne w tym siedlisku powinny sprowadzać się do prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej tak, aby jak najmniej ingerować w strukturę zespołów.

Ryc. 21. Wilgotny las grądowy wiosną, wydz. 1024i (fot. R. Zarzecki)

91D0* Bory i lasy bagiennie (*Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzozowo-sosnowe bagiennie lasy borealne). Typ siedliska 91D0 reprezentuje cały wachlarz różnych fitocenoz różniących się miejscem występowania i warunkami siedliskowymi oraz stanem zachowania. Na terenie Nadleśnictwa Pomorze wyróżniono 3 podtypy siedlisk borów i lasów bagiennych, zajmujących łącznie 515,95 ha. Są to:

- 91D0-2 – sosnowy bór bagienny,
- 91D0-5 – borealna świerczyna bagienna,
- 91D0-6 – sosnowo-brzozowy las bagienny.

Sosnowy bór bagienny, reprezentujący podtyp 91D0-2 występuje w miejscach z wysokim poziomem stagnujących wód pochodzenia opadowego. Fitocenozy boru występują najczęściej na niewielkich powierzchniach, tworząc płyty w bezodpływowych nieckach w całości wypełnionych torfem wysokim lub też wchodzą w skład rozległych kompleksów torfowisk. Luźny drzewostan tworzy sosna z domieszką brzozy brodawkowatej. Cechą charakterystyczną tego zespołu jest skład gatunkowy runa, w którym oprócz typowych gatunków borowych, rosną oligotroficzne gatunki typowe dla torfowisk wysokich,

takie jak: żurawina, wełnianki i torfowce kończysty i magellański. Bory bagienne są siedliskiem związanym ze specyficznymi warunkami hydrologicznymi, dlatego podstawowym warunkiem ich zachowania jest zapewnienie niezmiennych stosunków wodnych zarówno siedliska, jak i jego zlewni. W przypadku borów przesuszonych konieczne jest odtworzenie wcześniej panujących warunków hydrologicznych.

Drzewostan borealnej świerczyny bagiennej typowej na siedlisku boru mieszanego bagiennego tworzy głównie świerk z domieszką brzozy omszonej i sosny. W wariantcie żyznym na siedlisku lasu m Świerk występuje we wszystkich klasach wieku i bardzo dobrze się odnawia. Silne ocienienie dna lasu ogranicza rozwój warstwy zielnej, tworzonej przeważnie przez krzewinki borówek i widłaki oraz sprzyja bujnemu rozwojowi warstwy mszystej, w której dominują mchy torfowce. Borealna świerczyna występuje przeważnie na torfach przejściowych i niskich zgromadzonych w płytkich misach polodowcowych. Siedliska borealnej świerczyny bagiennej, podobnie jak inne siedliska torfowe, są wrażliwe na zmiany stosunków wodnych i troficznych. Do podtypu tego zaliczono świerczyny bagienne *Sphagno girgensohnii-Piceetum*.

Ryc. 22. Świerczyna na torfie nad jeziorem Wilkokuk, wydz.586a (fot. R. Zarzecki)

Fitocenozy wchodzące w skład podtypu 91D0-6 charakteryzują się słabo zwartymi drzewostanami, zbudowanymi z brzozy omszonej i sosny z domieszką świerka i olszy. Największą dynamikę mają w zespole brzoza omszona oraz świerk, które budują podszyty i naloty. Runo zbudowane jest z gatunków należących do różnych grup syngenetycznych. Występują tu gatunki borowe, olsowe, gatunki wilgotnych łąk oraz torfowisk wysokich i przejściowych. Duży udział mają też mchy z gatunku *Sphagnum*. Zaliczono tutaj fitocenozy bielu *Dryopteridi thelypteridis-Betuletum pubescentis* oraz olsu torfowcowego *Sphagno*

squarrosi-Alnetum, a także fitocenozy *Sphagno-Betuletum* które są zazwyczaj etapem sukcesji torfowisk przejściowych, przechodzących w świerczyny typowe lub bory bagienne.

91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Fraxino-Alnetum*, olsy źródliskowe). W drzewostanach łągów jesionowo-olszowych *Fraxino-Alnetum* dominuje zwykle olsza czarna z niewielką domieszką jesionu wyniosłego. Charakterystyczne w tym zespole jest bujne wielogatunkowe i wielowarstwowe, wykazujące bardzo wyraźną zmienność sezonową runo. Budują je gatunki nie tylko typowe dla łągów, lecz również przechodzące ze zbiorowisk olsowych i bagiennych. Ten typ siedliska występuje na dnach dolin mniejszych rzek i strumieni. Zasilanie siedliska zależne jest od wód płynących. Zalewy powierzchniowe występują, co roku lub rzadziej i są krótkotrwałe. Łęgi jesionowo-olszowe są zależne od specyficznych warunków wodnych. Równocześnie są one naturalnym typem ekosystemu leśnego, który w niezakłóconych warunkach siedliskowych może funkcjonować bez pomocy człowieka. Do tego podtypu zaliczono także lasy łągowe zaliczane niekiedy [SOKOŁOWSKI 2006] do zespołu łągu świerkowo-olchowego *Piceo-Alnetum*, które występuje głównie wzdłuż strumyków leśnych, płynących przez obszary zdominowane przez drzewostany iglaste. Strumyki te zasilane są licznymi wysiękami i źródliskami. Zajmuje gleby torfowe i torfowo-murszowe.

Zagrożeniem dla siedliska są działania polegające na modyfikowaniu warunków wodnych zlewni i regulowaniu cieków.

Ryc. 23. Łęg jesionowo-olszowy nad brzegiem Marychy wiosną, wydz. oddz. 1100k (fot. R. Zarzecki)

3.2.3. Gatunki roślin i zwierząt chronionych w ramach sieci Natura 2000

Na podstawie danych z planów zadań ochronnych poszczególnych obszarów Natura 2000 oraz danych uzyskanych z Nadleśnictwa Pomorze, zebrano informacje o występowaniu na omawianym obszarze gatunków roślin i zwierząt chronionych w ramach programu Natura 2000.

Tabela 11. Lista gatunków roślin i zwierząt chronionych w ramach programu Natura 2000 występujących na gruntach nadleśnictwa

Lp.	Kod	Nazwy gatunków roślin i zwierząt
1	2	3
1	A070	<i>Mergus mergaster</i> (nurogęś)
2	A072	<i>Pernis apivorus</i> (trzmiełojad)
3	A073	<i>Milvus migrant</i> (kania czarna)
4	A075	<i>Haliaeetus albicilla</i> (bielik)
5	A104	<i>Bonasa banasia</i> (jarząbek)
6	A108	<i>Tetraco urogallus</i> (głuszc)
7	A122	<i>Crex crex</i> (derkacz)
8	A127	<i>Grus grus</i> (żuraw)
9	A153	<i>Gallinago gallinago</i> (kszyk)
10	A165	<i>Tringa ochlopus</i> (samotnik)
11	A207	<i>Columba oenas</i> (siniak)
12	A217	<i>Glaucidium passerinum</i> (sóweczka)
13	A223	<i>Aegolius funereus</i> (włochatka)
14	A224	<i>Caprimulgus europaeus</i> (lelek)
15	A236	<i>Dryocopus martius</i> (dzięcioł czarny)
16	A229	<i>Alcedo atthis</i> (zimirodek)
17	A232	<i>Upupa epops</i> (dudek)
18	A238	<i>Dendrocopos medius</i> (dzięcioł średni)
19	A239	<i>Dendrocopos leucotos</i> (dzięcioł białogrzbisty)
20	A241	<i>Picoides tridactylus</i> (dzięcioł trójpalczasty)
21	A246	<i>Lullula arborea</i> (lerka)
22	1166	<i>Triturus cristatus</i> (traszka grzebieniasta)
23	1188	<i>Bombina bombina</i> (kumak nizinny)
24	1337	<i>Castor fiber</i> (bóbr)
25	1352	<i>Canis lupus</i> (wilk)
26	1355	<i>Lutra lutra</i> (wydra)
27	1361	<i>Lynx lynx</i> (ryś)
28	1393	<i>Hamatocaulis vernicosus</i> (haczykowiec błyszczący)
29	1437	<i>Thesium ebractatum</i> (leniec bezpodkwiatkowy)
30	1477	<i>Pulsatilla patens</i> (sasanka otwarta)
31	1528	<i>Saxifraga hirculus</i> (skalnica torfowiskowa)

Lp.	Kod	Nazwy gatunków roślin i zwierząt
1	2	3
32	1902	<i>Cypripedium calceolus</i> (obuwik pospolity)
33	1903	<i>Liparis loeselii</i> (lipienik Loesela)
34	1920	<i>Boros schneideri</i> (ponurek Schneidera)
35	1939	<i>Agrimonia pilosa</i> (rzepik szczeciniasty)
36	2647	<i>Bison bonasus</i> (żubr)

Szczegółowe lokalizacje gatunków roślin i zwierząt chronionych w ramach programu Natura 2000 występujących na gruntach nadleśnictwa (z wyjątkiem gatunków strefowych – dane wrażliwe) przedstawiono w załączniku nr 6 (tabela XXII wg *IUL*) do niniejszego opracowania.

3.3. Obszary funkcyjne

3.3.1. Lasy ochronne

Są to lasy pełniące funkcje ochronne, ustanawiane w drodze odnośnych decyzji Ministra odpowiedniego dla spraw środowiska na wniosek Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, po uprzednim zasięgnięciu opinii właściwych terytorialnie rad gminnych. Ze względu na funkcje, jakie pełnią, podzielić je można na dwie zasadnicze grupy: lasy ochronne ogólnego przeznaczenia i lasy ochronne specjalnego przeznaczenia. Poniższy podział wynika z ustaleń Systemu Ochrony Przyrody i Kształtowania Środowiska Naturalnego w Lasach Państwowych [porównaj: MOŚZNiL 1996]. Różne kategorie lasów ochronnych mogą się wzajemnie nakładać, wtedy ustala się kategorię wiodącą. Szczegółowy wykaz lasów ochronnych znajduje się w tomie I Planu Urządzenia Lasu.

Lasy ochronne występują na powierzchni 3356,60 ha i stanowią 22,17% ogółu powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej nadleśnictwa. W skład tej grupy lasów ochronnych wchodzi:

- lasy glebochronne – 17,93 ha,
- lasy wodochronne – 1577,95 ha,
- lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody – 290,03 ha,
- lasy na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych – 446,85 ha,
- lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej – 750,40 ha,
- drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego – 273,44 ha.

Jest to podział pod kątem wiodących kategorii ochronności, wynikający z przepisów *Ustawy o lasach*. W praktyce często spotkać można poszczególne wydzielenia leśne o podwójnej oraz potrójnej kategorii ochronności.

Zasady gospodarowania w lasach ochronnych zostały opisane w rozdziale 8.2 tego opracowania.

3.3.2. Lasy wielofunkcyjne (gospodarcze)

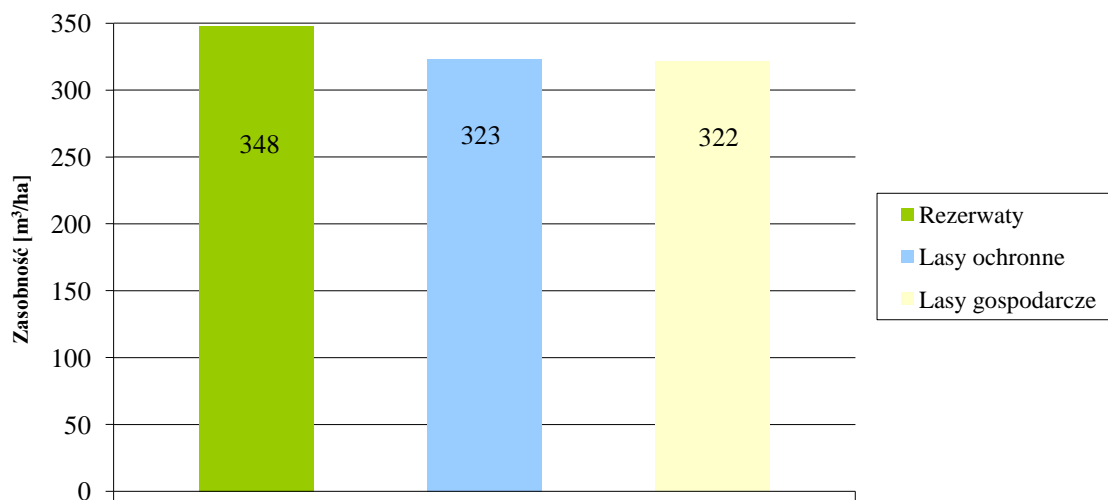
W Nadleśnictwie Pomorze lasy gospodarcze zajmują powierzchnię 11339,56 ha, co stanowi 74,89% powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej. Podstawowym celem tych lasów są funkcje produkcyjne, ale oprócz tego stanowią one środowisko życiowe dla licznych

gatunków roślin i zwierząt, w tym także rzadkich i chronionych. W grupie lasów gospodarczych znajdują się także lasy należące do obszarów chronionego krajobrazu.

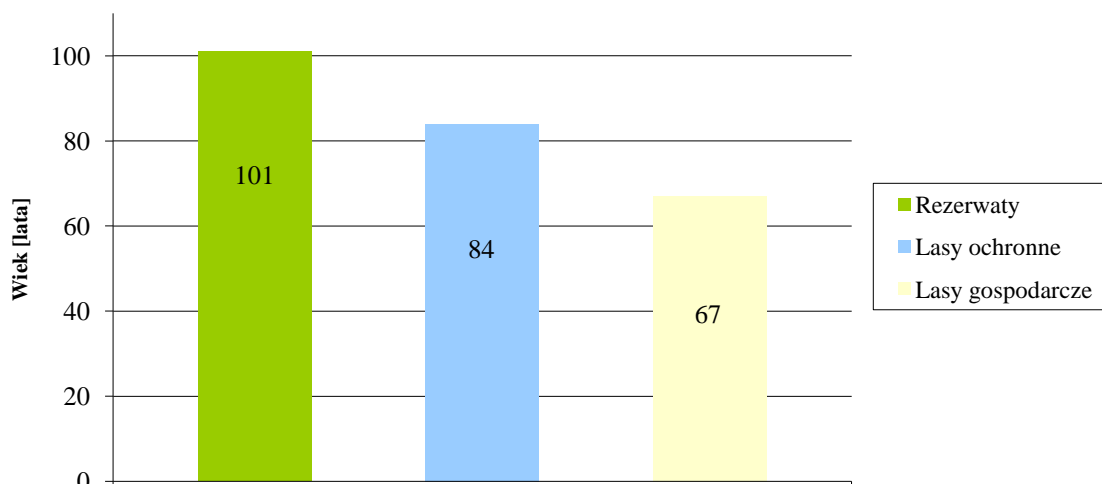
Tabela 12. Porównanie wybranych cech drzewostanów w ramach funkcji lasu

Obręb, Nadleśnictwo	Funkcja lasu	Przeciętny wiek	Przeciętna zasobność	Bieżący przyrost	Udział siedlisk borowych*	Udział gatunków iglastych
			m ³ /ha	m ³ /ha	%	
1	2	3	4	5	6	7
Czarna Hańcza	Lasy ochronne	81	320	6	59,3	76,1
	Lasy gospodarcze*	67	299	5	96,8	99,9
	Ogółem obręb	70	304	6	88,5	88,6
Pomorze	Rezerwaty	101	348	4	96,4	98,6
	Lasy ochronne	88	325	6	31,4	67,6
	Lasy gospodarcze*	67	345	5	84,6	99,3
	Ogółem obręb	72	340	7	78,9	82,8
Nadleśnictwo Pomorze	Rezerwaty	101	348	4	96,4	98,6
	Lasy ochronne	84	323	6	61,5	71,8
	Lasy gospodarcze*	67	322	5	90,7	99,6
	Ogółem n-ctwo bez rezerwatów	72	320	5	81,4	95,0
	Ogółem n-ctwo	72	326	7	83,6	85,6

* Dane uzyskane z programu TaksWykaz mogą różnić się od danych z programu Taksator z racji na różne sposoby liczenia

Ryc. 24. Porównanie przeciętnej zasobności grup drzewostanów

Ryc. 25. Porównanie przeciętnego wieku dla grup drzewostanów

3.4. Inne formy zabezpieczenia cennych elementów przyrody i krajobrazu

3.4.1. Bagna

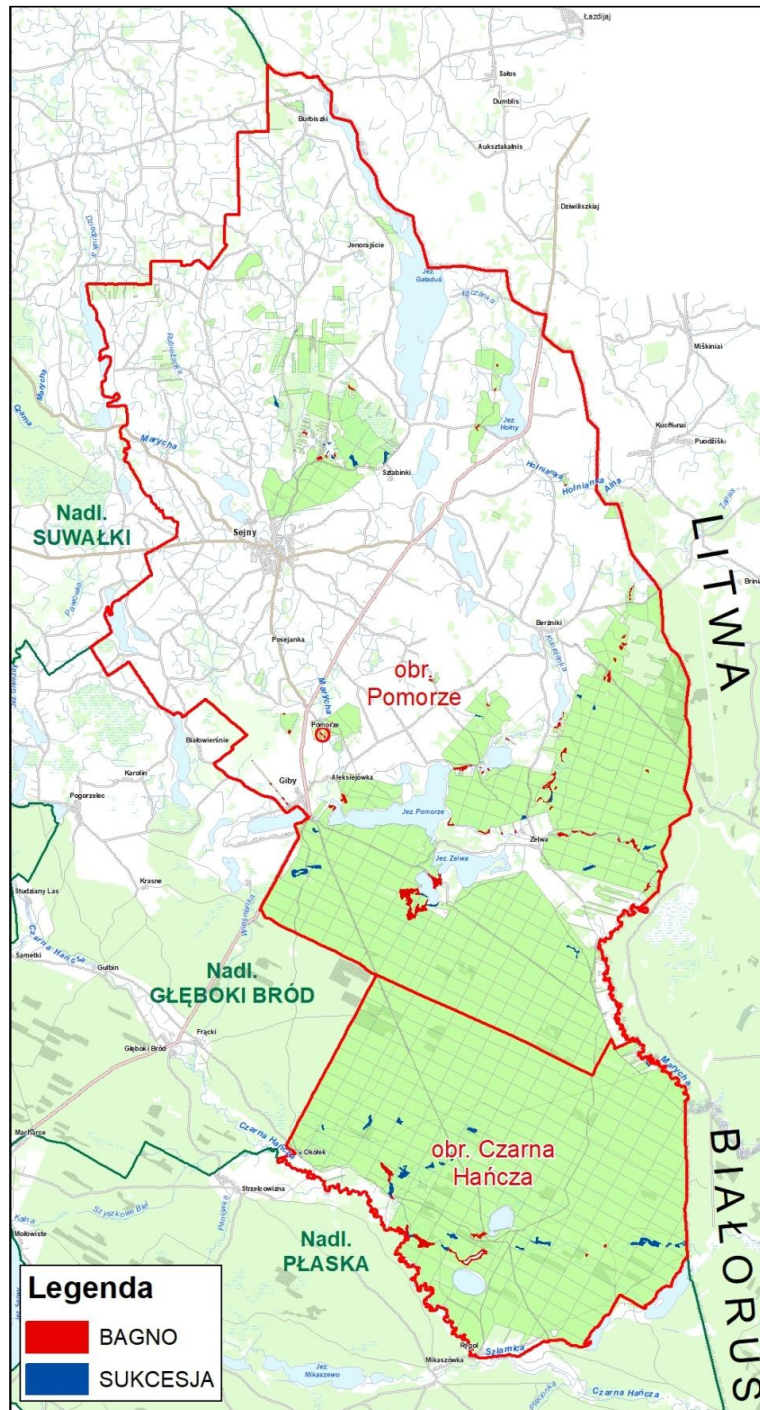
Cennym elementem przyrodniczo-krajobrazowym są bagna i śródleśne bagienka. Wywierają one korzystny wpływ na lokalne stosunki wodne, biorą udział w lokalnej retencji wód powierzchniowych i tym samym dodatkowo wpływają na otaczające je agrocenozy. Jako pozostałości różnych ekosystemów mają znaczenie dla zachowania tworzących się tu spontanicznie różnorodnych, często unikatowych zbiorowisk, które wśród monotonii lasów stanowią oazy biocenotyczne. Spełniają one funkcje lokalnych banków genów wielu gatunków roślin i są ostoją biologicznej różnorodności. Występują w nich liczne gatunki roślin oraz znaczna liczba ptaków i drobnych zwierząt, głównie bezkręgowców. Wiele z nich to rzadkie i zanikające składniki rodzimej flory i fauny. Ochrona tych walorów stanowi ważny element całego systemu ochrony przyrody nadleśnictwa. Do zabagnienia terenu często przyczyniają się bobry, zatrzymując znaczne ilości wody w miejscu bytowania. Dla zachowania naturalnej bioróżnorodności, bagna powinny pozostać w stanie niezmienionym (nie zaplanowano tu żadnych wskazań gospodarczych). Dotyczy to także małych, śródleśnych bagienek, które nie są wyłączeniami. Należy zaniechać prób ich osuszania i odnawiania, gdyż ewentualne korzyści nie zrekompensują szkód wyrządzonych środowisku naturalnemu.

Ilość i powierzchnia bagien na gruntach Nadleśnictwa Pomorze przedstawia się następująco:

- w obrębie Czarna Hańcza - 22 szt. 28,29 ha
- w obrębie Pomorze - 74 szt. 65,43 ha
- w Nadleśnictwie Pomorze - **96 szt. 93,72 ha**

Na terenie nadleśnictwa występują również liczne śródlądowe bagna, które nie spełniły kryteriów powierzchniowych wyłączeń taksacyjnych i zaliczne są do powierzchni nie stanowiących wyłączeń (PNSW) Ilość i powierzchnia bagien PNSW na terenie nadleśnictwa przedstawia się następująco:

- w obrębie Czarna Hańcza - 24 szt. 3,20 ha
- w obrębie Pomorze - 94 szt. 10,34 ha
- w Nadleśnictwie Pomorze - **118 szt. 13,54 ha**

Ryc. 26. Położenie bagien i gruntów do sukcesji

Na części bagien zaewidencjonowano siedliska z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Duża część z nich to siedliska nieleśne których utrzymanie będzie możliwe jedynie po zapewnieniu przez organ nadzorczy środków finansowych w zakresie przedstawionym w PZO dla obszarów Natura 2000.

Szczegółowe zestawienie bagien znajduje się na końcu opracowania – załącznik 4.

3.4.2. Grunty do sukcesji

Grunty do sukcesji są to (według ewidencji gruntów) grunty leśne niezalesione. Wyodrębniono je tam, gdzie prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej jest nieefektywne ze względu na wyjątkowo trudne warunki siedliskowe (tereny zalane przez bobry, zabagnione, wydmy itp.). Powierzchnie takie pozostawia się bez wskazówek gospodarczych. Stanowią one ostoje bioróżnorodności (występuje tu wiele specyficznych gatunków roślin i zwierząt) i przyczyniają się do naturalnej regulacji stosunków wodnych w ekosystemie (z reguły obejmują siedliska bagienne).

Ilość i powierzchnia gruntów do naturalnej sukcesji na gruntach Nadleśnictwa Pomorze przedstawia się następująco:

- w obrębie Czarna Hańcza - 31 szt. 43,02 ha
- w obrębie Pomorze - 26 szt. 25,34 ha
- **w Nadleśnictwie Pomorze - 57 szt. 68,36 ha**

Zestawienie tych gruntów znajduje się na końcu opracowania – załącznik 5.

3.4.3. Drzewostany bez zabiegu

Rozmaite formy ochrony, wiek przedrębny, położenie wydzielenia w „szachowaniczy” z gruntami prywatnymi itp., skutkują wyłączeniem drzewostanów z zabiegów gospodarczych, co de facto stanowi objęcie ich okresowo ochroną bierną. Są to drzewostany czasowo wyłączone z gospodarki leśnej. Grupa drzewostanów bez zabiegu występuje zarówno w lasach gospodarczych, ochronnych jak i rezerwatach.

Ilość i powierzchnia wydzieleni z drzewostanem bez zabiegu na gruntach Nadleśnictwa Pomorze przedstawia się następująco:

- w obrębie Czarna Hańcza - 397 szt. 1209,61 ha
- w obrębie Pomorze - 596 szt. 1565,67 ha
- **w Nadleśnictwie Pomorze - 993 szt. 2775,28 ha**

Zgodnie z IUL wykaz drzewostanów został zamieszczony w załączniku nr 5.

3.4.4. Źródlika

Na gruntach w zarządzie nadleśnictwa zinwentaryzowano 3 źródlika w 3 wydzieleniach leśnych. Źródlika mają niebagatelne znaczenie dla urozmaicenia terenów leśnych. Są ważną ostoją dla gatunków roślin i zwierząt w szczególności ściśle związanych z tego typu terenami.

Tabela 13. Wykaz źródeł znajdujących się na terenie Nadleśnictwa Pomorze

Nr kolejny	Leśnictwo	Nr wydz.	Liczba
1	2	3	4
Obręb Czarna Hańcza			
1	Okółek	761b	1
Obręb Pomorze			
2	Giby	437k	1
3	Giby	1100a	1

Ryc. 27. Źródło, wydz. 761b (fot. R. Zarzecki)

3.4.5. Ochrona głuszcza

Głuszc *Tetrao urogallus* to największy polski kurak leśny. Dawniej występował w Puszczy Augustowskiej pospolicie. Dane z roku 1911 wskazują na obecność 300-400 osobników w całej Puszczy. Pod koniec XX wieku rozpoczął się nagły spadek liczebności gatunku do poziomu ok. 50 osobników w roku 2012.

W celu odbudowy puszczańskiej populacji głuszcza, złożony został w 2011 r. do funduszu Life+ projekt pt. „Aktywna ochrona nizinnych populacji głuszcza w Borach Dolnośląskich i Puszczy Augustowskiej”. Przed złożeniem projektu wykonano analizę przyczyn regresu liczebności populacji i zaprojektowano działania mające na celu ich eliminację lub złagodzenie. Za najważniejsze zagrożenia uznano: krytycznie niską liczebność, a co za tym idzie złą kondycję genetyczną i izolację stanowisk występowania, przekształcanie biotopu, presję drapieżników i antropopresję. Głównym beneficjentem projektu, z przyczyn formalnych, było Nadleśnictwo Ruszów (RDLP we Wrocławiu), a współbeneficjentem Nadleśnictwo Głębokki Bród. Inne nadleśnictwa uczestniczące to Pomorze, Augustów i Płaska.

Działania projektowe realizowane były na obszarze Puszczy na łącznej powierzchni 71 370 ha.

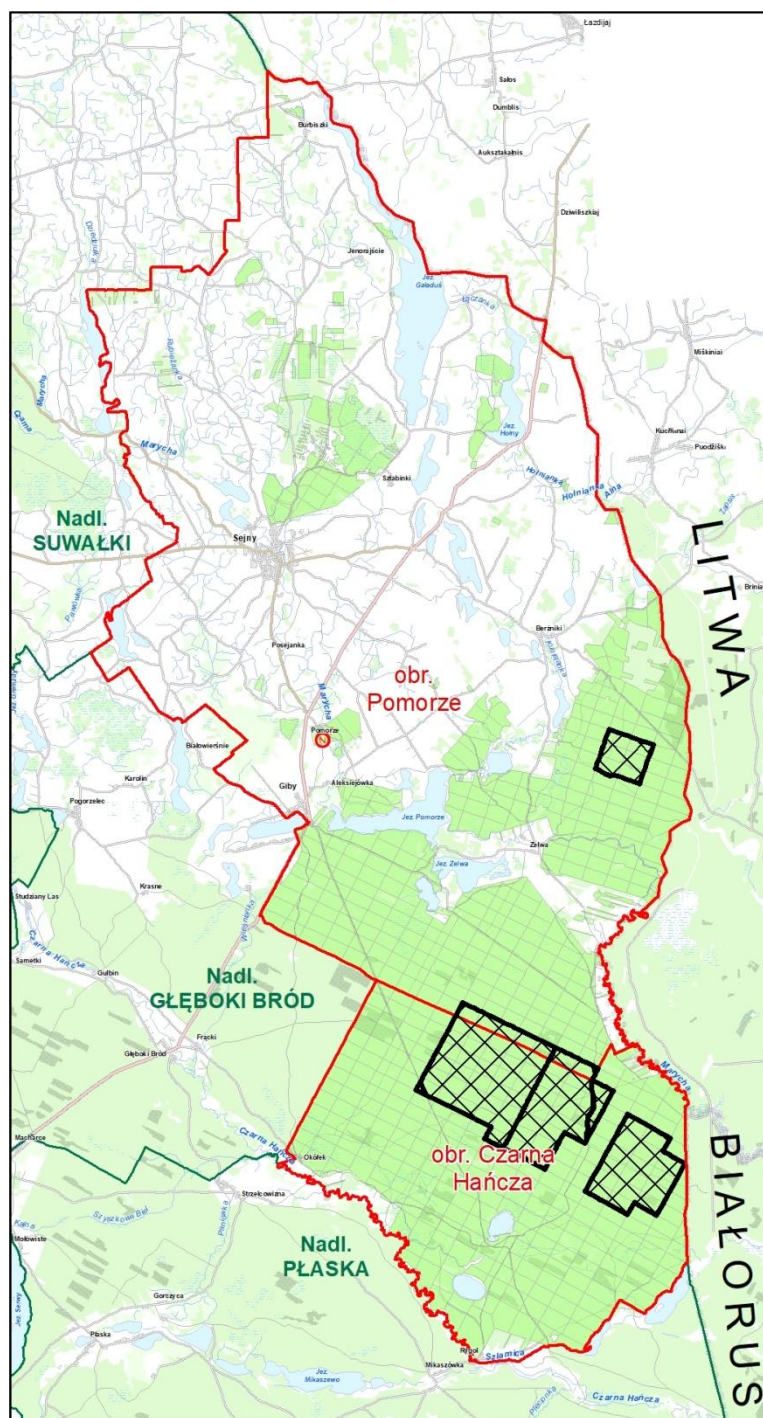
Najważniejszym celem projektu było powstrzymanie spadku i stopniowy wzrost liczebności wymierającej populacji głuszca w Puszczy Augustowskiej. W ramach projektu prowadzono szereg działań, które miały na celu poprawę warunków bytowania ptaków oraz pozwoliłyby na rozszerzenie wiedzy na temat gatunku. Podstawowe działania obejmowały:

- Stworzenie Ośrodka Hodowli Głuszca w Nadleśnictwie Głębocki Bród w celu wyhodowania nowych osobników oraz wprowadzenie ich do naturalnego środowiska;
- Monitoring telemetryczny i genetyczny mający na celu śledzenie wędrówek ptaków, ich przeżywalności oraz sukcesu lęgowego;
- Opracowanie i wdrożenie „Wytycznych dotyczących hodowli i użytkowania lasu w ostojach głuszca w Puszczy Augustowskiej” (praca zespołowa pod kierunkiem prof. dr hab. Bogdana Brzezieckiego [2014]);
- Poprawę właściwości środowiska przebywania ptaków polegająca min. na: redukcji ilości podszytów czy też oznakowaniu istniejących ogrodzeń w celu zapobieżenia kolizji ptaków z istniejącymi przeszkodami;
- Redukcję drapieżników na całym obszarze działania projektu;
- Ograniczanie wpływu człowieka poprzez ustawianie tablic informacyjnych oraz szlabanów;
- Szeroko zakrojone działania edukacyjne skierowane do szkół, leśników, kół łowieckich, miejscowej ludności i turystów;
- Wypuszczenie do środowiska naturalnego 181 osobników głuszca do 2012 roku.

Aby kontynuować działania prowadzone w latach 2012–2018, w ramach projektu Life+, Nadleśnictwo Pomorze uczestniczy w kolejnym projekcie realizowanym przez Nadleśnictwo Głębocki Bród pod nazwą „Ochrona głuszca (*Tetrao urogallus*) in situ i ex situ w Puszczy Augustowskiej”, finansowanego z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, Funduszu Leśnego oraz środków własnych. Głównym celem projektu było kontynuowanie wcześniej rozpoczętych działań.

Na terenie Nadleśnictwa Pomorze powołano strefy ochronne na obszarze bytowania głuszca oraz w miejscu jego przystosowywania do wypuszczenia na wolność. Do końca 2022 roku na terenie nadleśnictwa prowadzono działania ochronne w ramach instrumentu finansowego POIŚ oraz funduszu leśnego.

Ustanowienie rozległych stref ochrony głuszca skutkuje znacznym ograniczeniem zabiegów gospodarczych, przede wszystkim wyłączeniem z użytkowania rębnych dużych powierzchni drzewostanów. Może mieć to długofalowe skutki dla stanu zachownia i trwałości drzewostanów objętych ograniczeniami oraz z nimi sąsiadujących, ale także wpłynie na ład rozplanowania czasowo-przestrzennego w skali nadleśnictwa.

Ryc. 28. Położenie stref ochrony guszcza

3.5. Teren nadleśnictwa na tle koncepcji obszarów chronionych

Unikatowe walory środowiska północno-wschodniej Polski oraz dotychczasowe doświadczenia w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu stanowiły punkt wyjścia do poszukiwań metod skutecznej i kompleksowej ochrony zasobów naturalnych regionu.

Najstarszym programem ochrony zasobów w skali regionu ściśle powiązany z „przyjaznym” dla środowiska rozwojem gospodarczym i poprawą życia jego mieszkańców jest powstała już w 1983 roku koncepcja Zielonych Płuc Polski.

Koncepcja „Zielonych Płuc Polski”

Jest to najstarszy program ochrony zasobów regionu ściśle powiązany z „przyjaznym” dla środowiska rozwojem gospodarczym i poprawą życia jego mieszkańców. Koncepcja, która powstała już w 1983 roku, zakłada integrację ochrony środowiska z rozwojem gospodarczym i postępowaniem cywilizacyjnym na terenie północno-wschodniej Polski. Porozumienie Zielone Płuca Polski tworzy wielkoprzestrzenny obszar obejmujący swym zasięgiem około 63 235 km², co stanowi ok. 20% powierzchni kraju. Jednym z głównych zadań programu jest ochrona naturalnego krajobrazu. Ingerencja człowieka w środowisko, konieczna przecież z rozmaitych powodów, nie może powodować zakłóceń estetyki otoczenia i niszczyć bezpowrotnie delikatnej tkanki przyrody.

Koncepcja Zielonych Płuc Polski zakłada, że obecnie istnieje konieczność stosowania dużo szerszych form ochrony środowiska przyrodniczego aniżeli parki narodowe i krajobrazowe - tworzenie całych regionów ochronnych, legitymujących się szczególnymi walorami przyrodniczymi i kulturowymi oraz równocześnie niską presją cywilizacyjną.

Obszar Zielonych Płuc Polski stanowi integralną część koncepcji Zielonego Pierścienia Bałtyku.

EECONET (European ECological NETwork)

W obliczu zagrożenia zasobów środowiska naturalnego Kraje Wspólnoty Europejskiej, podejmując działania zmierzające do integracji współpracy w dziedzinie ochrony przyrody, wystąpiły z inicjatywą utworzenia *Europejskiej Sieci Ekologicznej* EECONET. Jest to sieć obszarów, których walory stanowią o dziedzictwie przyrodniczym Europy. Obszary te są powiązane przestrzennie i funkcjonalnie oraz objęte różnymi formami ochrony przyrody, wzajemnie się uzupełniającymi. W ramach programu EECONET wprowadzono wymóg utworzenia systemu administrowania siecią, który odpowiadałby za wdrożenie koncepcji sieci do polityki poszczególnych krajów w dziedzinie ochrony przyrody i zagospodarowania przestrzennego. Tworzeniu EECONET towarzyszyła zasada, że ogólne cele i struktury sieci są ustalane w skali Europy. Sieć tworzy hierarchiczną strukturę opartą na europejskiej strategii ochrony przyrody oraz na strategiach krajowych, regionalnych i lokalnych. Celem sieci jest zintegrowanie istniejących obszarów chronionych w poszczególnych krajach Europy i potencjalnych obszarów przewidzianych do ochrony w spójny system - EECONET, zgodnie z przyjętymi kryteriami i standardami.

Koncepcja krajowej sieci ekologicznej została opracowana w 1995 i 1996 roku. EECONET w Polsce tworzy z założenia ciągły system o strukturze wyznaczonej przez obszary węzłowe i korytarze ekologiczne rangi międzynarodowej i krajowej, które stanowią o specyfice przyrody kraju. Korytarze ekologiczne stanowią przede wszystkim rzeki i inne ciekły wraz z terenami sąsiednimi o niskiej intensywności użytkowania.

Obszar w zasięgu Nadleśnictwa Pomorze został włączony obszaru węzłowego o znaczeniu międzynarodowym w ramach Pojezierzy jako obszar 16M Suwalski [LIRO (red.) 1998].

Chociaż sieć EECONET-POLSKA nie posiada umocowania prawnego, jest pewną wytyczną polityki przestrzennej. W ramach określonego powyżej systemu przyrodniczego ustanawia się przede wszystkim ochronę prawną w postaci zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych.

Korytarze ekologiczne łączące europejską sieć Natura 2000 w Polsce

Celem wyznaczenia i ochrony korytarzy ekologicznych jest zapewnić zachowanie funkcjonalnej łączności w warunkach powszechnej obecności fragmentacji środowiska. Korytarze ekologiczne to obszary umożliwiające przemieszczanie się roślin i zwierząt pomiędzy siedliskami. Główne cele i zadania funkcjonowania korytarzy ekologicznych:

- przeciwdziałanie izolacji obszarów cennych pod względem przyrodniczym,
- umożliwienie migracji zwierząt i roślin w skali Polski i Europy,
- ochrona i odbudowa bioróżnorodności zarówno na obszarach Natura 2000, jak i na innych terenach o dużej wartości przyrodniczej,
- przeciwdziałanie zagrożeniom związanym z gwałtownym rozwojem zabudowy i infrastruktury.

Aktualna krajowa sieć korytarzy została opracowana w 2011 r. przez zespół badaczy pod kierunkiem prof. dr hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego [2011] z Zakładu Badania Ssaków PAN w Białowieży [JĘDRZEJEWSKI i in. 2011]. Opracowanie powstawało w dwóch etapach:

- etap I - w 2005 r. na zlecenie Ministerstwa Środowiska opracowano mapę sieci korytarzy dla obszarów Natura 2000 z uwzględnieniem potrzeb ochrony kluczowych gatunków dużych ssaków;
- etap II - w 2011 r. we współpracy z Pracownią na rzecz Wszystkich Istot (w ramach projektu ze środków EEA/EOG) opracowano kompletną mapę korytarzy istotnych dla populacji dużych ssaków leśnych oraz spójności siedlisk leśnych i wodno-błotnych w skali krajowej i kontynentalnej.

W myśl tej idei obszar Nadleśnictwa Pomorze znajduje się w zasięgu dwóch korytarzy [JĘDRZEJEWSKI i in. 2011]:

- korytarz GKPN-4 Puszcza Augustowska,
- korytarz GKPN-4C Puszcza Augustowska-Puszcza Romincka.

Oba te korytarze stanowią odcinki korytarza paneuropejskiego – Korytarza Północnego (KPN). Korytarz ten zapewnia łączność ekologiczną w skali kraju i kontynentu. Łączy on wielkie kompleksy leśne Litwy i Białorusi, Puszcę Augustowską, Knyszyńską i Białowieską z Doliną Biebrzy, Puszcą Piską, Lasami Napiwodzko-Ramuckimi i Pojezierzem Iławskim. Następnie biegnie przez dolinę Wisły do Borów Tucholskich, Pojezierza Kaszubskiego, Puszczy Koszalińskiej, Goleniowskiej i Wkrzańskiej. Przechodzi przez Lasy Krajeńskie i Wałeckie oraz Drawskie. Dochodzi przez Puszcę Gorzowską do Cedyńskiego Parku Krajobrazowego, a następnie przez Odrę do kompleksów leśnych Niemiec (Brandenburgii, Meklemburgii-Przedpomorza).

4. Walory przyrodniczo-leśne nadleśnictwa

4.1. Geomorfologia i rzeźba terenu

W krajobrazie Nadleśnictwa można wyróżnić trzy główne jednostki geomorfologiczne:

- morenową wysoczyznę polodowcową (Pojezierze Sejneńskie),
- subglacialne rynny
- powierzchnię sandru (Równina Augustowska).

Powstały one w wyniku działalności lądolodu zlodowacenia Bałtyckiego (ze zlodowaceń Północnopolskich), stadiału leszczyńsko-pomorskiego, fazy pomorskiej.

Dominująca część Nadleśnictwa Pomorze położone jest na terenie Pojezierza Suwalskiego, a tylko południowy obszar leży w obrębie Równiny Augustowskiej. Teren w północnej części nadleśnictwa jest silnie pofałdowany, natomiast część południowa (sandrowa) jest przeważnie płaska, z rzadka urozmaicana zagłębieniami wytopiskowymi o różnych kształtach i dolinami rzek.

Najwyżej położony rejon leży na kulminacji moreny czołowej (międzylobowej) pomiędzy jeziorami Gaładuś a Hołnypietki i wynosi 173,3 m n.p.m., a na granicy Nadleśnictwa, w okolicach Sankur nawet do 182,9 m n.p.m. Najniżej położona jest rynna jeziora Szlamy 102,0 m n.p.m., na granicy południowej nadleśnictwa. Różnica poziomów na terenie nadleśnictwa dochodzi więc do ok. 81 m. Deniwelacje są największe w krawędziach form rynnowych. Większość z nich osiąga do 25 m, lokalnie do 38 m (np. w rynnie jeziora Gaładuś).

Szczegółowy opis rzeźby i geomorfologii obszaru Nadleśnictwa Pomorze znajduje się w odpowiednich rozdziałach opracowania glebowo-siedliskowego [BULIGL ODDZ. W B-STOKU 2002].

4.2. Stosunki wodne

Pod względem hydrologicznym obszar nadleśnictwa jest bardzo zróżnicowany. Znajduje się tu wiele mniejszych i większych naturalnych zbiorników wodnych (szczególnie jezior rynnowych np. jeziora Hołny, Białe, Berżnik, Pomorze, Gaładuś, Szlamy oraz jeziora wytopiskowe – Zelwa, Wiłkokuk, Baładź, Brożane, Płaskie). Równie licznie występują bezodpływowe zagłębienia, zwykle z wodą zastojową, odgrywające rolę zbiorników retencyjnych.

Sieć rzeczna jest słabiej rozwinięta. Całkowicie należy ona do zlewni Niemna (I rząd), do dorzecza rzek: Czarna Hańcza i Biała Hańcza (II rząd), oraz rzeki Marychy (III rząd). Tworzą ją rzeki: Marycha, Czarna Hańcza, Hołnianka, Wierśnianka i Kunisjanka, a system naturalnych rzek i cieków wodnych uzupełniony jest przez sieć rowów melioracyjnych, mających najczęściej charakter rowów odwadniających. Wody powierzchniowe odwadniające ten teren wykorzystują stare szlaki odpływu wód glaciofluwialnych (wodnolodowcowych). Otoczenie rzek charakteryzuje się wąskimi i głębokimi zabagnionymi dolinami, małymi spadkami i licznymi meandrami (rzeki niezmeliorowane). Ze względu na niewielkie zróżnicowanie hipsometryczne (części południowej) działy wodne są trudne do wyznaczenia. Teren zlewni Czarnej Hańczy, stanowiący znaczną część powierzchni nadleśnictwa, odwadnia rzeka Marycha. Wpada ona do Czarnej Hańczy poza granicą Polski. Rzeka ta

odwadnia bezpośrednio południowo-zachodni fragment terenu. Północno-wschodnia część obszaru z jeziorami Gaładuś i Hołny jest odwadniana przez Hołniankę wpadającą do płynącej poza granicą Polski Białej Hańczy.

Rzeki występujące na obszarze nadleśnictwa mają nizinny charakter. Cechuje je niewielki spadek i w konsekwencji zamulone koryta. Wody rzek ze względu na płytkość odznaczają się zmiennym układem stosunków termicznych: latem są ciepłe a zimą przemarzają czasem do dna. Ze względu na wyrównujące działanie jezior roczne wahanie stanu wód na rzekach jest nieduże. Maksymalne stany wód występują po wiosennych roztopach, a czasem także w sierpniu po intensywnych letnich opadach deszczu (w powiązaniu z zarastaniem roślinnością koryta rzeki). Najniższe poziomy występują późną jesienią (listopad, grudzień), a czasem także po upalnym lecie.

Tabela 14. Rzeki w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa*

Identyfikator hydrograficzny rzeki	Rzeki główne i dopływy	Rząd ciek	Strona dopływu	Całkowita długość rzeki [km]
1	2	3	4	5
64	Czarna Hańcza	II	lewa	165
6456	Wierśnianka	III	lewa	17,4
6458	Paniówka	III	prawa	8,2
64592	Dopływ z okolic gaj. Ostęp	III	lewa	4,7
64594	Dopływ z jez. Krejwielanek	III	lewa	2,1
648	Marycha	III	lewa	99,3
648312	Dopływ z jez. Białego Sejneńskiego	IV	prawa	0,5
64832	Rubieżanka	IV	lewa	7,0
648322	Dopływ z Wojnar	V	lewa	9,1
6483222	Dopływ z Gryszkaniec	VI	lewa	5,0
648352	Czarnicha	IV	prawa	6,3
648372	Dopływ z Sejn	IV	lewa	2,0
64838	Dopływ z Zaleskich	IV	lewa	8,0
64852	Dopływ z jez. Gieret	IV	prawa	0,9
64854	Kunisianka	IV	lewa	11,1
648544	Pilwianka	V	lewa	4,8
64872	Zielawka	IV	prawa	0,5
6488	Szlamica	IV	prawa	17,5
648832	Dopływ z jez. Brożanego	V	lewa	9,8
662	Hołnianka	III	lewa	37
66234	Dopływ z jez. Druć	IV	prawa	2,5
66232	Dopływ spod m. Buniszki	IV	lewa	9,2

* na podstawie danych przestrzennych podziału hydrograficznego Polski (RZGW w Warszawie) przekazanych przez RDLP w Białymstoku

Charakterystyka głównych rzek

Czarna Hańcza jest lewostronnym dopływem Niemna, II rzędu. Całkowita długość rzeki wynosi 165 km, w tym blisko 110 km w granicach Polski. Powierzchnia zlewni rzeki w granicach Polski wynosi 1744 km². Zlewnia została ukształtowana przez zlodowacenie bałtyckie i charakteryzuje się zróżnicowaną rzeźbą terenu z licznymi jeziorami rynnowymi i wytopiskowymi oraz dużą ilością zagłębień bezodpływowych.

Źródła rzeki znajdują się na stokach wzgórz morenowych, na północ od jeziora Hańcza w okolicy wsi Rogożajny Wielkie. Początkowo płynie w kierunku południowym, przepływając przez jeziora: Jegliniszki, Hańczę i Wigry. Od jeziora Wigry płynie w kierunku południowo – wschodnim do granicy polsko – białoruskiej i następnie uchodzi do Niemna na

terenie Białorusi. Rzeka Czarna Hańcza stanowi, szczególnie na odcinku od jeziora Wigry do połączenia z Kanałem Augustowskim, atrakcyjny szlak turystyki wodnej.

Główne dopływy Czarnej Hańczy to: Wiatrołuża, Pawłówka, Wierśnianka i Marycha - lewobrzeżne, oraz Kalna, Kanał Augustowski, Maleszówka i Wołkuszanka - prawobrzeżne.

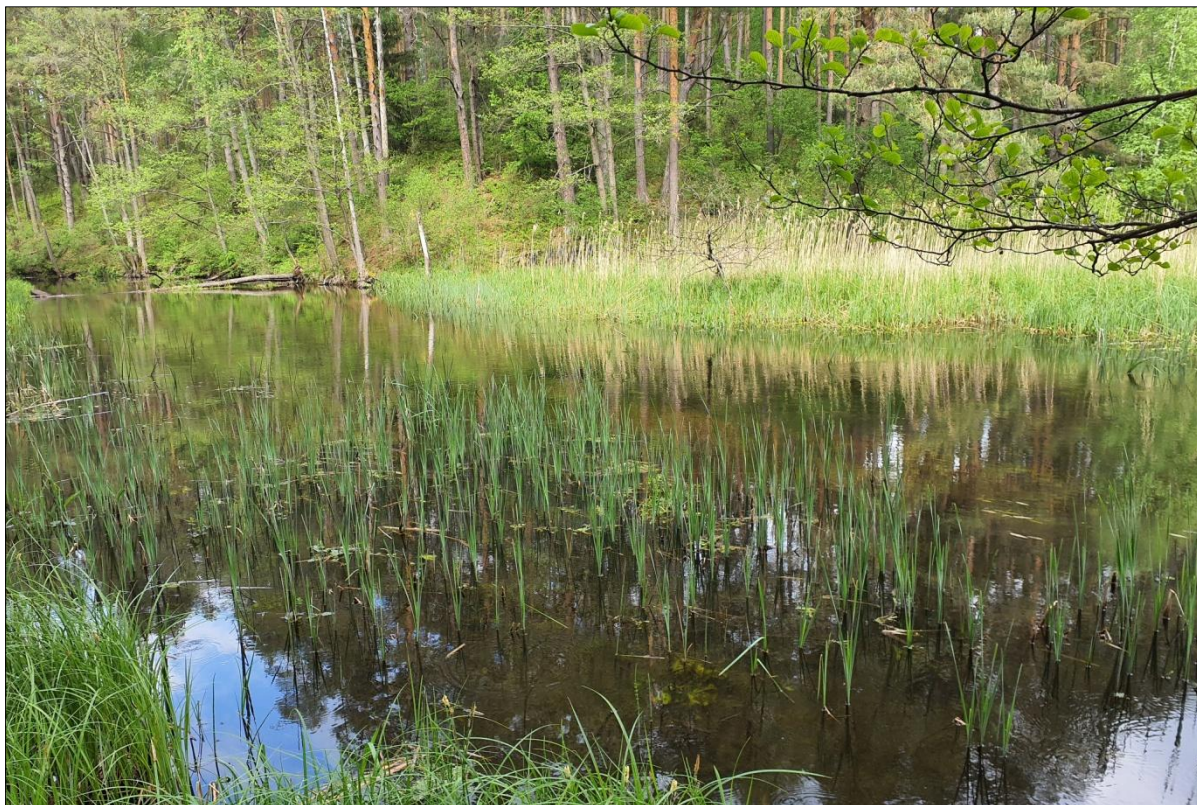
Ryc. 29. Czarna Hańcza we wsi Okólek (fot. R. Zarzecki)

Szlamica jest odnogą Czarnej Hańczy, biorącą początek przy moście we wsi Rygol. Dalej toczy swoje wody na wschód, przepływa przez Jezioro Głębokie i graniczne jezioro Szlamy. Następnie, już na Białorusi, płynie przez rozległe tereny leśne i uchodzi do Marychy jako jej lewy dopływ w dorzeczu Niemna. Długość Szlamicy na obszarze Polski jest niewielka, pierwszy odcinek rzeki, liczony od wypływu z Czarnej Hańczy do Jeziora Głębokiego, wynosi około 4 km, a drugi, zawarty między Jeziorem Głębokim a Szlamami – około 1 km. W miejscowości Rygol na uregulowanym fragmencie Szlamicy zlokalizowana jest prywatna elektrownia wodna. Za elektrownią rzeka płynie przez łąki w głębokiej dolinie, a poniżej mostu wpływa w tereny leśne. Brzegi są przeważnie suche, miejscami o stromych zboczach, porośniętych lasem.

Marycha (od źródeł do jeziora Sejny, nosi nazwę Czarna) stanowi główny ciek wodny na pograniczu polsko-litewskim. Jest lewobrzeżnym dorzeczem Czarnej Hańczy III rzędu (zlewnia Niemna). Długość całkowita rzeki wynosi 99 km, w tym blisko 18 km poza granicami Polski. Dorzecze zajmuje 432,4 km², z czego na terenie Polski 409,8 km². Źródła rzeki znajdują się na wysokości 160 m n.p.m. w okolicy polsko-litewskiej granicy państwowej, na północ od wsi Wołyńce. Stąd pod nazwą Czarna płynie początkowo w kierunku południowym, a następnie w kierunku południowo-wschodnim, od jeziora

Pomorze płynie początkowo na wschód, a następnie meandrując uchodzi do Czarnej Hańczy na terenie Białorusi.

Zlewnia rzeki została ukształtowana przez zlodowacenie bałtyckie i charakteryzuje się zróżnicowaną rzeźbą terenu z licznymi jeziorami rynnowymi i wytopiskowymi (Punia, Sejwy, Boksze, Szejpiszki, Płaskie, Białe, Sejny, Gieret, Pomorze) oraz dużą ilością zagłębień wytopiskowych. Dolina rzeki jest szeroka, w dolnym odcinku zalesiona. Główne dopływy Marychy to Rubiczanka i Kunisjanka oraz dopływy z większych jezior.

Ryc. 30. Rzeka Marycha w rezerwacie Kukle (fot. R. Zarzecki)

Hołnianka wypływa z jeziora Hołny w Ogrodnikach (na terenie Polski o długości 4,3 km). Przepływa przez wieś Hołny Wolmera i tam przekracza granicę polsko-litewską. Płyne następnie jako Alna przez Kuciunai (Kuciuny) i wpada do jeziora Zapsys (Zopsie). Jest jedynym szlakiem wodnym prowadzącym z Polski do rzeki Niemen na Litwę. Szlak wodny był wykorzystywany ponad 90 lat temu, za czasów carskich.

Zbiorniki wodne

Na terenie Nadleśnictwa Pomorze występuje znaczna ilość jezior. Do największych należą: Gaładuś, Pomorze, Hołny, Zelwa, Berżnik i Wiłkokuk.

Jezioro Gaładuś (lit. Galadusys) – jedno z piękniejszych i drugie pod względem wielkości jezioro Suwalszczyzny. Jezioro leży na pograniczu polsko-litewskim na terenie gminy Sejny oraz w rejonie Lazdijaj w granicach Republiki Litwy. Jezioro przecina niewidoczna linia graniczna z Litwą oznaczona bojami. Jest to jezioro rynnowe z wysokimi brzegami, rzadko porośniętymi drzewami. Ma kształt wyciągniętej, lekko skracającej na północny zachód wstęgi, rozszerzającej się w południowej części. Im dalej na

południe, tym kilkunastometrowe pagórkowate brzegi stają się wyższe i w końcu dochodzą do 25 - 40 metrów. Roztaczają się stąd piękne widoki na wąską taflę, łagodnie zarysowane zatoki i cyple oraz mniejsze i większe wyspy. Jezioro ma 10,6 km długości, przy szerokości do 1,5 km i maksymalnej głębokości 54,8 m (średnio 12,7 m). Na jeziorze znajduje się kilka wysp o łącznej powierzchni ok. 8 ha, z czego w części polskiej ok. 5 ha. Jezioro Gaładuś łączy się ciekami z jeziorem Hołny. Wokół jeziora znajduje się duża liczba kwater agroturystycznych. Na jeziorze obowiązuje zakaz pływania łodziami z silnikami o mocy powyżej 5 KM.

Jezioro Hołny – o powierzchni lustra wody 158,4 ha i głębokości maksymalnej 15 m (średnio 6 m) leży tuż przy granicy polsko-litewskiej, nieopodal przejścia granicznego w Ogrodnikach. Jest to przepływowe jezioro rynnowe długie na 3,4 km i szerokie na 0,8 km. Należy ono do zlewni Niemna. Od strony północnej jest połączone ciekami z jeziorem Gaładuś. W części południowej (w sąsiedztwie wsi Ogrodniki) ze zbiornika wypływa rzeczka Golniana, która niesie wody jeziora na Litwę, do jeziora Zapsis. Jezioro objęte jest strefą ciszy. Otoczone lasami brzegi płasko schodzą do wody. Linia brzegowa jest bardzo urozmaicona, bogata w duże trzcinowiska, rozległe zatoki i półwyspy. Ze względu na zwartą roślinność brzegową złożoną z trzcin i sitowia brzegi jeziora są w 80% trudno dostępne. W starym parku na brzegu zachował się dawny zespół dworski z repliką dworu zbudowanego w XVIII wieku. Jest to Dwór Meyera. Obiekt jest obecnie własnością Politechniki Białostockiej i pełni rolę ośrodka wypoczynkowego.

Jezioro Berżnik (Berżniak) – powierzchnia zbiornika wynosi 81,0 ha, a maksymalna głębokość 38,8 m (średnia 10,5 m). Jest to jezioro rynnowe o długości 2,5 km i szerokości 0,6 km, składające się z szeregu głębozczków rozłożonych wzdłuż rynny, a najgłębsza część znajduje się w południowej zatoce. W południowej części znajduje się wyspa o powierzchni 0,2 ha. Nazwa „Berżnik” jak wiele tutejszych nazw wywodzi się z języka jaćwieskiego, ma też swój odpowiednik w litewskim: „beržas” czyli brzoza.

Jezioro Pomorze – o powierzchni zwierciadła wody 295,4 ha i głębokości maksymalnej 23,5 m znajduje się w północno - wschodniej części Równiny Augustowskiej, na pograniczu z Pojezierzem Wschodniosuwalskim. Jezioro to jest jeziorem przepływowym rzeki Marychy. Należy ono do form rynnowo- wytopiskowych. Ma mocno rozbudowaną linię brzegową i kształt zbliżony do trójkąta. Dawna nazwa akwenu, zanotowana w 1559 roku brzmiała „Morze”, co było wynikiem sławizacji jaćwieskiego „mary” oznaczającego jezioro. Było to bowiem największe z okolicznych jezior. Z nazwą tą wiąże się także nazwa Marycha, którą nosi przepływająca przez Pomorze rzeka. Zbiornik ten leży w strefie krajobrazów nizinnych, młodoglacjalnych. Północne brzegi Pomorza i pobliskiego jeziora Gieret stanowią maksymalny zasięg lądolądu stadiału pomorskiego zlodowacenia bałtyckiego. Jezioro otoczony jest prawie całkowicie przez kompleksy leśne puszczy Augustowskiej – bory sosnowe i olsy. Przy południowych brzegach jeziora znajduje się rezerwat „Tobolinka”. Atrakcyjne położenie jeziora zdecydowało o umiejscowieniu nad jego brzegami licznych ośrodków wypoczynkowych. Jezioro objęte jest strefą ciszy.

Ryc. 31. Jezioro Pomorze z miejscowości Kukle (fot. R. Zarzecki)

Jezioro Zelwa – zajmuje powierzchnię 103,7 ha, głębokość maksymalna wynosi 12,3 m. Jezioro leży w zlewni rzeki Marychy, przeważającą część otoczenia pokrywają lasy Puszczy Augustowskiej. Pod względem geograficznym Jezioro leży w północno - wschodniej części Równiny Augustowskiej na pograniczu z Pojezierzem Wschodniosuwalskim. Jezioro składa się z dwóch basenów o porównywalnej wielkości połączonych szeroką cieśniną. Nad jeziorem położone są ośrodki kempingowe i kąpieliska. Jezioro objęte jest strefą ciszy.

Jezioro Wilkokuk – zajmujące powierzchnię 39,1 ha (głębokość maksymalna 12,2 m) prawie całkowicie otoczone jest kompleksami leśnymi Puszczy Augustowskiej. Pod względem geograficznym jezioro znajduje się w północno - wschodniej części Równiny Augustowskiej na pograniczu z Pojezierzem Wschodniosuwalskim. Mało dostępne brzegi jeziora, w większości podmokłe i zabagnione, uniemożliwiają szersze wykorzystanie rekreacyjne zbiornika. Jezioro nie posiada wyraźnych dopływów, a odpływ następuje do jeziora Zelwa. Jezioro objęte jest strefą ciszy.

Na obszarze administracyjnym nadleśnictwa znajduje się także szereg mniejszych jezior zarówno mezo- i eutroficznych jak Okółek, Krejwelanek czy Brożane, ale także znaczna ilość jezior dystroficznych m.in. Nożegary. Brak jest natomiast większych kompleksów zbiorników sztucznych. Występują jedynie niewielkie zbiorniki retencyjne na obszarach leśnych

Wody podziemne

Wody gruntowe omawianego terenu charakteryzują się stosunkowo niewielkimi wahaniami lustra wody w skali rocznej, poza torfowiskami gdzie wahania wody dochodzą do 1 m. Biorąc pod uwagę ubóstwo substratu glebowego na sandrach, woda ma poważny wpływ

na stopień żyzności ich siedlisk. Analizując stan uwilgotnienia siedlisk bagiennych należy stwierdzić, że poziom wód gruntowych w ostatnich kilkunastu latach wyraźnie się obniżył. Główną przyczyną tego stanu są niskie opady atmosferyczne, tzw. „suche lata” i melioracje wodne wykonane w przeszłości.

Z obszarami, na których woda występuje na 0-2 m związane są przede wszystkim torfowiska i doliny rzeczne. Na obszarach tych zaznaczają się przeważnie okresowe podmokłości. Na znacznej części obszaru w okresach wiosennych roztopów i wzmożonych letnich opadów zwierciadło wody podnosi się do powierzchni terenu. Ten poziom, przeważnie zaskórnych wód gruntowych, na obszarach występowania glin łączy się bardzo rzadko z niżej utrzymującym się pierwszym poziomem wodonośnym. Obszary występowania pierwszego zwierciadła wody na głębokości 2-5 m obejmują głównie regiony sandru przylegające do obszarów zatorfionych lub do zbiorników wodnych. Na wysoczyźnie polodowcowej, na głębokości 2-5 m leżą wody zawieszane w glinach zwałowych fazy pomorskiej, co świadczy o lokalnej dwudzielności tych glin. Obszary występowania wody na głębokości 5-10 m, to znaczne obszary sandru i przeważająca część wysoczyzny. Jest to zgodne z obserwacjami geologicznymi, które wskazują, że miąższość najmłodszych glin przeważnie nie przekracza 10 m. Obszary występowania pierwszego zwierciadła wody na głębokości 10-20 m, lokalnie ponad 20 m, występują w rynnach lodowcowych i w częściach wysoczyzny przylegających do tych rynien. Obszar najgłębszego występowania wód gruntowych znajduje się też w strefie czołowomorenowej na północny zachód od Gib oraz niektóre części sandru – szczególnie powierzchnia I terasu sandrowego.

Drugi i następne (głębsze) poziomy wodonośne są związane z piaszczysto-żwirowymi kompleksami wodnolodowcowymi rozdzielającymi starsze poziomy glacialne. W niektórych przypadkach (rynni subglacialne) drugi poziom wodonośny występuje dopiero poniżej glin zwałowych stadiału Rogowca zlodowacenia Warty

Szerszy opis stosunków hydrologicznych obszaru Nadleśnictwa Pomorze znajduje się w konkretnych rozdziałach opracowania glebowo-siedliskowego [BULIGL ODDZ. W B-STOKU 2002].

4.3. Klimat

Całokształt warunków klimatycznych północno-wschodniej części Polski wskazuje, że obszar ten stanowi jeden z najchłodniejszych regionów nizinnej Polski, z uwagi na stosunkowo ostre i długie zimy. Lato jest nieco cieplejsze, nie wyrównuje to jednak surowych i dłużej trwających zim. Duża odległość Morza Bałtyckiego sprawia, że dominują tu masy powietrza polarnego pochodzenia kontynentalnego lub polarnomorskiego.

Przestrzenne zróżnicowanie parametrów meteorologicznych w skali kraju i regionu spowodowało próby regionalizacji klimatycznej.

Zgodnie z podziałem Polski na dzielnice i regiony rolniczo-klimatyczne według GUMIŃSKIEGO [1948], uwzględniającym głównie wskaźniki fenologiczne, opisywany obszar znajduje się w Dzielnicy V - Wschodniobałtyckiej.

Według OKOŁOWICZA i MARTYN [1979] teren ten należy do Mazurskiego regionu klimatycznego z zaznaczającym się średnim i słabym wpływem klimatycznym Morza Bałtyckiego.

WISZNIEWSKI i CHEŁCHOWSKI [1987] umieszczają ten obszar w Regionie Mazursko-Białostockim. Podstawą opracowania był rozkład przestrzenny parametrów temperatury i opadów atmosferycznych oraz map rozkładu przestrzennego: wilgotności powietrza, zachmurzenia nieba, ciśnienia powietrza atmosferycznego.

Według podziału Polski WOSIA [2010] na regiony klimatyczne, na podstawie średniej rocznej frekwencji dni z różnymi typami pogody, omawiany obszar umiejscowiono w Regionie 12 – Podlaskim.

W podziale województwa podlaskiego [GÓRNIAK 2021] obszar nadleśnictwa znajduje się w regionie Suwalskim oraz subregionach Suwalsko-Sejneńskim i Wigiersko-Augustowskim. Region ten jest najchłodniejszym obszarem województwa, a także kraju. Wyróżnia się dużymi wahaniami opadów, ze względu na duże zróżnicowanie w rzeźbie terenu.

Spośród elementów klimatycznych w odniesieniu do terenu Nadleśnictwa Pomorze poniżej omówiono: temperaturę powietrza, opady atmosferyczne, wiatry, wilgotność powietrza, usłonecznienie, zachmurzenie, typy pogody oraz topoklimat obszarów leśnych.

Temperatura powietrza

Temperatura powietrza jest jednym z głównych elementów klimatu. Średnia roczna temperatura w latach 1992-2021 wyniosła dla stacji w Suwałkach 7,2°C (5,2°C w roku 1996 oraz 8,9°C (2020).

Według danych ze stacji meteorologicznej w Suwałkach średnie roczne i miesięczne temperatury przedstawiają się następująco.

Tabela 15. Średnia roczna i miesięczna temperatura powietrza dla stacji w Suwałkach.

Miesiąc (okres)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	w okresie wegetacji IV-X	średnio rocznie
1891-1930	-4,9	-4,1	-0,7	5,7	12,7	15,6	17,9	16,0	12,0	6,4	0,9	-2,9	12,3	6,2
1961-1990	-5,4	-4,6	-0,5	5,7	12,1	15,3	16,5	16,0	11,7	6,8	1,6	-2,7	12,0	6,0
1992-2021	-3,4	-2,6	0,9	7,3	12,6	16,1	18,3	17,4	12,5	7,0	2,3	-1,7	13,0	7,2

Na omawianym terenie występuje dość ciepłe lato o średniej temperaturze lipca od 15,2 (1996) do 21,5°C (2021) oraz stosunkowo ostra i długa zima, o średniej temperaturze stycznia od -10,6°C (2010) do 1,8°C (2020).

Dla Suwałk minimalna amplituda średnich miesięcznych wartości wyniosła 15,4°C (2020), zaś maksymalna 31,6 °C (2010).

Większy wpływ na amplitudę roczną ma minimum aniżeli maksimum temperatury, co jest cechą klimatu kontynentalnego [STOPA-BORYCZKA M. 2013].

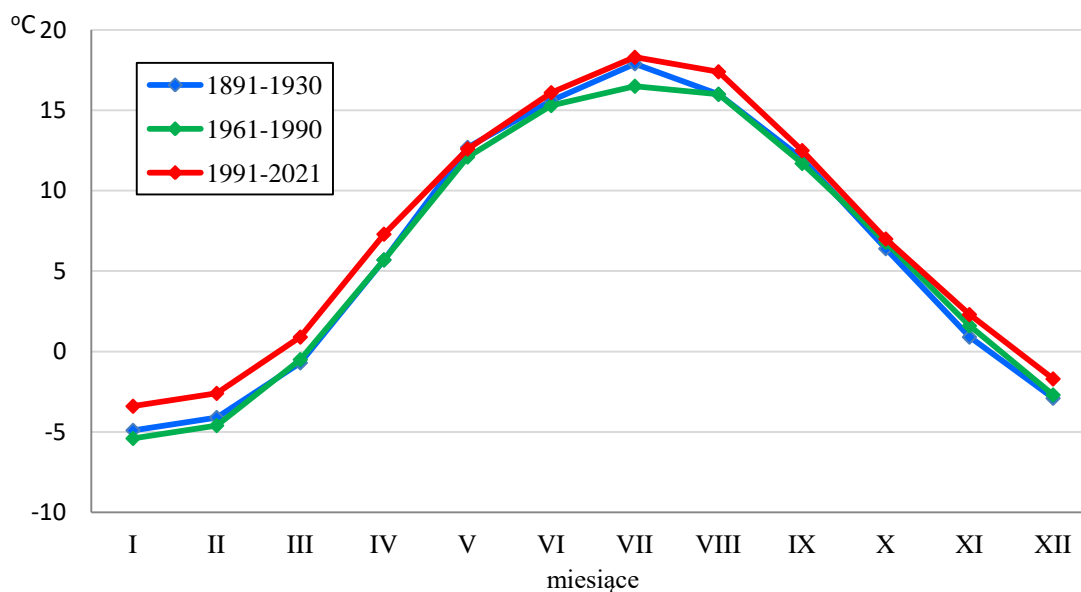
Dobowa amplituda temperatury wewnątrz kompleksów leśnych jest mniejsza, co czyni klimat tych obszarów łagodniejszym w porównaniu z terenami otwartymi.

Liczba dni mroźnych (z temperatura maksymalną poniżej 0° wynosi tutaj średnio 47 w ciągu roku (od 8 dni w 2020 roku do 87 w 2010 roku).

Dni mroźne występują zasadniczo w 5 miesiącach półrocza chłodnego (listopad-marzec), z tym że pojawiają się już w październiku, a znikają dopiero w kwietniu. W okresie

właściwej zimy (grudzień-luty), dni mroźne są już dość częstym zjawiskiem, jednakże największa ich częstość przypada na styczeń i luty (STOPA-BORYCZKA M. 2013).

Dni bardzo mroźne ($T_{\min} < -10^{\circ}\text{C}$) zdarzają się średnio 23 razy (53 dni w 2010 roku oraz bez wystąpienia takich wartości w 2020 roku). Okres ich występowania rozpoczyna się w październiku (sporadycznie) i kończy w marcu; w październiku dni mroźne obserwuje się sporadycznie. Największą liczbą dni mroźnych wyróżnia się styczeń (średnio 8 dni).

Ryc. 32. Średnia miesięczna temperatura powietrza w stacji meteorologicznej w Suwałkach w wybranych przedziałach czasowych

Średnia liczba dni ciepłych (z temperatura minimalną powietrza powyżej 0°C) wynosi 245 dni (211 dni w 1996 roku do 277 dni w 2020 roku).

Dni gorące ($T_{\max} > 25^{\circ}\text{C}$) notowane są średnio w ciągu roku 34 razy. Występują one od kwietnia do września włącznie, lecz największa ich częstość przypada na dwa miesiące letnie (lipiec 12 dni i sierpień 11 dni).

Najniższą temperaturę w okresie 1992-2021 zanotowano w styczniu 2003 r. - wyniosła ona $-31,1^{\circ}\text{C}$, najwyższą zaś $35,2^{\circ}\text{C}$ - w lipcu 1994 r.

Ważnym pod względem przyrodniczym wskaźnikiem warunków termicznych jest liczba dni o średniej temperaturze dobowej powyżej 5°C , odpowiadających wskaźnikowi wegetacyjnemu tzw. sumie temperatur efektywnych.

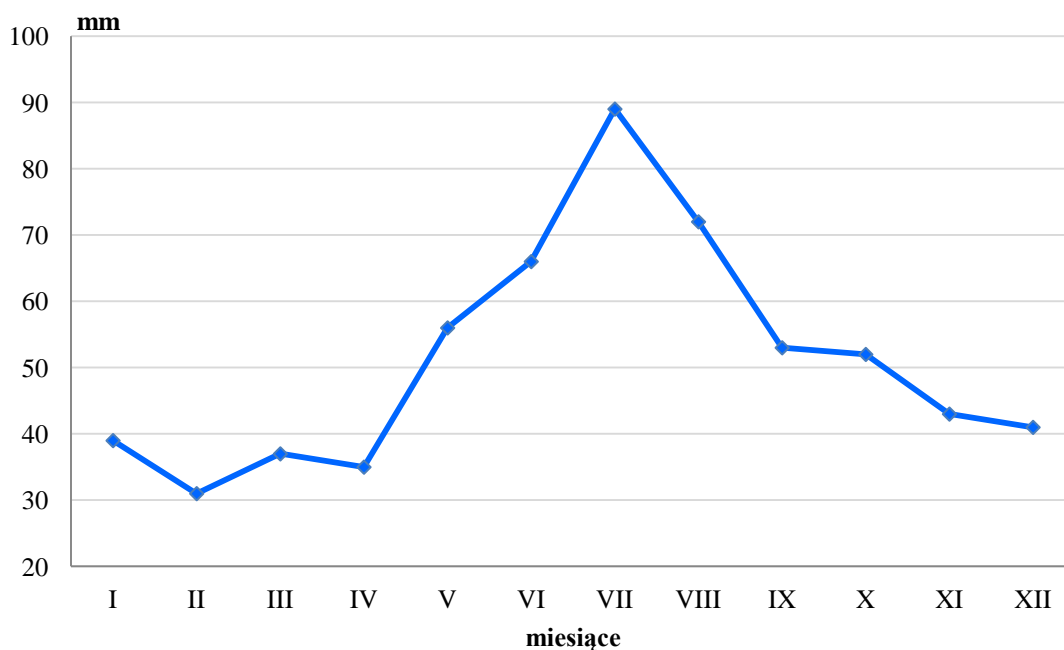
Okres wegetacyjny według kryterium termicznego (średnia dobowa temperatura powietrza wyższa od 5°C) wynosi przeciętnie 212 dni (od 181 dni w 1992 roku do 230 w 2006 roku). Średnia data początku wegetacji to 10.IV, zaś średnia data końca okresu wegetacji wypada na 30.X. Średnia data ostatnich przymrozków przypada na 8.V., zaś średnia data pierwszych przymrozków wypada na 7.X. Przeciętne rozproszenie przymrozków ostatnich i pierwszych od średniej daty wynosi ± 10 dni [Woś 2010].

Opady atmosferyczne

Według danych (tabela 16, ryc. 32) ze stacji meteorologicznych w Suwałkach średnie roczne i średnie miesięczne sumy opadów atmosferycznych przedstawiają się następująco:

Tabela 16. Średnie miesięczne i roczne sumy opadów dla stacji w Suwałkach

miesiąc (okres)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	średnio rocznie
Suwałki 1891-1930	38	31	33	47	52	83	87	92	47	48	47	44	649
Suwałki 1961-1990	32	24	32	35	57	75	77	68	54	49	52	39	594
Suwałki 1992-2021	39	31	37	35	56	66	89	72	53	52	43	41	616

Ryc. 33. Rozkład średnich miesięcznych opadów (w mm) stacji meteorologicznej w Suwałkach w latach 1922-2021.

Na omawianym obszarze średnia wielkość opadów atmosferycznych wyniosła 616 mm dla stacji w Suwałkach. Opady przeważają w półroczu ciepłym (maj - sierpień), stanowiąc wtedy około 46% sumy rocznej. Maksimum, podobnie jak w większości regionów Polski, przypada na miesiące letnie (lipiec-sierpień), minimum na koniec zimy i początek wiosny (styczeń-kwiecień).

Na obszarze nadleśnictwa jest przeciętnie w roku 212 dni z opadami (dane dla Suwałk 1992-2021). Pośród rodzajów opadów dominuje deszcz. Okresy o silnych opadach występują często na przemian z okresami posuchy. Rozkład opadów jest mocno zróżnicowany. W dolinach i rozległych obniżeniach występuje mniej opadów, natomiast na wysoczyznach i terenach zalesionych więcej.

Opady letnie (VI-VIII) są dwukrotnie wyższe od sumy opadów zimowych (XII-II), jednak w okresie zimowym wody przenikając do głębszych poziomów gleby, przy ograniczonym parowaniu, tworzą niewielkie zapasy wodne. Największe ujemne zmiany retencyjne wody w gruncie występują w maju i czerwcu. Dopiero na początku grudnia zapas wody osiąga stan zbliżony do stanu notowanego w kwietniu.

W ostatnich latach często występują okresy bezopadowe. Szczególnie długotrwałe są niekorzystne dla roślinności. Okresy bezopadowe pojawiają się w przypadkach

rozbudowywania się stacjonarnego wyżu barycznego. Długotrwałe okresy posuszne mogą doprowadzić do suszy glebowej, szczególnie niekorzystnej dla rozwoju roślin.

Największa suma opadów w ostatnim 30-leciu wystąpiła w 2017 roku (856 mm), najmniejsza zaś w 1996 roku (453 mm). Najmniejszy miesięczny opad odnotowano w październiku 2000 roku (3 mm), największy zaś w lipcu 2007 roku i wyniósł on 203 mm. Najwyższą dobową sumę opadów wykazano w sierpniu 2011 roku (67 mm).

Najwięcej dni z opadem (powyżej 1mm) było w 2017 roku (136 dni), najmniej zaś w 2018 roku (80 dni). Najwięcej dni w miesiącu z opadem odnotowano w sierpniu 2021 – było to 21 dni, najmniej zaś w październiku 2000, kwietniu 2009 i 2020 – w tych miesiącach odnotowano zaledwie 1 mm opadu.

Opady śniegu stanowią około 20% sumy rocznej opadów. Pokrywa śnieżna w północno-wschodniej Polsce występuje od początku listopada do kwietnia i ma charakter nietrwały (powodowany śródzimowymi odwilżami). Coraz wcześniej kończąca się zima termiczna ma wpływ na ilość dni z pokrywą śnieżną, która w latach 1992-2021 wynosiła średnio 76 dni. Najwięcej takich dni było w roku 1996 – 133 dni, a najmniej w 2020 – 9 dni.

Średnia maksymalna grubość pokrywy śnieżnej w okresie 1992-2021 wyniosła 32 cm. Największą miąższość odnotowano w marcu 1996 i styczniu 2011 – 64 cm. W ostatnich latach (2014-2020) grubość pokrywy śnieżnej nie przekraczała z reguły 20 cm. Większe opady śniegu nastąpiły dopiero w okresie styczeń – luty 2021 roku. Grubość pokrywy śnieżnej wyniosła wówczas 40-47 cm.

Wiatry

Wiatry charakteryzuje się przede wszystkim ze względu na lokalnie przeważający kierunek i prędkość. Istotnym problemem w badaniach prędkości i kierunku wiatru wewnątrz kompleksów leśnych i ponad nimi jest modyfikująca rola lasu w odniesieniu do strumieni powietrza na małych wysokościach. W opracowaniach przyrodniczych często charakterystyki tych wskaźników podawane są ze stacji spoza kompleksu leśnego i podobnie jest w tym przypadku – wyniki pochodzą ze stacji IMGW w Suwałkach, gdzie wpływ kompleksu leśnego jest mniejszy.

W ostatnich latach daje się zauważyć zwiększenie występowania gwałtownych wichur w całej Polsce, wyrządzających poważne szkody w lasach. Największą maksymalną prędkość wiatru zanotowano w styczniu 2002 roku. Wyniosła ona 32 m/s, czyli 115,2 km/h.

Według danych wieloletnich ze stacji meteorologicznej w Suwałkach (1961-1990 oraz 1991-2021) średnie roczne i średnie miesięczne prędkości wiatru w m/s przedstawiają się następująco (tabela 4).

Tabela 17. Średnia prędkość wiatru w m/s w układzie miesięcznym dla stacji w Suwałkach.

Miesiąc (okres)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	średnio rocznie
1961-1990	4,9	4,7	4,6	4,4	4,8	3,5	3,4	3,2	3,7	4,1	5,0	4,9	4,2
1991-2021	4,1	3,9	3,9	3,5	3,3	3,2	3,0	2,8	3,0	3,4	3,7	3,8	3,5

Średnia prędkość wiatru dla stacji w Suwałkach to 3,5 m/s (12,6 km/h). Minimum średniej miesięcznej prędkości wiatru przypada na sierpień, a maksimum na styczeń-marzec.

Na obszarze nadleśnictwa dominują wiatry sektora zachodniego (SW, W, NW – 48%), któremu towarzyszą największe prędkości. Udział wiatrów sektora wschodniego wynosi 25%. Wiatry zachodnie są szczególnie często notowane w miesiącach zimowych (SW 25% w styczniu i grudniu), jesiennych (22% we wrześniu) i letnich (NW 20% w czerwcu). Udział cisz jest stosunkowo mały poniżej 10% z maksimum na przełomie lata i jesieni [STOPA-BORYCZKA M. 2013].

Wilgotność powietrza

Zawartość pary wodnej w powietrzu, czyli wilgotność względna, jest zależna głównie od warunków fizjograficznych, temperatury powietrza i opadów atmosferycznych. Podobnie jak czynniki determinujące – wilgotność względna jest bardzo zmienna i bardzo się różni w pomiarach w kompleksie leśnym i poza nim.

Według danych ze stacji meteorologicznej w Suwałkach (1961-1990 i 1992-2021) średnia miesięczna i roczna wilgotność względna (w %) przedstawia się następująco:

Tabela 18. Średnia miesięczna wilgotność (w %) dla stacji meteorologicznej w Suwałkach w wybranych okresach.

Miesiąc (okres)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	średnio rocznie
1961-1990	88,5	87,1	82,6	76,6	73,0	75,2	77,3	78,0	82,2	86,4	89,8	90,2	82,2
1992-2021	90,2	87,6	80,8	71,5	71,2	73,2	75,2	75,9	81,5	86,6	91,7	91,9	81,5

Przeciętna roczna względna wilgotność powietrza jest duża i wynosi około 81-82%. Największe wartości osiąga w listopadzie, grudniu i styczniu, gdzie przekracza w tym okresie 90%. Najmniejsza wilgotność występuje w kwietniu i maju, osiągając nieco ponad 70%. Największą średnią miesięczną wartość wilgotności zanotowano w grudniu 2005 roku (96,4%), najmniejszą zaś w kwietniu 2019 roku (49,8%).

Typy pogody

Omawiany obszar ze względu na typy występowania pogody zaliczono do Podlaskiego Regionu Klimatycznego. Na tle innych regionów klimatycznych, odnotowuje się tutaj największą częstość pojawiania się najmroźniejszych pogód. W tym regionie występuje także największa liczba dni z pogodą dość mroźną [WOŚ 2010].

Topoklimat obszarów leśnych

Podstawowym czynnikiem kształtującym klimat wnętrza lasu jest stopień zwarcia koron, które w znacznej mierze pochłaniają energię słoneczną oraz rodzaj podłoża, na którym rośnie las.

Zwarta szata roślinna w dzień hamuje dopływ energii słonecznej do powierzchni gruntu, a w nocy wypromieniowanie ciepła. Roślinność stanowi źródło pary wodnej, która w wyniku procesu ewapotranspiracji przechodzi do powietrza atmosferycznego. Swoisty klimat miejscowy wytwarzają kompleksy leśne. Las cechuje większa, niż tereny przyległe, wilgotność powietrza, a także hamuje on swobodny przepływ powietrza [WOŚ 1999].

Dobowa amplituda temperatury wewnątrz kompleksów leśnych jest mniejsza, co czyni klimat tych obszarów łagodniejszym w porównaniu z terenami otwartymi.

Bardziej rozbudowany opis warunków klimatycznych obszaru Nadleśnictwa Pomorze znajduje się w konkretnych rozdziałach opracowania glebowo-siedliskowego [BULiGL ODDZ. w B-STOKU 2002].

4.4. Charakterystyka gleb

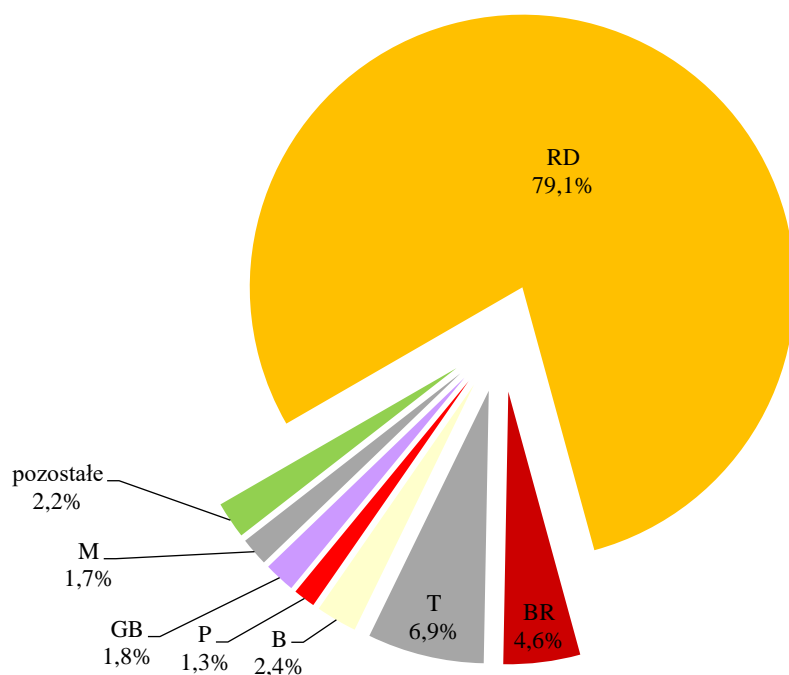
Prace siedliskowe przeprowadzone na terenie Nadleśnictwa Pomorze przez BULiGL Oddział w Białymstoku w latach 2000-2002 wykazały występowanie 17 typów gleb [BULiGL ODDZ. w B-STOKU 2002]. Powierzchniowe zróżnicowanie gleb nadleśnictwa przedstawia tabela 20 oraz ryc. 33.

Łącznie w Nadleśnictwie Pomorze największą grupą gleb, jeśli chodzi o zajmowaną powierzchnię jest typ gleb rdzawych (12500,32 ha i 79,1% obszaru nadleśnictwa), a w nim podtyp gleb rdzawych właściwych, zajmujących 39,5% areалу obiektu. Pozostałe gleby z tego typu także występują na znaczącym obszarze. Są to gleby bielcowo-rdzawe (9,9%) i brunatno-rdzawe (20,7%). Z racji na znaczną dominację gleb rdzawych, powstałych na piskach sandrowych oraz morenowych, pozostałe typ są mniej liczne. Większą powierzchnię zajmują jedynie gleby torfowe (1094,15 ha i 6,9%) oraz gleby brunatne (719,00 ha i 4,6%). Wydaje się jednak, że oba typy są silnie przeszacowane. Aktualne prace fitosocjologiczne [BULiGL ODDZ. w B-STOKU 2022] wykazały znaczny udział zdegradowanych fitocenoz bagiennych, a co za tym idzie ich gleby prawdopodobnie też winny być zaliczone do gleb murszowych czy murszowatych. W przypadku gleb brunatnych – praktyka każe stwierdzić, że duża ich część jest aktualnie weryfikowana jako gleby rdzawe brunatne. Weryfikacja tych też może nastąpić w skutek aktualizacji operatu glebowo-siedliskowego.

Tabela 19. Powierzchniowe zróżnicowanie gleb nadleśnictwa wg operatu siedliskowego z 2002 r.

Typ	Podtyp	Nadleśnictwo Pomorze	
		Powierzchnia [ha]	Udział [%]
1	2	3	4
Arenosole (AR)	Arenosole właściwe (ARw)	0,36	0,0
Pararędziny (PR)	Pararędziny brunatne (PRbr)	55,90	0,4
Brunatne właściwe (BR)		719,00	4,6
	Brunatne właściwe typowe (BRt)	109,20	0,7
	Brunatne oglejone (BRg)	81,74	0,5
	Brunatne wylugowane (BRwy)	528,06	3,4
Płowe (P)		207,04	1,3
	Płowe typowe (Pt)	142,02	0,9
	Płowe zbrunatniałe (Pbr)	30,03	0,2
	Płowe bielcowe (Pb)	25,32	0,2
	Płowe opadowo-glejowe (Pog)	5,63	0,0
	Płowe gruntowo-glejowe (Pgg)	4,04	0,0
Rdzawe (RD)		12500,32	79,1
	Rdzawe właściwe (RDw)	6241,05	39,5
	Brunatno-rdzawe (RDb)	1557,95	9,9
	Bielcowo-rdzawe (RDw)	4701,32	29,7
Bielcowe (B)	Bielcowe właściwe (B)	384,84	2,4
Glejobielicowe (GB)		291,37	1,8
	Glejobielicowe właściwe (Gbw)	255,52	1,6
	Glejobielicowe murszaste (Gbm)	28,34	0,2
	Glejobielicowe torfiaste (Gbt)	7,51	0,0
Glejobelice (GB)	Glejobelice właściwe (GBL)	0,25	0,0

Typ	Podtyp	Nadleśnictwo Pomorze	
		Powierzchnia [ha]	Udział [%]
1	2	3	4
Czarne ziemie (CZ)		32,96	0,2
	Czarne ziemie glejowe (CZg)	17,7	0,1
	Czarne ziemie właściwe (CZw)	5,32	0,0
	Czarne ziemie zdegradowane (CZd)	1,15	0,0
	Czarne ziemie murszaste (CZm)	8,79	0,1
Opadowoglejowe (OG)	Opadowoglejowe właściwe (OGw)	0,57	0,0
Gruntowo-glejowe (G)		138,92	0,9
	Gruntowo-glejowe właściwe (Gw)	114,52	0,8
	Gruntowo-glejowe torfiasto-glejowe (Gts)	18,16	0,1
	Gruntowo-glejowe torfowo-glejowe (Gt)	6,24	0,0
Torfowe (T)		1094,15	6,9
	Torfowe torfowisk niskich (Tn)	565,54	3,6
	Torfowe torfowisk przejściowych (Tp)	283,36	1,8
	Torfowe torfowisk wysokich (Tw)	245,25	1,5
Murszowe (M)		265,23	1,7
	Torfowo-murszowe (Mt)	262,77	1,7
	Gytiowo-murszowe (Mgy)	1,98	0,0
	Namurszowe (Mn)	0,48	0,0
Murszowate (MR)		99,62	0,6
	Mineralno-murszowe (MRmm)	25,17	0,2
	Murszowate właściwe (MRw)	35,27	0,2
Murszowate murszaste (MRm)		39,18	0,2
Mady rzeczne (MD)	Mady właściwe (MDw)	0,51	0,0
Deluwialne (D)		14,65	0,1
	Deluwialne właściwe (Dw)	12,60	0,1
	Namurszowe (Mn)	2,05	0,0
Gleby antropogeniczne niewykształcone		1,46	0,0
ŁĄCZNIE		15807,14	100,0

Ryc. 34. Udział powierzchni [%] dominujących typów gleb

4.5. Charakterystyka lasów

4.5.1. Typy siedliskowe lasu

Podstawowym warunkiem stworzenia właściwych podstaw do oceny warunków przyrodniczych oraz podejmowania trafnych decyzji ochronnych, hodowlanych i renaturalizacyjnych, jest pełne rozpoznanie wartości przyrodniczych, a w szczególności gleb, siedlisk leśnych i zbiorowisk roślinnych. Prace z tego zakresu wykonano w latach 2000-2002 [BULIGL ODDZ. W B-STOKU 2002] oraz 2021-2022 [BULIGL ODDZ. W B-STOKU 2022]. Zasadniczymi elementami typologicznymi, mającymi wpływ na przestrzenny i ilościowy układ siedlisk, są: rzeźba terenu i utwory geologiczne, typ próchnicy, stosunki wilgotnościowe oraz chemiczne i fizyko-chemiczne właściwości gleb. Z elementami tymi ściśle związana jest szata roślinna, zwłaszcza runo i gatunki lasotwórcze.

Poziom i charakter wody gruntowej był podstawą do wyróżnienia trzech zasadniczych szeregów wilgotnościowych siedlisk: świeżych, wilgotnych, bagiennych i ich wariantów.

Podstawową jednostką klasyfikacyjną siedlisk, jest siedliskowy typ lasu, jako typ ekosystemu leśnego, obejmujący fragmenty lasu o zbliżonej żyzności i zdolności produkcyjnej. W szczegółowym scharakteryzowaniu warunków siedliskowych uwzględniono warianty uwilgotnienia siedlisk, ich rodzaje i stan. Warianty uwilgotnienia siedlisk ustalono na podstawie stopni występowania wody gruntowej (g1-g7) lub opadowo-glejowej (og1-og6). Aktualny stan siedliska, określający aktualny stan żyzności i produktywności siedliska, uwzględnia się w celu wyróżnienia siedlisk odbiegających od stanu naturalnego.

Udział typów siedliskowych lasu nadleśnictwa w ujęciu powierzchniowym i procentowym przedstawiono dalej w formie tabeli oraz wykresów (stan na 1.01.2023 r.). Poniższe zestawienie zawiera dane wynikające z rozliczenia powierzchni w ramach wyłączeń taksacyjnych.

Tabela 20. Zestawienie typów siedliskowych lasu w nadleśnictwie na powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej

Typy siedliskowe lasu	Obręb				Nadleśnictwo	
	Czarna Hańcza		Pomorze		Pow. ha	Udział %
	Pow. ha	Udział %	Pow. ha	Udział %		
1	2	3	4	5	6	7
Bśw	4143,97	55,95	812,21	10,50	4956,18	32,73
Bb	5,76	0,08	201,85	2,61	207,61	1,37
BMśw	2213,37	29,89	4942,36	63,89	7155,73	47,27
BMw	104,03	1,40	8,89	0,11	112,92	0,75
BMb	72,50	0,98	141,26	1,83	213,76	1,41
LMśw	224,87	3,04	1022,54	13,22	1247,41	8,24
LMw	104,97	1,42	25,95	0,34	130,92	0,86
LMb	389,36	5,26	219,92	2,84	609,28	4,02
Lśw	60,04	0,81	224,33	2,90	284,37	1,88
Lw	21,11	0,29	12,63	0,16	33,74	0,22
OI	43,58	0,59	110,65	1,43	154,23	1,02
OIJ	21,77	0,29	13,47	0,17	35,24	0,23
Ogółem	7405,33	100,00	7736,06	100,00	15141,39	100,00

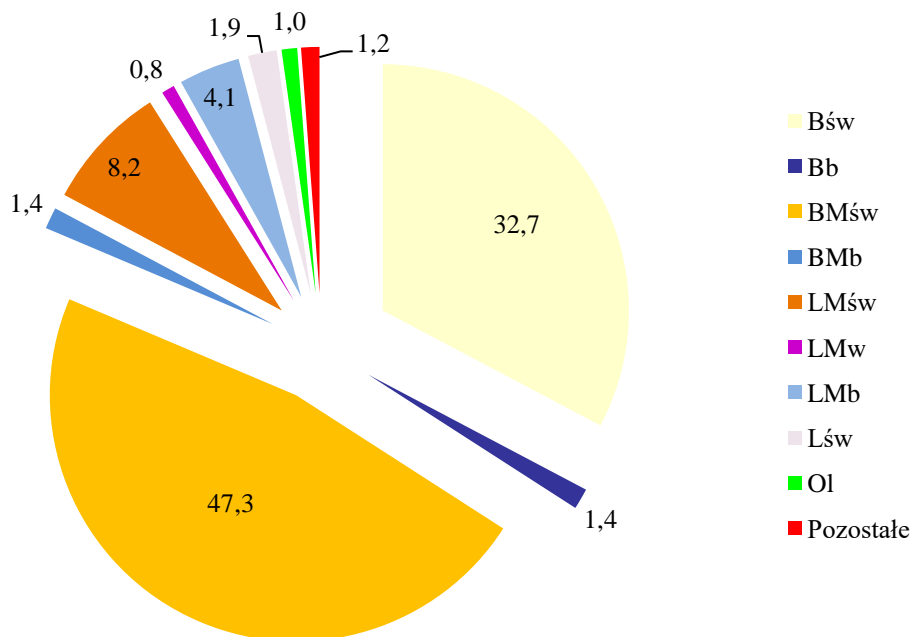
Dominującymi typami siedliskowymi lasu w Nadleśnictwie Pomorze są: BMśw (47,27%) a następnie Bśw, którego udział stanowi 32,73% powierzchni, większą powierzchnię zajmują jeszcze tylko LMśw – 8,24% oraz LMb 4,02%. Wszystkie pozostałe TSL mają łączny udział 7,79%.

Ze względu na strukturę troficzną siedliska dzielimy na:

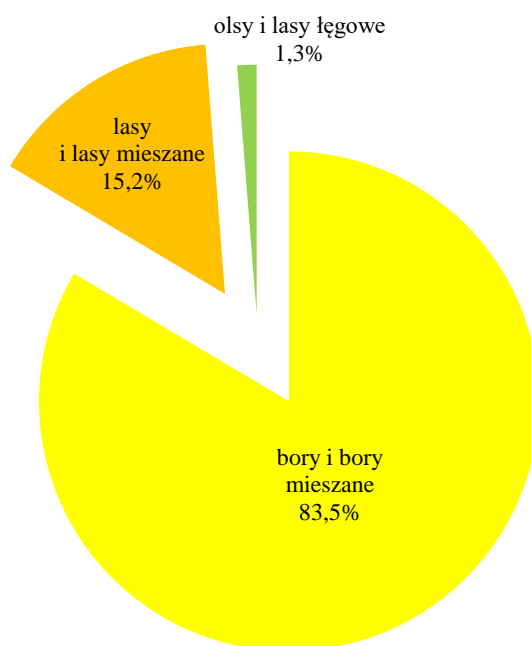
- ✓ bory i bory mieszane (Bśw, Bb, BMśw, BMw, BMb) – 83,53% (12646,20 ha),
- ✓ lasy i lasy mieszane (LMśw, LMw, LMb, Lśw, Lw) – 15,22% (2305,72 ha),
- ✓ olsy i lasy łąkowe (Ol, OlJ) – 1,25% (189,47 ha).

Przyjmując za kryterium strukturę wilgotnościową, wyróżniamy:

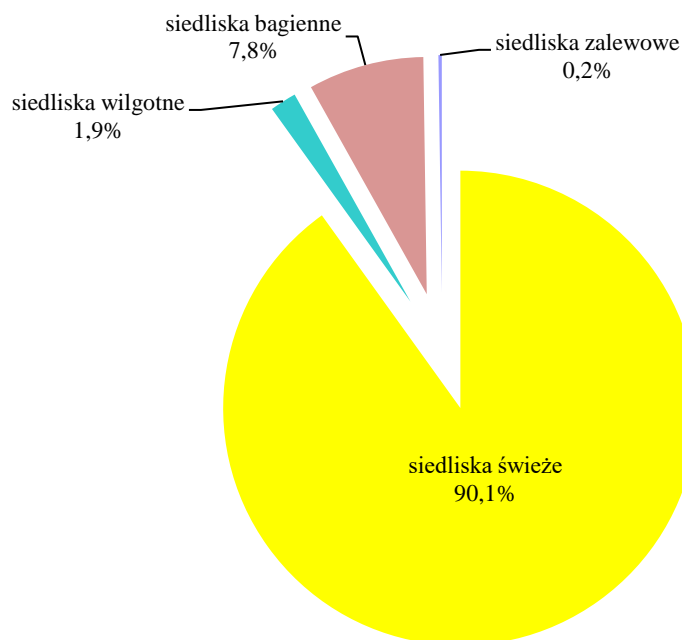
- ✓ siedliska świeże (Bśw, BMśw, LMśw, Lśw) – 90,12% powierzchni (13643,69 ha),
- ✓ siedliska wilgotne (BMw, LMw, Lw) – 1,83% powierzchni (277,58 ha),
- ✓ siedliska bagienne (Bb, BMb, LMb, Ol) – 7,82% powierzchni (1184,88 ha),
- ✓ siedliska zalewowe (OlJ) – 0,23% powierzchni (35,24 ha).

Ryc. 35. Udział procentowy powierzchni siedliskowych typów lasu w nadleśnictwie

Ryc. 36. Udział procentowy powierzchni siedlisk wg żyzności

Ryc. 37. Udział procentowy powierzchni siedlisk wg wilgotności

4.5.2. Grupy lasu i kategorie ochronności

Z poniższego zestawienia wynika, że 74,90% powierzchni lasów Nadleśnictwa Pomorze stanowią lasy wielofunkcyjne (gospodarcze). Lasy ochronne, których dominującym celem są funkcje pozaprodukcyjne, stanowią 22,17% powierzchni lasów. Wśród lasów ochronnych największą powierzchnię zajmują lasy wodochronne (10,15% powierzchni ogólnej lasów). Rezerwy zajmują 2,93% powierzchni leśnej nadleśnictwa.

Tabela 21. Podział powierzchni leśnej nadleśnictwa wg dominujących funkcji lasu

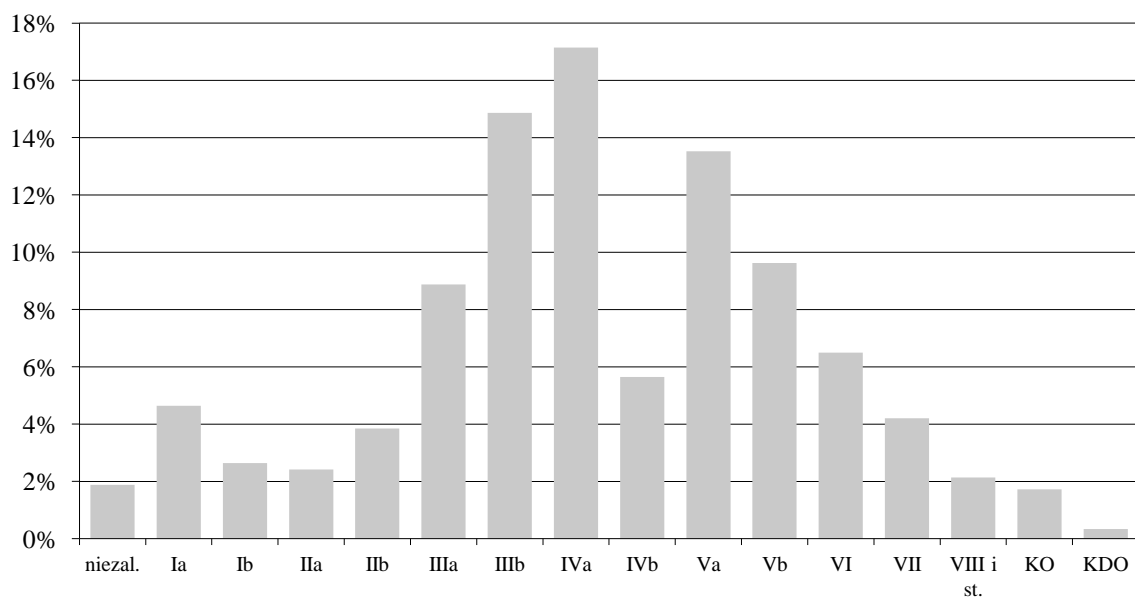
Kategoria lasów	Obręb		Nadleśnictwo
	Czarna Hańcza	Pomorze	
powierzchnia leśna (zalesiona i niezalesiona) – ha i %			
1	2	3	5
Rezerwy	0,00	445,23	445,23 - 2,94
Lasy ochronne			
Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	51,11	238,92	290,03 - 1,92
Lasy wodochronne	825,86	752,09	1577,95 - 10,42
Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	704,45	45,95	750,40 - 4,96
Lasy glebochronne	8,25	9,68	17,93 - 0,12
Nasienne	46,12	227,32	273,44 - 1,81
Lasy na stałych powierzchniach badawczych	9,36	437,49	446,85 - 2,95
Razem lasy ochronne	1645,15	1711,45	3356,60 - 22,17
Lasy wielofunkcyjne (gospodarcze)	5760,18	5579,38	11339,56 - 74,89
Ogółem	7405,33	7736,06	15141,39 - 100,00

4.5.3. Struktura wiekowa drzewostanów

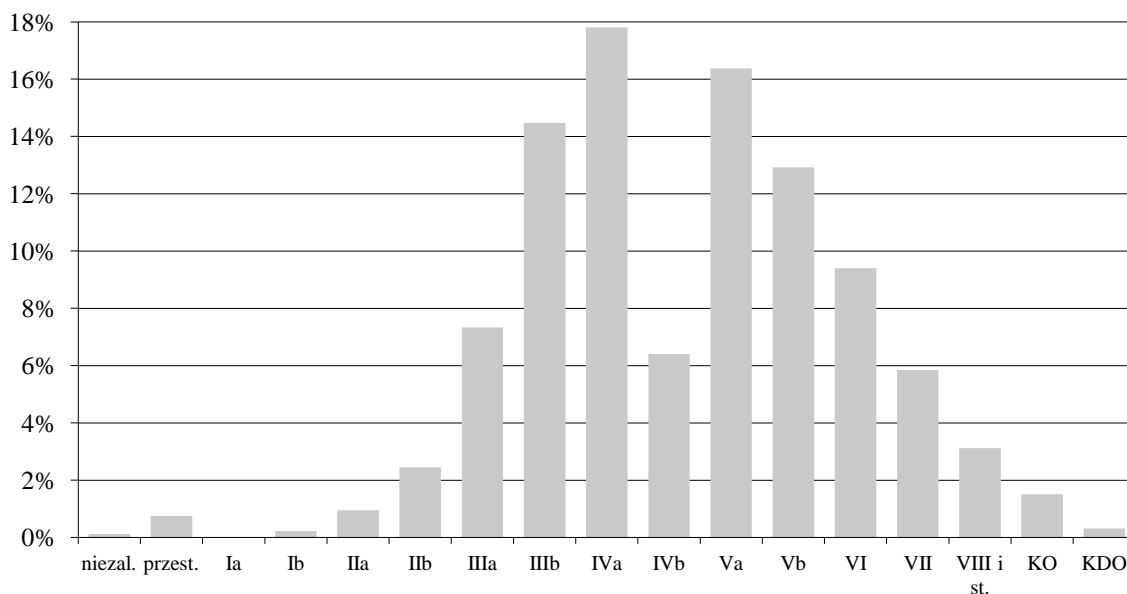
Podstawowymi jednostkami w analizie struktury wiekowej drzewostanów są klasa i podklasa wieku. Powierzchniowy i miąższościowy udział poszczególnych klas wieku oraz przeciętną zasobność drzewostanów w nadleśnictwie przedstawia poniższe zestawienie i wykresy (stan na 1.01.2023 r.).

Tabela 22. Udział powierzchniowy i miąższościowy oraz zasobność w klasach i podklasach wieku

Grupa drzewostanów, podklasa wieku	Powierzchnia		Zapas		Zasobność
	[ha]	[%]	[m ³ brutto]	[%]	[m ³ /ha]
1	2	3	4	5	6
płazowiny	1,11	0,01	110	0,00	99
halizny i zręby	206,10	1,36	4687	0,10	23
w produkcji ub.	9,13	0,06	53	0,00	6
pozostałe	68,36	0,45	1352	0,03	20
przestoje	-	-	36877	0,76	-
Ia	703,21	4,64	110	0,00	0
Ib	403,81	2,67	11675	0,24	29
IIa	362,84	2,40	45990	0,94	127
IIb	582,90	3,85	119370	2,45	205
IIIa	1343,64	8,87	358090	7,34	267
IIIb	2249,26	14,86	705610	14,46	314
IVa	2594,46	17,13	867800	17,79	334
IVb	855,69	5,65	312820	6,41	366
Va	2049,30	13,53	798560	16,37	390
Vb	1456,04	9,62	630240	12,92	433
VI	982,73	6,49	458340	9,39	466
VII	633,98	4,19	285060	5,84	450
VIII i starsze	325,21	2,15	152495	3,13	469
KO	250,29	1,65	70440	1,44	281
KDO	63,33	0,42	19235	0,39	304
Razem	15141,39	100,00	4878914	100,00	322

Ryc. 38. Struktura wiekowa drzewostanów według udziału [%] powierzchni leśnej

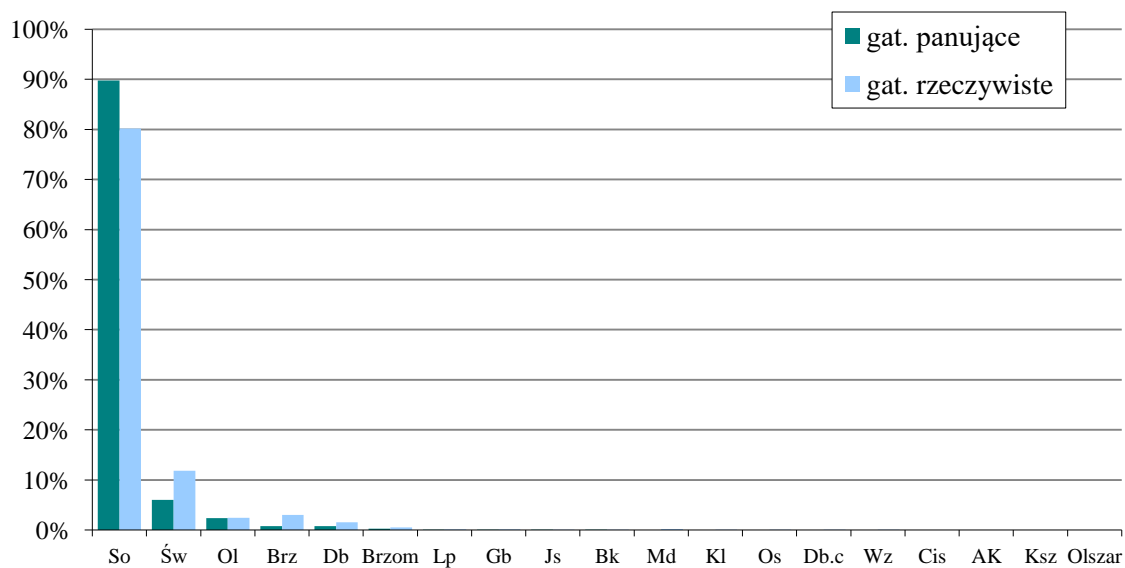
Ryc. 39. Struktura wiekowa drzewostanów według udziału [%] miąższości

4.5.4. Struktura gatunkowa drzewostanów

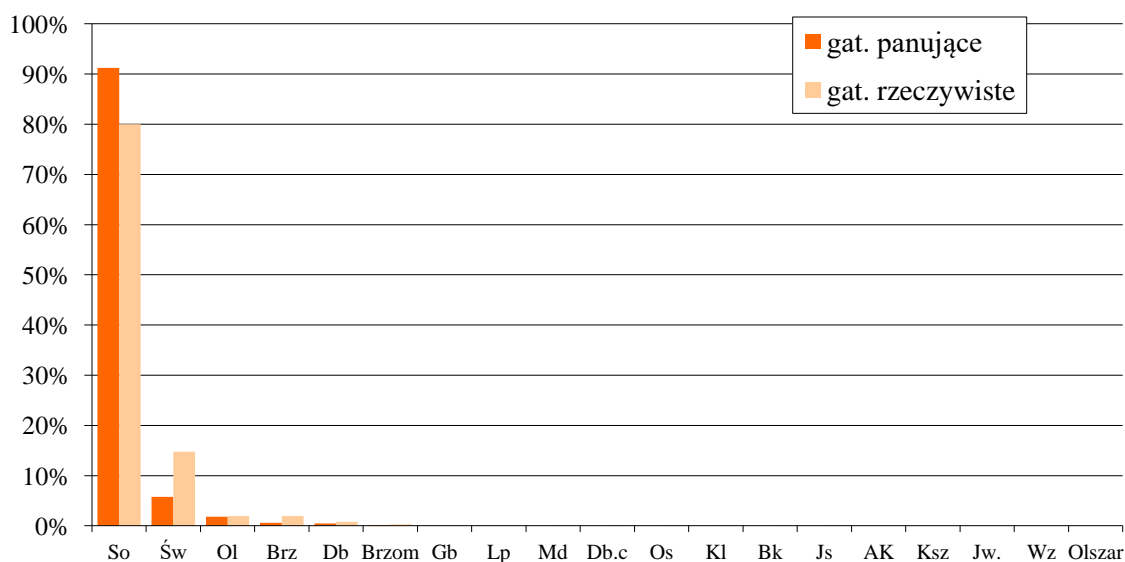
Charakterystykę gatunkowej struktury drzewostanów wykonano na podstawie analizy powierzchniowego i miąższościowego udziału gatunków panujących i rzeczywistych. Poniższe zestawienia przedstawiają powierzchnię i zapas drzewostanów wg gatunków panujących, udział powierzchniowy i miąższościowy wg gatunków rzeczywistych oraz przeciętna zasobność w m³/ha grubizny brutto.

Tabela 23. Udział powierzchniowy i miąższościowy oraz zasobność dla gatunków panujących na gruntach leśnych zalesionych (z przestojami)

Gatunek panujący	Powierzchnia		Miąższość		Zasobność
	[ha]	[%]	[m ³ brutto]	[%]	[m ³ /ha]
1	2	3	4	5	6
Sosna	13360,19	89,92	4441660	91,17	332
Świerk	880,29	5,93	280986	5,77	319
Buk	0,79	0,01	110	0,00	139
Dąb szypułkowy	115,76	0,78	22837	0,47	197
Jesion	1,28	0,01	221	0,00	173
Grab	2,28	0,02	763	0,02	335
Brzoza	115,65	0,78	27975	0,57	242
Broza omszona	37,63	0,25	7943	0,16	211
Olsza	339,35	2,28	89292	1,83	263
Olsza szara	0,11	0,00	10	0,00	91
Osika	0,73	0,00	220	0,00	301
Lipa	2,63	0,02	695	0,01	264
Razem	14856,69	100,00	4872712	100,00	328

Ryc. 40. Udział [%] powierzchniowy gatunków panujących i rzeczywistych

Ryc. 41. Udział [%] miąższości gatunków panujących i rzeczywistych

Tabela 24. Udział powierzchniowy i miąższościowy oraz zasobność dla gatunków rzeczywistych na gruntach leśnych zalesionych (bez przestoi)

Gatunek rzeczywisty	Powierzchnia		Miąższość		Zasobność
	[ha]	[%]	[m ³ brutto]	[%]	[m ³ /ha]
1	2	3	4	5	6
Sosna	11911,48	80,18	3867680	79,97	325
Modrzew	28,48	0,19	7995	0,17	281
Świerk	1758,90	11,84	712505	14,73	405
Cis	0,26	0,00	-	-	-
Buk	0,84	0,01	385	0,01	458
Dąb szypułkowy	225,98	1,52	37265	0,77	165
Dąb czerwony	2,80	0,02	2180	0,05	779
Klon	7,20	0,05	1395	0,03	194
Jawor	-	-	85	0,00	-

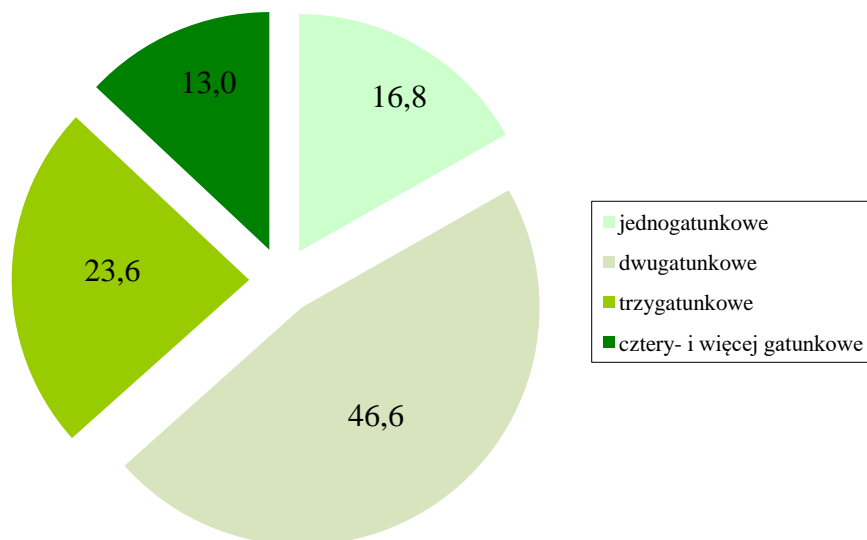
Gatunek rzeczywisty	Powierzchnia		Miąższość		Zasobność
	[ha]	[%]	[m ³ brutto]	[%]	[m ³ /ha]
1	2	3	4	5	6
Wiąz	2,37	0,02	30	0,00	13
Jesion	1,79	0,01	405	0,01	226
Grab	14,78	0,10	2170	0,04	147
Brzoza	445,49	3,00	94235	1,95	212
Brzoza omszona	75,71	0,51	13140	0,27	174
Olsza	356,67	2,40	93095	1,93	261
Olsza szara	0,09	0,00	10	0,00	111
Osika	3,71	0,02	1125	0,00	303
Lipa	19,92	0,13	1995	0,03	100
Akacja	0,03	0,00	5	0,00	167
Kasztan	0,19	0,00	45	0,04	237
Razem	18856,69	100,00	4835845	100,00	326

Wykazana miąższość wg gatunków rzeczywistych jest mniejsza, niż miąższość wg gatunków panujących, gdyż tabela instrukcyjna Vb nie ujmuje miąższości przestoi na gruntach leśnych.

Powyższe dane wskazują na dominację sosny w drzewostanach Nadleśnictwa Pomorze. Udział świerka wg gatunków rzeczywistych jest znacznie wyższy niż wg gatunków panujących. Podobnie jest w przypadku graba, olszy, dębu czy brzozy, niemniej jest to owiele mniejsza skala miąższości oraz powierzchni.

4.5.5. Bogactwo gatunkowe drzewostanów

Bogactwo gatunkowe drzewostanów nadleśnictwa analizowano pod względem ilości gatunków w składzie górnej warstwy drzewostanu. Wyniki zestawiono w tabeli i na wykresie.

Ryc. 42. Udział powierzchniowy [%] drzewostanów wg bogactwa gatunkowego

Z analizy przedstawionych danych wynika, iż w Nadleśnictwie Pomorze dominują dwugatunkowe drzewostany. Stosunkowo liczne są drzewostany bogatsze, pomimo dużej jednorodności siedlisk.

Tabela 25. Bogactwo gatunkowe drzewostanów nadleśnictwa

Obręb, Nadleśnictwo	Drzewostany	Jednostka*	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			do 40 lat	41-80 lat	pow. 80 lat		
1	2	3	4	5	6	7	8
Czarna Hańcza	jednogatunkowe	ha	212,78	1081,84	534,20	1828,82	25,4
		m ³	32744	305518	198882	537144	23,9
	dwugatunkowe	ha	353,35	1554,34	1655,66	3563,35	49,5
		m ³	43877	489002	660750	1193629	53,1
	trzygatunkowe	ha	377,81	570,18	589,75	1537,74	21,3
m ³		39325	172181	229892	441398	19,7	
cztero- i więcej gatunkowe	ha	56,44	86,19	132,50	275,13	3,8	
	m ³	7201	24326	42829	74357	3,3	
	Razem	ha	1000,38	3292,55	2912,11	7205,04	100,0
		m³	123147	991027	1132353	2246527	100,0
Pomorze	jednogatunkowe	ha	98,85	221,56	341,49	661,90	8,6
		m ³	14837	73243	145317	233397	8,6
	dwugatunkowe	ha	237,97	1959,84	1158,31	3356,12	43,9
		m ³	39754	652945	554147	1246846	46,2
	trzygatunkowe	ha	522,90	866,19	582,04	1971,13	25,8
m ³		77146	288276	262539	627960	23,2	
cztero- i więcej gatunkowe	ha	192,66	709,45	760,39	1662,50	21,7	
	m ³	26984	247799	319746	594530	22,0	
	Razem	ha	1052,38	3757,04	2842,23	7651,65	100,0
		m³	158721	1262263	1281749	2702733	100,0
Nadleśnictwo Pomorze	jednogatunkowe	ha	311,63	1303,40	875,69	2490,72	16,8
		m ³	47580	378761	344199	770541	15,6
	dwugatunkowe	ha	591,32	3514,18	2813,97	6919,47	46,6
		m ³	83631	1141947	1214898	2440475	49,3
	trzygatunkowe	ha	900,71	1436,37	1171,79	3508,87	23,6
m ³		116471	460457	492430	1069358	21,6	
cztero- i więcej gatunkowe	ha	249,10	795,64	892,89	1937,63	13,0	
	m ³	34186	272126	362575	668886	13,5	
	Razem	ha	2052,76	7049,59	5754,34	14856,69	100,0
		m³	281868	2253290	2414102	4949260	100,0

*mniejszość w tabeli jest różna od rzeczywistej ze względu na sposób w jej wyliczania przez program Taksator

4.5.6. Struktura pionowa drzewostanów

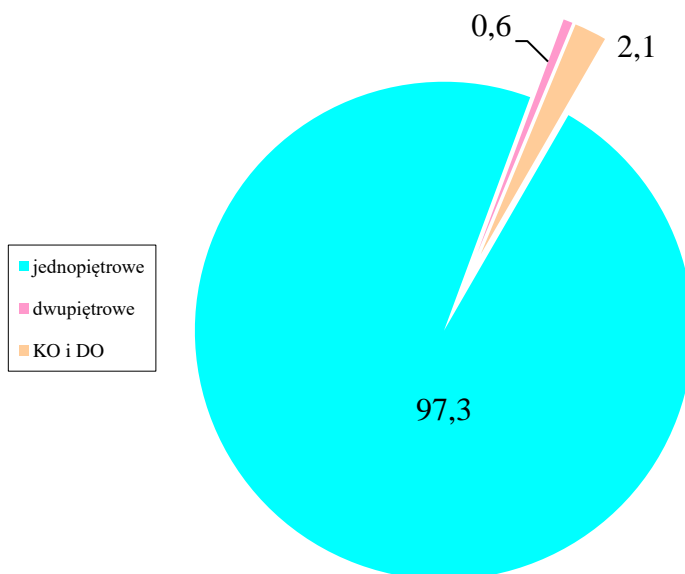
Strukturę pionową analizowano pod względem ilości warstw (pięter) w drzewostanie. W Nadleśnictwie Pomorze wyróżniono drzewostany: jednopiętrowe, dwupiętrowe oraz drzewostany w klasie odnowienia i klasie do odnowienia. Dominują zdecydowanie drzewostany jednopiętrowe. Brak jest drzewostanów o budowie przerębowej oraz wielopiętrowych. Dane zestawiono w tabeli i na wykresie.

Tabela 26. Podział drzewostanów nadleśnictwa wg struktury piętrowej

Obręb, Nadleśnictwo	Struktura drzewostanu	Jednostka*	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			do 40 lat	41-80 lat	pow. 80 lat		
1	2	3	4	5	6	7	8
Czarna Hańcza	jednopiętrowe	ha	1000,38	3286,01	2801,82	7088,21	98,4
		m ³	123147	989680	1098522	2211349	98,4
	dwupiętrowe	ha	0,00	0,00	24,25	24,25	0,3
		m ³		0	12101	12101	0,6
	KO i KDO	ha	0,00	6,54	86,04	92,58	1,3
m ³		0	1346	21730	23077	1,0	
	Razem	ha	1000,38	3292,55	2912,11	7205,04	100,0
		m³	123147	991027	1132353	2246527	100,0

Obręb, Nadleśnictwo	Struktura drzewostanu	Jednostka*	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			do 40 lat	41-80 lat	pow. 80 lat		
1	2	3	4	5	6	7	8
Pomorze	jednopiętrowe	ha	1052,38	3757,04	2563,32	7372,74	96,3
		m ³	158721	1262263	1183770	2604753	96,4
	dwupiętrowe	ha	0,00	0,00	57,87	57,87	0,8
		m ³	0	0	31395	31395	1,1
	KO i KDO	ha	0,00	0,00	221,04	221,04	2,9
		m ³	0	0	66585	66585	2,5
	Razem	ha	1052,38	3757,04	2842,23	7651,65	100,0
		m³	158721	1262263	1281749	2702733	100,0
Nadleśnictwo Pomorze	jednopiętrowe	ha	2052,76	7043,05	5365,14	14460,95	97,3
		m ³	281868	2251944	2282291	4816103	97,3
	dwupiętrowe	ha	0,00	0,00	82,12	82,12	0,6
		m ³	0	0	43496	43496	0,9
	KO i KDO	ha	0,00	6,54	307,08	313,62	2,1
		m ³	0	1346	88315	89662	1,8
	Razem	ha	2052,76	7049,59	5754,34	14856,69	100,0
		m³	281868	2253290	2414102	4949260	100,0

*miąższość w tabeli jest różna od rzeczywistej ze względu na sposób w jej wyliczenia przez program Taksator

Ryc. 43. Struktura drzewostanów w % powierzchni

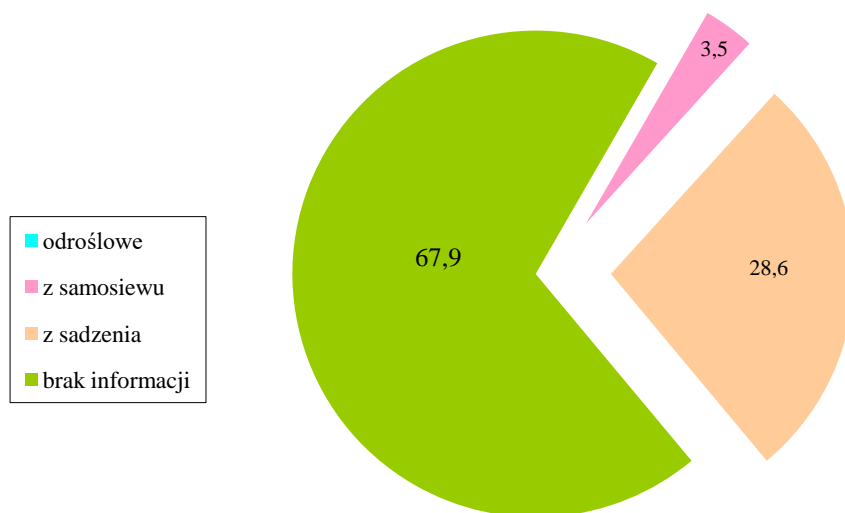
4.5.7. Pochodzenie drzewostanów

Cecha ta określa, w jaki sposób powstał konkretny drzewostan. Pochodzenie drzewostanów jest dokumentowane od niedawna, dlatego tak duża powierzchnia drzewostanów jest zakwalifikowana do kategorii – brak informacji.

Tabela 27. Zestawienie powierzchni i miąższości według rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych

Obręb, Nadleśnictwo	Rodzaj i pochodzenie drzewostanów	Jednostka*	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			do 40 lat	41-80 lat	pow. 80 lat		
1	2	3	4	5	6	7	8
Czarna Hańcza	odroślowe	ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
		m ³	0	0	0	0	0,0
	z samosiewu	ha	53,44	58,59	27,10	139,13	1,9
		m ³	6329	18402	7677	32407	1,4
	z sadzenia	ha	944,31	1319,26	189,09	2452,66	34,1
		m ³	116697	389597	73573	579867	25,8
	brak informacji	ha	2,63	1914,70	2695,92	4613,25	64,0
		m ³	122	583028	1051103	1634253	72,8
	Razem	ha	1000,38	3292,55	2912,11	7205,04	100,0
		m³	123147	991027	1132353	2246527	100,0
Pomorze	odroślowe	ha	2,13	0,00	0,00	2,13	0,0
		m ³	476	0	0	476	0,0
	z samosiewu	ha	41,19	194,55	141,99	377,73	4,9
		m ³	4468	36369	40697	81534	3,0
	z sadzenia	ha	1009,06	785,48	2,77	1797,31	23,5
		m ³	153777	246679	1072	401528	14,9
	brak informacji	ha	0,00	2777,01	2697,47	5474,48	71,6
		m ³	0	979216	1239980	2219196	82,1
	Razem	ha	1052,38	3757,04	2842,23	7651,65	100,0
		m³	158721	1262263	1281749	2702733	100,0
Nadleśnictwo Pomorze	odroślowe	ha	2,13	0,00	0,00	2,13	0,0
		m ³	476	0	0	476	0,0
	z samosiewu	ha	94,63	253,14	169,09	516,86	3,5
		m ³	10797	54770	48374	113941	2,3
	z sadzenia	ha	1953,37	2104,74	191,86	4249,97	28,6
		m ³	270473	636276	74646	981395	19,8
	brak informacji	ha	2,63	4691,71	5393,39	10087,73	67,9
		m ³	122	1562244	2291083	3853449	77,9
	Ogółem	ha	2052,76	7049,59	5754,34	14856,69	100,0
		m³	281868	2253290	2414102	4949260	100,0

* miąższość w tabeli jest różna od rzeczywistej ze względu na sposób jej liczenia przez program Taksator

Ryc. 44. Udział procentowy powierzchni drzewostanów wg pochodzenia

4.5.8. Leśne zbiorowiska roślinne

W trakcie prac taksacyjnych VI rewizji urządzania lasu dla wydziałów położonych w zasięgu obszarów Natura 2000 przypisano leśne zespoły i zbiorowiska roślinne zgodnie ze stosowaną w programie Taksator klasyfikacją Matuszkiewicza [2001]. Podstawą było opracowanie fitosocjologiczne wykonane na gruntach Nadleśnictwa Pomorze w zasięgu obszarów Natura 2000 [BULiGL ODDZ. w B-STOKU 2022]. W przypadku braku takiej możliwości np. przy występowaniu na gruncie zbiorowisk zastępczych czy porębowych, ujmowanych w opracowaniu fitosocjologicznym, z racji na ograniczenia programu Taksator skutkujące brakiem możliwości wprowadzenia takich jednostek pole *Zbiorowisko roślinne* w bazie pozostawiono puste. W przypadku występowania kilku różnych zespołów czy zbiorowisk roślinnych w zasięgu danego wydziału przyjęto zasadę, że wprowadzano jednostkę o największym udziale powierzchniowym.

Dominującym zbiorowiskiem leśnym na obszarach Natura 2000 w zasięgu Nadleśnictwa Pomorze jest subborealny bór mieszany *Serratulo-Pinetum* pokrywający blisko połowę zinwentaryzowanej powierzchni. Dużą powierzchnię ma także bór świeży *Peucedano-Pinetum*. Istotne znaczenie powierzchniowe mają także inne typy borów mieszanych w postaci dwóch zespołów: *Quercus robur-Pinetum* oraz *Quercus Piceetum*. Istotne z punktu widzenia ochrony przyrody mają płaty borów bagiennych *Vaccinio uliginosi-Pinetum sylestris* oraz świerczyny na torfie *Sphagno girgensohnii-Piceetum*.

Tabela 28. Zestawienie zbiorowisk leśnych

Lp.	Naukowa nazwa zbiorowiska leśnego	Polska nazwa zbiorowiska leśnego	Pow. [ha]	Pow. [%]
1	2	3	4	5
1	<i>Betulo pubescens-Thelypteris palustris</i>	subborealny bór mieszany	22,54	0,2
2	<i>Fraxino-Alnetum</i>	łęg jesionowo-olszowy	33,87	0,3
3	<i>Peucedano-Pinetum</i>	subkontynentalny bór świeży	4700,45	35,4
4	<i>Quercus robur-Pinetum</i>	kontynentalny bór mieszany	1030,37	7,8
5	<i>Quercus Piceetum</i>	jegiel	177,00	1,3
6	<i>Ribesio nigri-Alnetum</i>	ols porzeczkowy	72,18	0,6
7	<i>Serratulo-Pinetum</i>	subborealny bór mieszany	6571,33	49,5
8	<i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>	borealna świerczyna na torfie	230,16	1,7
9	<i>Sphagno squarroso-Alnetum</i>	ols torfowcowy	14,46	0,1
10	<i>Tilio-Carpinetum</i>	grąd subkontynentalny	201,36	1,5
11	<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum sylestris</i>	sosnowy bór bagieny	216,79	1,6
Razem			13270,51	100,0

Ryc. 45. Dojrzała fitocenoza subborealnego boru mieszanego, wydź. 705g (fot. R. Zarzecki)

5. Walory historyczno-kulturowe

5.1. Rys historyczny

Lasy Nadleśnictwa Pomorze leżą w obszarze Puszczy Augustowskiej, nazywanej dawniej Sudawską lub Jaćwieską, która swą obecną nazwę wzięła od założonego w 1561 roku miasta Augustów. Tereny te w dawnych czasach były zasiedlone przez plemiona Jaćwingów, które w wyniku ciągłych walk z książętami polskimi i ruskimi, a następnie Krzyżakami zostały całkowicie wytepione w końcu XIII wieku. Po upadku Jaćwieży ziemie te opustoszały i pokryły się lasem. W XIV wieku lasy te zostały podzielone pomiędzy dwory litewskie położone nad Niemnem, od których przyjął się podział na puszcze: Merecką, Przełomską i Perstuńską. Puszcze te rozgraniczały rzeki: Rospuda, Czarna Hańcza i Marycha. Koniec XIV w. i początek XV w., to czas wojen sprzymierzonej Polski i Litwy (Unia Polsko-Litewska z 1385 r.) z Krzyżakami. Zostały one zakończone Traktatem Melneńskim w 1422 roku. Jest to początek stabilizacji na terenach dawnej Jaćwieży. Ustalono wtedy granicę krzyżacko-litewską, która przetrwała do 1939 r. (jako niemiecko-polska). Tereny Pojezierza Sejneńskiego znalazły się w granicach Wielkiego Księstwa Litewskiego. Dopiero w XVI w. zaczęto użytkować lasy Puszczy Augustowskiej. Pozyskane drewno spławiano dwiema drogami: rzeką Marychą i Czarną Hańczą, a potem Niemnem do Królewca, lub Rospudą, Nettą, Biebrzą i Wisłą do Gdańska. Poza pozyskaniem drewna wypalano potaż, węgiel, pędzono smołę i dziegieć, zajmowano się zbieractwem, łowiectwem i bartnictwem. Z biegiem lat handel drewnem i produktami drewnopochodnymi nasilał się, aby w XVIII w. za czasów podskarbiego Wielkiego Księstwa Litewskiego A. Tyzenhauza osiągnąć najwyższy poziom.

W 1566 roku przeprowadzono nowy podział administracyjny Wielkiego Księstwa Litewskiego. Od tego czasu tereny Nadleśnictwa Pomorze weszły do dóbr stołowych tworząc ekonomię grodzieńską. W 1561 roku Król Zygmunt August zakłada miasto Augustów, a Puszcza Przełomska zmienia nazwę na Puszcę Augustowską. W 1589 roku lasy Nadleśnictwa Pomorze zostały włączone do ekonomii Mariampolskiej stając się prywatną własnością panującego.

Po rozbiorach Polski tereny puszczy zostały włączone do Prus. Po roku 1807 Puszcza Augustowska znalazła się w granicach Księstwa Warszawskiego, a od 1815 roku Królestwa Polskiego. Po likwidacji Królestwa Kongresowego w 1864 roku lasy te przechodzą na własność skarbu rosyjskiego i stan ten utrzymuje się do 1916 roku.

W okresie I wojny światowej Niemcy prowadzili rabunkową eksploatację puszczy. Zbudowali cztery tartaki w: Płocicznie, Augustowie, Bliźnie i Sajenku oraz kolejkę wąskotorową, łączącą część lasów puszczy z Płociczniem. Ponadto w Płocicznie powstała fabryka celulozy.

W okresie międzywojennym położono podwaliny pod nowoczesne metody zagospodarowania lasu. Puszcę Augustowską, stanowiącą wówczas własność Skarbu Państwa, podzielono na 10 nadleśnictw: Augustów, Balinka, Hańcza, Krasne, Krasnopol, Podmiejskie, Pomorskie (zamienione w 1933 r. na nadleśnictwo Sejny), Szczebra, Serwy i Suwałki. W roku 1921 przeprowadzono pierwsze prowizoryczne urządzenie lasu, a definitywne w latach 1924-1928. W roku 1931 w Puszczy Augustowskiej przeprowadzono nadzwyczajną rewizję wszystkich planów urządzenia lasu. W latach 1924-34 pędrak chrabaszcza kasztanowca zniszczył na terenie całej puszczy 5 tys. ha upraw, co zmusiło do przeprowadzenia nadzwyczajnej rewizji planów urządzenia w 1935 r. Zniszczenia powodowane przez pędraka kasztanowca występowały jeszcze po drugiej wojnie światowej. Naturalną odporność lasu obniżyły również liczne melioracje wodne.

W czasie II wojny światowej lasy nadleśnictwa nie poniosły zbyt dotkliwych strat. Tereny te zostały włączone do Rzeszy i gospodarka była prowadzona raczej pod kątem hodowlanym niż eksploatacyjnym. Po drugiej wojnie światowej niemal cała Puszcza z wyjątkiem wschodniej części nadleśnictw Hańcza i Sejny znalazła się w granicach Polski. Nastąpił nowy podział puszczy na nadleśnictwa: Wigry, Suwałki, Rospuda, Krasnopol, Sejny, Augustów, Szczebra, Białobrzegi, Rudawka i Krasne.

W roku 1968 przeprowadzono I rewizję planów urządzenia lasu i opracowano oddzielnie dla każdego z obrębów (wówczas nadleśnictw) plany urządzenia gospodarstwa leśnego na okres 01.10.1968 - 30.09.1978. W 1973 roku lasy Nadleśnictwa Czarna Hańcza i Pomorze połączono w jedną jednostkę administracyjną pod nazwą Nadleśnictwo Pomorze, składającą się z dwóch obrębów leśnych: Czarna Hańcza i Pomorze.

W 1980 roku została przeprowadzona II rewizja urządzania lasu i na jej podstawie sporządzono plan urządzenia gospodarstwa leśnego Nadleśnictwa Pomorze na okres 01.01.1980 – 31.12.1989 r. Powierzchnia nadleśnictwa wynosiła 15641,86 ha, w tym: obręb Czarna Hańcza 7731,40 ha, obręb Pomorze 7910,46 ha.

W 1992 roku została przeprowadzona III rewizja urządzania lasu w wyniku której sporządzono plan urządzenia gospodarstwa leśnego Nadleśnictwa Pomorze na okres 01.01.1993 – 31.12.2002 r. Powierzchnia nadleśnictwa wynosiła 15856,78 ha, w tym: obręb Czarna Hańcza 7735,00 ha, obręb Pomorze 8121,78 ha.

W latach 2000-2002 został opracowany operat glebowo-siedliskowy dla Nadleśnictwa Pomorze wg stanu na 01.01.2002 roku. W tym samym okresie została przeprowadzona IV rewizja urządzania lasu w wyniku której sporządzono plan urządzenia gospodarstwa leśnego Nadleśnictwa Pomorze na okres 01.01.2003 – 31.12.2012 r. Powierzchnia nadleśnictwa wynosiła 15867,67 ha, w tym: obręb Czarna Hańcza 7736,42 ha, obręb Pomorze 8131,25 ha.

Plan V rewizji PUL sporządzono na okres 01.01.2013 – 31.12.2022 r. Powierzchnia gruntów w zarządzie nadleśnictwa wynosiła 15865,10 ha, w tym: obręb Czarna Hańcza 7735,74 ha, obręb Pomorze 8129,36 ha.

W 2013 r. RDOŚ w Białymstoku zatwierdza plan zadań ochronnych dla Obszaru Natura 2000 Ostoja Augustowska zaś w 2014 r. dla Obszaru Pojezierze Sejneńskie.

5.2. Obiekty kultury materialnej i budownictwa

Krajobraz kulturowy kształtował się w stosunkowo krótkim czasie i znajdował się w obrębie jednego obszaru historycznego i kulturowego od załazków osadnictwa do chwili obecnej. Przekształcenia krajobrazu, w wyniku presji antropogenicznej, można liczyć od XVI wieku. Specyficzne nadgraniczne położenie, późne osadnictwo oraz kolejne niszczące wojny skutkowały niewielką ilością zabytków kultury materialnej w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Pomorze. Niemniej kilka można wyróżnić.

Na szczególną uwagę zasługują przede wszystkim zabytki sakralne. Najstarszym zabytkiem architektonicznym w zasięgu nadleśnictwa jest zespół dawnego klasztoru dominikanów w Sejnach z początku XVII w. z późnorenesansową Bazyliką Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny. Nieopodal bazyliki znajduje się jedna z niewielu zachowanych w województwie podlaskim synagog. Zbudowana w końcu XIX w. w stylu klasycystycznym *Biała Synagoga* jest jednym z najlepiej zachowanych tego typu obiektów w Polsce. Ciekawym obiektem jest obecny kościół św. Anny w Gibach. Drewniana świątynia została wzniesiona w 1912 r. we wsi Pogorzelec jako molenna staroobrzędowców – wyznania wyodrębnionego w XVII w. z Rosyjskiego Kościoła Prawosławnego. Jest to jeden z sześciu tego typu obiektów w Polsce (cztery funkcjonujące). Na początku lat 80-tych została przeniesiona do Gib i dostosowana do funkcji sakralnych kościoła rzymskokatolickiego.

Zachowało się także kilka zespołów dworskich, m.in. w Hołnach Mejera, Łumbiach, Klejwach i Krasnogrudzie. Ten ostatni jest jedynym obiektem wpisanym do rejestru zabytków nieruchomych znajdujących się na gruntach w zarządzie nadleśnictw. W ramach zespołu funkcjonuje drewniany dwór z XVIII w. oraz park przydworski. Dwór był m.in. siedzibą rodziny matki Czesława Miłosza. Obiekt znajduje się w wydzieleniach 1115h, i, l, m, t, bx w leśnictwie Borek Sejny. Aktualnie mieści się tutaj siedziba Międzynarodowego Centrum Dialogu w administracji Fundacji „Pogranicze”.

Pełen wykaz zabytków wpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków znajduje się w tabeli poniżej (dane z BIP Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Białymstoku – Rejestr A, stan na 3 marca 2021 r.).

Ryc. 46. Dwór w Krasnogrudzie, wydż. 1115m (fot. J. Porowski)

Tabela 29. Rejestr zabytków nieruchomości

Lp	Powiat	Gmina	Miejscowość	Adres	Zabytek	Nr rej.
1	2	3	4	5	6	7
1	augustowski	Płaska	Rygoł	-	cmentarz wojenny z II wojny światowej (jeńców radzieckich)	A-880 z 22.11.1991
2	sejneński	Giby	Giby	ul. Dziemianówka 26	molenna staroobrzędowców, ob. kościół par. rzym.-kat. p.w. św. Anny, drewn., 1912, 1982,	59 z 3.03.1980
3	sejneński	Giby	Giby	-	dom nr 26, drewn., 1928	A-64 z 3.03.1980
4	sejneński	m. Sejny	Sejny	-	część miasta, XVI/XVII, XIX	74 z 24.11.1956 oraz 19 z 23.02.1979
5	sejneński	m. Sejny	Sejny	Plac św. Agaty 6	zespół klasztorny dominikanów, 1610-19, 1760: - kościół p.w. Nawiedzenia NMP, - klasztor, - ogrodzenie z bramami	1 z 9.02.1979:
6	sejneński	m. Sejny	Sejny	Plac św. Agaty 6	część gospodarcza założenia klasztornego dominikanów	A-614 z 7.02.2018
7	sejneński	m. Sejny	Sejny	ul. Zawadzkiego 4	kościół ewangelicki, ob. rzym.-kat. fil. p.w. MB Częstochowskiej, poł. XIX w.	658 z 10.03.1989
8	sejneński	m. Sejny	Sejny	pl. Kościelny	kaplica p.w. św. Agaty, 1789	379 z 17.05.1983
9	sejneński	m. Sejny	Sejny	pl. Piłsudskiego	synagoga, 1860-70	15 z 19.02.1979
10	sejneński	m. Sejny	Sejny	pl. Piłsudskiego	dawny dom talmudyczny, poł. XIX w.	37 z 23.05.1979
11	sejneński	m. Sejny	Sejny	ul. Głowackiego	cmentarz rzym.-kat. (stary) wraz z ogrodzeniem i bramami	519 z 23.07.1986
12	sejneński	m. Sejny	Sejny	-	kaplica rodziny Wolmerów	378 z 17.03.1983
13	sejneński	m. Sejny	Sejny	Rynek 1	ratusz, poł. XIX w.	14 z 17.02.1979

Lp	Powiat	Gmina	Miejscowość	Adres	Zabytek	Nr rej.
1	2	3	4	5	6	7
14	sejneński	m. Sejny	Sejny	ul. Piłsudskiego 35	poczta, koniec XIX w.	1011 z 14.10.1994
15	sejneński	m. Sejny	Sejny	ul. Piłsudskiego 28	d. pałac biskupi, ob. dom mieszkalny, 1841	377 z 17.03.1983
16	sejneński	Sejny	Babińce	Babińce 17	dom, 1920 r.	168 z 2.06.1981
17	sejneński	Sejny	Babińce	Babińce 19	zagroda, pocz. XX: - dom, drewn. - stodoła, drewn. - piwnica, drewn	169 z 2.06.1981
18	sejneński	Sejny	Berżniki	-	zespół kościoła par. p.w. Wniebowzięcia NMP: - kościół, drewn., 1 ćw. XIX, 1880, - 2 kaplice, mur.-drewn., poł. XIX, - 2 dzwonnice, drewn., poł. XIX, - ogrodzenie z bramą, k. XIX, - plebania, drewn., pocz. XX	12 z 17.02.1979 oraz 107 z 29.04.1958
19	sejneński	Sejny	Berżniki	-	cmentarz rzym.-kat	678 z 26.08.1989
20	sejneński	Sejny	Berżniki	-	Kaplica Pamięci Narodowej [na cm. rz.kat.], mur., ok. 1846	A-77 z 22.04.2004
21	sejneński	Sejny	Berżniki	-	cmentarz wojenny z I wojny światowej	324 z 10.03.1983
22	sejneński	Sejny	Gawieniańce	-	dom nr 13, drewn., 2 poł. XIX,	
23	sejneński	Sejny	Gawieniańce	-	zagroda nr 15, poł. XIX: - dom, drewn., - spichrz, drewn.	62 z 3.03.1980
24	sejneński	Sejny	Gawieniańce	-	dom nr 16, drewn., poł. XIX,	61 z 30.03.1980
25	sejneński	Sejny	Gryzkańce	-	dom nr 18, drewn., XIX/XX	316 z 24.02.1982
26	sejneński	Sejny	Gryzkańce	-	dom nr 19, drewn., 2 poł. XIX	317 z 24.02.1982
27	sejneński	Sejny	Hołny Mejera	-	zespół dworski, XVIII/XIX, rekonstr.1977-85: - dwór, - park	174 z 11.06.1963 i 46 z 25.05.1979 (dwór) oraz 175 z 11.06.1963 i 46 z 25.05.1979 (park)
28	sejneński	Sejny	Hołny Wolmera	-	gorzelnia dworska (późniejsza Strażnica Korpusu Ochrony Pogranicza), 1904, 1.20/30XX, drewn.- mur.	A-594 z 27.01.2016
29	sejneński	Sejny	Klejwy	-	zespół dworski, XIX-XX: - dwór, drewn., - stajnia, - park	339 z 11.03.1983
30	sejneński	Sejny	Krasnogruda	-	zespół dworski: - dwór, drewn., XVII-XVIII, XIX/XX, - park	448 z 24.06.1986 (dwór) oraz 454 z 12.03.1986 (park)
31	sejneński	Sejny	Krasnowo	-	zbiorowa mogiła żołnierzy radzieckich z II wojny światowej	A-974 z 2.12.1993
32	sejneński	Sejny	Łumbie	-	zespół dworski, k. XIX: - dwór, - park,	323 z 22.02.1983 (dwór) oraz 604 z 12.11.1988 (park)
33	sejneński	Sejny	Łumbie	-	zagroda nr 1, pocz. XX: - dom, drewn. - chlew, drewn. - stodoła, drewn. - spichrz, drewn.	186 z 31.07.1981
34	sejneński	Sejny	Marynowo	-	cmentarz żydowski	A-975 z 2.12.1993

5.3. Zabytki archeologiczne

Obszar Nadleśnictwa Pomorze podobnie jak cała Puszcza Augustowska czy Pojezierze Sejneńskie nie jest bogaty w zabytki archeologiczne. Występują tutaj tylko w niewielkim zagęszczeniu grodziska, głównie pojaćwieskie. Takim obiektem jest grodzisko we wsi Posejnele, aktualnie na obszarze rezerwatu przyrody Pomorze. Gród został usytuowany na wysokim wzniesieniu w zakolu rzeki Marychy (około 12 m nad poziomem rzeki). Wzgórze to mieszkańcy okolicznych wsi nazywają *pilokalnia*, co po litewsku oznacza: góra, grodzisko. Obszar grodziska o powierzchni ok. 2 ha ma kształt trójkąta, natomiast powierzchnia majdanu wynosi ok. 6 arów. Zachowały się tu ślady osadnictwa z okresu wczesnego żelaza (III – II wiek p.n.e.) lub początków naszej ery (zachowały się resztki wału o konstrukcji przekładkowej wzniesionego z gałęzi i piasku) oraz ślady osadnictwa z okresu średniowiecza (zachowała się dwurzędowa konstrukcja palisadowa z czasów Jaćwingów).

Obiekt ten wpisany jest do rejestru zabytków archeologicznych na mocy decyzji nr 670-1/11/69 z dn. 12.11.1969 r., nr rej. 91 (biał.) oraz Kl.WKZ 534/92/d/80 z dn. 14.11.1980 r., nr rej. 92 (suw.) (dane z BIP Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Białymstoku – Rejestr C, stan na 18 marca 2019 r.).

5.4. Mogiły i miejsca pamięci narodowej

W zasięgu Nadleśnictwa Pomorze znajdują się pomniki, mogiły, miejsca straceń i krzyże upamiętniające tragiczne wydarzenia przede wszystkim z okresu I i II Wojny Światowej i powstań narodowych.

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Pomorze stwierdzono siedemnaście miejsc pamięci głównie z okresu II Wojny Światowej i czasów powojennych (tab. 31).

Tabela 30. Mogiły i miejsca pamięci na gruntach nadleśnictwa

Lp.	Leśnictwo	oddz.	Miejsce pamięci
1	2	3	4
Obręb Czarna Hańcza			
1	Okólek	616h	Miejsce upamiętnienia ofiar Obławy Augustowskiej w postaci krzyża, figury Chrystusa Frasobliwego, tablicy pamiątkowej, dzwonu pamięci.
2	Okólek	682b	Mogiła zbiorowa 9 żołnierzy AK poległych w 1943 r. w postaci głazu z napisem: „Tutaj pod wsią Okólek w dniu 12 sierpnia 1943 roku oddział VIII Uderzeniowego batalionu kadrowego Armii Krajowej stoczył z wielokrotnie przeważającymi siłami najeźdźcy niemieckiego bój, w którym poległo 8 oficerów i żołnierzy polskich. Prochy ich spoczywają w zbiorowej mogile w Suchej Rzeczce nad jeziorem Serwy. Cześć ich pamięci!”
3	Okólek	713a	Dawny cmentarz wojenny żołnierzy niemieckich z II wojny światowej, szczątki ekshumowano. Aktualnie miejsce upamiętnione w postaci krzyża.
4	Okólek	719i	„Powstańcza Góra” – w okresie powstania styczniowego miejsce obozowania powstańczych oddziałów Józefa Konstantego Ramotowskiego „Wawra”, do 3 września 1863 roku kiedy to oddział „Wawra” został rozbity pod Strzelcowizną.
5	Rygot	939a	Krzyż drewniany upamiętniający żołnierzy augustowskiego i suwalskiego obwodu AK-AKO z oddziałów sierż. Władysława Stefanowskiego „Groma” i ppor. Józefa Sulżyńskiego „Brzozy”, którzy od 12 lipca 1945 r. w czasie Obławy Augustowskiej podjęli walkę nad jez. Brożane z przeważającymi siłami sowieckimi.
6	Rygot	943c	Mogiła powstańców styczniowych w postaci krzyża i głazu z napisem „Miejsce spoczynku Powstańców Styczniowych 1863 cześć ich pamięci”, w miejscu zwanym uroczysko Powstaniec
7	Rygot	956d	Pozostałość ziemianki partyzanckiej, tzw. „Żwirki Barak” – miejsce przebywania oddziału partyzantów z IIWS pod dowództwem ppor. Witolda Pileckiego ps. „Żwirko”.
8	Rygot	960g	Pozostałość pomnika upamiętniającego niemieckiego leśniczego z okresu II WS.

Lp.	Leśnictwo	oddz.	Miejsce pamięci
1	2	3	4
9	Rygoł	975b	Pozostałość ziemianki partyzanckiej, tzw. „Brust Barak” – miejsce przebywania partyzanta z IIWS o ps. „Brust”.
10	Muły	1042n	Mogiła z II WS w postaci krzyża i kamiennej tablicy upamiętniającej miejsce mordu i wiecznego spoczynku st.strz. Stanisława Pientkiewicza żołnierza 11 Pułku Piechoty i nieznanego funkcjonariusza Policji Państwowej zamordowanych w dniu 23 września 1939 r. przez armię sowiecką.
Obręb Pomorze			
11	Giby	437h	Zbiorowa mogiła 10 Polaków i żołnierzy radzieckich zamordowanych przez Niemców 1 lipca 1941 roku, w postaci płyty kamiennej, rok powstania 1960
12	Giby	438d	Mogiła nieznanego partyzanta AK z II Wojny Światowej
13	Wigrańce	686c	Krzyż – mogiła nn
14	Wigrańce	731b	Kapliczna – mogiła upamiętniająca dziecko
15	Budwiec	921h	Pomnik upamiętniający miejsce rozstrzelania ośmiu żołnierzy KOP w dniu 24.09.1939 r. przez Armię Czerwoną. Krzyż i płyta z napisem: "Miejsce Mordu Żołnierzy 24 Batalionu Korpusu Ochrony Pogranicza „Sejny” na strażnicy w Stanowisku dnia 24 września 1939 r. przez Armię Sowiecką zajmującą wschodnie obszary Polski. W 1977 r. ekshumowano ośmiu żołnierzy i pochowano na cmentarzu w Berżnikach. ZGINĘLI W OBRONIE GRANIC POLSKI"
16	Borek Sejny	1086f	Na wale strzelniczym miejsce bitwy z lutego 1964 r. i mogiła powstańca styczniowego Henryka Wroczyńskiego w postaci dębowego krzyża [GÓRSKA 2031]
17	Borek Sejny	1110a	Dawny cmentarz miejscowej ludności

Ryc. 47. Miejsce pamięci żołnierzy AK poległych w 1943 r., wydz. 682b (fot. R. Zarzecki)

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Pomorze znajdują się także miejsca pamięci narodowej. Są to m.in.:

- Pomnik – krzyż *Golgota Wschodu* w Gibach – pomnik ofiar obławy augustowskiej wywiezionych przez NKWD i zaginionych w lipcu w 1945 r., powstał w 1991 r. wg projektu prof. Andrzeja Strumiły na wzgórzu z rozrzuconymi głazami, każdy z głazów ma reprezentować jednego zaginionego w obławie;
- Pomnik na placu przy kościele w Gibach w postaci głazu z dwoma tablicami, upamiętniający dwóch żołnierzy AK zamordowanych w dniu 30 kwietnia 1944 r. przez konfidenta żandarmerii niemieckiej oraz sześciu osób cywilnych w dniu 21 lipca 1944 r. zabitych przez żandarma i żołnierzy ukraińskich;
- Pomnik na placu przy kościele w Gibach upamiętniający miejsce mordu 5 Kopistów w dniu 25.09.1939 r przez Armię Czerwoną zajmującą wschodnie obszary Polski. Słup graniczny oraz głaz, na którym umieszczono tablicę z napisem: "Miejsce Mordu Żołnierzy 24 Batalionu Korpusu Ochrony Pogranicza „Sejny” dnia 25 września 1939 r. przez Armię Sowiecką zajmującą wschodnie obszary Polski. W 1939 roku pochowano 5 żołnierzy KOP-u na cmentarzu w Gibach. Zginęli w obronie granic Polski. Cześć ich pamięci. Lipiec 2011.”;
- Miejsce straceń pięciu powstańców styczniowych na wzgórzu we wsi Pomorze upamiętnione murowaną kapliczką zwieńczoną kutym krzyżem, z przełomu XIX i XX w. [GÓRSKA 2013];
- Miejsce egzekucji powstańców styczniowych w Sejnach upamiętnione krzyżem dębowym u zbiegu ulic 1 Maja i Wojska Polskiego [GÓRSKA 2013];
- Krzyż pamięci narodowej w Wigrańcach w miejscu pochówku poległych powstańców styczniowych po bitwie pod Berżnikami 25.06.1863 r. [GÓRSKA 2013];
- Zbiorowa mogiła żołnierzy radzieckich z II Wojny Światowej we wsi Krasnowo;
- Cmentarz wojenny ok. 3000 jeńców radzieckich z okresu II Wojny Światowej, zamordowanych przez Niemców w 1941 r., we wsi Rygol.

Ryc. 48. Pomnik „Golgota Wschodu” w Gibach (fot. R. Zarzecki)

6. Turystyka i promocja wartości przyrodniczych

Obszar Nadleśnictwa Pomorze wyróżnia się na tle pobliskich nadleśnictw inną specyfiką ruchu turystycznego. Nie ma tu zbyt wielu obiektów jak i infrastruktury przeznaczonej do masowej turystyki tj. hoteli i pensjonatów czy też typowej infrastruktury turystyczno-rozrywkowej. Turystyka ma charakter bardziej indywidualny, nastawiony na wypoczynek.

Działania z zakresu ochrony przyrody prowadzone przez nadleśnictwo winny być i są wykonywane zarówno poprzez pracę stricte w obszarze przyrodniczym jak i poprzez działalność edukacyjno-popularyzatorską skierowaną do szerokiego grona odbiorców, w szczególności zaś do dzieci i młodzieży.

Na najbliższe lata został opracowany przez nadleśnictwo: *Program Edukacji Leśnej Społeczeństwa w Nadleśnictwie Pomorze na lata 2023-2032*, zawiera on wytyczne do działalności w tym zakresie.

Działalność ta odbywać się może na wielu płaszczyznach. W Nadleśnictwie Pomorze w minionym dziesięcioleciu promocja wartości przyrodniczych polegała m.in. na wydawaniu materiałów promocyjnych, prowadzeniu zajęć dydaktycznych dla młodzieży, udziale w organizacji wydarzeń o charakterze popularyzatorskim, tworzeniu i utrzymaniu ścieżek edukacyjnych, promocji zdrowego trybu życia itp. Na obszarze nadleśnictwa funkcjonuje także szereg szlaków turystycznych pieszych, rowerowych, kajakowych i samochodowo-autokarowych.

Edukacja leśna

Edukacja leśna prowadzona jest przez nadleśnictwo głównie na trzech płaszczyznach: poprzez prowadzenie zajęć, głównie dla dzieci i młodzieży, działalność wydawnicza oraz tworzenie i utrzymywanie obiektów edukacyjnych i infrastrukturalnych, tj.: ośrodka edukacji ekologicznej, ścieżek dydaktycznych, tablic informacyjnych i parkingów leśnych celem zwiększenia dostępności lasów dla ludności.

Nadleśnictwo w minionym dziesięcioleciu współpracowało z placówkami edukacyjnymi położonymi na jego terenie głównie ze szkołami oraz przedszkolami, oraz kołem gospodyń wiejskich. Inicjowało i uczestniczyło także w akcjach typu: „Dzień Ziemi”, „Sprzątanie Świata”, „sadziMy”, Hubertus itp.

Działalność wydawnicza nadleśnictwa w minionym dziesięcioleciu wiązała się z wydaniem folderów opisujących walory przyrodniczo-leśne obszaru oraz poświęconego nowopowstałej ścieżce Śladami Ofiar Obławy Augustowskiej.

Do prowadzenia zajęć edukacyjnych nadleśnictwo dysponuje nowoczesnym salą multimedialną w siedzibie oraz wiatami położonymi przy szkołkach (wydz. 941c) i przy siedzibie Koła Łowieckiego GON w leśnictwie Okółek (wydz. 682d).

Istotnym wydarzeniem ostatniego dziesięciolecia było utworzenie **ścieżki edukacyjno-historycznej „Śladami Ofiar Obławy Augustowskiej”**. Powstała ona w 2018 r. celem upamiętnienia ofiar sowieckiej zbrodni w ramach współpracy Instytutu Pamięi Narodowej oraz Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych. Trasa ścieżki liczy 23 km, składa się z pięciu przystanków przy których umieszczono tablice informacyjne o wydarzeniach związanych z Obławą Augustowską. Ścieżka swój początek bierze przy tzw. Gulgocie Wschodu w Gibach, kończy się zaś przy granicy z Białorusią we wsi Muły.

Charakter ścieżki edukacyjnej ma także szlak przebiegający przez Rezerwat Pomorze wyznaczony ze względu na znajdującym się w jego granicach grodzisko Jaćwingów. Szlak udostępniono w 2017 r. na mocy zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku.

Infrastruktura

W celu ułatwienia dostępu do puszczy na terenie Nadleśnictwa Pomorze udostępniono kilka obiektów postojowych: (1) Miejsce postojowe pojazdów przy leśniczówce Budwieć (leś. Budwieć, wydz. 735d); (2) Miejsce postojowe pojazdów przy leśniczówce Szlamy (leś. Szlamy, wydz. 986z); (3) Miejsce postojowe pojazdów przy leśniczówce Muły (leś. Muły, wydz. 1042n); (4) Miejsce postojowe pojazdów (leś. Okółek, wydz. 616h).

Z racji na liczne jeziora obszar nadleśnictwa jest atrakcyjnym miejscem do turystyki biwakowej, stąd zostały wydzierżawione miejsca do zorganizowania pól biwakowych, zarówno dla podmiotów prywatnych (w leś. Wiłkokuk nad jeziorem Pomorze, wyd. 582b, nad jeziorem Zelwa i Wiłkokuk w wyd. 582f, 583g, m; w leś. Rygol nad jeziorem Brożane w wyd. 960a, b, 978f, g oraz nad jeziorem Płaskie w wyd. 982c, d) oraz organizacjom harcerskim (nad Czarną Hańczą w leś. Rygol, wyd. 944b, 985g i jeziorem Pomorze w leś. Giby w wyd. 464i, l). Dodatkowo w ramach programu LP *Zanocuj w lesie* nadleśnictwo wyznaczyło specjalne obszary leśne o powierzchni ok. 1641 ha, przeznaczone dla miłośników bushcraftu i survivalu, gdzie bez ryzyka naruszenia ustawy o lasach, wszyscy

zainteresowani mogą biwakować. Obszary zostały zlokalizowane na terenie leśnictw Giby, Wilkokuk, Budwieć, w oddziałach:

- Obszar I: 438-445, 466-473, 490-497, 518-525, 545-552;
- Obszar II: 659-701, 739-743, 778-781, 818- 820, 858- 861, 896- 898, 921.

Ryc. 49. Miejsce postoju pojazdów w leśnictwie Szlamy, wydz. 986z (fot. R. Zarzecki)

Szlaki turystyczne

Obiektami mającymi istotne znaczenie dla promocji przyrody i krajobrazu kulturowego są różnorodne szlaki turystyczne. Na obszarze nadleśnictwa poprowadzono szereg szlaków pieszych, rowerowych, kajakowych i samochodowo-autokarowych. Część jest źle zachowana i nieodnawiana. Są to głównie szlaki powstałe w ramach różnorodnych projektów, które po wygaśnięciu finansowani są porzucane. Najlepiej zachowane, ewidencjonowane i odnawiane są szlaki Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego którymi zajmuje się Komisja Turystyki Pieszej ZG Towarzystwa [Komisja Turystyki Pieszej ZG PTTK, dostęp online 28.10.2022].

Szlaki piesze

Europejski długodystansowy szlak pieszy E11 – jeden z 11 europejskich szlaków długodystansowych, biegnie z Holandii, przez Niemcy, Polskę, Litwę, Łotwę do Estonii. Na obszarze Nadleśnictw Pomorze przebiega po trasie Karolin – Giby – Zelwa, Berźniki (oznaczenie czerwone, po trasie szlaku „Suwalski Gigant”) – Dworzysko – przejście graniczne w Ogrodnikach (oznaczenia czarne). Długość 2560 km, w tym w zasięgu Nadleśnictwa Pomorze ok. 30 km.

Suwalski Gigant (kolor czerwony, PTTK: 17-c) – łączy Puszcę Romincką z Doliną Biebrzy przez tereny Suwalszczyzny i Puszcę Augustowską. Przez obszar Nadleśnictwa Pomorze przebiega po trasie: Wakanty – Sejny – Zaleskie – Dworczyisko – Półkoty – Berżniki – Zamieciony – rezerwaty „Łempis” i „Kukle” – Zelwa – rezerwat „Tobolinka” – Giby – uroczysko Wielki Bór – Rygol. Długość 177 km, w tym w zasięgu Nadleśnictwa Pomorze ok. 57 km.

Augustów-Mikaszówka (kolor żółty, PTTK: 254-y) – prowadzi z Augustowa przez obszary Pojezierza Suwalskiego i Puszcę Augustowską do węzła szlaków w Mikaszówce. Przez obszar Nadleśnictwa Pomorze przebiega po trasie: Okółek – Dworczyisko – Rygol. Długość 61,2 km, w tym w zasięgu Nadleśnictwa Pomorze ok. 11 km.

Po pagórkach sejneńskich, także „Szlak Dziesięciu Jezior” (kolor niebieski, PTTK: 2510-n) - jest to szlak łączący jezioro Wigry z Sejnam i biegnie przez Pojezierze Sejneńskie, w pobliżu wielu jezior. Przecina dwie główne rzeki Pojezierza: Czarną Hańczę i Marychę. W granicach Nadleśnictwa Pomorze biegnie przez następujące miejscowości: Giby – Posejnele – Pomorze – Grudziewszczyzna – Sejny. Długość 34,9 km, w tym w zasięgu Nadleśnictwa Pomorze ok. 10,4 km.

Aleksiejówka-Zelwa, także „Nad Pomorzem” (kolor czarny, PTTK: 2531-n) – biegnie z Aleksiejówki pod Gibami, przez Posejnele, Kukle, Młynek do przystanku PKS w Zelwie. Długość ok. 8 km, w całości w zasięgu Nadleśnictwa Pomorze.

Szlak Danilowce-Białogóry (kolor niebieski) – przebiega przez miejscowości: Sumowo, przez Danilowce do Białogór. Długość 5,7 km, w tym w zasięgu nadleśnictwa Pomorze 4,5 km.

Szlak Dowiaciszki-Gawiniańce (kolor czerwony) – trasa zaczyna się w miejscowości Dowiaciszki, dalej biegnie przez Janiszki, Bubela, Konstantynówka do miejscowości Gawiniańce. Długość 8,3 km, w tym w zasięgu Nadleśnictwa Pomorze 8 km.

Szlak Gaładuś – przebiega na południowy-wschód od brzegów jeziora Gaładuś, w całości w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa. Początek bierze w miejscowości Hołny Mejera dalej przez Kalwiszki, Tarnówkę i Krasnogrudę biegnie do wsi Żegary. Długość 11,4 km.

Szlak Kukle-Berżniki – przebiega w całości w obszarze terytorialnym nadleśnictwa. Łączy miejscowości Kulke i Folwark Berżniki leżące na północnym skraju Puszczy Augustowskiej. Przebieg: Folwark Berżniki, Jezioro Kelig, Jezioro Aszaryn, Bierzałowce, Jezioro Kunis, Kukle. Długość 6,7 km.

Szlak Hgielk – przebiega wschodnią skrajem Jeziora Hgielk pomiędzy miejscowościami Wigrańce i Zamiakiny. Długość 2,6 km, w całości w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa.

Camino Polaco (Droga Polska) – fragment Drogi św. Jakuba (Camino) wiodący od granicy polsko-litewskiej do węzła szlaków na granicy Kujaw i Wielkopolski. W granicach Nadleśnictwa Pomorze biegnie od Ogrodnik, przez Krasnogrudę, Zaleskie, Sejny do

Marynowa i dalej w kierunku Suwałk. Długość ok. 650 km, w tym w zasięgu Nadleśnictwa Pomorze ok. 16 km.

Szlaki rowerowe

Wschodni Szlak Rowerowy Green Velo (kolor pomarańczowy) przebiegający przez pięć wschodnich województw szlak o długości ponad 2000 km, przez obszar nadleśnictwa przebiega tylko przez niewielki fragment drogą od mostu w Dworczyску ku Okółkoki i dalej w kierunku Frącek. Długość ok. 2000 km, w tym zasięgu Nadleśnictwa Pomorze ok. 4,5 km.

Międzynarodowa Trasa Rowerowa EuroVelo R11 – szlak ten jest jednym z węzłów europejskich szlaków rowerowych. Prowadzi z Aten w Grecji do Przylądka Północnego w Norwegii. Szlak przebiega przez Grecję, Słowację, Polskę, Litwę, Estonię, Finlandię i Norwegię. Fragment szlaku R11 biegnący przez Nadleśnictwa Pomorze rozpoczyna się w Daniłowcach, dalej biegnie przez Sejny, Żegary, Tarnówkę, Dusznice do przejścia granicznego z Litwą w Ogrodnikach. Długość ok. 6000 km, w tym zasięgu Nadleśnictwa Pomorze ok. 4,5 km.

Pierścień rowerowy Suwalszczyzny R65 – tworzy zamkniętą pętlę na terenach przygranicznych z Litwą, Białorusią i Rosją. Trasa ma umożliwić kompleksowe poznanie całego regionu Suwalszczyzny w kilka dni. Na trasie m.in.: Góry Sudawskie i Wiżajny, Puszcza Romincka z wiaduktami w Stańczykach, Dolina Rospudy, Kanał Augustowski, Dolina Górnej Biebrzy, Puszcza Augustowska, Ziemia Sejneńska z Puńskiem i Sejnami. Na obszarze nadleśnictwa przebiega z północy na południe, od Borysówki, przez Radziucice, Żegary, Hołny, Berzniki, Kiecie, Zelwa, Giby, w kierunku Rygoła i Mułów. Długość 316,6 km, w tym zasięgu Nadleśnictwa Pomorze ok. 62 km.

Szlaki kajakowe

W zasięgu Nadleśnictwa Pomorze do spływów dostępne są rzeka Czarna Hańcza, Marycha oraz jeziora. Wytyczony jest jeden oficjalny szlak kajakowy:

Szlak Czarnej Hańczy – biegnie najdłuższą rzeką Suwalszczyzny. Jest jednym z najbardziej popularnych, a co za tym idzie, najlepiej zagospodarowanych szlaków kajakowych Suwalszczyzny. Jednocześnie pod względem przyrodniczo-krajobrazowym jest to jeden z najpiękniejszych szlaków w regionie. Czarna Hańcza powyżej Wigier płynie szybko, niczym podgórska rzeka, zaś poniżej jeziora znacznie zwalnia i meandruje przez szeroka dolinę. Przebieg trasy: Stary Folwark na jeziorze Wigry – Maćkowa Ruda – Buda Ruska – Wysoki Most – Studziany Las – Tartaczysko – Frącki – Dworczyско – Rygol – Śluza Sosnowek – Śluza Mikaszówka – jez. Mikaszewo – Śluza Perkuć – jez. Krzywe – Śluza Paniewo – jez. Paniewo – jez. Orle – Śluza Gorczyca – jez. Gorczykowskie – Płaska – kanał „Czarnobrodzi” – Śluza Swoboda – jezioro Studzieniczne – Śluza Przewież – jezioro Białe – rzeka Klonownica i jezioro Necko – Augustów. Długość 110 km, z czego na terenie Nadleśnictwa Pomorze ok. 12 km.

Szlaki samochodowo-autokarowe

Szlak Papieski „Tajemnice Światła” – powstał w celu upamiętnienia licznych wizyty Jana Pawła II na Warmi i Maurach. Łączy miejsca związane z pielgrzymkami

papieskimi, wyjazdami wypoczynkowymi z Bia czasów młodości, miejsca patronalne: Ełk, Ostrykół, Prostki, Rydzewo, Rajgród, Augustów, Studzienniczą, Mikaszówkę, Sejny oraz Wigry. Można go zwiedzać zarówno samochodem, jak i pieszo czy częściowo kajakiem. Długość trasy wynosi 177 km.

7. Zagrożenia środowiska przyrodniczego

Trwałość ekosystemów zależy m.in. od możliwości ograniczenia czynników niszczących, będących ubocznym skutkiem działalności człowieka. Równocześnie środowisko przyrodnicze podlega naturalnym przeobrażeniom, na które wpływ mają czynniki klimatyczne, glebowe oraz interakcje między organizmami.

7.1. Środowisko przyrodnicze i oddziaływanie na nie człowieka

Środowisko przyrodnicze jest miejscem przenikania się litosfery, atmosfery, hydrosfery i biosfery, a jednocześnie miejscem zachodzenia wszystkich procesów geograficznych. Składa się z następujących komponentów: budowy geologicznej, rzeźby terenu, klimatu, stosunków wodnych, gleby, szaty roślinnej i świata zwierzęcego. Stanowi złożony efekt oddziaływania różnorodnych sił przyrody i podlega stale ewolucyjnym zmianom. Na skutek błędów w gospodarowaniu i rabunkowej eksploatacji zasobów naturalnych środowisko przyrodnicze jest współcześnie w wielu miejscach zdegradowane lub silnie zagrożone degradacją. Niekiedy zawęża się pojęcie środowiska przyrodniczego do jego części naturalnej, rozpatrując ją z wyłączeniem oddziaływania człowieka.

Pierwotnymi przyczynami obniżenia naturalnej odporności ekosystemów leśnych są przekształcenia, jakim uległy one na skutek nieprawidłowego gospodarowania. Głównym niekorzystnym czynnikiem, wprowadzonym przez człowieka, jest uproszczenie i niedostosowanie składu gatunkowego drzewostanów do siedliska. Niestosowanie regionalizacji w obrocie nasionami, spowodowało powstawanie drzewostanów nieprzystosowanych do lokalnych warunków klimatycznych. W takiej sytuacji nastąpił znaczny wzrost podatności lasów na szkodliwy wpływ czynników antropogenicznych, biotycznych i abiotycznych, powodujących zjawiska chorobowe o charakterze łańcuchowym.

Czynniki antropogeniczne są zwykle początkowym stadium procesów chorobowych. Drzewostany poddane długotrwałemu oddziaływaniu zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego i wód są narażone na poważne uszkodzenia ze strony owadów, grzybów patogennych, czy niekorzystnych czynników atmosferycznych.

7.2. Czynniki wpływające na trwałość ekosystemów leśnych

O trwałości ekosystemów leśnych lub o ich zagrożeniu decydują następujące grupy czynników:

- **czynniki naturalne – endogeniczne**, np. naturalne procesy sukcesyjne wywołane i zachodzące w środowiskach leśnych, tendencje rozwojowe drzewostanów, efekty wzajemnego oddziaływania organizmów leśnych,
- **czynniki naturalne – egzogeniczne**, obejmujące efekty zmian makroklimatu i krajobrazu, zachodzące bez wpływu człowieka,
- **czynniki paraendogeniczne**, obejmujące wszelkie presje na środowisko leśne wywołane

gospodarczą działalnością człowieka w ekosystemach i fizjocenozach leśnych, np. dokonywanie przez człowieka niewłaściwych zmian składu gatunkowego drzewostanów przez wprowadzanie gatunków drzew nieodpowiednich dla danego siedliskowego typu lasu, niewłaściwy, pod względem genetycznym, dobór nasion lub sadzonek drzew, błędne zabiegi pielęgnacyjne w różnych fazach rozwojowych lasu lub ich brak, zubażanie ekosystemów poprzez nadmierne usuwanie z drzewostanów naturalnych elementów, takich jak: wywroty, złomy i martwe drzewa, usuwanie gatunków nieprzydatnych ekonomicznie,

- **czynniki antropogenezogeniczne**, obejmujące wszelkie formy presji wywieranej przez człowieka na środowisko leśne, nie wiążące się z zadaniami gospodarki leśnej, np. wpływ przemysłowych zanieczyszczeń powietrza na lasy, pożary leśne, odwodnienie i zawodnienie terenów leśnych, nadmierna penetracja lasów w celach turystycznych i rekreacyjnych.

Wymienione grupy czynników (stresorów), bądź poszczególne czynniki, oddziałują na ekosystemy leśne z różnym nasileniem, zależnym nie tylko od wartości bezwzględnej stresora, ale i od podatności na niego ekosystemu leśnego, związanej ze stopniem jego naturalności. Wszystkie grupy czynników, w swoim oddziaływaniu na las, są przeważnie wzajemnie powiązane i mają określoną hierarchię oraz zakres występowania [Miś 2007, DAWIDZIUK & ZAJĄCZKOWSKI 2014].

Kombinacja różnego rodzaju zanieczyszczeń powietrza, kwaśne deszcze, predyspozycje chorobowe drzewostanów, warunki pogodowe (długotrwałe susze), obniżenie poziomu wód gruntowych oraz gradacje owadów i grzybów, decydują o rozszerzeniu się szkód w lasach. Znajduje to również swoje odbicie w coraz ostrożniejszym traktowaniu związków siarki, azotu i innych szkodliwych pierwiastków, jako jedyne bezpośredniego czynnika sprawczego chorowania i zamierania lasów, a wskazywaniu na wpływ zmian klimatu oraz przenawożenia azotem, jako głównych czynników środowiskowych decydujących o przyszłości lasów [Miś 2007, DAWIDZIUK & ZAJĄCZKOWSKI 2014].

7.3. Rodzaje zagrożeń

Trwałość ekosystemów leśnych zależy m.in. od ilości i rozmieszczenia lasów oraz od możliwości ograniczenia czynników niszczących, będących ubocznym skutkiem działalności gospodarczej w środowisku leśnym lub poza nim. Równocześnie lasy podlegają naturalnym przeobrażeniom sukcesyjnym i rozwojowym, które zależą od czynników klimatycznych, glebowych lub następują w wyniku bezpośrednich zależności między organizmami leśnymi [Miś 2007, DAWIDZIUK & ZAJĄCZKOWSKI 2014].

Główne czynniki zagrożenia środowiska leśnego:

- **antropogeniczne** – powstają w wyniku działalności człowieka, która przynosi szkody w lasach,
- **abiotyczne (fizyczne)** – powstają w wyniku oddziaływania na las warunków przyrody nieożywionej,
- **biotyczne** – powstają w wyniku procesów życiowych grzybów i zwierząt.

Czynniki antropogeniczne:

- zanieczyszczenia powietrza (energetyka, gospodarka komunalna, transport),
- zanieczyszczenia wód i gleb (przemysł, gospodarka komunalna, rolnictwo),

- przekształcanie powierzchni ziemi (inwestycje, górnictwo),
- pożary lasu,
- szkodnictwo leśne (bezprawne korzystanie z lasu, kłusownictwo, kradzieże i niszczenie mienia),
- niewłaściwe zabiegi hodowlano-ochronne (schematyczne postępowanie, nadmierne użytkowanie, zaniechanie pielęgnacji).

Czynniki abiotyczne:

- czynniki atmosferyczne: anomalie pogodowe (ciepłe zimy, niskie temperatury, późne przymrozki, upalne lata, obfity śnieg i szadź, huragany), czynniki termiczno-wilgotnościowe (niedobór wilgoci, powodzie), wiatr (dominujący kierunek, huragany),
- właściwości gleby: wilgotnościowe (niski poziom wód gruntowych), żyznościowe (gleby piaszczyste, gleby porolne),
- warunki fizjograficzne (warunki górskie).

Czynniki biotyczne:

- struktura drzewostanów (dominacja gatunków iglastych, drzewostany iglaste na siedliskach lasowych) - czynnik ten przez niektórych autorów klasyfikowany jest jako antropogeniczny,
- szkodniki owadzie (pierwotne, wtórne),
- grzybowe choroby infekcyjne (liści i pędów, pni, korzeni),
- nadmierne występowanie roślinożernych ssaków.

7.4. Zagrożenia antropogeniczne

7.4.1. Zanieczyszczenia powietrza

Emisja zanieczyszczeń do powietrza

Ocenę zanieczyszczeń powietrza przeprowadza się w oparciu o *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu* (Dz. U. 2012 poz. 1031) oraz *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 czerwca 2018 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu* (Dz. U. 2012 poz. 1032). Wraz z początkiem 2019 roku zasoby i zadania Państwowego Monitoringu Środowiska realizowane do końca 2018 r. przez wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska zostały przeniesione do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Wraz ze zmianą przepisów GIOŚ przestał raportować stan środowiska w powiatach, w tym w powiecie sejneńskich. Aktualnie stan środowiska oceniany jest w zasięgu województwa podlaskiego.

Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza w zasięgu nadleśnictwa są ciepłownie miejskie, lokalne oraz rozproszone źródła emisji z sektora komunalno-bytowego, z kotłowni indywidualnych oraz emisje komunikacyjne związane z ruchem pojazdów, głównie drogą krajową nr 16 oraz drogami wojewódzkimi nr 653 i 663. Do substancji mających największy udział w emisji zanieczyszczeń, pochodzących głównie ze spalania energetycznego węgla, oleju opałowego, gazu ziemnego i drewna należą: dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla i pyły.

Istotnymi, z punktu widzenia leśnictwa wskaźnikami czystości powietrza są poziom ozonu, dwutlenku siarki oraz tlenku azotu. W 2021 r. stwierdzono przekroczenia poziomów

tylko dla celów długoterminowych ozonu. Niemniej przekroczenia miały miejsce głównie na południu strefy podlaskiej oraz w większych miastach, obszar nadleśnictwa znajduje się poza strefą przekroczeń tego wskaźnika [GIOŚ 2022].

W strefie podlaskiej zanotowano także przekroczenia wskaźników istotnych dla zdrowia ludzi takich jak: pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz bezo(a)pirenu w pyłe zawieszonym [GIOŚ 2022].

Biorąc pod uwagę powyższe dane należy stwierdzić, że zanieczyszczenia powietrza mogą nieznacznie negatywnie oddziaływać na środowisko leśne na obszarze Nadleśnictwa Pomorze. Zwiększone oddziaływanie może wstępować w najbliższym sąsiedztwie drogi krajowej nr 16 (Obręb Pomorze).

7.4.2. Zanieczyszczenia wód

Do zanieczyszczeń wód i gleb na terenie nadleśnictwa przyczyniają się przede wszystkim ścieki odprowadzane z terenów miejskich i wiejskich oraz chemizacja rolnictwa.

Wody powierzchniowe

Ostnie badania do oceny jakości wód powierzchniowych, przeprowadzono wg nieobowiązującego już rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. 2016 poz. 1187). Ocenie dla wyznaczonych JCWP – Jednolitych Części Wód Powierzchniowych w latach 2014-19 podlegał stan ekologiczny i chemiczny oraz ich wypadowa (stan wód). W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa w 2014-2019 została przeprowadzona ocena JCWP dla 8 rzek i ich odcinków [GIOŚ 2019b]. Dane zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 31. Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i stanu wód za lata 2014-19 w zasięgu nadleśnictwa

Lp.	Nazwa ocenianej JCWP	Kod JCWP	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan wód
1	2	3	4	5	6
1	Czarna Hańcza od Gremzdówki do granicy państwa	PLRW80002064739	słaby	poniżej dobrego	zły
2	Dopływ z okolic gajówki Ostęp	PLRW80001864592	słaby	poniżej dobrego	zły
3	Hołnianka do granicy państwa	PLRW80002566255	umiarkowany	poniżej dobrego	zły
4	Marycha od dopł. z jeziora Zelwy do granicy państwa	PLRW80002064875	umiarkowany	poniżej dobrego	zły
6	Marycha od Marychny do dopływu z jez. Zelwa	PLRW80002564872	umiarkowany	poniżej dobrego	zły
7	Paniówka	PLRW8000186458	dobry	poniżej dobrego	zły
8	Szlamica do wypływu z jez. Szlamy	PLRW80001864883	umiarkowany	poniżej dobrego	zły

We wszystkich JCWP stan wód oceniono jako zły (alternatywą jest stan dobry). Ocena ta wynika głównie z niskich ocen stanu chemicznego. W przypadku badanych JCWP za stan chemiczny odpowiadały podwyższone zawartości benzo(a)pirenu, heptachloru, rtęci oraz difenylesterów bromowanych. Podwyższony poziom wymienionych trzech ostatnich substancji wynika z ich akumulacji w środowisku, współcześnie ich emisja jest ograniczona. Natomiast emisja bezo(a)piranu wynika głównie ze spalania paliw kopalnych w kotłowniach domowych i pomimo prób jej ograniczeń nadal jest na wysokim poziomie. Obniżone oceny

stanu/potencjału ekologicznego wynikają głównie z ocen warunków tlenowych. Na badanych JCWP notowano wysokie zawartości węgla organicznego oraz wysokie wartości chemicznego zapotrzebowania tlenu (CzZT).

Wody podziemne

Oceny stanu chemicznego wód podziemnych dokonuje się w tzw. Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) poprzez porównanie wartości średnich arytmetycznych stężeń badanych elementów fizykochemicznych w zadanych otworach pomiarowych, które są reprezentatywne dla jednolitej części wód podziemnych, z wartościami granicznymi określonymi w *rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych* (Dz. U. 2019 poz. 2148)

Monitoring jakości wód podziemnych prowadzi Państwowy Instytut Geologiczny w sieci piezometrów, obejmujących wszystkie 172 JCWPd. Klasyfikacja obejmuje pięć klas jakości wód podziemnych (od I do V). Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Pomorze obejmuje jedno JCWPd – nr 22.

Ostatnie badania w zasięgu JCWPd 22 prowadzone były w 2019 roku w miejscowościach Wiżajny, Gołdap i Olchówka (poza zasięgiem nadleśnictwa) w punktach pomiarowym nr 856, 854, 1157. Wyniki pozwoliły sklasyfikować wodę do III klasy – dobrej jakości [MONITORING JAKOŚCI WÓD PODZIEMNYCH, dostęp online: 05.11.2022].

Informacje opracowano na podstawie danych Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

7.4.3. Zanieczyszczenia gruntów

Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2013 poz.21) określa zasady postępowania z odpadami w sposób zapewniający ochronę życia i zdrowia ludzi oraz ochronę środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, a w szczególności zasady zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczania ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko, a także odzysku lub unieszkodliwiania odpadów.

Odpady przemysłowe

Największe ilości odpadów przemysłowych, na terenie województwa podlaskiego, powstają w rolnictwie, sadownictwie, hodowli, rybołówstwie oraz przetwórstwie żywności. Kolejne pozycje w ich wytwarzaniu zajmują odpady nieorganiczne z procesów termicznych, odpady z przetwórstwa drewna, odpady z procesów neutralizacji odpadów i oczyszczania ścieków oraz odpady z budownictwa [SZYSZKOWSKI (red.) 2016].

Ilość odpadów przemysłowych wytworzonych w powiecie sejneńskim jest prawdopodobnie niewielka, brak jest danych na ten temat [BANK DANYCH LOKALNYCH, dostęp online: 05.11.2022].

Odpady komunalne

Głównymi źródłami odpadów komunalnych są gospodarstwa domowe oraz obiekty handlowo usługowe, szkoły, przedszkola, obiekty turystyczne i targowiska.

W latach 2017-2021 roczna ilość zebranych odpadów komunalnych na terenie powiatu sejneńskiego nieznacznie wzrasta, z 3,45 tys. ton do 4,33 tys. ton., na początku XXI w. wartość nie przekraczała 3 tys. ton [BANK DANYCH LOKALNYCH, dostęp online: 25.11.2022].

Na obszarze w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa brak jest czynnych składowisk odpadów. Zamknięte zakłady unieszkodliwiania odpadków komunalnych znajdują się w Konstanczynie w gminie Sejny [SZYSZKOWSKI (red.) 2016]. Obecnie odpady komunalne z terenu nadleśnictwa trafiają głównie do zakładów w Suwałkach.

Wpływ zamkniętego składowiska na środowisko obszaru należy uznać za niewielki. Za pewne zagrożenie, w szczególności w odniesieniu dla lasów, należy przyjąć powstawanie tzw. dzikich wysypisk. Powstają głównie w żwirowniach, gliniankach i nieużytkach. Takie nielegalne miejsca składowania, jeśli pojawią się na terenie nadleśnictwa, powinny być jak najszybciej uprzątnięte, gdyż stanowią bezpośrednie zagrożenie dla środowiska. Obiekty takie, po uprzednim zapewnieniu środków finansowania, należy zrehabilitować bądź przeznaczyć do zalesienia.

W roku 2021 pojawił się problem z zaśmieceniem obszarów leśnych przez migrantów nielegalnie przekraczających granicę z Białorusią.

7.4.4. Hałas

Podstawowym technicznym wskaźnikiem oceny poziomu hałasu w środowisku lub ogólnej oceny stanu klimatu akustycznego jest równoważny poziom dźwięku wyrażany w decybelach (dB). Hałas pochodzenia antropogenicznego, występujący w środowisku zewnętrznym, można podzielić na dwie podstawowe kategorie: hałas komunikacyjny (drogowy, kolejowy, lotniczy) i hałas przemysłowy.

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, zależne od sposobu zagospodarowania i funkcji urbanistycznej terenu oraz od pory dnia i nocy określa *rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. 2012 poz. 1109).

Hałas komunikacyjny

Hałas komunikacyjny jest obecnie najpowszechniejszym i najbardziej uciążliwym źródłem hałasu. Natężenie hałasu jest skorelowane z obciążeniem dróg, a to z kolei w dużej mierze z ich hierarchią. Przez omawiany teren przebiegają: droga krajowa nr 16 oraz drogi wojewódzkie nr 653 i 663.

Niestety w ostatnich latach Inspekcja Ochrony Środowiska nie prowadziła pomiarów hałasu na obszarze w zasięgu nadleśnictwa. Aktualnie pomiary wykonywane są na głównych drogach krajowych. Większe przekroczenia norm odnotowuje się jedynie na ich odcinkach miejskich, na odcinkach pozamiejskich wykazywane są tylko niewielkie przekroczenia w porze nocnej [GIOŚ 2021].

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy, na omawianym terenie, stanowić może zagrożenie o charakterze lokalnym. Zagrożenie hałasem przemysłowym jest związane z niekorzystną lokalizacją zabudowy mieszkaniowej, w pobliżu zakładów [GIOŚ 2021]. Emisja hałasu przemysłowego jest uzależniona w dużym stopniu od procesu technologicznego i wykorzystywanych w nim maszyn i urządzeń, których ilość, stan techniczny, poziom nowoczesności, a także izolacyjność akustyczna i lokalizacja są czynnikami decydującymi o stopniu uciążliwości.

Należy przyjąć, że poziom hałasu nie ma znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko leśne w zasięgu administracyjnym nadleśnictwa.

7.4.5. Promieniowanie elektromagnetyczne

Pole elektromagnetyczne (PEM) zaliczane jest obecnie do podstawowych rodzajów zanieczyszczenia środowiska naturalnego. Powszechnie stosuje się podział źródeł PEM na naturalne i sztuczne (głównie linie wysokiego napięcia i instalacje radiokomunikacyjne).

Zgodnie z art. 123 *ustawy Prawo ochrony środowiska*, oceny poziomów PEM w środowisku dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, a Główny Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi okresowe badania poziomów pól w środowisku. Badania były prowadzone zgodnie z nieobowiązującym już *rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 roku w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku* (Dz. U. 2007 Nr 221 poz. 1645).

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Pomorze pomiary w 2021 r. wykonano w Gibach., gdzie nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych (7 V/m) [GIOŚ 2022a].

Należy przyjąć, że poziom promieniowania elektromagnetycznego nie ma znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko leśne opisywanego terenu.

7.4.6. Struktura drzewostanów

Formy degradacji ekosystemu leśnego

Do podstawowych form degradacji ekosystemu leśnego należy borowacenie (pinetyzacja) i neofityzacja (omówiona w punkcie 7.6.7).

Borowacenie

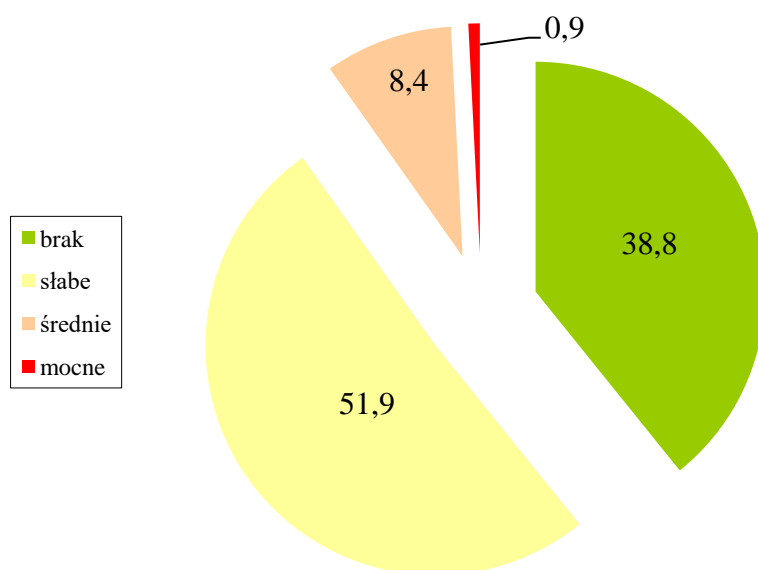
Borowacenie (pinetyzacja) występuje w drzewostanach na siedliskach borów mieszanych, lasów mieszanych i lasów. W zależności od udziału sosny lub innych gatunków iglastych w górnej warstwie drzew wyróżniono stopnie borowacenia:

- słabe, jeśli udział sosny w składzie gatunkowym wynosi ponad 80% powierzchni na siedliskach borów mieszanych, 50-80% na siedliskach lasów mieszanych i do 30% na siedliskach lasów,
- średnie, jeśli udział sosny przekracza 80% na siedliskach lasów mieszanych i wynosi 30-60% na siedliskach lasów,
- mocne, jeśli udział sosny w składzie gatunkowym siedlisk lasów wynosi ponad 60%.

Zamieszczone poniżej dane wskazują, że na terenie nadleśnictwa dominują drzewostany w których brak borowacenia bądź jest ono słabe. Wynika to z dominacji siedlisk borowych dla których sosna jest podstawowym gatunkiem lasotwórczym. Pinetyzacja mocna występuje tylko na 0,8% powierzchni leśnej zalesionej.

Tabela 32. Zestawienie powierzchni (ha) wg form borowacenia

Obręb, Nadleśnictwo	Stopień borowacenia	Przedział wieku			Ogółem [ha]	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6	7
Czarna Hańcza	brak	600,92	2098,47	1655,85	4355,24	60,5
	słabe	365,01	1077,23	1052,72	2494,96	34,6
	średnie	32,25	107,21	173,37	312,83	4,3
	mocne	2,20	9,64	30,17	42,01	0,6
Razem		1000,38	3292,55	2912,11	7205,04	100,0
Pomorze	brak	296,55	599,32	514,61	1410,48	18,4
	słabe	667,94	2797,45	1758,32	5223,71	68,3
	średnie	83,70	343,69	505,74	933,13	12,2
	mocne	4,19	16,58	63,56	84,33	1,1
Razem		1052,38	3757,04	2842,23	7651,65	100,0
Nadleśnictwo Pomorze	brak	897,47	2697,79	2170,46	5765,72	38,8
	słabe	1032,95	3874,68	2811,04	7718,67	51,9
	średnie	115,95	450,90	679,11	1245,96	8,4
	mocne	6,39	26,22	93,73	126,34	0,9
Razem		2052,76	7049,59	5754,34	14856,69	100,0

Ryc. 50. Stopień borowacenia w lasach nadleśnictwa [%]

Zgodność składu gatunkowego z siedliskiem

W celu oceny stopnia zgodności składu gatunkowego drzewostanu z siedliskiem a właściwie z przyjętym typem drzewostanu (TD), wyróżnia się dwie grupy drzewostanów:

- uprawy i młodniki, które porównuje się z orientacyjnym składem gatunkowym upraw, przyjętym w poprzednim planie urządzenia lasu,
- pozostałe drzewostany, które porównuje się z TD - jako wzorcami - ustalonymi podczas KZP zgodnie ze wskazaniem zapisanymi w § 23 IUL.

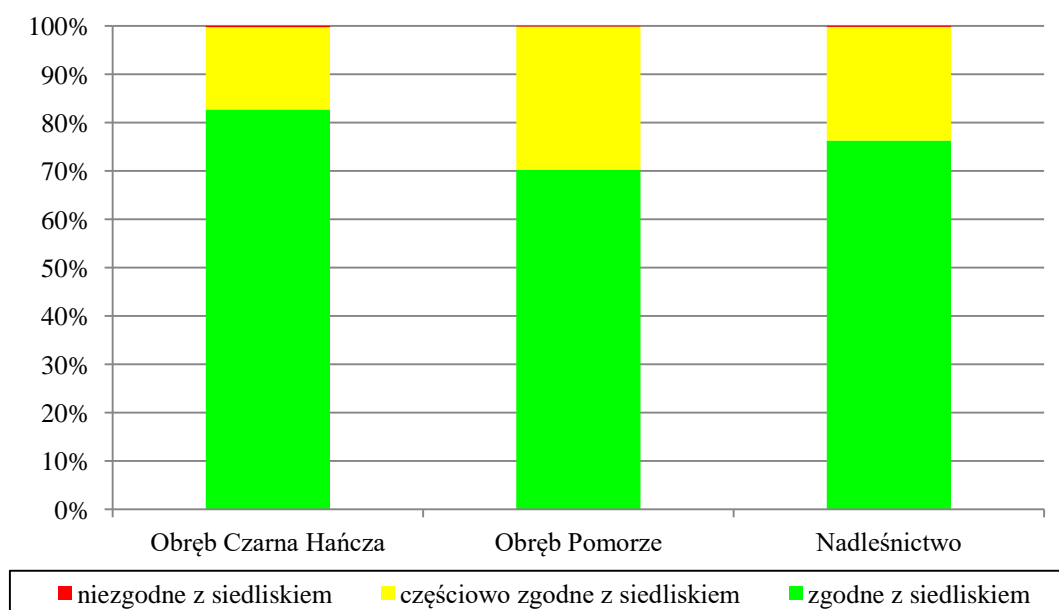
W grupie drzewostanów (poza uprawami i młodnikami), wyróżnia się 3 stopnie zgodności z typem drzewostanu:

- a) **stopień 1** - skład gatunkowy jest zgodny z TD, jeżeli gatunek główny TD jest gatunkiem panującym i w składzie gatunkowym ocenianego drzewostanu występują również pozostałe gatunki TD, zaś suma udziałów występujących gatunków TD stanowi, co najmniej 50% składu gatunkowego tego drzewostanu (przy ocenie uwzględnia się również II piętro oraz podrost w KO - proporcjonalnie do ich udziału w składzie drzewostanu),
- b) **stopień 2** - skład gatunkowy jest częściowo zgodny z TD, jeżeli gatunek główny TD jest gatunkiem panującym w drzewostanie a nie jest spełniony któryś z pozostałych warunków określonych pod literą „a”, jak również gdy gatunek główny występuje w ocenianym drzewostanie i wraz z pozostałymi gatunkami TD stanowią, co najmniej 50% składu gatunkowego tego drzewostanu (przy ocenie uwzględnia się również II piętro oraz podrost w KO - proporcjonalnie do ich udziału w składzie drzewostanu),
- c) **stopień 3** - skład gatunkowy jest niezgodny z TD, jeśli nie są spełnione warunki określone pod literą „b”.

Powierzchniowy udział stopni zgodności składu gatunkowego z siedliskiem w Nadleśnictwie Pomorze przedstawia zamieszczona tabela oraz obrazujący ją wykres.

Tabela 33. Zestawienie powierzchni drzewostanów w stopniach zgodności składu gatunkowego z siedliskiem

Stopień zgodności składu gatunkowego z siedliskiem	Obręb				Nadleśnictwo	
	Czarna Hańcza		Pomorze		ha	%
	ha	%	ha	%		
1	2	3	4	5	6	7
Drzewostany:						
- zgodne z siedliskiem	5904,98	81,96	5240,09	68,48	11145,07	75,02
- częściowo zgodne z siedliskiem	1283,92	17,82	2401,95	31,39	3685,87	24,81
- niezgodne z siedliskiem	16,14	0,22	9,61	0,13	25,75	0,17
Razem pow. leśna zalesiona	7205,04	100,00	7651,65	100,00	14856,69	100,00

Ryc. 51. Stopień zgodności składu gatunkowego z siedliskiem w % powierzchni

Drzewostany zgodne z typem siedliskowym lasu występują w Nadleśnictwie Pomorze na 75,02% powierzchni i wyraźnie dominują. Drzewostany częściowo zgodne z siedliskiem, które zajmują 24,81% powierzchni leśnej zalesionej, a niezgodne z siedliskiem zaledwie 0,17%. Stosunkowo duży udział drzewostanów zgodnych z siedliskiem wynika z dominujących siedlisk – borów i borów mieszanych, obsadzonych gatunkami iglastymi, właściwymi dla tych siedlisk.

7.4.7. Pożary lasu

Pożary bardzo rzadko występują samoistnie, najczęściej wybuchają na skutek działania człowieka. Przyczyną naturalnych zapaleń bywają zwykle wyładowania atmosferyczne.

Terenami leśnymi szczególnie narażonymi na powstanie pożarów są obszary położone przy szlakach kolejowych, drogach publicznych o nawierzchni utwardzonej, zakładach przemysłowych, obiektach magazynowych, obiektach użyteczności publicznej i parkingach śródleśnych.

Tabela 34. Zestawienie pożarów na terenie nadleśnictwa w okresie 2013-22*

Rok	Ilość pożarów	Powierzchnia pożarów [ha]
1	2	3
2013	2	0,42
2014-2018	0	0,00
2019	1	0,43
2020	1	0,01
2021	0	0,00
2022	1	0,05
Razem	5	0,91

* dane Nadleśnictwa Pomorze

W poprzednim 10-leciu stwierdzono tylko 5 pożarów na stosunkowo niewielkiej powierzchni 0,88 ha. Jest to podobna wartość do okresu 2003-2012 kiedy to wystąpiły 4 pożary na powierzchni 0,54 ha.

Zgodnie z Instrukcją ochrony przeciwpożarowej lasu z 2020 r. [PGLP 2020] i rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad bezpieczeństwa pożarowego (Dz. U. 2010 Nr 137, poz. 923), Nadleśnictwo Pomorze zaliczone zostało do II (średniej) kategorii zagrożenia pożarowego. Wynika to z warunków klimatycznych i terenowych oraz czynników biotycznych (m.in. wiek i struktura drzewostanu).

Nadleśnictwo Pomorze posiada system ochrony przeciwpożarowej, złożony z punktu alarmowo-dyspozycyjnego oraz systemu telewizji przemysłowej. W okresie wysokiego zagrożenia pożarowego organizowane są także patrole samochodowe i dyżury w leśnicówkach. Nadleśnictwo wyposażone jest też w sprzęt do gaszenia pożarów. Na terenie nadleśnictwa zlokalizowana jest sieć punktów czerpania wody oraz dojazdów pożarowych w celu zaopatrzenia wodnego samochodów gaśniczych. Nadleśnictwo posiada także dobrze zorganizowaną łączność bezprzewodową w celu szybkiego reagowania w przypadku wystąpienia pożaru.

Znikoma ilość pożarów w ostatnim dziesięcioleciu pozwala przyjąć, że zagrożenie pożarowe nie ma znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko leśne na terenie Nadleśnictwa Pomorze.

7.4.8. Szkodnictwo leśne

Szkodnictwo leśne należy zaliczyć do szkód antropogenicznych, związanych z działaniem człowieka w środowisku przyrodniczym, w tym w środowisku leśnym. W nadleśnictwie zwalczaniem przestępstw i wykroczeń w zakresie szkodnictwa leśnego oraz wykonywaniem innych zadań w zakresie ochrony mienia zajmują się strażnicy leśni i terenowi pracownicy administracji nadleśnictwa. Szkodnictwo leśne możemy podzielić na następujące grupy rodzajowe:

- bezprawne korzystanie z lasu,
- kłusownictwo,
- kradzież i niszczenie mienia,
- kradzież drewna.

Szkodnictwo leśne nie stanowi istotnego zagrożenia na terenie Nadleśnictwa Pomorze.

7.4.9. Presja turystyczna

Nadleśnictwo Pomorze jako położone na obszarze pojezierzy jest terenem atrakcyjnym turystycznie. Nadleśnictwo posiada grunty przylegające bezpośrednio do jezior i stara się kanalizować ruch turystyczny poprzez wyznaczenie pól biwakowych oraz miejsc postoju pojazdów.

Większość szlaków turystycznych przebiegających przez teren nadleśnictwa nie koliduje z prowadzoną przez nadleśnictwo gospodarką i nie wpływa negatywnie na drzewostany, mimo iż co roku zwiększa się ilość osób przebywających w lesie, co powoduje narastanie presji turystycznej. Większość osób porusza się po odpowiednio przygotowanych i wyznaczonych szlakach turystycznych. Taka turystyka stwarza niewielkie zagrożenie dla środowiska naturalnego. Większe szkody wyrządzają osoby nie przestrzegające obowiązujących norm postępowania. Szlakiem o największym nasileniu ruchu jest na tym obszarze szlak wodny Czarnej Hańczy i na nim zauważalna jest presja turystów na otoczenie.

Odrębną kategorię stanowią osoby poruszające się po terenie nadleśnictwa w celach zbioru runa leśnego. Niemniej z racji na oddalenie od większych miast nie stanowi to większego problemu w Nadleśnictwie Pomorze.

Należy przyjąć, że presja turystyczna nie stanowi istotnego problemu dla środowiska leśnego na terenie Nadleśnictwa Pomorze.

7.4.10. Wadliwe wykonywanie czynności hodowlano-ochronnych

Szkody te mogą powstać przy pracach związanych z hodowlą i użytkowaniem lasu. Należy tu przede wszystkim zaliczyć:

- zniszczenia odnowień podokapowych i odnowień na gniazdach, niszczenie runa i wierzchnich warstw gleby, korzeni, koron i pni, w wyniku niewłaściwie przeprowadzonej ścinki drzew i zrywki drewna,
- usuwanie drzew biocenotycznych,
- kaleczenie drzew i niszczenie dróg w wyniku używania niewłaściwego taboru transportowego,

- zaśmiecanie lasu przez pozostawianie w lesie pustych, plastikowych opakowań po napojach, opakowań po olejach używanych do pilarek i innego sprzętu,
- wyciek olejów z maszyn podczas prac gospodarczych.

Terenowa Służba Leśna nadleśnictwa prowadzi stale działania w celu niedopuszczenia do zaistnienia ww. zjawisk.

7.4.11. Gleby porolne

Główne cechy drzewostanów powstałych w przeszłości na gruntach porolnych wynikają z uproszczonej struktury gatunkowej, wiekowej, wysokościowej oraz specyficznych warunków glebowo-siedliskowych. Obecne zalesienia gruntów porolnych cechują się już rozbudowanymi składami gatunkowymi zakładanych upraw, wynikającymi z typu siedliskowego lasu.

Znaczna część gruntów dawniej użytkowanych rolniczo zalesiona została w przeszłości sosną, bez względu na potencjalne możliwości siedliska. Przyczynia się to do pojawiania ognisk huby korzeni: korzeniowca drobnoporego *Heterobasidion parviporum* (świek) i wieloletniego *H. annosum* (sosna) oraz opieńki miodowej *Armillaria mellea*. Uprawy i młodniki na gruntach porolnych są też miejscami atakowane przez grzyby z rodzaju osutka *Lophodermium spp.* Chorobom powodowanym przez grzyby patogeniczne towarzyszy cały zestaw szkodników owadzych, zwłaszcza szeliniaka, zakorków, zmienników, przypłaszczka granatka, zwójki sosnowej, tycza cieśli i innych.

Drzewostany na gruntach porolnych w Nadleśnictwie Pomorze:

- Obręb Czarna Hańcza	-	23,26 ha	co stanowi* 0,3% powierzchni obrębu
- Obręb Pomorze	-	259,85 ha	co stanowi* 3,4% powierzchni obrębu
- Nadleśnictwo Pomorze	-	283,11 ha	co stanowi* 1,9% powierzchni nadl.

*w odniesieniu do powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej

Powierzchnia drzewostanów na glebach porolnych w Nadleśnictwie Pomorze jest niewielka. Jedynie na fragmentach obrębu Pomorze może stanowić zauważalny problem w kwestii zdrowotności drzewostanów. Największe połacie lasów na glebach porolnych znajdują się w leśnictwie Borek Sejny obejmującym fragmenty pozapuszczkańskich drzewostanów. Przyszłość nowozakładanych drzewostanów na obszarach objętych znaczącymi uszkodzeniami i przebudową drzewostanów na gruntach porolnych będzie zależała w znacznej mierze od zastosowania odpowiednich składów gatunkowych upraw (opisanych w elaboracie PUL) z uwzględnieniem mikrosiedlisk (wykorzystanie map siedliskowych) i różnych form zmieszania. Ważne jest również przygotowanie gleby, które powinno być jak najmniej zruszające glebę – rezygnacja z orki w pasy. Zalecane jest również stosowanie preparatów z grzybnią antagonisty w stosunku do huby korzeni na pniakach pozostałych po pierwszym pokoleniu lasu (np. preparat Rotstop). Odnowienia przebudowywanych drzewostanów traktować należy nadal jako zalesienia porolne zgodnie z § 26 pkt 7 IUL „Za zalesienia porolne należy uważać drzewostany rosnące na gruntach porolnych w pierwszym pokoleniu, a także w drugim, jeżeli w pierwszym nie dotrwały one do wieku dojrzałości rębnej (np. z powodu chorób grzybowych).” Takie podejście pozwala na maksymalne rozproszenie ryzyka, powtórzenia się sytuacji w zakresie rozpadu drzewostanów.

7.5. Zagrożenia abiotyczne

Do najczęściej występujących zagrożeń abiotycznych należą:

- czynniki atmosferyczne: termiczne (ciepłe zimy, niskie temperatury, późne i wczesne przymrozki, upalne lata), wilgotnościowe (deficyt opadów, obfity śnieg), wiatr (huragany, niekorzystny kierunek wiatrów),
- deficyt wilgotności, spadek poziomu wód gruntowych, zagrożenia wynikające z właściwości gleb (gleby piaszczyste).

7.5.1. Czynniki atmosferyczne

Największym potencjalnym zagrożeniem dla lasów nadleśnictwa jest ryzyko wystąpienia huraganowych wiatrów. Ważnym czynnikiem mającym wpływ na gospodarkę leśną są przymrozki wczesne i późne. Kolejnym istotnym zagrożeniem drzewostanów jest okiść, czyli mokry przymarzający śnieg, łamiący gałęzie i całe drzewa.

W ostatnim dziesięcioleciu na obszarze Nadleśnictwa Pomorze duże spustoszenie wywołały huraganowe wiatry z 29 czerwca 2017 r [SKUTKI HURAGANU... 2017]. Żywiol spowodował szkody w drzewostanie w postaci wiatrołomów i wiatrowałów w ilości blisko 24 tys. m³, głównie w lennictwach Budwieć, Wigrańce i Wiłkokuk. W pozostałych latach poprzedniego planu złomy i wywroty usuwano systematycznie.

Tabela 35. Zestawienie pozyskanych wywrotów i złomów w latach 2013-22*

Rok	Pozyskanie wywrotów i złomów wg gatunków [m ³]					Posusz łącznie [m ³]
	sosna+modrzew	świerk	brzoza	dąb	pozost. liściaste	
1	2	3	4	5	6	7
2013	1 966,52	780,03	381,65	35,35	44,97	3 208,52
2014	1 590,38	1 462,22	173,54	53,35	142,80	3 422,29
2015	399,81	1 120,62	141,30	40,84	243,23	1 945,80
2016	465,95	584,63	91,55	36,78	58,76	1 237,67
2017	15 464,69	6 397,59	1 041,62	248,83	482,92	23 635,65
2018	5 436,36	1 997,53	523,93	84,69	65,21	8 107,72
2019	1 318,04	844,53	168,67	61,04	97,43	2 489,71
2020	922,67	1 381,66	62,28	7,31	137,90	2 511,82
2021	801,27	331,47	74,28	17,35	16,30	1 240,67
2022	3 493,15	4 046,12	87,28	37,31	112,62	7 776,48
Razem	31 858,84	18 946,40	2 746,10	622,85	1 402,14	55 576,33

* dane Nadleśnictwa Pomorze

7.6. Zagrożenia biotyczne

Do najczęściej występujących zagrożeń biotycznych należą:

- szkodniki owadzie (pierwotne, wtórne i nękające),
- grzybowe choroby infekcyjne,
- nadmierna liczebność i niewłaściwa struktura populacji zwierząt roślinożernych,
- podtopienia powodowane przez bobry.

7.6.1. Szkodniki owadzie

Stan zdrowotny lasów jest przedmiotem stałej obserwacji i oceny przez służby terenowe nadleśnictwa i aparat kontrolny Lasów Państwowych. Poniższa tabela zawiera zakres czynności jakie były wykonane w celu zwalczania szkodników owadzych.

Na obszarze Nadleśnictwa Pomorze w ostatnim dziesięcioleciu do 2018 r. nie obserwowano większych zagrożeń ze strony szkodników owadzych. Natomiast w 2018 i 19 r. wykryto duży wzrost liczebności brudnicy mniszki *Lymantraia monacha*. Po nadzwyczajnej kontroli przeprowadzonej 2020 r. zdecydowano się przeprowadzić lotniczy zabieg zwalczający na powierzchni 204,27 ha.

Zagrożenie drzewostanów przez szkodniki wtórne monitorowane było przy użyciu pułapek klasycznych oraz feromonowych, a także poszukiwanie w ściółce i glebie. Na niewielkiej powierzchni zastosowano zwalczanie ryjkowców.

Tabela 36. Czynności z zakresu zwalczania szkodliwych owadów w latach 2013-22*

Rok	Wykładanie pułapek (szt.)		Poszukiwanie owadów (szt.)		Zwalczanie ryjkowców (ha)		Mech. zwalczanie szkod. wtórnych	
	klasyczne	feromonowe	w ściółce	w glebie	mechaniczne	chemiczne	ha	m ³
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2013	130	147	81	215	14,54	0	0	158,22
2014	50	102	79	384	9,38	0	0,88	74,69
2015	87	31	81	0	1,65	0	0	30,44
2016	49	46	235	0	0	0	0,47	81,65
2017	50	48	85	0	0	7,64	0	11,97
2018	71	50	81	0	30,02	13,59	0,60	27,34
2019	56	56	81	0	0	0	8,67	84,80
2020	28	49	81	0	0	0	2,35	158,75
2021	33	50	81	38	0	0	19,43	82,93
2022	66	60	81	16	0	0	0	18,85
Razem	620	639	966	899	55,59	21,23	32,32	729,64

* dane Nadleśnicrwa Pomorze

7.6.2. Grzybowe choroby infekcyjne

W ostatnich latach na terenie nadleśnictwa nie zanotowano znaczących szkód spowodowanych przez grzyby. Najpoważniejszym zagrożeniem dla drzewostanów nadleśnictwa jest huba korzeni. Nadleśnictwo w minionym dziesięcioleciu stosowało zabezpieczenie biologiczne na łącznej powierzchni 4,30 ha.

7.6.3. Zjawisko zamierania jesionów i innych gatunków liściastych

Zjawisko zamierania określonych gatunków drzew jest obserwowane już od stuleci. Uznać je można za zjawisko cykliczne, gdyż nie wykazuje ono charakteru ciągłego, a po okresach wzmożonego wydzielania się drzew następują krótkie lub dłuższe okresy regeneracji [PALUCH 2006, KUŹMIŃSKI i in. 2007]. Gatunkami najczęściej wymienianymi, jako narażone na to zjawisko, są: jesiony, olsze, brzozy, topole, wiązy, a także dęby.

Zjawisko zamierania jesionów

W 1992 roku zaobserwowano w Polsce pierwsze przypadki zamierania jesionu na szerszą skalę [ORZECOWSKI i in. 2016]. W późniejszych latach, proces ten przybierał na sile, obejmując drzewostany w coraz to innych rejonach Polski i trwa nadal.

Chorują drzewa we wszystkich klasach wieku, niezależnie od zajmowanego siedliska i sposobu odnowienia. U chorych drzew powstają lokalne, z czasem rozszerzające się nekrozy na pędach głównych i gałęziach, co prowadzi do uwiędnięcia liści, zamierania szczytowych odcinków pędów, gałęzi lub całych drzew. Od początku badań tego procesu stwierdzono, szczególnie licznie w nekrotycznych tkankach, pewien gatunek grzyba, który na podstawie cech morfologicznych zaklasyfikowano do rodzaju *Chalara* [KOWALSKI 2007]. Dalsze

badania taksonomiczne wykazały, że grzyb ten nie może być przyporządkowany do żadnego z dotychczas znanych gatunków w związku z czym został opisany jako nowy gatunek, o nazwie *Chalara fraxinea*. Grzyb *Chalara fraxinea* najczęściej stwierdzano na jesionach z objawami wędnięcia, które szczególnie uwidaczniają się w pierwszej połowie okresu wegetacyjnego [KOWALSKI 2007].

Ostatnie badania jako sprawcę zamierania jesionu podają grzyba pucharka jesionowego *Hymenoscyphus fraxineus*, którego inwazja rozpoczęła się od kilku okazów, co potwierdzają przeprowadzone przez IBL badania genetyczne. Inwazja rozpoczęła się od północno-wschodniej części kraju [ESMAN 2017].

Konieczne jest przeprowadzenie wielu dalszych badań zarówno dotyczących samego grzyba, zasięgu jego występowania, rozmnażania w warunkach naturalnych, sposobów rozprzestrzeniania zarodników, infekcji, inkubacji oraz uwarunkowań przebiegu i nasilenia procesu chorobowego. Rozpoznanie te mogą dać dopiero pewne podstawy do rozważań nad możliwościami ochrony jesionów przed chorobą.

W ostatnich kilkunastu latach zjawisko zamierania jesionów nasiliło się, czego efektem jest spadek jego udziału w drzewostanach Nadleśnictwa Pomorze. W poprzednim 10-leciu udział miąższościowy wg gatunków rzeczywistych zmniejszył się blisko trzykrotnie, z 1005 m³ w 2013 r. do 380 m³ obecnie.

Zjawisko zamierania dębów

W przeszłości wielokrotnie obserwowano zmniejszenie zdrowotności dębów. Wystąpiło ono w Niemczech w roku 1739, w Szwajcarii w roku 1850 i we Francji w latach 1875 i 1893 [OSZAKO 2002]. W samym wieku XX masowe zamieranie dębów obserwowano wielokrotnie. Podobnie jak w przypadku jesionu, dęby zamierają na odpowiednich dla siebie siedliskach, a drzewa zamierają niezależnie od wieku i stanowiska biosocjalnego. Zjawisko określane jako zamieranie dębów, jest w zasadzie kompleksem chorobowym, na który składają się czynniki przyrody nieożywionej i ożywionej [KUŹMIŃSKI i in. 2007].

Bardzo często obumieranie drzewostanów dębowych przyjmuje następujący model: kluczowe czynniki (np. klimatyczne, siedliskowe) działające przez długi okres powodują osłabienie drzew i utratę ich odporności na działanie takich czynników jak gradacje owadów, epifityzy grzybów patogenicznych, przymrozki. Do tego procesu włączają się później czynniki, które powodują natychmiastowe zamieranie drzew, np. szkodniki wtórne [PALUCH & GIL 2006, KUŹMIŃSKI i in. 2007].

Podstawowym czynnikiem wtórnym powodującym zamieraniem dębów są opieńki *Agilus spp.* – chrząszcze, których larwy żerują pod korą. Nie są one jedynymi gatunkami występującymi na dębach, lecz powszechnie uważa się, że odgrywają one rolę pierwszoplanową w dobijaniu osłabionych drzew. Obok owadów drugim czynnikiem dobijającym drzewostany dębowe są grzyby patogeniczne. Istotną rolę odgrywają tutaj opieńki *Armillaria spp.*, a zwłaszcza opieńka żółtotrzonowa *Armillaria gallica*, które są jednym z ostatnich ogniw wieloczynnikowego łańcucha powodujących zamieranie dębów [KUŹMIŃSKI i in. 2007].

7.6.4. Nadmierne występowanie zwierząt roślinożernych

Szkody powodowane przez zwierzynę stanowią problem w utrzymaniu dobrej jakości upraw i młodników w nadleśnictwie. Liczne badania wykazały, że przy dużym

przegęszczeniu łowisk, żadne zabezpieczające środki techniczne nie są skuteczne. Dotyczy to również grodzenia upraw i stosowania środków odstraszających, gdyż zwierzyna zmienia tylko miejsce żerowania. Ustalenie na właściwym poziomie stanu dużych roślinożerców prowadzi do zmniejszenia szkód młodego pokolenia lasu. W bezpośrednich działaniach ochronnych w pewnym zakresie mogą być stosowane indywidualne środki zabezpieczające sadzonki przed zgryzaniem i spałowaniem, a więc zabezpieczanie chemiczne repelentami, stosowanie osłonek oraz palikowanie. Jednak, w miejscach szczególnie penetrowanych przez zwierzynę jedynym skutecznym zabezpieczeniem jest grodzenie upraw, które powinno być stosowane wszędzie tam, gdzie jest obawa o skuteczność innych metod zabezpieczania. Poza grodzeniem upraw należy stosować metodę biologiczną, w której, między innymi, zagospodarowanie łowisk powinno zmierzać do poprawy bazy żerowej, czyli do zmiany ekologicznego krajobrazu lasu.

W ostatnich latach wzrasta presja zwierzyny na środowisko. W znacznej mierze jest to spowodowane dużym pogłowiem jeleniowatych, głównie jelenia, ale także łosia, którego liczebność na omawianym terenie stale wzrasta. Coraz więcej środowisk zwraca uwagę na potrzebę opracowania kompleksowej strategii ochrony i gospodarowania populacją łosia w Polsce.

W celu ochrony przed szkodami wyrządzanymi przez zwierzynę, nadleśnictwo stosowało różne metody zabezpieczenia. Stosuje się zarówno grodzenie, metody mechaniczne jak i, na coraz większą skalę metody chemicznego zabezpieczenia upraw. Łącznie działania podjęto na 908,11 ha.

Tabela 37. Powierzchnia zabezpieczeń przed szkodami powodowanymi przez zwierzynę*

Rok	Powierzchnia zabezpiecza (ha)			Razem
	grodzenie	chemiczne	mechaniczne	
1	2	3	4	5
2013	68,88	5,72	0,88	75,48
2014	52,15	18,68	0,00	70,83
2015	78,49	12,49	0,00	90,98
2016	82,59	17,72	0,43	100,74
2017	97,59	19,01	0,00	116,6
2018	102,56	13,71	0,00	116,27
2019	84,27	18,25	0,11	102,63
2020	28,78	44,62	2,48	75,88
2021	25,46	120,46	0,00	145,92
2022	12,78	97,13	0,00	109,91
Razem	633,55	367,79	3,90	1005,24

*dane Nadleśnictwa Pomorze

7.6.5. Podtopienia powodowane przez bobry

W ostatnich latach, na terenie Polski, nastąpił znaczny wzrost populacji bobra. Dotyczy to również w niewielkim stopniu terenu Nadleśnictwa Pomorze. Gatunek ten zasiedlił część terenów wzdłuż większości rzek i mniejszych cieków, miejscami powodując okresowe lub trwałe podtopienia okolicznych terenów. Prowadzi to do zwiększenia ilości wody zgromadzonej w ekosystemie (naturalna retencja). Na takim terenie tworzą się specyficzne warunki umożliwiające bytowanie organizmom związanym z obszarami wodno-

bagiennymi oraz bytującym na martwym drewnie. Sprzyja to zwiększeniu bioróżnorodności w środowisku leśnym. Obecność bobrów może być zatem w wielu miejscach pożądana.

Nie należy jednak zapominać o szkodach gospodarczych powodowanych przez bobry, które narastają proporcjonalnie do liczebności populacji. Dotkliwie są zwłaszcza wielkopowierzchniowe podtopienia drzewostanów. Piętrzenie wody na terenach leśnych uniemożliwia gospodarowanie (pozyskanie surowca, odnowienie). Należy zwrócić uwagę na fakt, że zbyt duża liczebność bobrów powoduje niszczenie siedlisk 91D0 i 91E0 objętych ochroną w ramach programu Natura 2000. Liczebność bobra europejskiego oraz jego aktualne rozmieszczenie i zagęszczenie wskazuje na pilną potrzebę opracowania zrównoważonego programu zarządzania populacją w skali całego kraju. Jest to szczególnie konieczne w rejonach, gdzie wskaźniki te znacznie przekraczają pojemność ekologiczną dla tego gatunku i mogą być przyczyną lokalnych konfliktów w gospodarce rolnej i leśnej. Projekt taki powinien być poddany konsultacjom społecznym.

Drzewostany zalane przez bobry nie będą czasowo użytkowane, zaś wylesienia powstałe wskutek podtopienia przeznaczone zostały do naturalnej sukcesji.

Ryc. 52. Zalany przez bobry drzewostan w leś. Muły, wyd. 1065c (fot. R. Zarzecki)

7.6.6. Gatunki zwierząt obcego pochodzenia

Brak jest szerszych badań na temat obcych gatunków zwierząt w Puszczy Augustowskiej, a co za tym idzie w Nadleśnictwie Pomorze. Krajowe dane wskazują na obce gatunki które zagrażają środowisku przyrodniczemu takie jak: norka amerykańska *Neovison vison*, jenot *Nyctereutes procyonoides*, a od niedawna również szop pracz *Procyon lotor* i szakal złocisty *Canis aureus*. Norka amerykańska powoduje duże straty w lęgach ptactwa wodno-błotnego, poprzez penetrację gniazd. Jenot zagraża ptakom leśnym gniazdującym na

ziemi. Zwiększa się również zagrożenie ze strony szopa pracza, który dotarł już na wschód. Szopy często plądrują ptasie gniazda zawierające jaja lub pisklęta. W ostatnich latach odnotowuje się również pojedyncze występowanie szakala, w przeciwieństwie do pozostałych wymienionych tu zwierząt jego ekspansja ma charakter naturalny. Na ten moment naukowcy nie wiedzą jakie skutki może mieć pojawienie się szakala. Zwierzęta te lubią tereny otwarte, doliny rzek. Żywią się gryzoniami, zającami, padliną. O ten pokarm mogą konkurować z lisem i jenotem. Drapieżnik ten może potencjalnie oddziaływać na populację zająca, czy sarny poprzez zabijanie młodych koźląt. W Polsce szakal od 2017 r. ma status gatunku łownego, co jest zgodne z Dyrektywą Siedliskową gdzie jest zaklasyfikowany jako gatunek który można pozyskiwać ze stanu dzikiego i nim zarządzać,

7.6.7. Gatunki roślin obcego pochodzenia

Neofityzacja, czyli wnikanie lub wprowadzanie gatunków roślin obcego pochodzenia do składu gatunkowego, jest formą degeneracji miejscowej biocenozy. Rozprzestrzenianie obcych gatunków, na nowych terenach, może mieć charakter inwazyjny. Istnieje więc prawdopodobieństwo zagrożenia dla rodzimych gatunków, siedlisk i ekosystemów. Gatunek obcy (geograficznie) jest to gatunek występujący poza swoim naturalnym zasięgiem, w postaci osobników lub zdolnych do przeżycia: gamet, zarodników, nasion, jaj lub części osobników, dzięki którym mogą one rozmnażać się. Definicja ta jest zgodna z definicją przyjętą w aktach wykonawczych Konwencji o Różnorodności Biologicznej. Gatunki obce dzielimy na zawlezione i introdukowane. Te pierwsze to takie, które sprowadzono na teren Polski czy Europy bez kontroli człowieka. Natomiast gatunki obce introdukowane, były celowo sprowadzane, jako formy ozdobne, dla wzbogacenia składu gatunkowego w lasach lub ze względu na inne pożądane cechy.

Drzewa i krzewy

W Nadleśnictwie Pomorze gatunkami, które zostały wprowadzone do drzewostanów lub samoistnie wnikają do lasu, w wyniku wcześniejszego nasadzenia tych gatunków w parkach, przy drogach itp. są: czeremcha późna, dąb czerwony, kasztanowiec, robinia akacjowa, klon jesionolistny, sosna Banksa. Część gatunków, m.in. modrzew europejski jest na granicy zasięgu, następuje progres ich zasięgu, lub ich status jest niejasny, dlatego nie umieszczono ich w poniższym zestawieniu.

Spośród gatunków obcych geograficznie dla Polski na terenie nadleśnictwa stwierdzono:

Czeremcha późna *Padus serotina* występuje w podszycie w 343 wydzieleniach.

Dąb czerwony *Quercus rubra* występuje w składzie w 4 wydzieleniach, miejscami lub pojedynczo w 73 wydzieleniach, w 71 jako podrost i podrost o charakterze II piętra, w 164 jako podszyt, w jednym jako zadrzewienie na gruntach nieleśnych.

Kasztanowiec zwyczajny *Aesculus hippocastanum* występuje w składzie drzewostanu jednego wydzielenia.

Klon jesionolistny *Acer negundo* występuje miejscami w jednym wydzielaniu, w 2 wydzielaniach jako podszyt oraz w kolejnych 2 na gruntach nieleśnych jako zakrzewienia.

Robinia akacja *Robinia pseudacacia* występuje w składzie drzewostanu jednego wydzielenia, w 4 wydzieleniach miejscami lub pojedynczo, jako podrost w 2, w 6 w warstwie podszytu, w jednym jako przestój, oraz w jednym na gruntach nieleśnych jako zakrzewienie.

Sosna Banksa *Pinus banksiana* występuje w 4 wydzieleniach miejscami lub pojedynczo.

Gatunki obcego pochodzenia nie są już wprowadzane do drzewostanów w ramach prowadzonej gospodarki leśnej. Udział większości tych gatunków jest nieznaczny, w związku z tym nie wpływają na degenerację ekosystemu leśnego. Większe zagrożenie powodują m.in. dąb czerwony i czeremcha późna, gdyż są one silnie ekspansywne i uzyskują dominację, kosztem gatunków rodzimych. Podczas prac pielęgnacyjnych są one jednak stopniowo eliminowane.

Ryc. 53. Fitocenoza zdominowana przez dąb czerwony w rezerwacie Kukle, wydz. 895a (fot. R. Zarzecki)

Mniejsze zagrożenie stanowią gatunki rodzime, poza przyjętymi „naturalnymi” granicami zasięgów. Niekiedy ich status nie jest do końca wyjaśniony (m.in. jodła i modrzew) bądź aktualnie obserwuje się przesunięcie zasięgów (buk i klon jawor). Na gruntach nadleśnictwa stwierdzono trzy takie gatunki:

Buk pospolity *Fagus sylvatica* panuje w 1 wydzieleniu, w 3 obecny jest w składzie drzewostanu, miejscami lub pojedynczo w 34 wydzieleniach, w 64 wydzieleniach jako podrost i podrost o charakterze II piętra, w 160 jako podszyt, w 1 jako przestój.

Klon jawor *Acer pseudoplatanus* występuje miejscami lub pojedynczo w 22 wydzieleniach, w 6 jako podrost oraz w 9 jako podszyt.

Modrzew europejski *Larix decidua* występuje w składzie drzewostanów 81 wydzieleni, miejscami lub pojedynczo w 265 wydzieleniach, w 14 jako podrost, w 2 jako podszyt oraz

w kolejnych 14 jako przestoje lub na gruntach nieleśnych jako zadrzewienia bądź zakrzewienia.

Rośliny zielne

Za najbardziej inwazyjny gatunek rośliny zielnej zagrażający bioróżnorodności runa siedlisk leśnych nadleśnictwa należy uznać niecierpek drobnokwiatowy *Impatiens parviflora*. Związany jest przede wszystkim z mezo- i eutroficznymi siedliskami świeżymi i wilgotnymi. Jego dynamika i łanowa forma występowania, eliminująca naturalny pakiet gatunków runa, który kreuje obraz zniekształconych fitosocjologicznych zbiorowisk zastępczych. Mniejszym, aczkolwiek zauważalnym problemem jest ekspansja łubinu trwałego *Lupinus polyphyllus*, który obrasta okrajki widnych borów zacieniając stanowiska sasanki otwartej czy leńca bezpodkwiatkowego. Miejscami na ubogich siedliskach borowych zaznacza się także ekspansję żarnowca miotlastego *Cytisus scoparius*.

Na porzucone pola i pastwiska wkracza często nawłóć kanadyjska *Solidago canadensis* i/lub nawłóć późna *Solidago gigantea* tworząc jednogatunkowe, zwarte agregacje. Na brzegach rzek i skrajach rowów melioracyjnych następuje ekspansja kolczurki klapowanej *Echinocystis lobata*.

Rośliny te wypierają rodzime gatunki roślin z ich naturalnego środowiska występowania, co znacznie zubaża różnorodność ekosystemów.

Ryc. 54. Niecierpek drobnokwiatowy na skraju rezerwatu Łempis (fot. R. Zarzecki)

7.7. Poziom uszkodzeń drzewostanów w oparciu o inwentaryzację BULiGL

W trakcie prac taksacyjnych dokonano rejestracji uszkodzeń występujących aktualnie w drzewostanach nadleśnictwa. Inwentaryzacji dokonano z podziałem na rodzaj czynnika sprawczego uszkodzeń oraz natężenie uszkodzeń na:

- nieistotne obejmujące:

- 1 stopień (nietrwałe) – od 10 do 20% uszkodzeń,

- istotne obejmujące:

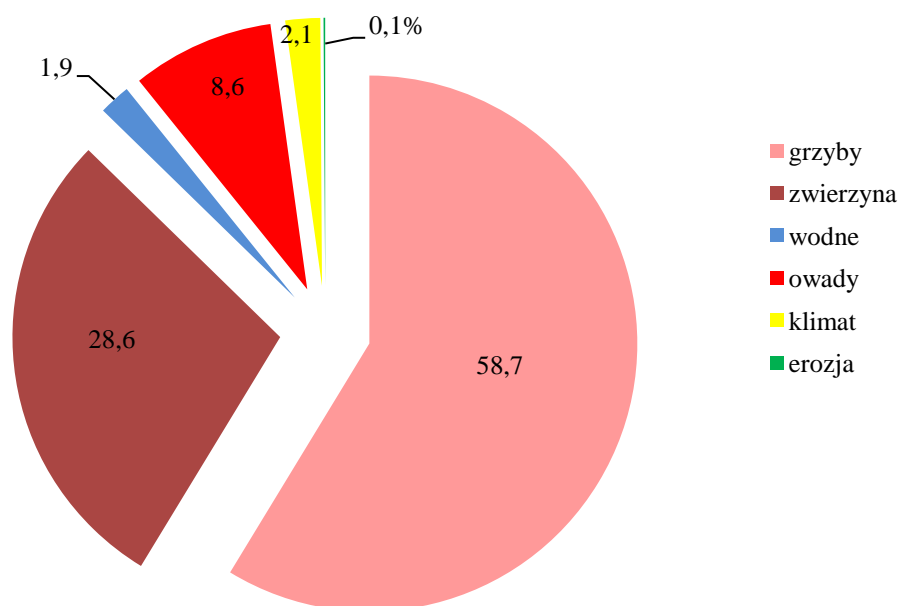
- 2 stopień (średnie) – od 20 do 50% uszkodzeń,
- 3 stopień (silne) – powyżej 50% uszkodzeń.

Stopień uszkodzenia określono dla całej powierzchni wydzielenia. Dla orientacyjnego określenia uszkodzeń według stopni zastosowano odpowiednią agregację wyników.

Tabela 38. Powierzchnia poszczególnych typów uszkodzeń drzewostanów

Obręb, Nadleśnictwo	Przyczyna uszkodzenia	Bez uszkodzeń lub <10%	Stopień uszkodzenia ¹			Powierzchnia razem [ha]
			1	2	3	
1	2	3	4	5	6	7
1. Czarna Hańcza	-	6662,77				6662,77
	erozja		1,77			1,77
	grzyby		187,69	30,44		218,13
	owady		65,75	22,30		88,05
	wodne		10,53	19,26		29,79
	zwierzyna		132,72	70,59	1,22	204,53
Razem Czarna Hańcza		6662,77	398,46	142,59	1,22	7205,04
2. Pomorze	-	6165,18				6165,18
	grzyby		843,45	121,61	7,92	972,98
	klimat		31,22	11,93		43,15
	owady		79,10	6,35		85,45
	wodne		3,08	5,63	0,27	8,98
	zwierzyna		331,76	44,15		375,91
Razem Pomorze		6165,18	1288,61	189,67	8,19	7651,65
Nadleśnictwo Pomorze	-	12827,95				12827,95
	erozja		1,77			1,77
	grzyby		1031,14	152,05	7,92	1191,11
	klimat		31,22	11,93	0	43,15
	owady		144,85	28,65	0	173,5
	wodne		13,61	24,89	0,27	38,77
	zwierzyna		464,48	114,74	1,22	580,44
Razem nadleśnictwo		12827,95	1687,07	332,26	9,41	14856,69

¹ Orientacyjna powierzchnia zredukowana; przyjęto jako średnie następujące procenty uszkodzeń dla poszczególnych stopni: „1” – 15%, „2” – 35%, „3” – 75%

Ryc. 55. Typy uszkodzeń drzewostanów według czynnika sprawczego w % powierzchni nadleśnictwa

Łącznie zinwentaryzowano szkody na powierzchni całkowitej 2028,40 ha. Zdecydowana większość powierzchni to uszkodzenia w I stopniu – nieistotne. Duży udział uszkodzeń grzybowych wynika ze znacznych powierzchni zaawansowanych wiekowo drzewostanów na siedliskach bagiennych wyłączonych z gospodarowania. Drzewostany uszkodzone przez owady to najczęściej świerczyny zaatakowane przez kornika drukarza. Uszkodzenia od zwierzyzny występują głównie w uprawach i młodnikach oraz młodszych drzewostanach. Uszkodzenia wodne związane są z działalnością bobrów zalewających drzewostany.

8. Plan działań z zakresu ochrony przyrody

8.1. Zadania dotyczące poszczególnych form ochrony przyrody

8.1.1. Rezerwaty przyrody

W odniesieniu do znajdujących się na terenie nadleśnictwa rezerwatów przyrody, nadleśnictwo jest zobowiązane do:

- współpracy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku przy aktualizacji planów ochrony lub zadań ochronnych dla rezerwatów przyrody oraz wykonywanie postanowień w nich zawartych,
- monitorowania stanu środowiska przyrodniczego rezerwatów oraz zachodzących na ich terenie procesów ekologicznych, w celu jak najwcześniejszego wykrycia zagrożeń dla stanu przyrodniczego obiektów chronionych oraz niezwłocznego powiadomienia RDOŚ o stwierdzonych zagrożeniach.

Realizacja zaleceń dotycząca rezerwatów przyrody pozostaje w kompetencji RDOŚ w Białymstoku. Nadleśnictwo może je realizować tylko w uzgodnieniu z RDOŚ oraz po zapewnieniu środków na zadanie zawarte w planach ochrony. Istotnym problemem jest brak aktualnych planów ochrony wszystkich rezerwatów w zasięgu nadleśnictwa.

8.1.2. Obszary chronionego krajobrazu

Obszary chronionego krajobrazu powinny być wyłączone z projektowania i lokalizowania inwestycji uciążliwych dla środowiska naturalnego, natomiast właściwe są dla lokalizowania wszelkich inwestycji pobytowo - wypoczynkowych takich jak: ośrodki wypoczynkowe, pola namiotowe i miejsca biwakowe. Przy zagospodarowywaniu lasów wchodzących w skład obszaru chronionego krajobrazu należy dążyć do maksymalnego wykorzystania odnowień naturalnych, do zapewnienia składu gatunkowego zgodnie z typem siedliskowym lasu. Należy również zwrócić uwagę na wzrost zadań związanych z zagospodarowaniem rekreacyjnym.

Prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej na obszarach chronionego krajobrazu w żaden sposób nie zagraża ich walorom przyrodniczym.

Szczegółowe zasady postępowania na Obszarze Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Sejneńskie” reguluje *uchwała nr XXXIII/446/2021 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 27 września 2021 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Sejneńskie”, zaś na obszarze „Puszcza i Jeziora Augustowskie” Uchwała nr XII/89/15 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 czerwca 2015 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie”.*

8.1.2. Stanowisko dokumentacyjne

Jedyny w zasięgu nadleśnictwa stanowisko dokumentacyjne znajduje się na gruntach poza jego administracją. Stąd PUL w żaden sposób nie odnosi się do zachowania tej formy ochrony.

8.1.4. Pomniki przyrody

W odniesieniu do wszystkich pomników przyrody zabronione jest:

- wycinanie, niszczenie i uszkodzanie drzew oraz ich części,
- zanieczyszczanie terenu i wzniesienie ognia w pobliżu pomników przyrody,
- umieszczanie tablic i innych znaków z wyjątkiem znaków związanych z ochroną pomnika,
- rozbijanie, podkopywanie, zakopywanie i przemieszczanie głazów.

Nadleśniczy, jako zarządca omawianego terenu, zobowiązany jest do monitorowania stanu pomników przyrody znajdującymi się na gruntach nadleśnictwa. Należy również zwrócić szczególną uwagę na drzewa i inne cenne twory przyrody, które w przyszłości mogą zostać uznane za pomniki przyrody zgodnie z kryteriami określonymi w *rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody* (Dz. U. z dnia 12 grudnia 2017 r. poz. 2300). Uwagi dotyczące stanu pomników przyrody i ewentualnych zagrożeń oraz wnioski o weryfikację ich stanu należy zgłaszać do właściwych rad gmin. Należy zaznaczyć, że np. martwe lub wyrwione pomnikowe drzewo jest nadal objęte ochroną, do czasu zniesienia tej ochrony przez właściwą radę gminy. Aktualnie minimum 3 drzewa są martwe, ale nadal figurują w rejestrze GDOŚ.

W ramach prowadzonych zabiegów pielęgnacyjnych w sąsiedztwie pomników przyrody należy usunąć egzemplarze bezpośrednio konkurujące z drzewem pomnikowym, w szczególności „wchodzące” w ich korony.

8.1.5. Ochrona gatunkowa roślin

W myśl *Ustawy o ochronie przyrody* ochrona gatunkowa roślin ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących gatunków roślin oraz ich siedlisk i ostoi, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej.

Szczegółowe wytyczne dotyczące ochrony gatunkowej roślin określa *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 roku w sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U. 2014 poz. 1409). Wprowadzono tu między innymi zapis zakazujący niszczenia siedlisk roślin. Zakaz ten nie dotyczy wykonywania czynności związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki leśnej, jednakże, jeżeli technologia prac umożliwi zachowanie stanowisk gatunków chronionych, należy ją promować. Odstępstw od zakazów nie stosuje się do gatunków oznaczonych symbolem (3) w załączniku nr 1 do rozporządzenia. W przypadku Nadleśnictwa Pomorze są to rośliny naczyniowe: aldrowanda pęcherzykowata *Aldrovanda vesiculosa*, leniec bezpodkwiatkowy *Thesium ebractatum*, lipienik Loeselea *Liparis loeselii*, obuwik pospolity *Cypripedium calceolus*, pływacz drobny *Utricularia minor*, rzepik szczeciniasty *Agrimonia pilosa*, sasanka otwarta *Pulsatilla patens* oraz skalnica torfowiskowa *Saxifraga hirculus*, a także mszaki błotniczek wełnisty *Heliodium blandowii*, haczykowiec błyszczący *Hamatocaulis vernicosus*, mszar krokiewkowaty *Paludella squarrosa* i parzęchlin trójrzędowy *Messia triquetra*.

Poniżej zamieszczono ogólne zalecenia ochronne dla poszczególnych grup roślin związanych z określonymi siedliskami. W przypadku działań ochronnych związanych z gospodarką leśną, finansowanie ich odbywa się ze środków własnych Lasów Państwowych, zgodnie z *Ustawą o lasach*. W pozostałych przypadkach czynności i działania w zakresie ochrony czynnej dla przedmiotów ochrony Natura 2000 na gruntach PGL LP finansowane będą ze środków budżetowych lub innych zewnętrznych, zgodnie z art. 39 ustawy o ochronie przyrody.

Zalecenia ochronne dla grupy roślin gatunków borowych:

- utrzymanie dostępu światła do dna lasu,
- przeciwdziałanie zarastaniu (wykaszenie trzcinnika i traw, ograniczenia podszytów),
- inwentaryzacja najbogatszych stanowisk gatunków chronionych w celu ochrony ich przed zniszczeniem przez zrywkę oraz składowanie surowca (szczególnie wzdłuż dróg),
- utrzymanie szerokich, niezacienionych dróg, usuwanie z poboczy nalotu gatunków lekkonasiennych i krzewów (bardzo ważne dla sasanki otwartej *Pulsatilla patens*, leńca bezpodkwiatkowego *Thesium ebractatum*, mącznicy lekarskiej *Arctostaphylos uva-ursi* czy goździka piaskowego *Diantus arenarius*),
- rozluźnienie zwarcia drzewostanów II klasy wieku na stanowiskach gatunków chronionych, w celu zapewnienia właściwych warunków świetlnych,
- pozostawienie biogrup drzew na zrębach w miejscach najbogatszych stanowisk gatunków chronionych (uprzątnięcie starego lasu zagraża większości gatunków chronionych, z wyjątkiem gruszczykowatych, mącznicy, goździków i sasanek).

Zalecenia dla grupy leśnych gatunków siedlisk żyznych:

- ochrona stanowisk przed zniszczeniem podczas prac leśnych,
- utrzymanie niewielkiego dostępu światła do dna lasu,

- pozostawianie kęp starodrzewów na zrębach.

Zalecenia dla grupy gatunków śródleśnych obszarów podmokłych:

- utrzymanie poziomu uwilgotnienia,
- ograniczenie sukcesji leśnej,
- zachowanie niewielkich śródleśnych powierzchni otwartych, o wysokim uwilgotnieniu.

Nadleśnictwo zobowiązane jest do ewidencjonowania stanowisk rzadkich gatunków roślin chronionych.

8.1.6. Ochrona gatunkowa grzybów

Grzyby odgrywają istotną rolę w funkcjonowaniu ekosystemu leśnego, dlatego naganne jest nieuzasadnione niszczenie owocników grzybów „niejadalnych” podczas grzybobrania. Szkodliwe jest rozgrzebywanie ściółki leśnej przy zbiorze grzybów. Dużą rolę w poprawie istniejącego stanu rzeczy może odegrać uświadomienie w tym zakresie młodzieży.

Wykaz grzybów objętych ochroną oraz szczegółowe wytyczne dotyczące postępowania z nimi określa *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 roku w sprawie ochrony gatunkowej grzybów* (Dz. U. 2014 poz. 1408). Część sformułowanych tu zakazów nie dotyczy wykonywania czynności związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki leśnej, jeżeli technologia prac uniemożliwia przestrzeganie tych zakazów.

Ochrona dziko występujących grzybów polega w szczególności na:

- zabezpieczeniu ostoi i stanowisk grzybów przed zagrożeniami zewnętrznymi,
- zapewnieniu obecności i ochronie różnego rodzaju podłoża, na którym rozwijają się chronione gatunki grzybów, w szczególności:
 - drzew w starszym wieku,
 - rozkładającego się drewna,
 - skał i głazów;
- wykonywaniu zabiegów gospodarczych lub ochronnych utrzymujących właściwy stan siedliska grzybów,
- edukacji w zakresie sposobów ochrony i rozpoznawania gatunków chronionych,
- promowaniu technologii prac związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki leśnej, umożliwiającej zachowanie ostoi i stanowisk gatunków chronionych.

W przypadku prowadzenia czynnej ochrony grzybów poza czynnościami, które mogą być realizowane w ramach prac związanych z gospodarką leśną, pozostałe czynności prowadzone będą po zapewnieniu środków finansowych na te cele.

Nadleśnictwo zobowiązane jest do ewidencjonowania stanowisk rzadkich gatunków grzybów chronionych.

8.1.7. Ochrona gatunkowa zwierząt

W myśl *Ustawy o ochronie przyrody* ochrona gatunkowa zwierząt ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących na terenie kraju gatunków rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie przepisów umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej.

Wykaz zwierząt objętych ochroną oraz szczegółowe wytyczne dotyczące postępowania z nimi określa *rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 grudnia 2016 roku w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz. U. 2016 poz. 2183). Rozporządzenie różnicuje zakazy dla poszczególnych grup gatunków. Zakazy wyszczególniono w § 6 rozporządzenia. W stosunku do dziko występujących zwierząt wprowadzono dodatkowo zakazy umyślnego płoszenia lub niepokojenia oznaczonych symbolem (1), umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach lęgowych, noclegu, żerowania ptaków migrujących oznaczonych symbolem (2) oraz zakaz fotografowania i płoszenia gatunków oznaczonych symbolem (3). Odstępstwa od zakazów wyszczególniono w § 9 rozporządzenia.

W celu pełniejszego poznania walorów nadleśnictwa zalecane jest prowadzenie monitoringu istniejących oraz inwentaryzacji nowych stanowisk gatunków zwierząt chronionych z uwzględnieniem miejsca i sposobu występowania.

W wydzieleniach, w których stwierdzono obecność dużych i łatwych do zlokalizowania, zasiedlonych gniazd ptaków, które nie wymagają utworzenia strefy ochronnej, należy wstrzymać cięcia do zakończenia okresu lęgowego i/lub pozostawić kępy starodrzewu wokół gniazd. Wymogi ochrony i zakazy obowiązujące w strefach ochrony ostoi i miejsc występowania gatunków „strefowych” opisane zostały w rozdziale 8.3.1. tego opracowania.

Nadleśnictwo zobowiązane jest do ewidencjonowania stanowisk rzadkich gatunków zwierząt chronionych.

Z racji na korektę granic wyłączeń taksacyjnych, granice stref po rewizji nie odpowiadają idealnie granicom stref zamieszczonych w decyzji RDOŚ ustanawiających poszczególne strefy. Po zatwierdzeniu PUL-u nadleśnictwo powinno zwrócić się do RDOŚ z wnioskiem o korektę granic stref ochrony gatunkowej zgodnie ze zaktualizowaną leśną mapą numeryczną.

8.1.8. Ochrona roślin i zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej i Załącznika I Dyrektywy Ptasiej

W drzewostanach Nadleśnictwa Pomorze występują cenne gatunki roślin i zwierząt wyszczególnione na listach Załączników do Dyrektywy Siedliskowej i Ptasiej.

Prowadząc czynną ochronę roślin i zwierząt, część zadań może być realizowana w ramach prac związanych z gospodarką leśną. Pozostałe czynności prowadzone będą zgodnie z zapisami PZO dla obszarów Natura 2000, po zapewnieniu środków finansowych i te należy traktować jako fakultatywne (np. wykaszanie, rozluźnianie zwarcia, zapobieganie sukcesji naturalnej, ochrona zbiorników wodnych itd.).

Podczas wykonywania prac gospodarczych (w obrębie znanych stanowisk) należy dołożyć starań by nie zniszczyć, uszkodzić czy pogorszyć stanu stanowisk i siedlisk tych organizmów. Dla znacznej części tych gatunków nie są dostępne szczegółowe lokalizacje, a inwentaryzacje będą uzupełniane. Podczas wykonywania zabiegów gospodarczych należy postępować tak, by ograniczyć prawdopodobieństwo zniszczenia stanowisk czy siedlisk tych gatunków. Ponadto nie ma możliwości, zarówno fizycznych jak i finansowych, zabezpieczenia wszystkich stanowisk taksonów chronionych, w szczególności przy lesie otwartym i dużej presji turystycznej.

W stosunku do sasanki otwartej zaleca się przywrócenie i utrzymanie właściwego stanu siedlisk gatunku, poprzez:

- wycinanie drzew i krzewów w podszycie zacieńających stanowiska gatunku,
- rezygnację z wprowadzania świerka na brzegu upraw graniczących z miejscami występowania gatunku,
- ręczne usuwanie krzewinek i bylin na stanowiskach gatunku,
- punktowe naruszanie lub zdejmowanie nadkładowej warstwy próchnicy w celu odsłonięcia nagiej gleby,
- wykaszanie roślinności na stanowiskach i ich najbliższym otoczeniu, wraz z usunięciem biomasy,
- zabezpieczenie podczas prac leśnych istniejących stanowisk sasanki, np. pozostawienie kęp ekologicznych,
- w miejscu występowania prace związane z pozyskaniem drewna prowadzi zimą, przy zamrożonej ziemi,
- usuwanie czeremchy amerykańskiej i łubinu trwałego, zwłaszcza z widnych okrajków borów.

W stosunku do leńca bezpodkwiatkowego i rzepika szczeciniastego zaleca się:

- wrywanie i wycinanie drzew i krzewów na stanowiskach – powstrzymanie sukcesji wtórnej,
- wykaszanie roślinności na stanowiskach i ich najbliższym otoczeniu, wraz z usunięciem biomasy,
- utrzymywania widnych skrajów lasu, mozaik lasu, zarośli i muraw, a także szerokich, nie zarastających pasów poboczy leśnych dróg.

W stosunku do obuwika pospolitego zaleca się:

- zachowanie siedlisk w stanie niepogorszonym,
- ochronę stanowisk w trakcie prac leśnych.

W stosunku do lipienika Loesela, skalnicy torfowiskowej i haczykowca błyszczącego zaleca się:

- wrywanie i wycinanie drzew i krzewów na stanowiskach – powstrzymanie sukcesji wtórnej,
- wykaszanie płatów torfowisk przejściowych, zwłaszcza z lokalizacją siedlisk 7140 i 7230.

W stosunku do chrząszczy saproksylicznych (ponurek Schneidera, pachnicy dębowej) zaleca się:

- zapewnienie stałej obecności drzew zamierających i martwych,
- pozostawianie podczas wykonywania zabiegów drzew dziuplastych, z dziuplami wykutymi i naturalnymi (nie dotyczy drzew stwarzających zagrożenie dla ludzi, np. przy drogach),
- pozostawienie na zrębach kęp starodrzewów o powierzchni nie mniej niż 6 arów i grupowanie pozostawianych kęp z sąsiednich powierzchni zrębowych w celu utworzenia jednej większej kępy starodrzewu.

W stosunku do kumaka nizinnego zaleca się:

- ochronę zbiorników wodnych (miejsc występowania i rozrodu), ich pogłębianie w przypadku stwierdzenia wysychania – fakultatywnie,
- w miarę możliwości tworzenie nowych płytkich zbiorników w bliskim sąsiedztwie istniejących miejsc rozrodu, co zapewni rozwój populacji – fakultatywnie.

W stosunku do traszki grzebieniastej zaleca się:

- ochronę zbiorników wodnych (miejsc występowania i rozrodu), ich pogłębianie w przypadku stwierdzenia wysychania – fakultatywnie,
- w miarę możliwości tworzenie nowych płytkich zbiorników w bliskim sąsiedztwie istniejących miejsc rozrodu, co zapewni rozwój populacji – fakultatywnie,
- pozostawianie w pobliżu występowania wykrotów, stert gałęzi, przyzmy kamieni.

W stosunku do ptaków szponiastych oraz ptaków budujących duże i łatwe do zlokalizowania gniazda zaleca się:

- niestosowanie rębni zupełnych (przy dopuszczeniu rębni gniazdowych, stopniowych i przerębowych) w istniejących strefach ochrony okresowej oraz pozostawianie w nich drzew nadających się do założenia gniazd,
- pozostawienie na zrębach kęp starodrzewów o powierzchni nie mniej niż 6 arów i grupowanie pozostawianych kęp z sąsiednich powierzchni zrębowych w celu utworzenia jednej większej kępy starodrzewu.
- odstąpienie w okresie lęgowym od zabiegów, zaplanowanych w bezpośrednim sąsiedztwie oraz otoczeniu zlokalizowanego gniazda,
- pozostawienie kęp starodrzewu wokół gniazd.

W stosunku do ptaków gnieźdzących się w dziuplach (dzięcioły, włochatka i inne) zaleca się:

- pozostawianie podczas wykonywania zabiegów drzew dziuplastych, z dziuplami wykutymi i naturalnymi (nie dotyczy drzew stwarzających zagrożenie dla ludzi, np. przy drogach),
- w stosunku do znanych stanowisk, przy wykonywaniu czynności gospodarczych w okresie lęgowym, lustracja terenu przed zabiegiem w celu wykluczenia negatywnego oddziaływania zabiegu lub wykonanie zabiegu poza okresem lęgowym.

W odniesieniu do siedlisk dzięcioła średniego zalecenia jak dla dziuplaków, ponadto:

- zalecane jest pozostawianie stojących drzew liściastych martwych i obumierających o średnicy pow. 30 cm w liczbie około 5 szt./ha (przy zachowaniu względów bezpieczeństwa osób i mienia),
- wyłączenie zabiegów hodowlanych i cięć uprzętających na płazowinach drzewostanów liściastych (Ol, OlJ, Lw) w wieku 80 lat i starszych w okresie lęgowym: 1 kwietnia - 10 lipca.

W odniesieniu do siedlisk dzięcioła trójpalczastego zalecenia jak dla dziuplaków, ponadto:

- wyłączenie z użytkowania drzewostanów na siedliskach Bb, BMb, LMb (91D0).

W stosunku do głuszca zaleca się:

- wykonanie zaleceń *Krajowego programu ochrony populacji głuszca* z 2001 r., m.in.: monitoring, renaturalizacja siedlisk bagiennych,

- wykonanie zaleceń *Wytycznych dotyczących hodowli i użytkowania lasu w ostojach głuszca w Puszczy Augustowskiej* [BRZEZIECKI 2014], m.in. odnośnie racjonalizacji populacji antagonistów głuszca (lisa, jenota itp.),
- modyfikacja sposobu gospodarowania w drzewostanach zgodnie z wytycznymi w ww. dokumentów,

W stosunku do bobra zaleca się:

- wyłączenie z użytkowania kęp, tworzących bufor wokół śródleśnych bagien, rzek i drobnych cieków,

W stosunku do żubra zaleca się:

- odtwarzanie i ochrona poprzez regularne koszenie (raz w roku) śródleśnych łąk i innych otwartych przestrzeni w lesie,
- zabezpieczenie odpowiedniej podaży wody poprzez małą retencję, działalność bobrów,
- wyłączenie z powszechnego dostępu części lasu stanowiących ostoje żubra, w szczególności w okresie rozrodczym.

W okresie obowiązywania *Planu* mogą zostać ujawnione nowe stanowiska roślin i zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej i I Dyrektywy Ptasiej oraz stanowiska gatunków nienotowanych wcześniej. Należy w takich sytuacjach postępować w sposób nie pogarszający stanu siedlisk tych gatunków w obrębie miejsc występowania. Wskazane jest korzystanie z zaleceń zebranych w publikacjach: *Poradnik ochrony gatunków Natura 2000 – podręczniki metodyczne* i *Monitoring gatunków zwierząt i roślin – podręczniki metodyczne* (wydanych przez Ministerstwo Środowiska i Główny Inspektorat Ochrony Środowiska).

Szczegółowe działania ochronne dotyczące roślin i zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej i I Dyrektywy Ptasiej występujących na terenie nadleśnictwa, zostały zawarte w Planach Zadań Ochronnych obszarów Natura 2000, które są aktami prawa miejscowego z obowiązkiem przestrzegania, niezależnie od ustaleń Planu Urządzenia Lasu.

8.1.9. Siedliska przyrodnicze z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej

W przypadku prowadzenia czynnej ochrony siedlisk przyrodniczych, część czynności może być realizowana w ramach prac związanych z gospodarką leśną. Pozostałe zadania prowadzone będą zgodnie z zapisami PZO dla obszarów Natura 2000, po zapewnieniu środków finansowych na te cele (np. wykaszanie, rozluźnianie zwarcia, utrzymanie poziomu uwilgotnienia, zapobieganie sukcesji naturalnej, ochrona zbiorników wodnych itd.). Do czasu aktualizacji planów zadań ochronnych obszarów Natura 2000 Ostoja Augustowska oraz Pojezierze Sejneńskie, należy wstrzymać się z pracami w miejscach niezgodności PZO ze stanem faktycznym lasu. Szczegóły zapisano w punkcie 8.3. Dodatkowo należy wspomagać się wytycznymi z poradników ochrony gatunków i siedlisk Natura 2000.

Poniżej przedstawiono wskazówki dotyczące działań służących zachowaniu siedlisk przyrodniczych występujących na gruntach nadleśnictwa:

3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic

Główne zagrożenia dla tych siedlisk to zanieczyszczenia i eutrofizacja, wynikające z intensyfikacji zagospodarowania rolniczego i turystycznego w najbliższym otoczeniu.

Zachowanie właściwego stanu siedliska lub jego poprawy polegać powinno na przeciwdziałaniu procesowi eutrofizacji. Dotyczy to działań na poziomie zlewni bezpośredniej i pośredniej:

- ograniczenie zrębów zupełnych w bezpośredniej strefie przylegającej do siedliska,
- ograniczenie udostępniania i lokowania obiektów i miejsc związanych z rekreacją w pasie ochronnym do 100 m od siedliska.

W warunkach dobrego stanu jezior nie ma potrzeby przeprowadzania żadnych zbiegów ochronnych.

3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne

Działania ochronne powinny koncentrować się na utrzymaniu naturalnego poziomu wód gruntowych, utrzymywaniu właściwej struktury ichtiofauny, przeciwdziałaniu eutrofizacji, ograniczeniu wydeptywania pomostu torfowcowego.

4030 Suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion*, *Pohlio-Callunion*, *Calluno-Arctostaphylion*)

Istotą utrzymania siedliska jest zahamowanie zarastania roślinnością drzewiastą, poprzez usuwanie ekspansywnych gatunków drzew i krzewów, szczególnie obcych ekologicznie.

6120 Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*)

Utrzymanie siedliska jest uwarunkowane zahamowaniem zarastania roślinnością drzewiastą, poprzez usuwanie ekspansywnych gatunków drzew i krzewów, szczególnie obcych ekologicznie.

6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)

Siedlisko silnie uzależnione od działalności człowieka. Zachowanie właściwego stanu siedliska jest powiązane z ekstensywnym użytkowaniem kośnym lub pastwiskowym. Zalecane jest systematyczne, ale ekstensywne, wykaszanie lub wypas.

7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)

Najważniejszym warunkiem zachowania istniejących powierzchni żywych torfowisk wysokich jest zachowanie lub odtworzenie naturalnych warunków hydrologicznych. Ewentualna poprawa warunków wodnych, ze względu na wrażliwość ekosystemu na zalanie, powinna być poprzedzona dobrym rozpoznaniem sytuacji topograficznej i hydrologicznej.

7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*)

Zachowanie siedliska możliwe jest przy zachowaniu istniejących warunków hydrologicznych. W przypadku siedlisk zaburzonych należy utrzymywać użytkowanie kośne i przeciwdziałać sukcesji roślinności krzewiastej i drzewiastej.

7210 Torfowiska nakredowe

Decydującym czynnikiem, od którego zależy ich właściwe funkcjonowanie jest odpowiednie uwilgotnienie (uwodnienie). Zabezpiecza ono siedlisko pośrednio przed eutrofizacją (murszenie torfu), ekspansją gatunków niepożądanych, zmianą struktury gatunkowej i przestrzennej fitocenozy. W przypadku siedlisk zaburzonych należy utrzymywać użytkowanie kośne i przeciwdziałać sukcesji roślinności krzewiastej i drzewiastej. Koszenie powinno być prowadzone nie częściej jak raz na 4-5 lat. Należy również zapobiegać

eutrofizacji wód, szczególnie w przypadku torfowisk przyjeziornych.

7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk

Podstawowym warunkiem zachowania siedliska jest utrzymanie odpowiednich warunków hydrologicznych. Na siedliskach odwodnionych należy dążyć do podniesienia poziomu wód gruntowych do stanu właściwego. W tym celu stosuje się zastawki na rowach odwadniających lub zasypuje je (częściowo lub w całości). W przypadku postępującej sukcesji należy utrzymywać stosować użytkowanie kośne i przeciwdziałać ekspansji roślinności krzewiastej i drzewiastej.

9170 Grąd subkontynentalny (*Tilio-Carpinetum*)

Doprowadzenie siedlisk Lśw i Lw, zniekształconych obecnością gatunków iglastych, do stanu właściwego poprzez prowadzenia cięć odnowieniowych w ramach rębni. Dążyć do tworzenia struktury wielopiętrowej i wielogeneracyjnej, z obecnością piętra grabowego. Regulować skład gatunkowy w zabiegach hodowlanych (trzebieże) w kierunku składu gatunkowego, dostosowanego do charakteru siedliska przyrodniczego. W czasie tych zabiegów należy eliminować gatunki obce geograficznie i inwazyjne takie jak: klon jesionolistny, dąb czerwony, akacja, czeremcha amerykańska i inne. W przypadku istnienia niewielkich płatów siedliska 9170 wśród siedlisk uboższych, gdzie zaplanowano rębnię I – zaleca się lokalizować kępy ekologiczne w miejscu występowania siedliska grądu (bez instrukcyjnego ograniczenia powierzchni).

91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Ledo-Sphagnetum*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne *Thelypteridi-Betuletum*)

Wyłączenie z działań gospodarczych siedliska 91D0-2 (*Vaccinio uliginosi-Pinetum*). Wyłączenie z gospodarki rębnej z dopuszczeniem działań pielęgnacyjnych, siedliska 91D0-5 (*Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i 91D0-6 (*Dryopteridi thelypteridis-Betuletum pubescentis*, *Sphagno squarrosi-Alnetum*). Decydujące znaczenie w ochronie siedliska odgrywa zachowanie niezmienionych stosunków wodnych, zarówno siedliska jak i zlewni – nie prowadzić działań pogarszających stosunki wodne. W przypadku istnienia w wydzieleniach, z zaplanowanymi rębniami, drobnopowierzchniowych (punktowych) płatów siedliska 91D0 należy te miejsca wyłączyć z użytkowania lokalizując tam kępy ekologiczne (bez instrukcyjnego ograniczenia powierzchni).

91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Fraxino-Alnetum*, olsy źródłiskowe)

Podstawowym warunkiem zachowania siedlisk jest utrzymanie naturalnego reżimu wodnego tych siedlisk. Ewentualne działanie w zakresie małej retencji należy realizować z dużą ostrożnością. Nieprzemyślane działanie może spowodować stagnację wody i doprowadzić do zabagnienia (wykształcenie olsu typowego). W przypadku istnienia, w wydzieleniach, z zaplanowanymi rębniami, drobnopowierzchniowych (punktowych) płatów siedliska 91E0 należy te miejsca wyłączyć z użytkowania lokalizując tam kępy ekologiczne.

Należy zaznaczyć, iż działania ochronne w stosunku do nieleśnych siedlisk przyrodniczych generalnie nie mieszczą się w ramach działań, które może czy powinno

wykonywać nadleśnictwo (zakres ustalony w *Ustawie o lasach*). Zatem działania takie mogą być realizowane po zapewnieniu zewnętrznych źródeł finansowania.

Z racji na niespójność danych dotyczących jakości i wielkości powierzchni siedlisk przyrodniczych zawartych w PZO PLH200005 Ostoja Augustowska oraz PLH200007 Pojezierze Sejneńskie z danymi zawartymi w PUL, a wynikającymi z opracowania fitosocjologicznego Nadleśnictwa Pomorze [BULIGL ODDZ. w B-STOKU 2022], do czasu ewentualnej korekty granic siedlisk przyrodniczych w PZO przez RDOŚ, nadleśnictwo winno stosować się do wymogów ochronnych dla danych siedlisk wynikających z działań ochronnych tam zawartych.

Więcej informacji o sposobach ochrony i możliwym użytkowaniu siedlisk przyrodniczych znajduje się w przewodnikach metodycznych: podręcznik metodyczny – poradnik ochrony siedlisk przyrodniczych Natura 2000 i podręczniki metodyczne – monitoring siedlisk przyrodniczych (wydanych przez Ministerstwo Środowiska i Główny Inspektorat Ochrony Środowiska).

8.2. Zadania dotyczące lasów ochronnych

Prowadzenie działalności gospodarczej w lasach ochronnych powinno być podporządkowane pełnionej przez nie funkcji, dla których zostały powołane.

8.2.1. Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej

W odniesieniu do miejsc rozrodu i regularnego przebywania ptaków chronionych wyznaczono ostoje z określeniem stref ochronnych. Zasięg stref ochronnych oraz okresowe terminy ochrony, które reguluje *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 grudnia 2016 roku w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz. U. 2016 poz. 2183), przedstawiono w tabeli 40.

Tabela 39. Zasięg stref ochronnych oraz okresowe terminy ochrony w ostojach w nadleśnictwie

Lp	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Strefa ochrony całorocznej w promieniu do	Strefa ochrony okresowej w promieniu do	Okresowy termin ochrony
1	2	3	4	5	6
1	Bielik	<i>Haliaeetus albicilla</i>	200 m od gniazda	500 m od gniazda	01.01-31.07
2	Głuszc	<i>Tetraco urogallus</i>	tokowisko i miejsce gniazdowania oraz 200 m od nich	500 m od gniazda lub tokowska	01.02-31.08
				200 m od miejsc przebywania w okresie zimowym	01.12-01.03
3	Włochatka	<i>Aegolius funereus</i>	50 m od gniazda	-	-

W Nadleśnictwie Pomorze wyznaczono 8 stref ochronnych zwierząt: 3 bielika, 3 głuszc i 2 włochatki.

W granicach stref ochronnych obejmujących miejsca rozrodu i regularnego przebywania ptaków w strefie całorocznej w okresie całego roku, a w strefie ochrony okresowej, czasowo zabronione jest:

- przebywanie osób, z wyjątkiem właściciela nieruchomości objętej strefą ochrony oraz osób sprawujących zarząd i nadzór nad obszarami objętymi strefą ochrony, oraz osób wykonujących prace na podstawie umowy zawartej z właścicielem lub zarządcą,

- wycinanie drzew lub krzewów,
- dokonywanie zmian stosunków wodnych, jeżeli nie jest to związane z potrzebą ochrony poszczególnych gatunków,
- wznoszenia obiektów, urządzeń i instalacji.

Ponadto w celu ochrony miejsc lęgowych i miejsc żerowania zaleca się:

- ograniczenie i ukierunkowanie ruchu turystycznego w miejscach stałego gniazdowania w okresie wyprowadzania lęgów,
- przywracanie właściwych stosunków wodnych w lasach i w ich sąsiedztwie,
- ograniczenie stosowania pestycydów i insektycydów,
- pozostawianie drzew dziuplastych.

Każdorazowa czynność gospodarcza polegająca na wycince drzew lub krzewów, powinna odbywać się za zgodą RDOŚ w strefie ochrony całorocznej – przez cały rok oraz w strefie ochrony okresowej – w okresie ochronnym.

8.2.2. Lasy wodochronne

W lasach tych zabronione są czynności mogące niekorzystnie wpłynąć na stan chronionych przez nie zasobów wodnych. W PUL ograniczono powierzchnię cięć w tych lasach. Zasady postępowania w lasach ochronnych reguluje *rozporządzenie MOŚZNiL z dnia 25 sierpnia 1992 r.* (Dz. U. 1992 Nr 67 poz. 337).

8.2.3. Lasy glebochronne

W drzewostanach znajdujących się na stokach zaplanowano zabiegi bez użytkowania rębnią zupełną, wszelkie czynności powinny zmierzać do zapewnienia, w maksymalnym stopniu, ochrony gleby przed erozją. Zasady postępowania w lasach ochronnych reguluje *rozporządzenie MOŚZNiL z dnia 25 sierpnia 1992 r.* (Dz. U. 1992 Nr 67 poz. 337).

8.2.4. Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody

O wielkości zadań hodowlano-ochronnych decydują działania niezbędne do ochrony rzadkich lub zagrożonych siedlisk, zwierząt i roślin. Zasady postępowania w lasach ochronnych reguluje *rozporządzenie MOŚZNiL z dnia 25 sierpnia 1992 r.* (Dz. U. 1992 Nr 67 poz. 337).

8.2.5. Lasy na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych

Ewentualne zabiegi hodowlano-ochronne powinny być uzgadniane z prowadzącymi badania. Zasady postępowania w lasach ochronnych reguluje *rozporządzenie MOŚZNiL z dnia 25 sierpnia 1992 r.* (Dz. U. 1992 Nr 67 poz. 337).

8.2.6. Lasy stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego

Zabiegi gospodarcze mają na celu usuwanie drzew chorych i źle ukształtowanych oraz wzmagające obradzania nasion.

8.3. Zagospodarowanie lasów o zwiększonej funkcji społecznej

Lasy o zwiększonej funkcji społecznej według *zarządzenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nr. 58 z dnia 5 lipca 2022r.* (BILP. Nr. 8-9 z 2022 r.) obejmują :

- lasy intensywnie użytkowane rekreacyjnie,

- tereny leśne w bezpośrednim sąsiedztwie ośrodków wypoczynkowych,
- lasy uzdrowiskowe w strefach A i B (w rozumieniu ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych)

Powyższe zarządzenie reguluje również zasady postępowania w lasach o zwiększonej funkcji społecznej.

Lasy o zwiększonej funkcji społecznej, na terenie nadleśnictwa, są obecnie w trakcie konsultacji społecznych.

8.4. Wytyczne do organizacji gospodarstwa leśnego, regulacji użytkowania zasobów oraz wykonywania prac leśnych

Zastrzerzenia odnośnie różnic pomiędzy PZO a PUL

Projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Pomorze jest zgodny z zapisami planów zadań ochronnych (dalej: PZO) dla obszarów PLH200005 Ostoja Augustowska oraz PLH200007 Pojezierze Sejneńskie. Jednakże w projekcie PUL występują pozorne niezgodności z obowiązującymi PZO, które ujawniają się w przypadku nałożenia lokalizacji przedmiotów ochrony zamieszczonych w materiałach kartograficznych PZO na nowy przebieg granic wydzieleni drzewostanowych z przypisanymi do nich wskazówkami gospodarczymi oraz w miejscach w których de facto brak siedliska. Jest to spowodowane aktualizacją danych dotyczących opisów taksacyjnych lasu sporządzonych w projekcie PUL. Zostały one wykonane zgodnie z obowiązującą Instrukcją urządzenia lasu na podstawie szczegółowych prac terenowych w latach 2021–2022 (w tym również prac fitosocjologicznych). Efektem tych prac jest wyróżnienie nowych granic płatów siedlisk Natura 2000 oraz nowy podział lasu na wydzielania, który jest zgodny z faktycznym stanem na gruncie.

Biorąc pod uwagę obowiązujące przepisy stanowiące o nadrzędności zapisów PZO nad postanowieniami planów urządzenia lasu, do czasu aktualizacji PZO, lub ich wygaśnięcia, wszystkie prace zaplanowane w obszarach niezgodnych z PZO nie będą realizowane. Wykaz rozbieżności dotyczących zaplanowanych działań na siedliskach ujętych wg poszczególnych PZO oraz wynikające z tego tytułu ograniczenia został zamieszczony w tabelach poniżej oraz *Prognozie oddziaływania na środowisko*.

Tabela 40. Wykaz niezgodności zabiegów gospodarczych w PUL z zapisami PZO Ostoja Augustowska

Lp	Wydzielenie PZO – dane z PUL 2013-2022	Pow. PZO – dane z PUL 2013-2022 (ha)	Siedlisko Natura2000 wg. PZO	Nr działania ochronnego PZO	Wydzielenie z PUL na lata 2023-2032	Pow. z PUL na lata 2023-2032 (ha)	Zabieg w PUL na lata 2023-2032	Pow. niezgodności PUL z PZO (ha)
1	2	3	4	6	7	8	9	10
1	01-22-1-10-1065-b	7,91	91D0	39	01-22-1-10-1065-a	1,75	IIIAU	0,27
2	01-22-1-07-627-a	8,39	91D0	39	01-22-1-07-627-j	0,59	IIIA	0,01
3	01-22-1-07-628-j	1,85	91D0	39	01-22-1-07-628-l	0,74	IIIA	0,09
4	01-22-1-08-873-c	5,04	91D0	39	01-22-1-08-873-h	2,86	IIIA	0,07
5	01-22-1-08-881-f	6,76	91D0	39	01-22-1-08-881-d	1,65	IB	0,16
6	01-22-1-08-912-j	4,70	91D0	39	01-22-1-08-912-j	1,02	IIIA	0,07
7	01-22-1-09-964-c	2,25	91D0	39	01-22-1-09-964-b	9,56	IVD	0,32
8	01-22-2-03-438-h	2,03	91D0	39	01-22-2-03-438-g	2,12	IIIBU	0,12

Objaśnienia:

IIIA - rębnia gniazdowa zupełna

IIIAU - rębnia gniazdowa zupełna- cięcie uprzętające

IIIB - rębnia gniazdowa częściowa

IVD - rębnia stopniowa gniazdowa udoskonalona

Tabela 41. Wykaz niezgodności zabiegów gospodarczych w PUL z zapisami PZO Pojezierze Sejneńskie

Lp	Wydzielenie PZO – dane z PUL 2013-2022	Pow. PZO – dane z PUL 2013-2022 (ha)	Siedlisko Natura2000 wg. PZO	Nr działania ochronnego PZO	Wydzielenie z PUL na lata 2023-2032	Pow. z PUL na lata 2023-2032 (ha)	Zabieg w PUL na lata 2023-2032	Pow. niezgodności PUL z PZO (ha)
1	2	3	4	6	7	8	9	10
1	01-22-2-03-1100-h	1,25	9170	1	01-22-2-03-1100-h	1,25	TP	1,25
2	01-22-2-03-1100-i	5,46	9170	1	01-22-2-03-1100-i	5,55	TP	5,46
3	01-22-2-01-1082-j	1,87	91D0	6	01-22-2-01-1082-j	1,86	TW	0,19
4	01-22-2-01-1083A-g	9,67	91D0	6	01-22-2-01-1083A-o	2,54	TP	0,05
5	01-22-2-01-1083A-c	3,14	91D0	6	01-22-2-01-1083A-d	0,74	TP	0,02

Objaśnienia:

TP- trzebież późna

TW- trzebież wczesna

Zarządzenie nr 40 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku, z dnia 21 października 2020 roku, w sprawie procedury obserwacji przyrodniczych oraz analizy wpływu zabiegów gospodarczych na różnorodność biologiczną w lasach, dodatkowo i wprost obliguje służby terenowe nadleśnictw ww. RDLP do przestrzegania zapisów PZO, cyt.: „każdy leśniczy otrzymuje wyciąg z PZO w zakresie działań ochronnych zaplanowanych dla poszczególnych przedmiotów ochrony i ich lokalizacji. Są one nadrzędne w stosunku do PUL”. Rozwiązanie to zapewnia właściwe przestrzeganie ograniczeń wynikających z PZO.

Wszelkie działania gospodarcze realizowane na gruntach nadleśnictwa muszą być prowadzone w sposób, który zapewnia:

- zachowanie całej naturalnej zmienności przyrody leśnej i funkcjonowania ekosystemów leśnych i nieleśnych w stanie nie pogorszonym,
- zachowanie populacji roślin i zwierząt chronionych występujących na terenie nadleśnictwa w stanie nie pogorszonym,
- restytucję metodami hodowli i ochrony lasu zbiorowisk przyrodniczych zdegradowanych i zniekształconych w celu zapewnienia szybszego niż w procesach naturalnych tempa przywracania zgodności biocenozy z biotopem, poprzez przebudowę drzewostanów i zabiegi hodowlane,
- ochronę i zachowanie różnorodności biologicznej oraz bogactwa genetycznego zbiorowisk roślinnych i zwierząt.

W rozdziałach 8.1.8. i 8.1.9. omówiono zasady postępowania (zapobiegania możliwym negatywnym oddziaływaniom) przy wykonywaniu prac gospodarczych na siedliskach gatunków i siedliskach przyrodniczych, chronionych w ramach systemu Natura 2000, oraz w ich najbliższym otoczeniu. Wytyczne te, w połączeniu z działaniami osłonowymi przedstawionymi poniżej oraz zasadami opisanymi w rozdziale 7.8, mają utrzymać populacje gatunków chronionych (wg *Ustawy o ochronie przyrody*) i środowisko leśne w stanie nie pogorszonym. W wielu przypadkach odpowiednie czynności mogą wpłynąć na poprawę stanu tych elementów przyrody.

Zalecenia w stosunku do rzadkich epifitów nadrzewnych

Zalecenia w stosunku do stanowisk granicznika płucnika nie objętych ochroną strefową:

- w bezpośrednim sąsiedztwie oraz otoczeniu drzewa ze stanowiskiem epifitu (do 50 metrów od stanowiska) unikać prac gospodarczych powodujących istotne zmiany warunków świetlnych w drzewostanie;

- w cięciach hodowlanych pozostawienie kęp drzew bez ingerencji wokół drzewa ze stanowiskiem;

- wyłączenie z planowanych zabiegów gospodarczych miejsc (wydzielen) z licznymi populacjami gatunku (nie dotyczy cięć sanitarnych).

Wytyczne do regulacji użytkowania oraz wykonywania prac leśnych:

- wyłączenie z użytkowania drzewostanów na siedlisku Bb,
- wyłączenie z użytkowania rębnych drzewostanów na siedliskach BMb i LMb,
- na siedliskach bagiennych pozostawić luki do odnowienia naturalnego,
- zapewnienie stałego udziału starych drzew w drzewostanach – pozostawienie kęp starodrzewów na powierzchniach użytkowanych rębnie (min. 6 arów),
- wyłączenie z użytkowania rębnych kęp starodrzewów, tworzących bufor wokół śródleśnych bagien, źródeł, torfowisk, jezior, rzek i innych cieków (minimum jedna wysokość drzewostanu),
- pozostawienie podczas zabiegów gospodarczych drzew biocenotycznych, w tym drzew dziuplastych,
- przy wprowadzaniu odnowień na leśnych siedliskach przyrodniczych stosować składy gatunkowe zawarte w PUL (opracowane przez BULiGL Oddział w Białymstoku),
- w przypadku stwierdzenia nieumyślnego pozyskania drewna z gatunkiem chronionym na nieznanym wcześniej stanowisku i potwierdzeniu prawidłowego rozpoznania gatunku, należy fragment pnia z gatunkiem pozostawić w lesie,
- przy uproduktywaniu płazowin, luk i przerzedzeń, należy:
 - preferować odnowienia naturalne,
 - przygotowanie gleby stosować punktowo lub miejscowo,
 - odnowienie naturalne uzupełniać odnowieniem sztucznym gatunków cennych, które nie odnowiły się samoistnie: dąb, lipa, wiąz, klon zwyczajny, jesion wyniosły, grab. Wprowadzać je punktowo i miejscowo,
- w celu ochrony i poprawy stanu środowiska przyrodniczego w trakcie wykonywania prac leśnych szczególną uwagę należy zwracać na:
 - ochronę stanowisk gatunków chronionych, rzadkich i cennych podczas trzebieży i innych zabiegów, między innymi poprzez wyłączenie z zabiegu fragmentu drzewostanu ze stanowiskiem gatunku chronionego, zwracanie uwagi na miejsca obalania drzew, wykonanie zabiegu poza okresem lęgowym ptaków,
 - pozostawianie w lesie części biomasy (stojących drzew martwych, połamanych, wykrotów, gałęzi, igliwia i kory), o ile nie jest to sprzeczne z zasadami ochrony lasu,
 - wytyczanie i wykorzystywanie stałych szlaków zrywkowych,
 - stosowanie bioolei jako smarów silnikowych, pracownicy używający urządzeń napędzanych silnikami spalinowymi powinni mieć zapewnione kanistry z nierozlewającymi końcówkami w maty sorpcyjne,

- unikanie niszczenia runa i ściółki leśnej między innymi poprzez wykonywanie zrywki zimą przy pokrywie śnieżnej lub przy użyciu urządzeń zabezpieczających,
- przy zwalczaniu owadów i grzybów zagrażających drzewostanom ograniczyć do minimum stosowanie preparatów chemicznych na korzyść biologicznych,
- w zabezpieczaniu upraw i młodników preferować środki mechaniczne,
- w trakcie wykonywania prac leśnych w okolicy obiektów kultury materialnej i duchowej (mogiły, kapliczki) zachować szczególną ostrożność,
- w zakresie ochrony lasu:
 - prowadzić monitoring techniczny i biologiczny w celu właściwego prognozowania zagrożeń, a w drzewostanach szczególnie narażonych na czynniki chorobowe prowadzić kontrolę stanu sanitarnego,
 - dążyć do utrzymania liczebności szkodników na poziomie nie zagrażającym występowaniu szkód istotnych (gradacji),
 - w razie konieczności stosować biotechniczne metody ochrony lasu, między innymi wykorzystywać pułapki feromonowe używane do zwalczania i prognozowania pojawienia się szkodników wtórnych,
 - na etapie zakładania upraw leśnych w miejscach stałego przemieszczania się zwierzyny płowej, pozostawić bez grodzienia przesmyki, obsadzone brzozą, świerkiem lub innymi gatunkami niechętnie zgryzany.

Prowadząc zabiegi gospodarcze, należy w pierwszej kolejności usuwać gatunki obce, w tym zwłaszcza: dąb czerwony, grochodrzew, klon jesionolistny i inne. Ponadto w miarę istniejących możliwości należy, podczas prac gospodarczych, eliminować zauważone inwazyjne rośliny zielne, takie jak: nawłóć późna, nawłóć kanadyjska, barszcz Sosnowskiego rdestowiec ostrokończysty, niecierpek drobnokwiatowy, niecierpek gruczołowaty, kolczurka klapowana i inne (baza danych o gatunkach inwazyjnych: www.iop.krakow.pl/ias/Baza.aspx). Wymaga to jednak opracowania kompleksowego programu zwalczania roślin inwazyjnych, po zapewnieniu środków finansowych na ten cel.

Zaleca się w znanych miejscach stałego przemieszczania się zwierzyny płowej przez lub w bezpośrednim sąsiedztwie uczęszczanych dróg publicznych utrzymać po obu stronach drogi pas drzewostanu o szerokości ok. 30 metrów oczyszczony z podszytów i podrostów.

Nowe stanowiska cennych gatunków nanieść na odpowiednie mapy (np. szkice powierzchni manipulacyjnej) i katalogować (uzupełniać kronikę POP oraz ewidencję w SILP), w razie potrzeby zaznaczyć w terenie. Rozwiązaniem służącym zachowaniu cennych elementów przyrody jest przeprowadzanie szkoleń pracowników z rozpoznawania cennych gatunków roślin i zwierząt.

Należy także stosować wytyczne zawarte w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej* (Dz. U. z dnia 22 grudnia 2017 r. poz. 2408) – omówione w rozdziale 8.10.

8.5. Ochrona obiektów kultury materialnej, walorów historycznych i krajobrazowych

W zakresie ochrony środowiska kulturowego i krajobrazu należy dążyć do ochrony i utrzymania w należytym stanie technicznym obiektów kultury materialnej wpisanych do rejestru zabytków, miejsc pamięci narodowej itp. oraz zachowania i ochrony przed zmianami

przyrodniczego krajobrazu ukształtowanego w procesie historycznym wraz z tradycyjnymi formami zabudowy i zagospodarowania.

Szczególną uwagę służby nadleśnictwa muszą zwrócić na zewidencjonowane, a niewpisane do rejestru zabytków obiekty historyczne tj. mogiły oraz cmentarze.

8.6. Kształtowanie stosunków wodnych, mała retencja

Retencja oznacza zdolność, do zatrzymywania wody, wilgoci, przy czym zdolnością taką odznacza się sam las, wykazujący naturalnie wyższą wilgotność niż tereny otwarte. Możliwe jest wykorzystanie do tego celu progów i zastawek spowalniających spływ lub zatrzymujących wodę na cieku leśnym. Każdy z tych obiektów może wpływać w odmienny sposób na środowisko.

Kształtowanie retencji wodnej jest to zdolność do gromadzenia i przetrzymywania zasobów wodnych w środowisku biotycznym (intercepcja szaty roślinnej, dłuższe utrzymywanie w warunkach leśnych pokrywy śnieżnej) i abiotycznym (retencja jezior, sztucznych i naturalnych zbiorników wodnych, oczek wodnych, mokradeł, bagien, torfowisk, sieci hydrograficznej, gleby, depresyjna i gruntowa). Pojęcie „mała retencja” jest umowne i jego kryterium definiującym jest kubatura wody wynikająca z powierzchni i głębokości danego zbiornika. Tworząc zbiorniki wodne na ciekach należy pamiętać o wyborze takiego progów, który piętrząc wodę nie przerywa naturalnego ciągu biologicznego rzeki.

Nie bez wpływu na kształtowanie stosunków wodnych na terenie nadleśnictwa jest obecność bobrów. Na powierzchniach zalanych, w wyniku spiętrzenia wód w ciekach, następuje proces zamierania drzew oraz stopniowe zabagnianie. Prowadzi to do zahamowania odpływu wody z lasów, a co za tym idzie do podniesienia poziomu wód gruntowych. Ochrona bierna rozlewisk bobrowych jest ważnym elementem poprawy reżimu wodnego cieków na terenie nadleśnictwa.

Również pozostawianie kłód zwalonych drzew w korytach cieków jest elementem korzystnym w procesie zatrzymywania wody w ekosystemach leśnych.

8.7. Kształtowanie granicy rolno-leśnej

Racjonalna gospodarka leśna i ochrona przyrody możliwa jest do prowadzenia w zwartych, rozgraniczonych kompleksach leśnych, o dobrze wykształconej strefie ekotonowej na styku dwóch biocenoz: lasu i pola.

Istotną sprawą jest właściwy przebieg i stan granicy rolno-leśnej, która powinna mieć charakter łagodny (bez ostrych załamania). Projekt takiego przebiegu powinien stanowić część miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (*Ustawa z dn. 28.09.1991 r. o lasach*). Należy dążyć do jego opracowania, w oparciu o takie czynniki jak: zwartość kompleksów leśnych, unikanie ostrych załamania granicy lasu, najkorzystniejszy wpływ na krajobraz.

Zewnętrzne obrzeże lasu powinno stanowić łagodne przejście od terenu bezleśnego do środowiska leśnego, o szerokości mniej więcej 10-30 m. Powinno składać się z trzech przenikających się wzajemnie stref: krzewiastej, drzewiasto-krzewiastej i drzewiastej.

Szerokość zakładanych buforów winna być uzależniona od wystawy granicy lasu i zasobności siedliska. Im bardziej ubogie i zdegradowane siedlisko, tym szerokość strefy ekotonowej winna być większa. Na wystawie południowej strefy powinny być szersze ze

względu na silniejszą presję zbiorowisk terenów otwartych na las. Przy wystawie północnej zakładane strefy mogą mieć mniejszą szerokość.

Przy zakładaniu i kształtowaniu stref ekotonowych należy szczególną uwagę zwrócić na dobór właściwych gatunków drzew i krzewów oraz formy zmieszania i więźbę.

Powyższe zalecenia dotyczą drzewostanów poza zwartym kompleksem puszczańskim.

8.8. Ochrona różnorodności biologicznej

Tereny w zasięgu działania Nadleśnictwa Pomorze są miejscem, którego środowisko przyrodnicze charakteryzuje się dość dużą różnorodnością i bogactwem form. Składają się na to: urozmaicona rzeźba terenu, sieć rzek, jeziora, lasy oraz tereny bagienne.

W opisie ogólnym lasów nadleśnictwa (tom I) zamieszczone są składy gatunkowe upraw dla drzewostanów w lasach gospodarczych i drzewostanów na siedliskach przyrodniczych, które zapewnią wzrost różnorodności biologicznej drzewostanów.

W poniższej tabeli zestawiono zalecane w odnowieniach gatunki biocenotyczne i domieszkowe. Wprowadzanie tych gatunków wpłynie na wzrost różnorodności i zwiększy ich udział w drzewostanach nadleśnictwa. Powinny one stanowić niewielką domieszkę (pojedynczo lub w grupach) 1-5% w zależności od żyzności siedliska.

Tabela 42. Zalecane gatunki biocenotyczne i domieszkowe w odnowieniu lasu

TSL	Gatunki domieszkowe i biocenotyczne
1	2
Bśw	D: - K: jarząb pospolity, jałowiec pospolity
Bw	D: - K: jarząb pospolity, kruszyna pospolita
Bb	Nie dotyczy
BMśw	D: klon zwyczajny, iwa K: jarząb pospolity, leszczyna pospolita, głóg jednoszyjkowy
BMw	D: klon zwyczajny K: jarząb pospolity, kruszyna pospolita
BMb	Nie dotyczy
LMśw	D: grusza pospolita, jabłoń dzika, iwa K: trzmielina brodawkowata, leszczyna pospolita, głóg jednoszyjkowy, szakłak pospolity
LMw	D: iwa, grusza pospolita, jabłoń dzika, K: leszczyna pospolita, jarząb pospolity, kruszyna pospolita
LMb	D: - K: kruszyna pospolita, jarząb pospolity, czeremcha pospolita, leszczyna pospolita
Lśw	D: wiąz górski, wiąz pospolity, jabłoń dzika, iwa K: trzmielina brodawkowata, trzmielina pospolita, wiciokrzew pospolity, głóg jednoszyjkowy
Lw	D: iwa, wiąz pospolity K: leszczyna pospolita, trzmielina pospolita, bez czarna, dereń świdwa, kalina koralowa
OI	D: jesion wyniosły K: porzeczka czarna, kruszyna pospolita, jarząb pospolity
OIJ	D: wierzba biała K: kalina koralowa, trzmielina pospolita, dereń świdwa, czeremcha pospolita, leszczyna pospolita

D – drzewa, K - krzewy

Ochrona różnorodności biologicznej realizowana jest na podstawie obowiązujących w Lasach Państwowych zarządzeń i instrukcji. Zagadnienie to zostało omówione m.in. w „Instrukcji ochrony lasu” [PGL LP 2012a]. W celu zachowania trwałości lasu i ciągłości jego funkcji dąży się do ochrony różnorodności biologicznej przez następujące działania:

- pozostawienie w lesie drzew dziuplastych oraz o małej przydatności użytkowej do ich biologicznej śmierci i naturalnego rozkładu (tzw. drzew biocenotycznych),

- odtworzenie i zachowanie cennych elementów środowiska przyrodniczego takich jak: torfowiska, bagna, łąki śródleśne, polany, murawy kserotermiczne, cieki, zbiorniki wodne, wydmy i inne nieużytki, oraz wnioskowanie o nadanie im statusu użytków ekologicznych,
- działania stwarzające lub poprawiające warunki egzystencji w środowisku leśnym organizmów chronionych, zagrożonych oraz uważanych za pożyteczne, np. mrówek i innych drapieżnych owadów, pasożytów, płazów, gadów, ptaków, nietoperzy i innych,
- zwiększenie naturalnej bazy żerowej oraz utrzymywanie liczebności zwierzyny na takim poziomie, przy którym wyrządzane szkody są gospodarczo znośne,
- kształtowanie ekotonów,
- ochrona runa leśnego.

8.9. Martwe drewno

Martwe drewno (całe drzewa, pnie, obłamane konary i gałęzie) jest naturalnym i niezbędnym składnikiem ekosystemów leśnych.

W lasach Europy ten element struktury ekosystemu ma zwykle kluczowe znaczenie dla zachowania tych gatunków owadów, grzybów i mszaków, które są najbardziej zagrożone. Dlatego obserwujemy silną korelację między zasobami rozkładającego się drewna a stanem zachowania leśnej różnorodności biologicznej. Ten względnie łatwy do pomiaru parametr jest jednym ze wskaźników skuteczności chronienia bioróżnorodności w leśnictwie.

Biorąc pod uwagę jak ogromną rolę pełni martwe drewno, w Lasach Państwowych pozostawia się (tam gdzie jest to możliwe) drzewa dziuplaste do naturalnego rozkładu, głównie ze względu na ochronę ptaków. Poza tym pozostawia się znaczną część posuszu jałowego, natomiast na zrębach pozostawiane są fragmenty drzewostanu, jako kępy ekologiczne, które z czasem spełniają ważną rolę jako rezerwuar martwego drewna. Szczególnie cenne są grube kłody. Ich ilość wykorzystywana jest, jako kryterium przyrodnicze stanu ekosystemu leśnego, niemal równie często, jak ogólna zasobność rozkładającego się drewna.

Zestawienie ilości martwego drewna w Nadleśnictwie Pomorze, zamieszczone poniżej, przedstawia ilość martwego drewna (m^3) przypadającą na 1 ha powierzchni leśnej w rozbiciu na typy siedliskowe lasu. Zestawienie to nie obejmuje pniaków.

Tabela 43. Średnie wartości martwego drewna w drzewostanach nadleśnictwa

Obręb, Nadleśnictwo	Typ siedliskowy lasu												Średnio
	Bśw	Bb	BMśw	BMw	BMb	LMśw	LMw	LMb	Lśw	Lw	OI	OIJ	
	[m^3/ha]												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Czarna Hańcza	4,65	1,91	4,82	6,96	7,01	4,86	7,10	15,81	5,39	11,77	2,84	4,41	5,41
Pomorze	14,43	10,44	13,43	11,02	22,75	15,88	13,53	29,27	17,89	13,86	18,12	22,49	14,61
Nadleśnictwo	9,46	11,30	12,74	12,37	19,01	15,27	14,27	27,13	17,07	16,00	18,11	14,40	12,75

Średnia wartość martwego drewna w drzewostanach Nadleśnictwa Pomorze wynosi $12,75 m^3/ha$. Jest to wskaźnik wyższy w stosunku do średniej krajowej dla wszystkich form własności – $9,8 m^3$, Lasów Państwowych – $9,4 m^3/ha$, niższy zaś od średniej dla RDLP Białystok – $14,5 m^3$ [BULiGL 2022].

W Paragrafie 4 tomu II *Instrukcji Ochrony Lasu* [PGL LP 2012a] odnośnie martwego drewna stwierdzone jest:

1. Za stan sanitarny lasu odpowiada nadleśniczy. Wydzielający się posusz czynny powinien być monitorowany, a jego ilość nie może powodować wzrostu zagrożenia ze strony szkodników wtórnych, co mogłoby w konsekwencji doprowadzić do rozpadu drzewostanu.

2. W celu ochrony różnorodności biologicznej należy pozostawiać w lesie drewno martwych drzew w różnych stadiach rozkładu, uwzględniając uwarunkowania przyrodnicze, ekonomiczne i społeczne. Stojących drzew martwych nie należy pozostawiać wzdłuż dróg i szlaków komunikacyjnych. O ilości martwego drewna pozostawianego w lesie decyduje nadleśniczy.

Pożądana ilość martwego drewna w drzewostanach nie została jeszcze określona, a raczej jest tematem żarliwych dyskusji. Mimo to można stwierdzić, że znaczne jego ilości są najbardziej pożądane zwłaszcza w rezerwach i na siedliskach bagiennych. Natomiast do ilości martwego drewna w lasach innych niż rezerwatowe powinno się podchodzić ostrożnie. Jego ilości nie powinny zagrażać stanowi sanitarnemu lasu oraz stanowić zagrożenia pożarowego.

8.10. Dobre praktyki w zakresie gospodarki leśnej

Z dniem 1 stycznia 2018 r. weszło w życie *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej* (Dz. U. z dnia 22 grudnia 2017 r. poz. 2408). Rozporządzenie to określa szereg wymogów dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej, głównie z zakresu hodowli i użytkowania lasu. Część zapisów, dotyczących gatunków zwierząt „naturowych”, zostało przeniesionych na grunt ustawowy na mocy *Ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o lasach oraz ustawy o ochronie przyrody* (Dz. U. z dnia 13 stycznia 2022 r. poz. 84).

17 listopada 2021 r. uchwalono *ustawę o zmianie ustawy o lasach oraz ustawy o ochronie przyrody* (Dz. U. z dnia 13 stycznia 2022 r. poz. 84) i art. 1. tej ustawy uchylił art. 14b w *ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach* (Dz. U. z 2021 r. poz. 1275 i 1718), który był podstawą wejścia w życie rozporządzenia w sprawie wymagań dobrej praktyki. Z chwilą wejścia w życie ustawy (rok 2022) rozporządzenie utraciło ważność prawną.

Jednakże na terenie regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku, obowiązuje *zarządzenie nr 40 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku, z dnia 21 października 2020 roku w sprawie procedury obserwacji przyrodniczych oraz analizy wpływu zabiegów gospodarczych na różnorodność biologiczną w lasach*. Zarządzenie jest pokłosiem wytycznych DGLP w sprawie minimalizacji wpływu prac gospodarczych na miejsca rozrodu i lęgi ptaków (pismo: ZP.7211.6.2020 z dnia 22 czerwca 2020 roku). Najważniejsze wytyczne z ww. zarządzenia to:

Podczas planowania działań gospodarczych, zarówno odnośnie terminu jak i technologii ich wykonania, uwzględnia się następujące zasady i dokumenty:

- 1) wymagania dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 18 grudnia 2017 roku;
- 2) wytyczne zawarte w Programie Ochrony Przyrody oraz Prognozie Oddziaływania PUL na środowisko:

- każdy leśniczy otrzymuje wyciąg z POP oraz Prognozy w zakresie działań na rzecz ochrony przyrody podczas prac gospodarczych. Zapisy z tych dokumentów są znane i stosowane podczas wykonywania zabiegów gospodarczych w celu ochrony stanowisk rzadkich, chronionych gatunków oraz siedlisk przyrodniczych;
- 3) zapisy PZO sporządzonych dla obszarów Natura 2000:
- każdy leśniczy otrzymuje wyciąg z PZO w zakresie działań ochronnych zaplanowanych dla poszczególnych przedmiotów ochrony i ich lokalizacji. Są one nadrzędne w stosunku do PUL;
- 4) wytyczne zarządzeń i decyzji administracyjnych wydanych przez organy ochrony przyrody:
- każdy leśniczy jest na bieżąco informowany o wszystkich nowych zarządzeniach i decyzjach wydawanych przez organy ochrony przyrody;
- 5) wytyczne Instrukcji Ochrony Lasu oraz Zasad Hodowli Lasu:
- każdy leśniczy zobligowany jest do zapoznania się i stosowania zapisów ww. dokumentów;
- 6) wytyczne nadleśnictw (wprowadzone zarządzeniem nadleśniczego) w sprawie zmniejszenia negatywnego wpływu na środowisko leśne podczas działań gospodarczych, między innymi rozstrzygające następujące kwestie:
- zrywka drewna – technologia zrywki ograniczająca zniszczenia w środowisku leśnym;
 - składowanie drewna – zakaz opierania stosów i mygieł o drzewa, zakaz składowania drewna w miejscach występowania rzadkich gatunków roślin;
 - pozostawianie części martwych drzew podczas zabiegów (ograniczenie pozyskiwania posuszu jałowego, pozostawianie martwych drzew o zróżnicowanych rozmiarach i gatunkach);
 - pozostawianie drzew biocenotycznych: dziuplastych, z widoczną zgnilizną, częściowo spróchniałych, z widocznymi hubami, o nietypowym pokroju, z widocznymi gniazdami ptaków, itp., za wyjątkiem drzew zagrażających bezpieczeństwu publicznemu;
 - wykorzystywanie odnowień naturalnych w możliwie jak największym stopniu;
 - w odnowieniach sztucznych stosowanie rodzimych gatunków, ograniczanie występowania gatunków drzew i krzewów inwazyjnych i obcych;
 - stosowanie składów gatunkowych zgodnych z siedliskiem (w tym modyfikowanie składów gatunkowych na siedliskach „naturowych”, zgodnie z PZO);
 - przygotowanie gleby dostosowane do warunków siedliskowych – na siedliskach cennych przyrodniczo, szczególnie wilgotnych, przygotowanie punktowe;
 - w przypadku występowania rzadkich gatunków chronionych prowadzenie prac gospodarczych w sposób zapewniający ochronę ich stanowisk.

Nadleśnictwo jest zobowiązane do przestrzegania wytycznych zawartych w zarządzeniu w trakcie realizacji PUL na lata 2023-32.

8.11. Założenia w zakresie stosowania obcych gatunków drzew i krzewów

Należy bezwzględnie zaniechać wprowadzania obcych gatunków drzew i krzewów (gatunków nie rodzimych dla Polski) do drzewostanów. W przypadku obsadzania leśniczówek czy innych tego typu obiektów należy unikać gatunków, uznanych w Polsce za inwazyjne.

8.12. Zadania dotyczące ochrony środowiska

Stosować zalecenia opisane w punktach od 8.3 do 8.10. Ponadto Nadleśnictwo Pomorze objęte jest programami ochrony środowiska zarówno województwa podlaskiego, jak i powiatów oraz gmin, na terenie których administracyjnie jest położone. Założenia zawarte w tych programach powinny być uwzględniane w zakresie dotyczącym działalności nadleśnictwa.

8.13. Założenia ochronne w zakresie rekreacji i turystyki

Rozwój turystyki krajoznawczej, edukacyjnej i specjalistycznej (np. ornitologicznej, płetwonurkowej) musi się odbywać przy maksymalnym poszanowaniu zasobów przyrodniczych. W związku z tym należy podjąć następujące działania:

- w celu ograniczenia szkód w środowisku przyrodniczym, ruch turystyczny należy kanalizować na wybranych szlakach i wydzielonych, atrakcyjnych fragmentach lasu,
- formy użytkowania turystycznego muszą być uzależnione od wymagań ekologicznych gatunków i siedlisk, na które ruch ten może mieć wpływ,
- turystyka i jej formy w rezerwatach przyrody powinny odbywać się na warunkach określonych przez obowiązujące plany ochrony lub ustanowione zadania ochronne,
- z ruchu turystycznego należy wyłączyć niektóre szczególne fragmenty lasu, jak np. ostoje i miejsca koncentracji zwierzyny, ostoje rzadkich ptaków, skupiska roślin chronionych, szczególnie cenne zbiorowiska roślinne itp.

Należy także podjąć działania mające na celu udostępnienie obszaru nadleśnictwa dla turystyki konnej, ponieważ brak tutaj znakowanych szlaków konnych.

8.14. Inne zadania z zakresu Programu Ochrony Przyrody

W ramach realizacji niniejszego „Programu ochrony przyrody” wskazana jest:

- współpraca z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska,
- koordynacja współpracy z sąsiednimi nadleśnictwami,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi,
- aktywna współpraca w realizacji Planu Zagospodarowania Przestrzennego zwłaszcza w rejonach, w których występuje potrzeba zapewnienia niezbędnych korytarzy przemieszczeń zwierząt,
- ograniczanie do minimum stosowania środków chemicznych przy wykonywaniu zadań gospodarczych z zakresu zagospodarowania lasu.

9. Porównanie stanu lasu – zestawienia historyczne

W dalszej części przedstawiono w formie wykresów i tabel następujące porównania:

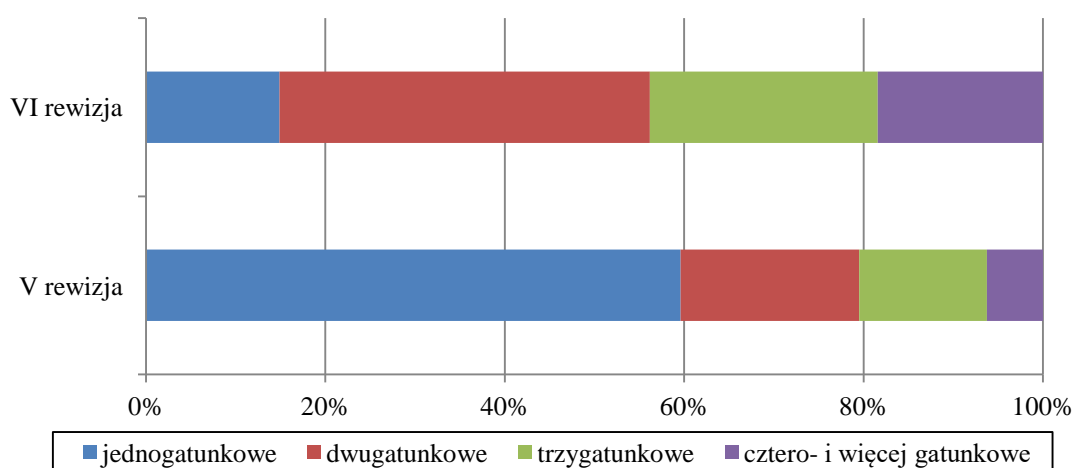
- ✓ zmiany bogactwa gatunkowego drzewostanów,
- ✓ zmiany stopnia borowacenia,
- ✓ zmiany powierzchni typów siedliskowych lasu,
- ✓ zmiany przeciętnej zasobności,
- ✓ zmiany przeciętnego wieku drzewostanów.

Zmiany bogactwa gatunkowego drzewostanów

W porównaniu do V rewizji PUL istotnie zwiększyło się bogactwo gatunkowe drzewostanów. Wiąże się to zarówno ze zwiększeniem udziału świerka na siedliskach borów i borów mieszanych, jak też przebudową dawnych monokultur na siedliskach żyzniejszych.

Tabela 44. Zmiany bogactwa gatunkowego

Drzewostany	V rewizja		VI rewizja	
	Powierzchnia [ha]	[%]	Powierzchnia [ha]	[%]
1	2	3	4	5
jednogatunkowe	5593,65	37,6	2490,72	16,8
dwugatunkowe	5842,04	39,3	6919,47	46,6
trzygatunkowe	2474,94	16,7	2508,87	23,6
cztero- i więcej gatunkowe	946,45	6,4	1937,63	13,0
Razem	14857,08	100,00	14856,69	100,0

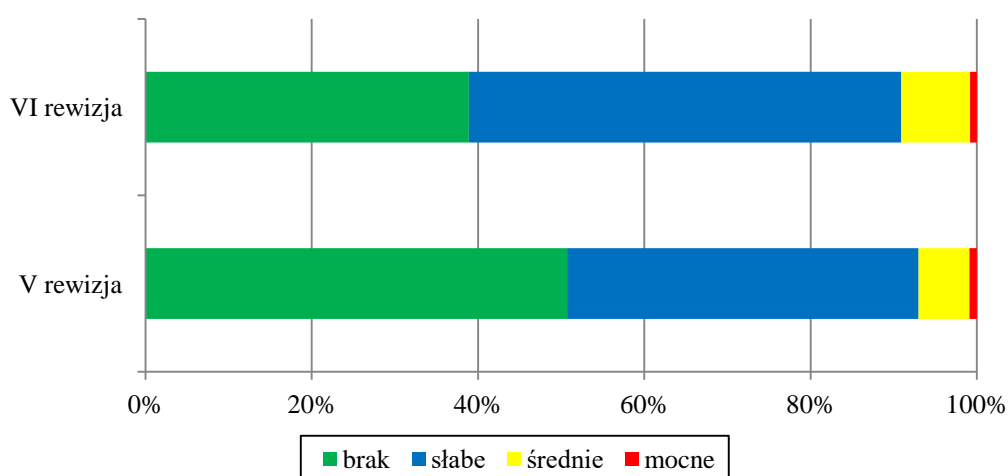
Ryc. 56. Zmiany bogactwa gatunkowego drzewostanów w % powierzchni leśnej zalesionej

Zmiany stopnia borowacenia

W minionym 10-leciu zwiększył się udział siedlisk poddanych słabemu borowaceniu, na wcześniej nie poddanych temu zniekształceniu. Zmiana ta w dużym stopniu związana jest z aktualizacją siedlisk i wyróżnieniem większej ilości lasów i borów mieszanych kosztem siedlisk borowych, a co za tym idzie „sztucznym” zwiększeniem powierzchni poddanej borowaceniu.

Tabela 45. Zmiany stopnia borowacenia

Borowacenie	V rewizja		VI rewizja	
	Powierzchnia [ha]	[%]	Powierzchnia [ha]	[%]
1	2	3	4	5
brak	7536,29	50,7	5776,72	38,8
słabe	6288,10	42,3	7718,67	51,9
średnie	907,55	6,1	1245,96	8,4
mocne	125,14	0,9	126,34	0,9
Razem	14857,08	100,00	14856,69	100,0

Ryc. 57. Zmiany stopnia borowacenia w % powierzchni leśnej zalesionej

Zmiany powierzchni typów siedliskowych lasu

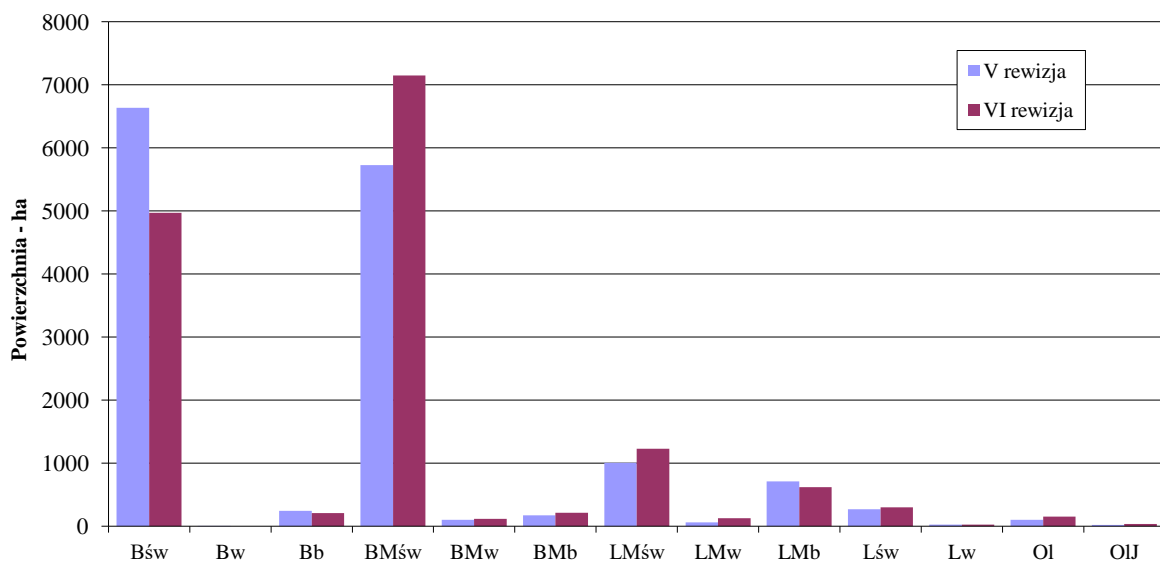
Zmiany w typach siedliskowych lasu, które wystąpiły między V a VI rewizją urządzania lasu uwidaczniają się zwłaszcza w wzroście powierzchni boru mieszanego świeżego kosztem boru świeżego. Wynika to z postępującej eutrofizacji siedlisk leśnych obserwowanej już w szerszej skali.

Wzrost ogólnej powierzchni leśnej ma związek z przeklasyfikowaniem gruntów rolnych i nieużytków na las..

Tabela 46. Zmiany w typach siedliskowych lasu pomiędzy V i VI rewizją urządzania lasu (pow. leśna zalesiona i niezalesiona)

Typ siedliskowy lasu	V rewizja		VI rewizja		Zmiana
	ha	%	ha	%	ha
1	2	3	4	5	6
Bśw	6631,27	43,98	4956,18	32,73	-1675,09
Bw	0,92	0,01	-	-	-0,92
Bb	244,59	1,62	207,61	1,37	-36,98
BMśw	5725,95	37,97	7155,73	47,27	1429,78
BMw	100,03	0,66	112,92	0,75	12,89
BMb	173,13	1,15	213,76	1,41	40,63

Typ siedliskowy lasu	V rewizja		VI rewizja		Zmiana
	ha	%	ha	%	ha
1	2	3	4	5	6
LMśw	1007,16	6,68	1247,41	8,24	240,25
LMw	61,51	0,41	130,92	0,86	69,41
LMb	711,74	4,72	609,28	4,02	-102,46
Lśw	270,06	1,79	284,37	1,88	14,31
Lw	27,71	0,18	33,74	0,22	6,03
OI	101,95	0,68	154,23	1,02	52,28
OIJ	23,02	0,15	35,24	0,23	12,22
Ogółem	15079,04	100,00	15141,39	100,00	62,35

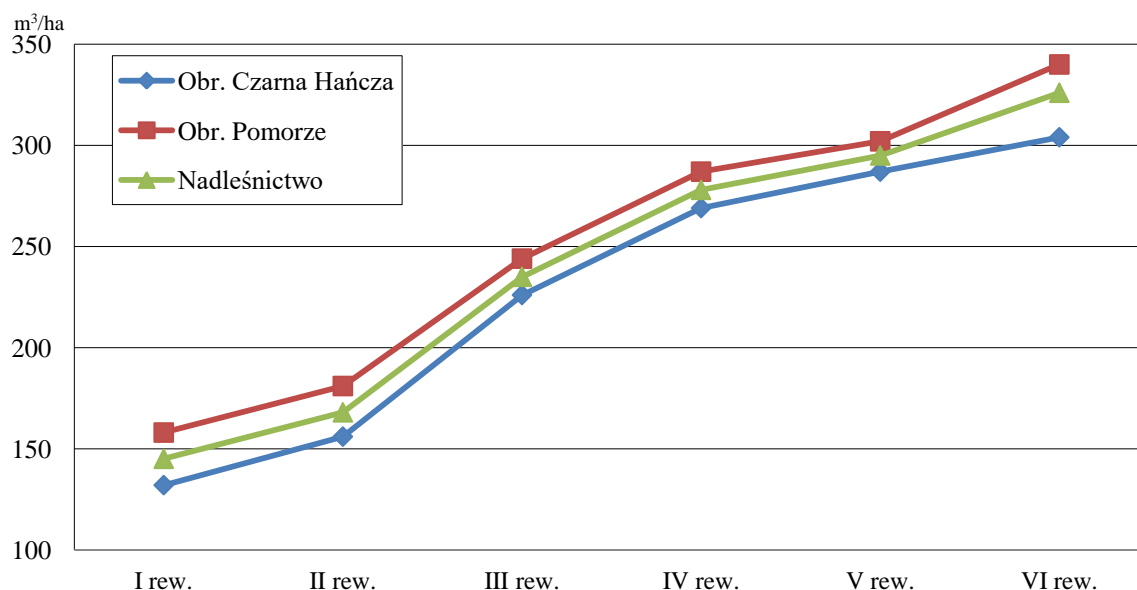
Ryc. 58. Zmiany powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej (w ha) typów siedliskowych lasu

Zasobność

Na poniższych danych i wykresie widać stały wzrost przeciętnej zasobności w lasach Nadleśnictwa Pomorze.

Tabela 47. Zmiany przeciętnej zasobności na powierzchni leśnej w kolejnych rewizjach urządzania lasu

Obręb, Nadleśnictwo	Rewizja urządzania lasu (zasobność w m ³ /ha)						
	definit. u.l.	I rewizja	II rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja	VI rewizja
1	2	3	4	5	6	7	8
Czarna Hańcza	-	132	156	226	269	287	304
Pomorze	-	158	181	244	287	302	340
Nadleśnictwo Pomorze	-	145	168	235	278	295	326

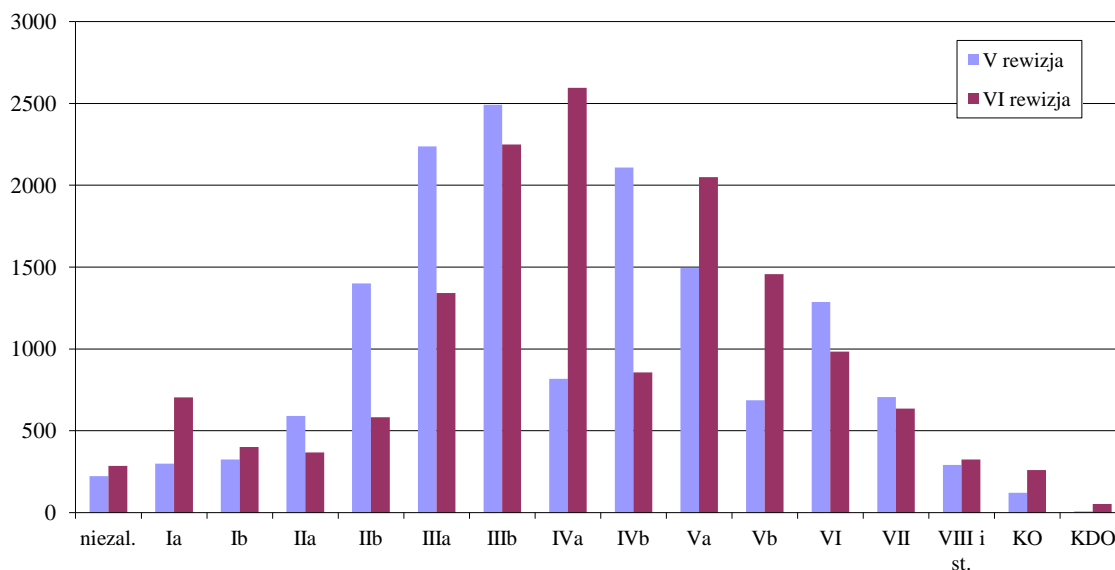
Ryc. 59. Zasobność (m³/ha) w kolejnych rewizjach u.l.

Zmiany w układzie powierzchniowym klas wieku

W Nadleśnictwie Pomorze wyraźnie uwidacznia się luka związana z II Wojną Światową i silnymi odlesieniami z tego okresu. Skutkuje to brakiem typowego, płynnego przejścia kolejnych klasach wieku.

Tabela 48. Zmiany w powierzchni klas wieku pomiędzy V i VI rewizją urządzania lasu

Podklasa wieku, grupa drzewostanów	V rewizja		VI rewizja		Zmiana [ha]
	[ha]	[%]	[ha]	[%]	
1	2	3	4	5	6
płazowiny	0,00	0,00	1,11	0,01	1,11
halizny i zręby	161,27	1,07	206,1	1,36	44,83
w produkcji ub.	10,11	0,07	9,13	0,06	-0,98
pozostałe	50,58	0,34	68,36	0,45	17,78
Ia	298,09	1,98	703,21	4,64	405,12
Ib	323,74	2,15	403,81	2,67	80,07
IIa	589,88	3,91	362,84	2,40	-227,04
IIb	1399,46	9,28	582,90	3,85	-816,56
IIIa	2237,50	14,84	1343,64	8,87	-893,86
IIIb	2491,69	16,53	2249,26	14,86	-242,43
IVa	817,70	5,42	2594,46	17,13	1776,76
IVb	2108,51	13,98	855,69	5,65	-1252,82
Va	1495,06	9,91	2049,30	13,53	554,24
Vb	686,58	4,55	1456,04	9,62	769,46
VI	1286,00	8,53	982,73	6,49	-303,27
VII	706,58	4,69	633,98	4,19	-72,6
VIII i starsze	290,13	1,92	325,21	2,15	35,08
KO	119,66	0,79	250,29	1,65	130,63
KDO	6,50	0,04	63,33	0,42	56,83
Razem	15079,04	100,00	15141,39	100,00	62,35

Ryc. 60. Zmiany w układzie powierzchniowym (w ha) klas wieku

Przeciętny wiek drzewostanów

Od czasu drugiej rewizji przeciętny wiek drzewostanów Nadleśnictwa Pomorze nieustannie wzrasta.

Tabela 49. Zmiany przeciętnego wieku drzewostanów w kolejnych rewizjach urządzania lasu

Obręb, Nadleśnictwo	Rewizja urządzania lasu (przeciętny wiek w latach)						
	definit. u.l.	I rewizja	II rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja	VI rewizja
1	2	3	4	5	6	7	8
Czarna Hańcza	-	50	47	55	62	68	70
Pomorze	-	53	49	54	61	67	72
Nadleśnictwo Pomorze	-	52	48	54	62	67	72

Podsumowanie

Nadleśnictwo Pomorze obejmuje bardzo cenny obszar przyrodniczy w Polsce z racji na duże bogactwo siedlik i gatunków chronionych, niekiedy unikatowych w skali kraju. Pomimo prowadzenia gospodarki leśnej, bogactwo i zróżnicowanie zasobów przyrodniczych nie skurcza się, a wręcz wzrasta. Ma to odzworowanie nie tylko w oczywistych wskaźnikach typu wiek czy zasobność drzewostanów, ale gospodarowanie wpływa także na utrzymanie zróżnicowania gatunków zależnych od zaburzeń m.in. występujących w widnych borach i borach mieszanych (np. leniec bezpodkwiatkowy czy sasanka otwarta). Nadleśnictwo uczestniczy także w projektach reintrodukujących gatunki m.in. głuszca oraz cisa. Dane te dają podstawę do stwierdzenia, że prowadzona w Nadleśnictwie Pomorze trwale zrównoważona gospodarka leśna nie tylko przyczynia się do wzrostu gospodarczego, ale daje możliwość zachowania czy wręcz przywracania utraconych zasobów przyrodniczych.

10. Monitoring skutków realizacji postanowień Planu

Skutki realizacji postanowień *Planu* powinny być monitorowane (raportowane) w cyklu pięcioletnim. Określa to uzgodnienie Dyrektora RDLP z RDOŚ poczynione do *Prognozy PUL*. Organem monitorującym realizację obligatoryjnych zadań gospodarczych i skutków ich realizacji (w tym przyrodniczych) jest organ sporządzający projekt *Planu*, czyli Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych. Monitorowanie środowiska przyrodniczego powinno obejmować i raportować:

- zmiany powierzchni lasów wg pełnionych funkcji,
- zmiany powierzchni lasów wg kategorii użytkowania,
- pozyskanie drewna według sposobu zagospodarowania w wymiarze powierzchniowym,
- pozyskanie drewna według sposobu zagospodarowania w wymiarze miąższościowym,
- powierzchnię pielęgnowania lasu według kategorii zabiegu,
- powierzchnię lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku,
- szkice sytuacyjne zabiegów rębnych w miejscach występowania obiektów chronionych (sporządzanych przez leśniczych).

Zarządzeniem nr 40 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku z dnia 21 października 2020 roku, na terenie RDLP w Białymstoku została zaktualizowana „*Procedura monitoringu przyrodniczego oraz analiza wpływu zabiegów gospodarczych na różnorodność biologiczną w lasach*” Należy wykorzystać zalecenia i procedury zawarte w ww. dokumencie do monitoringu środowiska przyrodniczego oraz oceny wpływu zabiegów gospodarczych na różnorodność biologiczną w lasach Nadleśnictwa Pomorze.

11. LITERATURA

- BIURO URZĄDZANIA LASU I GEODEZJI LEŚNEJ 2022: *Wielkoobszarowa inwentaryzacja stanu lasu. Wyniki za okres 2017-2021*. Sękocin Stary, dostępny online: https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/Media/Default/Publikacje/WISL2017_2021.pdf [data dostępu: 05.11.2022].
- BIURO URZĄDZANIA LASU I GEODEZJI LEŚNEJ ODDZIAŁ W BIAŁYMSTOKU 1993a: *Plan Ochrony Rezerwatu Przyrody Kukle, Plan Urządzania Ekosystemów Leśnych na lata 1.01.1993-31.12.2002 r.* Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku. Mscr.
- BIURO URZĄDZANIA LASU I GEODEZJI LEŚNEJ ODDZIAŁ W BIAŁYMSTOKU 1993b: *Plan Ochrony Rezerwatu Przyrody Łempis, Plan Urządzania Ekosystemów Leśnych na lata 1.01.1993-31.12.2002 r.* Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku. Mscr.
- BIURO URZĄDZANIA LASU I GEODEZJI LEŚNEJ ODDZIAŁ W BIAŁYMSTOKU 1993c: *Plan Ochrony Rezerwatu Przyrody Pomorze, Plan Urządzania Ekosystemów Leśnych na lata 1.01.1993-31.12.2002 r.* Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku. Mscr.
- BIURO URZĄDZANIA LASU I GEODEZJI LEŚNEJ ODDZIAŁ W BIAŁYMSTOKU 1993d: *Plan Ochrony Rezerwatu Przyrody Tobolinka, Plan Urządzania Ekosystemów Leśnych na lata 1.01.1993-31.12.2002 r.* Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku. Mscr.
- BIURO URZĄDZANIA LASU I GEODEZJI LEŚNEJ ODDZIAŁ W BIAŁYMSTOKU 2002: *Charakterystyka siedlisk Nadleśnictwo Pomorze*. Białystok. Mscr.
- BIURO URZĄDZANIA LASU I GEODEZJI LEŚNEJ ODDZIAŁ W BIAŁYMSTOKU 2002: *Charakterystyka siedlisk Nadleśnictwo Pomorze*. Białystok. Mscr.
- BIURO URZĄDZANIA LASU I GEODEZJI LEŚNEJ ODDZIAŁ W BIAŁYMSTOKU 2013a: *Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Ostoja Augustowska PLH200005 w województwie podlaskim*. Mscr.
- BIURO URZĄDZANIA LASU I GEODEZJI LEŚNEJ ODDZIAŁ W BIAŁYMSTOKU 2013b: *Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Pomorze na lata 2013-22*. Białystok. Mscr.
- BIURO URZĄDZANIA LASU I GEODEZJI LEŚNEJ ODDZIAŁ W BIAŁYMSTOKU 2022: *Charakterystyka fitosocjologiczna Nadleśnictwa Pomorze*. Białystok. Mscr.
- BRZEZIECKI B. (red.) 2014: *Wytyczne dotyczące hodowli i użytkowania lasu w ostojach głuszca Puszczy Augustowskiej*. Mscr.
- CIEŚLIŃSKI S. 2003: *Atlas rozmieszczenia porostów (Lichenes) w Polsce północno-wschodniej*. Phytocoenosis 15 (N.S.), Suppl. Cartographiae Geobotanicae 15: 1-430.
- DAWIDZIUK J., ZAJĄCZKOWSKI S. 2014: *Problemy stabilności oraz trwałości lasu w praktyce urzędzeniowej*. - [w:] *Studia i Materiały CEPL w Rogowie*. R. 16. Zeszyt 39/2A/2014.

- ESMAN T. 2017: *Co dalej z jesionem?* Echa Leśne, 10 (262): ss.: 14-15.
- GŁOWACIŃSKI Z. (red.). 2001: *Polska Czerwona Księga Zwierząt. Kręgowce*. PWRiL, Warszawa.
- GŁOWACIŃSKI Z., NOWACKI J. (red.) 2004: *Polska Czerwona Księga Zwierząt. Bezkręgowce*. Instytut Ochrony Przyrody PAN w Krakowie i Akademia Rolnicza w Poznaniu.
- GŁOWACIŃSKI Z., SURA P. (red.) 2018: *Atlas płazów i gadów Polski*. Wydawnictwo naukowe PWN, Warszawa.
- GŁÓWNY INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA 2019: *Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu w województwie podlaskim - tabela*. dostępny online: https://www.gios.gov.pl/images/dokumenty/pms/dane_regionalne/podlaskie/2019/Klasyfikacja_RW_podlaskie.xlsx [data dostępu: 08.02.2022].
- GŁÓWNY INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA 2021: *Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa podlaskiego w 2020 r.* Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku, Białystok, dostępny online: https://www.gios.gov.pl/images/dokumenty/pms/monitoring_halasu/stan_srodowiska/Ocena_stanu_akustycznego_podlaskie_2020.pdf [data dostępu: 05.11.2022].
- GŁÓWNY INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA 2022a: *Ocena poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku w 2021 r.* Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku, Białystok, dostępny online: https://www.gios.gov.pl/images/dokumenty/pms/monitoring_pol_elektromagnetycznych/stan_srodowiska/ocena_pem_2021_podlaskie.pdf [data dostępu: 05.11.2022].
- GŁÓWNY INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA 2022b: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim, raport wojewódzki za rok 2021*. Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku, Białystok, Dostępny online: <https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/rwms/publications/card/1427> [data dostępu: 05.11.2022].
- GÓRNIAK A. 2021: *Klimat województwa podlaskiego czasie globalnego ocieplenia*. Wydawnictwo uniwersytetu w Białymstoku, Białystok.
- GÓRSKA I. (red.) 2013: *Katalog miejsc pamięci powstania stycziowego w województwie podlaskim*. Towarzystwo Opieki nad Zabytkami Oddział Białystok.
- GUMIŃSKI R. 1948: *Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce*. Przegl. Meteor. i Hydrol.
- GUTOWSKI J.M., SUĆKO K. 2015. *Ponurek Schneidera *Boros schneideri* (PANZER, 1796) (Coleoptera: Boridae) w Puszczy Augustowskiej*. Wiadomości Entomologiczne, 34 (2): 66-68

- JĘDRZEJEWSKI W., NOWAK S., STACHURA K., SKIERCZYŃSKI M., MYŚLAJEK R. W., NIEDZIAŁKOWSKI K., JĘDRZEJEWSKA B., WÓJCIK J. M., ZALEWSKA H., PILOT M., GÓRNY M., KUREK R.T., ŚLUSARCZYK R. 2011: *Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce*. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża.
- KIRPLUK I. 1992. *Godne ochrony stanowisko wełnianeczki alpejskiej *Trichophorum alpinum* na Pojezierzu Sejneńskim*. *Chrońmy Przyr. Ojcz.* 48(1): 94-96.
- KUJAWA A., RUSZKIEWICZ-MICHALSKA M., KAŁUCKA I. L. (red.) 2021: *Grzyby chronione Polski. Rozmieszczenie, zagrożenia, rekomendacje ochronne*. Instytut Środowiska Rolniczego i Leśnego PAN, Poznań.
- KAŹMIERCZAKOWA R., ZARZYCKI K., MIREK Z., 2014: *Polska czerwona księga roślin. Paprotniki i rośliny kwiatowe*. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków.
- KOWALSKI T. 2007: *Chalara fraxinea – nowo opisany gatunek grzyba na zamierających jesionach w Polsce*. *SYLWAN* nr 4: 44-48.
- KRZYSZTOFIAK A., KRZYSZTOFIAK L., PAWLIKOWSKI T. 2004: *Trzmięle Polski – przewodnik terenowy*. Stowarzyszenie Człowiek i Przyroda, Suwałki.
- KRZYSZTOFIAK L., KRZYSZTOFIAK A. 2006: *Mrówki środowisk leśnych Polski – przewodnik terenowy*. Stowarzyszenie Człowiek i Przyroda, Suwałki.
- KUŹMIŃSKI R., ŁAKOMY P., MAZUR A. 2007: *Zamieranie dębów – Historia, przyczyny i objawy*. Zarządzanie Ochroną Przyrody w Lasach, Tom I, Tuchola, ss.: 194-208.
- LIRO A. (red.) 1998: *Strategia wdrażania krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA*. Fundacja IUCN Poland, Warszawa.
- MATUSZKIEWICZ J.M. 2008: *Regionalizacja geobotaniczna Polski*. IGiPZ Warszawa.
- MATUSZKIEWICZ W. 2001: *Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski*. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.
- MINISTERSTWO OCHRONY ŚRODOWISKA, ZASOBÓW NATURALNYCH I LEŚNICTWA 1996: *Instrukcja sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie. Część ogólna*. Fundacja Rozwój SGGW, Warszawa.
- MIŚ R. 2007: *Urządzanie lasów wielofunkcyjnych*. Wydawnictwa Akademii Rolniczej, Poznań..
- OKOŁOWICZ W., MARTYN D. 1979: *Regiony klimatyczne [Polski]. – [W:] Atlas Geograficzny Polski*. PPWK, Warszawa.
- ORZECZOWSKI M., KACPRZAK J., KĘDZIORA W. 2016: *Zamieranie jesionu wyniosłego (*Fraxinus excelsior* L.) w rezerwacie Jesionowe Góry*. *Leśne Prace Badawcze* Czerwiec 2016, Vol. 77 (2): 124–133. Sękocin Stary.
- OSZAKO T. 2002: *Zamieranie dębów w Europie – przyczyny, przebieg i przedstawione hipotezy*. – [w:] *Zamieranie dębów w Europie*. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, Warszawa.

- OSOJCA-KRASIŃSKI G. 2012. *Pierwsze stanowisko ponurka Szneidera *Boros schneideri* w lasach Puszczy Augustowskiej (NE Polska)*. Parki Narodowe i Rezerwaty Przyrody, 31 (4): 70.
- PALUCH R. 2006: *Zamieranie lasu – problem wciąż aktualny*. Głos Lasu nr 1: 13-16.
- PALUCH R., GIL W. 2006: *Obumieranie dębów – powracające zjawisko*. Głos Lasu nr 1: 17-19.
- PAŃSTWOWE GOSPODARSTWO LEŚNE LASY PAŃSTWOWE 2012a: *Instrukcja ochrony lasu. Tom I, II*. CILP. Warszawa.
- PAŃSTWOWE GOSPODARSTWO LEŚNE LASY PAŃSTWOWE 2012b: *Instrukcja urządzania lasu. Część 1. Instrukcja sporządzania planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa*. CILP, Warszawa.
- PAŃSTWOWE GOSPODARSTWO LEŚNE LASY PAŃSTWOWE 201b: *Instrukcja ochrony przeciwpożarowej lasu*. CILP, Warszawa.
- PAWLIKOWSKI P. 2008: *Syntaksonomiczne i siedliskowe zróżnicowanie roślinności mechowisk i minerotroficznych mszarów w polskiej części Pojezierza Litewskiego*. Praca doktorska. Uniwersytet Warszawski, Wydział Biologii. Mscr.
- PAWLIKOWSKI P. 2020: *Flora roślin naczyniowych rezerwatu Tobolinka w Puszczy Augustowskiej*. *Fragm. Florist. Geobot. Polon.* 27(2): 645-647.
- PAWLIKOWSKI P., DEMBICZ I., TYSZKOWSKI M., RYNIWICZ J., KOZUB Ł., CZARNOCKA-CIECIURA M., BORZEŃSKI P., KASPRZAK W., GALUS M., FIEDOROWICZ K. 2017: *Vascular plants of Łempis nature reserve in the Augustów Forest (NE Poland)*. *Steciana* 21(3): 107–113.
- PROHABITAT 2013: *Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Pojezierze Sejneńskie PLH200007 w województwie podlaskim*. Mscr.
- SKUTKI HURAGANU W PUSZCZY AUGUSTOWSKIEJ 2017. Pogoda Interia.pl <https://pogoda.interia.pl/wiadomosci/zdjecie,iId,2347150,iAId,257672> dostęp online: 08.11.2022 r.
- SOKOŁOWSKI A.W. 2010: *Puszcza Augustowska*. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych. Warszawa.
- SOLON J., BORZYSZKOWSKI J., BIDŁASIK M., RICHLING A., BADORA K., BALON J., BRZEZIŃSKA-WÓJCIK T., CHABUDZIŃSKI Ł., DOBROWOLSKI R., GRZEGORCZYK I., JODŁOWSKI M., KISTOWSKI M., KOT R., KRAŻ P., LECHNIO J., MACIAS A., MAJCHROWSKA A., MALINOWSKA E., MIGOŃ P., MYGA-PIĄTEK U., NITA J., PAPIŃSKA E., RODZIK J., STRZYŻ M., TERPIŁOWSKI S., ZIAJA W. 2018: *Physico-geographical mesoregions of Poland: Verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data*. „Geographia Polonica” 2 (91), ss. 143-170.
- Standardowy Formularz Danych PLB200002 Puszcza Augustowska. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska. Dostępny online: [170](https://n2k-</p>
</div>
<div data-bbox=)

- ws.gdos.gov.pl/wyszukiwarkaN2k/webresources/pdf/PLB200002 [data dostępu: 04.11.2022].
- Standardowy Formularz Danych PLH200005 Ostoja Augustowska. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska. Dostępny online: <https://n2k-ws.gdos.gov.pl/wyszukiwarkaN2k/webresources/pdf/PLH200005> [data dostępu: 04.11.2022].,
- Standardowy Formularz Danych PLH200007 Pojezierze Sejneńskie. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska. Dostępny online: <https://n2k-ws.gdos.gov.pl/wyszukiwarkaN2k/webresources/pdf/PLH200007> [data dostępu: 04.11.2022].
- STOPA-BORYCZKA M. 2013: *Klimat północno-wschodniej Polski według podziału fizyczno-geograficznego J. Kondrackiego i J. Ostrowskiego. Atlas współzależności parametrów meteorologicznych i geograficznych w Polsce*. Wydział Geografii i Studiów Regionalnych UW.
- SZUFLICKI M., MALON A., TYMIŃSKI M. (red.) 2021: *Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2021 r.* Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa. http://geoportal.pgi.gov.pl/css/surowce/images/2021/bilans_2021.pdf [data dostępu: 31.10.2022].
- SZYSZKOWSKI P. (red.) 2016: *Plan gospodarki odpadami województwa podlaskiego na lata 2016-2022*. Zarząd Województwa Podlaskiego, Białystok. Dostępny online: http://bip.umwp.wrotapodlasia.pl/wojewodztwo/urzed_mar/programy_i_dzialania/pr ogramy_od_2009/plan-gospodarki-odpadami-wojewodztwa-podlaskiego-na-lata-2016-2022.html [data dostępu: 09.02.2022].
- WISZNIEWSKI W., CHEŁCHOWSKI W. 1987: *Regiony klimatyczne*. – [W:] Atlas hydrologiczny Polski. Wydawnictwa Geologiczne. Warszawa.
- WOŚ A. 1999: *Klimat Polski*. PWN, Warszawa.
- WOŚ A. 2010: *Klimat Polski w drugiej połowie XX wieku*. UAM, Poznań.
- ZAWADZKA D., ZAWADZKI J., ZAWADZKI G., ZAWADZKI S. 2009: *Ptaki szponiaste Puszczy Augustowskiej*. Studia i Materiały Centrum Edukacji Przyrodniczo-Leśnej R.11, Zeszyt 3 (22). Ss. 119-124.
- ZAWADZKA D., ZAWADZKI J., ZAWADZKI G., ZAWADZKI S. 2009: *Sowy Puszczy Augustowskiej – wykorzystanie materiałów z ramach inwentaryzacji „Bubobory”*. Studia i Materiały Centrum Edukacji Przyrodniczo-Leśnej R.11, Zeszyt 3 (22). Ss. 86-94.
- ZIELONY R., KLICZKOWSKA A. 2012: *Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski 2012*. CILP, Warszawa.

Akty prawa krajowego i miejscowego

- Decyzja RL XIV – 2/9/65 Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa Prezydium WRN w Białymstoku z dn. 9.03.1965 r. w sprawie uznania niektórych tworów za pomniki przyrody i objęcia ich ochroną (Dz.Urz.WRN w Białymstoku z dn. 27.03.1965 r., Nr 4, poz 46).
- Ogłoszenie Decyzji Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa Prezydium WRN w Białymstoku z dn. 30.08.1962 r. w sprawie uznania niektórych tworów za pomniki przyrody i objęcia ich ochroną (Dz.Urz.WRN w Białymstoku z dn. 31.08.1962 r., Nr 10, poz 125).
- Orzeczenie Nr 41/78 Wojewody Suwalskiego z dn. 04.11.1978 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody i ich skupień (Dz.Urz.WRN w Suwałkach z dn. 15.02.1953 r., Nr 11, poz 46).
- Orzeczenie Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa Prezydium WRN w Białymstoku z dn. 11.02.1961 r. w sprawie uznania niektórych tworów za pomniki przyrody i objęcia ich ochroną (Dz.Urz.WRN w B-stoku z dn. 30.06.1961 r., Nr 5, poz 45).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 9 października 2019 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. poz. 2147).
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Augustowska (PLH200005) (Dz.U. z dnia 2 sierpnia 2021 r., poz. 1337).
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Pojezierze Sejneńskie (PLH200007) (Dz.U. z dnia 21 lipca 2021 r., poz. 1333).
- Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz. U. 1992 Nr 67 poz. 337).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2012 poz. 1109).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2007 Nr 221 poz. 1645).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 czerwca 2018 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. 2018 poz. 1119).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. 2016 poz. 1187).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2012 poz. 1031).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody (Dz. U. 2005 Nr 60 poz. 533).

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 grudnia 2016 roku w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 poz. 2183).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody (Dz. U. z dnia 12 grudnia 2017 r. poz. 2300).
- Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad bezpieczeństwa pożarowego (Dz. U. 2010 Nr 137 poz. 923).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 roku w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 poz. 1408).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 roku w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 poz. 1409).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz. U. z dnia 22 grudnia 2017 r. poz. 2408).
- Rozporządzenie Nr 4/93 Wojewody Białostockiego z dn. 19.08.1993 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody za pomniki przyrody i objęcia ich ochroną (Dz. Urz. Woj. Biało. z dn. 23.08.1993 r., Nr 12, poz. 70).
- Rozporządzenie Nr 6/93 Wojewody Suwalskiego z dn. 18.01.1993 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody i ich skupień (Dz. Urz. Woj. Suwal. z dn. 28.01.1993 r., Nr 2, poz. 11).
- Rozporządzenie Nr 10/04 Wojewody Podlaskiego z dn. 1.04.2004 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody za pomniki przyrody i objęcia ich ochroną (Dz. Urz. Woj. Podl. z dn. 19.04.2004 r., Nr 41, poz. 748).
- Rozporządzenie Nr 28/01 Wojewody Podlaskiego z dn. 3.10.2001 r. (Dz. Urz. W.P. Nr 45, poz. 758).
- Rozporządzenie Nr 44/94 Wojewody Suwalskiego z dn. 28.04.1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody i ich skupień (Dz. Urz. Woj. Suw. Nr 14, poz. 116).
- Rozporządzenie Nr 35/99 Wojewody Podlaskiego z dn. 7.10.1999 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody za pomniki przyrody i objęcia ich ochroną (Dz. Urz. Woj. Podl. z dn. 14.10.1999 r., Nr 33, poz. 522).
- Rozporządzenie Nr 222/98 Wojewody Suwalskiego z dn. 14.12.1998 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody i ich skupień (Dz. Urz. Woj. Suwal. z dn. 16.12.1998 r., Nr 74, poz. 510).
- Uchwała nr III/21/11 Rada Gminy Giby z dnia 17 stycznia 2011 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Podl. Z 2011 r. Nr 52, poz. 636).
- Uchwała Nr VI/35 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku z dnia 03.02.1953 r. w sprawie uznania niektórych obiektów za pomniki przyrody (Dz. Urz. WRN w Białymstoku z dn. 15.02.1953 r., Nr 3, poz. 13).
- Uchwała nr XVIII/149/2020 Rady Gminy Giby GIBY z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2021 r. poz. 123).

Ustawa z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o lasach oraz ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z dnia 13 stycznia 2022 r. poz. 84).

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92 z 2004 r. poz. 880 z późn. zm.).

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2001 nr 62 poz. 627).

Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach. (Dz. U. 1991 Nr 101 poz. 444 z późn. zm.).

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2008 Nr 199 poz. 1227 z późn. zm.).

Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2013 poz.21).

Zarządzenie Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nr. 58 z dnia 5 lipca 2022 r. (BILP. Nr. 8-9 z 2022 r.).

Zarządzenie Nr 11/86 Wojewody Suwalskiego z dn. 14.04.1986 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody i ich skupień (Dz. Urz. Woj. Suwal. z dn. 28.04.1986 r., Nr 8, poz. 54).

Zarządzenie Nr 12/80 Wojewody Suwalskiego z dn. 12.03.1980 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody i ich skupień (Dz.Urz.WRN w Suwałkach z dn. 24.03.1980 r., Nr 2, poz 10).

Zarządzenie nr 12/2017 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku w dniu 11 lipca 2017 , w sprawie wyznaczenia szlaku udostępnionego dla ruchu pieszego w rezerwacie przyrody „Pomorze”.

Zarządzenie nr 17/2015 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 21 maja 2015 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Tobolinka”.

Zarządzenie nr 18/2015 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 21 maja 2015 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Pomorze”.

Zarządzenie nr 19/2015 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 21 maja 2015 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Łempis”.

Zarządzenie nr 20/2015 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 21 maja 2015 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Kukle”.

Zarządzenie Nr 18/85 Wojewody Suwalskiego z dn. 18.06.1985 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody i ich skupień (Dz. Urz. Woj. Suwal. z dn. 18.06.1985 r., Nr 16, poz. 118);

Zarządzeniem nr 40 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku z dnia 21 października 2020 roku.

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku nr 27/2013 z dnia 31.12.2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura

2000 Ostoja Augustowska PLH200005 (Dz.Urz. Woj. Podl. z dnia 10 stycznia 2014 r., poz. 137).

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 13 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pojezierze Sejneńskie PLH200007 (Dz.Urz. Woj. Podl. z dnia 15 maja 2014 r., poz. 1947).

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 4 listopada 2020 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Augustowska PLH200005 (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2020 r., poz. 4651).

Akty prawa międzynarodowego

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa.

Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk dzikiej fauny i flory (wraz z późniejszymi zmianami).

Źródła internetowe

Centralny rejestr form ochrony przyrody crfop.gdos.gov.pl [dostęp: 17.10.2022]

Komisja Turystyki Pieszej ZG PTTK <http://ktpzg.pttk.pl/> [dostęp: 28.10.2022]

Monitoring Jakości Wód Podziemnych GIOŚ <http://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2019.html> [dostęp: 05.11.2022]

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku, <https://www.gov.pl/web/rdos-bialystok> [dostęp: 07.11.2022]

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Białymstoku, <http://wuoz.bialystok.pl/> [dostęp: 27.11.2022]

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik 1. Wykaz stanowisk chronionych roślin w Nadleśnictwie Pomorze

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. ochr.
1	2	3	4
Obręb Czarna Hańcza			
1	01-22-1-07-616 -a -00	lilia złotogłów	ś
2	01-22-1-07-616 -a -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
3	01-22-1-07-616 -b -00	lilia złotogłów	ś
4	01-22-1-07-617 -f -00	sasanka otwarta	ś
5	01-22-1-07-618 -g -00	tajeża jednostronna	ś
6	01-22-1-07-622 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
7	01-22-1-07-623 -a -00	sasanka otwarta	ś
8	01-22-1-07-625 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
9	01-22-1-07-625 -d -00	tajeża jednostronna	ś
10	01-22-1-07-625 -d -00	bielistka siwa	cz
11	01-22-1-07-625 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
12	01-22-1-07-626 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
13	01-22-1-07-626 -a -00	widłak goździsty	cz
14	01-22-1-07-626 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
15	01-22-1-07-626 -b -00	widłak goździsty	cz
16	01-22-1-07-626 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
17	01-22-1-07-626 -g -00	widłak jałowcowaty	cz
18	01-22-1-07-627 -a -00	wawrzynek wilczełyko	cz
19	01-22-1-07-627 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
20	01-22-1-07-627 -a -00	brodawkowiec czysty	cz
21	01-22-1-07-627 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
22	01-22-1-07-627 -m -00	widłak jałowcowaty	cz
23	01-22-1-07-627 -n -00	widłak jałowcowaty	cz
24	01-22-1-07-627 -o -00	widłak jałowcowaty	cz
25	01-22-1-07-627 -o -00	torfowiec Girgensohna	cz
26	01-22-1-07-627 -o -00	torfowiec nastroszony	cz
27	01-22-1-07-628 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
28	01-22-1-07-628 -c -00	widłoząb błotny	cz
29	01-22-1-07-628 -c -00	wroniec widlasty	cz
30	01-22-1-07-628 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
31	01-22-1-07-628 -c -00	torfowiec Girgensohna	cz
32	01-22-1-07-628 -c -00	torfowiec błotny	cz
33	01-22-1-07-628 -c -00	torfowiec nastroszony	cz
34	01-22-1-07-628 -j -00	widłak jałowcowaty	cz
35	01-22-1-07-628 -l -00	widłak jałowcowaty	cz
36	01-22-1-07-629 -b -00	wawrzynek wilczełyko	cz
37	01-22-1-07-629 -k -00	widłak jałowcowaty	cz
38	01-22-1-07-642 -a -00	sasanka otwarta	ś
39	01-22-1-07-642 -b -00	sasanka otwarta	ś
40	01-22-1-07-642 -c -00	tajeża jednostronna	ś
41	01-22-1-07-642 -c -00	sasanka otwarta	ś
42	01-22-1-07-642 -h -00	tajeża jednostronna	ś
43	01-22-1-07-642 -h -00	sasanka otwarta	ś
44	01-22-1-07-643 -a -00	sasanka otwarta	ś
45	01-22-1-07-643 -b -00	sasanka otwarta	ś
46	01-22-1-07-643 -d -00	sasanka otwarta	ś
47	01-22-1-07-643 -g -00	widłak jałowcowaty	cz
48	01-22-1-07-643 -g -00	sasanka otwarta	ś
49	01-22-1-07-643 -h -00	sasanka otwarta	ś
50	01-22-1-07-644 -b -00	sasanka otwarta	ś
51	01-22-1-07-646 -a -00	pomocnik baldaszkowy	cz
52	01-22-1-07-646 -a -00	widlicz spłaszczony	cz
53	01-22-1-07-646 -a -00	tajeża jednostronna	ś
54	01-22-1-07-646 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
55	01-22-1-07-647 -a -00	pomocnik baldaszkowy	cz
56	01-22-1-07-647 -a -00	widlicz spłaszczony	cz
57	01-22-1-07-647 -a -00	tajeża jednostronna	ś
58	01-22-1-07-647 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
59	01-22-1-07-647 -a -00	widłak goździsty	cz
60	01-22-1-07-648 -a -00	widlicz spłaszczony	cz
61	01-22-1-07-648 -d -00	arnika górską	ś
62	01-22-1-07-648 -d -00	sasanka otwarta	ś
63	01-22-1-07-650 -c -00	tajeża jednostronna	ś

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. ochr.
1	2	3	4
64	01-22-1-07-650 -c -00	bagno zwyczajne	cz
65	01-22-1-07-650 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
66	01-22-1-07-650 -f -00	widlicz spłaszczony	cz
67	01-22-1-07-650 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
68	01-22-1-07-650 -f -00	widłak goździsty	cz
69	01-22-1-07-651 -a -00	pomocnik baldaszkowy	cz
70	01-22-1-07-651 -a -00	tajeża jednostronna	ś
71	01-22-1-07-651 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
72	01-22-1-07-651 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
73	01-22-1-07-651 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
74	01-22-1-07-652 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
75	01-22-1-07-652 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
76	01-22-1-07-652 -i -00	widłak jałowcowaty	cz
77	01-22-1-07-652 -j -00	widlicz spłaszczony	cz
78	01-22-1-07-653 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
79	01-22-1-07-653 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
80	01-22-1-07-653 -c -00	torfowiec frędzlowany	cz
81	01-22-1-07-653 -c -00	torfowiec błotny	cz
82	01-22-1-07-653 -c -00	piórkowiec kutnerowaty	cz
83	01-22-1-07-654 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
84	01-22-1-07-654 -p -00	wawrzynek wilczełyko	cz
85	01-22-1-07-669 -f -00	tajeża jednostronna	ś
86	01-22-1-07-669 -f -00	lilia złotogłów	ś
87	01-22-1-07-669 -i -00	tajeża jednostronna	ś
88	01-22-1-07-669 -i -00	lilia złotogłów	ś
89	01-22-1-07-670 -a -00	tajeża jednostronna	ś
90	01-22-1-07-670 -c -00	tajeża jednostronna	ś
91	01-22-1-07-671 -b -00	sasanka otwarta	ś
92	01-22-1-07-671 -c -00	sasanka otwarta	ś
93	01-22-1-07-672 -a -00	sasanka otwarta	ś
94	01-22-1-07-672 -a -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
95	01-22-1-07-672 -d -00	sasanka otwarta	ś
96	01-22-1-07-672 -d -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
97	01-22-1-07-672 -f -00	pomocnik baldaszkowy	cz
98	01-22-1-07-672 -f -00	tajeża jednostronna	ś
99	01-22-1-07-672 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
100	01-22-1-07-672 -f -00	gruszyczka okrągłolistna	cz
101	01-22-1-07-672 -g -00	sasanka otwarta	ś
102	01-22-1-07-672 -g -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
103	01-22-1-07-673 -b -00	sasanka otwarta	ś
104	01-22-1-07-673 -c -00	sasanka otwarta	ś
105	01-22-1-07-673 -d -00	sasanka otwarta	ś
106	01-22-1-07-673 -g -00	widłak jałowcowaty	cz
107	01-22-1-07-673 -j -00	sasanka otwarta	ś
108	01-22-1-07-673 -k -00	sasanka otwarta	ś
109	01-22-1-07-673 -k -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
110	01-22-1-07-673 -l -00	sasanka otwarta	ś
111	01-22-1-07-674 -a -00	sasanka otwarta	ś
112	01-22-1-07-674 -d -00	pomocnik baldaszkowy	cz
113	01-22-1-07-675 -a -00	tajeża jednostronna	ś
114	01-22-1-07-675 -a -00	sasanka otwarta	ś
115	01-22-1-07-676 -b -00	sasanka otwarta	ś
116	01-22-1-07-676 -i -00	sasanka otwarta	ś
117	01-22-1-07-677 -a -00	arnika górską	ś
118	01-22-1-07-677 -b -00	tajeża jednostronna	ś
119	01-22-1-07-677 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
120	01-22-1-07-677 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
121	01-22-1-07-678 -a -00	modrzewnica zwyczajna	cz
122	01-22-1-07-678 -a -00	tajeża jednostronna	ś
123	01-22-1-07-678 -a -00	bagno zwyczajne	cz
124	01-22-1-07-678 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
125	01-22-1-07-678 -a -00	torfowiec kończysty	cz
126	01-22-1-07-678 -a -00	torfowiec magellański	cz
127	01-22-1-07-678 -i -00	widłak jałowcowaty	cz

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. pchr.
1	2	3	4
128	01-22-1-07-679 -b -00	widlicz spłaszczony	cz
129	01-22-1-07-679 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
130	01-22-1-07-680 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
131	01-22-1-07-680 -h -00	widłak jałowcowaty	cz
132	01-22-1-07-680 -h -00	torfowiec frędzlowany	cz
133	01-22-1-07-682 -d -00	lilia złotogłów	ś
134	01-22-1-07-708 -b -00	lilia złotogłów	ś
135	01-22-1-07-708 -b -00	sasanka otwarta	ś
136	01-22-1-07-708 -b -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
137	01-22-1-07-709 -a -00	sasanka otwarta	ś
138	01-22-1-07-709 -b -00	sasanka otwarta	ś
139	01-22-1-07-710 -b -00	sasanka otwarta	ś
140	01-22-1-07-710 -c -00	sasanka otwarta	ś
141	01-22-1-07-710 -d -00	sasanka otwarta	ś
142	01-22-1-07-711 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
143	01-22-1-07-711 -a -00	sasanka otwarta	ś
144	01-22-1-07-711 -b -00	sasanka otwarta	ś
145	01-22-1-07-712 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
146	01-22-1-07-712 -a -00	sasanka otwarta	ś
147	01-22-1-07-712 -b -00	sasanka otwarta	ś
148	01-22-1-07-712 -b -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
149	01-22-1-07-712 -c -00	sasanka otwarta	ś
150	01-22-1-07-713 -b -00	sasanka otwarta	ś
151	01-22-1-07-713 -c -00	sasanka otwarta	ś
152	01-22-1-07-713 -c -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
153	01-22-1-07-714 -a -00	arnika górską	ś
154	01-22-1-07-715 -b -00	pomocnik baldaszkowy	cz
155	01-22-1-07-716 -a -00	sasanka otwarta	ś
156	01-22-1-07-716 -c -00	arnika górską	ś
157	01-22-1-07-716 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
158	01-22-1-07-716 -k -00	wawrzynek wilczelyko	cz
159	01-22-1-07-716 -k -00	widłak jałowcowaty	cz
160	01-22-1-07-716 -l -00	wawrzynek wilczelyko	cz
161	01-22-1-07-716 -l -00	widłak jałowcowaty	cz
162	01-22-1-07-717 -d -00	widlicz spłaszczony	cz
163	01-22-1-07-717 -h -00	wawrzynek wilczelyko	cz
164	01-22-1-07-717 -l -00	widlicz spłaszczony	cz
165	01-22-1-07-718 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
166	01-22-1-07-718 -f -00	wawrzynek wilczelyko	cz
167	01-22-1-07-718 -g -00	sasanka otwarta	ś
168	01-22-1-07-719 -b -00	widlicz spłaszczony	cz
169	01-22-1-07-719 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
170	01-22-1-07-719 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
171	01-22-1-07-719 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
172	01-22-1-07-719 -g -00	sasanka otwarta	ś
173	01-22-1-07-719 -j -00	widłak jałowcowaty	cz
174	01-22-1-07-720 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
175	01-22-1-07-720 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
176	01-22-1-07-720 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
177	01-22-1-07-720 -i -00	lilia złotogłów	ś
178	01-22-1-07-720 -j -00	widłak jałowcowaty	cz
179	01-22-1-07-720 -k -00	widłak jałowcowaty	cz
180	01-22-1-07-720 -l -00	widłak jałowcowaty	cz
181	01-22-1-07-750 -a -00	sasanka otwarta	ś
182	01-22-1-07-750 -c -00	sasanka otwarta	ś
183	01-22-1-07-751 -a -00	tajeża jednostronna	ś
184	01-22-1-07-751 -a -00	sasanka otwarta	ś
185	01-22-1-07-751 -c -00	sasanka otwarta	ś
186	01-22-1-07-752 -a -00	sasanka otwarta	ś
187	01-22-1-07-753 -a -00	sasanka otwarta	ś
188	01-22-1-07-754 -a -00	arnika górską	ś
189	01-22-1-07-754 -a -00	pomocnik baldaszkowy	cz
190	01-22-1-07-754 -a -00	sasanka otwarta	ś
191	01-22-1-07-755 -a -00	arnika górską	ś
192	01-22-1-07-755 -a -00	sasanka otwarta	ś
193	01-22-1-07-755 -b -00	sasanka otwarta	ś
194	01-22-1-07-755 -b -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
195	01-22-1-07-755 -c -00	sasanka otwarta	ś
196	01-22-1-07-755 -d -00	sasanka otwarta	ś

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. pchr.
1	2	3	4
197	01-22-1-07-755 -g -00	arnika górską	ś
198	01-22-1-07-755 -h -00	tajeża jednostronna	ś
199	01-22-1-07-756 -b -00	sasanka otwarta	ś
200	01-22-1-07-756 -c -00	sasanka otwarta	ś
201	01-22-1-07-756 -c -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
202	01-22-1-07-757 -a -00	pomocnik baldaszkowy	cz
203	01-22-1-07-757 -a -00	widlicz spłaszczony	cz
204	01-22-1-07-757 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
205	01-22-1-07-757 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
206	01-22-1-07-757 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
207	01-22-1-07-758 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
208	01-22-1-07-758 -j -00	arnika górską	ś
209	01-22-1-07-759 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
210	01-22-1-07-759 -c -00	sasanka otwarta	ś
211	01-22-1-07-759 -g -00	sasanka otwarta	ś
212	01-22-1-07-759 -h -00	tajeża jednostronna	ś
213	01-22-1-07-759 -h -00	sasanka otwarta	ś
214	01-22-1-07-760 -a -00	sasanka otwarta	ś
215	01-22-1-07-761 -b -00	wawrzynek wilczelyko	cz
216	01-22-1-07-761 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
217	01-22-1-07-761 -b -00	gnieźnik leśny	cz
218	01-22-1-07-761 -b -00	skosatka zanokcicowata	cz
219	01-22-1-07-761 -h -00	widłak jałowcowaty	cz
220	01-22-1-07-762 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
221	01-22-1-07-762 -d -00	wawrzynek wilczelyko	cz
222	01-22-1-07-762 -d -00	wroniec widlasty	cz
223	01-22-1-07-762 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
224	01-22-1-07-762 -f -00	bobrek trójlistkowy	cz
225	01-22-1-07-762 -f -00	torfowiec kończysty	cz
226	01-22-1-07-762 -f -00	torfowiec błotny	cz
227	01-22-1-07-762 -f -00	torfowiec - rodzaj	cz
228	01-22-1-07-762 -f -00	torfowiec nastroszony	cz
229	01-22-1-07-762 -g -00	widłak jałowcowaty	cz
230	01-22-1-08-788 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
231	01-22-1-08-789 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
232	01-22-1-08-789 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
233	01-22-1-08-790 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
234	01-22-1-08-790 -d -00	arnika górską	ś
235	01-22-1-08-791 -a -00	widłak goździsty	cz
236	01-22-1-08-791 -c -00	mącznica lekarska	ś
237	01-22-1-08-792 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
238	01-22-1-08-792 -a -00	widłak goździsty	cz
239	01-22-1-08-792 -a -00	sasanka otwarta	ś
240	01-22-1-08-793 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
241	01-22-1-08-794 -a -00	sasanka otwarta	ś
242	01-22-1-08-794 -a -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
243	01-22-1-08-794 -c -00	tajeża jednostronna	ś
244	01-22-1-08-794 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
245	01-22-1-08-795 -f -00	widłak goździsty	cz
246	01-22-1-08-795 -f -00	sasanka otwarta	ś
247	01-22-1-08-795 -h -00	widłak jałowcowaty	cz
248	01-22-1-08-795 -h -00	sasanka otwarta	ś
249	01-22-1-08-795 -h -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
250	01-22-1-08-796 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
251	01-22-1-08-798 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
252	01-22-1-08-799 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
253	01-22-1-08-799 -a -00	torfowiec Girgensohna	cz
254	01-22-1-08-799 -h -00	widłak jałowcowaty	cz
255	01-22-1-08-800 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
256	01-22-1-08-800 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
257	01-22-1-08-801 -g -00	widłak jałowcowaty	cz
258	01-22-1-08-801 -h -00	widłak jałowcowaty	cz
259	01-22-1-08-826 -c -00	tajeża jednostronna	ś
260	01-22-1-08-827 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
261	01-22-1-08-828 -g -00	widłak jałowcowaty	cz
262	01-22-1-08-829 -a -00	widłak goździsty	cz
263	01-22-1-08-830 -a -00	pomocnik baldaszkowy	cz
264	01-22-1-08-830 -a -00	tajeża jednostronna	ś
265	01-22-1-08-830 -a -00	widłak jałowcowaty	cz

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. pchr
1	2	3	4
266	01-22-1-08-830 -a -00	gruszyca zielonawa	cz
267	01-22-1-08-831 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
268	01-22-1-08-832 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
269	01-22-1-08-832 -g -00	widłak jałowcowaty	cz
270	01-22-1-08-833 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
271	01-22-1-08-833 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
272	01-22-1-08-833 -d -00	sasanka otwarta	ś
273	01-22-1-08-833 -d -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
274	01-22-1-08-833 -f -00	wawrzynek wilczelyko	cz
275	01-22-1-08-834 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
276	01-22-1-08-834 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
277	01-22-1-08-834 -d -00	sasanka otwarta	ś
278	01-22-1-08-834 -d -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
279	01-22-1-08-834 -h -00	sasanka otwarta	ś
280	01-22-1-08-834 -h -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
281	01-22-1-08-834 -i -00	sasanka otwarta	ś
282	01-22-1-08-834 -i -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
283	01-22-1-08-835 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
284	01-22-1-08-835 -g -00	widłak jałowcowaty	cz
285	01-22-1-08-835 -i -00	widłak jałowcowaty	cz
286	01-22-1-08-835 -j -00	wawrzynek wilczelyko	cz
287	01-22-1-08-835 -j -00	widłak jałowcowaty	cz
288	01-22-1-08-835 -j -00	torfowiec - rodzaj	cz
289	01-22-1-08-835 -j -00	torfowiec nastroszony	cz
290	01-22-1-08-835 -k -00	torfowiec - rodzaj	cz
291	01-22-1-08-836 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
292	01-22-1-08-836 -f -00	fałdownik nastroszony	cz
293	01-22-1-08-836 -f -00	torfowiec kończysty	cz
294	01-22-1-08-836 -g -00	widłak jałowcowaty	cz
295	01-22-1-08-837 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
296	01-22-1-08-837 -f -00	wawrzynek wilczelyko	cz
297	01-22-1-08-837 -m -00	widłak jałowcowaty	cz
298	01-22-1-08-838 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
299	01-22-1-08-838 -d -00	wielosił błękitny	ś
300	01-22-1-08-839 -b -00	mącznica lekarska	ś
301	01-22-1-08-840 -d -00	wawrzynek wilczelyko	cz
302	01-22-1-08-867 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
303	01-22-1-08-867 -d -00	sasanka otwarta	ś
304	01-22-1-08-867 -j -00	arnika górską	ś
305	01-22-1-08-867 -j -00	gnieźnik leśny	cz
306	01-22-1-08-867 -j -00	sasanka otwarta	ś
307	01-22-1-08-868 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
308	01-22-1-08-868 -d -00	sasanka otwarta	ś
309	01-22-1-08-868 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
310	01-22-1-08-868 -f -00	sasanka otwarta	ś
311	01-22-1-08-869 -b -00	pomocnik baldaszkowy	cz
312	01-22-1-08-869 -b -00	tajęza jednostronna	ś
313	01-22-1-08-869 -b -00	sasanka otwarta	ś
314	01-22-1-08-869 -c -00	sasanka otwarta	ś
315	01-22-1-08-869 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
316	01-22-1-08-871 -b -00	widłak goździsty	cz
317	01-22-1-08-872 -b -00	gnieźnik leśny	cz
318	01-22-1-08-872 -c -00	wawrzynek wilczelyko	cz
319	01-22-1-08-872 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
320	01-22-1-08-872 -g -00	wawrzynek wilczelyko	cz
321	01-22-1-08-873 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
322	01-22-1-08-873 -h -00	widłak jałowcowaty	cz
323	01-22-1-08-875 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
324	01-22-1-08-875 -c -00	sasanka otwarta	ś
325	01-22-1-08-875 -c -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
326	01-22-1-08-875 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
327	01-22-1-08-876 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
328	01-22-1-08-876 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
329	01-22-1-08-876 -f -00	sasanka otwarta	ś
330	01-22-1-08-876 -f -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
331	01-22-1-08-876 -g -00	widłak jałowcowaty	cz
332	01-22-1-08-877 -c -00	wawrzynek wilczelyko	cz
333	01-22-1-08-878 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
334	01-22-1-08-879 -c -00	wielosił błękitny	ś

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. pchr
1	2	3	4
335	01-22-1-08-879 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
336	01-22-1-08-880 -a -00	sasanka otwarta	ś
337	01-22-1-08-880 -a -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
338	01-22-1-08-881 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
339	01-22-1-08-881 -f -00	wawrzynek wilczelyko	cz
340	01-22-1-08-881 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
341	01-22-1-08-881 -f -00	torfowiec - rodzaj	cz
342	01-22-1-08-881 -h -00	widłak jałowcowaty	cz
343	01-22-1-08-881 -i -00	wawrzynek wilczelyko	cz
344	01-22-1-08-881 -i -00	widłak jałowcowaty	cz
345	01-22-1-08-882 -d -00	haczykowiec błyszczący	ś
346	01-22-1-08-882 -d -00	skalnica torfowiskowa	ś
347	01-22-1-08-882 -g -00	kukułka Fuchsa	ś
348	01-22-1-08-882 -g -00	wawrzynek wilczelyko	cz
349	01-22-1-08-882 -g -00	widłak jałowcowaty	cz
350	01-22-1-08-882 -h -00	próchniczek błotny	cz
351	01-22-1-08-882 -h -00	kukułka Fuchsa	ś
352	01-22-1-08-882 -h -00	kukułka (storczyk) plamista	cz
353	01-22-1-08-882 -h -00	wawrzynek wilczelyko	cz
354	01-22-1-08-882 -h -00	widłak jałowcowaty	cz
355	01-22-1-08-882 -h -00	gruszyca mniejsza	cz
356	01-22-1-08-882 -h -00	torfowiec ostrolistny	cz
357	01-22-1-08-882 -h -00	torfowiec frędzlowany	cz
358	01-22-1-08-882 -h -00	torfowiec błotny	cz
359	01-22-1-08-904 -a -00	sasanka otwarta	ś
360	01-22-1-08-904 -b -00	pomocnik baldaszkowy	cz
361	01-22-1-08-904 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
362	01-22-1-08-904 -b -00	sasanka otwarta	ś
363	01-22-1-08-905 -b -00	sasanka otwarta	ś
364	01-22-1-08-906 -b -00	widlicz splaszczony	cz
365	01-22-1-08-906 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
366	01-22-1-08-906 -f -00	sasanka otwarta	ś
367	01-22-1-08-907 -a -00	widłak goździsty	cz
368	01-22-1-08-908 -c -00	widłak goździsty	cz
369	01-22-1-08-909 -g -00	widłak jałowcowaty	cz
370	01-22-1-08-910 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
371	01-22-1-08-910 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
372	01-22-1-08-911 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
373	01-22-1-08-911 -j -00	widłak jałowcowaty	cz
374	01-22-1-08-912 -b -00	tajęza jednostronna	ś
375	01-22-1-08-912 -b -00	torfowiec ostrolistny	cz
376	01-22-1-08-913 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
377	01-22-1-08-913 -b -00	sasanka otwarta	ś
378	01-22-1-08-913 -b -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
379	01-22-1-08-913 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
380	01-22-1-08-914 -a -00	widlicz splaszczony	cz
381	01-22-1-08-914 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
382	01-22-1-08-914 -b -00	sasanka otwarta	ś
383	01-22-1-08-914 -b -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
384	01-22-1-08-914 -c -00	sasanka otwarta	ś
385	01-22-1-08-914 -c -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
386	01-22-1-08-915 -c -00	tajęza jednostronna	ś
387	01-22-1-08-917 -a -00	sasanka otwarta	ś
388	01-22-1-08-917 -b -00	sasanka otwarta	ś
389	01-22-1-08-917 -b -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
390	01-22-1-08-918 -c -00	bagno zwyczajne	cz
391	01-22-1-08-918 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
392	01-22-1-08-918 -c -00	torfowiec - rodzaj	cz
393	01-22-1-08-918 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
394	01-22-1-08-918 -d -00	torfowiec - rodzaj	cz
395	01-22-1-08-918 -g -00	widłak jałowcowaty	cz
396	01-22-1-08-918 -i -00	widłak jałowcowaty	cz
397	01-22-1-08-918 -i -00	torfowiec - rodzaj	cz
398	01-22-1-08-918 -j -00	torfowiec - rodzaj	cz
399	01-22-1-08-918 -k -00	podęjrzon księżycowy	ś
400	01-22-1-08-918 -k -00	podęjrzon marunowy	ś
401	01-22-1-08-918 -l -00	widłak jałowcowaty	cz
402	01-22-1-08-919 -b -00	wawrzynek wilczelyko	cz
403	01-22-1-08-919 -b -00	widłak jałowcowaty	cz

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. pchr.
1	2	3	4
404	01-22-1-08-920 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
405	01-22-1-08-920 -n -00	widłak jałowcowaty	cz
406	01-22-1-09-1000 -a -00	bobrek trójlistkowy	cz
407	01-22-1-09-1000 -a -00	fiołek bagienny	ś
408	01-22-1-09-1000 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
409	01-22-1-09-1000 -c -00	widłak goździsty	cz
410	01-22-1-09-1001 -b -00	widlicz spłaszczony	cz
411	01-22-1-09-1001 -d -00	widlicz spłaszczony	cz
412	01-22-1-09-1001 -f -00	widlicz spłaszczony	cz
413	01-22-1-09-1001 -f -00	widłak goździsty	cz
414	01-22-1-09-1002 -a -00	sasanka otwarta	ś
415	01-22-1-09-1002 -b -00	widlicz spłaszczony	cz
416	01-22-1-09-1002 -b -00	tajeża jednostronna	ś
417	01-22-1-09-1002 -b -00	sasanka otwarta	ś
418	01-22-1-09-1002 -c -00	widlicz spłaszczony	cz
419	01-22-1-09-1002 -d	tajeża jednostronna	ś
420	01-22-1-09-1002 -d -00	sasanka otwarta	ś
421	01-22-1-09-1003 -a -00	widłak goździsty	cz
422	01-22-1-09-1003 -b -00	widlicz spłaszczony	cz
423	01-22-1-09-1003 -g -00	widłak goździsty	cz
424	01-22-1-09-1003 -g -00	sasanka otwarta	ś
425	01-22-1-09-1003 -h -00	widlicz spłaszczony	cz
426	01-22-1-09-1003 -h -00	widłak goździsty	cz
427	01-22-1-09-1003 -i -00	sasanka otwarta	ś
428	01-22-1-09-1004 -b -00	widłak goździsty	cz
429	01-22-1-09-1004 -c -00	widłak goździsty	cz
430	01-22-1-09-1004 -c -00	sasanka otwarta	ś
431	01-22-1-09-933 -b -00	arnika górską	ś
432	01-22-1-09-933 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
433	01-22-1-09-933 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
434	01-22-1-09-933 -f -00	widlicz spłaszczony	cz
435	01-22-1-09-933 -f -00	tajeża jednostronna	ś
436	01-22-1-09-933 -g -00	widłak jałowcowaty	cz
437	01-22-1-09-933 -h -00	arnika górską	ś
438	01-22-1-09-933 -h -00	tajeża jednostronna	ś
439	01-22-1-09-933 -h -00	widłak jałowcowaty	cz
440	01-22-1-09-934 -b -00	sasanka otwarta	ś
441	01-22-1-09-935 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
442	01-22-1-09-935 -b -00	arnika górską	ś
443	01-22-1-09-935 -b -00	tajeża jednostronna	ś
444	01-22-1-09-935 -c -00	wawrzynek wilczełyko	cz
445	01-22-1-09-935 -c -00	tajeża jednostronna	ś
446	01-22-1-09-935 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
447	01-22-1-09-935 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
448	01-22-1-09-935 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
449	01-22-1-09-936 -b -00	wawrzynek wilczełyko	cz
450	01-22-1-09-936 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
451	01-22-1-09-936 -d -00	arnika górską	ś
452	01-22-1-09-936 -f -00	widłak goździsty	cz
453	01-22-1-09-937 -a -00	tajeża jednostronna	ś
454	01-22-1-09-937 -a -00	sasanka otwarta	ś
455	01-22-1-09-937 -a -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
456	01-22-1-09-937 -b -00	wawrzynek wilczełyko	cz
457	01-22-1-09-937 -b -00	lilia złotogłów	ś
458	01-22-1-09-937 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
459	01-22-1-09-937 -c -00	wawrzynek wilczełyko	cz
460	01-22-1-09-937 -g	lilia złotogłów	ś
461	01-22-1-09-938 -a -00	sasanka otwarta	ś
462	01-22-1-09-938 -a -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
463	01-22-1-09-938 -b -00	sasanka otwarta	ś
464	01-22-1-09-938 -c -00	sasanka otwarta	ś
465	01-22-1-09-939 -a -00	sasanka otwarta	ś
466	01-22-1-09-939 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
467	01-22-1-09-939 -b -00	widłak goździsty	cz
468	01-22-1-09-939 -b -00	sasanka otwarta	ś
469	01-22-1-09-939 -c -00	sasanka otwarta	ś
470	01-22-1-09-939 -f -00	wawrzynek wilczełyko	cz
471	01-22-1-09-939 -g -00	sasanka otwarta	ś
472	01-22-1-09-939 -h -00	widłak jałowcowaty	cz

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. pchr.
1	2	3	4
473	01-22-1-09-939 -i -00	widłak jałowcowaty	cz
474	01-22-1-09-939 -i -00	widłak goździsty	cz
475	01-22-1-09-940 -a -00	sasanka otwarta	ś
476	01-22-1-09-940 -b -00	sasanka otwarta	ś
477	01-22-1-09-940 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
478	01-22-1-09-940 -d -00	sasanka otwarta	ś
479	01-22-1-09-940 -g -00	widłak jałowcowaty	cz
480	01-22-1-09-940 -i -00	widłak jałowcowaty	cz
481	01-22-1-09-940 -i -00	plonnik cienki	cz
482	01-22-1-09-940 -i -00	gruszyczka mniejsza	cz
483	01-22-1-09-940 -i -00	torfowiec kończysty	cz
484	01-22-1-09-940 -i -00	torfowiec błotny	cz
485	01-22-1-09-940 -j -00	sasanka otwarta	ś
486	01-22-1-09-941 -a -00	widłak goździsty	cz
487	01-22-1-09-941 -f -00	wawrzynek wilczełyko	cz
488	01-22-1-09-941 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
489	01-22-1-09-941 -j -00	bobrek trójlistkowy	cz
490	01-22-1-09-941 -j -00	torfowiec błotny	cz
491	01-22-1-09-942 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
492	01-22-1-09-942 -d -00	torfowiec kończysty	cz
493	01-22-1-09-942 -j -00	widłak jałowcowaty	cz
494	01-22-1-09-943 -a -00	tajeża jednostronna	ś
495	01-22-1-09-943 -b -00	widlicz spłaszczony	cz
496	01-22-1-09-943 -b -00	sasanka otwarta	ś
497	01-22-1-09-944 -c -00	lilia złotogłów	ś
498	01-22-1-09-944 -g -00	lilia złotogłów	ś
499	01-22-1-09-944 -h -00	wawrzynek wilczełyko	cz
500	01-22-1-09-944 -j -00	lilia złotogłów	ś
501	01-22-1-09-955 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
502	01-22-1-09-955 -a -00	widłak goździsty	cz
503	01-22-1-09-955 -a -00	sasanka otwarta	ś
504	01-22-1-09-955 -c -00	arnika górską	ś
505	01-22-1-09-955 -c -00	tajeża jednostronna	ś
506	01-22-1-09-955 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
507	01-22-1-09-956 -a -00	arnika górską	ś
508	01-22-1-09-956 -a -00	widłak goździsty	cz
509	01-22-1-09-956 -a -00	sasanka otwarta	ś
510	01-22-1-09-956 -b -00	arnika górską	ś
511	01-22-1-09-956 -b -00	widłak goździsty	cz
512	01-22-1-09-956 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
513	01-22-1-09-956 -g -00	wawrzynek wilczełyko	cz
514	01-22-1-09-957 -c	wawrzynek wilczełyko	cz
515	01-22-1-09-959 -a -00	lilia złotogłów	ś
516	01-22-1-09-959 -c	czosnek niedźwiedzi	cz
517	01-22-1-09-959 -d	czosnek niedźwiedzi	cz
518	01-22-1-09-959 -d -00	wawrzynek wilczełyko	cz
519	01-22-1-09-959 -f -00	wawrzynek wilczełyko	cz
520	01-22-1-09-959 -h	wawrzynek wilczełyko	cz
521	01-22-1-09-959 -h -00	widłak jałowcowaty	cz
522	01-22-1-09-959 -i -00	wawrzynek wilczełyko	cz
523	01-22-1-09-960 -c	wawrzynek wilczełyko	cz
524	01-22-1-09-960 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
525	01-22-1-09-960 -d -00	wroniec widlasty	cz
526	01-22-1-09-960 -d -00	gruszyczka mniejsza	cz
527	01-22-1-09-960 -d -00	fiołek bagienny	ś
528	01-22-1-09-960 -f -00	sasanka otwarta	ś
529	01-22-1-09-960 -g -00	sasanka otwarta	ś
530	01-22-1-09-960 -j -00	sasanka otwarta	ś
531	01-22-1-09-960 -k -00	wawrzynek wilczełyko	cz
532	01-22-1-09-960 -k -00	widłak jałowcowaty	cz
533	01-22-1-09-960 -m -00	rojownik (rojnik) pospolity	ś
534	01-22-1-09-961 -b -00	wawrzynek wilczełyko	cz
535	01-22-1-09-961 -c	haczykowiec błyszczący	ś
536	01-22-1-09-961 -c -00	lipiennik Loesela	ś
537	01-22-1-09-961 -c -00	skalnica torfowiskowa	ś
538	01-22-1-09-961 -d -00	wawrzynek wilczełyko	cz
539	01-22-1-09-962 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
540	01-22-1-09-962 -f -00	tajeża jednostronna	ś
541	01-22-1-09-962 -h -00	tajeża jednostronna	ś

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. pchr
1	2	3	4
542	01-22-1-09-963 -c -00	tajeża jednostronna	ś
543	01-22-1-09-964 -c -00	wawrzynek wilczelyko	cz
544	01-22-1-09-973 -a -00	arnika górską	ś
545	01-22-1-09-973 -a -00	widłak goździsty	cz
546	01-22-1-09-973 -a -00	sasanka otwarta	ś
547	01-22-1-09-974 -a -00	arnika górską	ś
548	01-22-1-09-974 -a -00	widłak goździsty	cz
549	01-22-1-09-975 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
550	01-22-1-09-975 -b -00	wawrzynek wilczelyko	cz
551	01-22-1-09-975 -g -00	arnika górską	ś
552	01-22-1-09-975 -g -00	widłak goździsty	cz
553	01-22-1-09-975 -h -00	wawrzynek wilczelyko	cz
554	01-22-1-09-975 -i -00	widłak jałowcowaty	cz
555	01-22-1-09-976 -a -00	wawrzynek wilczelyko	cz
556	01-22-1-09-976 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
557	01-22-1-09-977 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
558	01-22-1-09-977 -d -00	wawrzynek wilczelyko	cz
559	01-22-1-09-977 -f -00	tajeża jednostronna	ś
560	01-22-1-09-977 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
561	01-22-1-09-977 -g -00	arnika górską	ś
562	01-22-1-09-977 -g -00	widlicz spłaszczony	cz
563	01-22-1-09-978 -k -00	widłak jałowcowaty	cz
564	01-22-1-09-978 -o -00	widłak jałowcowaty	cz
565	01-22-1-09-979 -d -00	sasanka otwarta	ś
566	01-22-1-09-979 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
567	01-22-1-09-979 -g -00	sasanka otwarta	ś
568	01-22-1-09-979 -h -00	widłak jałowcowaty	cz
569	01-22-1-09-979 -h -00	fiołek bagienny	ś
570	01-22-1-09-979 -i -00	widłak jałowcowaty	cz
571	01-22-1-09-979 -k -00	gruszczyca zielonawa	cz
572	01-22-1-09-979 -l -00	torfowiec kończysty	cz
573	01-22-1-09-979 -l -00	torfowiec błotny	cz
574	01-22-1-09-980 -f -00	sasanka otwarta	ś
575	01-22-1-09-980 -g -00	widlicz spłaszczony	cz
576	01-22-1-09-980 -g -00	sasanka otwarta	ś
577	01-22-1-09-981 -a -00	sasanka otwarta	ś
578	01-22-1-09-981 -b -00	tajeża jednostronna	ś
579	01-22-1-09-981 -f -00	sasanka otwarta	ś
580	01-22-1-09-982 -b -00	widłak goździsty	cz
581	01-22-1-09-982 -b -00	sasanka otwarta	ś
582	01-22-1-09-982 -c -00	tajeża jednostronna	ś
583	01-22-1-09-982 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
584	01-22-1-09-982 -f -00	sasanka otwarta	ś
585	01-22-1-09-982 -g -00	tajeża jednostronna	ś
586	01-22-1-09-982 -g -00	widłak goździsty	cz
587	01-22-1-09-982 -i -00	tajeża jednostronna	ś
588	01-22-1-09-983 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
589	01-22-1-09-983 -g -00	widłak goździsty	cz
590	01-22-1-09-985 -bx -00	wawrzynek wilczelyko	cz
591	01-22-1-09-985 -g -00	wawrzynek wilczelyko	cz
592	01-22-1-09-985 -h -00	widlicz spłaszczony	cz
593	01-22-1-09-985 -i -00	tajeża jednostronna	ś
594	01-22-1-09-994 -a -00	arnika górską	ś
595	01-22-1-09-994 -a -00	widłak goździsty	cz
596	01-22-1-09-994 -a -00	sasanka otwarta	ś
597	01-22-1-09-994 -b -00	arnika górską	ś
598	01-22-1-09-994 -c -00	arnika górską	ś
599	01-22-1-09-994 -c -00	widlicz spłaszczony	cz
600	01-22-1-09-995 -a -00	widlicz spłaszczony	cz
601	01-22-1-09-995 -a -00	sasanka otwarta	ś
602	01-22-1-09-995 -b -00	arnika górską	ś
603	01-22-1-09-995 -d -00	sasanka otwarta	ś
604	01-22-1-09-995 -f -00	arnika górską	ś
605	01-22-1-09-995 -f -00	widlicz spłaszczony	cz
606	01-22-1-09-995 -f -00	widłak goździsty	cz
607	01-22-1-09-996 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
608	01-22-1-09-996 -a -00	widłak goździsty	cz
609	01-22-1-09-996 -b -00	tajeża jednostronna	ś
610	01-22-1-09-996 -b -00	widłak jałowcowaty	cz

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. pchr
1	2	3	4
611	01-22-1-09-996 -d -00	arnika górską	ś
612	01-22-1-09-996 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
613	01-22-1-09-996 -g -00	widlicz spłaszczony	cz
614	01-22-1-09-996 -g -00	sasanka otwarta	ś
615	01-22-1-09-996 -i -00	torfowiec frędzlowany	cz
616	01-22-1-09-997 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
617	01-22-1-09-997 -i -00	widlicz spłaszczony	cz
618	01-22-1-09-998 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
619	01-22-1-09-999 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
620	01-22-1-09-999 -d -00	modrzewnica zwyczajna	cz
621	01-22-1-09-999 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
622	01-22-1-09-999 -d -00	torfowiec kończysty	cz
623	01-22-1-09-999 -d -00	torfowiec magellański	cz
624	01-22-1-09-999 -d -00	torfowiec błotny	cz
625	01-22-1-09-999 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
626	01-22-1-09-999 -g -00	widłak jałowcowaty	cz
627	01-22-1-09-999 -g -00	bobrek trójlistkowy	cz
628	01-22-1-09-999 -g -00	torfowiec - rodzaj	cz
629	01-22-1-09-999 -h -00	tajeża jednostronna	ś
630	01-22-1-09-999 -h -00	widłak jałowcowaty	cz
631	01-22-1-10-1013 -a -00	pomocnik baldaszkowy	cz
632	01-22-1-10-1013 -a -00	widlicz spłaszczony	cz
633	01-22-1-10-1013 -a -00	sasanka otwarta	ś
634	01-22-1-10-1013 -b -00	widłak goździsty	cz
635	01-22-1-10-1013 -b -00	sasanka otwarta	ś
636	01-22-1-10-1013 -f -00	bagno zwyczajne	cz
637	01-22-1-10-1013 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
638	01-22-1-10-1013 -f -00	torfowiec nastroszony	cz
639	01-22-1-10-1014 -a -00	widłak goździsty	cz
640	01-22-1-10-1014 -b -00	widłak goździsty	cz
641	01-22-1-10-1014 -b -00	sasanka otwarta	ś
642	01-22-1-10-1014 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
643	01-22-1-10-1014 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
644	01-22-1-10-1014 -i -00	arnika górską	ś
645	01-22-1-10-1014 -i -00	pomocnik baldaszkowy	cz
646	01-22-1-10-1014 -i -00	sasanka otwarta	ś
647	01-22-1-10-1014 -i -00	gruszczyca zielonawa	cz
648	01-22-1-10-1014 -i -00	gruszczyca okrągłolistna	cz
649	01-22-1-10-1014 -j -00	sasanka otwarta	ś
650	01-22-1-10-1016 -a -00	widłak goździsty	cz
651	01-22-1-10-1016 -f -00	widłak goździsty	cz
652	01-22-1-10-1017 -a -00	widłak goździsty	cz
653	01-22-1-10-1018 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
654	01-22-1-10-1018 -b -00	torfowiec nastroszony	cz
655	01-22-1-10-1019 -a -00	widłak goździsty	cz
656	01-22-1-10-1019 -b -00	widlicz spłaszczony	cz
657	01-22-1-10-1019 -b -00	widłak goździsty	cz
658	01-22-1-10-1019 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
659	01-22-1-10-1019 -f -00	torfowiec nastroszony	cz
660	01-22-1-10-1020 -a -00	widłak goździsty	cz
661	01-22-1-10-1020 -b -00	widłak goździsty	cz
662	01-22-1-10-1020 -c -00	widłak goździsty	cz
663	01-22-1-10-1020 -d -00	widłak goździsty	cz
664	01-22-1-10-1021 -a -00	widlicz spłaszczony	cz
665	01-22-1-10-1021 -a -00	widłak goździsty	cz
666	01-22-1-10-1021 -b -00	widłak goździsty	cz
667	01-22-1-10-1021 -c -00	widlicz spłaszczony	cz
668	01-22-1-10-1022 -a -00	widlicz spłaszczony	cz
669	01-22-1-10-1022 -a -00	tajeża jednostronna	ś
670	01-22-1-10-1022 -a -00	widłak goździsty	cz
671	01-22-1-10-1022 -a -00	sasanka otwarta	ś
672	01-22-1-10-1023 -b -00	widłak goździsty	cz
673	01-22-1-10-1023 -b -00	sasanka otwarta	ś
674	01-22-1-10-1032 -a -00	arnika górską	ś
675	01-22-1-10-1032 -a -00	widłak goździsty	cz
676	01-22-1-10-1032 -a -00	sasanka otwarta	ś
677	01-22-1-10-1033 -a -00	arnika górską	ś
678	01-22-1-10-1033 -a -00	tajeża jednostronna	ś
679	01-22-1-10-1033 -a -00	sasanka otwarta	ś

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. ochr.
1	2	3	4
680	01-22-1-10-1033 -b -00	sasanka otwarta	ś
681	01-22-1-10-1034 -a -00	pomocnik baldaszkowy	cz
682	01-22-1-10-1034 -a -00	widłak goździsty	cz
683	01-22-1-10-1034 -a -00	sasanka otwarta	ś
684	01-22-1-10-1035 -d -00	gruszyzka okrągłolistna	cz
685	01-22-1-10-1035 -j -00	widłak goździsty	cz
686	01-22-1-10-1036 -i -00	widłak goździsty	cz
687	01-22-1-10-1037 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
688	01-22-1-10-1037 -d -00	torfowiec nastroszony	cz
689	01-22-1-10-1037 -l -00	tajeża jednostronna	ś
690	01-22-1-10-1037 -l -00	gnieźnik leśny	cz
691	01-22-1-10-1038 -a -00	widlicz spłaszczony	cz
692	01-22-1-10-1038 -a -00	widłak goździsty	cz
693	01-22-1-10-1038 -c -00	widlicz spłaszczony	cz
694	01-22-1-10-1038 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
695	01-22-1-10-1038 -f -00	plonnik cienki	cz
696	01-22-1-10-1038 -f -00	torfowiec kończysty	cz
697	01-22-1-10-1038 -f -00	torfowiec magellański	cz
698	01-22-1-10-1038 -f -00	torfowiec błotny	cz
699	01-22-1-10-1039 -a -00	widłak goździsty	cz
700	01-22-1-10-1040 -a -00	pomocnik baldaszkowy	cz
701	01-22-1-10-1040 -c -00	widlicz spłaszczony	cz
702	01-22-1-10-1041 -b -00	widłak goździsty	cz
703	01-22-1-10-1041 -c -00	widlicz spłaszczony	cz
704	01-22-1-10-1041 -c -00	widłak goździsty	cz
705	01-22-1-10-1041 -c -00	sasanka otwarta	ś
706	01-22-1-10-1041 -g -00	widłak goździsty	cz
707	01-22-1-10-1042 -c -00	rojownik (rojnik) pospolity	ś
708	01-22-1-10-1042 -c -00	sasanka otwarta	ś
709	01-22-1-10-1042 -g -00	widłak goździsty	cz
710	01-22-1-10-1042 -h -00	wawrzynek wilczełyko	cz
711	01-22-1-10-1049 -a -00	arnika górską	ś
712	01-22-1-10-1049 -a -00	pomocnik baldaszkowy	cz
713	01-22-1-10-1049 -a -00	widlicz spłaszczony	cz
714	01-22-1-10-1049 -a -00	tajeża jednostronna	ś
715	01-22-1-10-1049 -a -00	widłak goździsty	cz
716	01-22-1-10-1049 -a -00	sasanka otwarta	ś
717	01-22-1-10-1050 -a -00	arnika górską	ś
718	01-22-1-10-1050 -a -00	widlicz spłaszczony	cz
719	01-22-1-10-1050 -a -00	widłak goździsty	cz
720	01-22-1-10-1050 -a -00	sasanka otwarta	ś
721	01-22-1-10-1050 -a -00	lenieć bezpodkwiatkowy	ś
722	01-22-1-10-1051 -a -00	sasanka otwarta	ś
723	01-22-1-10-1051 -b -00	pomocnik baldaszkowy	cz
724	01-22-1-10-1051 -b -00	wawrzynek wilczełyko	cz
725	01-22-1-10-1052 -a -00	pomocnik baldaszkowy	cz
726	01-22-1-10-1052 -a -00	widłak goździsty	cz
727	01-22-1-10-1052 -c -00	widłak goździsty	cz
728	01-22-1-10-1052 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
729	01-22-1-10-1053 -a -00	widlicz spłaszczony	cz
730	01-22-1-10-1053 -a -00	widłak goździsty	cz
731	01-22-1-10-1053 -b -00	widłak goździsty	cz
732	01-22-1-10-1053 -c -00	widłak goździsty	cz
733	01-22-1-10-1053 -f -00	widłak goździsty	cz
734	01-22-1-10-1053 -g -00	widłak goździsty	cz
735	01-22-1-10-1053 -h -00	widłak goździsty	cz
736	01-22-1-10-1054 -a -00	widłak goździsty	cz
737	01-22-1-10-1054 -b -00	tajeża jednostronna	ś
738	01-22-1-10-1054 -f -00	widlicz spłaszczony	cz
739	01-22-1-10-1054 -f -00	tajeża jednostronna	ś
740	01-22-1-10-1055 -a -00	mącznica lekarska	ś
741	01-22-1-10-1055 -a -00	widlicz spłaszczony	cz
742	01-22-1-10-1055 -a -00	tajeża jednostronna	ś
743	01-22-1-10-1055 -a -00	widłak goździsty	cz
744	01-22-1-10-1055 -b -00	widłak goździsty	cz
745	01-22-1-10-1055 -f -00	widlicz spłaszczony	cz
746	01-22-1-10-1055 -f -00	widłak goździsty	cz
747	01-22-1-10-1056 -b -00	widlicz spłaszczony	cz
748	01-22-1-10-1056 -i -00	widłak jałowcowaty	cz

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. ochr.
1	2	3	4
749	01-22-1-10-1056 -i -00	torfowiec nastroszony	cz
750	01-22-1-10-1056 -j -00	wielosił błękitny	ś
751	01-22-1-10-1057 -a -00	widłak goździsty	cz
752	01-22-1-10-1057 -b -00	widłak goździsty	cz
753	01-22-1-10-1057 -b -00	sasanka otwarta	ś
754	01-22-1-10-1057 -d -00	widlicz spłaszczony	cz
755	01-22-1-10-1057 -d -00	widłak goździsty	cz
756	01-22-1-10-1057 -g -00	widłak goździsty	cz
757	01-22-1-10-1058 -a -00	widłak goździsty	cz
758	01-22-1-10-1058 -c -00	widłak goździsty	cz
759	01-22-1-10-1058 -d -00	widłak goździsty	cz
760	01-22-1-10-1058 -f -00	widłak goździsty	cz
761	01-22-1-10-1059 -c	wawrzynek wilczełyko	cz
762	01-22-1-10-1059 -d -00	widlicz spłaszczony	cz
763	01-22-1-10-1059 -f -00	wawrzynek wilczełyko	cz
764	01-22-1-10-1063 -a -00	pomocnik baldaszkowy	cz
765	01-22-1-10-1063 -a -00	widlicz spłaszczony	cz
766	01-22-1-10-1063 -a -00	tajeża jednostronna	ś
767	01-22-1-10-1063 -a -00	widłak goździsty	cz
768	01-22-1-10-1063 -a -00	sasanka otwarta	ś
769	01-22-1-10-1064 -a	tajeża jednostronna	ś
770	01-22-1-10-1064 -a -00	pomocnik baldaszkowy	cz
771	01-22-1-10-1064 -a -00	widlicz spłaszczony	cz
772	01-22-1-10-1064 -a -00	tajeża jednostronna	ś
773	01-22-1-10-1064 -a -00	widłak goździsty	cz
774	01-22-1-10-1064 -a -00	sasanka otwarta	ś
775	01-22-1-10-1065 -b -00	torfowiec - rodzaj	cz
776	01-22-1-10-1065 -d -00	wawrzynek wilczełyko	cz
777	01-22-1-10-1065 -d -00	widłak goździsty	cz
778	01-22-1-10-1066 -b -00	widłak goździsty	cz
779	01-22-1-10-1066 -c -00	widłak goździsty	cz
780	01-22-1-10-1066 -d -00	widłak goździsty	cz
781	01-22-1-10-1066 -g -00	widłak goździsty	cz
782	01-22-1-10-1067 -a -00	widłak goździsty	cz
783	01-22-1-10-1067 -f -00	widłak goździsty	cz
784	01-22-1-10-1068 -a -00	widłak goździsty	cz
785	01-22-1-10-1068 -b -00	widłak goździsty	cz
786	01-22-1-10-1068 -c -00	widłak goździsty	cz
787	01-22-1-10-1069 -a -00	pomocnik baldaszkowy	cz
788	01-22-1-10-1070 -a -00	pomocnik baldaszkowy	cz
789	01-22-1-10-1070 -a -00	widłak goździsty	cz
790	01-22-1-10-1070 -j -00	lilia złotogłów	ś
791	01-22-1-10-1071 -c -00	widłak goździsty	cz
792	01-22-1-10-1071 -g -00	lilia złotogłów	ś
793	01-22-1-10-1072 -a -00	widłak goździsty	cz
794	01-22-1-10-1072 -b -00	widłak goździsty	cz
795	01-22-1-10-1072 -b -00	sasanka otwarta	ś
796	01-22-1-10-1072 -g -00	lilia złotogłów	ś
797	01-22-1-10-1073 -a -00	widlicz spłaszczony	cz
798	01-22-1-10-1073 -b -00	widłak goździsty	cz
799	01-22-1-10-1074 -f -00	wawrzynek wilczełyko	cz
800	01-22-1-11-1005 -d -00	widłak goździsty	cz
801	01-22-1-11-1005 -d -00	sasanka otwarta	ś
802	01-22-1-11-1005 -g -00	sasanka otwarta	ś
803	01-22-1-11-1005 -h -00	wawrzynek wilczełyko	cz
804	01-22-1-11-1006 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
805	01-22-1-11-1006 -b -00	sasanka otwarta	ś
806	01-22-1-11-1006 -c -00	widłak goździsty	cz
807	01-22-1-11-1006 -h -00	sasanka otwarta	ś
808	01-22-1-11-1007 -a -00	sasanka otwarta	ś
809	01-22-1-11-1007 -d -00	sasanka otwarta	ś
810	01-22-1-11-1008 -a -00	arnika górską	ś
811	01-22-1-11-1008 -b -00	arnika górską	ś
812	01-22-1-11-1008 -c -00	arnika górską	ś
813	01-22-1-11-1008 -f -00	arnika górską	ś
814	01-22-1-11-1008 -g -00	sasanka otwarta	ś
815	01-22-1-11-1008 -h -00	tajeża jednostronna	ś
816	01-22-1-11-1009 -a -00	sasanka otwarta	ś
817	01-22-1-11-1009 -c -00	widłak goździsty	cz

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. pchr
1	2	3	4
818	01-22-1-11-1009 -d -00	widłak goździsty	cz
819	01-22-1-11-1009 -f -00	tajeża jednostronna	ś
820	01-22-1-11-1009 -g -00	sasanka otwarta	ś
821	01-22-1-11-1010 -c -00	arnika górską	ś
822	01-22-1-11-1010 -c -00	sasanka otwarta	ś
823	01-22-1-11-1010 -f -00	sasanka otwarta	ś
824	01-22-1-11-1010 -i -00	sasanka otwarta	ś
825	01-22-1-11-1010 -j -00	sasanka otwarta	ś
826	01-22-1-11-1010 -n -00	sasanka otwarta	ś
827	01-22-1-11-1010 -o -00	sasanka otwarta	ś
828	01-22-1-11-1011 -d -00	sasanka otwarta	ś
829	01-22-1-11-1012 -a -00	pomocnik baldaszkowy	cz
830	01-22-1-11-1012 -a -00	widłacz spłaszczony	cz
831	01-22-1-11-1012 -a -00	tajeża jednostronna	ś
832	01-22-1-11-1012 -a -00	sasanka otwarta	ś
833	01-22-1-11-1012 -b -00	sasanka otwarta	ś
834	01-22-1-11-1024 -f -00	widłak goździsty	cz
835	01-22-1-11-1024 -g -00	sasanka otwarta	ś
836	01-22-1-11-1024 -i -00	wawrzynek wilczelyko	cz
837	01-22-1-11-1026 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
838	01-22-1-11-1026 -b -00	widłacz spłaszczony	cz
839	01-22-1-11-1026 -b -00	widłak goździsty	cz
840	01-22-1-11-1026 -b -00	sasanka otwarta	ś
841	01-22-1-11-1026 -c -00	widłak goździsty	cz
842	01-22-1-11-1026 -h -00	pomocnik baldaszkowy	cz
843	01-22-1-11-1026 -i -00	widłak goździsty	cz
844	01-22-1-11-1027 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
845	01-22-1-11-1027 -b -00	sasanka otwarta	ś
846	01-22-1-11-1028 -a -00	widłak goździsty	cz
847	01-22-1-11-1028 -a -00	sasanka otwarta	ś
848	01-22-1-11-1028 -c -00	arnika górską	ś
849	01-22-1-11-1028 -c -00	sasanka otwarta	ś
850	01-22-1-11-1028 -d -00	arnika górską	ś
851	01-22-1-11-1029 -b -00	widłacz spłaszczony	cz
852	01-22-1-11-1029 -c -00	widłak goździsty	cz
853	01-22-1-11-1029 -d -00	sasanka otwarta	ś
854	01-22-1-11-1030 -b -00	arnika górską	ś
855	01-22-1-11-1030 -b -00	tajeża jednostronna	ś
856	01-22-1-11-1030 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
857	01-22-1-11-1030 -b -00	sasanka otwarta	ś
858	01-22-1-11-1030 -c -00	arnika górską	ś
859	01-22-1-11-1030 -c -00	widłak goździsty	cz
860	01-22-1-11-1030 -d -00	sasanka otwarta	ś
861	01-22-1-11-1031 -a -00	sasanka otwarta	ś
862	01-22-1-11-1031 -d -00	widłak goździsty	cz
863	01-22-1-11-1031 -g -00	widłak goździsty	cz
864	01-22-1-11-1031 -h -00	sasanka otwarta	ś
865	01-22-1-11-1043 -a -00	tajeża jednostronna	ś
866	01-22-1-11-1043 -a -00	sasanka otwarta	ś
867	01-22-1-11-1043 -b -00	mącznica lekarska	ś
868	01-22-1-11-1043 -b -00	próchniczek błotny	cz
869	01-22-1-11-1043 -b -00	widłacz cyprysowy	ś
870	01-22-1-11-1043 -g -00	widłak jałowcowaty	cz
871	01-22-1-11-1043 -g -00	sasanka otwarta	ś
872	01-22-1-11-1043 -h -00	widłacz cyprysowy	ś
873	01-22-1-11-1043 -h -00	sasanka otwarta	ś
874	01-22-1-11-1044 -a -00	mącznica lekarska	ś
875	01-22-1-11-1044 -a -00	sasanka otwarta	ś
876	01-22-1-11-1044 -f -00	widłak goździsty	cz
877	01-22-1-11-1044 -f -00	sasanka otwarta	ś
878	01-22-1-11-1044 -h -00	sasanka otwarta	ś
879	01-22-1-11-1045 -d -00	sasanka otwarta	ś
880	01-22-1-11-1045 -f -00	tajeża jednostronna	ś
881	01-22-1-11-1046 -c -00	sasanka otwarta	ś
882	01-22-1-11-1046 -g -00	sasanka otwarta	ś
883	01-22-1-11-1047 -a -00	widłak goździsty	cz
884	01-22-1-11-1047 -a -00	sasanka otwarta	ś
885	01-22-1-11-1047 -f -00	widłak goździsty	cz
886	01-22-1-11-1048 -a -00	sasanka otwarta	ś

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. pchr
1	2	3	4
887	01-22-1-11-1048 -c -00	sasanka otwarta	ś
888	01-22-1-11-1060 -a -00	mącznica lekarska	ś
889	01-22-1-11-1060 -a -00	sasanka otwarta	ś
890	01-22-1-11-1060 -b -00	sasanka otwarta	ś
891	01-22-1-11-1060 -c -00	mącznica lekarska	ś
892	01-22-1-11-1060 -g -00	sasanka otwarta	ś
893	01-22-1-11-1060 -j -00	sasanka otwarta	ś
894	01-22-1-11-1061 -a -00	pomocnik baldaszkowy	cz
895	01-22-1-11-1061 -a -00	sasanka otwarta	ś
896	01-22-1-11-1061 -a -00	gruszyca zielonawa	cz
897	01-22-1-11-1061 -b -00	widłak goździsty	cz
898	01-22-1-11-1061 -b -00	sasanka otwarta	ś
899	01-22-1-11-1061 -c -00	sasanka otwarta	ś
900	01-22-1-11-1062 -a -00	widłak goździsty	cz
901	01-22-1-11-1062 -b -00	widłak goździsty	cz
902	01-22-1-11-1062 -b -00	sasanka otwarta	ś
903	01-22-1-11-927 -a -00	arnika górską	ś
904	01-22-1-11-927 -a -00	widłacz spłaszczony	cz
905	01-22-1-11-928 -a -00	tajeża jednostronna	ś
906	01-22-1-11-928 -f -00	arnika górską	ś
907	01-22-1-11-929 -b -00	arnika górską	ś
908	01-22-1-11-929 -b -00	pomocnik baldaszkowy	cz
909	01-22-1-11-930 -j -00	arnika górską	ś
910	01-22-1-11-930 -n -00	widłak goździsty	cz
911	01-22-1-11-931 -b -00	arnika górską	ś
912	01-22-1-11-931 -b -00	sasanka otwarta	ś
913	01-22-1-11-931 -c -00	tajeża jednostronna	ś
914	01-22-1-11-931 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
915	01-22-1-11-932 -a -00	widłacz spłaszczony	cz
916	01-22-1-11-932 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
917	01-22-1-11-949 -a -00	widłak goździsty	cz
918	01-22-1-11-950 -a -00	sasanka otwarta	ś
919	01-22-1-11-950 -b -00	sasanka otwarta	ś
920	01-22-1-11-951 -b -00	widłacz spłaszczony	cz
921	01-22-1-11-951 -b -00	sasanka otwarta	ś
922	01-22-1-11-951 -g -00	arnika górską	ś
923	01-22-1-11-951 -g -00	widłacz spłaszczony	cz
924	01-22-1-11-951 -h -00	arnika górską	ś
925	01-22-1-11-951 -h -00	widłacz spłaszczony	cz
926	01-22-1-11-951 -h -00	widłak goździsty	cz
927	01-22-1-11-952 -b -00	arnika górską	ś
928	01-22-1-11-952 -b -00	sasanka otwarta	ś
929	01-22-1-11-952 -c -00	arnika górską	ś
930	01-22-1-11-952 -c -00	widłacz spłaszczony	cz
931	01-22-1-11-952 -c -00	sasanka otwarta	ś
932	01-22-1-11-952 -h -00	sasanka otwarta	ś
933	01-22-1-11-953 -a -00	tajeża jednostronna	ś
934	01-22-1-11-953 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
935	01-22-1-11-953 -a -00	widłak goździsty	cz
936	01-22-1-11-953 -d -00	arnika górską	ś
937	01-22-1-11-953 -f -00	sasanka otwarta	ś
938	01-22-1-11-953 -j -00	sasanka otwarta	ś
939	01-22-1-11-954 -b -00	arnika górską	ś
940	01-22-1-11-954 -b -00	widłacz spłaszczony	cz
941	01-22-1-11-965 -a -00	arnika górską	ś
942	01-22-1-11-965 -a -00	widłak goździsty	cz
943	01-22-1-11-965 -b -00	arnika górską	ś
944	01-22-1-11-965 -c -00	arnika górską	ś
945	01-22-1-11-965 -k -00	widłak goździsty	cz
946	01-22-1-11-965 -m -00	widłak goździsty	cz
947	01-22-1-11-965 -r -00	widłak goździsty	cz
948	01-22-1-11-966 -a -00	widłak goździsty	cz
949	01-22-1-11-966 -g -00	sasanka otwarta	ś
950	01-22-1-11-967 -c -00	widłak goździsty	cz
951	01-22-1-11-967 -c -00	sasanka otwarta	ś
952	01-22-1-11-967 -g -00	widłacz spłaszczony	cz
953	01-22-1-11-967 -h -00	tajeża jednostronna	ś
954	01-22-1-11-967 -j -00	widłacz spłaszczony	cz
955	01-22-1-11-967 -j -00	widłak goździsty	cz

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. ochr.
1	2	3	4
956	01-22-1-11-968 -b -00	sasanka otwarta	ś
957	01-22-1-11-968 -d -00	widlicz spłaszczony	cz
958	01-22-1-11-969 -f -00	arnika górską	ś
959	01-22-1-11-969 -g -00	arnika górską	ś
960	01-22-1-11-969 -g -00	widłak goździsty	cz
961	01-22-1-11-969 -h -00	arnika górską	ś
962	01-22-1-11-970 -a -00	arnika górską	ś
963	01-22-1-11-970 -a -00	widłak goździsty	cz
964	01-22-1-11-970 -a -00	sasanka otwarta	ś
965	01-22-1-11-970 -c -00	widłak goździsty	cz
966	01-22-1-11-970 -d -00	arnika górską	ś
967	01-22-1-11-970 -d -00	widlicz spłaszczony	cz
968	01-22-1-11-970 -d -00	sasanka otwarta	ś
969	01-22-1-11-970 -g -00	arnika górską	ś
970	01-22-1-11-971 -a -00	widłak goździsty	cz
971	01-22-1-11-971 -b -00	arnika górską	ś
972	01-22-1-11-971 -b -00	sasanka otwarta	ś
973	01-22-1-11-971 -c -00	arnika górską	ś
974	01-22-1-11-971 -c -00	widlicz spłaszczony	cz
975	01-22-1-11-972 -a -00	sasanka otwarta	ś
976	01-22-1-11-972 -b -00	arnika górską	ś
977	01-22-1-11-972 -c -00	arnika górską	ś
978	01-22-1-11-972 -c -00	widlicz spłaszczony	cz
979	01-22-1-11-972 -c -00	sasanka otwarta	ś
980	01-22-1-11-972 -d -00	arnika górską	ś
981	01-22-1-11-972 -f -00	widłak goździsty	cz
982	01-22-1-11-986 -a -00	widłak goździsty	cz
983	01-22-1-11-986 -b -00	widłak goździsty	cz
984	01-22-1-11-986 -d -00	tajęża jednostronna	ś
985	01-22-1-11-986 -d -00	sasanka otwarta	ś
986	01-22-1-11-986 -i -00	widłak goździsty	cz
987	01-22-1-11-986 -t -00	sasanka otwarta	ś
988	01-22-1-11-986 -w -00	sasanka otwarta	ś
989	01-22-1-11-986 -x -00	widłak goździsty	cz
990	01-22-1-11-987 -a -00	sasanka otwarta	ś
991	01-22-1-11-987 -b -00	widłak goździsty	cz
992	01-22-1-11-987 -c -00	sasanka otwarta	ś
993	01-22-1-11-987 -d -00	widłak goździsty	cz
994	01-22-1-11-987 -f -00	widłak goździsty	cz
995	01-22-1-11-987 -f -00	sasanka otwarta	ś
996	01-22-1-11-988 -b -00	tajęża jednostronna	ś
997	01-22-1-11-988 -b -00	widłak goździsty	cz
998	01-22-1-11-988 -c -00	widłak goździsty	cz
999	01-22-1-11-988 -f -00	widlicz spłaszczony	cz
1000	01-22-1-11-989 -a -00	widłak goździsty	cz
1001	01-22-1-11-989 -b -00	arnika górską	ś
1002	01-22-1-11-989 -d -00	tajęża jednostronna	ś
1003	01-22-1-11-990 -a -00	arnika górską	ś
1004	01-22-1-11-990 -a -00	widlicz spłaszczony	cz
1005	01-22-1-11-990 -a -00	sasanka otwarta	ś
1006	01-22-1-11-990 -b -00	sasanka otwarta	ś
1007	01-22-1-11-990 -c -00	sasanka otwarta	ś
1008	01-22-1-11-990 -d -00	widlicz spłaszczony	cz
1009	01-22-1-11-990 -f -00	arnika górską	ś
1010	01-22-1-11-990 -f -00	widłak goździsty	cz
1011	01-22-1-11-991 -a -00	arnika górską	ś
1012	01-22-1-11-991 -a -00	tajęża jednostronna	ś
1013	01-22-1-11-991 -c -00	sasanka otwarta	ś
1014	01-22-1-11-991 -f -00	arnika górską	ś
1015	01-22-1-11-991 -f -00	widlicz spłaszczony	cz
1016	01-22-1-11-991 -h -00	widłak goździsty	cz
1017	01-22-1-11-992 -a -00	sasanka otwarta	ś
1018	01-22-1-11-992 -d -00	arnika górską	ś
1019	01-22-1-11-993 -a -00	sasanka otwarta	ś
Obwód Pomorze			
1	01-22-2-01-1081 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
2	01-22-2-01-1082 -a -00	haczykowiec błyszczący	ś
3	01-22-2-01-1082 -b -00	haczykowiec błyszczący	ś
4	01-22-2-01-1082 -b -00	bagno zwyczajne	cz

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. ochr.
1	2	3	4
5	01-22-2-01-1082 -b -00	lipiennik Loesela	ś
6	01-22-2-01-1082 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
7	01-22-2-01-1082 -b -00	torfowiec kończysty	cz
8	01-22-2-01-1082 -b -00	torfowiec magellański	cz
9	01-22-2-01-1082 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
10	01-22-2-01-1082 -h -00	bagno zwyczajne	cz
11	01-22-2-01-1082 -h -00	torfowiec - rodzaj	cz
12	01-22-2-01-1082 -l -00	haczykowiec błyszczący	ś
13	01-22-2-01-1082 -l -00	widłak jałowcowaty	cz
14	01-22-2-01-1082A -a -00	torfowiec - rodzaj	cz
15	01-22-2-01-1082A -c -00	bagno zwyczajne	cz
16	01-22-2-01-1082A -c -00	bobrek trójlistkowy	cz
17	01-22-2-01-1082A -c -00	torfowiec błotny	cz
18	01-22-2-01-1082A -c -00	torfowiec - rodzaj	cz
19	01-22-2-01-1082A -t -00	wawrzynek wilczełyko	cz
20	01-22-2-01-1082A -t -00	bobrek trójlistkowy	cz
21	01-22-2-01-1082A -w -00	jodłówka pospolita	cz
22	01-22-2-01-1082A -x -00	bagno zwyczajne	cz
23	01-22-2-01-1082A -x -00	torfowiec - rodzaj	cz
24	01-22-2-01-1082A -y -00	widłak jałowcowaty	cz
25	01-22-2-01-1082B -g -00	widłak jałowcowaty	cz
26	01-22-2-01-1082B -g -00	torfowiec - rodzaj	cz
27	01-22-2-01-1083 -a -00	bagno zwyczajne	cz
28	01-22-2-01-1083 -a -00	torfowiec - rodzaj	cz
29	01-22-2-01-1083 -b -00	torfowiec - rodzaj	cz
30	01-22-2-01-1083 -c -00	sasanka łąkowa	ś
31	01-22-2-01-1083 -f -00	modrzewnica zwyczajna	cz
32	01-22-2-01-1083 -f -00	bagno zwyczajne	cz
33	01-22-2-01-1083 -f -00	plonnik cienki	cz
34	01-22-2-01-1083 -f -00	torfowiec kończysty	cz
35	01-22-2-01-1083 -f -00	torfowiec błotny	cz
36	01-22-2-01-1083 -f -00	torfowiec - rodzaj	cz
37	01-22-2-01-1083 -g -00	próchniczek błotny	cz
38	01-22-2-01-1083 -g -00	bagno zwyczajne	cz
39	01-22-2-01-1083 -g -00	plonnik cienki	cz
40	01-22-2-01-1083 -g -00	sasanka łąkowa	ś
41	01-22-2-01-1083 -g -00	torfowiec ostrolistny	cz
42	01-22-2-01-1083 -g -00	torfowiec kończysty	cz
43	01-22-2-01-1083 -g -00	torfowiec frędzlowany	cz
44	01-22-2-01-1083 -g -00	torfowiec błotny	cz
45	01-22-2-01-1083 -g -00	torfowiec - rodzaj	cz
46	01-22-2-01-1083 -h -00	bagno zwyczajne	cz
47	01-22-2-01-1083 -h -00	widłak jałowcowaty	cz
48	01-22-2-01-1083 -h -00	torfowiec - rodzaj	cz
49	01-22-2-01-1083A -b -00	torfowiec frędzlowany	cz
50	01-22-2-01-1083A -b -00	torfowiec błotny	cz
51	01-22-2-01-1083A -c -00	torfowiec ostrolistny	cz
52	01-22-2-01-1083A -c -00	torfowiec kończysty	cz
53	01-22-2-01-1083A -c -00	torfowiec frędzlowany	cz
54	01-22-2-01-1083A -c -00	torfowiec - rodzaj	cz
55	01-22-2-01-1083A -d -00	widłak jałowcowaty	cz
56	01-22-2-01-1083A -g -00	bagno zwyczajne	cz
57	01-22-2-01-1083A -g -00	torfowiec - rodzaj	cz
58	01-22-2-01-1083A -i -00	bagno zwyczajne	cz
59	01-22-2-01-1083A -i -00	torfowiec - rodzaj	cz
60	01-22-2-01-1083A -k -00	torfowiec - rodzaj	cz
61	01-22-2-01-1083A -m -00	widłak jałowcowaty	cz
62	01-22-2-01-1083A -m -00	plonnik cienki	cz
63	01-22-2-01-1083A -m -00	torfowiec kończysty	cz
64	01-22-2-01-1083A -m -00	torfowiec Girgensohna	cz
65	01-22-2-01-1083A -m -00	torfowiec magellański	cz
66	01-22-2-01-1083A -m -00	torfowiec błotny	cz
67	01-22-2-01-1083A -m -00	torfowiec - rodzaj	cz
68	01-22-2-01-1083A -o -00	wawrzynek wilczełyko	cz
69	01-22-2-01-1083A -r -00	bagno zwyczajne	cz
70	01-22-2-01-1083A -r -00	torfowiec - rodzaj	cz
71	01-22-2-01-1083A -w -00	sasanka otwarta	ś
72	01-22-2-01-1083A -y -00	sasanka otwarta	ś
73	01-22-2-01-1084 -a -00	bagno zwyczajne	cz

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. pchr
1	2	3	4
74	01-22-2-01-1084 -a -00	torfowiec - rodzaj	cz
75	01-22-2-01-1084 -b -00	bagno zwyczajne	cz
76	01-22-2-01-1084 -b -00	torfowiec - rodzaj	cz
77	01-22-2-01-1084 -c -00	bagno zwyczajne	cz
78	01-22-2-01-1084 -c -00	torfowiec - rodzaj	cz
79	01-22-2-01-1084 -f -00	bagno zwyczajne	cz
80	01-22-2-01-1084 -f -00	torfowiec - rodzaj	cz
81	01-22-2-01-1084 -h -00	bagno zwyczajne	cz
82	01-22-2-01-1084 -h -00	torfowiec - rodzaj	cz
83	01-22-2-01-1084A -a -00	widłak jałowcowaty	cz
84	01-22-2-01-1084A -b -00	próchniczek błotny	cz
85	01-22-2-01-1084A -b -00	plonnik cienki	cz
86	01-22-2-01-1084A -b -00	torfowiec ostrolistny	cz
87	01-22-2-01-1084A -b -00	torfowiec frędzlowany	cz
88	01-22-2-01-1084A -b -00	torfowiec błotny	cz
89	01-22-2-01-1084A -c -00	bagno zwyczajne	cz
90	01-22-2-01-1084A -c -00	torfowiec - rodzaj	cz
91	01-22-2-01-1084A -f -00	bagno zwyczajne	cz
92	01-22-2-01-1084A -f -00	widłak jałowcowaty	cz
93	01-22-2-01-1084A -g -00	bagno zwyczajne	cz
94	01-22-2-01-1084A -h -00	bagno zwyczajne	cz
95	01-22-2-01-1084A -l -00	bagno zwyczajne	cz
96	01-22-2-01-1084A -l -00	torfowiec - rodzaj	cz
97	01-22-2-01-1085 -a -00	bagno zwyczajne	cz
98	01-22-2-01-1085 -a -00	torfowiec - rodzaj	cz
99	01-22-2-01-1085 -f -00	bagno zwyczajne	cz
100	01-22-2-01-1085 -f -00	torfowiec - rodzaj	cz
101	01-22-2-01-1085A -a -00	bagno zwyczajne	cz
102	01-22-2-01-1085A -a -00	plonnik cienki	cz
103	01-22-2-01-1085A -a -00	torfowiec ostrolistny	cz
104	01-22-2-01-1085A -a -00	torfowiec kończysty	cz
105	01-22-2-01-1085A -a -00	torfowiec magellański	cz
106	01-22-2-01-1085A -a -00	torfowiec - rodzaj	cz
107	01-22-2-01-1085A -b -00	bagno zwyczajne	cz
108	01-22-2-01-1085A -b -00	torfowiec - rodzaj	cz
109	01-22-2-01-1085A -c -00	widłak jałowcowaty	cz
110	01-22-2-01-1085A -f -00	torfowiec - rodzaj	cz
111	01-22-2-01-1085A -h -00	widłak jałowcowaty	cz
112	01-22-2-01-1086 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
113	01-22-2-01-1088 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
114	01-22-2-01-1088 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
115	01-22-2-01-1088 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
116	01-22-2-01-1089 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
117	01-22-2-01-1090 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
118	01-22-2-01-1091 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
119	01-22-2-01-1092 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
120	01-22-2-01-1092 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
121	01-22-2-01-1093 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
122	01-22-2-01-1093 -p -00	widłak jałowcowaty	cz
123	01-22-2-01-1094 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
124	01-22-2-01-1094 -g -00	torfowiec nastroszony	cz
125	01-22-2-01-1095 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
126	01-22-2-01-1095 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
127	01-22-2-01-1095 -f -00	lilia złotogłów	ś
128	01-22-2-01-1096 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
129	01-22-2-01-1096 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
130	01-22-2-01-1097 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
131	01-22-2-01-1098 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
132	01-22-2-01-1098 -b -00	wawrzynek wilczelyko	cz
133	01-22-2-01-1098 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
134	01-22-2-01-1098 -j -00	bagno zwyczajne	cz
135	01-22-2-01-1098 -j -00	widłak jałowcowaty	cz
136	01-22-2-01-1098 -j -00	torfowiec nastroszony	cz
137	01-22-2-01-1105 -a -00	wawrzynek wilczelyko	cz
138	01-22-2-01-1105A -c -00	widłak jałowcowaty	cz
139	01-22-2-01-1105A -f -00	bagno zwyczajne	cz
140	01-22-2-01-1105A -f -00	torfowiec nastroszony	cz
141	01-22-2-01-1106 -c -00	pełnik europejski	ś
142	01-22-2-01-1108 -b -00	widłak jałowcowaty	cz

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. pchr
1	2	3	4
143	01-22-2-01-1108 -k -00	widłak jałowcowaty	cz
144	01-22-2-01-1108 -m -00	bagno zwyczajne	cz
145	01-22-2-01-1108 -m -00	widłak jałowcowaty	cz
146	01-22-2-01-1108 -o -00	widłak jałowcowaty	cz
147	01-22-2-01-1108 -o -00	torfowiec nastroszony	cz
148	01-22-2-01-1121 -b -00	bagno zwyczajne	cz
149	01-22-2-01-1121 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
150	01-22-2-01-571 -b -00	widłak goździsty	cz
151	01-22-2-01-571 -c -00	widłak goździsty	cz
152	01-22-2-01-571 -h -00	widłak goździsty	cz
153	01-22-2-01-572 -a -00	widłak goździsty	cz
154	01-22-2-01-572 -c -00	widłak goździsty	cz
155	01-22-2-01-573 -d -00	widłak goździsty	cz
156	01-22-2-01-573 -f -00	widłak goździsty	cz
157	01-22-2-01-574 -a -00	widłak goździsty	cz
158	01-22-2-01-575 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
159	01-22-2-01-575 -m -00	torfowiec - rodzaj	cz
160	01-22-2-01-576 -a -00	widłak goździsty	cz
161	01-22-2-01-576 -f -00	widłak goździsty	cz
162	01-22-2-01-577 -h -00	haczykowiec błyszczący	ś
163	01-22-2-01-577 -h -00	lipiennik Loesela	ś
164	01-22-2-01-578 -a -00	widłak goździsty	cz
165	01-22-2-01-578 -b -00	widłak goździsty	cz
166	01-22-2-01-578 -g -00	haczykowiec błyszczący	ś
167	01-22-2-01-578 -g -00	lipiennik Loesela	ś
168	01-22-2-02-1079 -a -00	wawrzynek wilczelyko	cz
169	01-22-2-02-1079 -a -00	tajeża jednostronna	ś
170	01-22-2-02-1118 -f -00	sasanka łąkowa	ś
171	01-22-2-02-1119 -a -00	wawrzynek wilczelyko	cz
172	01-22-2-02-1119 -a -00	bielistka siwa	cz
173	01-22-2-02-1119 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
174	01-22-2-02-1120 -a -00	mącznica lekarska	ś
175	01-22-2-02-1120 -b -00	wawrzynek wilczelyko	cz
176	01-22-2-02-1120 -b -00	sasanka łąkowa	ś
177	01-22-2-02-1120 -c -00	modrzewnica zwyczajna	cz
178	01-22-2-02-1120 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
179	01-22-2-02-1120 -c -00	plonnik cienki	cz
180	01-22-2-02-1120 -c -00	torfowiec kończysty	cz
181	01-22-2-02-1120 -c -00	torfowiec błotny	cz
182	01-22-2-02-1120 -c -00	torfowiec - rodzaj	cz
183	01-22-2-02-683 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
184	01-22-2-02-683 -a -00	brodawkowiec czysty	cz
185	01-22-2-02-683 -a -00	sasanka otwarta	ś
186	01-22-2-02-683 -a -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
187	01-22-2-02-683 -b -00	groszek wielkoprzylistkowy	ś
188	01-22-2-02-683 -b -00	sasanka otwarta	ś
189	01-22-2-02-683 -b -00	sasanka łąkowa	ś
190	01-22-2-02-683 -b -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
191	01-22-2-02-683 -c -00	sasanka łąkowa	ś
192	01-22-2-02-683 -c -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
193	01-22-2-02-683 -f -00	bagno zwyczajne	cz
194	01-22-2-02-683 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
195	01-22-2-02-683 -f -00	torfowiec - rodzaj	cz
196	01-22-2-02-684 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
197	01-22-2-02-684 -a -00	ostrołódka kosmata	ś
198	01-22-2-02-684 -a -00	sasanka otwarta	ś
199	01-22-2-02-684 -a -00	sasanka łąkowa	ś
200	01-22-2-02-684 -a -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
201	01-22-2-02-684 -b -00	modrzewnica zwyczajna	cz
202	01-22-2-02-684 -b -00	próchniczek błotny	cz
203	01-22-2-02-684 -b -00	bagno zwyczajne	cz
204	01-22-2-02-684 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
205	01-22-2-02-684 -b -00	torfowiec kończysty	cz
206	01-22-2-02-684 -b -00	torfowiec magellański	cz
207	01-22-2-02-684 -b -00	torfowiec - rodzaj	cz
208	01-22-2-02-685 -c -00	sasanka otwarta	ś
209	01-22-2-02-685 -c -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
210	01-22-2-02-685 -d -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
211	01-22-2-02-685 -f -00	tajeża jednostronna	ś

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. ochr.
1	2	3	4
212	01-22-2-02-686 -a -00	sasanka otwarta	ś
213	01-22-2-02-687 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
214	01-22-2-02-687 -h -00	widłak jałowcowaty	cz
215	01-22-2-02-687 -i -00	arnika górską	ś
216	01-22-2-02-687 -j -00	widłak jałowcowaty	cz
217	01-22-2-02-687 -j -00	torfowiec - rodzaj	cz
218	01-22-2-02-687 -k -00	rzepik szczeciniasty	ś
219	01-22-2-02-688 -a -00	rzepik szczeciniasty	ś
220	01-22-2-02-688 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
221	01-22-2-02-688 -b -00	sasanka otwarta	ś
222	01-22-2-02-688 -d -00	modrzewnica zwyczajna	cz
223	01-22-2-02-688 -d -00	bagno zwyczajne	cz
224	01-22-2-02-688 -d -00	torfowiec - rodzaj	cz
225	01-22-2-02-689 -c -00	rzepik szczeciniasty	ś
226	01-22-2-02-689 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
227	01-22-2-02-689 -f -00	torfowiec - rodzaj	cz
228	01-22-2-02-689 -g -00	bagno zwyczajne	cz
229	01-22-2-02-689 -g -00	torfowiec - rodzaj	cz
230	01-22-2-02-689 -h -00	rzepik szczeciniasty	ś
231	01-22-2-02-689 -i -00	rzepik szczeciniasty	ś
232	01-22-2-02-690 -b -00	bielistka siwa	cz
233	01-22-2-02-690 -b -00	torfowiec - rodzaj	cz
234	01-22-2-02-690 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
235	01-22-2-02-690 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
236	01-22-2-02-690 -g -00	wawrzynek wilczelyko	cz
237	01-22-2-02-690 -i -00	bagno zwyczajne	cz
238	01-22-2-02-690 -i -00	torfowiec - rodzaj	cz
239	01-22-2-02-690 -o -00	widłak jałowcowaty	cz
240	01-22-2-02-690 -p -00	rzepik szczeciniasty	ś
241	01-22-2-02-690 -p -00	widłak jałowcowaty	cz
242	01-22-2-02-690 -r -00	rzepik szczeciniasty	ś
243	01-22-2-02-690 -r -00	widłak jałowcowaty	cz
244	01-22-2-02-691 -a -00	rzepik szczeciniasty	ś
245	01-22-2-02-691 -b -00	rzepik szczeciniasty	ś
246	01-22-2-02-691 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
247	01-22-2-02-691 -b -00	skosatka zanokcicowata	cz
248	01-22-2-02-691 -c -00	wawrzynek wilczelyko	cz
249	01-22-2-02-691 -c -00	lipiennik Loesela	ś
250	01-22-2-02-691 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
251	01-22-2-02-691 -c -00	torfowiec frędzlowany	cz
252	01-22-2-02-691 -c -00	torfowiec - rodzaj	cz
253	01-22-2-02-691 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
254	01-22-2-02-691 -f -00	kukułka Fuchsa	ś
255	01-22-2-02-691 -f -00	bielistka siwa	cz
256	01-22-2-02-691 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
257	01-22-2-02-691 -g -00	widłak jałowcowaty	cz
258	01-22-2-02-691 -n -00	rzepik szczeciniasty	ś
259	01-22-2-02-691 -n -00	widłak jałowcowaty	cz
260	01-22-2-02-691 -p -00	pomocnik baldaszkowy	cz
261	01-22-2-02-692 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
262	01-22-2-02-692 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
263	01-22-2-02-692 -d -00	rzepik szczeciniasty	ś
264	01-22-2-02-692 -f -00	rzepik szczeciniasty	ś
265	01-22-2-02-692 -f -00	bagno zwyczajne	cz
266	01-22-2-02-692 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
267	01-22-2-02-692 -f -00	torfowiec Girgensohna	cz
268	01-22-2-02-692 -f -00	torfowiec błotny	cz
269	01-22-2-02-692 -f -00	torfowiec - rodzaj	cz
270	01-22-2-02-692 -g -00	widłak jałowcowaty	cz
271	01-22-2-02-692 -g -00	torfowiec - rodzaj	cz
272	01-22-2-02-692 -h -00	rzepik szczeciniasty	ś
273	01-22-2-02-693 -b -00	torfowiec frędzlowany	cz
274	01-22-2-02-693 -c -00	bagno zwyczajne	cz
275	01-22-2-02-693 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
276	01-22-2-02-693 -c -00	fałdownik nastroszony	cz
277	01-22-2-02-693 -g -00	tączęta jednostronna	ś
278	01-22-2-02-693 -g -00	widłak jałowcowaty	cz
279	01-22-2-02-693 -h -00	próchniczek błotny	cz
280	01-22-2-02-693 -h -00	obuwik pospolity	ś

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. ochr.
1	2	3	4
281	01-22-2-02-693 -h -00	widłak jałowcowaty	cz
282	01-22-2-02-693 -h -00	gruszyca jednokwiatowa	cz
283	01-22-2-02-693 -h -00	torfowiec ostrolistny	cz
284	01-22-2-02-693 -h -00	torfowiec kończysty	cz
285	01-22-2-02-693 -h -00	torfowiec błotny	cz
286	01-22-2-02-693 -h -00	torfowiec - rodzaj	cz
287	01-22-2-02-693 -i -00	widłak jałowcowaty	cz
288	01-22-2-02-693 -j -00	widłak jałowcowaty	cz
289	01-22-2-02-694 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
290	01-22-2-02-694 -b -00	bagno zwyczajne	cz
291	01-22-2-02-694 -b -00	bielistka siwa	cz
292	01-22-2-02-694 -b -00	torfowiec błotny	cz
293	01-22-2-02-694 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
294	01-22-2-02-694 -g -00	bielistka siwa	cz
295	01-22-2-02-694 -g -00	widłak jałowcowaty	cz
296	01-22-2-02-694 -g -00	torfowiec błotny	cz
297	01-22-2-02-694 -g -00	torfowiec - rodzaj	cz
298	01-22-2-02-694 -h -00	widłak jałowcowaty	cz
299	01-22-2-02-694 -k -00	widłak jałowcowaty	cz
300	01-22-2-02-694 -l -00	widłak jałowcowaty	cz
301	01-22-2-02-694 -l -00	torfowiec - rodzaj	cz
302	01-22-2-02-694 -m -00	obuwik pospolity	ś
303	01-22-2-02-694 -m -00	widłak jałowcowaty	cz
304	01-22-2-02-694 -m -00	torfowiec ostrolistny	cz
305	01-22-2-02-694 -o -00	widłak jałowcowaty	cz
306	01-22-2-02-694 -p -00	obuwik pospolity	ś
307	01-22-2-02-694 -s -00	bagno zwyczajne	cz
308	01-22-2-02-694 -s -00	torfowiec - rodzaj	cz
309	01-22-2-02-695 -a -00	biczycza trójwężna	cz
310	01-22-2-02-695 -a -00	bagno zwyczajne	cz
311	01-22-2-02-695 -a -00	bielistka siwa	cz
312	01-22-2-02-695 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
313	01-22-2-02-695 -a -00	bobrek trójlistkowy	cz
314	01-22-2-02-695 -a -00	torfowiec ostrolistny	cz
315	01-22-2-02-695 -a -00	torfowiec kończysty	cz
316	01-22-2-02-695 -a -00	torfowiec błotny	cz
317	01-22-2-02-695 -a -00	torfowiec - rodzaj	cz
318	01-22-2-02-695 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
319	01-22-2-02-695 -i -00	bagno zwyczajne	cz
320	01-22-2-02-695 -i -00	bielistka siwa	cz
321	01-22-2-02-695 -i -00	plonnik cienki	cz
322	01-22-2-02-695 -i -00	torfowiec ostrolistny	cz
323	01-22-2-02-695 -i -00	torfowiec kończysty	cz
324	01-22-2-02-695 -i -00	torfowiec frędzlowany	cz
325	01-22-2-02-695 -i -00	torfowiec błotny	cz
326	01-22-2-02-695 -i -00	torfowiec - rodzaj	cz
327	01-22-2-02-695 -j -00	bagno zwyczajne	cz
328	01-22-2-02-695 -j -00	torfowiec - rodzaj	cz
329	01-22-2-02-695 -k -00	widłak jałowcowaty	cz
330	01-22-2-02-695 -m -00	widłak jałowcowaty	cz
331	01-22-2-02-695 -n -00	widłak jałowcowaty	cz
332	01-22-2-02-696 -c -00	modrzewnica zwyczajna	cz
333	01-22-2-02-696 -c -00	bagno zwyczajne	cz
334	01-22-2-02-696 -c -00	listera sercowata	ś
335	01-22-2-02-696 -c -00	torfowiec kończysty	cz
336	01-22-2-02-696 -c -00	torfowiec - rodzaj	cz
337	01-22-2-02-696 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
338	01-22-2-02-696 -f -00	bagno zwyczajne	cz
339	01-22-2-02-696 -f -00	torfowiec - rodzaj	cz
340	01-22-2-02-696 -h -00	bagno zwyczajne	cz
341	01-22-2-02-696 -h -00	torfowiec - rodzaj	cz
342	01-22-2-02-696 -i -00	torfowiec - rodzaj	cz
343	01-22-2-02-696 -j -00	widłak jałowcowaty	cz
344	01-22-2-02-696 -k -00	widłak jałowcowaty	cz
345	01-22-2-02-721 -a -00	sasanka łukowa	ś
346	01-22-2-02-721 -g -00	widłak jałowcowaty	cz
347	01-22-2-02-721 -g -00	lenieć bezpodkwiatkowy	ś
348	01-22-2-02-721 -h -00	widłak jałowcowaty	cz
349	01-22-2-02-721 -h -00	torfowiec - rodzaj	cz

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. pchr
1	2	3	4
350	01-22-2-02-721 -i -00	widłak jałowcowaty	cz
351	01-22-2-02-721 -l -00	sasanka otwarta	ś
352	01-22-2-02-721 -l -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
353	01-22-2-02-722 -c -00	rzepik szczeciniasty	ś
354	01-22-2-02-722 -c -00	lilia złotogłów	ś
355	01-22-2-02-722 -c -00	sasanka otwarta	ś
356	01-22-2-02-722 -c -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
357	01-22-2-02-722 -d -00	torfowiec - rodzaj	cz
358	01-22-2-02-722 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
359	01-22-2-02-723 -a -00	arnika górską	ś
360	01-22-2-02-723 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
361	01-22-2-02-723 -a -00	sasanka otwarta	ś
362	01-22-2-02-723 -a -00	sasanka łąkowa	ś
363	01-22-2-02-723 -a -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
364	01-22-2-02-723 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
365	01-22-2-02-723 -b -00	torfowiec - rodzaj	cz
366	01-22-2-02-723 -d -00	sasanka otwarta	ś
367	01-22-2-02-723 -g -00	widłak jałowcowaty	cz
368	01-22-2-02-724 -b -00	sasanka otwarta	ś
369	01-22-2-02-724 -b -00	sasanka łąkowa	ś
370	01-22-2-02-724 -b -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
371	01-22-2-02-724 -d -00	bagno zwyczajne	cz
372	01-22-2-02-724 -d -00	torfowiec - rodzaj	cz
373	01-22-2-02-724 -f -00	modrzewnica zwyczajna	cz
374	01-22-2-02-724 -f -00	bagno zwyczajne	cz
375	01-22-2-02-724 -f -00	sasanka otwarta	ś
376	01-22-2-02-724 -f -00	torfowiec - rodzaj	cz
377	01-22-2-02-724 -f -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
378	01-22-2-02-724 -g -00	turówka leśna	cz
379	01-22-2-02-724 -g -00	sasanka otwarta	ś
380	01-22-2-02-724 -g -00	sasanka łąkowa	ś
381	01-22-2-02-724 -g -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
382	01-22-2-02-724 -i -00	sasanka otwarta	ś
383	01-22-2-02-724 -i -00	sasanka łąkowa	ś
384	01-22-2-02-724 -i -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
385	01-22-2-02-724 -j -00	sasanka otwarta	ś
386	01-22-2-02-724 -j -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
387	01-22-2-02-725 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
388	01-22-2-02-725 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
389	01-22-2-02-725 -c -00	modrzewnica zwyczajna	cz
390	01-22-2-02-725 -c -00	bagno zwyczajne	cz
391	01-22-2-02-725 -c -00	płonnik cienki	cz
392	01-22-2-02-725 -c -00	torfowiec magellański	cz
393	01-22-2-02-725 -c -00	torfowiec - rodzaj	cz
394	01-22-2-02-726 -b -00	sasanka otwarta	ś
395	01-22-2-02-726 -c -00	widlicz spleaszczony	cz
396	01-22-2-02-726 -f -00	modrzewnica zwyczajna	cz
397	01-22-2-02-726 -f -00	bagno zwyczajne	cz
398	01-22-2-02-726 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
399	01-22-2-02-726 -f -00	torfowiec - rodzaj	cz
400	01-22-2-02-726 -g -00	widlicz spleaszczony	cz
401	01-22-2-02-727 -b -00	tajeża jednostronna	ś
402	01-22-2-02-727 -c -00	torfowiec - rodzaj	cz
403	01-22-2-02-728 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
404	01-22-2-02-728 -a -00	sasanka otwarta	ś
405	01-22-2-02-728 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
406	01-22-2-02-729 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
407	01-22-2-02-729 -b -00	modrzewnica zwyczajna	cz
408	01-22-2-02-729 -b -00	bagno zwyczajne	cz
409	01-22-2-02-729 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
410	01-22-2-02-729 -b -00	torfowiec - rodzaj	cz
411	01-22-2-02-730 -b -00	sasanka otwarta	ś
412	01-22-2-02-731 -a -00	pomocnik baldaszkowy	cz
413	01-22-2-02-731 -b -00	pomocnik baldaszkowy	cz
414	01-22-2-02-731 -b -00	sasanka otwarta	ś
415	01-22-2-02-732 -a -00	pomocnik baldaszkowy	cz
416	01-22-2-02-732 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
417	01-22-2-02-732 -a -00	widłak goździsty	cz
418	01-22-2-02-732 -a -00	sasanka otwarta	ś

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. pchr
1	2	3	4
419	01-22-2-02-732 -b -00	pomocnik baldaszkowy	cz
420	01-22-2-02-733 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
421	01-22-2-02-733 -b -00	sasanka otwarta	ś
422	01-22-2-02-764 -b -00	rzepik szczeciniasty	ś
423	01-22-2-02-764 -b -00	sasanka otwarta	ś
424	01-22-2-02-764 -b -00	sasanka łąkowa	ś
425	01-22-2-02-764 -b -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
426	01-22-2-02-764 -c -00	sasanka otwarta	ś
427	01-22-2-02-764 -d -00	sasanka łąkowa	ś
428	01-22-2-02-765 -a -00	sasanka otwarta	ś
429	01-22-2-02-765 -a -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
430	01-22-2-02-765 -b -00	mącznica lekarska	ś
431	01-22-2-02-765 -c -00	sasanka otwarta	ś
432	01-22-2-02-765 -c -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
433	01-22-2-02-765 -d -00	sasanka otwarta	ś
434	01-22-2-02-765 -d -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
435	01-22-2-02-765 -f -00	sasanka otwarta	ś
436	01-22-2-02-766 -b -00	arnika górską	ś
437	01-22-2-02-766 -b -00	sasanka otwarta	ś
438	01-22-2-02-768 -a -00	sasanka otwarta	ś
439	01-22-2-02-768 -b -00	tajeża jednostronna	ś
440	01-22-2-02-768 -f -00	mącznica lekarska	ś
441	01-22-2-02-768 -f -00	tajeża jednostronna	ś
442	01-22-2-02-768 -g -00	sasanka otwarta	ś
443	01-22-2-02-768 -g -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
444	01-22-2-02-768 -h -00	widłak jałowcowaty	cz
445	01-22-2-02-768 -h -00	sasanka otwarta	ś
446	01-22-2-02-768 -h -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
447	01-22-2-02-769 -a -00	mącznica lekarska	ś
448	01-22-2-02-769 -a -00	sasanka otwarta	ś
449	01-22-2-02-769 -b -00	sasanka otwarta	ś
450	01-22-2-02-769 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
451	01-22-2-02-769 -c -00	sasanka otwarta	ś
452	01-22-2-02-769 -c -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
453	01-22-2-02-769 -d -00	mącznica lekarska	ś
454	01-22-2-02-769 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
455	01-22-2-02-769 -d -00	sasanka otwarta	ś
456	01-22-2-02-769 -d -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
457	01-22-2-02-769 -f -00	sasanka otwarta	ś
458	01-22-2-02-769 -f -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
459	01-22-2-02-770 -a -00	sasanka otwarta	ś
460	01-22-2-02-770 -b -00	widłak goździsty	cz
461	01-22-2-02-770 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
462	01-22-2-02-770 -c -00	widłak goździsty	cz
463	01-22-2-02-770 -f -00	tajeża jednostronna	ś
464	01-22-2-02-770 -f -00	widłak goździsty	cz
465	01-22-2-02-771 -a -00	arnika górską	ś
466	01-22-2-02-771 -a -00	tajeża jednostronna	ś
467	01-22-2-02-771 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
468	01-22-2-02-771 -a -00	widłak goździsty	cz
469	01-22-2-02-771 -a -00	sasanka otwarta	ś
470	01-22-2-02-771 -a -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
471	01-22-2-02-771 -b -00	sasanka otwarta	ś
472	01-22-2-02-771 -b -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
473	01-22-2-02-772 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
474	01-22-2-02-802 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
475	01-22-2-02-802 -d -00	sasanka otwarta	ś
476	01-22-2-02-802 -i -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
477	01-22-2-02-803 -f -00	sasanka otwarta	ś
478	01-22-2-02-803 -i -00	arnika górską	ś
479	01-22-2-02-805 -a -00	sasanka otwarta	ś
480	01-22-2-02-805 -a -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
481	01-22-2-02-805 -b -00	sasanka otwarta	ś
482	01-22-2-02-805 -b -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
483	01-22-2-02-805 -c -00	brodawkowiec czysty	cz
484	01-22-2-02-805 -c -00	sasanka otwarta	ś
485	01-22-2-02-805 -c -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
486	01-22-2-02-805 -d -00	sasanka otwarta	ś
487	01-22-2-02-805 -d -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. pchr.
1	2	3	4
488	01-22-2-02-805 -f -00	turówka leśna	cz
489	01-22-2-02-805 -f -00	sasanka otwarta	ś
490	01-22-2-02-805 -f -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
491	01-22-2-02-806 -b -00	lilia złotogłów	ś
492	01-22-2-02-808 -c -00	brodawkowiec czysty	cz
493	01-22-2-02-808 -f -00	sasanka otwarta	ś
494	01-22-2-02-809 -a -00	pomocnik baldaszkowy	cz
495	01-22-2-02-809 -c -00	sasanka otwarta	ś
496	01-22-2-02-809 -c -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
497	01-22-2-02-809 -d -00	sasanka otwarta	ś
498	01-22-2-02-809 -d -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
499	01-22-2-02-809 -f -00	sasanka otwarta	ś
500	01-22-2-02-809 -f -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
501	01-22-2-02-809 -g -00	sasanka otwarta	ś
502	01-22-2-02-809 -g -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
503	01-22-2-02-809 -i -00	sasanka otwarta	ś
504	01-22-2-02-809 -i -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
505	01-22-2-02-809 -j -00	sasanka otwarta	ś
506	01-22-2-02-809 -j -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
507	01-22-2-02-810 -a -00	sasanka otwarta	ś
508	01-22-2-02-810 -b -00	sasanka otwarta	ś
509	01-22-2-02-811 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
510	01-22-2-02-811 -a -00	sasanka otwarta	ś
511	01-22-2-02-812 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
512	01-22-2-02-812 -c -00	sasanka otwarta	ś
513	01-22-2-02-842 -a -00	turówka leśna	cz
514	01-22-2-02-842 -a -00	sasanka otwarta	ś
515	01-22-2-02-842 -a -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
516	01-22-2-02-842 -b -00	sasanka otwarta	ś
517	01-22-2-02-842 -b -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
518	01-22-2-02-842 -c -00	sasanka otwarta	ś
519	01-22-2-02-842 -c -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
520	01-22-2-02-842 -d -00	tajeża jednostronna	ś
521	01-22-2-02-842 -d -00	brodawkowiec czysty	cz
522	01-22-2-02-842 -f -00	sasanka otwarta	ś
523	01-22-2-02-842 -f -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
524	01-22-2-02-842 -g -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
525	01-22-2-02-842 -h -00	sasanka otwarta	ś
526	01-22-2-02-842 -h -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
527	01-22-2-02-843 -b -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
528	01-22-2-02-843 -c -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
529	01-22-2-02-843 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
530	01-22-2-02-843 -f -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
531	01-22-2-02-844 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
532	01-22-2-02-844 -c -00	torfowiec błotny	cz
533	01-22-2-02-844 -f -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
534	01-22-2-02-844 -g -00	sasanka otwarta	ś
535	01-22-2-02-844 -g -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
536	01-22-2-02-844 -i -00	sasanka otwarta	ś
537	01-22-2-02-844 -i -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
538	01-22-2-02-845 -a -00	sasanka otwarta	ś
539	01-22-2-02-845 -a -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
540	01-22-2-02-846 -a -00	lilia złotogłów	ś
541	01-22-2-02-846 -a -00	sasanka otwarta	ś
542	01-22-2-02-846 -a -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
543	01-22-2-02-846 -d -00	sasanka otwarta	ś
544	01-22-2-02-846 -d -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
545	01-22-2-02-846 -f -00	sasanka otwarta	ś
546	01-22-2-02-846 -f -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
547	01-22-2-02-846 -g -00	sasanka otwarta	ś
548	01-22-2-02-846 -g -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
549	01-22-2-02-846 -h -00	sasanka otwarta	ś
550	01-22-2-02-846 -h -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
551	01-22-2-02-847 -a -00	sasanka otwarta	ś
552	01-22-2-02-847 -a -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
553	01-22-2-02-847 -b -00	lilia złotogłów	ś
554	01-22-2-02-847 -b -00	sasanka otwarta	ś
555	01-22-2-02-847 -b -00	fałdownik nastroszony	cz
556	01-22-2-02-847 -d -00	widłak jałowcowaty	cz

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. pchr.
1	2	3	4
557	01-22-2-02-848 -c -00	tajeża jednostronna	ś
558	01-22-2-02-848 -f -00	tajeża jednostronna	ś
559	01-22-2-02-849 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
560	01-22-2-02-850 -b -00	sasanka otwarta	ś
561	01-22-2-02-850 -d -00	pomocnik baldaszkowy	cz
562	01-22-2-02-850 -d -00	tajeża jednostronna	ś
563	01-22-2-02-851 -b -00	sasanka otwarta	ś
564	01-22-2-02-851 -d -00	tajeża jednostronna	ś
565	01-22-2-02-851 -d -00	arnika górską	ś
566	01-22-2-02-851 -d -00	pomocnik baldaszkowy	cz
567	01-22-2-02-851 -d -00	tajeża jednostronna	ś
568	01-22-2-02-852 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
569	01-22-2-02-852 -b -00	arnika górską	ś
570	01-22-2-02-852 -b -00	pomocnik baldaszkowy	cz
571	01-22-2-02-852 -b -00	tajeża jednostronna	ś
572	01-22-2-02-852 -b -00	sasanka otwarta	ś
573	01-22-2-02-884 -a -00	sasanka otwarta	ś
574	01-22-2-02-884 -a -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
575	01-22-2-02-884 -b -00	tajeża jednostronna	ś
576	01-22-2-02-884 -b -00	sasanka otwarta	ś
577	01-22-2-02-884 -b -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
578	01-22-2-02-884 -c -00	sasanka otwarta	ś
579	01-22-2-02-884 -c -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
580	01-22-2-02-884 -d -00	sasanka otwarta	ś
581	01-22-2-02-884 -d -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
582	01-22-2-02-884 -f -00	sasanka otwarta	ś
583	01-22-2-02-884 -f -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
584	01-22-2-02-885 -a -00	sasanka otwarta	ś
585	01-22-2-02-885 -a -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
586	01-22-2-02-885 -b -00	sasanka otwarta	ś
587	01-22-2-02-885 -b -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
588	01-22-2-02-886 -a -00	lilia złotogłów	ś
589	01-22-2-02-886 -a -00	sasanka otwarta	ś
590	01-22-2-02-886 -d -00	mącznica lekarska	ś
591	01-22-2-02-887 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
592	01-22-2-02-887 -a -00	sasanka otwarta	ś
593	01-22-2-02-887 -a -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
594	01-22-2-02-887 -c -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
595	01-22-2-02-888 -b -00	widłak goździsty	cz
596	01-22-2-02-888 -b -00	sasanka otwarta	ś
597	01-22-2-02-888 -b -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
598	01-22-2-02-888 -c -00	sasanka otwarta	ś
599	01-22-2-02-888 -c -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
600	01-22-2-02-888 -d -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
601	01-22-2-02-889 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
602	01-22-2-02-889 -a -00	sasanka otwarta	ś
603	01-22-2-02-889 -a -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
604	01-22-2-02-889 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
605	01-22-2-02-889 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
606	01-22-2-02-889 -d -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
607	01-22-2-02-889 -f -00	mącznica lekarska	ś
608	01-22-2-02-889 -f -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
609	01-22-2-02-890 -a -00	próchniczek błotny	cz
610	01-22-2-02-890 -a -00	bagno zwyczajne	cz
611	01-22-2-02-890 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
612	01-22-2-02-890 -a -00	torfowiec kończysty	cz
613	01-22-2-02-890 -a -00	torfowiec - rodzaj	cz
614	01-22-2-02-890 -c -00	bagno zwyczajne	cz
615	01-22-2-02-890 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
616	01-22-2-02-890 -c -00	torfowiec - rodzaj	cz
617	01-22-2-02-890 -d -00	mącznica lekarska	ś
618	01-22-2-02-890 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
619	01-22-2-02-890 -d -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
620	01-22-2-02-890 -g -00	sasanka otwarta	ś
621	01-22-2-02-890 -h -00	widlicz splaszczony	cz
622	01-22-2-02-890 -h -00	tajeża jednostronna	ś
623	01-22-2-02-890 -h -00	sasanka otwarta	ś
624	01-22-2-02-890 -h -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
625	01-22-2-02-890 -i -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. pchr
1	2	3	4
626	01-22-2-03-1099 -b -00	wawrzynek wilczelyko	cz
627	01-22-2-03-1099 -f -00	cis pospolity	cz
628	01-22-2-03-1100 -c -00	wawrzynek wilczelyko	cz
629	01-22-2-03-1101A -a -00	modrzewnica zwyczajna	cz
630	01-22-2-03-1101A -a -00	próchniczek błotny	cz
631	01-22-2-03-1101A -a -00	bagno zwyczajne	cz
632	01-22-2-03-1101A -a -00	widłak jałowcowaty	cz
633	01-22-2-03-1101A -a -00	torfowiec błotny	cz
634	01-22-2-03-1101A -g -00	bagno zwyczajne	cz
635	01-22-2-03-1101A -j -00	bagno zwyczajne	cz
636	01-22-2-03-1101C -i -00	widłak jałowcowaty	cz
637	01-22-2-03-436 -h -00	lipiennik Loesela	ś
638	01-22-2-03-437 -k -00	kukułka (storczyk) plamista	cz
639	01-22-2-03-437 -k -00	gnieżnik leśny	cz
640	01-22-2-03-437 -k -00	skosatka zanokcicowata	cz
641	01-22-2-03-437 -p -00	widłak jałowcowaty	cz
642	01-22-2-03-438 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
643	01-22-2-03-438 -g -00	widłak jałowcowaty	cz
644	01-22-2-03-438 -h -00	widłak jałowcowaty	cz
645	01-22-2-03-438 -p -00	bagno zwyczajne	cz
646	01-22-2-03-438 -p -00	widłak jałowcowaty	cz
647	01-22-2-03-438 -p -00	torfowiec - rodzaj	cz
648	01-22-2-03-439 -h -00	tajeża jednostronna	ś
649	01-22-2-03-440 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
650	01-22-2-03-440 -g -00	torfowiec - rodzaj	cz
651	01-22-2-03-441 -b -00	bagno zwyczajne	cz
652	01-22-2-03-441 -b -00	torfowiec - rodzaj	cz
653	01-22-2-03-441 -c -00	bagno zwyczajne	cz
654	01-22-2-03-441 -c -00	torfowiec - rodzaj	cz
655	01-22-2-03-441 -f -00	pomocnik baldaszkowy	cz
656	01-22-2-03-441 -f -00	tajeża jednostronna	ś
657	01-22-2-03-441 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
658	01-22-2-03-441 -h -00	bagno zwyczajne	cz
659	01-22-2-03-441 -h -00	torfowiec - rodzaj	cz
660	01-22-2-03-441 -j -00	bagno zwyczajne	cz
661	01-22-2-03-441 -j -00	torfowiec - rodzaj	cz
662	01-22-2-03-441 -k -00	bagno zwyczajne	cz
663	01-22-2-03-441 -k -00	torfowiec - rodzaj	cz
664	01-22-2-03-442 -d -00	bagno zwyczajne	cz
665	01-22-2-03-442 -d -00	torfowiec - rodzaj	cz
666	01-22-2-03-442 -i -00	bagno zwyczajne	cz
667	01-22-2-03-442 -i -00	torfowiec - rodzaj	cz
668	01-22-2-03-443 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
669	01-22-2-03-443 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
670	01-22-2-03-443 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
671	01-22-2-03-443 -g -00	widłak jałowcowaty	cz
672	01-22-2-03-445 -a -00	sasanka otwarta	ś
673	01-22-2-03-463 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
674	01-22-2-03-463 -d -00	torfowiec - rodzaj	cz
675	01-22-2-03-464 -a -00	modrzewnica zwyczajna	cz
676	01-22-2-03-464 -a -00	próchniczek błotny	cz
677	01-22-2-03-464 -a -00	bagno zwyczajne	cz
678	01-22-2-03-464 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
679	01-22-2-03-464 -a -00	plonnik cienki	cz
680	01-22-2-03-464 -a -00	torfowiec kończysty	cz
681	01-22-2-03-464 -a -00	torfowiec błotny	cz
682	01-22-2-03-464 -f -00	lipiennik Loesela	ś
683	01-22-2-03-465 -b -00	tajeża jednostronna	ś
684	01-22-2-03-465 -c -00	turówka leśna	cz
685	01-22-2-03-465 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
686	01-22-2-03-467 -l -00	wawrzynek wilczelyko	cz
687	01-22-2-03-468 -c -00	modrzewnica zwyczajna	cz
688	01-22-2-03-468 -c -00	bagno zwyczajne	cz
689	01-22-2-03-468 -c -00	plonnik cienki	cz
690	01-22-2-03-468 -c -00	torfowiec kończysty	cz
691	01-22-2-03-468 -c -00	torfowiec magellański	cz
692	01-22-2-03-468 -c -00	torfowiec - rodzaj	cz
693	01-22-2-03-469 -a -00	bagno zwyczajne	cz
694	01-22-2-03-469 -a -00	torfowiec - rodzaj	cz

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. pchr
1	2	3	4
695	01-22-2-03-469 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
696	01-22-2-03-470 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
697	01-22-2-03-470 -d -00	skosatka zanokcicowata	cz
698	01-22-2-03-470 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
699	01-22-2-03-470 -h -00	widłak jałowcowaty	cz
700	01-22-2-03-471 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
701	01-22-2-03-471 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
702	01-22-2-03-471 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
703	01-22-2-03-472 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
704	01-22-2-03-473 -m -00	widłak jałowcowaty	cz
705	01-22-2-03-487 -h -00	widłak jałowcowaty	cz
706	01-22-2-03-487 -i -00	modrzewnica zwyczajna	cz
707	01-22-2-03-487 -i -00	próchniczek błotny	cz
708	01-22-2-03-487 -i -00	bagno zwyczajne	cz
709	01-22-2-03-487 -i -00	plonnik cienki	cz
710	01-22-2-03-487 -i -00	torfowiec spiczastolistny	cz
711	01-22-2-03-487 -i -00	torfowiec kończysty	cz
712	01-22-2-03-487 -i -00	torfowiec magellański	cz
713	01-22-2-03-487 -i -00	torfowiec błotny	cz
714	01-22-2-03-487 -i -00	torfowiec - rodzaj	cz
715	01-22-2-03-487 -n -00	widłak jałowcowaty	cz
716	01-22-2-03-488 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
717	01-22-2-03-488 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
718	01-22-2-03-489 -g -00	sasanka otwarta	ś
719	01-22-2-03-489 -h -00	sasanka otwarta	ś
720	01-22-2-03-490 -a -00	wawrzynek wilczelyko	cz
721	01-22-2-03-490 -a -00	kruszczyk szerokolistny	cz
722	01-22-2-03-490 -a -00	sasanka otwarta	ś
723	01-22-2-03-490 -b -00	sasanka otwarta	ś
724	01-22-2-03-491 -k -00	tajeża jednostronna	ś
725	01-22-2-03-491 -k -00	widłak jałowcowaty	cz
726	01-22-2-03-492 -c -00	sasanka otwarta	ś
727	01-22-2-03-493 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
728	01-22-2-03-493 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
729	01-22-2-03-493 -f -00	próchniczek błotny	cz
730	01-22-2-03-493 -f -00	tajeża jednostronna	ś
731	01-22-2-03-493 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
732	01-22-2-03-493 -f -00	sasanka otwarta	ś
733	01-22-2-03-493 -g -00	sasanka otwarta	ś
734	01-22-2-03-494 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
735	01-22-2-03-494 -d -00	sasanka otwarta	ś
736	01-22-2-03-496 -f -00	naparstnica zwyczajna	cz
737	01-22-2-03-496 -f -00	tajeża jednostronna	ś
738	01-22-2-03-497 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
739	01-22-2-03-497 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
740	01-22-2-03-517 -a -00	sasanka otwarta	ś
741	01-22-2-03-517 -c -00	sasanka otwarta	ś
742	01-22-2-03-517 -d -00	sasanka otwarta	ś
743	01-22-2-03-518 -a -00	widlicz spłaszczony	cz
744	01-22-2-03-518 -a -00	tajeża jednostronna	ś
745	01-22-2-03-518 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
746	01-22-2-03-518 -a -00	sasanka otwarta	ś
747	01-22-2-03-520 -a -00	tajeża jednostronna	ś
748	01-22-2-03-520 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
749	01-22-2-03-521 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
750	01-22-2-03-521 -c -00	próchniczek błotny	cz
751	01-22-2-03-521 -c -00	tajeża jednostronna	ś
752	01-22-2-03-521 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
753	01-22-2-03-522 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
754	01-22-2-03-522 -b -00	sasanka otwarta	ś
755	01-22-2-03-522 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
756	01-22-2-03-522 -c -00	sasanka otwarta	ś
757	01-22-2-03-522 -d -00	sasanka otwarta	ś
758	01-22-2-03-523 -a -00	sasanka otwarta	ś
759	01-22-2-03-523 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
760	01-22-2-03-579 -b -00	gruszyca mniejsza	cz
761	01-22-2-03-579 -b -00	torfowiec ostrolistny	cz
762	01-22-2-03-579 -b -00	torfowiec błotny	cz
763	01-22-2-03-579 -j -00	bagno zwyczajne	cz

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. pchr.
1	2	3	4
764	01-22-2-03-579 -j -00	widłak jałowcowaty	cz
765	01-22-2-03-579 -j -00	plonnik cienki	cz
766	01-22-2-03-579 -j -00	torfowiec wąskolistny	cz
767	01-22-2-03-579 -j -00	torfowiec spiczastolistny	cz
768	01-22-2-03-579 -j -00	torfowiec błotny	cz
769	01-22-2-03-579 -j -00	torfowiec - rodzaj	cz
770	01-22-2-03-579 -k -00	widłak jałowcowaty	cz
771	01-22-2-03-579 -n -00	widłak jałowcowaty	cz
772	01-22-2-03-579 -s -00	próchniczek błotny	cz
773	01-22-2-03-579 -s -00	bagno zwyczajne	cz
774	01-22-2-03-579 -s -00	plonnik cienki	cz
775	01-22-2-03-579 -s -00	torfowiec wąskolistny	cz
776	01-22-2-03-579 -s -00	torfowiec spiczastolistny	cz
777	01-22-2-03-579 -s -00	torfowiec błotny	cz
778	01-22-2-03-579 -s -00	torfowiec - rodzaj	cz
779	01-22-2-03-580 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
780	01-22-2-03-580 -g -00	widłak jałowcowaty	cz
781	01-22-2-03-606 -b -00	torfowiec nastroszony	cz
782	01-22-2-03-606 -m -00	widłak jałowcowaty	cz
783	01-22-2-03-606 -m -00	torfowiec - rodzaj	cz
784	01-22-2-03-606 -n -00	lipiennik Loesela	ś
785	01-22-2-03-606 -t -00	próchniczek błotny	cz
786	01-22-2-03-606 -t -00	widłak jałowcowaty	cz
787	01-22-2-03-606 -t -00	plonnik cienki	cz
788	01-22-2-03-606 -t -00	torfowiec kończysty	cz
789	01-22-2-03-606 -t -00	torfowiec - rodzaj	cz
790	01-22-2-03-607 -a -00	sasanka otwarta	ś
791	01-22-2-03-607 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
792	01-22-2-03-609 -c -00	bagno zwyczajne	cz
793	01-22-2-03-609 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
794	01-22-2-03-609 -c -00	torfowiec błotny	cz
795	01-22-2-03-609 -c -00	torfowiec - rodzaj	cz
796	01-22-2-03-609 -c -00	torfowiec nastroszony	cz
797	01-22-2-03-609 -j -00	widłak jałowcowaty	cz
798	01-22-2-03-609 -m -00	bagno zwyczajne	cz
799	01-22-2-03-609 -m -00	widłak jałowcowaty	cz
800	01-22-2-03-609 -m -00	torfowiec - rodzaj	cz
801	01-22-2-03-632 -b -00	sasanka otwarta	ś
802	01-22-2-03-656 -c -00	sasanka otwarta	ś
803	01-22-2-03-657 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
804	01-22-2-03-657 -g -00	mącznica lekarska	ś
805	01-22-2-03-657 -g -00	sasanka otwarta	ś
806	01-22-2-03-658 -g -00	widłak goździsty	cz
807	01-22-2-04-543 -b -00	bagno zwyczajne	cz
808	01-22-2-04-543 -b -00	torfowiec - rodzaj	cz
809	01-22-2-04-543 -c -00	bagno zwyczajne	cz
810	01-22-2-04-543 -c -00	torfowiec - rodzaj	cz
811	01-22-2-04-543 -d -00	wawrzynek wilczełyko	cz
812	01-22-2-04-543 -k -00	bagno zwyczajne	cz
813	01-22-2-04-544 -b -00	sasanka otwarta	ś
814	01-22-2-04-545 -d -00	sasanka otwarta	ś
815	01-22-2-04-546 -a -00	tajęża jednostronna	ś
816	01-22-2-04-546 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
817	01-22-2-04-546 -f -00	wawrzynek wilczełyko	cz
818	01-22-2-04-546 -f -00	wroniec widlasty	cz
819	01-22-2-04-546 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
820	01-22-2-04-546 -f -00	gnieźnik leśny	cz
821	01-22-2-04-547 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
822	01-22-2-04-548 -a -00	sasanka otwarta	ś
823	01-22-2-04-549 -a -00	sasanka otwarta	ś
824	01-22-2-04-549 -b -00	tajęża jednostronna	ś
825	01-22-2-04-582 -c -00	rzepik szczeciński	ś
826	01-22-2-04-582 -d -00	bagno zwyczajne	cz
827	01-22-2-04-582 -d -00	torfowiec - rodzaj	cz
828	01-22-2-04-583 -d -00	sasanka otwarta	ś
829	01-22-2-04-583 -f -00	rzepik szczeciński	ś
830	01-22-2-04-583 -h -00	sasanka otwarta	ś
831	01-22-2-04-583 -w -00	modrzewnica zwyczajna	cz
832	01-22-2-04-583 -w -00	próchniczek błotny	cz

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. pchr.
1	2	3	4
833	01-22-2-04-583 -w -00	bagno zwyczajne	cz
834	01-22-2-04-583 -w -00	torfowiec kończysty	cz
835	01-22-2-04-583 -w -00	torfowiec magellański	cz
836	01-22-2-04-584 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
837	01-22-2-04-584 -i -00	haczykowiec błyszczący	ś
838	01-22-2-04-584 -j -00	widłak jałowcowaty	cz
839	01-22-2-04-585 -b -00	obuwik pospolity	ś
840	01-22-2-04-585 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
841	01-22-2-04-585 -c -00	torfowiec - rodzaj	cz
842	01-22-2-04-585 -d -00	obuwik pospolity	ś
843	01-22-2-04-585 -d -00	kukułka Fuchsa	ś
844	01-22-2-04-585 -d -00	wawrzynek wilczełyko	cz
845	01-22-2-04-585 -d -00	kruszczyk szerokolistny	cz
846	01-22-2-04-585 -d -00	błotniszek wełnisty	ś
847	01-22-2-04-585 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
848	01-22-2-04-585 -d -00	fałdownik nastroszony	cz
849	01-22-2-04-585 -d -00	torfowiec ostrolistny	cz
850	01-22-2-04-585 -d -00	torfowiec Girensohna	cz
851	01-22-2-04-585 -d -00	torfowiec błotny	cz
852	01-22-2-04-585 -d -00	torfowiec - rodzaj	cz
853	01-22-2-04-585 -d -00	piórkowiec kutnerowaty	cz
854	01-22-2-04-585 -f -00	haczykowiec błyszczący	ś
855	01-22-2-04-585 -f -00	lipiennik Loesela	ś
856	01-22-2-04-585 -f -00	skalnica torfowiskowa	ś
857	01-22-2-04-585 -g -00	torfowiec - rodzaj	cz
858	01-22-2-04-585 -h -00	widłak jałowcowaty	cz
859	01-22-2-04-586 -a -00	turzyca życiowa	ś
860	01-22-2-04-586 -a -00	kukułka Fuchsa	ś
861	01-22-2-04-586 -a -00	wawrzynek wilczełyko	cz
862	01-22-2-04-586 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
863	01-22-2-04-586 -a -00	torfowiec błotny	cz
864	01-22-2-04-586 -a -00	torfowiec - rodzaj	cz
865	01-22-2-04-586 -c -00	haczykowiec błyszczący	ś
866	01-22-2-04-586 -c -00	bagno zwyczajne	cz
867	01-22-2-04-586 -c -00	lipiennik Loesela	ś
868	01-22-2-04-586 -c -00	skalnica torfowiskowa	ś
869	01-22-2-04-586 -c -00	torfowiec - rodzaj	cz
870	01-22-2-04-586 -d -00	torfowiec - rodzaj	cz
871	01-22-2-04-586 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
872	01-22-2-04-586 -f -00	torfowiec - rodzaj	cz
873	01-22-2-04-586 -i -00	bagno zwyczajne	cz
874	01-22-2-04-587 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
875	01-22-2-04-587 -a -00	sasanka otwarta	ś
876	01-22-2-04-587 -b -00	bagno zwyczajne	cz
877	01-22-2-04-587 -b -00	torfowiec - rodzaj	cz
878	01-22-2-04-587 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
879	01-22-2-04-587 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
880	01-22-2-04-587 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
881	01-22-2-04-587 -f -00	torfowiec - rodzaj	cz
882	01-22-2-04-587 -g -00	haczykowiec błyszczący	ś
883	01-22-2-04-587 -g -00	lipiennik Loesela	ś
884	01-22-2-04-588 -a -00	sasanka otwarta	ś
885	01-22-2-04-588 -g -00	wawrzynek wilczełyko	cz
886	01-22-2-04-588 -g -00	widłak jałowcowaty	cz
887	01-22-2-04-589 -f -00	wawrzynek wilczełyko	cz
888	01-22-2-04-589 -h -00	wawrzynek wilczełyko	cz
889	01-22-2-04-590 -c -00	wawrzynek wilczełyko	cz
890	01-22-2-04-591 -c -00	lenieć bezpodkwiatkowy	ś
891	01-22-2-04-591 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
892	01-22-2-04-610 -a -00	bobrek trójlistkowy	cz
893	01-22-2-04-610 -a -00	torfowiec błotny	cz
894	01-22-2-04-610 -a -00	torfowiec Russowa	cz
895	01-22-2-04-610 -a -00	torfowiec - rodzaj	cz
896	01-22-2-04-610 -a -00	torfowiec nastroszony	cz
897	01-22-2-04-610 -b -00	biczycza trójwębna	cz
898	01-22-2-04-610 -b -00	turzyca życiowa	ś
899	01-22-2-04-610 -b -00	obuwik pospolity	ś
900	01-22-2-04-610 -b -00	kukułka Fuchsa	ś
901	01-22-2-04-610 -b -00	wawrzynek wilczełyko	cz

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. pchr
1	2	3	4
902	01-22-2-04-610 -b -00	bielista siwa	cz
903	01-22-2-04-610 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
904	01-22-2-04-610 -b -00	gruszczyk jednokwiatowy	cz
905	01-22-2-04-610 -b -00	gruszczyka zielonawa	cz
906	01-22-2-04-610 -b -00	torfowiec frędzlowany	cz
907	01-22-2-04-610 -b -00	torfowiec błotny	cz
908	01-22-2-04-610 -b -00	torfowiec Russowa	cz
909	01-22-2-04-610 -b -00	torfowiec - rodzaj	cz
910	01-22-2-04-610 -d -00	haczykowiec błyszczący	ś
911	01-22-2-04-610 -d -00	lipiennik Loesela	ś
912	01-22-2-04-610 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
913	01-22-2-04-610 -g -00	torfowiec - rodzaj	cz
914	01-22-2-04-611 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
915	01-22-2-04-611 -b -00	torfowiec - rodzaj	cz
916	01-22-2-04-611 -c -00	haczykowiec błyszczący	ś
917	01-22-2-04-611 -c -00	lipiennik Loesela	ś
918	01-22-2-04-611 -f -00	obuwik pospolity	ś
919	01-22-2-04-611 -g -00	widłak jałowcowaty	cz
920	01-22-2-04-611 -g -00	torfowiec - rodzaj	cz
921	01-22-2-04-611 -j -00	widłak jałowcowaty	cz
922	01-22-2-04-612 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
923	01-22-2-04-612 -b -00	wawrzynek wilczelyko	cz
924	01-22-2-04-613 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
925	01-22-2-04-613 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
926	01-22-2-04-614 -g -00	lilia złotogłów	ś
927	01-22-2-04-615 -c -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
928	01-22-2-04-635 -g -00	tajeża jednostronna	ś
929	01-22-2-04-636 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
930	01-22-2-04-636 -c -00	torfowiec błotny	cz
931	01-22-2-04-636 -c -00	torfowiec - rodzaj	cz
932	01-22-2-04-637 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
933	01-22-2-04-638 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
934	01-22-2-04-639 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
935	01-22-2-04-640 -d -00	wawrzynek wilczelyko	cz
936	01-22-2-04-660 -g -00	bezlíst zwyczajny	cz
937	01-22-2-04-660 -g -00	gruszczyka okrągłolistna	cz
938	01-22-2-04-661 -a -00	wawrzynek wilczelyko	cz
939	01-22-2-04-661 -a -00	wroniec widlasty	cz
940	01-22-2-04-661 -a -00	gnieźnik leśny	cz
941	01-22-2-04-664 -b -00	tajeża jednostronna	ś
942	01-22-2-04-665 -a -00	lilia złotogłów	ś
943	01-22-2-04-668 -a -00	lilia złotogłów	ś
944	01-22-2-04-668 -b -00	sasanka otwarta	ś
945	01-22-2-04-697 -b -00	widłak goździsty	cz
946	01-22-2-04-697 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
947	01-22-2-04-697 -c -00	widłak goździsty	cz
948	01-22-2-04-698 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
949	01-22-2-04-699 -d -00	sasanka otwarta	ś
950	01-22-2-04-701 -b -00	tajeża jednostronna	ś
951	01-22-2-04-701 -c -00	sasanka otwarta	ś
952	01-22-2-04-701 -c -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
953	01-22-2-04-702 -d -00	sasanka otwarta	ś
954	01-22-2-04-703 -d -00	sasanka otwarta	ś
955	01-22-2-04-704 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
956	01-22-2-04-704 -b -00	sasanka otwarta	ś
957	01-22-2-04-705 -d -00	sasanka otwarta	ś
958	01-22-2-04-705 -g -00	brodawkowiec czysty	cz
959	01-22-2-04-705 -g -00	sasanka otwarta	ś
960	01-22-2-04-706 -c -00	sasanka otwarta	ś
961	01-22-2-04-707 -h -00	sasanka otwarta	ś
962	01-22-2-04-707 -i -00	sasanka otwarta	ś
963	01-22-2-04-707 -k -00	sasanka otwarta	ś
964	01-22-2-04-707 -k -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
965	01-22-2-04-739 -f -00	widłak goździsty	cz
966	01-22-2-04-740 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
967	01-22-2-04-741 -c -00	próchniczek błotny	cz
968	01-22-2-04-741 -c -00	tajeża jednostronna	ś
969	01-22-2-04-742 -a -00	widłak goździsty	cz
970	01-22-2-04-742 -a -00	sasanka otwarta	ś

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. pchr
1	2	3	4
971	01-22-2-04-743 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
972	01-22-2-04-743 -b -00	widłak goździsty	cz
973	01-22-2-04-743 -b -00	sasanka otwarta	ś
974	01-22-2-04-743 -b -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
975	01-22-2-04-744 -a -00	sasanka otwarta	ś
976	01-22-2-04-744 -d -00	sasanka otwarta	ś
977	01-22-2-04-745 -b -00	tajeża jednostronna	ś
978	01-22-2-04-745 -b -00	sasanka otwarta	ś
979	01-22-2-04-746 -a -00	widłak goździsty	cz
980	01-22-2-04-746 -a -00	sasanka otwarta	ś
981	01-22-2-04-746 -a -00	torfowiec błotny	cz
982	01-22-2-04-746 -b -00	widłak goździsty	cz
983	01-22-2-04-747 -a -00	sasanka otwarta	ś
984	01-22-2-04-748 -a -00	widłak goździsty	cz
985	01-22-2-04-748 -a -00	sasanka otwarta	ś
986	01-22-2-04-749 -a -00	tajeża jednostronna	ś
987	01-22-2-04-749 -a -00	sasanka otwarta	ś
988	01-22-2-04-749 -a -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
989	01-22-2-05-734 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
990	01-22-2-05-735 -a -00	arnika górską	ś
991	01-22-2-05-735 -c -00	bagno zwyczajne	cz
992	01-22-2-05-736 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
993	01-22-2-05-736 -i -00	widłak jałowcowaty	cz
994	01-22-2-05-737 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
995	01-22-2-05-737 -h -00	widłak jałowcowaty	cz
996	01-22-2-05-738 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
997	01-22-2-05-773 -a -00	pomocnik baldaszkowy	cz
998	01-22-2-05-773 -a -00	tajeża jednostronna	ś
999	01-22-2-05-773 -a -00	sasanka otwarta	ś
1000	01-22-2-05-773 -a -00	gruszczyka zielonawa	cz
1001	01-22-2-05-774 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
1002	01-22-2-05-774 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
1003	01-22-2-05-774 -i -00	sasanka otwarta	ś
1004	01-22-2-05-774 -j -00	sasanka otwarta	ś
1005	01-22-2-05-774 -k -00	arnika górską	ś
1006	01-22-2-05-775 -a -00	turzyca zycicowa	ś
1007	01-22-2-05-775 -a -00	wroniec widlasty	cz
1008	01-22-2-05-775 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
1009	01-22-2-05-775 -a -00	skosatka zanokcicowata	cz
1010	01-22-2-05-775 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
1011	01-22-2-05-775 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
1012	01-22-2-05-775 -d -00	torfowiec frędzlowany	cz
1013	01-22-2-05-775 -d -00	torfowiec błotny	cz
1014	01-22-2-05-775 -d -00	torfowiec - rodzaj	cz
1015	01-22-2-05-775 -g -00	widłak jałowcowaty	cz
1016	01-22-2-05-776 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
1017	01-22-2-05-778 -a -00	sasanka otwarta	ś
1018	01-22-2-05-778 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
1019	01-22-2-05-778 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
1020	01-22-2-05-778 -f -00	sasanka otwarta	ś
1021	01-22-2-05-778 -g -00	sasanka otwarta	ś
1022	01-22-2-05-779 -a -00	widlicz spłaszczony	cz
1023	01-22-2-05-779 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
1024	01-22-2-05-779 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
1025	01-22-2-05-780 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
1026	01-22-2-05-781 -f -00	sasanka otwarta	ś
1027	01-22-2-05-781 -f -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
1028	01-22-2-05-782 -a -00	sasanka otwarta	ś
1029	01-22-2-05-782 -b -00	sasanka otwarta	ś
1030	01-22-2-05-782 -d -00	sasanka otwarta	ś
1031	01-22-2-05-782 -f -00	sasanka otwarta	ś
1032	01-22-2-05-783 -a -00	sasanka otwarta	ś
1033	01-22-2-05-784 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
1034	01-22-2-05-785 -d -00	tajeża jednostronna	ś
1035	01-22-2-05-814 -a -00	sasanka otwarta	ś
1036	01-22-2-05-814 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
1037	01-22-2-05-814 -f -00	wawrzynek wilczelyko	cz
1038	01-22-2-05-814 -g -00	widłak jałowcowaty	cz
1039	01-22-2-05-814 -g -00	torfowiec błotny	cz

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. ochr.
1	2	3	4
1040	01-22-2-05-814 -j -00	widłak jałowcowaty	cz
1041	01-22-2-05-814 -k -00	widłak jałowcowaty	cz
1042	01-22-2-05-814 -k -00	torfowiec - rodzaj	cz
1043	01-22-2-05-815 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
1044	01-22-2-05-816 -f -00	bagno zwyczajne	cz
1045	01-22-2-05-816 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
1046	01-22-2-05-817 -c -00	bagno zwyczajne	cz
1047	01-22-2-05-817 -c -00	torfowiec - rodzaj	cz
1048	01-22-2-05-817 -h -00	bagno zwyczajne	cz
1049	01-22-2-05-817 -h -00	plonnik cienki	cz
1050	01-22-2-05-817 -h -00	torfowiec kończysty	cz
1051	01-22-2-05-817 -h -00	torfowiec magellański	cz
1052	01-22-2-05-817 -h -00	torfowiec - rodzaj	cz
1053	01-22-2-05-818 -c -00	widlicz spłaszczony	cz
1054	01-22-2-05-819 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
1055	01-22-2-05-819 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
1056	01-22-2-05-820 -d -00	sasanka otwarta	ś
1057	01-22-2-05-820 -d -00	leniec bezpodkwiatkowy	ś
1058	01-22-2-05-821 -c -00	tajeża jednostronna	ś
1059	01-22-2-05-821 -c -00	sasanka otwarta	ś
1060	01-22-2-05-821 -f -00	sasanka otwarta	ś
1061	01-22-2-05-822 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
1062	01-22-2-05-823 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
1063	01-22-2-05-823 -b -00	sasanka otwarta	ś
1064	01-22-2-05-853 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
1065	01-22-2-05-853 -c -00	torfowiec - rodzaj	cz
1066	01-22-2-05-853 -d -00	sasanka otwarta	ś
1067	01-22-2-05-854 -m -00	widłak jałowcowaty	cz
1068	01-22-2-05-854 -m -00	torfowiec - rodzaj	cz
1069	01-22-2-05-855 -d -00	bagno zwyczajne	cz
1070	01-22-2-05-855 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
1071	01-22-2-05-855 -g -00	bagno zwyczajne	cz
1072	01-22-2-05-855 -h -00	modrzewnica zwyczajna	cz
1073	01-22-2-05-855 -h -00	bagno zwyczajne	cz
1074	01-22-2-05-855 -h -00	plonnik cienki	cz
1075	01-22-2-05-855 -h -00	torfowiec kończysty	cz
1076	01-22-2-05-855 -h -00	torfowiec magellański	cz
1077	01-22-2-05-856 -c -00	bagno zwyczajne	cz
1078	01-22-2-05-856 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
1079	01-22-2-05-857 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
1080	01-22-2-05-859 -b -00	wawrzynek wilczelyko	cz
1081	01-22-2-05-859 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
1082	01-22-2-05-859 -h -00	wawrzynek wilczelyko	cz
1083	01-22-2-05-859 -i -00	sasanka otwarta	ś
1084	01-22-2-05-861 -c -00	sasanka otwarta	ś
1085	01-22-2-05-862 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
1086	01-22-2-05-862 -a -00	sasanka otwarta	ś
1087	01-22-2-05-863 -d -00	widlicz spłaszczony	cz
1088	01-22-2-05-864 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
1089	01-22-2-05-864 -a -00	sasanka otwarta	ś
1090	01-22-2-05-865 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
1091	01-22-2-05-866 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
1092	01-22-2-05-866 -f -00	sasanka otwarta	ś
1093	01-22-2-05-891 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
1094	01-22-2-05-891 -a -00	torfowiec - rodzaj	cz
1095	01-22-2-05-891 -b -00	bagno zwyczajne	cz
1096	01-22-2-05-891 -d -00	sasanka otwarta	ś
1097	01-22-2-05-891 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
1098	01-22-2-05-892 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
1099	01-22-2-05-892 -c -00	bagno zwyczajne	cz
1100	01-22-2-05-892 -c -00	torfowiec - rodzaj	cz
1101	01-22-2-05-892 -f -00	widlicz spłaszczony	cz
1102	01-22-2-05-893 -g -00	mącznica lekarska	ś
1103	01-22-2-05-894 -b -00	widłak jałowcowaty	cz
1104	01-22-2-05-894 -h -00	mącznica lekarska	ś
1105	01-22-2-05-895 -c -00	lilia złotogłów	ś
1106	01-22-2-05-895 -j -00	mącznica lekarska	ś
1107	01-22-2-05-896 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
1108	01-22-2-05-896 -d -00	sasanka otwarta	ś

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. ochr.
1	2	3	4
1109	01-22-2-05-896 -l -00	tajeża jednostronna	ś
1110	01-22-2-05-896A -cx -00	bagno zwyczajne	cz
1111	01-22-2-05-896A -dx -00	tajeża jednostronna	ś
1112	01-22-2-05-896A -g -00	widlicz spłaszczony	cz
1113	01-22-2-05-896A -g -00	tajeża jednostronna	ś
1114	01-22-2-05-896A -gx -00	bagno zwyczajne	cz
1115	01-22-2-05-896A -n -00	bagno zwyczajne	cz
1116	01-22-2-05-896A -p -00	bagno zwyczajne	cz
1117	01-22-2-05-896A -r -00	bagno zwyczajne	cz
1118	01-22-2-05-896A -r -00	widłak goździsty	cz
1119	01-22-2-05-896A -s -00	bagno zwyczajne	cz
1120	01-22-2-05-896A -t -00	widłak goździsty	cz
1121	01-22-2-05-896A -y -00	widłak jałowcowaty	cz
1122	01-22-2-05-896A -y -00	widłak goździsty	cz
1123	01-22-2-05-896A -z -00	bagno zwyczajne	cz
1124	01-22-2-05-897 -a -00	widłak jałowcowaty	cz
1125	01-22-2-05-897 -i -00	widłak jałowcowaty	cz
1126	01-22-2-05-897 -j -00	widłak jałowcowaty	cz
1127	01-22-2-05-898 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
1128	01-22-2-05-898 -c -00	sasanka otwarta	ś
1129	01-22-2-05-899 -a -00	tajeża jednostronna	ś
1130	01-22-2-05-899 -b -00	sasanka otwarta	ś
1131	01-22-2-05-899 -c -00	widłak goździsty	cz
1132	01-22-2-05-903 -b -00	sasanka otwarta	ś
1133	01-22-2-05-903 -h -00	sasanka otwarta	ś
1134	01-22-2-05-921 -g -00	sasanka otwarta	ś
1135	01-22-2-05-921 -k -00	wawrzynek wilczelyko	cz
1136	01-22-2-05-922 -f -00	widłak jałowcowaty	cz
1137	01-22-2-05-923 -b -00	widłak goździsty	cz
1138	01-22-2-05-923 -c -00	widlicz spłaszczony	cz
1139	01-22-2-05-923 -i -00	widłak goździsty	cz
1140	01-22-2-05-924 -c -00	widłak jałowcowaty	cz
1141	01-22-2-05-926 -c -00	sasanka otwarta	ś
1142	01-22-2-05-926 -d -00	sasanka otwarta	ś
1143	01-22-2-05-945 -d -00	widłak jałowcowaty	cz
1144	01-22-2-05-948 -b -00	tajeża jednostronna	ś
1145	01-22-2-05-948 -b -00	sasanka otwarta	ś
1146	01-22-2-05-948 -d -00	widłak jałowcowaty	cz

s - ochrona ścisła
cz - ochrona częściowa

Załącznik 2. Wykaz stanowisk chronionych porostów w Nadleśnictwie Pomorze

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. ochr.
1	2	3	4
Obręb Czarna Hańcza			
1	01-22-1-09-975 -h -00	granicznik płucnik	ś
2	01-22-1-10-1052 -d -00	granicznik płucnik	ś
3	01-22-1-10-1065 -d -00	granicznik płucnik	ś
4	01-22-1-11-986 -x -00	chrobotek reniferowy	cz
Obręb Pomorze			
1	01-22-2-03-473 -d -00	granicznik płucnik	ś
2	01-22-2-05-896A -y -00	chrobotek reniferowy	cz

cz – ochrona częściowa

ś – ochrona ścisła

Załącznik 3. Wykaz stanowisk chronionych zwierząt w Nadleśnictwie Pomorze

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. ochr.
1	2	3	4
Obręb Czarna Hańcza			
1	01-22-1-07-624 -f -00	dzięcioł czarny	ś
2	01-22-1-07-641 -d -00	siniak	ś
3	01-22-1-07-642 -i -00	ponurek Schneidera	ś
4	01-22-1-07-650 -f -00	dzięcioł czarny	ś
5	01-22-1-07-653 -b -00	samotnik	ś
6	01-22-1-07-653 -c -00	dzięcioł trójpalczasty	ś
7	01-22-1-07-654 -h -00	traszka grzebieniasta	ś
8	01-22-1-07-672 -b -00	siniak	ś
9	01-22-1-07-672 -g -00	siniak	ś
10	01-22-1-07-673 -b -00	lelek zwyczajny	ś
11	01-22-1-07-675 -a -00	lelek zwyczajny	ś
12	01-22-1-07-679 -g -00	samotnik	ś
13	01-22-1-07-682 -a -00	dzięcioł średni	ś
14	01-22-1-07-682 -a -00	dzięcioł trójpalczasty	ś
15	01-22-1-07-682 -a -00	dzięcioł zielonosiwy	ś
16	01-22-1-07-682 -d -00	dzięcioł czarny	ś
17	01-22-1-07-682 -i -00	samotnik	ś
18	01-22-1-07-682 -m -00	traszka grzebieniasta	ś
19	01-22-1-07-719 -b -00	bóbr europejski	cz
20	01-22-1-07-752 -c -00	lelek zwyczajny	ś
21	01-22-1-07-762 -f -00	bóbr europejski	cz
22	01-22-1-07-762 -f -00	samotnik	ś
23	01-22-1-08-794 -a -00	lelek zwyczajny	ś
24	01-22-1-08-797 -a -00	lerka	ś
25	01-22-1-08-798 -d -00	dzięcioł czarny	ś
26	01-22-1-08-801 -a -00	bóbr europejski	cz
27	01-22-1-08-801 -a -00	zimirorodek	ś
28	01-22-1-08-801 -a -00	dzięcioł trójpalczasty	ś
29	01-22-1-08-801 -b -00	derkacz	ś
30	01-22-1-08-801 -m -00	samotnik	ś
31	01-22-1-08-801 -t -00	bóbr europejski	cz
32	01-22-1-08-830 -d -00	dzięcioł czarny	ś
33	01-22-1-08-838 -h -00	derkacz	ś
34	01-22-1-08-839 -a -00	zimirorodek	ś
35	01-22-1-08-839 -b -00	lelek zwyczajny	ś
36	01-22-1-08-840 -a -00	bóbr europejski	cz
37	01-22-1-08-840 -a -00	dzięcioł trójpalczasty	ś
38	01-22-1-08-840 -b -00	kumak nizinny	ś
39	01-22-1-08-841 -g -00	dzięcioł zielonosiwy	ś
40	01-22-1-08-841 -k -00	dzięcioł trójpalczasty	ś
41	01-22-1-08-841 -p -00	dzięcioł czarny	ś
42	01-22-1-08-874 -d -00	derkacz	ś
43	01-22-1-08-875 -c -00	lelek zwyczajny	ś
44	01-22-1-08-877 -g -00	lerka	ś
45	01-22-1-08-878 -c -00	lelek zwyczajny	ś
46	01-22-1-08-880 -a -00	trzmiełojad zwyczajny	ś
47	01-22-1-08-880 -f -00	lerka	ś
48	01-22-1-08-882 -d -00	traszka grzebieniasta	ś
49	01-22-1-08-882 -d -00	bóbr europejski	cz
50	01-22-1-08-883 -a -00	derkacz	ś
51	01-22-1-08-883 -f -00	zimirorodek	ś
52	01-22-1-08-906 -f -00	dzięcioł czarny	ś
53	01-22-1-08-906 -f -00	trzmiełojad zwyczajny	ś
54	01-22-1-08-910 -f -00	siniak	ś
55	01-22-1-08-910 -i -00	siniak	ś
56	01-22-1-08-911 -f -00	lerka	ś
57	01-22-1-08-914 -c -00	ponurek Schneidera	ś
58	01-22-1-08-918 -b -00	lelek zwyczajny	ś
59	01-22-1-08-918 -k -00	bekas kszczyk	ś
60	01-22-1-08-919 -b -00	dzięcioł trójpalczasty	ś
61	01-22-1-08-919 -i -00	lelek zwyczajny	ś
62	01-22-1-08-919 -k -00	bóbr europejski	cz
63	01-22-1-09-935 -g -00	ponurek Schneidera	ś
64	01-22-1-09-937 -a -00	ponurek Schneidera	ś
65	01-22-1-09-939 -g -00	dzięcioł czarny	ś
66	01-22-1-09-940 -a -00	lelek zwyczajny	ś

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. ochr.
1	2	3	4
67	01-22-1-09-942 -c -00	żuraw	ś
68	01-22-1-09-944 -a -00	lelek zwyczajny	ś
69	01-22-1-09-955 -a -00	dzięcioł czarny	ś
70	01-22-1-09-955 -c -00	siniak	ś
71	01-22-1-09-956 -f -00	ponurek Schneidera	ś
72	01-22-1-09-959 -f -00	pachnica dębowa	ś
73	01-22-1-09-960 -b -00	dzięcioł czarny	ś
74	01-22-1-09-960 -d -00	bóbr europejski	cz
75	01-22-1-09-961 -b -00	bóbr europejski	cz
76	01-22-1-09-961 -b -00	kumak nizinny	ś
77	01-22-1-09-961 -c -00	zimirorodek	ś
78	01-22-1-09-962 -g -00	bóbr europejski	cz
79	01-22-1-09-963 -a -00	wydra europejska	ś
80	01-22-1-09-982 -b -00	dzięcioł czarny	ś
81	01-22-1-09-985 -cx -00	lelek zwyczajny	ś
82	01-22-1-09-985 -g -00	pachnica dębowa	ś
83	01-22-1-09-985 -g -00	bóbr europejski	cz
84	01-22-1-09-996 -a -00	lelek zwyczajny	ś
85	01-22-1-09-996 -a -00	lerka	ś
86	01-22-1-09-996 -i -00	trzmiełojad zwyczajny	ś
87	01-22-1-10-1017 -b -00	derkacz	ś
88	01-22-1-10-1017 -b -00	żuraw	ś
89	01-22-1-10-1017 -f -00	bekas kszczyk	ś
90	01-22-1-10-1018 -i -00	lerka	ś
91	01-22-1-10-1019 -h -00	lerka	ś
92	01-22-1-10-1036 -i -00	bekas kszczyk	ś
93	01-22-1-10-1037 -n -00	lerka	ś
94	01-22-1-10-1042 -s -00	bóbr europejski	cz
95	01-22-1-10-1052 -c -00	siniak	ś
96	01-22-1-10-1052 -g -00	bóbr europejski	cz
97	01-22-1-10-1052 -j -00	dzięcioł czarny	ś
98	01-22-1-10-1052 -k -00	siniak	ś
99	01-22-1-10-1056 -c -00	dzięcioł czarny	ś
100	01-22-1-10-1056 -f -00	lelek zwyczajny	ś
101	01-22-1-10-1056 -m -00	bóbr europejski	cz
102	01-22-1-10-1057 -b -00	ponurek Schneidera	ś
103	01-22-1-10-1057 -i -00	bóbr europejski	cz
104	01-22-1-10-1058 -h -00	bóbr europejski	cz
105	01-22-1-10-1059 -c -00	bóbr europejski	cz
106	01-22-1-10-1059 -g -00	derkacz	ś
107	01-22-1-10-1065 -b -00	dzięcioł czarny	ś
108	01-22-1-10-1065 -c -00	bóbr europejski	cz
109	01-22-1-10-1065 -d -00	siniak	ś
110	01-22-1-10-1065 -d -00	dzięcioł zielonosiwy	ś
111	01-22-1-10-1065 -i -00	lelek zwyczajny	ś
112	01-22-1-10-1070 -c -00	bóbr europejski	cz
113	01-22-1-10-1072 -n -00	bóbr europejski	cz
114	01-22-1-10-1073 -g -00	bóbr europejski	cz
115	01-22-1-10-1074 -c -00	dzięcioł czarny	ś
116	01-22-1-10-1074 -c -00	dzięcioł zielonosiwy	ś
117	01-22-1-10-1074 -f -00	bóbr europejski	cz
118	01-22-1-10-1074 -i -00	bóbr europejski	cz
119	01-22-1-11-1005 -b -00	derkacz	ś
120	01-22-1-11-1005 -h -00	bóbr europejski	cz
121	01-22-1-11-1024 -b -00	bóbr europejski	cz
122	01-22-1-11-1024 -b -00	nurogęś	ś
123	01-22-1-11-1024 -c -00	bóbr europejski	cz
124	01-22-1-11-1024 -c -00	zimirorodek	ś
125	01-22-1-11-1024 -d -00	dzięcioł czarny	ś
126	01-22-1-11-1024 -i -00	pachnica dębowa	ś
127	01-22-1-11-1024 -i -00	bóbr europejski	cz
128	01-22-1-11-1025 -b -00	siniak	ś
129	01-22-1-11-1025 -b -00	dzięcioł czarny	ś
130	01-22-1-11-1025 -c -00	ponurek Schneidera	ś
131	01-22-1-11-1025 -f -00	lerka	ś
132	01-22-1-11-1029 -d -00	lerka	ś
133	01-22-1-11-929 -b -00	lelek zwyczajny	ś

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. pchr.
1	2	3	4
134	01-22-1-11-931 -b -00	lerka	ś
135	01-22-1-11-932 -a -00	lelek zwyczajny	ś
136	01-22-1-11-932 -a -00	siniak	ś
137	01-22-1-11-950 -a -00	trzmiołojad zwyczajny	ś
138	01-22-1-11-951 -c -00	lelek zwyczajny	ś
139	01-22-1-11-951 -d -00	lerka	ś
140	01-22-1-11-965 -g -00	lerka	ś
141	01-22-1-11-965 -i -00	bóbr europejski	cz
142	01-22-1-11-965 -i -00	derkacz	ś
143	01-22-1-11-965 -i -00	samotnik	ś
144	01-22-1-11-969 -j -00	lelek zwyczajny	ś
145	01-22-1-11-969 -j -00	lerka	ś
146	01-22-1-11-986 -i -00	dudek	ś
Obręb Pomorze			
1	01-22-2-01-1082 -b -00	bóbr europejski	cz
2	01-22-2-01-571 -i -00	gągoł	ś
3	01-22-2-01-573 -h -00	dzięcioł czarny	ś
4	01-22-2-02-689 -a -00	wydra europejska	ś
5	01-22-2-02-689 -h -00	dzięcioł czarny	ś
6	01-22-2-02-690 -b -00	bóbr europejski	cz
7	01-22-2-02-690 -f -00	dzięcioł czarny	ś
8	01-22-2-02-690 -o -00	dzięcioł zielonosiwy	ś
9	01-22-2-02-691 -g -00	żuraw	ś
10	01-22-2-02-692 -b -00	bóbr europejski	cz
11	01-22-2-02-692 -d -00	wydra europejska	ś
12	01-22-2-02-692 -d -00	gągoł	ś
13	01-22-2-02-694 -d -00	bąk zwyczajny	ś
14	01-22-2-02-695 -h -00	dzięcioł zielonosiwy	ś
15	01-22-2-02-696 -b -00	wydra europejska	ś
16	01-22-2-02-696 -c -00	bóbr europejski	cz
17	01-22-2-02-722 -c -00	dzięcioł czarny	ś
18	01-22-2-02-764 -a -00	dzięcioł zielonosiwy	ś
19	01-22-2-02-764 -b -00	dzięcioł czarny	ś
20	01-22-2-02-765 -c -00	dzięcioł czarny	ś
21	01-22-2-02-767 -b -00	siniak	ś
22	01-22-2-02-767 -d -00	ponurek Schneidera	ś
23	01-22-2-02-767 -f -00	lelek zwyczajny	ś
24	01-22-2-02-767 -f -00	dzięcioł czarny	ś
25	01-22-2-02-768 -h -00	ponurek Schneidera	ś
26	01-22-2-02-768 -h -00	siniak	ś
27	01-22-2-02-768 -h -00	dzięcioł czarny	ś
28	01-22-2-02-769 -a -00	lerka	ś
29	01-22-2-02-769 -c -00	ponurek Schneidera	ś
30	01-22-2-02-769 -c -00	siniak	ś
31	01-22-2-02-769 -d -00	dzięcioł czarny	ś
32	01-22-2-02-769 -f -00	ponurek Schneidera	ś
33	01-22-2-02-769 -g -00	siniak	ś
34	01-22-2-02-804 -a -00	siniak	ś
35	01-22-2-02-807 -c -00	dzięcioł czarny	ś
36	01-22-2-02-808 -a -00	ponurek Schneidera	ś
37	01-22-2-02-808 -b -00	lerka	ś
38	01-22-2-02-808 -c -00	ponurek Schneidera	ś
39	01-22-2-02-808 -c -00	dzięcioł czarny	ś
40	01-22-2-02-809 -b -00	dzięcioł zielonosiwy	ś
41	01-22-2-02-811 -a -00	lelek zwyczajny	ś
42	01-22-2-02-848 -c -00	siniak	ś
43	01-22-2-02-848 -d -00	dzięcioł czarny	ś
44	01-22-2-02-890 -f -00	dzięcioł czarny	ś
45	01-22-2-03-1101 -x -00	dzięcioł czarny	ś
46	01-22-2-03-437 -i -00	bóbr europejski	cz
47	01-22-2-03-440 -b -00	dzięcioł czarny	ś
48	01-22-2-03-441 -k -00	ponurek Schneidera	ś
49	01-22-2-03-445 -n -00	siniak	ś
50	01-22-2-03-445 -n -00	dzięcioł zielonosiwy	ś
51	01-22-2-03-467 -c -00	dzięcioł zielonosiwy	ś
52	01-22-2-03-467 -j -00	gągoł	ś
53	01-22-2-03-467 -k -00	dudek	ś
54	01-22-2-03-472 -f -00	dzięcioł czarny	ś
55	01-22-2-03-473 -a -00	pachnica dębowa	ś

Lp.	Adres leśny	Gatunek	Stat. pchr.
1	2	3	4
56	01-22-2-03-473 -h -00	pachnica dębowa	ś
57	01-22-2-03-473 -i -00	pachnica dębowa	ś
58	01-22-2-03-487 -i -00	bóbr europejski	cz
59	01-22-2-03-487 -j -00	gągoł	ś
60	01-22-2-03-489 -c -00	dzięcioł czarny	ś
61	01-22-2-03-490 -h -00	dzięcioł czarny	ś
62	01-22-2-03-491 -h -00	ponurek Schneidera	ś
63	01-22-2-03-491 -j -00	dzięcioł czarny	ś
64	01-22-2-03-492 -f -00	lelek zwyczajny	ś
65	01-22-2-03-492 -g -00	lerka	ś
66	01-22-2-03-516 -b -00	lelek zwyczajny	ś
67	01-22-2-03-516 -b -00	lerka	ś
68	01-22-2-03-516 -c -00	ponurek Schneidera	ś
69	01-22-2-03-517 -a -00	lerka	ś
70	01-22-2-03-581 -b -00	gągoł	ś
71	01-22-2-03-581 -f -00	dzięcioł czarny	ś
72	01-22-2-03-606 -c -00	lerka	ś
73	01-22-2-03-655 -h -00	ponurek Schneidera	ś
74	01-22-2-03-657 -c -00	ponurek Schneidera	ś
75	01-22-2-04-543 -d -00	bóbr europejski	cz
76	01-22-2-04-582 -a -00	bóbr europejski	cz
77	01-22-2-04-583 -k -00	bóbr europejski	cz
78	01-22-2-04-583 -n -00	bóbr europejski	cz
79	01-22-2-04-583 -n -00	wydra europejska	ś
80	01-22-2-04-584 -d -00	bóbr europejski	cz
81	01-22-2-04-584 -i -00	bóbr europejski	cz
82	01-22-2-04-585 -f -00	bóbr europejski	cz
83	01-22-2-04-586 -g -00	lelek zwyczajny	ś
84	01-22-2-04-587 -f -00	bóbr europejski	cz
85	01-22-2-04-610 -b -00	siniak	ś
86	01-22-2-04-610 -b -00	dzięcioł białogrzbisty	ś
87	01-22-2-04-615 -c -00	gągoł	ś
88	01-22-2-04-635 -a -00	bóbr europejski	cz
89	01-22-2-04-640 -b -00	dzięcioł czarny	ś
90	01-22-2-04-707 -h -00	ponurek Schneidera	ś
91	01-22-2-04-707 -h -00	dzięcioł czarny	ś
92	01-22-2-04-742 -c -00	siniak	ś
93	01-22-2-04-743 -a -00	dzięcioł czarny	ś
94	01-22-2-04-743 -b -00	siniak	ś
95	01-22-2-04-744 -d -00	dzięcioł czarny	ś
96	01-22-2-04-747 -a -00	dzięcioł czarny	ś
97	01-22-2-04-749 -a -00	trzmiołojad zwyczajny	ś
98	01-22-2-05-736 -c -00	bóbr europejski	cz
99	01-22-2-05-738 -d -00	dzięcioł czarny	ś
100	01-22-2-05-774 -a -00	dzięcioł czarny	ś
101	01-22-2-05-774 -d -00	bóbr europejski	cz
102	01-22-2-05-774 -h -00	dzięcioł białogrzbisty	ś
103	01-22-2-05-786 -a -00	ponurek Schneidera	ś
104	01-22-2-05-818 -d -00	lerka	ś
105	01-22-2-05-820 -c -00	ponurek Schneidera	ś
106	01-22-2-05-854 -b -00	bóbr europejski	cz
107	01-22-2-05-854 -g -00	dzięcioł zielonosiwy	ś
108	01-22-2-05-854 -k -00	bóbr europejski	cz
109	01-22-2-05-854 -s -00	bóbr europejski	cz
110	01-22-2-05-855 -b -00	żuraw	ś
111	01-22-2-05-857 -c -00	dzięcioł czarny	ś
112	01-22-2-05-857 -d -00	siniak	ś
113	01-22-2-05-858 -c -00	dzięcioł czarny	ś
114	01-22-2-05-863 -d -00	lerka	ś
115	01-22-2-05-864 -a -00	dzięcioł czarny	ś
116	01-22-2-05-894 -a -00	siniak	ś
117	01-22-2-05-894 -a -00	dzięcioł czarny	ś
118	01-22-2-05-894 -b -00	bóbr europejski	cz
119	01-22-2-05-895 -d -00	bóbr europejski	cz
120	01-22-2-05-902 -d -00	lelek zwyczajny	ś
121	01-22-2-05-903 -g -00	lelek zwyczajny	ś
122	01-22-2-05-948 -b -00	dzięcioł czarny	ś

s - ochrona ścisła; cz - ochrona częściowa

Załącznik 4. Wykaz bagien na terenie Nadleśnictwa Pomorze

Lp.	Lokalizacja	Rodzaj powierzchni	Pow.(ha)
1	2	3	4
Obwód Czarna Hańcza			
1	01-22-1-07-682 -s -00	BAGNO	0,06
2	01-22-1-07-762 -f -00	BAGNO	5,17
3	01-22-1-08-801 -l -00	BAGNO	0,22
4	01-22-1-08-841 -l -00	BAGNO	0,28
5	01-22-1-08-841 -p -00	BAGNO	1,49
6	01-22-1-08-841 -s -00	BAGNO	0,93
7	01-22-1-08-882 -d -00	BAGNO	5,70
8	01-22-1-08-919 -a -00	BAGNO	2,46
9	01-22-1-09-940 -h -00	BAGNO	2,59
10	01-22-1-09-940 -j -00	BAGNO	0,25
11	01-22-1-09-941 -g -00	BAGNO	1,14
12	01-22-1-09-942 -a -00	BAGNO	1,12
13	01-22-1-09-961 -c -00	BAGNO	3,65
14	01-22-1-09-962 -a -00	BAGNO	0,55
15	01-22-1-11-986 -m -00	BAGNO	0,18
16	01-22-1-11-986 -n -00	BAGNO	0,31
17	01-22-1-11-1005 -a -00	BAGNO	0,37
18	01-22-1-10-1035 -g -00	BAGNO	0,34
19	01-22-1-10-1036 -g -00	BAGNO	0,06
20	01-22-1-10-1037 -g -00	BAGNO	0,19
21	01-22-1-10-1059 -h -00	BAGNO	0,38
22	01-22-1-10-1074 -h -00	BAGNO	0,85
Razem Obwód Czarna Hańcza			28,29
Obwód Pomorze			
1	01-22-2-01-1078 -b -00	BAGNO	0,54
2	01-22-2-01-1082 -g -00	BAGNO	0,78
3	01-22-2-01-1083A -s -00	BAGNO	0,26
4	01-22-2-01-1083B -p -00	BAGNO	0,47
5	01-22-2-01-1088 -h -00	BAGNO	0,88
6	01-22-2-01-1093 -h -00	BAGNO	0,22
7	01-22-2-01-1113 -f -00	BAGNO	0,28
8	01-22-2-01-1115 -ax -00	BAGNO	0,08
9	01-22-2-01-571 -d -00	BAGNO	0,28
10	01-22-2-01-572 -f -00	BAGNO	0,35
11	01-22-2-01-576 -g -00	BAGNO	0,20
12	01-22-2-01-578 -g -00	BAGNO	2,11
13	01-22-2-02-1118 -h -00	BAGNO	0,16
14	01-22-2-02-1119 -b -00	BAGNO	0,95
15	01-22-2-02-689 -a -00	BAGNO	0,18
16	01-22-2-02-690 -a -00	BAGNO	0,85
17	01-22-2-02-691 -h -00	BAGNO	0,89
18	01-22-2-02-692 -c -00	BAGNO	0,67
19	01-22-2-02-693 -f -00	BAGNO	0,64
20	01-22-2-02-694 -d -00	BAGNO	2,63
21	01-22-2-02-694 -l -00	BAGNO	0,28
22	01-22-2-02-695 -g -00	BAGNO	0,35
23	01-22-2-02-695 -h -00	BAGNO	0,80
24	01-22-2-02-696 -k -00	BAGNO	0,35
25	01-22-2-02-721 -h -00	BAGNO	0,48
26	01-22-2-02-722 -d -00	BAGNO	0,57
27	01-22-2-02-722 -f -00	BAGNO	0,76
28	01-22-2-02-723 -b -00	BAGNO	0,49
29	01-22-2-02-724 -d -00	BAGNO	0,48
30	01-22-2-02-724 -f -00	BAGNO	2,25
31	01-22-2-02-849 -c -00	BAGNO	0,28
32	01-22-2-03-1101 -g -00	BAGNO	0,08
33	01-22-2-03-1101 -mx -00	BAGNO	0,10
34	01-22-2-03-1101 -n -00	BAGNO	0,05
35	01-22-2-03-1101 -y -00	BAGNO	0,07
36	01-22-2-03-1101A -f -00	BAGNO	0,66
37	01-22-2-03-1101A -h -00	BAGNO	0,02
38	01-22-2-03-1101A -i -00	BAGNO	0,02
39	01-22-2-03-1101B -a -00	BAGNO	0,01
40	01-22-2-03-1101B -i -00	BAGNO	0,11
41	01-22-2-03-1101B -j -00	BAGNO	0,04
42	01-22-2-03-1101B -l -00	BAGNO	0,24
43	01-22-2-03-1101B -n -00	BAGNO	0,13

Lp.	Lokalizacja	Rodzaj powierzchni	Pow.(ha)
1	2	3	4
44	01-22-2-03-436 -h -00	BAGNO	1,39
45	01-22-2-03-437 -c -00	BAGNO	1,23
46	01-22-2-03-464 -f -00	BAGNO	0,64
47	01-22-2-03-579 -a -00	BAGNO	0,19
48	01-22-2-03-579 -d -00	BAGNO	0,09
49	01-22-2-03-581 -d -00	BAGNO	0,56
50	01-22-2-03-606 -h -00	BAGNO	0,06
51	01-22-2-03-606 -l -00	BAGNO	0,26
52	01-22-2-03-606 -o -00	BAGNO	0,18
53	01-22-2-03-634 -g -00	BAGNO	0,99
54	01-22-2-03-634 -k -00	BAGNO	0,11
55	01-22-2-03-658 -f -00	BAGNO	0,20
56	01-22-2-04-583 -n -00	BAGNO	0,78
57	01-22-2-04-584 -i -00	BAGNO	5,48
58	01-22-2-04-585 -f -00	BAGNO	9,12
59	01-22-2-04-586 -c -00	BAGNO	4,97
60	01-22-2-04-587 -g -00	BAGNO	1,53
61	01-22-2-04-610 -d -00	BAGNO	5,06
62	01-22-2-04-611 -c -00	BAGNO	2,97
63	01-22-2-05-736 -f -00	BAGNO	1,73
64	01-22-2-05-774 -f -00	BAGNO	0,29
65	01-22-2-05-775 -f -00	BAGNO	1,14
66	01-22-2-05-854 -c -00	BAGNO	0,31
67	01-22-2-05-854 -h -00	BAGNO	0,34
68	01-22-2-05-854 -l -00	BAGNO	1,21
69	01-22-2-05-854 -s -00	BAGNO	0,74
70	01-22-2-05-893 -i -00	BAGNO	0,65
71	01-22-2-05-895 -d -00	BAGNO	0,29
72	01-22-2-05-895 -f -00	BAGNO	0,44
73	01-22-2-05-895 -h -00	BAGNO	0,22
74	01-22-2-05-921 -j -00	BAGNO	0,22
Razem Obwód Pomorze			65,43
Ogółem Nadleśnictwo Pomorze			94,72

Załącznik 5. Grunty do naturalnej sukcesji w Nadleśnictwie Pomorze

Lp.	Lokalizacja	Rodzaj powierzchni	Pow. (ha)
1	2	3	4
Obwód Czarna Hańcza			
1	01-22-1-07-629 -r -00	SUKCESJA	0,15
2	01-22-1-07-652 -c -00	SUKCESJA	0,47
3	01-22-1-07-678 -h -00	SUKCESJA	1,94
4	01-22-1-07-679 -f -00	SUKCESJA	0,98
5	01-22-1-07-758 -c -00	SUKCESJA	1,64
6	01-22-1-08-799 -g -00	SUKCESJA	2,72
7	01-22-1-08-800 -b -00	SUKCESJA	2,13
8	01-22-1-08-801 -a -00	SUKCESJA	3,30
9	01-22-1-08-836 -f -00	SUKCESJA	1,77
10	01-22-1-08-836 -h -00	SUKCESJA	0,67
11	01-22-1-08-874 -f -00	SUKCESJA	2,29
12	01-22-1-08-876 -b -00	SUKCESJA	1,19
13	01-22-1-08-882 -a -00	SUKCESJA	1,02
14	01-22-1-08-918 -j -00	SUKCESJA	1,55
15	01-22-1-08-918 -m -00	SUKCESJA	0,58
16	01-22-1-08-919 -k -00	SUKCESJA	0,72
17	01-22-1-09-941 -j -00	SUKCESJA	0,59
18	01-22-1-09-979 -l -00	SUKCESJA	0,78
19	01-22-1-09-999 -g -00	SUKCESJA	3,58
20	01-22-1-10-1051 -g -00	SUKCESJA	1,16
21	01-22-1-10-1065 -c -00	SUKCESJA	7,60
22	01-22-1-10-1070 -c -00	SUKCESJA	0,50
23	01-22-1-10-1070 -g -00	SUKCESJA	0,76
24	01-22-1-10-1070 -h -00	SUKCESJA	1,07
25	01-22-1-10-1071 -i -00	SUKCESJA	0,68
26	01-22-1-10-1072 -j -00	SUKCESJA	0,35
27	01-22-1-10-1072 -o -00	SUKCESJA	0,49
28	01-22-1-11-1024 -k -00	SUKCESJA	0,90
29	01-22-1-11-965 -t -00	SUKCESJA	0,13
30	01-22-1-11-965 -w -00	SUKCESJA	0,69
31	01-22-1-11-986 -ax -00	SUKCESJA	0,62
Razem Obwód Czarna Hańcza			43,02
Obwód Pomorze			
1	01-22-2-01-1083A -j -00	SUKCESJA	0,04
2	01-22-2-01-1083A -l -00	SUKCESJA	0,08
3	01-22-2-01-1085 -f -00	SUKCESJA	2,81
4	01-22-2-01-1085A -b -00	SUKCESJA	2,34
5	01-22-2-01-1088A -h -00	SUKCESJA	0,12
6	01-22-2-01-1093 -g -00	SUKCESJA	0,14
7	01-22-2-01-1093 -m -00	SUKCESJA	0,41
8	01-22-2-01-1110 -b -00	SUKCESJA	0,02
9	01-22-2-01-1117 -o -00	SUKCESJA	1,44
10	01-22-2-01-575 -a -00	SUKCESJA	0,29
11	01-22-2-02-687 -j -00	SUKCESJA	0,49
12	01-22-2-02-695 -l -00	SUKCESJA	0,87
13	01-22-2-02-727 -c -00	SUKCESJA	0,50
14	01-22-2-03-438 -p -00	SUKCESJA	1,00
15	01-22-2-03-441 -h -00	SUKCESJA	0,67
16	01-22-2-03-441 -j -00	SUKCESJA	2,44
17	01-22-2-03-442 -d -00	SUKCESJA	2,49
18	01-22-2-03-468 -c -00	SUKCESJA	1,08
19	01-22-2-03-469 -a -00	SUKCESJA	0,72
20	01-22-2-03-658 -a -00	SUKCESJA	0,82
21	01-22-2-04-610 -g -00	SUKCESJA	0,54
22	01-22-2-04-635 -a -00	SUKCESJA	0,91
23	01-22-2-05-817 -h -00	SUKCESJA	1,85
24	01-22-2-05-859 -f -00	SUKCESJA	1,14
25	01-22-2-05-892 -c -00	SUKCESJA	1,96
26	01-22-2-05-896 -s -00	SUKCESJA	0,17
Razem Obwód Pomorze			25,34
Ogółem Nadleśnictwo Pomorze			68,34

Załącznik 6. Drzewostany bez zabiegu w Nadleśnictwie Pomorze

Lp.	Lokalizacja	Rodzaj powierzchni	Pow. (ha)
1	2	3	4
Obwód Czarna Hańcza			
1	01-22-1-07-624 -d -00	D-STAN	4,26
2	01-22-1-07-625 -b -00	D-STAN	0,47
3	01-22-1-07-625 -d -00	D-STAN	1,16
4	01-22-1-07-626 -c -00	D-STAN	1,53
5	01-22-1-07-626 -g -00	D-STAN	1,09
6	01-22-1-07-626 -h -00	D-STAN	0,26
7	01-22-1-07-627 -a -00	D-STAN	8,21
8	01-22-1-07-627 -d -00	D-STAN	3,03
9	01-22-1-07-627 -f -00	D-STAN	0,83
10	01-22-1-07-627 -k -00	D-STAN	0,74
11	01-22-1-07-627 -o -00	D-STAN	0,36
12	01-22-1-07-628 -c -00	D-STAN	3,31
13	01-22-1-07-628 -f -00	D-STAN	0,69
14	01-22-1-07-628 -j -00	D-STAN	1,83
15	01-22-1-07-628 -k -00	D-STAN	0,57
16	01-22-1-07-629 -k -00	D-STAN	2,05
17	01-22-1-07-641 -a -00	D-STAN	4,21
18	01-22-1-07-642 -i -00	D-STAN	0,54
19	01-22-1-07-648 -d -00	D-STAN	1,53
20	01-22-1-07-649 -a -00	D-STAN	24,84
21	01-22-1-07-650 -a -00	D-STAN	3,62
22	01-22-1-07-650 -c -00	D-STAN	1,70
23	01-22-1-07-651 -b -00	D-STAN	0,57
24	01-22-1-07-651 -c -00	D-STAN	0,93
25	01-22-1-07-652 -a -00	D-STAN	2,89
26	01-22-1-07-652 -i -00	D-STAN	4,86
27	01-22-1-07-653 -a -00	D-STAN	8,49
28	01-22-1-07-653 -c -00	D-STAN	9,69
29	01-22-1-07-654 -a -00	D-STAN	5,81
30	01-22-1-07-654 -i -00	D-STAN	0,60
31	01-22-1-07-654 -n -00	D-STAN	1,24
32	01-22-1-07-654 -o -00	D-STAN	0,59
33	01-22-1-07-654 -p -00	D-STAN	0,90
34	01-22-1-07-654 -s -00	D-STAN	0,58
35	01-22-1-07-671 -f -00	D-STAN	1,31
36	01-22-1-07-677 -a -00	D-STAN	15,15
37	01-22-1-07-677 -d -00	D-STAN	3,16
38	01-22-1-07-678 -a -00	D-STAN	2,22
39	01-22-1-07-678 -c -00	D-STAN	0,65
40	01-22-1-07-678 -k -00	D-STAN	0,56
41	01-22-1-07-679 -c -00	D-STAN	0,30
42	01-22-1-07-679 -d -00	D-STAN	2,12
43	01-22-1-07-679 -g -00	D-STAN	0,56
44	01-22-1-07-680 -b -00	D-STAN	7,62
45	01-22-1-07-680 -c -00	D-STAN	1,81
46	01-22-1-07-680 -h -00	D-STAN	2,64
47	01-22-1-07-680 -j -00	D-STAN	0,56
48	01-22-1-07-681 -a -00	D-STAN	1,43
49	01-22-1-07-681 -b -00	D-STAN	1,43
50	01-22-1-07-681 -c -00	D-STAN	2,12
51	01-22-1-07-681 -d -00	D-STAN	3,68
52	01-22-1-07-681 -f -00	D-STAN	1,89
53	01-22-1-07-681 -g -00	D-STAN	1,94
54	01-22-1-07-681 -j -00	D-STAN	1,80
55	01-22-1-07-682 -d -00	D-STAN	1,21
56	01-22-1-07-716 -b -00	D-STAN	0,64
57	01-22-1-07-716 -h -00	D-STAN	1,44
58	01-22-1-07-716 -k -00	D-STAN	5,32
59	01-22-1-07-716 -l -00	D-STAN	1,77
60	01-22-1-07-717 -h -00	D-STAN	6,00
61	01-22-1-07-717 -l -00	D-STAN	0,45
62	01-22-1-07-718 -c -00	D-STAN	1,55
63	01-22-1-07-719 -a -00	D-STAN	4,12
64	01-22-1-07-719 -b -00	D-STAN	3,61
65	01-22-1-07-719 -d -00	D-STAN	2,25

Lp.	Lokalizacja	Rodzaj powierzchni	Pow. (ha)
1	2	3	4
66	01-22-1-07-720 -a -00	D-STAN	6,48
67	01-22-1-07-720 -b -00	D-STAN	0,41
68	01-22-1-07-720 -h -00	D-STAN	0,41
69	01-22-1-07-720 -i -00	D-STAN	1,57
70	01-22-1-07-761 -b -00	D-STAN	0,60
71	01-22-1-07-761 -c -00	D-STAN	1,40
72	01-22-1-07-761 -m -00	D-STAN	0,68
73	01-22-1-07-762 -d -00	D-STAN	4,21
74	01-22-1-07-762 -g -00	D-STAN	3,93
75	01-22-1-08-788 -a -00	D-STAN	13,45
76	01-22-1-08-788 -b -00	D-STAN	2,57
77	01-22-1-08-788 -c -00	D-STAN	7,18
78	01-22-1-08-789 -a -00	D-STAN	10,94
79	01-22-1-08-789 -b -00	D-STAN	2,75
80	01-22-1-08-789 -c -00	D-STAN	1,78
81	01-22-1-08-789 -d -00	D-STAN	4,31
82	01-22-1-08-789 -f -00	D-STAN	2,45
83	01-22-1-08-789 -g -00	D-STAN	1,86
84	01-22-1-08-790 -a -00	D-STAN	9,15
85	01-22-1-08-790 -b -00	D-STAN	7,58
86	01-22-1-08-790 -c -00	D-STAN	4,96
87	01-22-1-08-790 -d -00	D-STAN	2,25
88	01-22-1-08-791 -a -00	D-STAN	6,16
89	01-22-1-08-791 -d -00	D-STAN	2,23
90	01-22-1-08-791 -f -00	D-STAN	0,58
91	01-22-1-08-792 -a -00	D-STAN	13,35
92	01-22-1-08-792 -b -00	D-STAN	1,05
93	01-22-1-08-792 -c -00	D-STAN	3,30
94	01-22-1-08-792 -d -00	D-STAN	7,44
95	01-22-1-08-793 -a -00	D-STAN	11,07
96	01-22-1-08-793 -c -00	D-STAN	9,75
97	01-22-1-08-794 -c -00	D-STAN	2,51
98	01-22-1-08-795 -c -00	D-STAN	2,43
99	01-22-1-08-795 -f -00	D-STAN	6,23
100	01-22-1-08-796 -g -00	D-STAN	0,79
101	01-22-1-08-797 -d -00	D-STAN	0,91
102	01-22-1-08-797 -f -00	D-STAN	0,92
103	01-22-1-08-798 -a -00	D-STAN	2,37
104	01-22-1-08-799 -b -00	D-STAN	5,56
105	01-22-1-08-799 -c -00	D-STAN	1,53
106	01-22-1-08-799 -f -00	D-STAN	1,02
107	01-22-1-08-799 -h -00	D-STAN	1,56
108	01-22-1-08-800 -g -00	D-STAN	1,62
109	01-22-1-08-801 -b -00	D-STAN	0,48
110	01-22-1-08-801 -d -00	D-STAN	0,72
111	01-22-1-08-801 -h -00	D-STAN	0,87
112	01-22-1-08-801 -k -00	D-STAN	0,76
113	01-22-1-08-801 -t -00	D-STAN	0,67
114	01-22-1-08-801 -ax -00	D-STAN	1,63
115	01-22-1-08-826 -a -00	D-STAN	8,94
116	01-22-1-08-827 -b -00	D-STAN	2,85
117	01-22-1-08-827 -c -00	D-STAN	9,42
118	01-22-1-08-828 -a -00	D-STAN	10,68
119	01-22-1-08-828 -c -00	D-STAN	3,95
120	01-22-1-08-828 -f -00	D-STAN	0,58
121	01-22-1-08-828 -g -00	D-STAN	0,95
122	01-22-1-08-829 -a -00	D-STAN	15,13
123	01-22-1-08-829 -c -00	D-STAN	3,21
124	01-22-1-08-829 -d -00	D-STAN	0,59
125	01-22-1-08-830 -a -00	D-STAN	13,15
126	01-22-1-08-832 -f -00	D-STAN	0,67
127	01-22-1-08-832 -g -00	D-STAN	0,51
128	01-22-1-08-833 -a -00	D-STAN	3,09
129	01-22-1-08-833 -b -00	D-STAN	8,38
130	01-22-1-08-833 -f -00	D-STAN	2,22
131	01-22-1-08-834 -f -00	D-STAN	3,12

Lp.	Lokalizacja	Rodzaj powierzchni	Pow. (ha)
1	2	3	4
132	01-22-1-08-835 -i -00	D-STAN	4,03
133	01-22-1-08-835 -j -00	D-STAN	3,13
134	01-22-1-08-835 -k -00	D-STAN	1,70
135	01-22-1-08-836 -c -00	D-STAN	10,74
136	01-22-1-08-836 -i -00	D-STAN	0,99
137	01-22-1-08-836 -j -00	D-STAN	0,58
138	01-22-1-08-837 -a -00	D-STAN	12,94
139	01-22-1-08-837 -b -00	D-STAN	2,19
140	01-22-1-08-837 -f -00	D-STAN	1,61
141	01-22-1-08-837 -m -00	D-STAN	2,54
142	01-22-1-08-838 -f -00	D-STAN	2,35
143	01-22-1-08-838 -i -00	D-STAN	0,74
144	01-22-1-08-839 -d -00	D-STAN	2,12
145	01-22-1-08-840 -a -00	D-STAN	1,93
146	01-22-1-08-840 -d -00	D-STAN	1,99
147	01-22-1-08-841 -a -00	D-STAN	1,26
148	01-22-1-08-841 -b -00	D-STAN	3,42
149	01-22-1-08-841 -c -00	D-STAN	3,39
150	01-22-1-08-841 -g -00	D-STAN	1,49
151	01-22-1-08-841 -h -00	D-STAN	0,50
152	01-22-1-08-841 -i -00	D-STAN	0,60
153	01-22-1-08-841 -j -00	D-STAN	1,32
154	01-22-1-08-841 -k -00	D-STAN	2,99
155	01-22-1-08-841 -m -00	D-STAN	3,57
156	01-22-1-08-841 -n -00	D-STAN	1,02
157	01-22-1-08-841 -r -00	D-STAN	0,80
158	01-22-1-08-867 -g -00	D-STAN	0,91
159	01-22-1-08-869 -b -00	D-STAN	14,08
160	01-22-1-08-869 -c -00	D-STAN	2,24
161	01-22-1-08-870 -a -00	D-STAN	4,46
162	01-22-1-08-870 -g -00	D-STAN	0,78
163	01-22-1-08-871 -a -00	D-STAN	7,62
164	01-22-1-08-871 -b -00	D-STAN	3,80
165	01-22-1-08-871 -d -00	D-STAN	1,91
166	01-22-1-08-871 -f -00	D-STAN	2,87
167	01-22-1-08-871 -g -00	D-STAN	1,25
168	01-22-1-08-871 -h -00	D-STAN	2,08
169	01-22-1-08-872 -a -00	D-STAN	1,76
170	01-22-1-08-872 -c -00	D-STAN	4,94
171	01-22-1-08-872 -d -00	D-STAN	3,06
172	01-22-1-08-872 -f -00	D-STAN	4,23
173	01-22-1-08-872 -g -00	D-STAN	3,94
174	01-22-1-08-873 -a -00	D-STAN	2,12
175	01-22-1-08-873 -c -00	D-STAN	3,18
176	01-22-1-08-873 -f -00	D-STAN	3,50
177	01-22-1-08-873 -i -00	D-STAN	3,52
178	01-22-1-08-873 -j -00	D-STAN	1,62
179	01-22-1-08-874 -a -00	D-STAN	9,87
180	01-22-1-08-874 -b -00	D-STAN	1,01
181	01-22-1-08-874 -d -00	D-STAN	5,00
182	01-22-1-08-875 -d -00	D-STAN	3,90
183	01-22-1-08-875 -f -00	D-STAN	0,77
184	01-22-1-08-876 -c -00	D-STAN	1,35
185	01-22-1-08-876 -d -00	D-STAN	1,46
186	01-22-1-08-876 -g -00	D-STAN	0,62
187	01-22-1-08-876 -k -00	D-STAN	0,58
188	01-22-1-08-877 -a -00	D-STAN	1,64
189	01-22-1-08-877 -b -00	D-STAN	4,18
190	01-22-1-08-878 -h -00	D-STAN	0,58
191	01-22-1-08-879 -a -00	D-STAN	1,20
192	01-22-1-08-879 -b -00	D-STAN	0,61
193	01-22-1-08-879 -g -00	D-STAN	6,36
194	01-22-1-08-879 -i -00	D-STAN	6,39
195	01-22-1-08-881 -f -00	D-STAN	3,41
196	01-22-1-08-881 -g -00	D-STAN	11,10
197	01-22-1-08-881 -h -00	D-STAN	2,16
198	01-22-1-08-881 -i -00	D-STAN	1,83
199	01-22-1-08-882 -f -00	D-STAN	0,97
200	01-22-1-08-882 -g -00	D-STAN	3,01
201	01-22-1-08-882 -h -00	D-STAN	1,30

Lp.	Lokalizacja	Rodzaj powierzchni	Pow. (ha)
1	2	3	4
202	01-22-1-08-882 -i -00	D-STAN	1,25
203	01-22-1-08-883 -d -00	D-STAN	1,24
204	01-22-1-08-883 -f -00	D-STAN	1,17
205	01-22-1-08-883 -g -00	D-STAN	1,74
206	01-22-1-08-904 -f -00	D-STAN	1,19
207	01-22-1-08-905 -a -00	D-STAN	1,18
208	01-22-1-08-905 -c -00	D-STAN	1,00
209	01-22-1-08-905 -g -00	D-STAN	2,73
210	01-22-1-08-905 -k -00	D-STAN	1,11
211	01-22-1-08-907 -a -00	D-STAN	9,45
212	01-22-1-08-909 -g -00	D-STAN	1,93
213	01-22-1-08-909 -k -00	D-STAN	3,30
214	01-22-1-08-910 -g -00	D-STAN	1,38
215	01-22-1-08-910 -h -00	D-STAN	1,60
216	01-22-1-08-911 -a -00	D-STAN	2,55
217	01-22-1-08-911 -b -00	D-STAN	1,94
218	01-22-1-08-911 -c -00	D-STAN	1,30
219	01-22-1-08-911 -d -00	D-STAN	1,50
220	01-22-1-08-911 -j -00	D-STAN	2,98
221	01-22-1-08-911 -l -00	D-STAN	1,04
222	01-22-1-08-912 -d -00	D-STAN	1,64
223	01-22-1-08-912 -f -00	D-STAN	1,44
224	01-22-1-08-912 -g -00	D-STAN	5,59
225	01-22-1-08-913 -d -00	D-STAN	1,56
226	01-22-1-08-913 -h -00	D-STAN	0,78
227	01-22-1-08-913 -i -00	D-STAN	0,49
228	01-22-1-08-916 -a -00	D-STAN	2,17
229	01-22-1-08-917 -a -00	D-STAN	8,43
230	01-22-1-08-918 -c -00	D-STAN	1,17
231	01-22-1-08-918 -d -00	D-STAN	1,48
232	01-22-1-08-918 -g -00	D-STAN	3,50
233	01-22-1-08-918 -h -00	D-STAN	1,22
234	01-22-1-08-918 -i -00	D-STAN	1,38
235	01-22-1-08-918 -l -00	D-STAN	0,99
236	01-22-1-08-919 -b -00	D-STAN	2,00
237	01-22-1-08-919 -d -00	D-STAN	1,53
238	01-22-1-08-919 -f -00	D-STAN	1,13
239	01-22-1-08-919 -g -00	D-STAN	2,75
240	01-22-1-08-919 -j -00	D-STAN	1,85
241	01-22-1-08-920 -b -00	D-STAN	5,17
242	01-22-1-08-920 -f -00	D-STAN	0,55
243	01-22-1-08-920 -m -00	D-STAN	0,80
244	01-22-1-08-920 -n -00	D-STAN	0,60
245	01-22-1-08-920 -o -00	D-STAN	1,28
246	01-22-1-08-920 -p -00	D-STAN	1,43
247	01-22-1-11-927 -c -00	D-STAN	2,36
248	01-22-1-11-930 -f -00	D-STAN	1,62
249	01-22-1-11-930 -k -00	D-STAN	1,10
250	01-22-1-11-931 -c -00	D-STAN	1,46
251	01-22-1-11-931 -g -00	D-STAN	3,71
252	01-22-1-11-932 -b -00	D-STAN	4,64
253	01-22-1-09-933 -g -00	D-STAN	2,45
254	01-22-1-09-933 -j -00	D-STAN	0,90
255	01-22-1-09-935 -a -00	D-STAN	2,20
256	01-22-1-09-935 -f -00	D-STAN	3,51
257	01-22-1-09-936 -b -00	D-STAN	2,85
258	01-22-1-09-936 -c -00	D-STAN	7,11
259	01-22-1-09-936 -g -00	D-STAN	1,70
260	01-22-1-09-937 -d -00	D-STAN	1,39
261	01-22-1-09-939 -f -00	D-STAN	2,20
262	01-22-1-09-939 -h -00	D-STAN	0,63
263	01-22-1-09-939 -i -00	D-STAN	0,55
264	01-22-1-09-940 -g -00	D-STAN	2,59
265	01-22-1-09-940 -i -00	D-STAN	1,14
266	01-22-1-09-941 -b -00	D-STAN	0,70
267	01-22-1-09-941 -f -00	D-STAN	3,77
268	01-22-1-09-942 -b -00	D-STAN	2,91
269	01-22-1-09-942 -d -00	D-STAN	0,70
270	01-22-1-09-942 -h -00	D-STAN	1,41
271	01-22-1-09-942 -j -00	D-STAN	1,10

Lp.	Lokalizacja	Rodzaj powierzchni	Pow. (ha)
1	2	3	4
272	01-22-1-09-943 -g -00	D-STAN	2,27
273	01-22-1-09-944 -h -00	D-STAN	1,71
274	01-22-1-09-944 -j -00	D-STAN	1,13
275	01-22-1-11-949 -a -00	D-STAN	21,24
276	01-22-1-11-950 -a -00	D-STAN	19,16
277	01-22-1-11-950 -d -00	D-STAN	0,96
278	01-22-1-11-952 -i -00	D-STAN	0,68
279	01-22-1-09-956 -g -00	D-STAN	4,67
280	01-22-1-09-957 -f -00	D-STAN	0,82
281	01-22-1-09-958 -a -00	D-STAN	3,18
282	01-22-1-09-958 -d -00	D-STAN	8,14
283	01-22-1-09-958 -f -00	D-STAN	1,49
284	01-22-1-09-959 -d -00	D-STAN	1,46
285	01-22-1-09-959 -f -00	D-STAN	3,15
286	01-22-1-09-959 -g -00	D-STAN	3,20
287	01-22-1-09-960 -b -00	D-STAN	4,64
288	01-22-1-09-960 -c -00	D-STAN	0,53
289	01-22-1-09-960 -d -00	D-STAN	1,39
290	01-22-1-09-960 -j -00	D-STAN	0,68
291	01-22-1-09-960 -k -00	D-STAN	4,78
292	01-22-1-09-960 -l -00	D-STAN	3,41
293	01-22-1-09-960 -o -00	D-STAN	0,99
294	01-22-1-09-961 -b -00	D-STAN	1,38
295	01-22-1-09-961 -d -00	D-STAN	1,77
296	01-22-1-09-962 -b -00	D-STAN	1,23
297	01-22-1-09-962 -i -00	D-STAN	0,63
298	01-22-1-09-963 -a -00	D-STAN	5,80
299	01-22-1-09-964 -c -00	D-STAN	1,62
300	01-22-1-11-965 -h -00	D-STAN	0,66
301	01-22-1-11-965 -o -00	D-STAN	0,70
302	01-22-1-09-975 -b -00	D-STAN	7,54
303	01-22-1-09-975 -c -00	D-STAN	1,31
304	01-22-1-09-975 -h -00	D-STAN	1,17
305	01-22-1-09-978 -k -00	D-STAN	1,81
306	01-22-1-09-978 -l -00	D-STAN	0,55
307	01-22-1-09-978 -o -00	D-STAN	2,88
308	01-22-1-09-979 -h -00	D-STAN	6,63
309	01-22-1-09-979 -k -00	D-STAN	2,61
310	01-22-1-09-980 -b -00	D-STAN	0,90
311	01-22-1-09-983 -a -00	D-STAN	4,44
312	01-22-1-09-985 -g -00	D-STAN	3,28
313	01-22-1-09-985 -bx -00	D-STAN	2,22
314	01-22-1-09-985 -dx -00	D-STAN	0,15
315	01-22-1-09-998 -f -00	D-STAN	2,93
316	01-22-1-09-998 -k -00	D-STAN	0,87
317	01-22-1-09-998 -l -00	D-STAN	1,25
318	01-22-1-09-999 -d -00	D-STAN	5,41
319	01-22-1-09-999 -f -00	D-STAN	1,92
320	01-22-1-09-999 -h -00	D-STAN	6,92
321	01-22-1-09-1000 -a -00	D-STAN	0,88
322	01-22-1-09-1000 -c -00	D-STAN	5,12
323	01-22-1-09-1000 -f -00	D-STAN	1,18
324	01-22-1-11-1005 -h -00	D-STAN	0,95
325	01-22-1-11-1009 -d -00	D-STAN	0,68
326	01-22-1-11-1009 -g -00	D-STAN	2,16
327	01-22-1-11-1010 -b -00	D-STAN	0,53
328	01-22-1-11-1010 -h -00	D-STAN	2,07
329	01-22-1-10-1013 -f -00	D-STAN	1,98
330	01-22-1-10-1014 -a -00	D-STAN	1,30
331	01-22-1-10-1014 -f -00	D-STAN	6,71
332	01-22-1-10-1016 -c -00	D-STAN	2,86
333	01-22-1-10-1016 -g -00	D-STAN	2,80
334	01-22-1-10-1018 -b -00	D-STAN	2,73
335	01-22-1-10-1018 -k -00	D-STAN	0,78
336	01-22-1-10-1019 -f -00	D-STAN	0,89
337	01-22-1-10-1019 -g -00	D-STAN	0,66
338	01-22-1-10-1023 -c -00	D-STAN	0,92
339	01-22-1-10-1023 -f -00	D-STAN	0,36
340	01-22-1-10-1023 -g -00	D-STAN	0,38
341	01-22-1-10-1023 -h -00	D-STAN	2,04

Lp.	Lokalizacja	Rodzaj powierzchni	Pow. (ha)
1	2	3	4
342	01-22-1-11-1024 -b -00	D-STAN	0,95
343	01-22-1-11-1024 -i -00	D-STAN	3,63
344	01-22-1-11-1024 -m -00	D-STAN	0,39
345	01-22-1-11-1029 -a -00	D-STAN	7,16
346	01-22-1-11-1029 -c -00	D-STAN	6,69
347	01-22-1-11-1029 -d -00	D-STAN	12,80
348	01-22-1-11-1030 -b -00	D-STAN	18,01
349	01-22-1-11-1030 -c -00	D-STAN	7,64
350	01-22-1-11-1030 -d -00	D-STAN	2,16
351	01-22-1-10-1033 -b -00	D-STAN	1,25
352	01-22-1-10-1036 -l -00	D-STAN	0,13
353	01-22-1-10-1036 -p -00	D-STAN	0,59
354	01-22-1-10-1037 -d -00	D-STAN	0,96
355	01-22-1-10-1037 -t -00	D-STAN	0,82
356	01-22-1-10-1038 -f -00	D-STAN	0,48
357	01-22-1-10-1041 -b -00	D-STAN	9,26
358	01-22-1-10-1041 -g -00	D-STAN	2,10
359	01-22-1-10-1051 -b -00	D-STAN	12,26
360	01-22-1-10-1051 -d -00	D-STAN	1,75
361	01-22-1-10-1051 -f -00	D-STAN	0,77
362	01-22-1-10-1051 -i -00	D-STAN	2,15
363	01-22-1-10-1052 -c -00	D-STAN	4,30
364	01-22-1-10-1052 -d -00	D-STAN	3,48
365	01-22-1-10-1052 -g -00	D-STAN	3,01
366	01-22-1-10-1052 -j -00	D-STAN	1,49
367	01-22-1-10-1052 -k -00	D-STAN	1,53
368	01-22-1-10-1053 -d -00	D-STAN	16,91
369	01-22-1-10-1053 -f -00	D-STAN	2,98
370	01-22-1-10-1053 -h -00	D-STAN	1,02
371	01-22-1-10-1053 -i -00	D-STAN	2,54
372	01-22-1-10-1056 -a -00	D-STAN	10,25
373	01-22-1-10-1056 -i -00	D-STAN	1,89
374	01-22-1-10-1056 -k -00	D-STAN	1,43
375	01-22-1-10-1056 -m -00	D-STAN	0,27
376	01-22-1-10-1057 -a -00	D-STAN	7,21
377	01-22-1-10-1057 -i -00	D-STAN	0,91
378	01-22-1-10-1057 -k -00	D-STAN	0,90
379	01-22-1-10-1057 -n -00	D-STAN	0,98
380	01-22-1-10-1058 -g -00	D-STAN	3,64
381	01-22-1-10-1058 -h -00	D-STAN	1,70
382	01-22-1-10-1059 -b -00	D-STAN	1,72
383	01-22-1-10-1059 -c -00	D-STAN	10,60
384	01-22-1-10-1059 -f -00	D-STAN	0,81
385	01-22-1-10-1064 -c -00	D-STAN	0,59
386	01-22-1-10-1064 -d -00	D-STAN	0,44
387	01-22-1-10-1065 -b -00	D-STAN	2,84
388	01-22-1-10-1065 -d -00	D-STAN	6,86
389	01-22-1-10-1065 -g -00	D-STAN	5,03
390	01-22-1-10-1065 -j -00	D-STAN	0,59
391	01-22-1-10-1067 -c -00	D-STAN	1,58
392	01-22-1-10-1070 -f -00	D-STAN	3,50
393	01-22-1-10-1071 -f -00	D-STAN	2,38
394	01-22-1-10-1071 -h -00	D-STAN	3,48
395	01-22-1-10-1072 -f -00	D-STAN	1,38
396	01-22-1-10-1072 -g -00	D-STAN	1,30
397	01-22-1-10-1072 -h -00	D-STAN	0,40
Razem Obręb Czarna Hańcza			1209,61
Obręb Pomorze			
1	01-22-2-01-1076 -d -00	D-STAN	0,58
2	01-22-2-01-1077 -a -00	D-STAN	1,52
3	01-22-2-01-1077 -n -00	D-STAN	1,62
4	01-22-2-01-1078 -c -00	D-STAN	1,32
5	01-22-2-01-1080 -f -00	D-STAN	0,99
6	01-22-2-01-1080 -i -00	D-STAN	0,73
7	01-22-2-01-1081 -a -00	D-STAN	1,19
8	01-22-2-01-1081 -b -00	D-STAN	3,88
9	01-22-2-01-1081 -c -00	D-STAN	1,37
10	01-22-2-01-1081 -d -00	D-STAN	0,97
11	01-22-2-01-1081 -f -00	D-STAN	2,01
12	01-22-2-01-1082 -b -00	D-STAN	18,58

Lp. 1	Lokalizacja 2	Rodzaj powierzchni 3	Pow. (ha) 4
13	01-22-2-01-1082 -c -00	D-STAN	0,44
14	01-22-2-01-1082 -h -00	D-STAN	15,16
15	01-22-2-01-1082 -i -00	D-STAN	0,48
16	01-22-2-01-1082 -k -00	D-STAN	0,77
17	01-22-2-01-1082 -l -00	D-STAN	0,81
18	01-22-2-01-1082A -a -00	D-STAN	3,76
19	01-22-2-01-1082A -c -00	D-STAN	3,64
20	01-22-2-01-1082A -x -00	D-STAN	1,31
21	01-22-2-01-1082B -f -00	D-STAN	0,61
22	01-22-2-01-1082B -g -00	D-STAN	1,05
23	01-22-2-01-1083 -a -00	D-STAN	1,44
24	01-22-2-01-1083 -b -00	D-STAN	0,78
25	01-22-2-01-1083 -c -00	D-STAN	0,10
26	01-22-2-01-1083 -d -00	D-STAN	0,18
27	01-22-2-01-1083 -f -00	D-STAN	32,29
28	01-22-2-01-1083 -g -00	D-STAN	6,19
29	01-22-2-01-1083 -h -00	D-STAN	7,57
30	01-22-2-01-1083 -i -00	D-STAN	0,68
31	01-22-2-01-1083A -b -00	D-STAN	2,35
32	01-22-2-01-1083A -c -00	D-STAN	3,64
33	01-22-2-01-1083A -g -00	D-STAN	9,68
34	01-22-2-01-1083A -i -00	D-STAN	4,83
35	01-22-2-01-1083A -k -00	D-STAN	0,13
36	01-22-2-01-1083A -m -00	D-STAN	1,19
37	01-22-2-01-1083A -p -00	D-STAN	0,66
38	01-22-2-01-1083A -r -00	D-STAN	1,16
39	01-22-2-01-1083B -a -00	D-STAN	0,15
40	01-22-2-01-1083B -c -00	D-STAN	0,27
41	01-22-2-01-1083B -d -00	D-STAN	0,22
42	01-22-2-01-1083B -i -00	D-STAN	0,25
43	01-22-2-01-1083B -j -00	D-STAN	0,27
44	01-22-2-01-1083B -k -00	D-STAN	0,14
45	01-22-2-01-1083B -l -00	D-STAN	0,13
46	01-22-2-01-1083B -m -00	D-STAN	0,09
47	01-22-2-01-1083B -n -00	D-STAN	0,14
48	01-22-2-01-1083B -o -00	D-STAN	0,17
49	01-22-2-01-1083B -r -00	D-STAN	0,87
50	01-22-2-01-1083B -t -00	D-STAN	0,41
51	01-22-2-01-1083B -w -00	D-STAN	0,10
52	01-22-2-01-1084 -a -00	D-STAN	7,72
53	01-22-2-01-1084 -b -00	D-STAN	2,87
54	01-22-2-01-1084 -c -00	D-STAN	7,44
55	01-22-2-01-1084 -d -00	D-STAN	1,38
56	01-22-2-01-1084 -f -00	D-STAN	2,39
57	01-22-2-01-1084 -h -00	D-STAN	3,91
58	01-22-2-01-1084A -a -00	D-STAN	0,73
59	01-22-2-01-1084A -b -00	D-STAN	2,37
60	01-22-2-01-1084A -c -00	D-STAN	0,64
61	01-22-2-01-1084A -f -00	D-STAN	1,40
62	01-22-2-01-1084A -g -00	D-STAN	1,10
63	01-22-2-01-1084A -h -00	D-STAN	1,11
64	01-22-2-01-1084A -l -00	D-STAN	2,13
65	01-22-2-01-1085 -a -00	D-STAN	15,27
66	01-22-2-01-1085 -h -00	D-STAN	0,93
67	01-22-2-01-1085 -k -00	D-STAN	1,43
68	01-22-2-01-1085A -a -00	D-STAN	16,11
69	01-22-2-01-1085A -f -00	D-STAN	2,16
70	01-22-2-01-1085A -h -00	D-STAN	0,97
71	01-22-2-01-1086 -a -00	D-STAN	4,71
72	01-22-2-01-1086 -d -00	D-STAN	3,04
73	01-22-2-01-1086 -g -00	D-STAN	0,35
74	01-22-2-01-1087 -a -00	D-STAN	2,74
75	01-22-2-01-1087 -b -00	D-STAN	4,97
76	01-22-2-01-1087 -f -00	D-STAN	3,13
77	01-22-2-01-1087 -g -00	D-STAN	1,91
78	01-22-2-01-1088 -a -00	D-STAN	1,23
79	01-22-2-01-1088 -c -00	D-STAN	1,79
80	01-22-2-01-1088 -f -00	D-STAN	0,65
81	01-22-2-01-1088A -b -00	D-STAN	0,12
82	01-22-2-01-1088A -d -00	D-STAN	0,87

Lp. 1	Lokalizacja 2	Rodzaj powierzchni 3	Pow. (ha) 4
83	01-22-2-01-1088A -i -00	D-STAN	0,30
84	01-22-2-01-1088A -j -00	D-STAN	0,63
85	01-22-2-01-1088A -k -00	D-STAN	0,24
86	01-22-2-01-1088A -l -00	D-STAN	0,12
87	01-22-2-01-1088B -b -00	D-STAN	0,49
88	01-22-2-01-1088B -g -00	D-STAN	0,21
89	01-22-2-01-1088B -h -00	D-STAN	0,10
90	01-22-2-01-1088B -i -00	D-STAN	0,17
91	01-22-2-01-1089 -a -00	D-STAN	1,08
92	01-22-2-01-1090 -c -00	D-STAN	2,98
93	01-22-2-01-1090 -f -00	D-STAN	0,63
94	01-22-2-01-1090 -i -00	D-STAN	2,47
95	01-22-2-01-1091 -a -00	D-STAN	11,51
96	01-22-2-01-1091 -f -00	D-STAN	5,24
97	01-22-2-01-1092 -a -00	D-STAN	3,49
98	01-22-2-01-1092 -c -00	D-STAN	4,07
99	01-22-2-01-1092 -d -00	D-STAN	2,59
100	01-22-2-01-1092 -f -00	D-STAN	1,79
101	01-22-2-01-1093 -b -00	D-STAN	0,07
102	01-22-2-01-1093 -i -00	D-STAN	0,04
103	01-22-2-01-1093 -k -00	D-STAN	0,07
104	01-22-2-01-1093 -n -00	D-STAN	0,16
105	01-22-2-01-1093 -o -00	D-STAN	0,53
106	01-22-2-01-1093 -w -00	D-STAN	0,92
107	01-22-2-01-1094 -c -00	D-STAN	0,67
108	01-22-2-01-1094 -d -00	D-STAN	3,89
109	01-22-2-01-1094 -g -00	D-STAN	3,11
110	01-22-2-01-1095 -b -00	D-STAN	3,20
111	01-22-2-01-1095 -c -00	D-STAN	9,74
112	01-22-2-01-1096 -a -00	D-STAN	3,00
113	01-22-2-01-1096 -c -00	D-STAN	2,29
114	01-22-2-01-1096 -f -00	D-STAN	0,20
115	01-22-2-01-1097 -c -00	D-STAN	0,44
116	01-22-2-01-1097 -d -00	D-STAN	13,46
117	01-22-2-01-1097 -g -00	D-STAN	1,60
118	01-22-2-01-1098 -a -00	D-STAN	3,23
119	01-22-2-01-1098 -f -00	D-STAN	0,70
120	01-22-2-01-1098 -g -00	D-STAN	0,31
121	01-22-2-01-1098 -j -00	D-STAN	0,42
122	01-22-2-01-1098 -o -00	D-STAN	1,18
123	01-22-2-01-1105 -f -00	D-STAN	0,18
124	01-22-2-01-1105A -c -00	D-STAN	5,63
125	01-22-2-01-1105A -f -00	D-STAN	0,27
126	01-22-2-01-1105A -g -00	D-STAN	0,46
127	01-22-2-01-1106 -b -00	D-STAN	3,76
128	01-22-2-01-1106 -c -00	D-STAN	0,55
129	01-22-2-01-1106 -g -00	D-STAN	1,06
130	01-22-2-01-1107 -g -00	D-STAN	1,53
131	01-22-2-01-1108 -b -00	D-STAN	0,72
132	01-22-2-01-1108 -c -00	D-STAN	1,02
133	01-22-2-01-1108 -f -00	D-STAN	0,45
134	01-22-2-01-1108 -k -00	D-STAN	3,16
135	01-22-2-01-1108 -l -00	D-STAN	0,65
136	01-22-2-01-1108 -m -00	D-STAN	2,64
137	01-22-2-01-1108 -o -00	D-STAN	2,30
138	01-22-2-01-1108 -p -00	D-STAN	1,00
139	01-22-2-01-1108 -s -00	D-STAN	1,07
140	01-22-2-01-1108 -x -00	D-STAN	0,37
141	01-22-2-01-1108 -y -00	D-STAN	0,02
142	01-22-2-01-1111 -h -00	D-STAN	4,09
143	01-22-2-01-1112 -b -00	D-STAN	3,96
144	01-22-2-01-1112 -f -00	D-STAN	5,44
145	01-22-2-01-1112 -h -00	D-STAN	0,68
146	01-22-2-01-1112 -k -00	D-STAN	1,11
147	01-22-2-01-1114 -b -00	D-STAN	3,47
148	01-22-2-01-1114 -h -00	D-STAN	4,55
149	01-22-2-01-1115 -c -00	D-STAN	0,18
150	01-22-2-01-1115 -l -00	D-STAN	1,94
151	01-22-2-01-1115 -r -00	D-STAN	0,26
152	01-22-2-01-1116 -a -00	D-STAN	0,20

Lp.	Lokalizacja	Rodzaj powierzchni	Pow. (ha)
1	2	3	4
153	01-22-2-01-1116 -b -00	D-STAN	2,43
154	01-22-2-01-1116 -d -00	D-STAN	1,35
155	01-22-2-01-1117 -a -00	D-STAN	1,84
156	01-22-2-01-1117 -l -00	D-STAN	0,99
157	01-22-2-01-1117 -m -00	D-STAN	2,53
158	01-22-2-01-1121 -a -00	D-STAN	2,08
159	01-22-2-01-1121 -b -00	D-STAN	0,93
160	01-22-2-01-1121 -c -00	D-STAN	0,28
161	01-22-2-01-1121 -d -00	D-STAN	0,34
162	01-22-2-01-1121 -f -00	D-STAN	0,22
163	01-22-2-01-1121 -g -00	D-STAN	0,26
164	01-22-2-01-1121 -h -00	D-STAN	0,32
165	01-22-2-01-1121 -j -00	D-STAN	0,73
166	01-22-2-01-1121 -l -00	D-STAN	0,25
167	01-22-2-01-1121 -m -00	D-STAN	0,29
168	01-22-2-01-1122 -a -00	D-STAN	0,32
169	01-22-2-01-571 -b -00	D-STAN	1,50
170	01-22-2-01-571 -g -00	D-STAN	1,16
171	01-22-2-01-571 -h -00	D-STAN	1,44
172	01-22-2-01-571 -i -00	D-STAN	4,31
173	01-22-2-01-573 -f -00	D-STAN	2,82
174	01-22-2-01-573 -k -00	D-STAN	1,45
175	01-22-2-01-575 -b -00	D-STAN	0,36
176	01-22-2-01-575 -d -00	D-STAN	0,16
177	01-22-2-01-575 -f -00	D-STAN	0,16
178	01-22-2-01-575 -k -00	D-STAN	0,62
179	01-22-2-01-575 -m -00	D-STAN	0,65
180	01-22-2-01-576 -h -00	D-STAN	0,74
181	01-22-2-01-577 -h -00	D-STAN	0,30
182	01-22-2-01-578 -b -00	D-STAN	6,54
183	01-22-2-01-578 -f -00	D-STAN	1,20
184	01-22-2-01-578 -h -00	D-STAN	2,37
185	01-22-2-01-578 -i -00	D-STAN	1,34
186	01-22-2-02-1118 -c -00	D-STAN	2,56
187	01-22-2-02-1118 -d -00	D-STAN	0,51
188	01-22-2-02-1118 -k -00	D-STAN	1,93
189	01-22-2-02-1118 -r -00	D-STAN	1,32
190	01-22-2-02-1119 -a -00	D-STAN	5,56
191	01-22-2-02-1120 -c -00	D-STAN	2,94
192	01-22-2-02-683 -b -00	D-STAN	0,31
193	01-22-2-02-683 -c -00	D-STAN	0,34
194	01-22-2-02-683 -f -00	D-STAN	0,77
195	01-22-2-02-684 -b -00	D-STAN	0,87
196	01-22-2-02-688 -a -00	D-STAN	12,01
197	01-22-2-02-688 -d -00	D-STAN	1,87
198	01-22-2-02-689 -f -00	D-STAN	1,28
199	01-22-2-02-689 -g -00	D-STAN	0,42
200	01-22-2-02-689 -h -00	D-STAN	11,44
201	01-22-2-02-690 -b -00	D-STAN	1,99
202	01-22-2-02-690 -i -00	D-STAN	1,06
203	01-22-2-02-690 -r -00	D-STAN	0,91
204	01-22-2-02-691 -a -00	D-STAN	4,10
205	01-22-2-02-691 -b -00	D-STAN	2,89
206	01-22-2-02-691 -c -00	D-STAN	6,33
207	01-22-2-02-691 -d -00	D-STAN	0,74
208	01-22-2-02-691 -f -00	D-STAN	0,70
209	01-22-2-02-691 -g -00	D-STAN	3,54
210	01-22-2-02-692 -a -00	D-STAN	5,50
211	01-22-2-02-692 -b -00	D-STAN	2,02
212	01-22-2-02-692 -f -00	D-STAN	1,28
213	01-22-2-02-692 -g -00	D-STAN	0,84
214	01-22-2-02-692 -h -00	D-STAN	4,66
215	01-22-2-02-693 -a -00	D-STAN	1,82
216	01-22-2-02-693 -b -00	D-STAN	0,94
217	01-22-2-02-693 -c -00	D-STAN	1,36
218	01-22-2-02-693 -g -00	D-STAN	5,67
219	01-22-2-02-693 -h -00	D-STAN	2,12
220	01-22-2-02-693 -i -00	D-STAN	0,81
221	01-22-2-02-693 -j -00	D-STAN	1,57
222	01-22-2-02-694 -a -00	D-STAN	1,68

Lp.	Lokalizacja	Rodzaj powierzchni	Pow. (ha)
1	2	3	4
223	01-22-2-02-694 -b -00	D-STAN	1,33
224	01-22-2-02-694 -c -00	D-STAN	0,50
225	01-22-2-02-694 -g -00	D-STAN	1,36
226	01-22-2-02-694 -h -00	D-STAN	2,20
227	01-22-2-02-694 -i -00	D-STAN	3,80
228	01-22-2-02-694 -j -00	D-STAN	3,01
229	01-22-2-02-694 -k -00	D-STAN	1,97
230	01-22-2-02-694 -m -00	D-STAN	1,47
231	01-22-2-02-694 -n -00	D-STAN	0,99
232	01-22-2-02-694 -o -00	D-STAN	0,53
233	01-22-2-02-694 -p -00	D-STAN	1,60
234	01-22-2-02-694 -r -00	D-STAN	0,99
235	01-22-2-02-694 -s -00	D-STAN	1,08
236	01-22-2-02-695 -a -00	D-STAN	7,98
237	01-22-2-02-695 -b -00	D-STAN	0,61
238	01-22-2-02-695 -c -00	D-STAN	1,40
239	01-22-2-02-695 -d -00	D-STAN	1,48
240	01-22-2-02-695 -f -00	D-STAN	1,01
241	01-22-2-02-695 -i -00	D-STAN	2,84
242	01-22-2-02-695 -j -00	D-STAN	0,98
243	01-22-2-02-695 -k -00	D-STAN	5,12
244	01-22-2-02-695 -m -00	D-STAN	0,20
245	01-22-2-02-696 -a -00	D-STAN	0,50
246	01-22-2-02-696 -c -00	D-STAN	2,42
247	01-22-2-02-696 -d -00	D-STAN	1,10
248	01-22-2-02-696 -f -00	D-STAN	1,73
249	01-22-2-02-696 -g -00	D-STAN	1,45
250	01-22-2-02-696 -h -00	D-STAN	3,87
251	01-22-2-02-696 -i -00	D-STAN	0,89
252	01-22-2-02-723 -g -00	D-STAN	0,70
253	01-22-2-02-725 -c -00	D-STAN	3,72
254	01-22-2-02-726 -f -00	D-STAN	1,41
255	01-22-2-02-726 -g -00	D-STAN	0,82
256	01-22-2-02-728 -b -00	D-STAN	0,69
257	01-22-2-02-729 -b -00	D-STAN	1,14
258	01-22-2-02-769 -f -00	D-STAN	0,76
259	01-22-2-02-769 -h -00	D-STAN	2,60
260	01-22-2-02-770 -d -00	D-STAN	0,57
261	01-22-2-02-809 -g -00	D-STAN	2,41
262	01-22-2-02-809 -i -00	D-STAN	0,89
263	01-22-2-02-844 -c -00	D-STAN	0,98
264	01-22-2-02-849 -d -00	D-STAN	1,86
265	01-22-2-02-890 -a -00	D-STAN	1,09
266	01-22-2-02-890 -b -00	D-STAN	0,60
267	01-22-2-02-890 -c -00	D-STAN	0,48
268	01-22-2-03-1099 -a -00	D-STAN	2,50
269	01-22-2-03-1099 -g -00	D-STAN	0,60
270	01-22-2-03-1100 -a -00	D-STAN	0,82
271	01-22-2-03-1100 -b -00	D-STAN	6,89
272	01-22-2-03-1100 -c -00	D-STAN	6,59
273	01-22-2-03-1100 -d -00	D-STAN	1,37
274	01-22-2-03-1100 -f -00	D-STAN	4,71
275	01-22-2-03-1101 -f -00	D-STAN	0,70
276	01-22-2-03-1101 -gx -00	D-STAN	0,19
277	01-22-2-03-1101 -i -00	D-STAN	1,07
278	01-22-2-03-1101 -k -00	D-STAN	1,75
279	01-22-2-03-1101 -p -00	D-STAN	0,99
280	01-22-2-03-1101 -x -00	D-STAN	3,67
281	01-22-2-03-1101A -a -00	D-STAN	16,47
282	01-22-2-03-1101A -c -00	D-STAN	1,02
283	01-22-2-03-1101A -g -00	D-STAN	0,60
284	01-22-2-03-1101A -j -00	D-STAN	0,67
285	01-22-2-03-1101C -i -00	D-STAN	1,48
286	01-22-2-03-1101C -m -00	D-STAN	0,11
287	01-22-2-03-436 -i -00	D-STAN	0,61
288	01-22-2-03-436 -j -00	D-STAN	0,47
289	01-22-2-03-437 -a -00	D-STAN	1,88
290	01-22-2-03-437 -b -00	D-STAN	3,35
291	01-22-2-03-437 -d -00	D-STAN	1,17
292	01-22-2-03-437 -i -00	D-STAN	2,26

Lp.	Lokalizacja	Rodzaj powierzchni	Pow. (ha)
1	2	3	4
293	01-22-2-03-437 -k -00	D-STAN	0,74
294	01-22-2-03-437 -m -00	D-STAN	0,39
295	01-22-2-03-437 -n -00	D-STAN	1,06
296	01-22-2-03-437 -p -00	D-STAN	1,44
297	01-22-2-03-437 -s -00	D-STAN	0,97
298	01-22-2-03-438 -b -00	D-STAN	1,91
299	01-22-2-03-438 -h -00	D-STAN	1,75
300	01-22-2-03-438 -i -00	D-STAN	0,51
301	01-22-2-03-438 -l -00	D-STAN	2,35
302	01-22-2-03-438 -n -00	D-STAN	2,46
303	01-22-2-03-440 -g -00	D-STAN	0,25
304	01-22-2-03-441 -b -00	D-STAN	1,63
305	01-22-2-03-441 -c -00	D-STAN	0,58
306	01-22-2-03-441 -k -00	D-STAN	0,91
307	01-22-2-03-441 -l -00	D-STAN	0,71
308	01-22-2-03-442 -i -00	D-STAN	1,14
309	01-22-2-03-443 -b -00	D-STAN	0,89
310	01-22-2-03-443 -g -00	D-STAN	1,95
311	01-22-2-03-444 -g -00	D-STAN	4,31
312	01-22-2-03-445 -c -00	D-STAN	4,56
313	01-22-2-03-445 -i -00	D-STAN	2,44
314	01-22-2-03-445 -l -00	D-STAN	1,25
315	01-22-2-03-463 -a -00	D-STAN	9,27
316	01-22-2-03-463 -b -00	D-STAN	3,47
317	01-22-2-03-463 -d -00	D-STAN	0,24
318	01-22-2-03-464 -a -00	D-STAN	1,30
319	01-22-2-03-464 -d -00	D-STAN	1,62
320	01-22-2-03-464 -g -00	D-STAN	1,14
321	01-22-2-03-464 -i -00	D-STAN	0,66
322	01-22-2-03-464 -j -00	D-STAN	1,74
323	01-22-2-03-464 -l -00	D-STAN	3,15
324	01-22-2-03-464 -m -00	D-STAN	0,50
325	01-22-2-03-465 -a -00	D-STAN	1,59
326	01-22-2-03-465 -b -00	D-STAN	3,24
327	01-22-2-03-466 -b -00	D-STAN	3,00
328	01-22-2-03-467 -a -00	D-STAN	0,78
329	01-22-2-03-467 -k -00	D-STAN	3,20
330	01-22-2-03-470 -h -00	D-STAN	4,04
331	01-22-2-03-471 -a -00	D-STAN	2,55
332	01-22-2-03-471 -b -00	D-STAN	9,44
333	01-22-2-03-471 -c -00	D-STAN	1,20
334	01-22-2-03-472 -a -00	D-STAN	2,85
335	01-22-2-03-472 -f -00	D-STAN	5,39
336	01-22-2-03-473 -d -00	D-STAN	1,31
337	01-22-2-03-473 -f -00	D-STAN	2,16
338	01-22-2-03-473 -i -00	D-STAN	0,81
339	01-22-2-03-473 -m -00	D-STAN	1,29
340	01-22-2-03-487 -b -00	D-STAN	2,68
341	01-22-2-03-487 -c -00	D-STAN	1,57
342	01-22-2-03-487 -h -00	D-STAN	1,50
343	01-22-2-03-487 -i -00	D-STAN	2,17
344	01-22-2-03-487 -n -00	D-STAN	0,79
345	01-22-2-03-487 -r -00	D-STAN	0,68
346	01-22-2-03-487 -t -00	D-STAN	1,67
347	01-22-2-03-488 -c -00	D-STAN	2,23
348	01-22-2-03-488 -d -00	D-STAN	6,59
349	01-22-2-03-488 -f -00	D-STAN	0,64
350	01-22-2-03-488 -g -00	D-STAN	1,06
351	01-22-2-03-489 -a -00	D-STAN	1,16
352	01-22-2-03-489 -b -00	D-STAN	1,06
353	01-22-2-03-489 -h -00	D-STAN	8,02
354	01-22-2-03-490 -f -00	D-STAN	2,06
355	01-22-2-03-491 -f -00	D-STAN	1,68
356	01-22-2-03-491 -l -00	D-STAN	0,69
357	01-22-2-03-492 -d -00	D-STAN	0,74
358	01-22-2-03-493 -a -00	D-STAN	1,37
359	01-22-2-03-494 -d -00	D-STAN	1,33
360	01-22-2-03-495 -c -00	D-STAN	1,32
361	01-22-2-03-495 -g -00	D-STAN	1,89
362	01-22-2-03-496 -b -00	D-STAN	2,58

Lp.	Lokalizacja	Rodzaj powierzchni	Pow. (ha)
1	2	3	4
363	01-22-2-03-496 -c -00	D-STAN	8,87
364	01-22-2-03-497 -a -00	D-STAN	3,67
365	01-22-2-03-497 -g -00	D-STAN	0,82
366	01-22-2-03-516 -a -00	D-STAN	2,60
367	01-22-2-03-516 -k -00	D-STAN	0,88
368	01-22-2-03-517 -d -00	D-STAN	0,75
369	01-22-2-03-521 -d -00	D-STAN	3,05
370	01-22-2-03-525 -f -00	D-STAN	1,11
371	01-22-2-03-579 -b -00	D-STAN	0,72
372	01-22-2-03-579 -c -00	D-STAN	0,27
373	01-22-2-03-579 -f -00	D-STAN	1,54
374	01-22-2-03-579 -g -00	D-STAN	1,36
375	01-22-2-03-579 -i -00	D-STAN	1,46
376	01-22-2-03-579 -j -00	D-STAN	1,97
377	01-22-2-03-579 -k -00	D-STAN	1,22
378	01-22-2-03-579 -l -00	D-STAN	1,15
379	01-22-2-03-579 -n -00	D-STAN	1,89
380	01-22-2-03-579 -o -00	D-STAN	2,83
381	01-22-2-03-579 -p -00	D-STAN	5,17
382	01-22-2-03-579 -r -00	D-STAN	5,43
383	01-22-2-03-579 -s -00	D-STAN	1,48
384	01-22-2-03-580 -a -00	D-STAN	3,78
385	01-22-2-03-580 -b -00	D-STAN	5,76
386	01-22-2-03-580 -d -00	D-STAN	4,89
387	01-22-2-03-580 -g -00	D-STAN	0,60
388	01-22-2-03-581 -a -00	D-STAN	1,75
389	01-22-2-03-581 -f -00	D-STAN	2,66
390	01-22-2-03-581 -g -00	D-STAN	2,92
391	01-22-2-03-606 -b -00	D-STAN	0,46
392	01-22-2-03-606 -i -00	D-STAN	0,22
393	01-22-2-03-606 -k -00	D-STAN	0,71
394	01-22-2-03-606 -m -00	D-STAN	2,01
395	01-22-2-03-606 -t -00	D-STAN	0,34
396	01-22-2-03-607 -a -00	D-STAN	11,54
397	01-22-2-03-609 -c -00	D-STAN	1,89
398	01-22-2-03-609 -g -00	D-STAN	1,64
399	01-22-2-03-609 -h -00	D-STAN	1,39
400	01-22-2-03-609 -i -00	D-STAN	3,54
401	01-22-2-03-609 -j -00	D-STAN	1,68
402	01-22-2-03-609 -k -00	D-STAN	0,79
403	01-22-2-03-609 -l -00	D-STAN	1,26
404	01-22-2-03-609 -m -00	D-STAN	0,90
405	01-22-2-03-609 -n -00	D-STAN	0,88
406	01-22-2-03-633 -a -00	D-STAN	7,79
407	01-22-2-03-633 -b -00	D-STAN	8,60
408	01-22-2-03-634 -d -00	D-STAN	3,71
409	01-22-2-03-634 -h -00	D-STAN	1,79
410	01-22-2-03-634 -i -00	D-STAN	1,62
411	01-22-2-03-634 -j -00	D-STAN	0,43
412	01-22-2-03-655 -b -00	D-STAN	9,16
413	01-22-2-03-655 -f -00	D-STAN	2,30
414	01-22-2-03-655 -g -00	D-STAN	7,81
415	01-22-2-03-655 -h -00	D-STAN	2,66
416	01-22-2-03-657 -a -00	D-STAN	0,98
417	01-22-2-04-543 -b -00	D-STAN	0,16
418	01-22-2-04-543 -c -00	D-STAN	0,44
419	01-22-2-04-543 -j -00	D-STAN	1,09
420	01-22-2-04-543 -k -00	D-STAN	0,90
421	01-22-2-04-546 -f -00	D-STAN	0,74
422	01-22-2-04-548 -f -00	D-STAN	0,68
423	01-22-2-04-582 -b -00	D-STAN	1,00
424	01-22-2-04-582 -d -00	D-STAN	1,16
425	01-22-2-04-582 -f -00	D-STAN	2,52
426	01-22-2-04-583 -g -00	D-STAN	2,50
427	01-22-2-04-583 -m -00	D-STAN	1,13
428	01-22-2-04-583 -p -00	D-STAN	1,03
429	01-22-2-04-583 -w -00	D-STAN	0,30
430	01-22-2-04-584 -d -00	D-STAN	2,18
431	01-22-2-04-584 -g -00	D-STAN	1,06
432	01-22-2-04-584 -j -00	D-STAN	1,48

Lp.	Lokalizacja	Rodzaj powierzchni	Pow. (ha)
1	2	3	4
433	01-22-2-04-585 -c -00	D-STAN	3,36
434	01-22-2-04-585 -d -00	D-STAN	1,74
435	01-22-2-04-585 -g -00	D-STAN	5,52
436	01-22-2-04-585 -h -00	D-STAN	0,67
437	01-22-2-04-586 -a -00	D-STAN	4,90
438	01-22-2-04-586 -d -00	D-STAN	0,36
439	01-22-2-04-586 -f -00	D-STAN	1,94
440	01-22-2-04-586 -h -00	D-STAN	2,22
441	01-22-2-04-586 -i -00	D-STAN	0,81
442	01-22-2-04-587 -b -00	D-STAN	0,66
443	01-22-2-04-587 -f -00	D-STAN	7,77
444	01-22-2-04-588 -g -00	D-STAN	2,20
445	01-22-2-04-591 -c -00	D-STAN	2,26
446	01-22-2-04-591 -d -00	D-STAN	14,01
447	01-22-2-04-610 -a -00	D-STAN	1,58
448	01-22-2-04-610 -b -00	D-STAN	9,51
449	01-22-2-04-611 -b -00	D-STAN	0,40
450	01-22-2-04-611 -g -00	D-STAN	9,40
451	01-22-2-04-613 -c -00	D-STAN	1,30
452	01-22-2-04-635 -b -00	D-STAN	1,30
453	01-22-2-04-635 -s -00	D-STAN	0,32
454	01-22-2-04-636 -c -00	D-STAN	5,80
455	01-22-2-04-637 -d -00	D-STAN	2,45
456	01-22-2-04-638 -b -00	D-STAN	1,05
457	01-22-2-04-668 -b -00	D-STAN	16,40
458	01-22-2-04-668 -c -00	D-STAN	6,19
459	01-22-2-04-697 -h -00	D-STAN	0,21
460	01-22-2-04-705 -c -00	D-STAN	7,16
461	01-22-2-04-706 -a -00	D-STAN	7,92
462	01-22-2-04-743 -b -00	D-STAN	16,11
463	01-22-2-04-744 -d -00	D-STAN	12,79
464	01-22-2-04-745 -b -00	D-STAN	13,34
465	01-22-2-04-745 -c -00	D-STAN	1,16
466	01-22-2-04-746 -a -00	D-STAN	21,55
467	01-22-2-04-747 -a -00	D-STAN	21,70
468	01-22-2-04-747 -b -00	D-STAN	1,62
469	01-22-2-05-736 -a -00	D-STAN	2,65
470	01-22-2-05-736 -b -00	D-STAN	1,53
471	01-22-2-05-736 -c -00	D-STAN	0,96
472	01-22-2-05-736 -d -00	D-STAN	0,28
473	01-22-2-05-736 -g -00	D-STAN	1,31
474	01-22-2-05-736 -h -00	D-STAN	1,03
475	01-22-2-05-736 -i -00	D-STAN	1,97
476	01-22-2-05-737 -a -00	D-STAN	3,32
477	01-22-2-05-737 -b -00	D-STAN	9,77
478	01-22-2-05-737 -c -00	D-STAN	0,27
479	01-22-2-05-737 -d -00	D-STAN	0,49
480	01-22-2-05-737 -f -00	D-STAN	2,58
481	01-22-2-05-737 -g -00	D-STAN	2,57
482	01-22-2-05-737 -h -00	D-STAN	0,78
483	01-22-2-05-737 -i -00	D-STAN	1,35
484	01-22-2-05-738 -b -00	D-STAN	2,98
485	01-22-2-05-774 -a -00	D-STAN	6,30
486	01-22-2-05-774 -b -00	D-STAN	1,20
487	01-22-2-05-774 -c -00	D-STAN	0,71
488	01-22-2-05-774 -d -00	D-STAN	0,74
489	01-22-2-05-774 -g -00	D-STAN	0,76
490	01-22-2-05-774 -h -00	D-STAN	0,75
491	01-22-2-05-775 -a -00	D-STAN	2,67
492	01-22-2-05-775 -b -00	D-STAN	10,96
493	01-22-2-05-775 -c -00	D-STAN	0,66
494	01-22-2-05-775 -d -00	D-STAN	0,71
495	01-22-2-05-775 -g -00	D-STAN	1,06
496	01-22-2-05-775 -h -00	D-STAN	5,65
497	01-22-2-05-775 -i -00	D-STAN	1,67
498	01-22-2-05-776 -a -00	D-STAN	0,77
499	01-22-2-05-777 -f -00	D-STAN	1,45
500	01-22-2-05-778 -c -00	D-STAN	0,62
501	01-22-2-05-778 -d -00	D-STAN	1,01
502	01-22-2-05-778 -h -00	D-STAN	0,29

Lp.	Lokalizacja	Rodzaj powierzchni	Pow. (ha)
1	2	3	4
503	01-22-2-05-779 -d -00	D-STAN	2,02
504	01-22-2-05-780 -f -00	D-STAN	0,66
505	01-22-2-05-781 -d -00	D-STAN	2,76
506	01-22-2-05-782 -a -00	D-STAN	3,32
507	01-22-2-05-814 -a -00	D-STAN	4,38
508	01-22-2-05-814 -b -00	D-STAN	1,75
509	01-22-2-05-814 -c -00	D-STAN	0,77
510	01-22-2-05-814 -d -00	D-STAN	1,33
511	01-22-2-05-814 -f -00	D-STAN	2,01
512	01-22-2-05-814 -g -00	D-STAN	0,93
513	01-22-2-05-814 -h -00	D-STAN	1,01
514	01-22-2-05-814 -i -00	D-STAN	1,56
515	01-22-2-05-814 -j -00	D-STAN	5,18
516	01-22-2-05-814 -k -00	D-STAN	0,39
517	01-22-2-05-814 -n -00	D-STAN	1,31
518	01-22-2-05-815 -a -00	D-STAN	1,51
519	01-22-2-05-815 -b -00	D-STAN	9,59
520	01-22-2-05-815 -c -00	D-STAN	2,45
521	01-22-2-05-815 -d -00	D-STAN	5,75
522	01-22-2-05-815 -f -00	D-STAN	1,47
523	01-22-2-05-815 -g -00	D-STAN	5,24
524	01-22-2-05-816 -f -00	D-STAN	2,78
525	01-22-2-05-817 -c -00	D-STAN	0,66
526	01-22-2-05-818 -b -00	D-STAN	0,52
527	01-22-2-05-819 -b -00	D-STAN	3,65
528	01-22-2-05-853 -a -00	D-STAN	0,87
529	01-22-2-05-853 -b -00	D-STAN	2,98
530	01-22-2-05-853 -c -00	D-STAN	0,48
531	01-22-2-05-854 -a -00	D-STAN	4,26
532	01-22-2-05-854 -b -00	D-STAN	3,07
533	01-22-2-05-854 -d -00	D-STAN	0,73
534	01-22-2-05-854 -f -00	D-STAN	0,61
535	01-22-2-05-854 -g -00	D-STAN	1,90
536	01-22-2-05-854 -i -00	D-STAN	1,05
537	01-22-2-05-854 -j -00	D-STAN	3,98
538	01-22-2-05-854 -k -00	D-STAN	1,26
539	01-22-2-05-854 -m -00	D-STAN	0,41
540	01-22-2-05-854 -n -00	D-STAN	1,39
541	01-22-2-05-854 -o -00	D-STAN	2,09
542	01-22-2-05-854 -p -00	D-STAN	0,94
543	01-22-2-05-854 -r -00	D-STAN	1,11
544	01-22-2-05-855 -a -00	D-STAN	9,25
545	01-22-2-05-855 -b -00	D-STAN	7,94
546	01-22-2-05-855 -d -00	D-STAN	0,66
547	01-22-2-05-855 -f -00	D-STAN	1,82
548	01-22-2-05-855 -g -00	D-STAN	2,94
549	01-22-2-05-855 -h -00	D-STAN	1,77
550	01-22-2-05-856 -b -00	D-STAN	1,19
551	01-22-2-05-856 -c -00	D-STAN	1,06
552	01-22-2-05-856 -d -00	D-STAN	7,85
553	01-22-2-05-856 -f -00	D-STAN	10,01
554	01-22-2-05-856 -g -00	D-STAN	3,24
555	01-22-2-05-859 -b -00	D-STAN	0,81
556	01-22-2-05-864 -a -00	D-STAN	17,61
557	01-22-2-05-864 -b -00	D-STAN	4,46
558	01-22-2-05-865 -a -00	D-STAN	21,52
559	01-22-2-05-866 -b -00	D-STAN	2,40
560	01-22-2-05-891 -a -00	D-STAN	1,14
561	01-22-2-05-891 -b -00	D-STAN	5,33
562	01-22-2-05-891 -d -00	D-STAN	13,87
563	01-22-2-05-891 -f -00	D-STAN	0,67
564	01-22-2-05-892 -a -00	D-STAN	1,01
565	01-22-2-05-892 -b -00	D-STAN	22,30
566	01-22-2-05-892 -d -00	D-STAN	1,99
567	01-22-2-05-893 -a -00	D-STAN	2,52
568	01-22-2-05-893 -b -00	D-STAN	8,33
569	01-22-2-05-893 -c -00	D-STAN	10,01
570	01-22-2-05-893 -d -00	D-STAN	1,18
571	01-22-2-05-893 -f -00	D-STAN	2,07
572	01-22-2-05-893 -h -00	D-STAN	2,81

Lp.	Lokalizacja	Rodzaj powierzchni	Pow. (ha)
1	2	3	4
573	01-22-2-05-894 -a -00	D-STAN	18,83
574	01-22-2-05-894 -b -00	D-STAN	3,20
575	01-22-2-05-894 -c -00	D-STAN	1,17
576	01-22-2-05-894 -d -00	D-STAN	4,57
577	01-22-2-05-894 -f -00	D-STAN	0,48
578	01-22-2-05-894 -g -00	D-STAN	1,25
579	01-22-2-05-895 -a -00	D-STAN	12,83
580	01-22-2-05-895 -b -00	D-STAN	0,60
581	01-22-2-05-895 -c -00	D-STAN	3,22
582	01-22-2-05-895 -g -00	D-STAN	1,90
583	01-22-2-05-895 -i -00	D-STAN	1,05
584	01-22-2-05-895 -j -00	D-STAN	1,59
585	01-22-2-05-895 -k -00	D-STAN	2,51
586	01-22-2-05-895 -l -00	D-STAN	1,62
587	01-22-2-05-896 -j -00	D-STAN	0,85
588	01-22-2-05-896 -m -00	D-STAN	1,04
589	01-22-2-05-896 -p -00	D-STAN	0,98
590	01-22-2-05-896A -k -00	D-STAN	0,18
591	01-22-2-05-896A -l -00	D-STAN	0,11
592	01-22-2-05-897 -a -00	D-STAN	3,78
593	01-22-2-05-897 -k -00	D-STAN	1,60
594	01-22-2-05-921 -f -00	D-STAN	0,06
595	01-22-2-05-921 -k -00	D-STAN	0,67
596	01-22-2-05-948 -c -00	D-STAN	0,99
Razem Obręb Pomorze			1565,67
Ogółem Nadleśnictwo Pomorze			2775,28

Załącznik 7. Zestawienie przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono obszary Natura 2000 w lasach Nadleśnictwa Pomorze (Tabela XII wg IUL).

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
OBSZAR SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW – PLB200002 Puszcza Augustowska – gatunki ptaków oraz ich ostoje wg SDF					
1	A021 Bąk zwyczajny <i>Botaurus stellaris</i>	01-22-2-02-694 -d -00	Zachowanie siedlisk tj. rozległych trzcinowisk w stanie nie pogorszonym	Brak	Nie przewiduje się działań ochronnych
2	A067 Gągoł <i>Bucephala clangula</i>	01-22-2-01-571 -i -00 01-22-2-02-692 -d -00 01-22-2-03-467 -j -00 01-22-2-03-487 -j -00 01-22-2-03-581 -b -00 01-22-2-04-615 -c -00	Zachowanie optymalnych warunków siedliskowych i miejsc gniazdowania	- Użytkowanie ręczne mogące prowadzić do zmniejszenia się powierzchni starodrzewi. - Usuwanie drzew dziuplastych	Działanie zgodne z zasadami zawartymi w projekcie PZO obszaru przewidujące: - pozostawienie drzew dziuplastych i strefy starodrzewów (szczególnie 140-letnich i starszych) o szerokości 20-40 m wzdłuż brzegów jezior i cieków wodnych
3	A070 Nurogęś <i>Mergus mergaster</i>	01-22-1-11-1024 -b -00	Zachowanie optymalnych warunków siedliskowych i miejsc gniazdowania	- Użytkowanie ręczne mogące prowadzić do zmniejszenia się powierzchni starodrzewi. - Usuwanie drzew dziuplastych	Działanie zgodne z zasadami zawartymi w projekcie PZO obszaru przewidujące: - pozostawienie drzew dziuplastych i strefy starodrzewów (szczególnie 140-letnich i starszych) o szerokości 20-40 m wzdłuż brzegów jezior i cieków wodnych;
4	A072 Trzmielojad <i>Pernis apivorus</i>	01-22-1-08-880 -a -00 01-22-1-08-906 -f -00 01-22-1-09-996 -i -00 01-22-1-11-950 -a -00 01-22-2-04-749 -a -00	Utrzymanie stałej obecności drzewostanów mieszanych i liściastych w wieku pow. 80-lat	Zabiegi polegające na usuwaniu drzew prowadzone w sezonie lęgowym; zrównoważona gospodarka leśna prowadzona na podstawie planu urządzenia lasu nie stanowi zagrożenia	Dążenie do stałej obecności (utrzymania) drzewostanów w mieszanych i liściastych w wieku pow. 80-lat
5	A073 Kania czarna <i>Milvus migrant</i>	dane wrażliwe	Utrzymywanie na obecnym poziomie w nadleśnictwach drzewostanów w wieku powyżej 120 lat, ze szczególnym uwzględnieniem drzewostanów w pobliżu stanowisk gatunku.	Zrównoważona gospodarka leśna prowadzona na podstawie planu urządzenia lasu nie stanowi zagrożenia	Monitorig okolic rewirów żerowych w celu poszukiwania gniazd.
6	A075 Bielik <i>Haliastur albicilla</i>	dane wrażliwe	W granicach strefy ochrony całorocznej w okresie całego roku, a w granicach strefy okresowej w terminie od 1 stycznia do 31 lipca zabronione jest: - dokonywania zmian obejmujących wycinanie drzew i krzewów,	Zrównoważona gospodarka leśna prowadzona na podstawie planu urządzenia lasu nie stanowi zagrożenia	W strefie ochrony okresowej, w przypadkach występowania na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-ochronnych poszczególnych drzewostanów dopuszczone jest planowanie zabiegów ochronnych

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
			<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenia robót melioracyjnych - wznoszenia obiektów urządzeń i instalacji - innych prac mających wpływ na ochronę miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych - przebywania poza miejscami wyznaczonymi 		realizowanych poza okresem ochronnym, mających na celu pielęgnację lub przebudowę drzewostanów. Informacje o tych zabiegach powinny być przekazywane do RDOS.
7	A104 Jarząbek <i>Bonasa bonasia</i>	01-22-1-07-627 -n -00 01-22-1-07-651 -a -00 01-22-1-07-652 -i -00 01-22-1-07-653 -b -00 01-22-1-07-654 -b -00 01-22-1-07-654 -l -00 01-22-1-07-672 -d -00 01-22-1-07-678 -d -00 01-22-1-07-681 -k -00 01-22-1-07-720 -g -00 01-22-1-07-763 -b -00 01-22-1-08-833 -f -00 01-22-1-08-834 -b -00 01-22-1-08-909 -f -00 01-22-1-08-917 -b -00 01-22-1-08-918 -b -00 01-22-1-09-934 -a -00 01-22-1-09-935 -d -00 01-22-1-09-937 -a -00 01-22-1-09-937 -b -00 01-22-1-09-938 -b -00 01-22-1-09-941 -a -00 01-22-1-09-943 -c -00 01-22-1-09-956 -b -00 01-22-1-09-960 -b -00 01-22-1-09-963 -c -00 01-22-1-09-974 -a -00 01-22-1-09-978 -b -00 01-22-1-09-984 -a -00	Zachowanie dogodnych siedlisk i miejsc gniazdowania, wyłączenie z użytkowania rębnych drzewostanów w okresie lęgowym tj, od 01.03 -31.06.	Brak	Nie przewiduje się działań ochronnych

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-1-09-984 -h -00 01-22-1-10-1014 -i -00 01-22-1-10-1041 -c -00 01-22-1-10-1053 -h -00 01-22-1-10-1055 -f -00 01-22-1-10-1057 -h -00 01-22-1-10-1066 -c -00 01-22-1-10-1067 -b -00 01-22-1-10-1071 -k -00 01-22-1-11-1007 -a -00 01-22-1-11-1008 -b -00 01-22-1-11-1024 -g -00 01-22-1-11-1031 -a -00 01-22-1-11-1044 -a -00 01-22-1-11-927 -a -00 01-22-2-02-1120 -b -00 01-22-2-02-1120 -g -00 01-22-2-02-692 -b -00 01-22-2-02-692 -h -00 01-22-2-02-694 -o -00 01-22-2-02-695 -n -00 01-22-2-02-721 -f -00 01-22-2-02-725 -b -00 01-22-2-02-729 -c -00 01-22-2-02-730 -b -00 01-22-2-02-731 -a -00 01-22-2-02-731 -b -00 01-22-2-02-733 -a -00 01-22-2-02-764 -b -00 01-22-2-02-765 -a -00 01-22-2-02-765 -f -00 01-22-2-02-769 -b -00 01-22-2-02-770 -f -00 01-22-2-02-802 -d -00 01-22-2-02-806 -b -00 01-22-2-02-808 -d -00 01-22-2-02-810 -b -00			

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-2-02-842 -g -00 01-22-2-02-844 -a -00 01-22-2-02-844 -h -00 01-22-2-02-848 -c -00 01-22-2-02-848 -d -00 01-22-2-02-849 -g -00 01-22-2-02-851 -a -00 01-22-2-02-884 -a -00 01-22-2-02-885 -a -00 01-22-2-02-887 -a -00 01-22-2-03-440 -c -00 01-22-2-03-467 -f -00 01-22-2-03-472 -f -00 01-22-2-03-497 -b -00 01-22-2-03-517 -c -00 01-22-2-03-523 -d -00 01-22-2-03-608 -c -00 01-22-2-03-632 -b -00 01-22-2-04-588 -b -00 01-22-2-04-610 -b -00 01-22-2-04-638 -f -00 01-22-2-04-639 -f -00 01-22-2-04-741 -c -00 01-22-2-04-743 -b -00 01-22-2-05-734 -b -00 01-22-2-05-774 -j -00 01-22-2-05-786 -f -00 01-22-2-05-813 -b -00 01-22-2-05-820 -a -00 01-22-2-05-824 -c -00 01-22-2-05-853 -h -00 01-22-2-05-855 -a -00 01-22-2-05-865 -a -00 01-22-2-05-946 -b -00			
8	A108 Głuszec zwyczajny <i>Tetrigo uragulus</i>	dane wrażliwe	Zachowanie starych, rozluźnionych drzewostanów sosnowo-świerkowych na siedliskach borowych.	Zrównoważona gospodarka leśna prowadzona na podstawie planu urzędzenia lasu nie stanowi zagrożenia	W strefie ochrony okresowej, w przypadkach występowania na gruncie indywidualnych potrzeb hodowlano-

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
			W granicach strefy ochrony całorocznej w okresie całego roku, a w granicach strefy okresowej w terminie od 1 lutego do 31 sierpnia na tokowiskach oraz od 1 grudnia do 1 marca w miejscach przebywania zimowego zabronione jest: - dokonywania zmian obejmujących wycinanie drzew i krzewów, - prowadzenia robót melioracyjnych - wznoszenia obiektów urządzeń i instalacji - innych prac mających wpływ na ochronę miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych - przebywania poza miejscami wyznaczonymi		ochronnych poszczególnych drzewostanów dopuszczone jest planowanie zabiegów ochronnych realizowanych poza okresem ochronnym, mających na celu pielęgnację lub przebudowę drzewostanów. Informacje o tych zabiegach powinny być przekazywane do RDOS.
9	A122 Derkacz <i>Crex crex</i>	01-22-1-08-801 -b -00 01-22-1-08-838 -h -00 01-22-1-08-874 -d -00 01-22-1-08-883 -a -00 01-22-1-10-1017 -b -00 01-22-1-10-1059 -g -00 01-22-1-11-1005 -b -00 01-22-1-11-965 -i -00	Zachowanie otwartych turzycowik i łąk wilgotnych	Brak	Ograniczenie sukcesji na wilgotnych terenach otwartych, utrzymanie ekstensywnego użytkowania łąk
10	A127 Żuraw <i>Grus grus</i>	01-22-1-09-942 -c -00 01-22-1-10-1017 -b -00 01-22-2-02-691 -g -00 01-22-2-05-855 -b -00	-	Zabiegi polegające na usuwaniu drzew prowadzone w sezonie lęgowym - zrównoważona gospodarka leśna prowadzona na podstawie planu urządzenia lasu nie stanowi zagrożenia	Ne przewiduje się działań ochronnych
11	A153 Bekas kszczyk <i>Gallinago Gallinago</i>	01-22-1-08-918 -k -00 01-22-1-10-1017 -f -00 01-22-1-10-1036 -i -00	Zachowanie otwartych turzycowik i łąk wilgotnych	Brak	Ograniczenie sukcesji na wilgotnych terenach otwartych, utrzymanie ekstensywnego użytkowania łąk
12	A165 Samotnik <i>Tringa ochropus</i>	01-22-1-07-653 -b -00 01-22-1-07-679 -g -00 01-22-1-07-682 -i -00 01-22-1-07-762 -f -00 01-22-1-08-801 -m -00	Zachowanie otwartych turzycowik i łąk wilgotnych	Brak	Ograniczenie sukcesji na wilgotnych terenach otwartych, utrzymanie ekstensywnego użytkowania łąk

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-1-11-965 -i -00			
13	A207 Siniak <i>Columba oenas</i>	01-22-1-07-641 -d -00 01-22-1-07-672 -b -00 01-22-1-07-672 -g -00 01-22-1-08-910 -f -00 01-22-1-08-910 -i -00 01-22-1-09-955 -c -00 01-22-1-10-1052 -c -00 01-22-1-10-1052 -k -00 01-22-1-10-1065 -d -00 01-22-1-11-1025 -b -00 01-22-1-11-932 -a -00 01-22-2-02-767 -b -00 01-22-2-02-768 -h -00 01-22-2-02-769 -c -00 01-22-2-02-769 -g -00 01-22-2-02-804 -a -00 01-22-2-02-848 -c -00 01-22-2-03-445 -n -00 01-22-2-04-610 -b -00 01-22-2-04-742 -c -00 01-22-2-04-743 -b -00 01-22-2-05-857 -d -00 01-22-2-05-894 -a -00	Zachowanie terenów lęgowych, utrzymanie na obecnym poziomie drzewostanów w wieku powyżej 120 lat	Wycinka i inne zabiegi polegające na usuwaniu drzew prowadzone w sezonie lęgowym - z zrównoważoną gospodarką leśną prowadzoną na podstawie planu urządzenia lasu nie stanowi zagrożenia	Dla zrębów (zupelných, gniazdowych itp.) pozostawienie kęp starodrzewów o powierzchni co najmniej 6 arów, grupowanie pozostawianych kęp z sąsiednich powierzchni zrębowych w celu utworzenia jednej większej kępy starodrzewia
14	A217 Sóweczka <i>Glaucidium passerinum</i>	dane wrażliwe	Zachowanie dogodnych siedlisk – utrzymanie na obecnym poziomie drzewostanów sosnowych i świerkowych w wieku powyżej 120-lat	Wycinka i inne zabiegi polegające na usuwaniu drzew prowadzone w sezonie lęgowym - zrównoważona gospodarka leśna prowadzona na podstawie planu urządzenia lasu nie stanowi zagrożenia	<ul style="list-style-type: none"> - Przed przystąpieniem do zabiegów kontrola ornitologiczna wydzielen z których gatunek był obserwowany a nie utworzono tam strefy; - Ochrona drzew dziuplastych - pozostawienie podczas zabiegów gospodarczych wszystkich drzew z wykutymi dziuplami wraz z grupą najbliższych drzew - Pozostawianie kęp starodrzewów na zrębach o powierzchni min.6 arów z dążeniem do 15arów. Grupowanie pozostawianych kęp z sąsiednich

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
					powierzchni zrębowych w celu utworzenia jednej większej kępy o powierzchni do 0,5 ha.
15	A223 Włochatka <i>Aegolius funereus</i>	dane wrażliwe	Zachownie dogodnych siedlisk – utrzymanie na obecnym poziomie drzewostanów sosnowych i świerkowych w wieku powyżej 120-lat. W granicach strefy ochrony całorocznej w okresie całego roku zabronione jest: - dokonywania zmian obejmujących wycinanie drzew i krzewów, - prowadzenia robót melioracyjnych - wznoszenia obiektów urządzeń i instalacji - innych prac mających wpływ na ochronę miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych - przebywania poza miejscami wyznaczonymi	Wycinka i inne zabiegi polegające na usuwaniu drzew prowadzone w sezonie lęgowym - zrównoważona gospodarka leśna prowadzona na podstawie planu urządzenia lasu nie stanowi zagrożenia	- Przed przystąpieniem do zabiegów kontrola ornitologiczna wydzieleń z których gatunek był obserwowany a nie utworzono tam strefy; - Ochrona drzew dziuplastych - pozostawienie podczas zabiegów gospodarczych wszystkich drzew z wykutymi dziuplami wraz z grupą najbliższych drzew - Pozostawianie kęp starodrzewów na zrębach o powierzchni min.6 arów z dążeniem do 15arów. Grupowanie pozostawianych kęp z sąsiednich powierzchni zrębowych w celu
16	A224 Lelek <i>Caprimulgus europaeus</i>	01-22-1-07-673 -b -00 01-22-1-07-675 -a -00 01-22-1-07-752 -c -00 01-22-1-08-794 -a -00 01-22-1-08-839 -b -00 01-22-1-08-875 -c -00 01-22-1-08-878 -c -00 01-22-1-08-918 -b -00 01-22-1-08-919 -i -00 01-22-1-09-940 -a -00 01-22-1-09-944 -a -00 01-22-1-09-985 -cx -00 01-22-1-09-996 -a -00 01-22-1-10-1056 -f -00 01-22-1-10-1065 -i -00 01-22-1-11-929 -b -00 01-22-1-11-932 -a -00 01-22-1-11-951 -c -00	-	Brak	Nie przewiduje się działań ochronnych

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-1-11-969 -j -00 01-22-2-02-767 -f -00 01-22-2-02-811 -a -00 01-22-2-03-492 -f -00 01-22-2-03-516 -b -00 01-22-2-04-586 -g -00 01-22-2-05-902 -d -00 01-22-2-05-903 -g -00			
17	A229 Zimorodek zwyczajny <i>Alcedo atthis</i>	01-22-1-08-801 -a -00 01-22-1-08-839 -a -00 01-22-1-08-883 -f -00 01-22-1-09-961 -c -00 01-22-1-11-1024 -c -00	Zachowanie naturalnych cieków wodnych.	Brak	Nie przewiduje się działań ochronnych
18	A232 Dudek <i>Upupa epops</i>	01-22-1-11-986 -i -00 01-22-2-03-467 -k -00	-	Zabiegi polegające na usuwaniu drzew prowadzone w sezonie lęgowym - zrównoważona gospodarka leśna prowadzona na podstawie planu urządzenia lasu nie stanowi zagrożenia	Nie przewiduje się działań ochronnych
19	A234 Dzięcioł zielonosiwy <i>Picus canius</i>	01-22-1-07-682 -a -00 01-22-1-08-841 -g -00 01-22-1-10-1065 -d -00 01-22-1-10-1074 -c -00 01-22-2-02-690 -o -00 01-22-2-02-695 -h -00 01-22-2-02-764 -a -00 01-22-2-02-809 -b -00 01-22-2-03-445 -n -00 01-22-2-03-467 -c -00 01-22-2-05-854 -g -00	Ochrona starodrzewów liściastych i mieszanych (powyżej 80 lat) w pobliżu brzegu lasu i cieków wodnych – utrzymanie powierzchni ww. drzewostanów w nadleśnictwach na obecnym poziomie.	Zabiegi polegające na usuwaniu drzew prowadzone w sezonie lęgowym - zrównoważona gospodarka leśna prowadzona na podstawie planu urządzenia lasu nie stanowi zagrożenia.	- Dążenie do utrzymania powierzchni starodrzewów liściastych i mieszanych (powyżej 80 lat) w pobliżu brzegu lasu i cieków wodnych; - Ochrona drzew dziuplastych - pozostawienie podczas zabiegów gospodarczych wszystkich drzew z wykutymi dziuplami wraz z grupą najbliższych drzew.
20	A236 Dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i>	01-22-1-07-624 -f -00 01-22-1-07-650 -f -00 01-22-1-07-682 -d -00 01-22-1-08-798 -d -00 01-22-1-08-830 -d -00 01-22-1-08-841 -p -00 01-22-1-08-906 -f -00 01-22-1-09-939 -g -00	Utrzymanie przynajmniej na obecnym poziomie powierzchni drzewostanów liściastych w wieku 120 lat i starszych	Wycinka, trzebieże i inne zabiegi polegające na usuwaniu drzew prowadzone w sezonie lęgowym - zrównoważona gospodarka leśna prowadzona na podstawie planu urządzenia lasu nie stanowi zagrożenia	- Dążenie do utrzymania powierzchni starodrzewów liściastych i mieszanych (powyżej 80 lat) w pobliżu brzegu lasu i cieków wodnych; - Ochrona drzew dziuplastych - pozostawienie podczas zabiegów gospodarczych wszystkich drzew z wykutymi dziuplami wraz z

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-1-09-955 -a -00 01-22-1-09-960 -b -00 01-22-1-09-982 -b -00 01-22-1-10-1052 -j -00 01-22-1-10-1056 -c -00 01-22-1-10-1065 -b -00 01-22-1-10-1074 -c -00 01-22-1-11-1024 -d -00 01-22-1-11-1025 -b -00 01-22-2-01-573 -h -00 01-22-2-02-689 -h -00 01-22-2-02-690 -f -00 01-22-2-02-722 -c -00 01-22-2-02-764 -b -00 01-22-2-02-765 -c -00 01-22-2-02-767 -f -00 01-22-2-02-768 -h -00 01-22-2-02-769 -d -00 01-22-2-02-807 -c -00 01-22-2-02-808 -c -00 01-22-2-02-848 -d -00 01-22-2-02-890 -f -00 01-22-2-03-1101 -x -00 01-22-2-03-440 -b -00 01-22-2-03-472 -f -00 01-22-2-03-489 -c -00 01-22-2-03-490 -h -00 01-22-2-03-491 -j -00 01-22-2-03-581 -f -00 01-22-2-04-640 -b -00 01-22-2-04-707 -h -00 01-22-2-04-743 -a -00 01-22-2-04-744 -d -00 01-22-2-04-747 -a -00 01-22-2-05-738 -d -00 01-22-2-05-774 -a -00 01-22-2-05-857 -c -00			grupą najbliższych drzew.

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-2-05-858 -c -00 01-22-2-05-864 -a -00 01-22-2-05-894 -a -00 01-22-2-05-948 -b -00			
21	A239 Dzięcioł białogrzbisty <i>Dendrocopos leucotos</i>	01-22-2-04-610 -b -00 01-22-2-05-774 -h -00	- Ochrona bierna w rezerwatach; - W lasach gospodarczych: utrzymanie zwartych płatów drzewostanu (olsy, łągi) powyżej 80 lat.	Wycinka, trzebieże i inne zabiegi polegające na usuwaniu drzew prowadzone w sezonie lęgowym - zrównoważona gospodarka leśna prowadzona na podstawie planu urządzenia lasu nie stanowi zagrożenia	- W istniejących stanowiskach utrzymanie zwartych płatów drzewostanu (olsy, łągi) powyżej 80 lat, o powierzchni do 30 ha/ stanowisko; - Pozostawienie w lesie części drzew martwych i zamierających do naturalnego rozkładu; - Weryfikacja obecności gatunku w wydzieleniach planowanych do wycięcia. W przypadku występowania gatunku – przełożenie zrębu na okres pozalęgowy
22	A241 Dzięcioł trójpalczasty <i>Picoides tridactylus</i>	01-22-1-07-653 -c -00 01-22-1-07-682 -a -00 01-22-1-08-801 -a -00 01-22-1-08-840 -a -00 01-22-1-08-841 -k -00 01-22-1-08-919 -b -00	- Ochrona bierna w rezerwatach; - W lasach gospodarczych: utrzymanie stałej ilości drzewostanów świerkowych i ze świerkiem w składzie na siedliskach bagiennych (Ol, BMb i LMb), lęgowych (OlJ) i grądzie powyżej 80 lat. Pozostawienie w tych drzewostanach części drzew martwych i zamierających (świerków i olchy) do naturalnego rozpadu.	Wycinka, trzebieże i inne zabiegi polegające na usuwaniu drzew prowadzone w sezonie lęgowym - zrównoważona gospodarka leśna prowadzona na podstawie planu urządzenia lasu nie stanowi zagrożenia	- Dążenie do utrzymania stałej ilości drzewostanów świerkowych i ze świerkiem w składzie na siedliskach bagiennych (Ol, BMb i LMb), lęgowych (OlJ) i grądzie powyżej 80 lat. Pozostawienie w tych drzewostanach części drzew martwych i zamierających (świerków i olchy) do naturalnego rozpadu. - Weryfikacja obecności gatunków w wydzieleniach planowanych do wycięcia. W przypadku występowania gatunku – przełożenie zrębu na okres pozalęgowy
23	A246 Lerka <i>Lullula arborea</i>	01-22-1-08-797 -a -00 01-22-1-08-877 -g -00 01-22-1-08-880 -f -00 01-22-1-08-911 -f -00 01-22-1-09-996 -a -00 01-22-1-10-1018 -i -00 01-22-1-10-1019 -h -00 01-22-1-10-1037 -n -00 01-22-1-11-1025 -f -00	-	Wycinka, trzebieże i inne zabiegi polegające na usuwaniu drzew prowadzone w sezonie lęgowym - zrównoważona gospodarka leśna prowadzona na podstawie planu urządzenia lasu nie stanowi zagrożenia	Nie przewiduje się działań ochronnych

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-1-11-1029 -d -00 01-22-1-11-931 -b -00 01-22-1-11-951 -d -00 01-22-1-11-965 -g -00 01-22-1-11-969 -j -00 01-22-2-02-769 -a -00 01-22-2-02-808 -b -00 01-22-2-03-492 -g -00 01-22-2-03-516 -b -00 01-22-2-03-517 -a -00 01-22-2-03-606 -c -00 01-22-2-05-818 -d -00 01-22-2-05-863 -d -00			
SPECJALNY OBSZAR OCHRONY SIEDLISK – Ostoja Augustowska PLH200005 – siedliska przyrodnicze wg SDF					
1	3140 Twardowodne oligo – i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łakami ramienic <i>Charetea</i>	01-22-2-02-692 -d -00 01-22-2-02-693 -d -00 01-22-2-02-694 -f -00 01-22-2-02-696 -b -00 01-22-2-05-891 -c -00 powierzchnia: 21,62 ha	Zachowanie właściwych warunków hydrologicznych i troficznych, przeciwdziałanie ich niekorzystnym zmianom	Brak	Brak wskazówek gospodarczych mogących zagrażać siedlisku.
2	3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	01-22-2-02-726 -d -00 01-22-2-03-487 -j -00 01-22-2-04-543 -a -00 01-22-2-04-543 -h -00 01-22-2-05-855 -c -00 01-22-2-05-856 -a -00 powierzchnia: 11,85 ha	Zachowanie właściwych warunków hydrologicznych i troficznych, przeciwdziałanie ich niekorzystnym zmianom	Brak	Brak wskazówek gospodarczych mogących zagrażać siedlisku.
4	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z kl. <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>)	01-22-1-08-918 -j -00 01-22-1-09-941 -j -00 01-22-1-09-999 -g -00 01-22-1-10-1035 -g -00 01-22-2-02-688 -d -00 01-22-2-02-694 -d -00 01-22-2-02-694 -s -00 01-22-2-02-722 -d -00 01-22-2-02-724 -c -00	Siedlisko wrażliwe na obniżenie poziomu wód gruntowych, eutrofizację, zarastanie - zachowanie właściwego stanu zachowania siedliska wymaga działań powstrzymujących rozwój sukcesji wtórnej (ochrona czynna)	Brak	Brak wskazówek gospodarczych mogących zagrażać siedlisku.

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-2-02-724 -d -00 01-22-2-02-726 -d -00 01-22-2-02-844 -c -00 01-22-2-05-856 -a -00 powierzchnia: 6,78 ha			
5	7210 Torfowiska nakredowe	01-22-2-02-691 -h -00 01-22-2-02-694 -d -00 01-22-2-02-694 -f -00 01-22-2-02-694 -h -00 01-22-2-02-694 -s -00 01-22-2-02-695 -h -00 01-22-2-02-695 -l -00 01-22-2-04-585 -f -00 powierzchnia: 5,63 ha	Siedlisko wrażliwe na zmianę stosunków wodnych, intensyfikację gospodarki łąkarskiej i zmiany chemizmu wodu (zakwaszanie) - zachowanie właściwego stanu siedliska przez koszenie oraz sukcesywne wycinanie pojawiających się krzewów i drzew.	Brak	Brak wskazówek gospodarczych mogących zagrażać siedlisku
6	7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe. o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	01-22-1-08-882 -d -00 01-22-1-08-919 -a -00 01-22-1-09-941 -g -00 01-22-1-09-942 -a -00 01-22-1-09-961 -c -00 01-22-1-09-962 -a -00 01-22-2-03-436 -h -00 01-22-2-03-464 -f -00 01-22-2-03-606 -l -00 01-22-2-03-606 -o -00 01-22-2-04-585 -f -00 01-22-2-04-587 -g -00 01-22-2-04-610 -d -00 01-22-2-04-611 -c -00 powierzchnia: 11,81 ha	Siedlisko wrażliwe na zmianę stosunków wodnych, intensyfikację gospodarki łąkarskiej i zmiany chemizmu wodu (zakwaszanie) - zachowanie właściwego stanu siedliska przez koszenie oraz sukcesywne wycinanie pojawiających się krzewów i drzew.	brak	Brak wskazówek gospodarczych mogących zagrażać siedlisku
7	9170 - Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>)	01-22-1-07-654 -m -00 01-22-1-07-682 -a -00 01-22-1-07-682 -b -00 01-22-1-07-682 -p -00 01-22-1-07-717 -i -00 01-22-1-08-841 -c -00	Maksymalna różnorodność biologiczna jest związana ze starymi, zbliżonymi do naturalnych drzewostanami o strukturze wielopiętrowej i wielowiekowej.	Utrzymywanie i wprowadzanie obcych w regionie gatunków drzew i krzewów oraz odnowienie i hodowla lasu w oparciu o niewłaściwe składy upraw, niszczenie runa i warstwy krzewów podczas zrywki.	Zminimalizowanie uszkodzeń runa podczas zrywki, zabezpieczenie młodego pokolenia przed szkodami powodowanymi przez zwierzynę

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-1-08-841 -d -00 01-22-1-08-841 -f -00 01-22-1-08-841 -g -00 01-22-1-08-882 -b -00 01-22-1-08-882 -c -00 01-22-1-08-882 -j -00 01-22-1-08-883 -c -00 01-22-1-08-883 -f -00 01-22-1-08-883 -g -00 01-22-1-08-883 -h -00 01-22-1-08-919 -n -00 01-22-1-08-920 -b -00 01-22-1-08-920 -g -00 01-22-1-08-920 -j -00 01-22-1-08-920 -o -00 01-22-1-09-936 -h -00 01-22-1-09-937 -b -00 01-22-1-09-937 -f -00 01-22-1-09-937 -g -00 01-22-1-09-938 -i -00 01-22-1-09-942 -k -00 01-22-1-09-956 -g -00 01-22-1-09-957 -a -00 01-22-1-09-957 -b -00 01-22-1-09-957 -c -00 01-22-1-09-957 -g -00 01-22-1-09-958 -b -00 01-22-1-09-958 -c -00 01-22-1-09-958 -d -00 01-22-1-09-958 -f -00 01-22-1-09-959 -a -00 01-22-1-09-959 -b -00 01-22-1-09-959 -c -00 01-22-1-09-959 -d -00 01-22-1-09-959 -f -00 01-22-1-09-959 -g -00 01-22-1-09-959 -h -00			

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-1-09-959 -i -00 01-22-1-09-964 -b -00 01-22-1-09-964 -c -00 01-22-1-09-964 -f -00 01-22-1-09-975 -b -00 01-22-1-09-975 -h -00 01-22-1-09-985 -g -00 01-22-1-09-985 -n -00 01-22-1-09-985 -o -00 01-22-1-10-1037 -k -00 01-22-1-10-1042 -i -00 01-22-1-10-1051 -d -00 01-22-1-10-1052 -j -00 01-22-1-10-1056 -b -00 01-22-1-10-1056 -f -00 01-22-1-10-1058 -g -00 01-22-1-10-1059 -b -00 01-22-1-10-1065 -b -00 01-22-1-10-1065 -d -00 01-22-1-10-1066 -f -00 01-22-1-10-1070 -d -00 01-22-1-10-1070 -j -00 01-22-1-10-1071 -d -00 01-22-1-10-1071 -f -00 01-22-1-10-1071 -g -00 01-22-1-10-1071 -h -00 01-22-1-10-1072 -g -00 01-22-1-10-1072 -h -00 01-22-1-10-1072 -n -00 01-22-1-10-1073 -g -00 01-22-1-10-1074 -f -00 01-22-1-10-1074 -h -00 01-22-1-10-1074 -l -00 01-22-1-11-1005 -b -00 01-22-1-11-1024 -i -00 01-22-1-11-1024 -j -00 01-22-1-11-965 -o -00			

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-2-03-437 -h -00 01-22-2-03-437 -n -00 01-22-2-03-437 -s -00 01-22-2-03-444 -a -00 01-22-2-03-444 -b -00 01-22-2-03-444 -c -00 01-22-2-03-445 -l -00 01-22-2-03-445 -n -00 01-22-2-03-465 -b -00 01-22-2-03-465 -c -00 01-22-2-03-466 -b -00 01-22-2-03-466 -c -00 01-22-2-03-466 -f -00 01-22-2-03-472 -h -00 01-22-2-03-472 -i -00 01-22-2-03-473 -a -00 01-22-2-03-473 -b -00 01-22-2-03-473 -c -00 01-22-2-03-473 -d -00 01-22-2-03-473 -f -00 01-22-2-03-473 -h -00 01-22-2-03-473 -m -00 01-22-2-03-473 -n -00 01-22-2-03-489 -a -00 01-22-2-03-489 -c -00 01-22-2-03-490 -a -00 01-22-2-03-490 -c -00 01-22-2-03-490 -d -00 01-22-2-03-490 -f -00 01-22-2-03-491 -a -00 01-22-2-03-491 -b -00 01-22-2-03-516 -a -00 01-22-2-03-516 -k -00 01-22-2-04-543 -d -00 01-22-2-04-543 -j -00 01-22-2-04-583 -d -00 01-22-2-04-583 -g -00			

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-2-04-583 -h -00 01-22-2-04-583 -k -00 01-22-2-04-583 -m -00 01-22-2-04-584 -a -00 01-22-2-04-584 -d -00 01-22-2-04-584 -g -00 01-22-2-04-584 -h -00 01-22-2-04-587 -h -00 01-22-2-04-588 -f -00 01-22-2-04-588 -h -00 01-22-2-04-588 -i -00 01-22-2-04-589 -a -00 01-22-2-04-589 -b -00 01-22-2-04-589 -d -00 01-22-2-04-589 -f -00 01-22-2-04-589 -g -00 01-22-2-04-589 -h -00 01-22-2-04-589 -i -00 01-22-2-04-590 -a -00 01-22-2-04-610 -f -00 01-22-2-04-611 -d -00 01-22-2-04-611 -g -00 01-22-2-04-612 -b -00 01-22-2-04-612 -c -00 01-22-2-04-612 -d -00 01-22-2-04-613 -a -00 01-22-2-04-613 -d -00 01-22-2-04-614 -a -00 01-22-2-04-614 -b -00 01-22-2-04-614 -c -00 01-22-2-04-614 -d -00 01-22-2-04-614 -h -00 01-22-2-04-614 -j -00 01-22-2-04-615 -a -00 01-22-2-04-615 -b -00 01-22-2-04-635 -r -00 01-22-2-04-659 -a -00			

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-2-04-697 -a -00 01-22-2-04-698 -a -00 01-22-2-05-814 -h -00 01-22-2-05-814 -i -00 01-22-2-05-814 -j -00 01-22-2-05-859 -h -00 01-22-2-05-859 -i -00 01-22-2-05-860 -c -00 01-22-2-05-860 -d -00 01-22-2-05-894 -b -00 01-22-2-05-895 -a -00 01-22-2-05-895 -c -00 01-22-2-05-896 -m -00 01-22-2-05-896A -cx -00 01-22-2-05-896A -k -00 01-22-2-05-897 -a -00 01-22-2-05-897 -b -00 01-22-2-05-897 -c -00 01-22-2-05-897 -f -00 01-22-2-05-897 -j -00 01-22-2-05-897 -k -00 powierzchnia: 220,29 ha			
8	91D0 - Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Pino mugo-Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i> i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne)	01-22-1-07-625 -d -00 01-22-1-07-627 -o -00 01-22-1-07-628 -c -00 01-22-1-07-628 -f -00 01-22-1-07-628 -i -00 01-22-1-07-629 -a -00 01-22-1-07-650 -b -00 01-22-1-07-650 -c -00 01-22-1-07-651 -a -00 01-22-1-07-651 -b -00 01-22-1-07-651 -c -00 01-22-1-07-652 -h -00 01-22-1-07-652 -i -00 01-22-1-07-653 -a -00 01-22-1-07-653 -c -00	Utrzymanie stosunków wodnych właściwych dla siedliska,	Użytkowanie rębne.	Zabiegi jedynie wg potrzeb hodowlanych

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-1-07-654 -a -00 01-22-1-07-654 -b -00 01-22-1-07-654 -l -00 01-22-1-07-654 -o -00 01-22-1-07-677 -d -00 01-22-1-07-678 -a -00 01-22-1-07-679 -c -00 01-22-1-07-680 -a -00 01-22-1-07-680 -b -00 01-22-1-07-680 -c -00 01-22-1-07-680 -j -00 01-22-1-07-717 -j -00 01-22-1-07-719 -b -00 01-22-1-07-719 -f -00 01-22-1-07-720 -b -00 01-22-1-07-720 -h -00 01-22-1-07-720 -j -00 01-22-1-07-720 -l -00 01-22-1-07-762 -d -00 01-22-1-07-762 -f -00 01-22-1-07-762 -g -00 01-22-1-07-763 -a -00 01-22-1-08-835 -j -00 01-22-1-08-835 -k -00 01-22-1-08-836 -i -00 01-22-1-08-876 -c -00 01-22-1-08-881 -f -00 01-22-1-08-881 -g -00 01-22-1-08-881 -i -00 01-22-1-08-882 -d -00 01-22-1-08-882 -h -00 01-22-1-08-918 -c -00 01-22-1-08-918 -d -00 01-22-1-08-918 -h -00 01-22-1-08-918 -i -00 01-22-1-08-919 -a -00 01-22-1-08-920 -n -00			

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-1-09-1000 -a -00 01-22-1-09-1000 -c -00 01-22-1-09-1000 -d -00 01-22-1-09-1000 -f -00 01-22-1-09-1001 -a -00 01-22-1-09-939 -f -00 01-22-1-09-940 -g -00 01-22-1-09-940 -h -00 01-22-1-09-940 -i -00 01-22-1-09-940 -j -00 01-22-1-09-941 -a -00 01-22-1-09-941 -b -00 01-22-1-09-941 -f -00 01-22-1-09-941 -h -00 01-22-1-09-942 -d -00 01-22-1-09-942 -j -00 01-22-1-09-961 -b -00 01-22-1-09-962 -b -00 01-22-1-09-979 -h -00 01-22-1-09-979 -k -00 01-22-1-09-979 -l -00 01-22-1-09-980 -a -00 01-22-1-09-999 -d -00 01-22-1-09-999 -f -00 01-22-1-09-999 -g -00 01-22-1-09-999 -h -00 01-22-1-10-1013 -f -00 01-22-1-10-1014 -f -00 01-22-1-10-1018 -b -00 01-22-1-10-1018 -d -00 01-22-1-10-1019 -a -00 01-22-1-10-1019 -f -00 01-22-1-10-1023 -g -00 01-22-1-10-1037 -d -00 01-22-1-10-1038 -f -00 01-22-1-10-1042 -c -00 01-22-1-10-1051 -d -00			

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-1-10-1051 -f -00 01-22-1-10-1051 -i -00 01-22-1-10-1052 -d -00 01-22-1-10-1052 -f -00 01-22-1-10-1052 -g -00 01-22-1-10-1053 -i -00 01-22-1-10-1056 -i -00 01-22-1-10-1056 -j -00 01-22-1-10-1057 -k -00 01-22-1-10-1064 -c -00 01-22-1-10-1065 -b -00 01-22-1-10-1065 -c -00 01-22-1-10-1065 -j -00 01-22-1-11-1005 -h -00 01-22-2-02-1120 -c -00 01-22-2-02-684 -b -00 01-22-2-02-687 -j -00 01-22-2-02-688 -d -00 01-22-2-02-689 -f -00 01-22-2-02-689 -g -00 01-22-2-02-690 -b -00 01-22-2-02-690 -i -00 01-22-2-02-691 -b -00 01-22-2-02-691 -c -00 01-22-2-02-691 -d -00 01-22-2-02-691 -h -00 01-22-2-02-692 -b -00 01-22-2-02-692 -c -00 01-22-2-02-692 -f -00 01-22-2-02-692 -g -00 01-22-2-02-693 -c -00 01-22-2-02-693 -f -00 01-22-2-02-693 -h -00 01-22-2-02-694 -a -00 01-22-2-02-694 -b -00 01-22-2-02-694 -c -00 01-22-2-02-694 -d -00			

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-2-02-694 -g -00 01-22-2-02-694 -h -00 01-22-2-02-694 -l -00 01-22-2-02-694 -s -00 01-22-2-02-695 -a -00 01-22-2-02-695 -g -00 01-22-2-02-695 -h -00 01-22-2-02-695 -i -00 01-22-2-02-695 -j -00 01-22-2-02-695 -n -00 01-22-2-02-696 -a -00 01-22-2-02-696 -c -00 01-22-2-02-696 -f -00 01-22-2-02-696 -h -00 01-22-2-02-696 -i -00 01-22-2-02-696 -k -00 01-22-2-02-722 -d -00 01-22-2-02-722 -f -00 01-22-2-02-723 -b -00 01-22-2-02-724 -f -00 01-22-2-02-725 -c -00 01-22-2-02-726 -f -00 01-22-2-02-727 -b -00 01-22-2-02-727 -c -00 01-22-2-02-729 -b -00 01-22-2-02-890 -a -00 01-22-2-02-890 -c -00 01-22-2-03-438 -b -00 01-22-2-03-438 -d -00 01-22-2-03-438 -p -00 01-22-2-03-440 -g -00 01-22-2-03-441 -b -00 01-22-2-03-441 -c -00 01-22-2-03-441 -h -00 01-22-2-03-441 -j -00 01-22-2-03-441 -k -00 01-22-2-03-442 -d -00			

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-2-03-442 -i -00 01-22-2-03-463 -d -00 01-22-2-03-464 -a -00 01-22-2-03-468 -c -00 01-22-2-03-469 -a -00 01-22-2-03-487 -i -00 01-22-2-03-579 -b -00 01-22-2-03-579 -j -00 01-22-2-03-579 -s -00 01-22-2-03-606 -c -00 01-22-2-03-606 -m -00 01-22-2-03-606 -t -00 01-22-2-03-609 -c -00 01-22-2-03-609 -m -00 01-22-2-03-630 -a -00 01-22-2-03-634 -f -00 01-22-2-04-543 -b -00 01-22-2-04-543 -c -00 01-22-2-04-543 -k -00 01-22-2-04-546 -f -00 01-22-2-04-582 -a -00 01-22-2-04-582 -d -00 01-22-2-04-583 -w -00 01-22-2-04-584 -j -00 01-22-2-04-585 -b -00 01-22-2-04-585 -c -00 01-22-2-04-585 -d -00 01-22-2-04-585 -f -00 01-22-2-04-585 -g -00 01-22-2-04-586 -a -00 01-22-2-04-586 -b -00 01-22-2-04-586 -c -00 01-22-2-04-586 -d -00 01-22-2-04-586 -f -00 01-22-2-04-586 -h -00 01-22-2-04-586 -i -00 01-22-2-04-587 -a -00			

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-2-04-587 -b -00 01-22-2-04-587 -d -00 01-22-2-04-587 -f -00 01-22-2-04-587 -g -00 01-22-2-04-588 -a -00 01-22-2-04-588 -g -00 01-22-2-04-588 -i -00 01-22-2-04-610 -a -00 01-22-2-04-610 -b -00 01-22-2-04-610 -d -00 01-22-2-04-611 -a -00 01-22-2-04-611 -b -00 01-22-2-04-611 -c -00 01-22-2-04-611 -f -00 01-22-2-04-611 -g -00 01-22-2-04-612 -a -00 01-22-2-04-612 -b -00 01-22-2-04-613 -c -00 01-22-2-04-635 -s -00 01-22-2-04-636 -c -00 01-22-2-04-638 -b -00 01-22-2-05-736 -f -00 01-22-2-05-736 -i -00 01-22-2-05-737 -a -00 01-22-2-05-737 -c -00 01-22-2-05-737 -h -00 01-22-2-05-775 -a -00 01-22-2-05-775 -b -00 01-22-2-05-775 -d -00 01-22-2-05-775 -g -00 01-22-2-05-814 -f -00 01-22-2-05-814 -g -00 01-22-2-05-814 -k -00 01-22-2-05-816 -f -00 01-22-2-05-817 -c -00 01-22-2-05-817 -h -00 01-22-2-05-853 -c -00			

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-2-05-854 -k -00 01-22-2-05-854 -m -00 01-22-2-05-854 -o -00 01-22-2-05-855 -d -00 01-22-2-05-855 -h -00 01-22-2-05-856 -c -00 01-22-2-05-856 -d -00 01-22-2-05-891 -a -00 01-22-2-05-891 -b -00 01-22-2-05-891 -f -00 01-22-2-05-892 -a -00 01-22-2-05-892 -c -00 powierzchnia: 304,14 ha			
9	91E0 - Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Fraxino-Alnetum</i> , <i>Alnenion glutinosae-incanae</i> , olsy źródłiskowe)	01-22-1-07-679 -g -00 01-22-1-07-681 -f -00 01-22-1-07-681 -h -00 01-22-1-07-681 -j -00 01-22-1-07-681 -n -00 01-22-1-07-682 -a -00 01-22-1-07-682 -r -00 01-22-1-07-682 -s -00 01-22-1-07-719 -a -00 01-22-1-07-719 -b -00 01-22-1-07-761 -b -00 01-22-1-07-761 -c -00 01-22-1-07-761 -h -00 01-22-1-07-761 -m -00 01-22-1-07-761 -n -00 01-22-1-07-762 -d -00 01-22-1-07-762 -f -00 01-22-1-07-762 -g -00 01-22-1-07-763 -a -00 01-22-1-08-919 -f -00 01-22-1-09-985 -g -00 01-22-1-10-1056 -m -00 01-22-1-10-1057 -i -00 01-22-1-10-1058 -h -00	Zachowanie morfologii koryt rzecznych, ochrona warunków wodnych, wyłączenie z użytkowania	Użytkowanie rębne	Przy wykonywaniu zabiegów pielęgnacyjnych pozostawianie drzew martwych, pojedynczych zamierających (z wyłączeniem sytuacji stanowiących istotne zagrożenie dla stanu sanitarnego lasu) oraz drzew nietypowych (różnorodność genetyczna), a przy użytkowaniu rębnym również kęp starodrzewów do naturalnej śmierci i całkowitej mineralizacji (ostoje bioróżnorodności, refugia gatunków siedliska

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-1-10-1059 -f -00 01-22-1-10-1071 -c -00 01-22-1-11-1005 -a -00 01-22-1-11-1005 -h -00 01-22-1-11-1024 -i -00 01-22-1-11-1024 -k -00 01-22-1-11-1024 -m -00 01-22-1-11-986 -m -00 01-22-2-03-437 -i -00 01-22-2-03-437 -k -00 01-22-2-03-437 -p -00 01-22-2-03-437 -s -00 01-22-2-05-854 -i -00 01-22-2-05-854 -l -00 01-22-2-05-896 -p -00 powierzchnia: 31,21 ha			
SPECJALNY OBSZAR OCHRONY SIEDLIŚK – Ostoja Augustowska PLH200005 – gatunki roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków) wg SDF					
1	1437 Leniec bezpodkwiatkowy <i>Thesium ebracteatum</i>	01-22-1-07-616 -a -00 01-22-1-07-672 -a -00 01-22-1-07-672 -d -00 01-22-1-07-672 -g -00 01-22-1-07-673 -k -00 01-22-1-07-708 -b -00 01-22-1-07-712 -b -00 01-22-1-07-713 -c -00 01-22-1-07-755 -b -00 01-22-1-07-756 -c -00 01-22-1-08-794 -a -00 01-22-1-08-795 -h -00 01-22-1-08-833 -d -00 01-22-1-08-834 -d -00 01-22-1-08-834 -h -00 01-22-1-08-834 -i -00 01-22-1-08-875 -c -00 01-22-1-08-876 -f -00 01-22-1-08-880 -a -00 01-22-1-08-913 -b -00	Zachowanie nasłonecznionych, suchych obrzeży lasów.	Zrywka, przypadkowe zniszczenie podczas prac leśnych, składowanie drewna w obrębie stanowisk	- Wycinka drzew i krzewów w podszycie, głównie świerków i ekspansywnych gatunków liściastych (zwł. leszczyny i czerechmy), zacieńających stanowiska gatunku; - Wykaszanie gatunków ekspansywnych w runie (maliny, trzcinnika) z usunięciem biomasy poza siedlisko; - Usuwanie gatunków inwazyjnych (czerechmy późnej, dębu czerwonego, łąbinu trwałego) ze środowiska leśnego; - Prowadzenie prac leśnych w obrębie stanowisk leśna w okresie zimowym przy pokrywie śnieżnej; - Zabezpieczenie istniejących stanowisk przed przypadkowym zniszczeniem, w tym lokalizowanie kęp ekologicznych na zrębie w miejscach występowania gatunku; - Zakaz obsadzania upraw od strony dróg

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-1-08-914 -b -00 01-22-1-08-914 -c -00 01-22-1-08-917 -b -00 01-22-1-09-937 -a -00 01-22-1-09-938 -a -00 01-22-1-10-1050 -a -00 01-22-2-02-684 -a -00 01-22-2-02-685 -c -00 01-22-2-02-685 -d -00 01-22-2-02-721 -g -00 01-22-2-02-721 -l -00 01-22-2-02-722 -c -00 01-22-2-02-723 -a -00 01-22-2-02-724 -b -00 01-22-2-02-724 -f -00 01-22-2-02-724 -g -00 01-22-2-02-724 -i -00 01-22-2-02-724 -j -00 01-22-2-02-764 -b -00 01-22-2-02-765 -a -00 01-22-2-02-765 -c -00 01-22-2-02-765 -d -00 01-22-2-02-768 -g -00 01-22-2-02-768 -h -00 01-22-2-02-769 -c -00 01-22-2-02-769 -d -00 01-22-2-02-769 -f -00 01-22-2-02-771 -a -00 01-22-2-02-771 -b -00 01-22-2-02-802 -i -00 01-22-2-02-805 -a -00 01-22-2-02-805 -b -00 01-22-2-02-805 -c -00 01-22-2-02-805 -d -00 01-22-2-02-805 -f -00 01-22-2-02-809 -c -00 01-22-2-02-809 -d -00			i linii na siedliskach Bśw i BMśw innymi gatunkami niż sosna i brzoza, z dopuszczeniem świerka w strefie zacienionej w BMśw; - Zakaz wprowadzania podszytów gatunków liściastych na siedliskach Bśw i BMśw (z wyjątkiem brzozy i dębu), a na siedlisku Bśw dodatkowo zakaz wprowadzania świerka w podszycie.

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-2-02-809 -f -00 01-22-2-02-809 -g -00 01-22-2-02-809 -i -00 01-22-2-02-809 -j -00 01-22-2-02-842 -a -00 01-22-2-02-842 -b -00 01-22-2-02-842 -c -00 01-22-2-02-842 -f -00 01-22-2-02-842 -g -00 01-22-2-02-842 -h -00 01-22-2-02-843 -b -00 01-22-2-02-843 -c -00 01-22-2-02-843 -f -00 01-22-2-02-844 -f -00 01-22-2-02-844 -g -00 01-22-2-02-844 -i -00 01-22-2-02-845 -a -00 01-22-2-02-846 -a -00 01-22-2-02-846 -d -00 01-22-2-02-846 -f -00 01-22-2-02-846 -g -00 01-22-2-02-846 -h -00 01-22-2-02-847 -a -00 01-22-2-02-884 -a -00 01-22-2-02-884 -b -00 01-22-2-02-884 -c -00 01-22-2-02-884 -d -00 01-22-2-02-884 -f -00 01-22-2-02-885 -a -00 01-22-2-02-885 -b -00 01-22-2-02-887 -a -00 01-22-2-02-887 -c -00 01-22-2-02-888 -b -00 01-22-2-02-888 -c -00 01-22-2-02-888 -d -00 01-22-2-02-889 -a -00 01-22-2-02-889 -d -00			

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-2-02-889 -f -00 01-22-2-02-890 -d -00 01-22-2-02-890 -h -00 01-22-2-02-890 -i -00 01-22-2-04-591 -c -00 01-22-2-04-615 -c -00 01-22-2-04-701 -c -00 01-22-2-04-707 -k -00 01-22-2-04-743 -b -00 01-22-2-04-749 -a -00 01-22-2-05-781 -f -00 01-22-2-05-820 -d -00			
2	1477 Sasanka otwarta <i>Pulsatilla patens</i>	01-22-1-07-617 -f -00 01-22-1-07-623 -a -00 01-22-1-07-642 -a -00 01-22-1-07-642 -b -00 01-22-1-07-642 -c -00 01-22-1-07-642 -h -00 01-22-1-07-643 -a -00 01-22-1-07-643 -b -00 01-22-1-07-643 -d -00 01-22-1-07-643 -g -00 01-22-1-07-643 -h -00 01-22-1-07-644 -b -00 01-22-1-07-648 -d -00 01-22-1-07-671 -b -00 01-22-1-07-671 -c -00 01-22-1-07-672 -a -00 01-22-1-07-672 -d -00 01-22-1-07-672 -g -00 01-22-1-07-673 -b -00 01-22-1-07-673 -c -00 01-22-1-07-673 -d -00 01-22-1-07-673 -j -00 01-22-1-07-673 -k -00 01-22-1-07-673 -l -00 01-22-1-07-674 -a -00	Zachowanie nasłonecznionych, suchych obrzeży borów.	- Zrywka, przypadkowe zniszczenie podczas prac leśnych; - Składowanie drewna w obrębie stanowisk.	- Usuwanie świerka i ekspansywnych gatunków liściastych (zwł. leszczyny i czeremchy) w obrębie stanowisk sasanki; - Wykaszanie gatunków ekspansywnych w runie (maliny, trzcinnika) z usunięciem biomasy poza siedlisko; - Usuwanie gatunków inwazyjnych (czeremchy późnej, dębu czerwonego, łbinu trwałego) ze środowiska leśnego; - Prowadzenie prac leśnych w obrębie stanowisk leńca w okresie zimowym przy pokrywie śnieżnej; - Zabezpieczenie istniejących stanowisk przed przypadkowym zniszczeniem, w tym lokalizowanie kęp ekologicznych na zrębie w miejscach występowania gatunku; - Zakaz obsadzania upraw od strony dróg i linii na siedliskach Bśw i BMśw innymi gatunkami niż sosna i brzoza, z dopuszczeniem świerka w strefie zacienionej w BMśw; - Zakaz wprowadzania podszytów gatunków liściastych na siedliskach Bśw i BMśw (z wyjątkiem brzozy i dębu), a

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-1-07-675 -a -00 01-22-1-07-676 -b -00 01-22-1-07-676 -i -00 01-22-1-07-708 -b -00 01-22-1-07-709 -a -00 01-22-1-07-709 -b -00 01-22-1-07-710 -b -00 01-22-1-07-710 -c -00 01-22-1-07-710 -d -00 01-22-1-07-711 -a -00 01-22-1-07-711 -b -00 01-22-1-07-712 -a -00 01-22-1-07-712 -b -00 01-22-1-07-712 -c -00 01-22-1-07-713 -b -00 01-22-1-07-713 -c -00 01-22-1-07-716 -a -00 01-22-1-07-718 -g -00 01-22-1-07-719 -g -00 01-22-1-07-750 -a -00 01-22-1-07-750 -c -00 01-22-1-07-751 -a -00 01-22-1-07-751 -c -00 01-22-1-07-752 -a -00 01-22-1-07-753 -a -00 01-22-1-07-754 -a -00 01-22-1-07-755 -a -00 01-22-1-07-755 -b -00 01-22-1-07-755 -c -00 01-22-1-07-755 -d -00 01-22-1-07-756 -b -00 01-22-1-07-756 -c -00 01-22-1-07-759 -c -00 01-22-1-07-759 -g -00 01-22-1-07-759 -h -00 01-22-1-07-760 -a -00 01-22-1-08-792 -a -00			na siedlisku Bśw dodatkowo zakaz wprowadzania świerka w podszycie.

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-1-08-794 -a -00 01-22-1-08-795 -f -00 01-22-1-08-795 -h -00 01-22-1-08-833 -d -00 01-22-1-08-834 -d -00 01-22-1-08-834 -h -00 01-22-1-08-834 -i -00 01-22-1-08-867 -d -00 01-22-1-08-867 -j -00 01-22-1-08-868 -d -00 01-22-1-08-868 -f -00 01-22-1-08-869 -b -00 01-22-1-08-869 -c -00 01-22-1-08-875 -c -00 01-22-1-08-876 -f -00 01-22-1-08-880 -a -00 01-22-1-08-904 -a -00 01-22-1-08-904 -b -00 01-22-1-08-905 -b -00 01-22-1-08-906 -f -00 01-22-1-08-913 -b -00 01-22-1-08-914 -b -00 01-22-1-08-914 -c -00 01-22-1-08-917 -a -00 01-22-1-08-917 -b -00 01-22-1-09-1002 -a -00 01-22-1-09-1002 -b -00 01-22-1-09-1002 -d -00 01-22-1-09-1003 -g -00 01-22-1-09-1003 -i -00 01-22-1-09-1004 -c -00 01-22-1-09-934 -b -00 01-22-1-09-937 -a -00 01-22-1-09-938 -a -00 01-22-1-09-938 -b -00 01-22-1-09-938 -c -00 01-22-1-09-939 -a -00			

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-1-09-939 -b -00 01-22-1-09-939 -c -00 01-22-1-09-939 -g -00 01-22-1-09-940 -a -00 01-22-1-09-940 -b -00 01-22-1-09-940 -d -00 01-22-1-09-940 -j -00 01-22-1-09-943 -b -00 01-22-1-09-955 -a -00 01-22-1-09-956 -a -00 01-22-1-09-960 -f -00 01-22-1-09-960 -g -00 01-22-1-09-960 -j -00 01-22-1-09-973 -a -00 01-22-1-09-979 -d -00 01-22-1-09-979 -g -00 01-22-1-09-980 -f -00 01-22-1-09-980 -g -00 01-22-1-09-981 -a -00 01-22-1-09-981 -f -00 01-22-1-09-982 -b -00 01-22-1-09-982 -f -00 01-22-1-09-994 -a -00 01-22-1-09-995 -a -00 01-22-1-09-995 -d -00 01-22-1-09-996 -g -00 01-22-1-10-1013 -a -00 01-22-1-10-1013 -b -00 01-22-1-10-1014 -b -00 01-22-1-10-1014 -i -00 01-22-1-10-1014 -j -00 01-22-1-10-1022 -a -00 01-22-1-10-1023 -b -00 01-22-1-10-1032 -a -00 01-22-1-10-1033 -a -00 01-22-1-10-1033 -b -00 01-22-1-10-1034 -a -00			

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-1-10-1041 -c -00 01-22-1-10-1042 -c -00 01-22-1-10-1049 -a -00 01-22-1-10-1050 -a -00 01-22-1-10-1051 -a -00 01-22-1-10-1057 -b -00 01-22-1-10-1063 -a -00 01-22-1-10-1064 -a -00 01-22-1-10-1072 -b -00 01-22-1-11-1005 -d -00 01-22-1-11-1005 -g -00 01-22-1-11-1006 -b -00 01-22-1-11-1006 -h -00 01-22-1-11-1007 -a -00 01-22-1-11-1007 -d -00 01-22-1-11-1008 -g -00 01-22-1-11-1009 -a -00 01-22-1-11-1009 -g -00 01-22-1-11-1010 -c -00 01-22-1-11-1010 -f -00 01-22-1-11-1010 -i -00 01-22-1-11-1010 -j -00 01-22-1-11-1010 -n -00 01-22-1-11-1010 -o -00 01-22-1-11-1011 -d -00 01-22-1-11-1012 -a -00 01-22-1-11-1012 -b -00 01-22-1-11-1024 -g -00 01-22-1-11-1026 -b -00 01-22-1-11-1027 -b -00 01-22-1-11-1028 -a -00 01-22-1-11-1028 -c -00 01-22-1-11-1029 -d -00 01-22-1-11-1030 -b -00 01-22-1-11-1030 -d -00 01-22-1-11-1031 -a -00 01-22-1-11-1031 -h -00			

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-1-11-1043 -a -00 01-22-1-11-1043 -g -00 01-22-1-11-1043 -h -00 01-22-1-11-1044 -a -00 01-22-1-11-1044 -f -00 01-22-1-11-1044 -h -00 01-22-1-11-1045 -d -00 01-22-1-11-1046 -c -00 01-22-1-11-1046 -g -00 01-22-1-11-1047 -a -00 01-22-1-11-1048 -a -00 01-22-1-11-1048 -c -00 01-22-1-11-1060 -a -00 01-22-1-11-1060 -b -00 01-22-1-11-1060 -g -00 01-22-1-11-1060 -j -00 01-22-1-11-1061 -a -00 01-22-1-11-1061 -b -00 01-22-1-11-1061 -c -00 01-22-1-11-1062 -b -00 01-22-1-11-931 -b -00 01-22-1-11-950 -a -00 01-22-1-11-950 -b -00 01-22-1-11-951 -b -00 01-22-1-11-952 -b -00 01-22-1-11-952 -c -00 01-22-1-11-952 -h -00 01-22-1-11-953 -f -00 01-22-1-11-953 -j -00 01-22-1-11-966 -g -00 01-22-1-11-967 -c -00 01-22-1-11-968 -b -00 01-22-1-11-970 -a -00 01-22-1-11-970 -d -00 01-22-1-11-971 -b -00 01-22-1-11-972 -a -00 01-22-1-11-972 -c -00			

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-1-11-986 -d -00 01-22-1-11-986 -t -00 01-22-1-11-986 -w -00 01-22-1-11-987 -a -00 01-22-1-11-987 -c -00 01-22-1-11-987 -f -00 01-22-1-11-990 -a -00 01-22-1-11-990 -b -00 01-22-1-11-990 -c -00 01-22-1-11-991 -c -00 01-22-1-11-992 -a -00 01-22-1-11-993 -a -00 01-22-2-02-684 -a -00 01-22-2-02-685 -c -00 01-22-2-02-686 -a -00 01-22-2-02-688 -b -00 01-22-2-02-721 -l -00 01-22-2-02-722 -c -00 01-22-2-02-723 -a -00 01-22-2-02-723 -d -00 01-22-2-02-724 -b -00 01-22-2-02-724 -f -00 01-22-2-02-724 -g -00 01-22-2-02-724 -i -00 01-22-2-02-724 -j -00 01-22-2-02-726 -b -00 01-22-2-02-728 -a -00 01-22-2-02-730 -b -00 01-22-2-02-731 -b -00 01-22-2-02-732 -a -00 01-22-2-02-733 -b -00 01-22-2-02-764 -b -00 01-22-2-02-764 -c -00 01-22-2-02-765 -a -00 01-22-2-02-765 -c -00 01-22-2-02-765 -d -00 01-22-2-02-765 -f -00			

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-2-02-766 -b -00 01-22-2-02-768 -a -00 01-22-2-02-768 -g -00 01-22-2-02-768 -h -00 01-22-2-02-769 -a -00 01-22-2-02-769 -b -00 01-22-2-02-769 -c -00 01-22-2-02-769 -d -00 01-22-2-02-769 -f -00 01-22-2-02-770 -a -00 01-22-2-02-771 -a -00 01-22-2-02-771 -b -00 01-22-2-02-802 -d -00 01-22-2-02-803 -f -00 01-22-2-02-805 -a -00 01-22-2-02-805 -b -00 01-22-2-02-805 -c -00 01-22-2-02-805 -d -00 01-22-2-02-805 -f -00 01-22-2-02-808 -f -00 01-22-2-02-809 -c -00 01-22-2-02-809 -d -00 01-22-2-02-809 -f -00 01-22-2-02-809 -g -00 01-22-2-02-809 -i -00 01-22-2-02-809 -j -00 01-22-2-02-810 -a -00 01-22-2-02-810 -b -00 01-22-2-02-811 -a -00 01-22-2-02-812 -c -00 01-22-2-02-842 -a -00 01-22-2-02-842 -b -00 01-22-2-02-842 -c -00 01-22-2-02-842 -f -00 01-22-2-02-842 -h -00 01-22-2-02-844 -g -00 01-22-2-02-844 -i -00			

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-2-02-845 -a -00 01-22-2-02-846 -a -00 01-22-2-02-846 -d -00 01-22-2-02-846 -f -00 01-22-2-02-846 -g -00 01-22-2-02-846 -h -00 01-22-2-02-847 -a -00 01-22-2-02-847 -b -00 01-22-2-02-850 -b -00 01-22-2-02-851 -b -00 01-22-2-02-852 -b -00 01-22-2-02-884 -a -00 01-22-2-02-884 -b -00 01-22-2-02-884 -c -00 01-22-2-02-884 -d -00 01-22-2-02-884 -f -00 01-22-2-02-885 -a -00 01-22-2-02-885 -b -00 01-22-2-02-886 -a -00 01-22-2-02-887 -a -00 01-22-2-02-888 -b -00 01-22-2-02-888 -c -00 01-22-2-02-889 -a -00 01-22-2-02-890 -g -00 01-22-2-02-890 -h -00 01-22-2-03-445 -a -00 01-22-2-03-489 -g -00 01-22-2-03-489 -h -00 01-22-2-03-490 -a -00 01-22-2-03-490 -b -00 01-22-2-03-492 -c -00 01-22-2-03-493 -f -00 01-22-2-03-493 -g -00 01-22-2-03-494 -d -00 01-22-2-03-517 -a -00 01-22-2-03-517 -c -00 01-22-2-03-517 -d -00			

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-2-03-518 -a -00 01-22-2-03-522 -b -00 01-22-2-03-522 -c -00 01-22-2-03-522 -d -00 01-22-2-03-523 -a -00 01-22-2-03-607 -a -00 01-22-2-03-632 -b -00 01-22-2-03-656 -c -00 01-22-2-03-657 -g -00 01-22-2-04-544 -b -00 01-22-2-04-545 -d -00 01-22-2-04-548 -a -00 01-22-2-04-549 -a -00 01-22-2-04-583 -d -00 01-22-2-04-583 -h -00 01-22-2-04-587 -a -00 01-22-2-04-588 -a -00 01-22-2-04-668 -b -00 01-22-2-04-699 -d -00 01-22-2-04-701 -c -00 01-22-2-04-702 -d -00 01-22-2-04-703 -d -00 01-22-2-04-704 -b -00 01-22-2-04-705 -d -00 01-22-2-04-705 -g -00 01-22-2-04-706 -c -00 01-22-2-04-707 -h -00 01-22-2-04-707 -i -00 01-22-2-04-707 -k -00 01-22-2-04-742 -a -00 01-22-2-04-743 -b -00 01-22-2-04-744 -a -00 01-22-2-04-744 -d -00 01-22-2-04-745 -b -00 01-22-2-04-746 -a -00 01-22-2-04-747 -a -00 01-22-2-04-748 -a -00			

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-2-04-749 -a -00 01-22-2-05-773 -a -00 01-22-2-05-774 -i -00 01-22-2-05-774 -j -00 01-22-2-05-778 -a -00 01-22-2-05-778 -f -00 01-22-2-05-778 -g -00 01-22-2-05-781 -f -00 01-22-2-05-782 -a -00 01-22-2-05-782 -b -00 01-22-2-05-782 -d -00 01-22-2-05-782 -f -00 01-22-2-05-783 -a -00 01-22-2-05-814 -a -00 01-22-2-05-820 -d -00 01-22-2-05-821 -c -00 01-22-2-05-821 -f -00 01-22-2-05-823 -b -00 01-22-2-05-853 -d -00 01-22-2-05-859 -i -00 01-22-2-05-861 -c -00 01-22-2-05-862 -a -00 01-22-2-05-864 -a -00 01-22-2-05-866 -f -00 01-22-2-05-891 -d -00 01-22-2-05-896 -d -00 01-22-2-05-898 -c -00 01-22-2-05-899 -b -00 01-22-2-05-903 -b -00 01-22-2-05-903 -h -00 01-22-2-05-921 -g -00 01-22-2-05-926 -c -00 01-22-2-05-926 -d -00 01-22-2-05-948 -b -00			

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
3	1552 Skalnica torfowiskowa <i>Saxifraga hirculus</i>	01-22-1-08-882 -d -00 01-22-1-09-961 -c -00 01-22-2-04-585 -f -00 01-22-2-04-586 -c -00	Zachowanie otwartych torfowisk przepływowych.	Brak – siedliska wyłączone z gospodarki leśnej.	Brak
4	1902 Obuwik pospolity <i>Cypripedium calceous</i>	01-22-2-02-693 -h -00 01-22-2-02-694 -m -00 01-22-2-02-694 -p -00 01-22-2-04-585 -b -00 01-22-2-04-585 -d -00 01-22-2-04-610 -b -00 01-22-2-04-611 -f -00	Zachowanie siedlisk, powstrzymanie ekspansywnych gatunków m.in. czeremchy późnej, świerka i gatunków liściastych.	Możliwość przypadkowego zniszczenia stanowisk podczas prac leśnych.	- Usuwanie świerka i ekspansywnych gatunków liściastych (zwł. leszczyny, czeremchy) w obrębie stanowisk obuwika z pozostawianiem jałowca, sosny i częściowo dębu; usunięcie biomasy; - Wykaszenie gatunków ekspansywnych w runie (np. malin, trzcinnika) z usunięciem biomasy; - Zabezpieczenie istniejących stanowisk przed przypadkowym zniszczeniem podczas prac leśnych, w tym lokalizacja kęp w obrębie stanowisk.
5	1903 Lipiennik Loesela <i>Liparis loeselii</i>	01-22-1-09-961 -c -00 01-22-2-02-691 -c -00 01-22-2-03-436 -h -00 01-22-2-03-464 -f -00 01-22-2-03-606 -n -00 01-22-2-04-585 -f -00 01-22-2-04-586 -c -00 01-22-2-04-587 -g -00 01-22-2-04-610 -d -00 01-22-2-04-611 -c -00	Zachowanie otwartych torfowisk przepływowych.	Brak – siedliska wyłączone z gospodarki leśnej.	Brak
6	1939 Rzepik szczeciński <i>Agrimonia pilosa</i>	01-22-2-02-687 -k -00 01-22-2-02-688 -a -00 01-22-2-02-689 -c -00 01-22-2-02-689 -h -00 01-22-2-02-689 -i -00 01-22-2-02-690 -p -00 01-22-2-02-690 -r -00 01-22-2-02-691 -a -00 01-22-2-02-691 -b -00 01-22-2-02-691 -n -00 01-22-2-02-692 -d -00	Utrzymanie właściwego użytkowania przydroży leśnych i okrajków.	- Zrywka, przypadkowe zniszczenie podczas prac leśnych; - Składowanie drewna w obrębie stanowisk.	- Nie planuje się specjalnych działań ochronnych; - Minimalizowanie uszkodzeń runa podczas zrywki, ochrona stanowisk podczas prac leśnych.

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-2-02-692 -f -00 01-22-2-02-692 -h -00 01-22-2-02-722 -c -00 01-22-2-02-764 -b -00 01-22-2-04-582 -c -00 01-22-2-04-583 -f -00			
7	1393 Haczykowiec błyszczący <i>Hamatocaulis vernicosus</i>	01-22-1-08-882 -d -00 01-22-1-09-961 -c -00 01-22-2-04-584 -i -00 01-22-2-04-585 -f -00 01-22-2-04-586 -c -00 01-22-2-04-587 -g -00 01-22-2-04-610 -d -00 01-22-2-04-611 -c -00	Zachowanie otwartych torfowisk przejściowych, trzęsawisk, mszarów.	Brak	Nie przewiduje się działań ochronnych.
8	1166 Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	01-22-1-07-654 -h -00 01-22-1-07-682 -m -00 01-22-1-08-882 -d -00	Zachowanie niewielkich zbiorników wodnych: torfianek, oczek na torfowiskach, starych stawów.	Możliwe naruszenie brzegów zbiorników wodnych podczas prac leśnych.	Zaniechanie intensyfikacji działań w sąsiedztwie zbiorników spełniających wymagania gatunku.
9	1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	01-22-1-08-840 -b -00 01-22-1-09-961 -b -00	Zachowanie dogodnych siedlisk, przeciwdziałanie eutrofizacji zbiorników wodnych.	Brak	Nie przewiduje się działań ochronnych.
10	1337 Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	01-22-1-07-719 -b -00 01-22-1-07-762 -f -00 01-22-1-08-801 -a -00 01-22-1-08-801 -t -00 01-22-1-08-840 -a -00 01-22-1-08-882 -d -00 01-22-1-08-919 -k -00 01-22-1-09-960 -d -00 01-22-1-09-961 -b -00 01-22-1-09-962 -g -00 01-22-1-09-985 -g -00 01-22-1-10-1042 -s -00 01-22-1-10-1052 -g -00 01-22-1-10-1056 -m -00 01-22-1-10-1057 -i -00 01-22-1-10-1058 -h -00 01-22-1-10-1059 -c -00	Zachowanie dogodnych siedlisk.	Zabiegi dotyczą miejsc żerowania, a nie bytowania - brak wpływu.	Nie przewiduje się działań ochronnych.

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-1-10-1065 -c -00 01-22-1-10-1070 -c -00 01-22-1-10-1072 -n -00 01-22-1-10-1073 -g -00 01-22-1-10-1074 -f -00 01-22-1-10-1074 -i -00 01-22-1-11-1005 -h -00 01-22-1-11-1024 -b -00 01-22-1-11-1024 -c -00 01-22-1-11-1024 -i -00 01-22-1-11-965 -i -00 01-22-2-02-690 -b -00 01-22-2-02-692 -b -00 01-22-2-02-696 -c -00 01-22-2-03-437 -i -00 01-22-2-03-487 -i -00 01-22-2-04-543 -d -00 01-22-2-04-582 -a -00 01-22-2-04-583 -k -00 01-22-2-04-583 -n -00 01-22-2-04-584 -d -00 01-22-2-04-584 -i -00 01-22-2-04-585 -f -00 01-22-2-04-587 -f -00 01-22-2-04-635 -a -00 01-22-2-05-736 -c -00 01-22-2-05-774 -d -00 01-22-2-05-854 -b -00 01-22-2-05-854 -k -00 01-22-2-05-854 -s -00 01-22-2-05-894 -b -00 01-22-2-05-895 -d -00			
11	1352 Wilk <i>Canis lupus</i>	teren całego nadleśnictwa	Zachowaanie dogodnych siedlisk.	Zagrożeniem mogą być prace leśne wykonywane wokół niepoznanych miejsc rozrodu, powodujące płoszenie	Wyznaczenie stref ochrony wokół znanych miejsc rozrodu (czasowe wstrzymanie prac oraz ograniczenie wstępu ludzi).

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
12	1355 Wydra <i>Lutra lutra</i>	01-22-1-09-963 -a -00 01-22-2-02-689 -a -00 01-22-2-02-692 -d -00 01-22-2-02-696 -b -00 01-22-2-04-583 -n -00	Zachowanie dogodnych siedlisk	Zabiegi dotyczą miejsc żerowania, a nie bytowania - brak wpływu.	Nie przewiduje się działań ochronnych.
SPECJALNY OBSZAR OCHRONY SIEDLISK – Pojezierze Sejneńskie PLH200007 – siedliska przyrodnicze wg SDF					
1	3140 Twardowodne oligo – i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łakami ramienic <i>Charetea</i>	01-22-2-01-1082 -a -00 powierzchnia: 4,64 ha	Zachowanie właściwych warunków hydrologicznych i troficznych, przeciwdziałanie ich niekorzystnym zmianom	Brak	- Wyłącznie ze zrębów powierzchni na zboczach przyjeziornych; - Stosowanie rębni złożonych z wyłączeniem pasa w sąsiedztwie brzegów jezior, którego szerokość równa jest wysokości drzewostanu.
2	3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	01-22-2-01-1082 -a -00 powierzchnia: 6,72 ha	Zachowanie właściwych warunków hydrologicznych i troficznych, przeciwdziałanie ich niekorzystnym zmianom	Brak	- Wyłącznie ze zrębów powierzchni na zboczach przyjeziornych; - Stosowanie rębni złożonych z wyłączeniem pasa w sąsiedztwie brzegów jezior, którego szerokość równa jest wysokości drzewostanu.
3	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z kl. <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>)	01-22-2-01-1082 -g -00 01-22-2-01-571 -d -00 01-22-2-02-683 -a -00 powierzchnia: 0,85 ha	Zachowanie właściwych warunków hydrologicznych i troficznych; powstrzymanie sukcesji roślinności krzewiastej i drzewiastej	Brak	Brak wskazówek gospodarczych mogących zagrażać siedlisku
4	7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe, o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	01-22-2-01-1082 -a -00 01-22-2-01-1082 -b -00 01-22-2-01-1082 -g -00 01-22-2-01-578 -g -00 powierzchnia: 0,85 ha	Zachowanie właściwych warunków hydrologicznych i troficznych; powstrzymanie sukcesji roślinności krzewiastej i drzewiastej oraz trzciny pospolitej	Brak	Brak wskazówek gospodarczych mogących zagrażać siedlisku
5	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>)	01-22-2-01-1093 -s -00 01-22-2-01-1105 -a -00 01-22-2-01-1105 -b -00 01-22-2-01-1105 -c -00 01-22-2-01-1105 -d -00 01-22-2-01-576 -c -00 01-22-2-03-1099 -c -00 01-22-2-03-1100 -b -00 01-22-2-03-1100 -c -00	Utrzymanie minimum obecnej powierzchni siedliska. Najlepszy stan zachowania występuje w starych, zbliżonych do naturalnych drzewostanów o strukturze wielopiętrowej i wielowiekowej.	- Wycinanie starych drzew i usuwanie martwego drewna; -Utrzymywanie i wprowadzanie obcych w regionie gatunków drzew (modrzewia) oraz odnowienie i hodowla lasu w oparciu o niewłaściwe składy upraw, niszczenie runa i warstwy krzewów podczas zrywki	- Zminimalizowanie uszkodzeń runa podczas zrywki; - Pozostawienie martwego drewna w lasach; - Zabezpieczanie młodego pokolenia przed szkodami powodowanymi przez zwierzęce; - Usuwanie gatunków inwazyjnych podczas prac leśnych

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-2-03-1100 -g -00 01-22-2-03-438 -l -00 powierzchnia: 16,86 ha			
6	91D0 Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i> i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne)	01-22-2-01-1082 -b -00 01-22-2-01-1082 -c -00 01-22-2-01-1082 -g -00 01-22-2-01-1082 -h -00 01-22-2-01-1082 -j -00 01-22-2-01-1082 -l -00 01-22-2-01-1082A -a -00 01-22-2-01-1082A -c -00 01-22-2-01-1082A -x -00 01-22-2-01-1083 -a -00 01-22-2-01-1083 -b -00 01-22-2-01-1083 -f -00 01-22-2-01-1083 -g -00 01-22-2-01-1083 -h -00 01-22-2-01-1083A -c -00 01-22-2-01-1083A -f -00 01-22-2-01-1083A -g -00 01-22-2-01-1083A -i -00 01-22-2-01-1083A -k -00 01-22-2-01-1083A -m -00 01-22-2-01-1083A -p -00 01-22-2-01-1083A -r -00 01-22-2-01-1083A -s -00 01-22-2-01-1084 -a -00 01-22-2-01-1084 -b -00 01-22-2-01-1084 -c -00 01-22-2-01-1084 -d -00 01-22-2-01-1084 -f -00 01-22-2-01-1084 -h -00 01-22-2-01-1084A -a -00 01-22-2-01-1084A -b -00 01-22-2-01-1084A -c -00 01-22-2-01-1084A -f -00 01-22-2-01-1084A -g -00	Urzymanie stosunków wodnych właściwych dla siedliska;	Użytkowanie rębne	Zabiegi jedynie wg potrzeb hodowlanych

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
		01-22-2-01-1084A -h -00 01-22-2-01-1084A -l -00 01-22-2-01-1085 -a -00 01-22-2-01-1085 -c -00 01-22-2-01-1085 -f -00 01-22-2-01-1085 -k -00 01-22-2-01-1085A -a -00 01-22-2-01-575 -a -00 01-22-2-01-575 -b -00 01-22-2-01-575 -f -00 01-22-2-01-575 -m -00 01-22-2-01-577 -h -00 01-22-2-02-683 -f -00 01-22-2-03-1101A -a -00 01-22-2-03-1101A -f -00 powierzchnia: 190,60 ha			
7	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Fraxino-Alnetum</i> , <i>Alnenion glutinosae-incanae</i> , olsy źródliskowe)	01-22-2-03-1100 -a -00 01-22-2-03-1100 -d -00 01-22-2-03-1100 -h -00 01-22-2-03-1101 -k -00 01-22-2-03-1101 -p -00 powierzchnia: 3,61 ha	Zachowanie morfologii koryt rzecznych, ochrona warunków wodnych; wyłączenie z użytkowania	Użytkowanie rębne	Zabiegi jedynie wg potrzeb hodowlanych
SPECJALNY OBSZAR OCHRONY SIEDLISK – Pojezierze Sejneńskie PLH200007 – gatunki roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków) wg SDF					
1	1393 Haczykowiec błyszczący <i>Hamatocaulis vernicosus</i>	01-22-2-01-577 -h -00 01-22-2-01-578 -g -00 01-22-2-01-1082 -a -00 01-22-2-01-1082 -b -00 01-22-2-01-1082 -l -00	Zachowanie otwartych torfowisk przejściowych, trzęsawisk, mszarów	Brak – siedliska gatunku wyłączone z gospodarki leśnej.	Nie przewiduje się działań ochronnych
2	1437 Leniec bezpodkwiatkowy <i>Thesium ebracteatum</i>	01-22-2-02-683 -a -00 01-22-2-02-683 -b -00 01-22-2-02-683 -c -00	Zachowanie nasłonecznionych, suchych obrzeży lasów	Zrywka, przypadkowe zniszczenie podczas prac leśnych, składowanie drewna w obrębie stanowisk	- Wycinanie drzew i krzewów w podszycie, zacięniających stanowiska gatunku; - Ręczne usuwanie krzewinek i bylin na stanowiskach gatunku, punktowe naruszanie lub zdejmowanie nadkładowej warstwy próchnicy w celu odsłonięcia nagiej gleby, usuwanie

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz stan ochrony wg SDF)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
					pozyskanej biomasy poza stanowiska gatunku; - Prowadząc rębnię należy pozostawić w miejscach występowania leńca kępy drzewostanu
3	1477 Sasanka otwarta <i>Pulsatilla patens</i>	01-22-2-02-683 -a -00 01-22-2-02-683 -b -00 01-22-2-01-1083A -w -00 01-22-2-01-1083A -y -00	Zachowanie nasłonecznionych, suchych borów i borów mieszanych oraz ich obrzeży.	Zrywka, przypadkowe zniszczenie podczas prac leśnych, składowanie drewna w obrębie stanowisk	- Wycinanie drzew i krzewów w podszycie, zacieniających stanowiska gatunku; - Ręczne usuwanie krzewinek i bylin na stanowiskach gatunku, punktowe naruszanie lub zdejmowanie nadkładowej warstwy próchnicy w celu odsłonięcia nagiej gleby, usuwanie pozyskanej biomasy poza stanowiska gatunku; - Prowadząc rębnię należy pozostawić w miejscach występowania leńca kępy drzewostanu; - Usuwanie ekspansywnej czeremchy amerykańskiej
4	1903 Lipienik Loesela <i>Liparis loeselii</i>	01-22-2-01-577 -h -00 01-22-2-01-578 -g -00 01-22-2-01-1082 -b -00	Zachowanie otwartych torfowisk przepływowych.	Brak – siedliska wyłączone z gospodarki leśnej.	Brak
5	1337 Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	01-22-2-01-1082 -b -00	Zachowanie dogodnych siedlisk	Zabiegi dotyczą miejsc żerowania, a nie bytowania - brak wpływu	Nie przewiduje się działań ochronnych

Załącznik 8. Zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody (Tabela XXIII wg IUL).

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
			zadania obligatoryjne	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)*
1	2	3	4	5
1	Rezerваты przyrody	Wg planów ochrony lub zadań ochronnych.	Wg planów ochrony lub zadań ochronnych.	Wg planów ochrony lub zadań ochronnych.
2	Siedliska wodne – jeziora ramieniowe 3140, jeziora dystroficzne 3160	Zachowanie trofii jezior.	Tworzenie wokół siedliska buforów ochronnych - zaniechanie zrębów zupełnych w bezpośrednim sąsiedztwie siedliska.	-
3	Nieleśne siedliska przyrodnicze murawowe i łąkowe: suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion</i> , <i>Pohlio-Callunion</i> , <i>Calluno-Arctrostrophylion</i>) 4030, ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe 6120, łąki świeżej użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>) 6510	Zachowanie charakteru nieleśnego.	-	Ekstensywny wypas i ekstensywne użytkowanie kośne, usuwanie drzew i krzewów z usunięciem biomasy.
4	Żywe torfowiska wysokie 7110, torfowiska przejściowe i trzęsawiska 7140, torfowiska nakredowe 7210, torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk 7230	Zachowanie siedliska przyrodniczego i właściwych warunków hydrologicznych.	Tworzenie wokół siedliska buforów ochronnych - zaniechanie zrębów zupełnych w bezpośrednim sąsiedztwie siedliska.	Ekstensywne użytkowanie kośne, usuwanie drzew i krzewów z usunięciem biomasy.
5	Grąd subkontynentalny (<i>Tilio-Carpinetum</i>) 9170	Utrzymanie lub doprowadzenie drzewostanów do struktury wielopiętrowej i wielogeneracyjnej	Dostosowanie rębni i składu odnowień do siedliska, zminimalizowanie uszkodzeń runa podczas zrywki, zabezpieczanie młodego pokolenia przed szkodami powodowanymi przez zwierzę, usuwanie podczas zabiegów gatunków obcych geograficznie.	-

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
			zadania obligatoryjne	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)*
1	2	3	4	5
6	Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Pino mugo-Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i> i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne) 91D0	Utrzymanie poziomu uwilgotnienia.	Brak użytkowania rębnego.	Poprawa stanu uwilgotnienia siedlisk odwodnionych.
7	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Fraxino-Alnetum</i> , <i>Alnenion glutinosae-incanae</i> , olsy źródłiskowe) 91E0	Utrzymanie poziomu uwilgotnienia	zabiegi jedynie wg potrzeb hodowlanych	poprawa stanu uwilgotnienia siedlisk odwodnionych
8	Siedliska bagienne: Bb, BMb	utrzymanie poziomu uwilgotnienia	brak użytkowania rębnego	działania służące utrzymaniu właściwego reżimu wodnego
9	Strefy ochrony ptaków	wszelkie działania podporządkowane pełnionej roli ochronnej względem miejsc gniazdowania ptaków	nie wykonywanie żadnych zabiegów w strefie ochrony całorocznej, a w strefie ochrony okresowej jedynie w określonym terminie	-
10	Strefy ochrony grzybów	wszelkie działania podporządkowane pełnionej roli ochronnej względem stanowisk grzybów chronionych	nie wykonywanie żadnych zabiegów w strefie ochrony całorocznej	-
11	Lasy wodochronne	utrzymać stan zasobów wodnych	ograniczyć powierzchnię cięć rębnych, wydłużyć nawrót cięć i okres odnowienia; zasady postępowania w lasach ochronnych reguluje rozporządzenie MOŚZNiL z dnia 25 sierpnia 1992r. (Dz. U. Nr 67 z 1992 r. poz. 337)	-
12	Lasy glebochronne	zabezpieczenie gleby przed erozją	drzewostany wyłączono z użytkowania rębnią zupełną; Zasady postępowania w lasach ochronnych reguluje rozporządzenie MOŚZNiL z dnia 25 sierpnia 1992r. (Dz. U. Nr 67 z 1992 r. poz. 337).	-

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
			zadania obligatoryjne	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)*
1	2	3	4	5
13	Lasy stanowiące wyłączone drzewostany nasienne	zabezpieczenie bazy nasiennej	zabiegi gospodarcze mają służyć wzmaganiu obradzania nasion, usuwaniu drzew chorych i źle ukształtowanych	-
14	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	utrzymanie funkcji lasów (ochrona rzadkich lub zagrożonych siedlisk, zwierząt i roślin)	wielkość działań hodowlano-ochronnych podporządkowana funkcji lasów; Zasady postępowania w lasach ochronnych reguluje rozporządzenie MOŚZNiL z dnia 25 sierpnia 1992r. (Dz. U. Nr 67 z 1992 r. poz. 337).	-
15	Lasy na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych	wymagania ochronne stosowne do prowadzonych badań	ewentualne zabiegi hodowlano-ochronne należy uzgadniać z prowadzącymi badania; zasady postępowania w lasach ochronnych reguluje rozporządzenie MOŚZNiL z dnia 25 sierpnia 1992r. (Dz. U. Nr 67 z 1992 r. poz. 337).	-
16	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	drzewostany nieużytkowane rębnie, wszelkie działania podporządkowane pełnionej roli ochronnej względem miejsc gniazdowania ptaków	nie wykonywanie żadnych zabiegów w strefie ochrony całorocznej, a w strefie ochrony okresowej jedynie w określonym terminie	-
17	Lasy na obszarach chronionego krajobrazu	spełnianie przez lasy funkcji krajobrazowo-rekreacyjnych	wykorzystanie odnowień naturalnych, dążenie do zapewnienia składu gatunkowego zgodnego z typem siedliskowym lasu	rozbudowa zaplecza rekreacyjnego
18	Lasy ze stanowiskami chronionych roślin siedlisk borowych	ochrona stanowisk roślin chronionych	utrzymanie dostępu światła do dna lasu, utrzymanie szerokich, niezacienionych dróg, - pozostawienie biogrup drzew na zrębach w miejscach najbogatszych stanowisk gatunków	przeciwdziałanie zarastaniu (wykaszenie trzcinnika i traw, ograniczenia podszytów), wykaszenie poboczy lub usuwanie nalotów
19	Lasy ze stanowiskami chronionych roślin siedlisk żyznych	ochrona stanowisk roślin chronionych	ochrona stanowisk przed zniszczeniem podczas prac leśnych, utrzymanie niewielkiego dostępu światła do dna lasu, pozostawianie kęp starodrzewów na zrębach	-

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
			zadania obligatoryjne	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)*
1	2	3	4	5
20	Lasy ze stanowiskami chronionych roślin śródleśnych obszarów podmokłych	ochrona stanowisk roślin chronionych	utrzymanie poziomu uwilgotnienia,	ograniczenie sukcesji leśnej, zachowanie niewielkich śródleśnych powierzchni otwartych, o wysokim uwilgotnieniu
21	Stanowiska sasanki otwartej i leńca bezpodkwiatkowego	ochrona stanowisk gatunku	rezygnacja z wprowadzania podszytów; usuwanie podszytu i podrostu w obrębie stanowisk podczas trzebieży	zapobieganie sukcesji naturalnej poprzez usuwanie drzew i krzewów w obrębie stanowisk, wykaszanie ekspansywnej roślinności
22	Stanowiska owadów saproksylobiotycznych (ponurek Schneidera, pachnica dębowa)	ochrona stanowisk gatunku	zapewnienie stałej obecności drzew zamierających i martwych	-
23	Stanowiska traszki grzebieniastej	ochrona stanowisk gatunku	pozostawianie w pobliżu występowania wykrotów, stert gałęzi, przyłom kamieni	ochrona zbiorników wodnych (miejsc występowania i rozrodu), ich pogłębianie w przypadku stwierdzenia wysychania, tworzenie nowych płytkich zbiorników w bliskim sąsiedztwie istniejących miejsc rozrodu
24	Stanowiska kumaka nizinnego	ochrona stanowisk gatunku	-	ochronę zbiorników wodnych (miejsc występowania i rozrodu), ich pogłębianie w przypadku stwierdzenia wysychania tworzenie nowych płytkich zbiorników w bliskim sąsiedztwie istniejących miejsc rozrodu

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
			zadania obligatoryjne	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)*
1	2	3	4	5
25	Stanowiska ptaków gnieźdzących się w dziuplach	obecność drzew dziuplastych	pozostawienie podczas wykonywania zabiegów wszystkich drzew dziuplastych; pozostawienie kęp starodrzewów na zrębach, grupowanie pozostawianych kęp z sąsiadujących powierzchni zrębowych; w stosunku do znanych stanowisk, przy wykonywaniu czynności gospodarczych w okresie lęgowym przeprowadzić lustrację terenu w celu wykluczenia negatywnego oddziaływania zabiegu lub wykonanie zabiegu poza okresem lęgowym.	-
26	Stanowiska ptaków szponiastych	obecność starych drzew i drzewostanów	pozostawianie części starych drzewostanów, kęp starodrzewów, przestojów dogodnych do założenia gniazda	-
27	Stanowiska ptaków budujących duże i łatwe do zlokalizowania gniazda	obecność starych drzew i drzewostanów	odstąpienie w okresie lęgowym od zabiegów zaplanowanych w bezpośrednim sąsiedztwie i otoczeniu zlokalizowanego gniazda oraz pozostawianie wokół niego kępy starodrzewu	-
28	Stanowiska granicznika płucnika, nie objęte ochroną strefową	Ochrona stanowisk gatunków chronionych	w bezpośrednim sąsiedztwie oraz otoczeniu drzewa ze stanowiskiem gatunku (do 50m od stanowiska) unikać prac gospodarczych powodujących istotne zmiany warunków świetlnych w drzewostanie. W cięciach rębnych pozostawić kępy starodrzewu wokół drzew ze stanowiskiem.	

* zadania nie związane z gospodarką leśną mogą zostać wykonane przy zapewnieniu dofinansowania ze źródeł zewnętrznych

KRONIKA

Data	Opis wydarzenia

